

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



ریاست جمهوری

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

**سند تطبیق برنامه ششم توسعه**

اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۵-۱۳۹۹)

**با سیاست‌های کلی ۸۰ گانه برنامه ششم توسعه**

بهمن‌ماه ۱۳۹۴



سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه در مورخ ۱۳۹۴/۴/۹ توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی طی نامه ای به ریاست جمهوری اسلامی ایران ابلاغ گردید  
در نامه مذکور:

اتکاء بر توانایی‌های انسانی و طبیعی و امکانات داخلی و فرصت‌های وسیع برآمده از زیرساخت‌های موجود در کشور و بهره‌گیری از مدیریت جهادی و روحیهی انقلابی و تکیه بر اولویت‌های اساسی آمده در سیاست‌های کلی: «اصل ۴۴»، «اقتصاد مقاومتی»، «علم و فناوری»، «نظام اداری» و «جمعیت» و از همه بالاتر توکل به قدرت لایزال الهی می‌تواند ما را به‌رغم تمایل و اراده دشمنان عنود، با تحقق اهداف برنامه ششم در ارائه‌ی الگویی برآمده از تفکر اسلامی در زمینه‌ی پیشرفت، که بگلی مستقل از نظام سرمایه‌داری جهانی است، یاری رساند.

در تدوین این سیاست‌ها تلاش شده است با در نظر گرفتن واقعیت‌های موجود در صحنه‌ی داخلی و خارجی، مجموعه‌ای به عنوان سیاست‌های کلی که مبنای تنظیم قانون پنج‌ساله‌ی ششم خواهد بود، تعیین شود که در یک دوره‌ی پنج‌ساله کاملاً دست یافتنی باشد.

از همین منظر تلاش شده است تا برنامه ششم توسعه در انطباق کامل با سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه طراحی و تدوین شود.

در این بررسی مفاد کل سند برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، با سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه مورد مقایسه و انطباق قرار گرفته است.



## فهرست سند تطبیق برنامه ششم توسعه

اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۵-۱۳۹۹)

### با سیاست‌های کلی ۸۰ گانه برنامه ششم توسعه

| صفحه | عنوان                                                                                                                                      |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳   | متن نامه ابلاغیه سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه مورخ ۱۳۹۴/۴/۹ رهبر معظم انقلاب اسلامی به ریاست جمهوری اسلامی                      |
| ۲۱   | ابلاغیه رییس جمهوری به رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در خصوص سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه                                        |
| ۲۳   | بخش اول: امور اقتصادی                                                                                                                      |
| ۲۵   | ۱- رشد اقتصادی شتابان و پایدار و اشتغال‌زا به‌گونه‌ای که با بسیج همه امکانات و ظرفیت‌های کشور،                                             |
| ۵۱   | ۲- بهبود مستمر فضای کسب‌وکار و تقویت ساختار رقابتی و رقابت‌پذیری بازارها.                                                                  |
| ۶۱   | ۳- مشارکت و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی با ایفای نقش ملی و فراملی آن‌ها در تحقق اقتصاد مقاومتی.                        |
| ۶۹   | ۴- توسعه پیوندهای اقتصادی و تجاری متقابل و شبکه‌ای کشور به‌ویژه با کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی، ...                                      |
| ۸۱   | ۵- گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمه‌ها) با مشارکت اشخاص حقیقی و ...                        |
| ۹۹   | ۶- تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط به وسیله نظام بانکی.                                                                                  |
| ۱۰۷  | ۷- ارتقاء کیفی و کمی نظام جامع صنعت بیمه و ابزارهای آن (بازارهای رقابتی، بیمه اتکایی و...) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی ... |
| ۱۱۳  | ۸- جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور و سرمایه‌گذاران خارجی با ایجاد انگیزه و مشوق‌های لازم.                                                 |
| ۱۱۹  | ۹- اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار و مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی در ....  |
| ۱۲۹  | ۱۰- تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و دائمی شدن ...        |
| ۱۳۵  | ۱۱- تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و کاهش شدت انرژی.                                                                                     |
| ۱۳۹  | ۱۲- حمایت از تأسیس شرکت‌های غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف (نه مالکیت)، بهره‌برداری و ...                                 |
| ۱۴۳  | ۱۳- افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر و نوین و گسترش نیروگاه‌های پراکنده و کوچک مقیاس.                                                        |

- ۱۴- تحقق کامل هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی. ۱۴۷
- ۱۵- واگذاری طرح‌های جمع‌آوری، مهار، کنترل و بهره‌برداری از گازهای همراه تولید در کلیه میادین نفت و تأسیسات صنعت نفت به مردم. ۱۵۵
- ۱۶- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی). ۱۵۹
- ۱۷- دانش‌بنیان نمودن صنایع بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز با تأسیس و تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری به منظور افزایش خودکفایی. ۱۶۹
- ۱۸- افزایش مستمر ضریب بازیافت و برداشت نهایی از مخازن و چاه‌های نفت و گاز. ۱۷۳
- ۱۹- تقسیم کار و تعیین نقش ملی در مناطق، استان‌ها، نواحی و سواحل و جزایر کشور با رعایت الزامات آن در چارچوب سیاست‌های کلی ... ۱۷۷
- ۲۰- اتخاذ برنامه‌ها و اقدامات اجرایی جهت توسعه روستایی کشور برای تثبیت جمعیت و تشویق مهاجرت به مناطق روستایی و ... ۱۹۱
- ۲۱- توسعه اقتصاد دریایی جنوب کشور در محور چابهار - خرمشهر با تأکید بر سواحل مکران. ۲۱۱
- ۲۲- برنامه‌ریزی برای دستیابی به ضریب جینی ۰/۳۴. ۲۱۷
- ۲۳- توسعه بازارهای دریایی و ایجاد مناطق مهم اقتصادی در زمینه‌های دارای مزیت. ۲۳۵
- ۲۴- اولویت بخش ریلی در توسعه حمل و نقل و ایجاد مزیت رقابتی برای آن. ۲۳۹
- ۲۵- توسعه حمل و نقل ریلی باری با اولویت تجهیز شبکه و پایانه‌های باری و اتصال شبکه به مراکز بزرگ اقتصادی، تجاری و صنعتی و مبادی ورودی و خروجی مهم کشور و ... ۲۴۵
- ۲۶- افزایش نرخ رشد ارزش افزوده بخش‌های صنعت، معدن و صنایع معدنی و افزایش صادرات محصولات آن با اجرای سیاست‌های کلی صنعت و معدن ۲۵۱
- ۲۷- دانش‌بنیان نمودن شیوه تولید و محصولات صنعتی و خدمات وابسته به آن، نشان‌سازی تجاری و تقویت حضور در بازارهای منطقه و جهان. ۲۶۳
- ۲۸- اولویت دادن به حوزه‌های راهبردی صنعتی (از قبیل صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، حمل و نقل، مواد پیشرفته، ساختمان، فناوری اطلاعات و ارتباطات، هوافضا، دریا، آب و کشاورزی) و ... ۲۷۳
- ۲۹- اولویت دادن به تأمین مواد موردنیاز صنایع داخلی کشور با تأکید بر تکمیل ظرفیت زنجیره ارزش افزوده مواد معدنی و اجرای بند ۳ سیاست‌های کلی معدن ۳۰۱
- ۳۰- تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت. ۳۰۷
- ۳۱- استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات کشور. ۳۱۳

## بخش دوم: امور فناوری اطلاعات و ارتباطات

۳۱۷

۳۲- کسب جایگاه برتر منطقه در توسعه دولت الکترونیک در بستر شبکه ملی اطلاعات.

۳۱۹

۳۳- توسعه محتوی در فضای مجازی بر اساس نقشه مهندسی فرهنگی کشور تا حداقل پنج برابر وضعیت کنونی و بومی سازی شبکه های اجتماعی.

۳۲۹

۳۴- ایجاد، تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات و تأمین امنیت آن، تسلط بر دروازه های ورودی و خروجی فضای مجازی و پالایش هوشمند آن و ساماندهی ...

۳۳۳

۳۵- بهره گیری از موقعیت ممتاز کشور با هدف تبدیل ایران به مرکز تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و گسترش حضور در بازارهای بین المللی.

۳۳۷

۳۶- حضور مؤثر و هدفمند در تعاملات بین المللی فضای مجازی.

۳۴۱

۳۷- افزایش سهم سرمایه گذاری زیرساختی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات تا رسیدن به سطح کشورهای برتر منطقه.

۳۴۵

۳۸- توسعه فناوری فضایی با طراحی، ساخت، آزمون، پرتاب و بهره برداری از سامانه های فضایی و حفظ و بهره برداری حداکثری از نقاط مداری کشور.

۳۴۹

## بخش سوم: امور اجتماعی

۳۵۳

۳۹- ارتقاء سلامت اداری و اقتصادی و مبارزه با فساد در این عرصه با تدوین راهبرد ملی مبارزه با فساد و تصویب قوانین مربوط.

۳۵۵

۴۰- استقرار نظام جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چند لایه تأمین اجتماعی کشور.

۳۵۹

۴۱- توانمندسازی و خوداتکائی اقشار و گروه های محروم در برنامه های مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی.

۳۶۵

۴۲- ارتقاء کیفیت و اصلاح ساختار بیمه های تأمین اجتماعی پایه (شامل بیمه درمان، بازنشستگی، ازکارافتادگی و...) برای آحاد مردم.

۳۷۱

۴۳- اجرای سیاست های کلی سلامت با تصویب قوانین و مقررات لازم با تأکید بر: ...

۳۷۷

۴۴- توسعه تربیت بدنی و ورزش همگانی.

۴۱۳

۴۵- فرهنگ سازی و ایجاد زمینه ها و ترتیبات لازم برای تحقق سیاست های کلی جمعیت.

۴۲۱

۴۶- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان.

۴۲۷

۴۷- اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت ها و امکانات و مسؤولیت های دولتی در صحنه های مختلف فرهنگی و اقتصادی.

۴۳۷

۴۸- هویت بخشی به سیمای شهر و روستا و بازآفرینی و روزآمدسازی معماری اسلامی - ایرانی.

۴۴۵

۴۹- سامان بخشی مناطق حاشیه نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری های عمومی ناشی از آن.

۴۵۳

۵۰- توسعه پایدار صنعت ایران گردی به گونه‌ای که ایران‌گردهای خارجی تا پایان برنامه ششم به حداقل پنج برابر افزایش یابد.

۵۱- حمایت از صنایع دستی و صیانت از میراث فرهنگی کشور.

### بخش چهارم: امور دفاعی و امنیتی

۵۲- افزایش توان دفاعی در تراز قدرت منطقه‌ای در جهت تأمین منافع و امنیت ملی با تخصیص حداقل ۵ درصد بودجه عمومی کشور برای بنیه دفاعی.

۵۳- ارتقاء توان بازدارندگی کشور با:

۵۴- تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان.

۵۵- تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی با انسداد کامل نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، توسعه و تقویت یگان‌های مرزبانی، مشارکت‌دهی مرزشینان در طرح‌های امنیتی، توسعه ...

۵۶- برنامه‌ریزی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالانه مصادیق مهم آن.

۵۷- مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر و روانگردان‌ها در چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی و مدیریت مصرف با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه.

۵۸- پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار.

### بخش پنجم: امور سیاست خارجی

۵۹- حفظ و افزودن بر دستاوردهای سیاسی جمهوری اسلامی در منطقه آسیای جنوب غربی.

۶۰- اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف ..

۶۱- توسعه کمی و کیفی رسانه‌های فرامرزی با زبان‌های رایج بین‌المللی.

۶۲- ایجاد زمینه‌های لازم در جهت جلب سرمایه و توان علمی و تخصصی ایرانیان خارج از کشور در توسعه ملی و تأثیر بر سیاست‌های نظام سلطه در دفاع از منافع ملی.

۶۳- بهره‌گیری حداکثری از روش‌ها و ابزارهای دیپلماسی نوین و عمومی.

### بخش ششم: امور حقوقی و قضایی

۶۴- بازنگری در قوانین جزایی به منظور کاستن از محکومیت به حبس و تبدیل آن به مجازات‌های دیگر و متناسب‌سازی مجازات‌ها با جرایم.

۶۵- بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها.

۶۶- حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی.

۶۷- توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت‌های معنوی و ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی کشور در ...

## بخش هفتم: امور فرهنگی

۵۴۷

۶۸- تلاش شایسته برای تبیین ارزش‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی.

۵۴۹

۶۹- ارائه و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی و فرهنگ‌سازی درباره اصلاح الگوی مصرف و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی.

۵۵۳

۷۰- اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم

۵۶۱

۷۱- حمایت مادی و معنوی از هنرمندان، نوآوران، محققان و تولیدکنندگان آثار و محصولات فرهنگی و هنری مقوم اخلاق، فرهنگ و هویت اسلامی - ایرانی.

۵۶۵

۷۲- حضور مؤثر نهادهای فرهنگی دولتی و مردمی در فضای مجازی به منظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت اسلامی - ایرانی و مقابله با تهدیدات.

۵۷۱

۷۳- توجه ویژه به توسعه و تجلی مفاهیم، نمادها و شاخص‌های هویت اسلامی - ایرانی در ساختارهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور.

۵۷۷

## بخش هشتم: امور علم، فناوری و نوآوری

۵۸۱

۷۴- دستیابی به رتبه اول منطقه در علم و فناوری و تثبیت آن با اهتمام به تحقق سیاست‌های کلی علم و فناوری

۵۸۳

۷۵- اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و تأکید بر دوران تحصیلی کودکی و نوجوانی.

۵۸۹

۷۶- افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور.

۵۹۷

۷۷- توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه‌پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست‌های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور.

۶۰۳

۷۸- تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال.

۶۰۷

۷۹- گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه جهان اسلام و ...

۶۱۳

۸۰- توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری و حمایت از پژوهش‌های مسأله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، و توسعه نظام جامع تأمین مالی در جهت پاسخ ...

۶۱۷



## « متن نامه ابلاغیه سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه مورخ ۱۳۹۴/۴/۹ رهبر معظم انقلاب اسلامی به ریاست جمهوری اسلامی ایران

جناب آقای دکتر روحانی

رئیس‌جمهور محترم

با سلام و تحیت،

اینک که در آستانه‌ی ماه‌های آغازین دهه دوم چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور<sup>۱</sup> قرار داریم، سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه ابلاغ می‌گردد.

این مجموعه پس از بررسی‌های فراوان و مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام و بر پایه‌ی محورهای سه‌گانه‌ی «اقتصاد مقاومتی»، «پیشسازی در عرصه‌ی علم و فناوری» و «تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی» تنظیم شده است.

اتکاء بر توانایی‌های انسانی و طبیعی و امکانات داخلی و فرصت‌های وسیع برآمده از زیرساخت‌های موجود در کشور و بهره‌گیری از مدیریت جهادی و روحیه‌ی انقلابی و تکیه بر اولویت‌های اساسی آمده در سیاست‌های کلی: «اصل ۴۴»، «اقتصاد مقاومتی»<sup>۲</sup>، «علم و فناوری»<sup>۳</sup>، «نظام اداری»<sup>۴</sup> و «جمعیت»<sup>۵</sup> و از همه بالاتر توکل به قدرت لایزال الهی می‌تواند ما را به‌رغم تمایل و اراده دشمنان عنود، با تحقق اهداف برنامه ششم در ارائه‌ی الگویی برآمده از تفکر اسلامی در زمینه‌ی پیشرفت، که بکلی مستقل از نظام سرمایه‌داری جهانی است، یاری رساند.

در تدوین این سیاست‌ها تلاش شده است با در نظر گرفتن واقعیت‌های موجود در صحنه‌ی داخلی و خارجی، مجموعه‌ای به عنوان سیاست‌های کلی که مبنای تنظیم قانون پنج‌ساله‌ی ششم خواهد بود، تعیین شود که در یک دوره‌ی پنج‌ساله کاملاً دست یافتنی باشد.

مراقبت و دقت نظر جناب‌عالی و سایر مسئولان در قوای سه‌گانه و نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام، اطمینان لازم را برای حسن اجرای این سیاست‌ها در مراحل تنظیم و اجرای برنامه، تأمین خواهد کرد.

۱ - «سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی» ابلاغیه مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۳

۲ - سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مورخ ۱۳۸۴/۳/۱

۳ - ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغیه مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹

۴ - ابلاغیه سیاست‌های کلی علم و فناوری (نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری) مورخ ۱۳۹۳/۹/۲۶

۵ - ابلاغیه سیاست‌های کلی نظام اداری مورخ ۱۳۸۹/۱/۱۴

۶ - ابلاغیه سیاست‌های کلی جمعیت مورخ ۱۳۸۹/۰۲/۳۰

لازم است قدردانی خود را از تلاش‌های مجمع تشخیص مصلحت نظام، هیأت دولت، دبیرخانه‌ی مجمع و کارشناسان فعال و همکار در این مجموعه‌ها و سایر دست‌اندرکاران تنظیم و تدوین این سیاست‌ها در روند جدید، ابراز دارم.

نسخه‌ای از این سیاست‌ها همزمان برای مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال می‌گردد.

## ◀ متن ابلاغیه سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه مورخ ۱۳۹۴/۴/۹

### ◀ - امور اقتصادی

- ۱- رشد اقتصادی شتابان و پایدار و اشتغال‌زا به‌گونه‌ای که با بسیج همه امکانات و ظرفیت‌های کشور، متوسط رشد ۸ درصد در طول برنامه محقق شود.
- ۲- بهبود مستمر فضای کسب‌وکار و تقویت ساختار رقابتی و رقابت‌پذیری بازارها.
- ۳- مشارکت و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی با ایفای نقش ملی و فراملی آن‌ها در تحقق اقتصاد مقاومتی.
- ۴- توسعه پیوندهای اقتصادی و تجاری متقابل و شبکه‌ای کشور به‌ویژه با کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی، تبدیل شدن به قطب تجاری و ترانزیتی و انعقاد پیمان‌های پولی دو و چندجانبه با کشورهای طرف تجارت در چارچوب بندهای ۱۰، ۱۱ و ۱۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی<sup>۱</sup>.

### ۱ - بندهای ۱۰، ۱۱ و ۱۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغیه مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ :

- ۱۰- حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به‌تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق:
  - تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم.
  - گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های موردنیاز.
  - تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات.
  - برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید، و تنوع‌بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به‌ویژه با کشورهای منطقه.
  - استفاده از سازوکار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز.
  - ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.
- ۱۱- توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به منظور انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج.
- ۱۲- افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور از طریق:
  - توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان به‌ویژه همسایگان.

- ۵- گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمه‌ها) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی و افزایش سهم مؤثر بازار سرمایه در جهت توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور با تأکید بر ارتقاء شفافیت و سلامت نظام مالی.
- ۶- تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط به وسیله نظام بانکی.
- ۷- ارتقاء کیفی و کمی نظام جامع صنعت بیمه و ابزارهای آن (بازارهای رقابتی، بیمه اتکایی و...) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی به منظور توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور.
- ۸- جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور و سرمایه‌گذاران خارجی با ایجاد انگیزه و مشوق‌های لازم.
- ۹- اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار و مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی در جهت ارتقاء شفافیت و سلامت و کاهش نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات.
- ۱۰- تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و دائمی شدن اساسنامه صندوق توسعه ملی با تنفیذ اساسنامه موجود و واریز سالانه ۳۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز به صندوق توسعه ملی و افزایش حداقل ۲ واحد درصد سالیانه به آن.
- ۱۰-۱- استقلال مدیریت حساب‌ها از بانک مرکزی.
- ۱۰-۲- ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های غیردولتی به صورت ارزی.
- ۱۰-۳- استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی.
- ۱۰-۴- سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ درصد از منابع ورودی صندوق، نزد بانک‌های عامل در قبال اخذ خط اعتباری ریالی از بانک‌های مذکور برای ارائه تسهیلات ریالی به بخش کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و تعاونی با معرفی صندوق توسعه ملی.
- ۱۱- تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و کاهش شدت انرژی.
- ۱۲- حمایت از تأسیس شرکت‌های غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف (نه مالکیت)، بهره‌برداری و توسعه میادین نفت و گاز کشور به‌ویژه میادین مشترک در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ۴۴.<sup>۱</sup>
- ۱۳- افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر و نوین و گسترش نیروگاه‌های پراکنده و کوچک مقیاس.

- استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف‌های اقتصادی.

- استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.

- ۱۴- تحقق کامل هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی.
- ۱۵- واگذاری طرح‌های جمع‌آوری، مهار، کنترل و بهره‌برداری از گازهای همراه تولید در کلیه میادین نفت و تأسیسات صنعت نفت به مردم.
- ۱۶- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی).
- ۱۷- دانش‌بنیان نمودن صنایع بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز با تأسیس و تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری به منظور افزایش خودکفایی.
- ۱۸- افزایش مستمر ضریب بازیافت و برداشت نهایی از مخازن و چاه‌های نفت و گاز.
- ۱۹- تقسیم کار و تعیین نقش ملی در مناطق، استان‌ها، نواحی و سواحل و جزایر کشور با رعایت الزامات آن در چارچوب سیاست‌های کلی مربوط<sup>۱</sup>، به منظور افزایش تولید ثروت ملی و حمایت دولت از سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته و روستایی.
- ۲۰- اتخاذ برنامه‌ها و اقدامات اجرایی جهت توسعه روستایی کشور برای تثبیت جمعیت و تشویق مهاجرت به مناطق روستایی و عشایری (کانون تولید و ارزش‌آفرینی) با برنامه‌ریزی و مدیریت بهینه در سطح ملی، منطقه‌ای و محلی، تعیین سهم واقعی در توزیع منابع و ارتقاء شأن و منزلت اجتماعی، ایجاد فرصت‌های جدید اقتصادی و حمایت‌های ویژه از فعالیت‌های کارآفرینی و اشتغال‌زایی مزیت‌دار بومی و مقاوم‌سازی تأسیسات و زیرساخت‌ها و اماکن روستایی با تأکید بر بند ۹ سیاست‌های کلی کشاورزی<sup>۲</sup>.
- ۲۱- توسعه اقتصاد دریایی جنوب کشور در محور چابهار - خرمشهر با تأکید بر سواحل مکران.
- ۲۲- برنامه‌ریزی برای دستیابی به ضریب جینی ۰/۳۴.
- ۲۳- توسعه بازارهای دریایی و ایجاد مناطق مهم اقتصادی در زمینه‌های دارای مزیت.
- ۲۴- اولویت بخش ریلی در توسعه حمل و نقل و ایجاد مزیت رقابتی برای آن.
- ۲۵- توسعه حمل و نقل ریلی باری با اولویت تجهیز شبکه و پایانه‌های باری و اتصال شبکه به مراکز بزرگ اقتصادی، تجاری و صنعتی و مبادی ورودی و خروجی مهم کشور و شبکه‌های ریلی منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه کریدور شمال - جنوب با هدف توسعه صادرات و ترانزیت بار.
- ۲۶- افزایش نرخ رشد ارزش افزوده بخش‌های صنعت، معدن و صنایع معدنی و افزایش صادرات محصولات آن با اجرای سیاست‌های کلی صنعت و معدن<sup>۳</sup>.

---

۱ - ابلاغیه سیاست‌های کلی آمایش سرزمین مورخ ۱۳۹۰/۹/۲۱

۲ - ابلاغیه سیاست‌های کلی نظام در بخش کشاورزی مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۹

۳ - ابلاغیه سیاست‌های کلی نظام در بخش صنعت مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۹

۲۷- دانش‌بنیان نمودن شیوه تولید و محصولات صنعتی و خدمات وابسته به آن، نشان‌سازی تجاری و تقویت حضور در بازارهای منطقه و جهان.

۲۸- اولویت دادن به حوزه‌های راهبردی صنعتی (از قبیل صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، حمل و نقل، مواد پیشرفته، ساختمان، فناوری اطلاعات و ارتباطات، هوافضا، دریا، آب و کشاورزی) و افزایش ضریب نفوذ فناوری‌های پیشرفته در آن‌ها.

۲۹- اولویت دادن به تأمین مواد موردنیاز صنایع داخلی کشور با تأکید بر تکمیل ظرفیت زنجیره ارزش افزوده مواد معدنی و اجرای بند ۳ سیاست‌های کلی معدن<sup>۱</sup>.

۳۰- تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت.

۳۱- استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات کشور.

#### ◀ - امور فناوری اطلاعات و ارتباطات

۳۲- کسب جایگاه برتر منطقه در توسعه دولت الکترونیک در بستر شبکه ملی اطلاعات.

۳۳- توسعه محتوی در فضای مجازی بر اساس نقشه مهندسی فرهنگی کشور تا حداقل پنج برابر وضعیت کنونی و بومی‌سازی شبکه‌های اجتماعی.

۳۴- ایجاد، تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات و تأمین امنیت آن، تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی فضای مجازی و پالایش هوشمند آن و ساماندهی، احراز هویت و تحول در شاخص ترافیکی شبکه به‌طوری که ۵۰ درصد آن داخلی باشد.

۳۵- بهره‌گیری از موقعیت ممتاز کشور با هدف تبدیل ایران به مرکز تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و گسترش حضور در بازارهای بین‌المللی.

۳۶- حضور مؤثر و هدفمند در تعاملات بین‌المللی فضای مجازی.

۳۷- افزایش سهم سرمایه‌گذاری زیرساختی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات تا رسیدن به سطح کشورهای برتر منطقه.

۳۸- توسعه فناوری فضایی با طراحی، ساخت، آزمون، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی و حفظ و بهره‌برداری حداکثری از نقاط مداری کشور.

#### ◀ - امور اجتماعی

۳۹- ارتقاء سلامت اداری و اقتصادی و مبارزه با فساد در این عرصه با تدوین راهبرد ملی مبارزه با فساد و تصویب قوانین مربوط.

۴۰- استقرار نظام جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چند لایه تأمین اجتماعی کشور.

۴۱- توانمندسازی و خوداتکائی اقشار و گروه‌های محروم در برنامه‌های مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی.

- ۴۲- ارتقاء کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های تأمین اجتماعی پایه (شامل بیمه درمان، بازنشستگی، ازکارافتادگی و...) برای آحاد مردم.
- ۴۳- اجرای سیاست‌های کلی سلامت<sup>۱</sup> با تصویب قوانین و مقررات لازم با تأکید بر:
- ۱-۴۳- تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای.
- ۲-۴۳- اصلاح ساختار نظام سلامت بر اساس بند ۷ سیاست‌های کلی سلامت<sup>۲</sup>.
- ۳-۴۳- تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت.
- ۴-۴۳- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع.
- ۴۴- توسعه تربیت بدنی و ورزش همگانی.
- ۴۵- فرهنگ‌سازی و ایجاد زمینه‌ها و ترتیبات لازم برای تحقق سیاست‌های کلی جمعیت<sup>۳</sup>.
- ۴۶- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان.
- ۴۷- اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسؤولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.
- ۴۸- هویت‌بخشی به سیمای شهر و روستا و بازآفرینی و روزآمدسازی معماری اسلامی - ایرانی.
- ۴۹- سامان‌بخشی مناطق حاشیه‌نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری‌های عمومی ناشی از آن.
- ۵۰- توسعه پایدار صنعت ایران‌گردی به گونه‌ای که ایران‌گردهای خارجی تا پایان برنامه ششم به حداقل پنج برابر افزایش یابد.
- ۵۱- حمایت از صنایع دستی و صیانت از میراث فرهنگی کشور.

#### ◀ - امور دفاعی و امنیتی

- ۵۲- افزایش توان دفاعی در تراز قدرت منطقه‌ای در جهت تأمین منافع و امنیت ملی با تخصیص حداقل ۵ درصد بودجه عمومی کشور برای بنیه دفاعی.
- ۵۳- ارتقاء توان بازدارندگی کشور با:

۱ - ابلاغیه سیاست‌های کلی سلامت مورخ ۱۳۹۳/۱/۱۸

۲ - ابلاغیه سیاست‌های کلی سلامت مورخ ۱۳۹۳/۱/۱۸.

۳ - ابلاغیه سیاست‌های کلی جمعیت مورخ ۱۳۸۹/۲/۳۰

۱-۵۳- توسعه توان موشکی و فناوری‌ها و ظرفیت تولید سلاح‌ها و تجهیزات عمده دفاعی برترساز با توان بازدارندگی و متناسب با انواع تهدیدات.

۲-۵۳- گسترش هوشمندانه و مصون‌سازی پدافند غیرعامل با اجرای کامل پدافند غیرعامل در مراکز حیاتی و حساس کشور.

۳-۵۳- افزایش ظرفیت‌های قدرت نرم و دفاع سایبری و تأمین پدافند و امنیت سایبری برای زیرساخت‌های کشور در چارچوب سیاست‌های کلی مصوب<sup>۱</sup>.

۴-۵۳- تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان.

۵-۵۳- تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی با انسداد کامل نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، توسعه و تقویت یگان‌های مرزبانی، مشارکت‌دهی مرزنشینان در طرح‌های امنیتی، توسعه فعالیت‌های اطلاعاتی و تقویت دیپلماسی

مرزی.

۶-۵۳- برنامه‌ریزی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالانه مصادیق مهم آن.

۷-۵۳- مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر و روانگردان‌ها در چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی<sup>۲</sup> و مدیریت مصرف با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه.

۸-۵۳- پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار.

## ◀ - امور سیاست خارجی

۹-۵۳- حفظ و افزودن بر دستاوردهای سیاسی جمهوری اسلامی در منطقه آسیای جنوب غربی.

۱۰-۶۰- اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی<sup>۳</sup> و سند چشم‌انداز.

۱۱-۶۰- توسعه کمی و کیفی رسانه‌های فرامرزی با زبان‌های رایج بین‌المللی.

۱۲-۶۰- ایجاد زمینه‌های لازم در جهت جلب سرمایه و توان علمی و تخصصی ایرانیان خارج از کشور در توسعه ملی و تأثیر بر سیاست‌های نظام سلطه در دفاع از منافع ملی.

۱۳-۶۰- بهره‌گیری حداکثری از روش‌ها و ابزارهای دیپلماسی نوین و عمومی.

## ◀ - امور حقوقی و قضایی

۱۴-۶۰- بازنگری در قوانین جزایی به منظور کاستن از محکومیت به حبس و تبدیل آن به مجازات‌های دیگر و متناسب‌سازی مجازات‌ها با جرایم.

۱ - ابلاغیه سیاست‌های کلی نظام در خصوص موضوع حدکفایی دفاعی و امنیتی مورخ ۱۳۹۱/۹/۹

۲ - ابلاغیه سیاست‌های کلی نظام در خصوص مبارزه با مواد مخدر مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۲

۳ - ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹

۶۵- بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها.

۶۶- حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی.

۶۷- توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت‌های معنوی و ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی کشور در نظام کاداستر و گسترش فناوری‌های نوین در ارائه خدمات ثبتی.

#### ◀ - امور فرهنگی

۶۸- تلاش شایسته برای تبیین ارزش‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی.

۶۹- ارائه و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی و فرهنگ‌سازی درباره اصلاح الگوی مصرف<sup>۱</sup> و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی.

۷۰- اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم<sup>۲</sup>.

۷۱- حمایت مادی و معنوی از هنرمندان، نوآوران، محققان و تولیدکنندگان آثار و محصولات فرهنگی و هنری مقوم اخلاق، فرهنگ و هویت اسلامی - ایرانی.

۷۲- حضور مؤثر نهادهای فرهنگی دولتی و مردمی در فضای مجازی به منظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت اسلامی - ایرانی و مقابله با تهدیدات.

۷۳- توجه ویژه به توسعه و تجلی مفاهیم، نمادها و شاخص‌های هویت اسلامی - ایرانی در ساختارهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور.

#### ◀ - امور علم، فناوری و نوآوری

۷۴- دستیابی به رتبه اول منطقه در علم و فناوری و تثبیت آن با اهتمام به تحقق سیاست‌های کلی علم و فناوری<sup>۳</sup>.

۷۵- اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش<sup>۴</sup> و تأکید بر دوران تحصیلی کودکی و نوجوانی.

۷۶- افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور.

۷۷- توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه‌پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست‌های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور<sup>۵</sup>.

۱ - ابلاغیه سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف ابلاغیه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۴

۲ - مصوبه نقشه مهندسی فرهنگی کشور مصوبه شماره ۹۲/۲۳۴۹/دش مورخ ۱۳۹۲/۳/۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی

۳ - نظام‌نامه پیوست فرهنگی طرح‌های مهم و کلان کشور (مصوب جلسه ۷۳۲ مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۱) مصوبه شماره ۹۲/۳۸۰۷/دش مورخ ۱۳۹۲/۴/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی

۴ - ابلاغیه سیاست‌های کلی علم و فناوری (نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری) مورخ ۱۳۹۳/۹/۲۶.

۵ - سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مصوبه شماره ۹۰/۱۴۲۷۵/دش مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱ (مصوب جلسه ۷۰۴ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

- ۱-۷۷- ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.
- ۲-۷۷- تحول و ارتقاء علوم انسانی به‌ویژه تعمیق شناخت معارف دینی و مبانی انقلاب اسلامی.
- ۷۸- تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال.
- ۷۹- گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش‌بنیان.
- ۸۰- توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری و حمایت از پژوهش‌های مسأله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، و توسعه نظام جامع تأمین مالی در جهت پاسخ به نیاز اقتصاد دانش‌بنیان.

## ◀ ابلاغیه رییس جمهوری به رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در خصوص سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

### جناب آقای دکتر نوبخت

#### معاون محترم رییس‌جمهور و رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه مصوب مقام معظم رهبری «مدظله‌العالی» ابلاغ می‌گردد.

مقتضی است با مدنظر قرار دادن این سیاست‌ها، برنامه توسعه اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی پنج‌ساله طبق اصول ۱۳۴ و ۱۲۶ قانون اساسی با مشارکت دستگاه‌های اجرایی، صاحب‌نظران، دانشگاهیان و متخصصین تهیه شود. با توجه به جهت‌گیری‌های اساسی در این سیاست‌ها و رعایت اولویت‌های مورد تأکید در برنامه دولت تدبیر و امید، لایحه تقدیمی به مجلس شورای اسلامی شامل مواردی باشد که برای اجرای برنامه، نیاز به قانون دارد.

بدیهی است دستیابی به اهداف بلندی که در این سیاست‌ها ترسیم‌شده است، مستلزم طراحی مسیر تحولی است که اقتصاد کشور را با جهشی بی‌سابقه به رشد متوسط ۸ درصد در پنج‌ساله سوم دوره چشم‌انداز ۲۰ ساله برساند و این خود نیازمند ایجاد محیط مساعد کسب‌وکار، توسعه سرمایه‌گذاری داخلی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و فراهم آمدن فضای فرهنگی و سیاسی مناسب با رویکرد اقتصاد مقاومتی است که بی‌شک با تفضل الهی و همدلی و همکاری مردم و دولت و همه نهادها و قوای دیگر امکان‌پذیر خواهد شد.

لازم است با تشکیل ستاد برنامه، سازوکار و زمان‌بندی لازم را ارائه نموده و منظم‌اً پیشرفت کار را به اینجانب گزارش نمایید.



بخش اول  
امور اقتصادی



۱- رشد اقتصادی شتابان و پایدار و اشتغال‌زا  
به‌گونه‌ای که با بسیج همه امکانات و ظرفیت‌های  
کشور، متوسط رشد ۸ درصد در طول برنامه  
محقق شود.



## ◀ عنوان فرابخش : حوزه اقتصاد کلان - تولید، سرمایه گذاری و اشتغال

### ◀ اهداف کلی

- ✓ دستیابی به رشد شتابان، پایدار و اشتغال‌زا
- ✓ افزایش سهم بهره‌وری کل عوامل تولید از رشد اقتصادی
- ✓ افزایش توان ثروت آفرینی کشور

### ◀ جدول اهداف کمی

#### تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده بخش‌های اقتصادی در برنامه ششم توسعه

| سال                | واحد                                | کشاورزی | نفت | معدن | صنعت | آب و برق و گاز | ساختمان | حمل و نقل و انبارداری | ارتباطات | سایر خدمات* | جمع  |
|--------------------|-------------------------------------|---------|-----|------|------|----------------|---------|-----------------------|----------|-------------|------|
| ۱۳۹۴<br>(سال پایه) | هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت ۱۳۸۳ | ۱۳۷     | ۲۱۰ | ۲۶   | ۳۴۰  | ۳۵             | ۱۴۰     | ۱۸۷                   | ۱۲۵      | ۹۲۴         | ۲۱۲۵ |
| ۱۳۹۹               | هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت ۱۳۸۳ | ۱۷۵     | ۳۲۸ | ۳۹   | ۵۳۰  | ۵۲             | ۱۹۱     | ۲۷۹                   | ۳۰۳      | ۱۲۲۵        | ۳۱۲۴ |
| متوسط رشد سالانه   | درصد                                | ۵۰      | ۹۳  | ۸۸   | ۹۳   | ۸۳             | ۶۴      | ۸۳                    | ۱۹۴      | ۵۸          | ۸۰   |

\*- شامل زیربخش‌های بازرگانی، موسسات پولی و مالی، مستغلات، خدمات اجتماعی، شخصی و خانگی.

#### کل جمعیت شاغل، نرخ بیکاری و شاغلین بخش‌های اقتصادی در برنامه ششم توسعه

| سال                                         | واحد     | کشاورزی | نفت | معدن | صنعت | آب و برق و گاز | ساختمان | حمل و نقل و انبارداری | ارتباطات | سایر خدمات | جمع   | نرخ بیکاری     |
|---------------------------------------------|----------|---------|-----|------|------|----------------|---------|-----------------------|----------|------------|-------|----------------|
| سال پایه برنامه<br>۱۳۹۴                     | هزار نفر | ۴۰۳۰    | ۸۳  | ۷۱   | ۳۹۷۸ | ۲۵۷            | ۳۲۱۳    | ۲۰۹۸                  | ۲۸۵      | ۸۵۰۲       | ۲۲۵۱۷ | ۱۰.۷           |
| ۱۳۹۹                                        | هزار نفر | ۴۴۲۹    | ۹۲  | ۸۹   | ۴۶۹۶ | ۳۴۳            | ۳۸۴۴    | ۲۶۷۹                  | ۴۴۹      | ۱۰۶۷۱      | ۲۷۲۹۲ | ۷.۰            |
| خالص ایجاد اشتغال جدید سالانه در برنامه ششم | هزار نفر | ۸۰      | ۲   | ۴    | ۱۴۴  | ۱۷             | ۱۲۶     | ۱۱۶                   | ۳۳       | ۴۳۴        | ۹۵۵   | ---            |
| متوسط رشد سالانه                            | درصد     | ۱.۹     | ۲.۱ | ۴.۶  | ۳.۴  | ۵.۹            | ۳.۷     | ۵                     | ۹.۵      | ۴.۶        | ۳.۹   | ۹.۴ متوسط دروه |

## شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید کل اقتصاد و بخش‌های اقتصادی در برنامه ششم توسعه

| سال                                       | کشاورزی | نفت | معدن | صنعت | آب و برق و گاز | ساختمان | حمل و نقل و انبارداری | ارتباطات | سایر خدمات | جمع |
|-------------------------------------------|---------|-----|------|------|----------------|---------|-----------------------|----------|------------|-----|
| ۱۳۹۴ سال پایه برنامه                      | ۱۰۰     | ۱۰۰ | ۱۰۰  | ۱۰۰  | ۱۰۰            | ۱۰۰     | ۱۰۰                   | ۱۰۰      | ۱۰۰        | ۱۰۰ |
| ۱۳۹۹                                      | ۱۱۲     | ۱۲۸ | ۱۱۴  | ۱۲۵  | ۱۱۳            | ۱۱۱     | ۱۱۲                   | ۱۴۴      | ۱۰۳        | ۱۱۵ |
| متوسط رشد سالانه (درصد)                   | ۲.۳     | ۵   | ۲.۷  | ۴.۵  | ۲.۴            | ۲.۲     | ۲.۳                   | ۷.۵      | ۰.۶        | ۲.۸ |
| سهم بهره‌وری کل عوامل تولید از رشد (درصد) | ۴۶      | ۵۴  | ۳۱   | ۴۹   | ۲۹             | ۳۴      | ۲۷                    | ۳۹       | ۱۱         | ۳۵  |

## راهنماها

- ✓ بهبود محیط کسب و کار و تقویت توان رقابت پذیری
- ✓ تقویت رویکرد برونگری و تعامل مؤثر و سازنده با اقتصاد جهانی
- ✓ توسعه سرمایه‌گذاری با تأکید بر بخش‌های پیشرو
- ✓ گسترش و تعمیق نظام تأمین مالی و تخصیص کارآمد منابع مالی
- ✓ تقویت سرمایه انسانی (آموزش، تحصیلات و سلامت)، توسعه اشتغال و کارآفرینی
- ✓ تقویت مولفه‌های توسعه پایدار

## سیاست‌ها

- ✓ اصلاح یا حذف قوانین و مقررات کسب و کار
- ✓ افزایش شفافیت و مطالبه‌گری عمومی
- ✓ مقابله با فساد اداری، مالی و اقتصادی
- ✓ اصلاح فرایندهای تدوین و تصویب قوانین و مقررات
- ✓ ساده‌سازی و تضمین اجرای دقیق و عادلانه قوانین و مقررات
- ✓ توسعه کسب و کار و تقویت و تکمیل زنجیره ارزش
- ✓ ثبات نسبی نرخ حقیقی ارز و تعیین تعرفه مؤثر
- ✓ متناسب سازی نظام آموزشی با نیازهای بازار کار
- ✓ توسعه زیر ساخت های ICT
- ✓ افزایش ظرفیت تحقیق و توسعه کاربردی
- ✓ تقویت و توسعه نظام نوآوری و فناوری

- ✓ ارتقاء دیپلماسی فعال اقتصادی
- ✓ گسترش پیوندهای تجاری-اقتصادی با اقتصاد جهانی
- ✓ نقش آفرینی و تولید کالا و خدمات در چرخه و زنجیره تولید منطقه‌ای و بین‌المللی
- ✓ توسعه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی با رویکرد صادراتی و جذب دانش فنی
- ✓ ارتقای نقش نهادهای مالی و پولی با تأکید بر شفاف‌سازی و هدایت منابع مالی به سمت تولید
- ✓ گسترش و ایجاد ابزارهای نوین تأمین مالی
- ✓ فراهم نمودن زمینه‌های جذب منابع سرمایه‌گذاری خارجی و منابع ایرانیان خارج از کشور
- ✓ استفاده کارآمد عواید نفت و گاز و منابع صندوق توسعه ملی در جهت توسعه سرمایه‌گذاری‌ها
- ✓ ارتقای سرمایه انسانی (آموزش، بهداشت و سلامت نیروی کار) و توان مهارتی دانش‌آموختگان
- ✓ ارتقای فرهنگ و اخلاق کار، تولید ثروت، کار و کارآفرینی
- ✓ توسعه پایدار و حفظ محیط زیست

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اقدامات مرتبط با سیاست اصلاح یا حذف قوانین و مقررات کسب و کار
  - شناسایی و اصلاح قوانین و مقررات مخل، توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط
  - تنقیح قوانین اقتصادی معارض با سهولت فضای کسب و کار
  - انجام هماهنگی‌های بین‌دستگاهی برای کاهش مراحل، زمان و هزینه لازم برای انجام امور مربوط به فضای کسب و کار
  - فراهم کردن زیرساخت‌های فنی و بسترهای لازم برای صدور مجوزها و خدمات توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط

- ✓ اقدامات مرتبط با سیاست افزایش شفافیت و مطالبه‌گری عمومی
  - پایش مداوم عملکرد درون دستگاهی توسط کارگروه‌های بهبود محیط کسب و کار
  - تدوین بسته فرهنگی در راستای افزایش شفافیت و مطالبه‌گری عمومی در سال اول برنامه توسط دستگاه‌ها
  - افزایش شفافیت اطلاعاتی شرکت‌های دولتی (از جمله افشای اطلاعات هیات مدیره و مدیران ارشد)
  - ارتقاء آگاهی مودیان مالیاتی از حقوق و تکالیف مالیاتی
  - ارتقاء شاخص سلامت اداری در حوزه ادارات مالیاتی
  - اطلاع‌رسانی به مردم از نحوه هزینه درآمدهای وصول شده
  - افزایش سرعت و کیفیت رسیدگی به اعتراضات مالیاتی
  - شفاف سازی کارکردهای بنگاه‌های اقتصادی موجود و اجرای قوانین ورشکستگی با تأکید بر انحلال، ادغام و بازسازی

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست با مقابله با فساد اداری، مالی و اقتصادی

- انتشار مکتوب و الکترونیک قوانین و مقررات توسط دستگاه‌ها
- یکسان سازی رویه‌های اخذ مجوز در سازمان‌ها و نهادهای اجرایی

- ارتقاء فرآیند نظارت بر رویه‌ها و مقررات سازمانها و نهادهای اجرایی
- بهبود ضوابط حسابداری و الزامات مربوط به افشای اطلاعات بانکی
- جلوگیری از اقدامات و فعالیت‌های فسادزا و بالا بردن هزینه‌های فعالیت های فسادزا با تأکید بر نقش نهادهای مدنی و رسانه‌های مستقل

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست اصلاح فرایندهای تدوین و تصویب قوانین و مقررات

- توسعه خدمات الکترونیکی و غیرحضور
- فراهم کردن زیرساخت‌های فنی و بسترهای لازم برای صدور مجوزها و خدمات به صورت الکترونیکی در قالب پنجره واحد در کلیه دستگاه‌ها
- استقرار سیستم یکپارچه و الکترونیکی گمرکی

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست ساده‌سازی و تضمین اجرای دقیق و عادلانه قوانین و مقررات

- ساده‌سازی قوانین و مقررات و اطمینان از اطلاع‌رسانی آن به مردم توسط کلیه دستگاه‌های اجرایی
- گسترش ابزار های مدیریت ریسک (توسعه بیمه)
- اصلاح فرآیندهای انجام کار بارویکرد رفع تبعیض در ارائه انواع مجوز، تسهیلات، خدمات دولتی و نظایر آن
- افزایش تعاملات الکترونیکی و کاهش مراجعات حضوری در کلیه نهادهای مالی، پولی و اعتباری (از جمله امور مالیاتی، گمرک، بیمه، بانک‌ها و بورس)

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست توسعه کسب و کار و تقویت و تکمیل زنجیره ارزش

- توسعه پیوند مناسب بین صنایع کوچک، متوسط و بزرگ در راستای شکل‌گیری خوشه‌های صنعتی و نشان تجاری (برند)
- ادغام و شکل‌گیری بنگاه‌های بزرگ رقابت پذیر و اعطاء کمک های هدفمند به آنها
- انجام تمهیدات لازم برای تقویت توان فنی- مهندسی، تحقیق و توسعه و بازاریابی در بنگاه‌های کوچک و متوسط.
- حمایت مالی و نهادی از گسترش کشاورزی صنعتی و صنایع تبدیلی با اولویت توسعه خوشه‌ها و زنجیره‌های صنعتی- کشاورزی کوچک و متوسط
- توسعه نهادهای مشاوره‌ای کسب و کار (کلینیک‌های کسب و کار)
- کمک به ایجاد نهادهای تحقیقات بازار در زمینه شناسایی مهارت‌ها و دانش موردنیاز فعالیت‌های اقتصادی
- افزایش مشوقهای راه اندازی و تثبیت و پایدارسازی بنگاه‌ها
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع بنگاه‌های مشکل دار و اصلاح ساختار اقتصادی بنگاه‌های مشکل دار

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست اصلاح و اثربخش کردن قیمت‌های نسبی

- اصلاح نظام تخصیص منابع از هزینه محوری به نتیجه محوری
- بهره‌گیری از راهبردهای غیر قیمتی در راستای ارتقای کارایی فنی عوامل تولید
- بهره‌گیری از سیاست‌های قیمتی حامل‌های انرژی جهت کنترل نرخ رشد مصرف و کاهش فاصله قیمت‌های داخلی و خارجی آن
- منطقی نمودن سهم هزینه های نیروی کار در قیمت تمام شده
- استقرار تدریجی نظام کارمزدی به جای وقت مزدی در نظام‌های جبران خدمات
- کمک به بنگاه‌های اقتصادی کشور در اجرای نظام جبران خدمات مبتنی بر بهره‌وری

- کاهش هزینه‌های غیرمستقیم نیروی کار در واحدهای اقتصادی
- کاهش شدت انرژی تا حد متوسط جهانی در واحدهای اقتصادی
- اصلاح نظام تعرفه‌گذاری آب در مصارف مختلف با توجه به ملاحظات اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی
- کنترل دامنه نرخ معاملات بازار به منظور هدایت نرخ سود تسهیلات
- تلاش در جهت کاهش فاصله بین نرخ سود تسهیلات و سپرده های بانکی با هدف افزایش کارآمدی و رقابت نظام بانکی در جذب و تجهیز منابع و اعطای تسهیلات
- کاهش آسیب‌پذیری بخش تولید در جریان حذف یارانه‌ها و کمک به افزایش تولید و اشتغال مولد در کشور

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست ثبات نسبی نرخ حقیقی ارز و تعیین تعرفه مؤثر

- رعایت هماهنگی در سیاست‌گذاری پولی، ارزی، اعتباری و بودجه‌ای جهت حفظ ثبات اقتصاد کلان
- ایجاد ثبات پایدار در بازار ارز، مهار تلاطم‌های ارزی و گذر به نظام نرخ ارز یکسان (شناور مدیریت شده)
- تسهیل نقل و انتقالات ارزی و روان‌سازی جریان صادرات و واردات کالا و خدمت با هدف کاهش تمرکز الگوی تجاری
- افزایش تنوع روش‌های تأمین منابع ارزی اقتصاد به منظور کاهش آسیب‌های این حوزه
- تنظیم سیاست‌های ارزی سازگار با اقتضائات اقتصاد کلان و در راستای عدم انباشت ناترازی در نرخ ارز
- بازنگری در مقررات، رویه‌ها و سازوکارهای بانکی ناظر بر انجام عملیات تجاری به منظور تسهیل نقل و انتقال ارز حسب منابع ارزی در اختیار بانک مرکزی
- بهینه‌سازی ترکیب و میزان دسترسی به ذخایر خارجی بانک مرکزی با هدف تقویت قدرت مداخله مؤثر در بازار ارز
- بهبود قدرت مداخله مؤثر بانک مرکزی در بازار ارز از طریق بهبود کیفیت ذخایر این بانک و کاهش ریسک‌های مترتب بر آن
- اصلاح نظام تعرفه ای کشور متناسب با شرایط داخلی و زمینه‌سازی عضویت در سازمان تجارت جهانی از طریق شناسایی و احصاء موانع تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای و یارانه‌های غیرمؤثر

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست متناسب سازی نظام آموزشی با نیازهای بازار کار

- اصلاح برنامه های آموزش عالی کشور برای انطباق بیشتر برنامه های آموزش عالی با نیازهای بازار کار
- تدوین استانداردهای آموزشی و مهارتی مشاغل به ویژه در حوزه‌های راهبردی
- مبنا قرار گرفتن الگوی آموزشی محصول محور: آموزش، تولید، بازاریابی و فروش
- متناسب‌سازی محتوای برنامه‌های درسی با نیازهای جامعه و استفاده از شیوه‌های گوناگون برای تعیین صلاحیت حرفه‌ای فارغ‌التحصیلان برای احراز مشاغل با مشارکت ذینفعان اقتصادی - اجتماعی
- همکاری مستمر سه جانبه موسسات آموزشی، بخش‌های اقتصادی و دولت در سطح استانی با تشکیل کارگروه‌های ویژه به منظور ارتقاء سطح کیفی موسسات آموزش عالی با هدف انعطاف‌پذیری بیشتر و فراهم ساختن امکانات لازم برای پاسخگویی به تحولات تکنولوژی، نیازهای در حال تغییر بازار کار و غیره.
- افزایش مهارت‌های درسی و کاربردی کردن دروس از طریق ارائه واحدهای عملی و کارآموزی در تمامی رشته‌ها.
- تدوین چرخه تکوینی مهارت‌آموزی برای مشاغل دولتی و خصوصی به جای مهارت‌آموزی در یک دوره خاص و تأمین بخشی از هزینه های آموزش سرمایه انسانی توسط دولت.
- ادغام و ساماندهی انواع سیستم‌های آموزش عالی در سطح استان ها (مانند رسمی، فنی و حرفه ای، بزرگسالان، آموزش از راه دور و غیره)
- اتخاذ نظام‌های تدبیر نتیجه محور در بخش آموزش به همراه تعریف روشن و صریح میزان استقلال و پاسخگویی سطوح نهادی و اقدام به تمرکززدایی به منظور افزایش تصمیم‌گیری در مورد مدارس و دانشگاه ها در سطح محلی.
- حمایت از دانشگاه‌های گسترش‌دهنده دوره‌های کارورزی و منظور نمودن ملاک میزان اجرای دوره‌های کارورزی در رتبه بندی و سطح‌بندی دانشگاه‌ها

## ✓ اقدامات مرتبط با سیاست توسعه زیر ساخت های ICT

- تقویت پهنای باند اینترنت
- گسترش اشتراک پهنای باند تلفن همراه
- آزادسازی صنعت خدمات مخابرات
- بهره‌گیری از صنعت خدمات مخابراتی جهان برای تقویت زیرساخت‌های ارتباطی و توسعه مشاغل مرتبط با آن
- برداشتن موانع سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه ICT و برقراری ارتباط بنگاه‌های داخلی این حوزه با شرکت‌های صاحب نام بین‌المللی و حداکثر استفاده از آن برای ورود فناوری و دانش به داخل کشور
- توسعه نظارت قانونی بر نهادهای خدمات‌رسان مخابراتی و ارتباطی به نحوی که دربردارنده استانداردهایی در مورد ارتباط درونی، کیفیت خدمات و مزایده پهنای باند باشد.
- توسعه و بهره‌برداری از سامانه‌های الکترونیکی در مدیریت زنجیره ارزش کالاها و نهادهای مربوطه
- فراگیر نمودن سامانه‌های خدمات الکترونیکی در حوزه‌های اشتغال و کسب و کار

## ✓ اقدامات مرتبط با سیاست افزایش ظرفیت تحقیق و توسعه کاربردی

- کاهش فعالیت‌های تصدی‌گری پژوهشی و تحرک بخشی در ساختارهای پژوهشی دولتی و ارتقا عملکرد تنظیمی و راهبردی آنها
- تقویت و توسعه نظام تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و ساختارهای لازم از جمله افزایش شرکت‌های زایشی دانش بنیان در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
- افزایش اعتبارات پژوهش و فناوری دولتی و تغییر در ساختارهای تخصیص این اعتبارات با رویکرد نیاز محور و ارتقای نوآوری
- برقراری ارتباط بین تأمین مالی برای بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و توسعه واحدهای تحقیق و توسعه آنها و حمایت‌های مالی لازم
- الزام شرکت‌های بین‌المللی و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به انجام تحقیق و توسعه در داخل کشور با هدف بومی سازی دانش و فناوری
- مشارکت نهادهای نوآوری و فناوری در تأمین مالی صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر غیر دولتی به منظور افزایش زمینه‌های مشارکت میان شرکت‌های بزرگ و کوچک یا دانش بنیان و ارتقای توانمندی‌ها و قابلیت‌های شرکت‌های کوچک و بهره‌گیری مناسب از این قابلیت‌ها از طریق اتصال به شرکت‌های بزرگ
- اصلاح نظام اعطای حمایت‌های مالی و بورس تحصیلی از طریق وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بنیاد ملی نخبگان با هدف پاسخ به تقاضای داخلی و کاربردی شدن تولید دانش در کشور.
- حمایت مالی از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری با هدف تولید، توزیع، انتقال و کاربرد دانش در کشور.
- رفع دغدغه خطرپذیری مالی در انجام مراحل پژوهشی و امور نوآورانه که دارای تقاضای داخلی و کاربردی است.

## ✓ اقدامات مرتبط با سیاست تقویت و توسعه نظام نوآوری و فناوری

- تقویت زیرساخت‌های حقوقی و نهادی اقتصاد دانش‌بنیان (حقوق مالکیت معنوی، قوانین سایبری حفاظت‌کننده از حوزه خصوصی، امنیت معاملات دیجیتال).
- ارائه حمایت‌ها و مشوق‌های مالیاتی در جهت ارتقای عملکرد پژوهش، فناوری و نوآوری بخش تجاری و بنگاهی
- جهت‌دهی به خریده‌ها و هزینه‌های دولتی و بخش‌های اقتصادی در راستای به‌کارگیری حداکثری محصولات دانش‌بنیان و فناوریانه با کیفیت داخلی
- حمایت مالی، حقوقی و نهادی از بنگاه‌های اقتصادی برای استفاده از فناوری‌های داخلی و بومی کردن فناوری‌های بین‌المللی
- الزام به ارتقای فناوری و افزایش صادرات در موارد وجود بازار انحصاری در داخل کشور و حمایت‌های تعرفه‌ای
- جهت‌دهی به تقاضای ناشی از طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ توسعه‌ای در جهت تقویت تقاضای محصولات دانش‌بنیان
- دسترسی به آخرین تکنولوژی‌ها از طریق خرید حق امتیاز استفاده از دانش فنی انحصاری از شرکت‌های خارجی.

- حمایت مالی و تسهیل شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های کوچک و متوسط خصوصی و تعاونی که در زمینه تجاری‌سازی دانش و فناوری به ویژه تولید محصولات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و صادرات خدمات فنی و مهندسی فعالیت می‌کنند و نیز حمایت از راه‌اندازی مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری از طریق بخش غیردولتی
- حمایت‌های قانونی لازم در راستای تشویق طرف‌های خارجی قراردادهای بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی برای انتقال دانش فنی و بخشی از فعالیت‌های تحقیق و توسعه مربوط به داخل کشور و انجام آن با مشارکت شرکت‌های داخلی
- حمایت مالی از ایجاد و توسعه بورس ایده و بازار فناوری به منظور استفاده از ظرفیت‌های علمی در جهت پاسخگویی به نیاز بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات
- تأمین و پرداخت بخشی از هزینه‌های ثبت جواز امتیاز علمی در سطح ملی و بین‌المللی و ایجاد تمهیدات و تسهیلات لازم برای انتشار آثار مفید علمی آنان
- تسهیل جذب تکنولوژی در سطح بنگاه‌ها از طریق آموزش حین کار، انطباق تکنولوژی‌های موجود با نیازهای محلی از طریق انجام تحقیق و توسعه

#### ✓ اقدامات مرتبط با ارتقاء دیپلماسی فعال اقتصادی

- مشارکت فعال در تقسیم کار جهانی و منطقه‌ای با اتخاذ رویکرد صادراتی در عرصه اقتصاد و بهره‌گیری از فرصت‌های جهانی برای تقویت اقتصاد داخلی
- بهره‌گیری از طرح‌های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به هنگام در برابر مخاطرات و اختلال‌های خارجی با هدف مدیریت مخاطرات اقتصادی و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد از تهدیدات خارجی.
- بهره‌گیری مؤثرتر از نهادهای منطقه‌ای برای پیشبرد اهداف اقتصادی و تجاری کشور
- استفاده از ظرفیت‌های خارجی کشور برای توسعه رایزنی اقتصادی در کشورهای طرف تجاری
- بهره‌گیری مؤثر از ابزارهای سیاست خارجی جهت کاهش آسیب‌پذیری‌های اقتصادی و تهدیدات
- رفع موانع حقوقی و تجاری عضویت در سازمان جهانی تجارت تا پایان برنامه ششم و استقرار قواعد تجاری سازگار با محیط تجارت بین‌الملل
- استفاده از موقعیت ژئوپلیتیک کشور در جهت تبدیل شدن به قطب‌های تجاری (HUB) و ترانزیتی منطقه

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست گسترش پیوندهای تجاری-اقتصادی با اقتصاد جهانی

- شکل‌دهی بازار جدید خارجی (اندازه بازار) و تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه کشورهای منطقه
- تقویت پیمان‌های دو و چند جانبه و همچنین پیمان‌های پولی دو و چند جانبه با کشورهای طرف تجاری و هدف
- تنوع‌بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه از طریق ارائه خدمات و یا صادرات کالاهای استراتژیک از جمله انرژی و ترانزیت
- بازمهندسی نقش مناطق آزاد تجاری صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی و استفاده از ظرفیت‌های آنها با رویکرد افزایش سرمایه‌گذاری خارجی و گسترش تولیدات صادرات‌گرا و خدمات تجاری و انتقال فناوری پیشرفته
- ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص
- استفاده از اهرم واردات در جهت سرمایه‌گذاری برای افزایش تولید داخلی

#### ✓ اقدامات مرتبط با نقش‌آفرینی و تولید کالا و خدمات در چرخه و زنجیره تولید منطقه‌ای و بین‌المللی

- بسترسازی و رفع موانع حقوقی و اداری برای حضور و سرمایه‌گذاری شرکت‌های معتبر و صاحب برند در اقتصاد ایران
- تقویت بنگاه‌های داخلی و برقراری ارتباط آنها با شرکت‌های صاحب نام جهانی با هدف تولید کالا و خدمات در چرخه و زنجیره تولید بین‌المللی

## ✓ اقدامات مرتبط با سیاست توسعه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی با رویکرد صادراتی و جذب دانش فنی

- جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی با هدف بومی سازی فناوری تولید و استفاده از سرریز دانش (سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی عمودی) و افزایش رقابت اقتصاد، کاهش هزینه‌ها و افزایش صادرات (سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی افقی)
- زمینه‌سازی برای ورود شرکت‌های مهندسی مشاور خارجی با شریک ایرانی به قراردادهای ایرانی
- اطمینان دادن به سرمایه‌گذاران خارجی در مورد تأمین درازمدت خوراک (مواد اولیه)، صادرات و مستثنی بودن از قیمت‌گذاری
- شناسایی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تسهیل تولید در مناطق با تأکید بر سرمایه‌گذاری در محصولات صادراتی
- عدم مداخله دولت و نهادهای قدرت در تصمیم‌گیری فعالان اقتصادی و جبران هزینه‌ها و خسارت‌های وارد شده به آنها
- حمایت از حقوق مالکیت و تولید ثروت و جبران خسارت تضییع حقوق مالکیت بخش خصوصی و تعاونی
- الزام نهادهای عمومی غیردولتی (از جمله نظامی و انتظامی و ...) برای خروج از محیط فعالیت‌های بخش خصوصی
- ارتقاء خدمات عمومی با چابک سازی سازمان‌های دولتی و تقویت پنجره واحد به منظور بهبود محیط کسب و کار
- تدوین نظام نگاه داری نوین با مقیاس جهانی
- هدایت سرمایه‌گذاری‌ها به حوزه های خاص، اولویت دار و پیشران شامل زنجیره‌های تولید صنعت نفت و گاز و زنجیره‌های پایین دست آن، صنایع کارخانه‌ای و معدنی، حمل و نقل ریلی، فناوری اطلاعات و ارتباطات، آب و کشاورزی، ترانزیت و گردشگری
- ممنوعیت سرمایه‌گذاری دولتی در موارد خارج از بند ۳ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و توسعه و سرمایه‌گذاری دولت در زیربناهای عمومی (آب، نفت و گاز، ارتباطات، حمل و نقل ریلی و هوایی) و مناطق و نواحی دارای پتانسیل و کمتر توسعه یافته و روستاها
- توقف طرح‌های عمرانی فاقد توجیه اقتصادی و واگذاری طرح‌های نیمه تمام دارای توجیه اقتصادی به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و تعاونی و دریافت بهای آن پس از خاتمه و بهره‌برداری
- تدوین و اجرای برنامه عملیاتی شرکت‌های تولیدکننده انرژی و شرکت‌های آب و فاضلاب در چارچوب برنامه راهبردی و عملیاتی بخش‌های مربوطه با هدف تأمین نیازهای کشور.
- الزام وزارت نیرو به مدیریت تولید و عرضه برق به نحوی که تأمین برق مطمئن برای صاحبان کسب و کار با حداقل قطع برق و نوسانات ولتاژ تضمین شود.
- الزام شرکت ملی گاز ایران به تأمین گاز مورد نیاز صنایع سنگین و نیروگاه‌ها به نحوی که در زمستانها نیازی به قطع گاز و یا تغییر نوع سوخت وجود نداشته باشد.
- تنظیم قاعده مالی سه جانبه بین شرکت های دولتی ارائه دهنده خدمات، دستگاه اجرایی مربوطه و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با هدف توسعه زیرساخت‌های فیزیکی مربوط به فرآورده‌های نفتی، آب، برق، گاز از محل منابع اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها
- توسعه و نوسازی حمل و نقل ریلی کشور با هدف بهره‌مندی از مزیت‌های ترانزیتی بار و مسافر در منطقه
- حمایت از سرمایه‌گذاری مبتنی بر تولیدات داخلی اقلام راهبردی، حساس و ضروری
- جذب منابع و سرمایه های ایرانیان خارج از کشور از طریق ارائه مشوق‌ها و تسهیل در ورود و خروج منابع سرمایه ای آنها به کشور
- تداوم سیاست استفاده از ظرفیت های بلااستفاده اقتصاد کشور به ویژه از طریق تأمین سرمایه در گردش مورد نیاز بنگاه‌های تولیدی.
- به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع استان‌ها در چارچوب ضوابط ملی آمایش و اولویت بندی بخش‌های پیش برنده و کلیدی اقتصاد
- بهره گیری مؤثر و کارآمد از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای به عنوان اهرم مالی برای تقویت منابع مالی سرمایه‌گذاری عمومی در قالب وجوه اداره شده، تلفیقی با منابع بانکی و یا یارانه نرخ سود و کارمزد تسهیلات بانکی و ... برای اجرای طرح‌های عمرانی و حتی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
- استفاده مناسب از ظرفیت های ابزارها و اسناد مالی اسلامی (اسناد خزانه و صکوک) برای بازپرداخت بدهی دولت و دستگاه های اجرایی به پیمانکاران طرح‌های عمرانی

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست ارتقای نقش نهادهای مالی و پولی با تاکید بر شفاف‌سازی و هدایت منابع مالی به سمت تولید

- اعطای تسهیلات بانکی یارانه‌ای به طرح‌های اشتغال‌زای سرمایه‌گذاری غیردولتی و لحاظ شدن یارانه نرخ سود در بودجه دولت به منظور تأمین مابه‌التفاوت نرخ سود مورد عمل بانک‌ها و نرخ سود ترجیحی پروژه و بخش‌های اقتصادی مورد حمایت دولت
- افزایش سرمایه در بانک‌های دولتی، تشویق بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی به افزایش نرخ کفایت سرمایه و بهبود دیگر نسبت‌های نظارتی و مدیریت مؤثرتر ریسک
- ایجاد قابلیت‌های دسترسی مناسب و امکان برنامه‌ریزی برای سرمایه در فعالیت‌های اقتصادی و هدایت تأمین مالی نیازهای بنگاه‌های بزرگ اقتصادی از طریق بازار سرمایه
- اصلاح تمرکز نظام تأمین مالی از بانک محوری و تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد با رویکرد افزایش نقش آفرینی ابزارهای متنوع بازار سرمایه در تأمین مالی اولیه و بلندمدت تولید
- استفاده از روش‌های جدید برای بهبود پوشش تأمین مالی خرد متناسب با نیازها و تسهیل فرآیند اعطای اعتبارات خرد
- انتظام بخشی به بازار پول از طریق بکارگیری کلیه ظرفیت‌های نظام در جهت ساماندهی هر چه سریع‌تر مؤسسات اعتباری غیرمجاز و اتخاذ تدابیر لازم برای پیشگیری از این گونه فعالیت‌ها
- ساماندهی مناسب تأمین مالی کوتاه مدت و میان مدت فعالیت‌های اقتصادی از طریق نظام بانکی
- ساماندهی تأمین مالی بنگاه‌ها و فعالیت‌های اقتصادی کوچک و متوسط و همچنین سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی از طریق نظام بانکی
- اصلاح رابطه مالی دولت با بانک‌ها از طریق کاهش تکالیف و اجتناب از تأمین مالی سیاست‌های حمایتی دولت از منابع بانک‌ها و ایفای مؤثر نقش حاکمیتی

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست گسترش و ایجاد ابزارهای نوین تأمین مالی

- افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه نقدی توسط سهامداران دولتی و خصوصی در حد استانداردهای بین‌المللی و سایر اقدامات ضروری مرتبط
- استفاده اهرمی از منابع عمومی دولتی و منابع داخلی شرکت‌های دولتی
- استفاده مؤثر از ظرفیت‌های نهادهای عمومی غیردولتی در چرخه سرمایه‌گذاری کشور (در عرصه‌هایی که بخش خصوصی امکان حضور ندارد)
- تأمین و تخصیص اصل و سود اوراق بهادار دولت و دستگاه‌های دولتی در سررسیدهای مقرر
- ایجاد بازار سرمایه کارا بویژه بازار پرمق اوراق استقراضی شرکتی و اوراق با پشتوانه رهنی
- توسعه بازار بدهی‌های اوراق بهادارسازی و خرید و فروش اوراق بدهی دولتی در بازار سرمایه و بانک مرکزی
- افزایش توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه و واگذاری اموال و املاک مازاد و شرکت‌های غیرابزاری
- نهادینه شدن صکوک اسلامی (اوراق خزانه اسلامی) در نظام مالی کشور برای کنترل نقدینگی و تعیین بازاری نرخ سود
- استفاده از ابزارهای اوراق مالی اسلامی ارزی و ریالی و اسناد مالی اسلامی (اسناد خزانه و صکوک) در بازارهای مالی داخلی و خارجی برای تأمین منابع مالی و بازپرداخت بدهی دولت و دستگاه‌های اجرایی به پیمانکاران طرح‌های عمرانی
- استفاده کارا از منابع داخلی شرکت‌های دولتی برای توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و حتی زیربنایی کشور به صورت ابزار اهرمی و یا توسعه مشارکت عمومی و خصوصی

#### ✓ اقدامات مرتبط با سیاست فراهم نمودن زمینه‌های جذب منابع سرمایه‌گذاری خارجی و منابع ایرانیان خارج از کشور

- برقراری مشوق‌های مالی و حقوقی برای ورود سرمایه‌های ایرانی خارج از کشور
- اولویت در جذب سرمایه‌های خارجی برای طرح‌ها و پروژه‌هایی که امکان ورود دانش و فناوری و صادرات محصولات آنها وجود دارد.
- جذب سرمایه‌های خارجی برای خرید سهام شرکت‌های مشمول واگذاری
- تجهیز منابع مالی خارجی استقراضی از طریق خطوط اعتباری بانک‌های تجاری خارجی و بانک‌های توسعه‌ای به نفع بخش خصوصی و یا طرح‌های زیربنایی

## ✓ اقدامات مرتبط با استفاده کارآمد عواید نفت و گاز و منابع صندوق توسعه ملی در جهت توسعه سرمایه‌گذاری‌ها

- اصلاح و بازنگری در روش تأمین مالی طرح‌های سرمایه‌گذاری از محل صندوق توسعه ملی
- استفاده از ظرفیت‌های صندوق توسعه ملی برای جبران ریسک حضور بخش خصوصی در مشارکت عمومی و خصوصی طرح‌های عمرانی دولتی
- اولویت تخصیص بودجه‌های عمرانی به طرح‌های نیمه تمام دارای توجیه اقتصادی و با قید رقابتی بودن
- تداوم و اصرار بر روش سنتی تأمین منابع مالی طرح‌های عمرانی علی‌رغم وجود ریسک بالای منابع مالی آن (به دلیل وابستگی به منابع حاصل از فروش نفت و مشارکت کمتر بخش غیردولتی در تأمین منابع مالی) و عدم استفاده بهینه از تجربیات و روش‌های نوین مالی بین‌المللی

## ✓ اقدامات مرتبط با سیاست ارتقای فرهنگ و اخلاق کار، تولید ثروت، کار و کارآفرینی

- تدوین نقشه راه توسعه کارآفرینی کشور و ساماندهی برنامه‌های ترویج و توسعه کارآفرینی
- بازنگری سرفصل دروس با هدف روزآمد نمودن و ارتقاء فرهنگ کار و توسعه کار شایسته
- توانمندسازی فن‌آفرینان از طریق ارائه آموزش‌های ترکیبی - تخصصی کارآفرینی
- تقویت و توسعه مراکز مشاوره، خدمات کارآفرینی و کلینیک‌های کسب و کار و عرضه یابی بنگاه‌های اقتصادی
- ایجاد و توسعه صندوق‌های مختلف حمایت از کارآفرینی با تأکید بر شغل‌های نوپا و جدید و مشاغل نوآورانه
- تهیه برنامه‌های رسانه‌ای در جهت ایجاد فرهنگ کار، تلاش و سرمایه‌گذاری
- تقویت جایگاه و ساختار کارآمد کارآفرینی در سطح جامعه و دولت
- تدوین و پیاده‌سازی فرهنگ ملی مشاغل
- توسعه و تقویت فرهنگ مشارکت و مسئولیت‌های اجتماعی (CSR) توسط بنگاه‌های اقتصادی بزرگ
- ترویج فرهنگ بیمه اجتماعی مبتنی بر کار و تولید

## ✓ اقدامات مرتبط با سیاست توسعه پایدار و حفظ محیط زیست

- اعطای مشوق‌های مالی از جمله یارانه سبز، تسهیلات ارزان قیمت و ... به منظور حمایت از تولیدات و فناوری‌های سازگار با محیط‌زیست
- تعیین قیمت‌گذاری آب در بخش کشاورزی بر مبنای قیمت تمام شده
- ایجاد توازن در میزان آب مورد نیاز محصولات کشاورزی و ظرفیت آبی کشور
- ارائه ساز و کار اجرایی جهت اخذ مالیات بر سوخت‌های فسیلی در سال اول برنامه
- طراحی سیستم پیشرفته جمع‌آوری و بازیافت زباله بویژه در کلانشهرها توسط وزارت کشور و اعطای تسهیلات ارزان قیمت به بخش خصوصی جهت پیاده‌سازی سیستم‌های مذکور
- حمایت از کسب و کارهای سازگار با محیط‌زیست با اولویت کسب و کارهای مبتنی بر انرژی‌های تجدیدپذیر، مشاغل سبز و ...
- تجدید نظر در برنامه‌های احداث سد‌های جدید با هدف تقویت منابع پایه کشور
- جلوگیری از دفع پساب‌های غیر استاندارد کارخانجات و معادن به رودخانه‌ها و محیط‌زیست توسط سازمان محیط‌زیست.
- تشکیل کمیته اقدام مشترک برای تدوین برنامه‌های لازم به منظور کاهش آلاینده‌های ریزگردها.
- تداوم اقدامات لازم به منظور احیاء دریاچه ارومیه با مدیریت وزارت نیرو و با همکاری سازمان محیط‌زیست.
- الزام طرح‌های عمرانی بزرگ به تهیه پیوست محیط‌زیست.

- بازنگری و اصلاح قوانین و مقررات موجود در راستای تشدید جرایم و مجازات تخریب‌کنندگان محیط‌زیست

## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                  | هدف کمی                                                   |      | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|--------------------------|-----------------------------------------------------------|------|------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                          | عنوان                                                     | واحد |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۴    | ساماندهی نظام ملی نوآوری | درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی  | درصد | ۳۶/۳ | ۳۵/۵ | ۳۹                 | ۴۲   | ۴۵   | ۴۸   | ۵۰   |
|      |                          | سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی | درصد | ۰/۵  | ۰/۵  | ۱/۵                | ۲/۵  | ۳/۴  | ۴/۲  | ۵    |
|      |                          | رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه  | رتبه | ۷    | ۷    | ۶                  | ۵    | ۴    | ۳    | ۳    |
|      |                          | رتبه ایران در شاخص جهانی نوآوری                           | رتبه | ۱۲۰  | ۱۰۶  | ۹۶                 | ۸۶   | ۷۶   | ۶۸   | ۶۰   |

### ◀ راهبردها

- ✓ پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان
- ✓ تبدیل پایه دانشی بنگاه‌های مبتنی بر نوآوری به عامل اصلی تولید ثروت
- ✓ تحریک تقاضای تولید و شکل‌دهی به بازار محصولات دانش‌بنیان و فناوریانه اعم از خریدهای دولتی و عمومی و خصوصی و تقاضای ناشی از طرح‌های عمرانی و توسعه‌ای و ملی با رویکرد صادرات‌محور
- ✓ جهت دهی به سرمایه‌گذاری خارجی به منظور ارتقای توانمندی فناوریانه داخلی
- ✓ اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز
- ✓ تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری
- ✓ گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش بنیان

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ جهت دادن به چرخه علم و فناوری و نوآوری به ایفای نقش موثرتر در اقتصاد و تقویت رابطه علم و فناوری با دیگر نظام‌های کشور (اقتصاد، محیط‌زیست، سیاست، اجتماع و ارزش‌ها)
- ✓ مشارکت در ایجاد سامانه‌های خلاقیت و نوآوری بخشی و منطقه‌ای
- ✓ تقویت و توسعه نظام تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و ساختارهای مرتبط از جمله افزایش شرکت‌های زایشی دانش بنیان در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
- ✓ برنامه‌ریزی برای هدایت موثر سمت تقاضا در پژوهش و فناوری
- ✓ جهت‌دهی به خریدها و هزینه‌های دولتی و بخش‌های اقتصادی در راستای بکارگیری حداکثری محصولات دانش‌بنیان و فناوریانه با کیفیت داخلی
- ✓ جهت‌دهی به تقاضای ناشی از طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ توسعه‌ای در جهت تقویت تقاضای محصولات دانش‌بنیان
- ✓ تسهیل حضور شرکت‌های دانش بنیان ایرانی در خارج از کشور
- ✓ جهت‌دهی به واردکنندگان بزرگ به منظور ارتقاء فناوری داخلی و نوآوری

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ساماندهی نظام نوآوری متناظر با اولویت‌های ملی و اصلاح و یا تدوین قوانین و مقررات به منظور ساماندهی نظام فوق
- ✓ ایجاد هماهنگی و ارتباط کارکردی میان نهادهای فعال نظام نوآوری کشور
- ✓ تعیین شاخص‌های کمی اقتصاد دانش‌بنیان
- ✓ عقد توافق‌نامه همکاری با وزارتخانه‌های اقتصادی ذی‌ربط و تقویت سامانه خلاقیت و نوآوری بخش مربوطه
- ✓ مشارکت کلیه ذینفعان در ساماندهی نظام ملی نوآوری و زمینه‌سازی تحقق اقتصاد دانش‌بنیان
- ✓ تقویت پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد
- ✓ الزام دستگاه‌های اجرایی و بخش‌های اقتصادی به تدوین برنامه‌های توسعه فناوری و توسعه ثروت خود از طریق تعریف پروژه‌های پیش‌تاز و نیازهای راهبردی بخش مربوطه
- ✓ ایجاد سیستم‌ها و روش‌های صیانت از بازار علم و فناوری
- ✓ تدوین الگو و فرایند انتقال و بومی‌سازی دانش با تأکید بر تجاری‌سازی ایده‌ها

#### ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی – انرژی

##### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء امنیت عرضه انرژی مطمئن، پایدار و با کیفیت مناسب

## جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش                                                  | هدف کمی                                    |                           | وضعیت در پایان<br>۱۳۹۳<br>سال | سال<br>پیش<br>بینی<br>۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       |
|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|---------------------------|-------------------------------|----------------------------|--------------------|-------|-------|-------|-------|
|                                                              | عنوان                                      | واحد                      |                               |                            | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
| ارتقاء امنیت عرضه انرژی<br>مطمئن، پایدار و با کیفیت<br>مناسب | خوراک نفتخام پالایشگاه‌ها                  | هزار بشکه در روز          | ۱۷۵۶.۲                        | ۱۷۶۰                       | ۱۷۶۰               | ۱۷۶۰  | ۱۷۶۰  | ۱۷۶۰  | ۱۸۱۰  |
|                                                              | خوراک میعانات گازی<br>پالایشگاه‌ها         | هزار بشکه در روز          | ۴۵۸                           | ۵۰                         | ۱۳۲                | ۲۵۷   | ۴۹۰   | ۶۵۰   | ۸۹۰   |
|                                                              | گاز طبیعی شیرین خروجی<br>پالایشگاه‌های گاز | میلیون متر مکعب<br>در روز | ۵۵۲.۸                         | ۵۷۴.۱                      | ۶۴۳.۹              | ۷۴۶.۳ | ۸۴۶.۱ | ۹۳۰.۴ | ۱۰۱۵  |
|                                                              | تعداد مشترکین جدید گاز                     | هزار مشترک                | ۱۳۰۴                          | ۱۲۰۰                       | ۱۲۰۰               | ۱۱۰۰  | ۹۰۰   | ۸۰۰   | ۶۵۰   |
|                                                              | سوخت مصرفی معادل گاز طبیعی<br>نیروگاه      | میلیون مترمکعب در<br>روز  | ۱۸۷.۶                         | ۱۹۵                        | ۲۱۴                | ۲۲    | ۲۳۲   | ۲۴۴   | ۲۵۴   |
|                                                              | فروش داخلی برق                             | میلیارد کیلووات<br>ساعت   | ۲۱۸                           | ۲۳۳                        | ۲۴۷                | ۲۶۳   | ۲۸۲   | ۳۰۱.۶ | ۳۲۴.۲ |

## راهنماها

- ✓ بهبود و ارتقای شبکه گاز برای تضمین روند توسعه پایدار کشور و بالابردن کارایی شبکه گاز برای جلوگیری از هدررفت گاز در شبکه
- ✓ صیانت از حقوق مشتریان و عرضه کنندگان انرژی
- ✓ بهبود و ارتقای بازار برق و عملکرد آن در تامین مطمئن برق برای تضمین روند توسعه پایدار کشور
- ✓ صیانت از حقوق مشتریان و عرضه کنندگان انرژی

## سیاست‌ها

- ✓ ایجاد نهادهای تنظیم مقررات بخش انرژی (رگولاتوری انرژی)
- ✓ تسهیل فرآیند و روان سازی مقررات عرضه برق کلیه تولیدکنندگان (خصوصی و دولتی) در بازار برق

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ حمایت و تشویق بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) و بسترسازی جهت افزایش سرمایه‌گذاری در صنعت گاز
- ✓ پیک‌سایي در شبکه گاز با اجرای طرح‌های ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز طبیعی با هدف کاهش مصرف سوخت‌های مایع در فصول سرد در محدوده شبکه گاز (و بالابردن پایداری شبکه)
- ✓ بازنگری قوانین و مقررات مرتبط با بازار برق
- ✓ حمایت و تشویق بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) و بسترسازی جهت افزایش سرمایه‌گذاری در صنعت برق
- ✓ پیک‌سایي در شبکه برق با اجرای طرح‌های بهینه‌سازی و مدیریت مصرف (و بالابردن پایداری شبکه)

## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء رقابت‌پذیری صنعتی کشور
- ✓ نوسازی صنایع
- ✓ ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تاکید بر توسعه صنایع دانش بنیان
- ✓ ارتقاء توان و حضور موثر بخش خصوصی و مردمی در فعالیت های صنعتی
- ✓ توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی
- ✓ ارتقای بهره‌وری در بخش
- ✓ شناسایی منابع و ذخایر معدنی در مناطق اولویت‌دار
- ✓ ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور

جدول اهداف کمی

صنعت:

| ردیف | هدف کلی                                                               | هدف کمی                                                           |              | وضعیت در پایان سال‌های |     | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------|------------------------|-----|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                       | عنوان                                                             | واحد         |                        |     | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                                                       |                                                                   |              |                        |     |                    |      |      |      |      |
| ۱    | ارتقاء رقابت‌پذیری صنعتی کشور                                         | رتبه کشور در رقابت‌پذیری صنعتی جهان                               | رتبه         | ۶۷                     |     | ۶۰                 | ۵۵   | ۵۳   | ۵۱   | ۵۰   |
|      |                                                                       | رتبه کشور در رقابت‌پذیری صنعتی منطقه                              | رتبه         | ۹                      |     | ۹                  | ۸    | ۸    | ۷    | ۶    |
|      |                                                                       | سهم ارزش افزوده بخش صنعت                                          | درصد         | ۱۶/۷                   |     | ۱۶/۹               | ۱۷/۲ | ۱۷/۴ | ۱۷/۶ | ۱۷/۸ |
|      |                                                                       | سهم ارزش افزوده صنعتی کشور در جهان                                | درصد         | ۰/۳ (۲۰۱۲)             |     | ۰/۳۳               | ۰/۳۵ | ۰/۳۷ | ۰/۳۹ | ۰/۴  |
|      |                                                                       | ارزش صادرات صنعتی و معدنی                                         | میلیارد دلار | ۳۲                     | ۳۲  | ۳۵                 | ۴۰   | ۴۶   | ۵۶   | ۶۵   |
|      |                                                                       | صادرات خدمات فنی و مهندسی                                         | میلیارد دلار | ۲/۲                    |     | ۲/۵                | ۳    | ۴    | ۵    | ۸    |
|      |                                                                       | جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در بخش                              | میلیارد دلار | ۰/۵                    |     | ۱/۵                | ۲/۵  | ۳    | ۴    | ۵    |
| ۲    | نوسازی صنایع                                                          | سهم واحدهای کوچک نوسازی شده به واحدهای فعال                       | درصد         | -                      | ۴   | ۵                  | ۱۰   | ۱۵   | ۲۰   | ۲۵   |
|      |                                                                       | سهم واحدهای بزرگ نوسازی شده به واحدهای فعال                       | درصد         | -                      | -   | ۳                  | ۶    | ۹    | ۱۲   | ۱۵   |
| ۳    | ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تأکید بر توسعه صنایع دانش‌بنیان | سهم محصولات با فناوری متوسط و بالا از ارزش افزوده صنعتی           | درصد         |                        | ۳۶  | ۴۰                 | ۴۲   | ۴۴   | ۴۶   | ۵۰   |
|      |                                                                       | افزایش نسبت کارکنان با تحصیلات دانشگاهی در بنگاههای صنعتی و معدنی | درصد         |                        | ۰.۵ |                    |      |      |      | ۲۵   |
|      |                                                                       | به بهره‌برداری رساندن شهرک‌های فناوری                             | تعداد        |                        | ۲   | ۱                  | ۱    | ۱    | ۱    | ۱    |
| ۴    | ارتقاء توان و حضور موثر بخش خصوصی و مردمی در                          | سهم بخش خصوصی در ارزش تولیدات بخش صنعت و معدن <sup>۱</sup>        | درصد         | ۷۲                     | ۷۳  | -                  | -    | -    | -    | ۹۰   |

\* پیش‌بینی

۱ به‌ماخذ مرکز آمار ایران-آمار کارگاههای صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیشتر

| ردیف | هدف کلی             | هدف کمی                                          |                 | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|---------------------|--------------------------------------------------|-----------------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                     | عنوان                                            | واحد            |                        |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                     |                                                  |                 |                        |      |                    |      |      |      |      |
|      | فعالیت های صنعتی    | افزایش تعداد خوشه های صنعتی                      | تعداد           | ۸                      | ۷    | ۱۲                 | ۱۰   | ۱۰   | ۱۲   | ۸    |
|      |                     | به بهره‌برداری رساندن شهرک‌ها و نواحی صنعتی جدید | تعداد           | ۳۴                     | ۳۲   | ۲۹                 | ۲۹   | ۳۰   | ۳۲   | ۳۴   |
|      |                     | خودرو سواری و وانت                               | هزار دستگاه     |                        | ۱۰۲۰ | ۱۴۰۰               | ۱۶۰۰ | ۱۸۰۰ | ۱۹۰۰ | ۲۰۰۰ |
|      |                     | خودرو تجاری                                      | هزار دستگاه     |                        | ۲۰   | ۳۵                 | ۵۰   | ۵۵   | ۶۰   | ۶۰   |
|      |                     | دارو                                             | میلیارد عدد     |                        | ۴۰   | ۴۵                 | ۵۰   | ۵۲   | ۵۴   | ۵۵   |
|      |                     | لاستیک خودرو                                     | هزار تن         |                        | ۲۱۰  | ۲۵۰                | ۲۷۵  | ۳۰۰  | ۳۵۰  | ۴۰۰  |
|      |                     | کاغذ                                             | هزار تن         |                        | ۵۵۰  | ۶۰۰                | ۶۵۰  | ۷۰۰  | ۷۵۰  | ۷۵۰  |
|      |                     | محصولات پتروشیمی                                 | میلیون تن       |                        | ۵۰   | ۵۹                 | ۶۸   | ۹۵   | ۱۱۵  | ۱۲۳  |
|      |                     | الیاف پلی استر                                   | هزار تن         |                        | ۱۴۰  | ۱۶۰                | ۱۸۰  | ۱۸۵  | ۱۹۰  | ۲۰۰  |
|      |                     | نخ سیستم پنبه ای و ترکیبی مصنوعی                 | هزار تن         |                        | ۱۹۰  | ۲۰۰                | ۲۲۰  | ۲۳۰  | ۲۴۰  | ۲۵۰  |
|      |                     | فرش دستباف                                       | میلیون متر مربع |                        | ۳    | ۳.۲                | ۳.۴  | ۳.۶  | ۳.۸  | ۴    |
|      |                     | انواع تلویزیون                                   | میلیون دستگاه   |                        | ۱    | ۱.۳                | ۱.۴  | ۱.۵  | ۱.۶۵ | ۱.۸  |
|      |                     | یخچال و فریزر                                    | میلیون دستگاه   |                        | ۰.۹  | ۱.۲                | ۱.۴  | ۱.۵۵ | ۱.۷  | ۱.۹  |
| ۵    | توسعه زنجیره ارزش و | ماشین آلات و تجهیزات صنعتی                       | میلیون تن       |                        | ۰.۸  | ۰.۸۵               | ۰.۹  | ۱    | ۱    |      |
|      |                     | اشتغال صنعت و معدن (انباشته)                     | میلیون نفر      | ۳/۴                    |      | —                  | ۳/۸  | —    | —    | ۴    |

| ردیف | هدف کلی                | هدف کمی                                                    |      | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|------------------------|------------------------------------------------------------|------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                        | عنوان                                                      | واحد |                        |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                        |                                                            |      | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴ |                    |      |      |      |      |
|      | تعمیق صنعتی            | نرخ رشد ارزش افزوده صنعت                                   | درصد | ۶.۷                    |      | ۶.۸                | ۷    | ۸.۵  | ۱۱.۵ | ۱۱   |
|      |                        | سهم بخش خصوصی در ارزش تولیدات بخش صنعت و معدن <sup>۱</sup> | درصد | ۷۲                     | ۷۳   | -                  | -    | -    | -    | ۹۰   |
| ۶    | ارتقای بهره‌وری در بخش | نرخ رشد شاخص بهره‌وری کل عوامل در بخش                      | درصد | -                      |      | ۲.۵                | ۳    | ۳.۵  | ۳.۱  | ۳    |

معدن:

| ردیف | هدف کلی                                         | واحد                                        |             | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |         |         |         |         |
|------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------|-------------------------|--------------------|---------|---------|---------|---------|
|      |                                                 | عنوان                                       | واحد        |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
| ۱    | ذخایر شناسایی منابع و معدنی در مناطق اولویت‌دار | ژئوفیزیک هوایی                              | کیلومتر خطی | ۳۳۳۰۰۰                  | ۱۰۰۰۰۰۰            | ۱۴۰۰۰۰۰ | ۱۸۰۰۰۰۰ | ۲۲۰۰۰۰۰ | ۲۷۰۰۰۰۰ |
|      |                                                 | تهیه نقشه‌های زمین شناسی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰  | ورقه        | ۸۸۲                     | ۱۳۸۲               | ۱۶۳۲    | ۲۱۳۸    | ۲۶۵۰    | ۳۱۶۰    |
|      |                                                 | بررسی مخاطرات و لرزه خیزی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰ | ورقه        | ۴۷                      | ۶۲                 | ۷۷      | ۹۲      | ۱۰۷     | ۱۲۲     |
| ۲    | ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور    | سهم ارزش افزوده معدن از تولید ناخالص داخلی  | درصد        | ۱.۳                     | ۱.۳                | ۱.۴     | ۱.۵     | ۱.۶     | ۱.۷     |
|      |                                                 | استخراج معادن                               | میلیون تن   | ۴۰۰                     | ۴۲۰                | ۴۴۰     | ۴۶۰     | ۴۸۰     | ۵۰۰     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید مس                              | هزارتن      | ۲۵۹                     | ۲۵۹                | ۳۲۰     | ۲۸۱     | ۳۳۱     | ۴۶۶     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید آلومینیوم                       | هزارتن      | ۴۵۰                     | ۴۸۰                | ۴۸۰     | ۶۳۰     | ۶۳۰     | ۷۸۰     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید سیمان                           | میلیون تن   | ۷۹.۴                    | ۸۰                 | ۸۳      | ۸۴.۸    | ۹۰      | ۹۰      |
|      |                                                 | ظرفیت استخراج سنگ آهن                       | میلیون تن   | ۶۵                      | ۸۸                 | ۹۹      | ۱۰۵     | ۱۱۵     | ۱۲۵     |

۱ به ماخذ مرکز آمار ایران-آمار کارگاههای صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیشتر

| ردیف | هدف کلی | واحد                    |                | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|---------|-------------------------|----------------|-------------------------|--------------------|------|------|------|------|
|      |         | عنوان                   | واحد           |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |         | روی                     | هزار تن        | ۴۵۰                     | ۴۵۰                | ۴۵۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۶۰۰  |
|      |         | ظرفیت فولاد خام         | میلیون تن      | ۲۴                      | ۲۸                 | ۳۲   | ۳۵   | ۳۸   | ۴۰   |
|      |         | ظرفیت کنسانتره زغال سنگ | میلیون تن      | ۳                       | ۳                  | ۳    | ۳.۵  | ۴    | ۴    |
|      |         | ظرفیت تولید سنگ تزئینی  | میلیون مترمربع | ۱۶۰                     | ۱۶۰                | ۱۶۲  | ۱۶۸  | ۱۸۰  | ۱۹۰  |
|      |         | کاشی و سرامیک           | میلیون مترمربع | ۵۰۰                     | ۵۳۰                | ۵۴۰  | ۵۸۰  | ۵۹۰  | ۶۰۰  |
|      |         | شیشه جام                | میلیون تن      | ۱۶                      | ۱۹                 | ۱۹   | ۱۹   | ۲۰   | ۲۰   |

#### راهنماها

- ✓ بهبود مستمر سهولت انجام کسب و کار
- ✓ توسعه صنایع مبتنی بر فناوری پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ اشاعه و نفوذ فناوری در واحدهای صنعتی
- ✓ تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور (پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل
- ✓ توسعه آموزشهای کاربردی و مهارت افزایی مستمر نیروی کار بخش
- ✓ ارتقاء بهره وری بخش
- ✓ توسعه سرمایه گذاری، زیرساخت و فناوری در حوزه اکتشافات و استخراج معدنی
- ✓ ارتقاء بهره وری، برداشت صیانتی از معادن با رعایت الزامات زیست محیطی در راستای افزایش رقابت پذیری
- ✓ تکمیل زنجیره ارزش در معدن و صنایع معدنی

#### سیاست‌ها

- ✓ شفاف‌سازی و تسهیل فرآیندهای اداری صدور جوازهای کسب و کار و بهره برداریهای صنعتی
- ✓ کاهش هزینه های میادله
- ✓ تسهیل رقابت، کنترل انحصارات و مقابله با بازار شکنی
- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت های بخش
- ✓ توسعه و تجهیز منابع مالی مورد نیاز بخش
- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت های توسعه فناوری و صنایع پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ پشتیبانی از توسعه صادرات محصولات صنایع پیشرفته و دانش بنیان و شکل گیری بنگاههای فناور صادرات گرا
- ✓ هدایت تقاضای حوزه های مهم و دارای وزن بالا در اقتصاد صنعتی (نفت، گاز، پتروشیمی، معادن و صنایع معدنی و خدمات (ICT، سلامت) به توانمندی صنایع پیشرفته داخلی
- ✓ حمایت از توسعه نوآوری در قالب سامان دهی نظام نوآوری بخشی

- ✓ توسعه سازوکارهای هم افزایی و کاهش هزینه های تحقیق و توسعه برای بنگاههای کوچک و متوسط
- ✓ نوسازی صنایع (نرم‌افزاری و سخت افزاری) برای ارتقای بهره‌وری و توان رقابتی
- ✓ حمایت از توسعه زنجیره پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع (معدنی، نفت، گاز، پتروشیمی) و تبدیلی کشاورزی
- ✓ مدیریت واردات براساس ضوابط فنی و تعرفه‌ای در جهت افزایش رقابت‌پذیری داخلی
- ✓ توسعه و تعمیق صنایع حمل و نقل ریلی و دریایی
- ✓ برون گرایی در توسعه صنعت ملی و تولید رقابت‌پذیر در بازار جهانی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ مشارکت و بهره‌برداری از زنجیره تولید جهانی
- ✓ توسعه سازو کارهای پیوند و همکاری بنگاههای کوچک، متوسط و بزرگ، پیمانکارهای فرعی و خوشه ها و شبکه های تولید و تجارت.
- ✓ توسعه آموزشهای کاربردی توسعه مهارتهای فنی
- ✓ حمایت از اجرای برنامه های ارتقاء بهره وری در واحدهای صنعتی
- ✓ توسعه همکاری و مشارکت تشکلهای تخصصی بخش خصوصی و تعاونی در تصمیم سازیهای بخش
- ✓ ترویج و توسعه فرهنگ تولید و مصرف محصولات داخلی
- ✓ کاهش شدت انرژی در بخش
- ✓ رعایت الزامات آزمایشی اقلیم خشک در استقرار صنایع آب بر و گسترش تصفیه پسابهای صنعتی و بازچرخانی آن در فرآیند تولید واحدهای صنعتی
- ✓ پوشش ریسک فعالیتهای معدنی اعم از اکتشافی و استخراجی واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه ظرفیت های اکتشاف و استخراج داخلی
- ✓ حمایت از تحقیق و توسعه در حوزه اکتشاف و استخراج
- ✓ حمایت از بنگاههای توانمند معدنی غیر دولتی با فناوری روزآمد
- ✓ جذب سرمایه گذاری خارجی هدفمند و ترغیب شکل گیری سرمایه گذاریهای مشترک داخلی-خارجی برای کسب توان فناوری و یادگیری در حوزه اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی
- ✓ حمایت از مشارکتهای داخلی- خارجی در شناسایی اکتشاف معادن بزرگ و ذخایر مشترک با کشورهای همسایه
- ✓ افزایش بهره‌وری کل عوامل در تولیدات مواد معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت‌های فناورانه در طراحی و مهندسی و ساخت صنایع معدنی راهبردی
- ✓ بهبود و کارآمدسازی مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی
- ✓ ارتقاء مهارت ها و توان تخصصی در بنگاه های بخش
- ✓ رعایت ملاحظات آزمایشی اقلیم خشک در فعالیتهای فرآوری مواد معدنی و ارتقاء بهره وری منابع آب
- ✓ حمایت از اجرای برنامه های ارتقاء بهره وری در واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ پشتیبانی از تولید مواد معدنی دارای ارزش افزوده بالا و با کاربرد راهبردی در صنایع پیشرفته
- ✓ کنترل صادرات مواد معدنی خام
- ✓ پشتیبانی از سرمایه گذاری داخلی و خارجی در زنجیره معدن و صنایع معدنی
- ✓ شفاف سازی فرآیندها و مجوزهای معدنی
- ✓ رفع تعارض های قانونی در در جهت تسهیل فعالیتهای معدنی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اجرای موثر پنجره واحد و بررسی و رفع تعارضات قوانین دستگاههای عضو در آن، و تهیه لوايح و مقررات و دستورالعمل‌های تسهیل کننده

- ✓ هماهنگ‌سازی و یکپارچگی قوانین و مقررات مربوط به همکاری‌های بین‌المللی تولید و تجارت با سرمایه‌گذاران و بازارهای خارجی در جهت تسهیل و روانسازی تولید.
- ✓ ارائه کلیه خدمات وزارت و سازمان‌های تابعه به صورت الکترونیکی با اولویت صدور مجوزها
- ✓ اعلام عمومی کلیه دستورالعمل‌ها و رویه‌های ارائه خدمات با تأکید بر مراحل، زمان و هزینه از طریق سامانه‌های الکترونیکی
- ✓ روزآمد نمودن آمار و اطلاعات بخش صنعت معدن و تجارت و انتشار عمومی آنها
- ✓ پشتیبانی از ایجاد درگاه‌های فروش برخط محصولات صنعتی
- ✓ پشتیبانی از توسعه درگاه‌های اطلاع‌رسانی اطلاعات تجاری-صنعتی و به هم‌رسانی کسب و کارها
- ✓ پشتیبانی از شکل‌گیری شرکت‌های تأمین‌کننده مواد اولیه و نهاده‌های تولید با اندازه سفارش اقتصادی و مشارکت صنایع همگن کوچک و متوسط
- ✓ استفاده از توان‌تشکل‌ها و اتحادیه‌ها و انجمن‌های تولیدی و توزیعی توانمند در اصلاح فرآیند.
- ✓ پیگیری تشکیل نهادهای تنظیم‌کننده بخشی (Regulatory Bodies) در زمینه‌های ضروری مصداق انحصار طبیعی در چارچوب ماده ۵۹ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی
- ✓ انجام بررسی‌های لازم پیرامون وضعیت بنگاه‌های دولتی واگذار شده از منظر تحقق اهداف خصوصی‌سازی در زمینه کارآمدی، رقابت، حفظ و ارتقاء تولید و اشتغال
- ✓ شناسایی و رصد روندهای مخل رقابت و طرح دعاوی لازم در شورای رقابت.
- ✓ جلوگیری از لطمه ناشی از کاهش قیمت غیرمعارف محصولات مشابه خارجی از طریق وضع مابه‌التفاوت و سایر اقدامات ضد بازارشکنی
- ✓ مشارکت در ایفای نقش موثرتر مناطق آزاد صنعتی و فرآوری صادرات
- ✓ تأمین و توسعه زیرساخت‌های فیزیکی (شهرک‌ها و نواحی صنعتی) و نرم‌افزاری صنعتی معدنی مطابق با ضوابط ملی آمایش سرزمین
- ✓ پیگیری برای هدایت، تخصیص و افزایش سهم تسهیلات منابع بانکی و صندوق توسعه ملی
- ✓ حمایت از بخش خصوصی در تأمین مالی از منابع خارجی اعم از فاینانس، یوژانس و ریفاینانس و ...
- ✓ تشویق و حمایت از ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه برای جذب منابع از بازار سرمایه
- ✓ پیگیری فعال نمودن استفاده بنگاه‌های تولیدی بخش خصوصی از بازار سرمایه از طریق انتشار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه
- ✓ افزایش سرمایه و توان صندوق‌های حمایتی به منظور توسعه سرمایه‌گذاری
- ✓ افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن
- ✓ توسعه و بهبود کارکرد نهادها و کانون‌های هم‌افزایی فناوری مانند شهرک‌های فناوری، و پارک‌های علم و فناوری
- ✓ پشتیبانی از فعالیتهای تحقیق و توسعه در واحدهای صنعتی و افزایش سهم تحقیق و توسعه در هزینه‌های بنگاه‌های بخش
- ✓ توسعه و تعمیق حقوق مالکیت فکری (صنعتی) در زنجیره ارزش از ایده تا محصول و تعیین جایگاه مناسب آن در نظام اجرایی کشور
- ✓ توسعه استانداردهای لازم در حوزه صنایع پیشرفته و ارتقاء انطباق استانداردهای ملی با استانداردهای بازارهای هدف صادراتی
- ✓ حمایت از تولید محصولات با فناوری پیشرفته به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نانو، بایو، فناوری هسته‌ای، میکروالکترونیک و نوین‌سازی فرآیندهای موجود تولید
- ✓ ایجاد و توسعه کنسرسیوم‌های شرکت‌های صادرکننده محصولات صنایع پیشرفته کشور.
- ✓ حمایت و پشتیبانی از شکل‌گیری شرکت‌های بزرگ در تراز بین‌المللی در صنایع پیشرفته کشور
- ✓ استقرار نظام اجرایی - نظارتی قانون حداکثر استفاده از توان داخلی قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات در وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ✓ برقراری نظام تأمین مالی مقید طرح‌ها و پروژه‌های بخش عمومی به ارجاع کار به ظرفیتهای داخلی
- ✓ پیش‌آگهی تقاضای طرح‌ها و پروژه‌های ایجاد و توسعه در بخش عمومی به خدمات، کالاها و تجهیزات مورد نیاز بمنظور تدارک و ظرفیت‌سازی در صنایع داخلی.
- ✓ توسعه پیمانکاری‌های عمومی مهندسی - تدارک - ساخت در حوزه‌های مورد نظر
- ✓ حمایت از توسعه نهادها و ابزارهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر
- ✓ ایجاد ابزارهای نوین مالی به ویژه در بازار سرمایه در جهت تأمین مالی نوآوری‌ها
- ✓ حمایت از تشکیل و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان

- ✓ توسعه کمی و کیفی فعالیت شهرکهای فناوری و مراکز خدمات فناوری و کسب و کار
- ✓ پشتیبانی از گسترش ظرفیتهای عرضه خدمات مشاوره صنعتی
- ✓ آسیب شناسی صنایع فرسوده و تعیین اولویت نوسازی با هدف افزایش توان رقابتی
- ✓ بازتعریف ماموریت سازمان های توسعه ای در نوسازی صنایع
- ✓ بکارگیری فناوری های نوین برای کاهش شدت انرژی در فرآیندهای تولیدی و محصولات
- ✓ ایجاد و حمایت از شرکت های خدمات مشاوره‌ای، مهندسی و اجرایی برای نوسازی صنایع کشور و صرفه جویی در مصرف انرژی
- ✓ هدایت و حمایت از ارائه آموزش‌های لازم جهت ارتقای مهارت های نیروی انسانی واحدهای تولیدی
- ✓ ترغیب بنگاه‌ها برای بکارگیری فناوری های نوین، شبکه های اطلاعاتی
- ✓ حمایت از پروژه ها و پایان نامه های دانشگاهی تحصیلات تکمیلی در حوزه تحقیقات کاربردی، فناوری و طراحی مهندسی
- ✓ همکاری مستمر با دستگاه های آموزشی و پژوهشی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی و تامین نیازهای مهارتی و پژوهشی بخش
- ✓ هدایت فعالیت های پژوهشی و مهندسی برای کاربردی شدن و در جهت تقویت ارتباط بخش صنعت و دانشگاه
- ✓ ایجاد نظام ارزش گذاری دارایی های نامشهود و احصای آن به عنوان سرمایه و سهام در بنگاههای اقتصادی
- ✓ تعیین چارچوب قیمت و حقوق مالکانه دولت در نهاده‌های کلیدی تولید(حاملهای انرژی، خوراک واحدهای پتروشیمی، حقوق دولتی معادن) با رعایت ملاحظه منافع ملی در کل زنجیره ارزش و رقابت پذیری با رقبای منطقه ای. به گونه‌ای که اتخاذ تصمیم برای سرمایه گذاران در طول برنامه میسر گردد.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه‌ای بخش در ارائه خدمات مشاوره و توسعه تکنولوژی در صنایع پتروشیمی و پایین دستی.
- ✓ اهتمام به تکمیل زنجیره ارزش صنایع پتروشیمی با جلوگیری از صدور مجوزهای ایجاد تولید مواد و محصولاتی که بازار آنها در منطقه و جهان اشباع شده است.
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت‌های طراحی و مهندسی، در صنایع راهبردی و ریشه دار
- ✓ اعمال تعرفه های افزایشی وارداتی در طول زنجیره های ارزش داخلی به نسبت پردازش بیشتر
- ✓ استفاده موثر از موانع فنی و استانداردهای ملی برای کنترل و مدیریت واردات
- ✓ حمایت از توسعه برندهای تولیدی داخلی و بین‌المللی شدن آنها به ویژه در صنایع مصرفی
- ✓ حمایت و پشتیبانی از تشکیل شرکت‌های بزرگ سرمایه گذار در طول زنجیره تولید کالاهای صنعتی
- ✓ توسعه روشهای لجستیک و زنجیره تامین در صنایع دارای زنجیره پسین گسترده
- ✓ خودداری از ممنوعیت واردات کالاهای مجاز، جز براساس استاندارد و ضوابط
- ✓ حذف کلیه مجوزهای اداری موردنیاز برای واردات و صادرات
- ✓ فراهم‌سازی امکان پیش‌بینی شرایط از طریق پیش‌آگاهی تغییرات ضوابط فنی و تعرفه‌ای
- ✓ سیاستگذاری متمرکز در توسعه صنایع دریایی و معطوف نمودن برنامه‌ریزی شده تقاضای ناوگان دریایی متوسط و بزرگ کشور به ظرفیتهای داخلی تولید.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه‌ای بخش با ماموریت مشخص در:

بهره‌برداری

- ب- به ظرفیت رسانی و به بهره‌برداری اقتصادی رساندن مجتمع های فراساحل
- ✓ تهیه بسته های جذب سرمایه گذاری خارجی در صنایع برگزیده و چارچوبهای سیاستی برای حداکثر کردن منافع کشور در جذب فناوری و توسعه صادرات
- ✓ سرمایه‌گذاری مشترک با برندها و شرکت‌های معتبر جهانی برای تولید.
- ✓ تربیت و تقویت نیروی انسانی کارآمد برای بازاریابی و صادرات تولیدات داخلی.
- ✓ تولید محصولات صادراتی منطبق با استانداردها و معیارهای بازار هدف.

- ✓ انعقاد و اجرای مجدانه توافق‌نامه‌های تجارت ترجیحی با کشورهای هدف.
- ✓ تدوین نقشه راه همکاریهای تجاری با کشورهای هدف صادراتی.
- ✓ پیگیری الحاق به سازمان تجارت جهانی و پیمانهای منطقه‌ای.
- ✓ ارائه تسهیلات ارزی و ریالی لازم با شرایط مناسب جهت صدور کالا و خدمات.
- ✓ منطقی و تک‌نرخ شدن ارز برای تقویت صادرات و همچنین پوشش ریسک ناشی از نوسانات غیرعادی نرخ ارز.
- ✓ پشتیبانی از ایجاد و توسعه شرکت‌های تخصصی مدیریت صادرات.
- ✓ شمول ضوابط، مقررات و تسهیلات مربوط به سازمانهای توسعه‌ای بر سازمان توسعه تجارت ایران.
- ✓ پشتیبانی از مشارکت با شرکت‌های دارای برند معتبر جهانی به منظور ارتقای توان رقابتی برای انتقال فناوری و توسعه صادرات
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری مستقل یا مشترک برای تولید رقابتی براساس مزیت‌های رقابتی داخل جهت عرضه به بازارهای جهانی با استفاده از برندهای جهانی یا ایجاد برندهای جدید.
- ✓ تسهیل و اجرای دقیق قانون ورود موقت و صادرات مجدد از نظر معافیت‌های مالیاتی و گمرکی
- ✓ توسعه و تقویت خوشه‌های صنعتی و شبکه‌سازی و به هم رسانی کسب و کارها بر اساس مزیت‌های منطقه‌ای
- ✓ تشویق، ترغیب بنگاههای بزرگ به توسعه همکاری و به کارگیری بنگاههای کوچک و متوسط با الگوهای پیمانکاری فرعی و برون‌سپاری
- ✓ جلب همکاری مراکز آموزش فنی و موسسات آموزشی دولتی و خصوصی برای توسعه آموزشهای فنی و حرفه‌ای در جوار مجتمعها و شهرکهای صنعتی و طراحی و ارائه آموزشهای مهارتی، مدیریتی و بازاریابی متناسب با نیاز سنجی.
- ✓ طراحی و اجرای برنامه کاهش ضایعات زنجیره صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی
- ✓ حمایت از برگزاری دوره‌های آموزشی ارتقاء بهره‌وری در مراکز و مجتمعهای صنعتی
- ✓ مشارکت تشکلهای فراگیر غیردولتی در تصمیم‌سازیهای تجاری-صنعتی
- ✓ توسعه و ارتقاء فرهنگ صنعتی، جایگاه و منزلت کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و خلق ثروت ملی
- ✓ تهیه بسته‌های ترویجی چندرسانه‌ای و انجام فعالیتهای تبلیغی-ترویجی در رسانه‌های پرمخاطب در جهت برانگیختن انگیزه مصرف‌کالاهای داخلی.
- ✓ ترغیب و پشتیبانی از واحدهای صنعتی برای تهیه محتوای تبلیغاتی در زمینه آشنا ساختن عموم با فرآیند تولید و کیفیت محصولات آنها.
- ✓ پیگیری لحاظ نمودن عناصر ترغیب‌کننده رجحان مصرف تولیدات داخلی در محتوای تولیدات رسانه ملی
- ✓ استفاده از سازوکارهای تشویقی برای مدیریت تولید صنایع مصرف‌کننده گاز در فصول سال در جهت پیشینه‌سازی تولید با کاهش مصرف گاز در فصول سرد سال
- ✓ هماهنگی با شرکت‌های گاز و برق منطقه‌ای و تهیه برنامه تولید صنایع انرژی‌بر در تنظیم برنامه تولید با حداقل تداخل با ساعات اوج مصرف و رعایت ملاحظه عدم کاهش تولید.
- ✓ تهیه و اجرای برنامه‌های الزام‌آور برای کاهش تولید محصولات با درجه کارایی انرژی پایین در لوازم خانگی
- ✓ پشتیبانی و حمایت از اصلاح خطوط و فناوری تولید در صنایع انرژی‌بر
- ✓ حمایت از تولید محصولات دارای بازدهی انرژی بالا
- ✓ عدم صدور مجوز صنایع بزرگ آب‌بر در مناطق مرکزی و کم‌آب
- ✓ الزام به استقرار صنایع بزرگ آب‌بر در سواحل جنوبی.
- ✓ حمایت از ایجاد تصفیه‌خانه‌های پسابهای صنعتی در مجتمعها و شهرکهای صنعتی و بازچرخانی آب آنها
- ✓ تهیه و تکمیل پوشش نقشه‌های زمین‌شناسی، ژئوفیزیک‌هوایی و بررسی مخاطرات و لرزه‌خیزی
- ✓ تقویت و افزایش سرمایه‌صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیتهای معدنی
- ✓ پشتیبانی از ایجاد شرکت‌های بزرگ اکتشافی با مشارکت ذینفعان صنایع معدنی و در صورت امکان سرمایه‌گذار خارجی برخوردار از فناوریهای برتر اکتشافی
- ✓ برون‌سپاری فعالیتهای زمین‌شناسی و اکتشافی توسط سازمان زمین‌شناسی و ایמידرو به بخش خصوصی
- ✓ تفکیک و شفاف‌سازی نقش و وظایف نهادهای حاکمیتی و توسعه‌ای فعال در بخش اکتشاف در دستگاههای مختلف اجرایی
- ✓ ارائه پهنه‌های اکتشاف در مناطق اولویت‌دار به متقاضیان و شرکت‌های بزرگ معدنی با حمایت‌های مالی لازم

- ✓ طراحی چارچوب‌های اطمینان بخش و جذاب برای بهره‌برداری بلند مدت پس از اکتشاف برای سرمایه‌گذاران
- ✓ تقویت نظام تولید و نشر داده‌های پایه علوم زمین
- ✓ کمک به تأمین زیربناهای لازم در مناطق اولویت‌دار معدنی و به ویژه برای معادن بزرگ
- ✓ تهیه بسته‌های حمایتی- تشویقی برای سرمایه‌گذاران در اکتشاف پهنه‌های اولویت دار
- ✓ استفاده از ابزار حقوق دولتی و اعمال تخفیفات و معافیت‌های آن برای ترغیب سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری از معادن با رویکرد نتیجه‌گرا
- ✓ واگذاری پروانه‌های بهره‌برداری معادن بزرگ دولتی به شرکت‌های بزرگ فرآوری کننده و صنایع معدنی زنجیره معدنی مربوطه
- ✓ تأمین زیرساخت‌های لازم برای مجتمع‌های معدنی مهدی‌آباد و توسعه ذغال سنگ طیس
- ✓ حمایت از شرکت‌های توسعه دهنده زنجیره تولید از معدن تا محصول از طریق معافیت‌های حقوق دولتی و سایر ابزارهای مربوطه.
- ✓ ایفای نقش ایمیدرو جهت دستیابی به دانش فنی و تولید عناصر با ارزش افزوده بالا و کمیاب
- ✓ آماده نمودن بسته‌های قابل ارائه جهت مشارکت سرمایه‌گذاری خارجی در طرح‌های معدنی و صنایع معدنی
- ✓ ترغیب ایجاد کنسرسیوم‌های تخصصی صادراتی توسط واحدهای تولیدکننده به منظور توسعه صادرات متمرکز و شناسایی بازارهای هدف
- ✓ پشتیبانی از توسعه شرکت‌های طراحی، مهندسی و ساخت در معدن و صنایع معدنی
- ✓ ارتقاء ایمنی در معادن به ویژه معادن ذغالسنگ از طریق نوسازی و تقویت تجهیزات ایمنی
- ✓ بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب در واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از طرح‌های تحقیق و پژوهش جهت افزایش راندمان استحصال موادمعدنی در صنایع معدنی
- ✓ تکمیل مشخصات و ضوابط فنی بهره‌برداری از معادن و ذخائر معدنی
- ✓ استقرار نظام نظارتی کارآمد بر بهره‌برداری اصولی و مطابق استاندارد از معادن بخصوص معادن با تاکید بر حداکثر استفاده از توان تشکلهای تخصصی تحت نظارت عالی وزارت ص.م.ت
- ✓ حمایت و تقویت از بهره‌برداری علمی و اصولی در استخراج و جلوگیری از تخریب معادن
- ✓ استحصال و استفاده حداکثری از موادمعدنی و عناصر همراه و باطله‌های معدنی
- ✓ هدایت صنایع معدنی آب‌بر برای استقرار در کرانه ساحلی جنوب کشور
- ✓ پشتیبانی از نوسازی ماشین آلات و تجهیزات معدنی با تاکید بر فناوری‌های روز
- ✓ پشتیبانی از ایجاد و فعالیت معادن و صنایع معدنی بزرگ مقیاس با استانداردهای بین‌المللی
- ✓ جلب همکاری مراکز آموزش فنی و موسسات آموزشی دولتی و خصوصی برای توسعه آموزشهای فنی و حرفه‌ای و ایمنی در نزدیکی مناطق معدنی
- ✓ توسعه زیرساخت‌های معدن و صنایع معدنی (تأمین آب، برق، گاز، راه، راه آهن، مجتمع‌های فولادی در سواحل مکران و خلیج فارس در قالب همکاری و سرمایه‌گذاری مشترک با کشور افغانستان در منطقه مرزی سنگان و جنوب شرق کشور.
- ✓ اتخاذ سیاست وضع عوارض صادراتی نزولی بر مواد خام و کم پردازش شده متناسب با میزان پردازش
- ✓ ساماندهی صدور مجوزهای صنایع معدنی متناسب با توازن در زنجیره
- ✓ تهیه طرح جامع راهبردی توازن مواد اولیه صنایع معدنی کشور بمنظور استفاده در سیاستهای تجاری صادرات و واردات مواد معدنی.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه ای بخش در توسعه معادن و صنایع معدنی در جهت توسعه زیرساخت‌های معدنی و سرمایه‌گذاریهای مشترک داخلی- خارجی برای بهره‌برداری پایدار از ذخایر معدنی کشور برای توسعه صنایع پایین دستی
- ✓ تنقیح یکپارچه مجموعه قوانین و مقررات معدن و منابع طبیعی و محیط زیست در جهت تسهیل بهره‌برداری پایدار از منابع معدنی و کاهش هزینه مبادله
- ✓ نشر داده‌های پایه و اطلاعات اکتشافی موادمعدنی از طریق پایگاه داده‌های علوم زمین
- ✓ توسعه شبکه یکپارچه اطلاعاتی برای دسترسی عموم ذینفعان به اطلاعات ذیربط
- ✓ توسعه و تکمیل پنجره واحد (طرح کاداستر)



۲- بهبود مستمر فضای کسب و کار و تقویت

ساختار رقابتی و رقابت پذیری بازارها.



## « عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - بهبود محیط کسب و کار و توسعه مشارکت بخش خصوصی و تعاونی - بهبود محیط کسب و کار

### ◀ اهداف کلی

- ✓ اصلاح یا حذف قوانین و مقررات مزاحم
- ✓ افزایش شفافیت و مطالبه‌گری عمومی و ساده‌سازی و تضمین اجرای دقیق و عادلانه قوانین
- ✓ ساماندهی و بهبود فرآیندهای صدور مجوز و ارائه خدمات
- ✓ ارتقاء شاخص‌های سهولت کسب و کار و کارآفرینی

### ◀ هدف کمی

- ✓ دستیابی به رتبه سوم منطقه تا آخر برنامه ششم توسعه

### ◀ راهبردها

- ✓ شناسایی قوانین و مقررات مغل، ایجاد مکانیزم بررسی پیشنهادهای و تصویب قوانین و مقررات جایگزین
- ✓ اطلاع‌رسانی مستمر و منسجم به مردم در خصوص قوانین و مقررات موجود و حدود وظایف دستگاه‌ها
- ✓ ارزیابی اثر حقوقی، اقتصادی و اجتماعی قوانین و مقررات
- ✓ الکترونیکی نمودن فرآیندهای صدور مجوزها و خدمات و توسعه پنجره واحد
- ✓ افزایش هماهنگی بین دستگاهی و تبیین دقیق حوزه وظایف هر دستگاه در شاخص‌های مرتبط
- ✓ مدیریت یکپارچه و سیاست‌گذاری انعطاف پذیر و متناسب با شرایط موجود و ایجاد نظام انگیزشی مناسب
- ✓ توانمندسازی بخش خصوصی

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ هماهنگی و یکپارچه سازی و اصلاح قوانین مرتبط در راستای بهبود محیط کسب و کار با رویکرد نگرش فرابخشی و حذف مقررات زائد
- ✓ ایجاد شفافیت در فرایند گردش اطلاعات، رویه‌ها و فرایندهای اجرایی و افزایش پاسخگویی بخش عمومی
- ✓ پیش‌بینی یک ساختار جامع جهت اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی
- ✓ ایجاد مراکز ارزیابی اثر قوانین در دستگاه‌های اجرایی
- ✓ تدوین و اجرای الگوی عملیاتی ارائه مجوزها و خدمات توسط دستگاه‌های اجرایی به صورت الکترونیکی و در قالب پنجره واحد
- ✓ پایش مستمر عملکرد دستگاهها و پیشرفت کار در این حوزه توسط سازمان فناوری اطلاعات ایران
- ✓ هدفگذاری هماهنگ و دوره‌ای شاخص‌ها و پایش مداوم عملکرد دستگاه‌ها
- ✓ ایجاد کارگروه‌های بهبود محیط کسب و کار در دستگاه‌ها در راستای تدوین سیاست‌های هماهنگ، پایش مداوم عملکرد درون دستگاهی و افزایش پاسخگویی
- ✓ ارتقاء ارتباط موثر با سازمانهای بین‌المللی مختلف موضوع بهبود محیط کسب و کار

- ✓ پایداری سازی کسب و کارهای خرد
- ✓ کمک به تکمیل زنجیره ارزش کسب و کارها

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ پیش‌بینی یک مرجع ذیصلاح برای بررسی موارد اصلاح، حذف قوانین و مقررات مخل
- ✓ بازبینی و حذف قوانین و مقررات و مجوزهای زائد
- ✓ حذف موانع اداری و تثبیت مقررات صادرات حداقل به مدت ده سال
- ✓ تنقیح قوانین اقتصادی معارض با سهولت محیط کسب و کار
- ✓ تشکیل کمیسیون ویژه در دولت به منظور بررسی مستمر پیشنهادهای دستگاه‌های اجرایی
- ✓ تکمیل بانک اطلاعاتی موضوعی قوانین و مقررات توسط معاونت حقوقی ریاست جمهوری با همکاری همه دستگاه‌های اجرایی تا پایان سال اول برنامه
- ✓ پیش‌بینی قانون یا آیین‌نامه در این خصوص
- ✓ الزام دستگاه‌های اجرایی به انتشار مکتوب و موضوعی قوانین و مقررات در حوزه فعالیت خود
- ✓ ایجاد زیرساخت‌های الکترونیکی لازم برای ارائه خدمات
- ✓ پیش‌بینی نهادی به منظور پایش عملکرد دستگاه‌ها در این خصوص
- ✓ ارائه مجوزها و خدمات در قالب پنجره واحد
- ✓ مشخص نمودن واحد هماهنگی و پاسخگو در دستگاه‌ها
- ✓ شناسایی عوامل ایجاد تبعیض در بخش غیردولتی و اقدام در جهت حذف این عوامل
- ✓ انجام هماهنگی‌های بین‌دستگاهی برای کاهش مراحل، زمان و هزینه لازم برای انجام امور مربوط به محیط کسب و کار (از جمله اخذ مجوز، واردات و صادرات، فرآیند اخذ مالیات و نظایر آن)
- ✓ ارتباط با سازمان‌های بین‌المللی و بهره‌گیری از تجربیات بین‌المللی برای سنجش، پایش و بهبود محیط کسب و کار
- ✓ انتشار عمومی گزارشات عملکرد در حوزه‌های مختلف شاخص‌ها
- ✓ اصلاح فرآیندهای انجام کار بارویکرد رفع تبعیض در ارائه انواع مجوز، تسهیلات، خدمات دولتی و نظایر آن
- ✓ توسعه کلینیک‌های توانمندسازی بنگاه‌های کوچک و متوسط
- ✓ کاهش هزینه‌های دولتی مترتب بر تولید داخلی

#### ◀ عنوان فرابخش : جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - نظام اداری

#### ◀ اهداف کلی

- ✓ دستیابی به ساختاری چابک، متناسب و غیرمتمرکز برای دولت در تعامل با سایر فعالان
- ✓ متوازن‌سازی نقش و مأموریت فعالان توسعه کشور (دولت، بخش خصوصی، جامعه مدنی، مدیریت محلی و مردم) در اداره امور عمومی

## ◀ جدول اهداف کمی

ردیف یک و دو جدول مدنظر است.

| سال‌های        |                |                  |                  |                  | هدف کمی                                                                                          |
|----------------|----------------|------------------|------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹           | ۱۳۹۸           | ۱۳۹۷             | ۱۳۹۶             | ۱۳۹۵             |                                                                                                  |
| واگذاری ۵ درصد | واگذاری ۴ درصد | واگذاری ۴ درصد   | واگذاری ۶ درصد   | واگذاری ۶ درصد   | واگذاری ۲۵ درصد واحدهای عملیاتی و خدمات دستگاههای اجرایی به شبکه‌های حرفه‌ای، بخش خصوصی و سمن‌ها |
| ۵ درصد         | ۱۰ درصد        | ۱۰ درصد          | ۵ درصد           | ۵ درصد           | واگذاری ۳۵ درصد وظایف و واحدهای عملیاتی به مدیریت محلی (شهرداری‌ها)                              |
| -              | -              | ۲۰ درصد دستگاهها | ۳۰ درصد دستگاهها | ۵۰ درصد دستگاهها | واگذاری وظایف و اختیارات قابل واگذاری به سطوح استانی و شهرستانی                                  |

## ◀ راهبردها

- ✓ تمرکززدایی اداری و تفکیک امور عمومی ملی و امور محلی
- ✓ تمرکززدایی مالی و اصلاح نظام بودجه‌ریزی
- ✓ لایه‌بندی سطوح اداری و عملیاتی دولت و ایجاد مدیریت محلی
- ✓ توسعه فرهنگ رقابت سرزمینی و محلی در توسعه و رفع موانع آن

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ ارتقاء سطح کیفیت خدمات عمومی
- ✓ افزایش مشارکت مردم و تشکلهای مردم نهاد در اداره امور عمومی
- ✓ متوازن سازی نظام تخصیص منابع دولتی
- ✓ توانمند سازی واحدهای محلی
- ✓ متناسب سازی ساختارهای مدیریتی با اقتضائات ماموریتی
- ✓ تراکم زدایی از ساختار وزارتخانه و دستگاههای دولتی ملی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ واگذاری وظایف و اختیارات به استان‌ها
- ✓ تنوع بخشی به روش‌های ارائه خدمات در انجام تصدی‌های دولت با استفاده از بخش خصوصی و شیوه‌های مختلف
- ✓ طراحی و استقرار مدیریت محلی

- ✓ ارائه قانون جامع مدیریت محلی به‌منظور تحقق بند ۱۸ اصل سوم و اصول ششم، هفتم، پنجاهم و یک‌صدم تا یکصد و ششم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مشارکت هرچه بیشتر شهروندان در امور مربوط به خود و کاهش حجم و اندازه دولت و ساماندهی و انسجام امور محلی، اداره امور استان‌های کشور در ابعاد اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و خدماتی در قالب نظامی یکپارچه و نظاممند.
- ✓ بازنگری در برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی همسو با مأموریت‌های اصلی و وظایف قانونی آن‌ها و بازتعریف نقش و مأموریت وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و مؤسسات وابسته
- ✓ اجرای برنامه آموزش و ارتقای مهارت‌های مدیران محلی
- ✓ بازنگری و رفع خلاءهای قوانین و مقررات مربوط به مدیریت محلی
- ✓ شناسایی و حذف فعالیت‌های موازی در دستگاه‌های اجرایی بازنگری ساختار و قانون سازمان ملی استاندارد ایران، با هدف توانمندسازی و تقویت آن
- ✓ بازنگری ساختار بخش عمومی و دستگاه اجرایی و طراحی ساختار مطلوب
- ✓ چابک‌سازی سازمان‌ها و نهادهای دولتی از طریق بازنگری و مهندسی فرآیندها و روش‌ها و ساختارها با هدف شفاف سازی و جلوگیری از زمینه های فساد
- ✓ بازنگری ساختارهای موجود در نظام آموزشی، پژوهشی و فناوری با هدف حذف ساختارهای زائد و کاهش هزینه‌ها
- ✓ طراحی و استقرار سازوکارهای خوداتکایی استان‌ها و ایجاد رقابت سازنده بین آنها

## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی – بازرگانی داخلی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ساماندهی نظام توزیع و قیمت
- ✓ افزایش بهره‌وری و رقابت‌پذیری در نظام توزیع کالا و خدمات

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                                  | هدف کمی                                        |      | وضعیت در پایان ۹۳ | پیش‌بینی تا پایان ۹۴ | سال‌های برنامه ششم |     |     |     |     |
|------|----------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------|-------------------|----------------------|--------------------|-----|-----|-----|-----|
|      |                                                          | عنوان                                          | واحد |                   |                      | ۹۵                 | ۹۶  | ۹۷  | ۹۸  | ۹۹  |
| ۱    | افزایش بهره‌وری و رقابت‌پذیری در نظام توزیع کالا و خدمات | ساماندهی شرکت‌های بخش و توزیعی                 | شعبه | ۷۱۸               | ۷۰۰                  | ۲۵۰                | ۳۰۰ | ۳۶۰ | ۴۳۰ | ۵۰۰ |
| ۲    |                                                          | سهم فروشگاه‌های بزرگ و زنجیره‌ای از شبکه توزیع | درصد | ۱                 | ۵                    | ۸                  | ۱۱  | ۱۴  | ۱۷  | ۲۰  |

### ◀ راهبردها

- ✓ شفاف سازی و روان سازی نظام توزیع و قیمت گذاری
- ✓ مدیریت اثربخش عرضه و تقاضای بازار

### ◀ سیاستها

- ✓ شکل گیری قیمت ها بر مبنای مکانیزم بازار (عرضه و تقاضا)
- ✓ تسهیل رقابت، کنترل انحصارات و مقابله با بازار شکنی
- ✓ توسعه شیوه های نوین تأمین، توزیع، بازاریابی و فروش
- ✓ اصلاح شبکه های توزیع در جهت کاهش هزینه های مبادله و قیمت نهایی مصرف کننده

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تغییر ساختار و مأموریت سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان برای اطمینان از اطلاع رسانی درست تولیدکنندگان به مصرف کنندگان
- ✓ محدود نمودن قیمت گذاری صرفاً برای کالاهای عمومی، انحصاری و اساسی به موجب ماده (۲۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)
- ✓ اجرای صحیح اصل (۴۴) قانون اساسی برای جلوگیری از انحصار
- ✓ حضور حداقل سه واحد تولیدکننده و عرضه کننده داخلی یا خارجی در بازار برای ایجاد رقابت
- ✓ جلوگیری از لطمه ناشی از کاهش قیمت غیرمعارف محصولات مشابه خارجی از طریق وضع مابه التفاوت و سایر اقدامات ضد بازارشکنی
- ✓ ساماندهی واحدهای غیردولتی پخش کالا و شبکه های توزیع و اصلاح ساختارهای غیر بهره ور در زنجیره توزیع
- ✓ ساماندهی صنوف فاقد پروانه
- ✓ ترغیب واحدهای صنفی به تشکیل واحدهای بزرگ مقیاس از طریق ادغام و یا ایجاد ساختارهای نوین
- ✓ الزام بکارگیری صندوق های مکانیزه فروش در واحدهای صنفی بر اساس دستورالعمل های مصوب
- ✓ تشکیل نمایشگاه های فصلی ودایمی
- ✓ حمایت از شرکت های اپراتور نمایشگاهی
- ✓ تدوین دستورالعمل حمایت از ایجاد و توسعه فروشگاه های بزرگ و زنجیره ای
- ✓ پشتیبانی و حمایت از تسهیل فرآیندها برای ایجاد و توسعه فروشگاه های بزرگ زنجیره ای
- ✓ همکاری مستمر با تشکل های تولیدی و توزیعی جهت کاهش هزینه های مبادله

- ✓ مشارکت در اجرای قانون حمایت از مصرف کننده و سایر قوانین تعریف کننده حقوق شهروندی
- ✓ شناسایی بازارهای با عملکرد انحصاری و اعمال سیاست‌های لازم به منظور مدیریت تبعات انحصار و کاهش آنها
- ✓ بازطراحی شیوه های نظارت بر بازار

## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء رقابت پذیری صنعتی کشور

### ◀ جدول اهداف کمی

#### صنعت:

| ردیف | هدف کلی                       | هدف کمی                              |              | وضعیت در پایان سال‌های |           | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-------------------------------|--------------------------------------|--------------|------------------------|-----------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                               | عنوان                                | واحد         |                        |           | ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |
|      |                               |                                      |              | ۱۳۹۴                   | ۱۳۹۳      |                    |      |      |      |      |
| ۱    | ارتقاء رقابت‌پذیری صنعتی کشور | رتبه کشور در رقابت پذیری صنعتی جهان  | رتبه         |                        | ۶۷        |                    |      |      | ۵۵   | ۶۰   |
|      |                               | رتبه کشور در رقابت پذیری صنعتی منطقه | رتبه         |                        | ۹         |                    |      |      | ۸    | ۹    |
|      |                               | سهم ارزش افزوده بخش صنعت             | درصد         |                        | ۱۶/۷      |                    |      |      | ۱۷/۲ | ۱۶/۹ |
|      |                               | سهم ارزش افزوده صنعتی کشور در جهان   | درصد         |                        | (۲۰۱۲)۰/۳ |                    |      |      | ۰/۳۵ | ۰/۳۳ |
|      |                               | ارزش صادرات صنعتی و معدنی            | میلیارد دلار |                        | ۳۲        | ۳۲                 |      |      | ۴۰   | ۳۵   |
|      |                               | صادرات خدمات فنی و مهندسی            | میلیارد دلار |                        | ۲/۲       |                    |      |      | ۳    | ۲/۵  |
|      |                               | جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی در بخش | میلیارد دلار |                        | ۰/۵       |                    |      |      | ۲/۵  | ۱/۵  |

## ◀ راهبردها

- ✓ بهبود مستمر سهولت انجام کسب و کار

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ شفاف‌سازی و تسهیل فرآیندهای اداری صدور جوازهای کسب و کار و بهره برداریهای صنعتی
- ✓ کاهش هزینه های مبادله
- ✓ تسهیل رقابت ، کنترل انحصارات و مقابله با بازارشکنی
- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت های بخش
- ✓ توسعه و تجهیز منابع مالی مورد نیاز بخش
- ✓ شفاف سازی فرآیندها و مجوزهای معدنی
- ✓ رفع تعارض های قانونی در در جهت تسهیل فعالیتهای معدنی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ بازنگری فرآیندهای صدور مجوز، تمرکز زدایی و استفاده از رویکرد دولت الکترونیک در صدور مجوزهای صنعتی
- ✓ اجرای موثر پنجره واحد و بررسی و رفع تعارضات قوانین دستگاههای عضو در آن، و تهیه لوایح و مقررات و دستورالعمل‌های تسهیل کننده
- ✓ هماهنگ‌سازی و یکپارچگی قوانین و مقررات مربوط به همکاریهای بین‌المللی تولید و تجارت با سرمایه‌گذاران و بازارهای خارجی در جهت تسهیل و روانسازی تولید.
- ✓ ارائه کلیه خدمات وزارت و سازمان های تابعه به صورت الکترونیکی با اولویت صدور مجوزها
- ✓ اعلام عمومی کلیه دستورالعمل ها و رویه های ارائه خدمات با تاکید بر مراحل، زمان و هزینه از طریق سامانه های الکترونیکی
- ✓ روزآمد نمودن آمار و اطلاعات بخش صنعت معدن و تجارت و انتشار عمومی آنها
- ✓ پشتیبانی از ایجاد درگاههای فروش برخط محصولات صنعتی
- ✓ پشتیبانی از توسعه درگاههای اطلاع رسانی اطلاعات تجاری- صنعتی و به هم رسانی کسب و کارها
- ✓ پشتیبانی از شکل گیری شرکت‌های تامین کننده مواد اولیه و نهاده های تولید با اندازه سفارش اقتصادی و مشارکت صنایع همگن کوچک و متوسط
- ✓ استفاده از توان تشکل ها و اتحادیه ها و انجمن ها ی تولیدی و توزیعی توانمند در اصلاح فرآیند.
- ✓ پیگیری تشکیل نهادهای تنظیم کننده بخشی (Regulatory Bodies) در زمینه های ضروری مصداق انحصار طبیعی در چارچوب ماده ۵۹ قانون اجرای سیاستهای اصل ۴۴ قانون اساسی
- ✓ انجام بررسیهای لازم پیرامون وضعیت بنگاههای دولتی واگذار شده از منظر تحقق اهداف خصوصی سازی در زمینه کارآمدی، رقابت، حفظ و ارتقاء تولید و اشتغال
- ✓ شناسایی و رصد روندهای مخل رقابت و طرح دعاوی لازم در شورای رقابت.
- ✓ جلوگیری از لطمه ناشی از کاهش قیمت غیرمعارف محصولات مشابه خارجی از طریق وضع مابه‌التفاوت و سایر اقدامات ضد بازارشکنی
- ✓ مشارکت در ایفای نقش موثرتر مناطق آزاد صنعتی و فرآوری صادرات
- ✓ تامین و توسعه زیر ساخت‌های فیزیکی(شهرکها و نواحی صنعتی) و نرم افزاری صنعتی معدنی مطابق با ضوابط ملی آمایش سرزمین
- ✓ پیگیری برای هدایت، تخصیص و افزایش سهم تسهیلات منابع بانکی و صندوق توسعه ملی
- ✓ حمایت از بخش خصوصی در تامین مالی از منابع خارجی اعم از فاینانس، یوزانس و ریفاینانس و ...
- ✓ تشویق و حمایت از ایجاد صندوق های سرمایه گذاری پروژه برای جذب منابع از بازار سرمایه

- ✓ پیگیری فعال نمودن استفاده بنگاه های تولیدی بخش خصوصی از بازار سرمایه از طریق انتشار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه
- ✓ افزایش سرمایه و توان صندوق های حمایتی به منظور توسعه سرمایه گذاری
- ✓ افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن
- ✓ تنقیح یکپارچه مجموعه قوانین و مقررات معدن و منابع طبیعی و محیط زیست در جهت تسهیل بهره برداری پایدار از منابع معدنی و کاهش هزینه مبادله
- ✓ نشر داده های پایه و اطلاعات اکتشافی موادمعدنی از طریق پایگاه داده های علوم زمین
- ✓ توسعه شبکه یکپارچه اطلاعاتی برای دسترسی عموم ذینفعان به اطلاعات ذیربط
- ✓ توسعه و تکمیل پنجره واحد (طرح کاداستر)

۳- مشارکت و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت  
نهادهای عمومی غیردولتی با ایفای نقش ملی و  
فراملی آنها در تحقق اقتصاد مقاومتی.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

✓ حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش‌های دولتی و غیردولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوریانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت.

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                                                                                                                                   | هدف کمی                                                     |              | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------|------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                                                                                                           | عنوان                                                       | واحد         |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۲    | حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش‌های دولتی و غیردولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوریانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت | تعداد اختراعات و ابداعات ثبت شده در سال در مراجع بین‌المللی | تعداد اختراع | ۲۹   | ۲۹   | ۳۴                 | ۳۹   | ۴۳   | ۴۷   | ۵۰   |

### ◀ راهبردها

✓ جلوگیری از افت شتاب تولید علم و ارتقاء فعالیت‌های تحقیق و توسعه  
 ✓ دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز

### ◀ سیاست‌ها

✓ سرمایه‌گذاری نهادهای عمومی و انقلابی و نهادهای بزرگ اقتصادی کشور در تحقیق و توسعه و تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی

### ◀ اقدامات اساسی

✓ حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضا محور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به این که حداقل ۵۰ درصد (۵۰٪) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار به منظور توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان تأمین و تعهد کرده باشد.

## ◀ عنوان فرابخش: جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - نظام اداری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ دستیابی به ساختاری چابک، متناسب و غیرمتمرکز برای دولت در تعامل با سایر فعالان
- ✓ متوازن سازی نقش و مأموریت فعالان توسعه کشور (دولت، بخش خصوصی، جامعه مدنی، مدیریت محلی و مردم) در اداره امور عمومی

### ◀ جدول اهداف کمی

ردیف یک و دو و سه جدول مدنظر است

| سال‌های        |                |                |                |                | هدف کمی                                                                                           |
|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹           | ۱۳۹۸           | ۱۳۹۷           | ۱۳۹۶           | ۱۳۹۵           |                                                                                                   |
| واگذاری ۵ درصد | واگذاری ۴ درصد | واگذاری ۴ درصد | واگذاری ۶ درصد | واگذاری ۶ درصد | واگذاری ۲۵ درصد واحدهای عملیاتی و خدمات دستگاه‌های اجرایی به شبکه‌های حرفه‌ای، بخش خصوصی و سمن‌ها |
| ۵ درصد         | ۱۰ درصد        | ۱۰ درصد        | ۵ درصد         | ۵ درصد         | واگذاری ۳۵ درصد وظایف و واحدهای عملیاتی به مدیریت محلی (شهرداری‌ها)                               |

### ◀ راهبردها

- ✓ تمرکززدایی اداری و تفکیک امور عمومی ملی و امور محلی
- ✓ تمرکززدایی مالی و اصلاح نظام بودجه‌ریزی
- ✓ لایه‌بندی سطوح اداری و عملیاتی دولت و ایجاد مدیریت محلی
- ✓ توسعه فرهنگ رقابت سرزمینی و محلی در توسعه و رفع موانع آن

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ ارتقاء سطح کیفیت خدمات عمومی
- ✓ افزایش مشارکت مردم و تشکل‌های مردم نهاد در اداره امور عمومی
- ✓ متوازن سازی نظام تخصیص منابع دولتی
- ✓ توانمند سازی واحدهای محلی
- ✓ متناسب سازی ساختارهای مدیریتی با اقتضائات مأموریتی
- ✓ تراکم زدایی از ساختار وزارتخانه و دستگاه‌های دولتی ملی
- ✓ ایجاد فرصت برای خلاقیت‌ها و ابتکارات محلی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تنوع‌بخشی به روش‌های ارائه خدمات در انجام تصدی‌های دولت با استفاده از بخش خصوصی و شیوه‌های مختلف
- ✓ طراحی و استقرار مدیریت محلی
- ✓ ارائه قانون جامع مدیریت محلی به‌منظور تحقق بند ۱۸ اصل سوم و اصول ششم، هفتم، پنجاهم و یک‌صدم تا یکصد و ششم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مشارکت هرچه بیشتر شهروندان در امور مربوط به خود و کاهش حجم و اندازه دولت و ساماندهی و انسجام امور محلی، اداره امور استان‌های کشور در ابعاد اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و خدماتی در قالب نظامی یکپارچه و نظامند.
- ✓ اجرای برنامه آموزش و ارتقای مهارت‌های مدیران محلی
- ✓ بازنگری و رفع خلاءهای قوانین و مقررات مربوط به مدیریت محلی
- ✓ بازنگری ساختار بخش عمومی و دستگاه اجرایی و طراحی ساختار مطلوب
- ✓ چابک‌سازی سازمان‌ها و نهادهای دولتی از طریق بازنگری و مهندسی فرآیندها و روش‌ها و ساختارها با هدف شفاف سازی و جلوگیری از زمینه های فساد
- ✓ بازنگری ساختارهای موجود در نظام آموزشی، پژوهشی و فناوری با هدف حذف ساختارهای زائد و کاهش هزینه‌ها
- ✓ طراحی و استقرار سازوکارهای خوداتکایی استان‌ها و ایجاد رقابت سازنده بین آنها

### ◀ عنوان بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی - امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی

#### ◀ اهداف کلی

- ✓ تقویت مشارکتهای اجتماعی مردم نهاد
- ✓ ارتقاء سرمایه اجتماعی

#### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف<br>(هدف)                        | هدف<br>کمی                                         | سالهای برنامه ششم |       |       |       |       | وضعیت<br>در پایان<br>سال ۱۳۹۳ | هدف کمی  |                                                                                         |               |
|--------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------|-------|-------|-------|-------|-------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
|                                      |                                                    | ۱۳۹۹              | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۵  |                               | واحد     | عنوان هدف                                                                               | ردیف (برنامه) |
| ۱. تقویت مشارکتهای اجتماعی مردم نهاد | افزایش کمی تشکلهای اجتماعی به میزان ۱۰۰٪ وضع موجود | ۲/۰۰۰             | ۲/۰۰۰ | ۲/۰۰۰ | ۲/۰۰۰ | ۲/۰۰۰ | ۱۰/۰۰۰                        | تعداد    |                                                                                         |               |
|                                      |                                                    | ۴۰                | ۳۰    | ۲۰    | ۱۵    | ۱۰    | ۰                             | درصد     | واگذاری فعالیت های اجتماعی دستگاه ها به تشکل ها                                         |               |
|                                      |                                                    | ۵۰۰۰              | ۴۰۰۰  | ۳۰۰۰  | ۲۰۰۰  | ۱۰۰۰  | ۱/۰۰۰                         | هزار نفر | افزایش مشارکت اجتماعی مردم از طریق عضویت در تشکل های اجتماعی به میزان ۵ برابر وضع موجود |               |

| هدف<br>(هدف) | بخش هدف کل | هدف کمی       |                                                                                     |               | وضعیت<br>سال در پایان<br>۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |        |        |        |        |
|--------------|------------|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|-------------------|--------|--------|--------|--------|
|              |            | ردیف (برنامه) | عنوان هدف                                                                           | واحد          |                               | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |
|              |            |               | آموزش فعالان تشکل های اجتماعی                                                       | هزار نفر ساعت | ۵۰                            | ۲۰۰               | ۳۲۰    | ۴۸۰    | ۶۴۰    | ۸۰۰    |
|              |            |               | کمک و پشتیبانی سخت افزاری از ۲۰۰۰۰ تشکل غیردولتی در طول برنامه ( سالانه ۴۰۰۰ تشکل ) | تعداد         | -                             | ۴۰۰۰              | ۴۰۰۰   | ۴۰۰۰   | ۴۰۰۰   | ۴۰۰۰   |
|              |            |               | نظارت بر فعالیت تشکلهای اجتماعی                                                     | نفر ساعت      | ۴/۰۰۰                         | ۱۲/۰۰۰            | ۱۴/۰۰۰ | ۱۶/۰۰۰ | ۱۸/۰۰۰ | ۲۰/۰۰۰ |
|              |            |               | ایجاد خانه تشکلهای در مراکز استانها                                                 | تعداد (استان) | -                             | ۲۰                | ۱۱     | -      | -      | -      |

| هدف<br>(هدف) | بخش هدف کل                                | هدف کمی       |                                                                   |       | وضعیت<br>سال در پایان<br>۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|--------------|-------------------------------------------|---------------|-------------------------------------------------------------------|-------|-------------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|              |                                           | ردیف (برنامه) | عنوان هدف                                                         | واحد  |                               | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|              | (فوق برنامه)<br>ارتباطات و رضایت و اعتماد |               | افزایش اعتماد عمومی در سطوح کلان، میانه و خرد ( کل )              | میزان | ۶۴۶                           | ۶۸                | ۷۲   | ۷۴   | ۷۶   | ۷۸   |
|              |                                           |               | افزایش رضایت اجتماعی از طریق ارتقاء سطح خدمات و ترویج حکمرانی خوب | میزان | ۵۳۶                           | ۵۵                | ۵۸   | ۶۰   | ۶۲   | ۶۴   |
|              |                                           |               | افزایش کیفیت خدمات سازمانی (عملکرد، کارایی و پاسخگوئی)            | میزان | ۵۵۶                           | ۶۰                | ۶۵   | ۷۰   | ۷۵   | ۸۰   |

#### راهنماها

- ✓ آموزش و توانمندسازی تشکلهای
- ✓ حمایت و کمک به تشکلهای و جلب مشارکت نهادهای مدنی در عرصه های اجتماعی
- ✓ مشارکت نهادهای و تشکلهای اجتماعی در نظام تصمیم گیری ، برنامه ریزی و نظارت بر عملکرد دستگاههای اجرایی
- ✓ ارتقای اعتماد مردم به سطوح مختلف عملکردی نظام ( اعم از اعتماد به سطوح کلان ، نهادهای و ساختارهای عملکردی ، اعتماد تعمیم یافته و اعتماد بین فردی )
- ✓ گسترش ارتباطات اجتماعی
- ✓ تقویت تعامل بین مردم، دولت و تشکلهای

#### سیاستها

- ✓ بستر سازی قانونی برای توسعه نهاد ها ، انجمن ها ، کانونها و تشکلهای اجتماعی

- ✓ تقویت مشارکت های مردمی
- ✓ گسترش آموزش به تشکل های مردم نهاد
- ✓ ارائه مشوق های فرهنگی به بخش خصوصی حامی به سازمان های مردم نهاد
- ✓ عضویت نمایندگان تشکلهای غیردولتی در نهادهای تصمیم گیر و تصمیم ساز در سطوح ملی ، منطقه ای و محلی
- ✓ تقویت روحیه تعاون و جمع گرایی(در مقابل فردگرایی) برای تقویت مشارکت مردم در عرصه‌های مختلف از طریق برنامه های فرهنگی و هنری
- ✓ تقویت پیوندهای مذهبی، قومی و ملی در اقشار و اقوام مختلف از طریق برپایی جشنواره ها و حمایت از برنامه های ایرانگردی
- ✓ هماهنگی و حمایت از برنامه های مربوط به ارتقاء سرمایه اجتماعی دستگاههای اجرایی و بخش غیردولتی
- ✓ مشارکت تشکلهای مردم نهاد در نظام تصمیم گیری کشور
- ✓ شفافیت در فرآیندهای نظامات اداری و اجرایی و مبارزه مؤثر با فساد

#### ✓ اقدامات اساسی

- ✓ نظارت بر فعالیتهای اجتماعی
- ✓ افزایش کمی تشکلهای اجتماعی به میزان ۱۰۰٪ وضع موجود
- ✓ واگذاری فعالیت های اجتماعی دستگاه ها به تشکلهای
- ✓ افزایش مشارکت اجتماعی مردم از طریق عضویت در تشکل های اجتماعی به میزان ۵ برابر وضع موجود
- ✓ آموزش فعالان تشکل های اجتماعی
- ✓ نظارت بر فعالیت تشکلهای اجتماعی
- ✓ نظارت تشکلهای اجتماعی بر فعالیتهای دستگاههای اجرایی کشور
- ✓ مشارکت تشکلهای اجتماعی در نظام برنامه ریزی کشور
- ✓ برگزاری جشنواره‌های قومی ، فرهنگی ، اجتماعی ، محلی
- ✓ افزایش خدمات عمومی و اجتماعی
- ✓ مشارکت مردم محله‌های مختلف در تصمیم‌گیری برای کاهش آسیب‌های اجتماعی
- ✓ مشارکت تشکل‌های اجتماعی در موضوعات اجتماعی
- ✓ افزایش کیفیت خدمات سازمانی (عملکرد، کارائی و پاسخگوئی )
- ✓ ساماندهی و توسعه فضاها و محیطهای اجتماعی برای ترویج ارتباطات چهره به چهره
- ✓ ارتقاء سطح رعایت حقوق شهروندی در سطوح مختلف عملکردی دستگاههای اجرایی



۴- توسعه پیوندهای اقتصادی و تجاری متقابل و شبکه‌ای کشور به‌ویژه با کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی، تبدیل شدن به قطب تجاری و ترانزیتی و انعقاد پیمان‌های پولی دو و چندجانبه با کشورهای طرف تجارت در چارچوب بندهای ۱۰، ۱۱ و ۱۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - تجارت خارجی

## ◀ اهداف کلی

- ✓ توسعه تعاملات بین‌المللی اقتصادی با تأکید بر روابط منطقه‌ای
- ✓ ارتقاء سطح رقابت‌پذیری و توسعه صادرات غیرنفتی کالا و خدمات

## ◀ جدول اهداف کمی

## اهداف کمی متغیرهای تراز حساب جاری

| عنوان                                       | واحد        | وضعیت در پایان ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴  | ۱۳۹۵  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   | متوسط برنامه ششم |
|---------------------------------------------|-------------|---------------------|-------|-------|-------|-------|--------|--------|------------------|
| صادرات کالای غیرنفتی<br>(بدون میعانات گازی) | میلیون دلار | ۳۱۱۱۹               | ۳۲۳۶۴ | ۳۷۰۶۸ | ۴۳۹۵۵ | ۵۴۹۳۷ | ۶۹۴۰۵  | ۸۸۰۱۳  | ۵۸۶۷۶            |
| رشد                                         | درصد        | —                   | ۴.۰   | ۱۴.۵  | ۱۸.۶  | ۲۵.۰  | ۲۶.۳   | ۲۶.۸   | ۲۲.۲             |
| صادرات خدمات                                | میلیون دلار | ۹۵۸۱                | ۹۷۲۲  | ۱۰۴۸۷ | ۱۲۲۵۶ | ۱۵۲۶۷ | ۱۹۳۹۶  | ۲۴۶۷۶  | ۱۶۴۱۶            |
| رشد                                         | درصد        | —                   | ۱.۵   | ۷.۹   | ۱۶.۹  | ۲۴.۶  | ۲۷.۰   | ۲۷.۲   | ۲۰.۵             |
| کل صادرات                                   | میلیون دلار | ۴۰۷۰۰               | ۴۲۰۸۵ | ۴۷۵۵۵ | ۵۶۲۱۱ | ۷۰۲۰۴ | ۸۸۸۰۱  | ۱۱۲۶۸۹ | ۷۵۰۹۲            |
| رشد                                         | درصد        | —                   | ۳.۴   | ۱۳.۰  | ۱۸.۲  | ۲۴.۹  | ۲۶.۵   | ۲۶.۹   | ۲۱.۸             |
| واردات کالا                                 | میلیون دلار | ۶۵۰۷۹               | ۵۲۰۵۰ | ۶۵۵۱۵ | ۷۶۴۲۰ | ۸۹۰۶۴ | ۱۰۱۵۸۵ | ۱۱۳۹۵۷ | ۸۹۳۰۸            |
| رشد                                         | درصد        | —                   | -۲۰.۰ | ۲۵.۹  | ۱۶.۶  | ۱۶.۵  | ۱۴.۱   | ۱۲.۲   | ۱۷.۰             |
| واردات خدمات                                | میلیون دلار | ۱۶۵۶۶               | ۱۴۵۰۸ | ۱۴۴۴۵ | ۱۸۷۹۸ | ۲۲۲۱۵ | ۲۵۸۴۲  | ۲۹۳۸۵  | ۲۲۱۳۷            |
| رشد                                         | درصد        | —                   | -۱۲.۴ | -۰.۴  | ۳۰.۱  | ۱۸.۲  | ۱۶.۳   | ۱۳.۷   | ۱۵.۲             |

| عنوان                   | واحد        | وضعیت در پایان ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴   | ۱۳۹۵   | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   | متوسط برنامه ششم |
|-------------------------|-------------|---------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|------------------|
| کل واردات               | میلیون دلار | ۸۱۶۴۵               | ۶۶۵۵۸  | ۷۹۹۶۰  | ۹۵۲۱۹  | ۱۱۱۲۷۹ | ۱۲۷۴۲۷ | ۱۴۳۳۴۲ | ۱۱۱۴۴۵           |
| رشد                     | درصد        | درصد                | -۱۸.۵  | ۲۰.۱   | ۱۹.۱   | ۱۶.۹   | ۱۴.۵   | ۱۲.۵   | ۱۶.۶             |
| تراز بازرگانی غیرنفتی   | میلیون دلار | -۳۳۹۶۰              | -۱۹۶۸۶ | -۲۸۴۴۷ | -۳۲۴۶۵ | -۳۴۱۲۷ | -۳۲۱۸۰ | -۲۵۹۴۴ | -۳۰۶۳۳           |
| تراز خدمات              | میلیون دلار | -۶۹۸۵               | -۴۷۸۶  | -۳۹۵۸  | -۶۵۴۳  | -۶۹۴۷  | -۶۴۴۶  | -۴۷۰۹  | -۵۷۲۱            |
| تراز حساب جاری بدون نفت | میلیون دلار | -۴۰۹۴۵              | -۲۴۴۷۳ | -۳۲۴۰۵ | -۳۹۰۰۷ | -۴۱۰۷۴ | -۳۸۶۲۷ | -۳۰۶۵۳ | -۳۶۳۵۳           |

ماخذ: - آمارهای متغیرهای تجارت خارجی تا سال ۱۳۹۳ بانک مرکزی ج.ا. ایران بعد از آن پیش بینی امور اقتصاد کلان

نکته: تفاوت آمار بانک مرکزی و گمرک ج.ا. ایران عمدتاً ناشی از آن است که در آمار بانک مرکزی بخشی از صادرات پتروشیمی به عنوان صادرات نفت و گاز لحاظ می‌گردد. همچنین، در محاسبه واردات کالا توسط بانک مرکزی، واردات مناطق آزاد، بازارچه های مرزی و برآوردی از واردات غیررسمی به آمار واردات گمرک اضافه می‌شود.

### اهداف کمی تسهیل تجارت فرامرزی

| نام هدف                                                                    | ۹۳                                        | ۹۴       | ۹۵       | ۹۶       | ۹۷       | ۹۸       | ۹۹       |
|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|
| کاهش زمان ترخیص کالا در رویه های واردات و صادرات                           | واردات<br>روز ۴                           | ۳        | ۲        | ۱        | ۶ ساعت   | ۴ ساعت   | ۴ ساعت   |
|                                                                            | صادرات<br>روز ۲                           | ۱        | ۴ ساعت   | ۲ ساعت   | ۲ ساعت   | ۲ ساعت   | ۲ ساعت   |
| کاهش هزینه ترخیص کالا در رویه های واردات و صادرات (رویه های ورودی و خروجی) | واردات ۲۱۵ دلار<br>(برای کانتینر ۲۰ فوتی) | ۲۱۰ دلار | ۲۰۵ دلار | ۲۰۰ دلار | ۱۹۰ دلار | ۱۸۰ دلار | ۱۷۵ دلار |
|                                                                            | صادرات ۱۷۰ دلار<br>(برای کانتینر ۲۰ فوتی) | ۱۶۵ دلار | ۱۶۰ دلار | ۱۵۰ دلار | ۱۴۰ دلار | ۱۳۰ دلار | ۱۲۵ دلار |
| کاهش اسناد گمرکی در رویه های صادرات و واردات                               | واردات<br>۸ سند                           | ۷ سند    | ۶ سند    | ۵ سند    | ۳ سند    | ۳ سند    | ۳ سند    |

| نام هدف                                                         | ۹۳              | ۹۴              | ۹۵             | ۹۶             | ۹۷           | ۹۸             | ۹۹           |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|----------------|----------------|--------------|----------------|--------------|
| (رویه های ورودی و خروجی)                                        | صادرات<br>۶ سند | ۵ سند           | ۴ سند          | ۳ سند          | ۳ سند        | ۳ سند          | ۳ سند        |
| بهبود شاخص بخش تجارت فرامرزی<br>(طبق گزارش سال ۲۰۱۴ بانک جهانی) | رتبه ۱۴۵        | رتبه ۱۳۰        | رتبه ۱۱۵       | رتبه ۱۰۰       | رتبه ۹۰      | رتبه ۸۰        | رتبه ۷۵      |
| بهبود شاخص گمرک در لجستیک تجارت                                 | رتبه ۹۰         | رتبه ۷۵         | رتبه ۷۵        | رتبه ۴۵        | رتبه ۳۵      | رتبه ۲۵        | رتبه ۲۰      |
| کاهش تعداد طبقات<br>تعرفه ای                                    | ۱۲              | ۱۰              | ۸              | ۶              | ۶            | ۶              | ۶            |
| تقویت ترانزیت خارجی                                             | ۱۳.۸۶ میلیون تن | ۱۵.۸۶ میلیون تن | ۱۸.۲ میلیون تن | ۲۰.۹ میلیون تن | ۲۴ میلیون تن | ۲۷.۵ میلیون تن | ۳۰ میلیون تن |

گمرک ج.ا. ایران

#### راهنماها

- ✓ تسهیل و تسریع فرآیند الحاق به سازمان جهانی تجارت
- ✓ تقویت بازاریابی (توجه به فرصت‌های بازارهای هدف) توأم با بهره‌گیری از مزیت‌های صادراتی در تنظیم روابط تجاری
- ✓ تقویت دیپلماسی تجاری
- ✓ توسعه روابط موثر و فعال در سازمان‌ها، مجامع و ترتیبات تجاری دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی
- ✓ تاکید بر افزایش سهم صادرات خدمات و محصولات با فناوری برتر در صادرات کشور
- ✓ تسهیل و گسترش خدمات تجاری و بازرگانی
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری خارجی به منظور تولید صادراتی
- ✓ جلوگیری از انحصار و بازار شکنی و گسترش حضور موثر بخش خصوصی در بازارهای بین‌المللی با تاکید بر بنگاههای خرد و کوچک

#### سیاست‌ها

- ✓ بکارگیری همه ظرفیت‌های دیپلماسی کشور برای رفع موانع الحاق به سازمان تجارت جهانی و ارتقای سهم ایران از تجارت جهانی
- ✓ کاهش طبقات تعرفه‌ای، میانگین حقوق ورودی اقلام و برقراری ترجیحات تعرفه‌ای
- ✓ تقویت نگرش بازار محوری و برون نگر با تاکید بر بهره‌گیری از توانمندی‌های منطقه
- ✓ شناسایی و حمایت از مزیت‌های صادراتی
- ✓ آمایش سرزمین تجارت با هدف توسعه اقتصادی درونزا و برون نگر

- ✓ تنوع بخشی به مبادی وارداتی (کشورهای مبدا واردات) و مقاصد صادراتی (کشورهای مقصد صادرات) به‌ویژه در مورد محصولات استراتژیک تجاری
- ✓ ماندگاری و حفظ سهم در بازارهای هدف
- ✓ مشارکت فعال در زنجیره تولید و تجارت بین‌المللی
- ✓ تولید محصولات صادراتی مطابق با استانداردها و معیارهای بازارهای هدف
- ✓ تمرکز بر اقتصادمحوری در سیاست خارجی به جای تمرکز بر مسایل سیاسی
- ✓ استفاده از بخش خصوصی برای پیشبرد منافع اقتصادی ایران در سطوح مختلف دوجانبه، منطقه‌ای و جهانی
- ✓ استفاده از نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکت‌های وابسته در تعاملات اقتصادی که بخش خصوصی توان رقابت پذیری ندارد
- ✓ ترغیب رویکرد غیرامنیتی در منطقه برای توسعه روابط تجاری
- ✓ تقویت همگرایی با عضویت در بلوک‌های توسعه‌ای بین‌المللی و منطقه‌ای بر اساس دیپلماسی تجاری
- ✓ تقویت همگرایی با عضویت در پیمان‌های اقتصادی بین‌المللی و منطقه‌ای بر اساس دیپلماسی تجاری
- ✓ پشتیبانی از تأسیس اتاق‌های بازرگانی مشترک و تقویت اتاق‌های بازرگانی منطقه‌ای نظیر اتاق بازرگانی اکو
- ✓ پشتیبانی از توسعه صادرات محصولات صنایع پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی با رویکرد توسعه صادرات و انتقال فناوری
- ✓ ساماندهی حقوق مالکیت فکری در زنجیره ارزش از ایده تا محصول با تأکید بر محصولات دانش بنیان
- ✓ توسعه تعاملات فناورانه با اقتصاد بین‌الملل با راه‌اندازی مراکز تحقیقاتی مشترک با شرکت‌های خارجی
- ✓ تسهیل در جذب سرمایه‌گذاری خارجی در جهت توسعه زیرساخت‌های گردشگری
- ✓ توجه ویژه به توسعه صادرات خدمات عملگری (اپراتوری) صنعت IT و ICT به منظور استفاده از ظرفیت فارغ‌التحصیلان و توسعه اشتغال
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی با رویکرد توسعه صادرات خدمات حمل و نقل و ترانزیت (انرژی، کالا، مسافر، اطلاعات)
- ✓ حمایت از پردازش محصولات خام و اولیه داخلی به جای حمایت از صادرات این محصولات در راستای تکمیل زنجیره ارزش
- ✓ استفاده از ظرفیت استانداردهای منطقه‌ای و بین‌المللی در راستای تدوین استانداردهای موردنیاز برای محصولات داخلی
- ✓ حمایت و تأکید بر تک‌نرخی شدن نرخ ارز و پوشش ریسک نوسانات نرخ ارز
- ✓ توسعه تجارت الکترونیک و گسترش به کارگیری روش‌های نوین تجارت
- ✓ مدیریت بازار کالا و خدمات از طریق روان‌سازی، ساماندهی و نوین‌سازی شبکه‌های توزیع
- ✓ توسعه فرهنگ تولید صادراتی و برون‌نگر با فعال‌سازی پیوست رسانه‌ای پروژه‌ها و ارتباط و هماهنگی با رسانه‌ها
- ✓ توسعه تولید و ارائه اثربخش اطلاعات تجاری بازارهای بین‌المللی
- ✓ تسهیل تعاملات بین‌المللی فعالان اقتصادی و شرکای خارجی از طریق ایجاد شبکه‌های تعاملی مجازی و غیرمجازی
- ✓ استفاده مناسب از ظرفیت‌های مناطق آزاد در جهت گسترش تولیدات صادراتگرا
- ✓ پشتیبانی از فراوری واردات و صدور مجدد
- ✓ بازرنگری و اصلاح قوانین بازدارنده تولید و تجارت، تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم و ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش سهم پایدار ایران در بازارها هدف
- ✓ توسعه منابع انسانی و افزایش ظرفیت مدیریتی و تخصصی تجاری
- ✓ توسعه ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای، هوایی، دریایی و ریلی و نیز شرکت‌های حمل و نقل ترکیبی داخلی و بین‌المللی و توسعه امکانات بندری و مرزی و ترمینال‌های صادراتی کالا زیرساخت‌های گمرکی
- ✓ اصلاح قوانین و مقررات و ایجاد شرایط ویژه و مستقل جهت جذب سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ اصلاح ساختار و کارکرد مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی با رویکرد توسعه تولید صادرات‌گرا و جذب فناوری و سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ حمایت و پشتیبانی از قراردادهای بین‌المللی سیستم مالی و بانکی مبتنی بر تأمین مالی‌مؤثر در سرمایه‌گذاری خارجی

- ✓ پشتیبانی از تامین مالی سرمایه گذاری در حوزه های اولویت دار
- ✓ پشتیبانی از توسعه بانک ها و بیمه های خارجی
- ✓ سرمایه‌گذاری مشترک با برندها و شرکتهای معتبر جهانی برای تولید
- ✓ اجرای صحیح اصل (۴۴) قانون اساسی برای جلوگیری از انحصار
- ✓ تقویت تفکر و ابزارهای لازم در دستگاههای اجرایی برای به حداکثر رساندن نقش شکل ها در اموراتصادی بین‌المللی و کاهش مداخلات دولتی
- ✓ حمایت از بخش خصوصی در مراحل پیش از ورود، حین ورود و پس از ورود برای حضور ماندگارتر در بازارهای بین‌المللی
- ✓ توسعه تولید واریه اثربخش اطلاعات تجاری بازارهای بین‌المللی
- ✓ توانمندسازی بنگاههای خرد و کوچک برای حضور در بازارهای بین‌المللی
- ✓ پشتیبانی از تشکیل شرکت‌های تخصصی مدیریت صادرات و گروه‌های با منافع مشترک (کنسرسیوم‌های) صادراتی متناسب با بازار هدف
- ✓ توسعه خوشه ها و شبکه های صادراتی
- ✓ برنامه‌ریزی مناسب جهت بهره گیری از فرصت‌های تجاری زودگذر
- ✓ تقویت و حمایت بنیه مالی بنگاه‌های صادراتی
- ✓ محدود نمودن نهادهای عمومی و غیرخصوصی در مالکیت و مدیریت بنگاه‌ها

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ساماندهی سریع اسناد و قوانین و مقررات مربوط به الحاق
- ✓ افزایش دانش موافقتنامه‌های سازمان تجارت جهانی و مهارت‌های مذاکره
- ✓ تعیین و اعزام رایزنان فعال بازرگانی در کشورهای هدف و به ویژه کشورهای منطقه
- ✓ تدوین نقشه راه همکاری‌های تجاری با کشورهای هدف صادراتی
- ✓ سیاستگذاری و هماهنگی از طریق نهادهای قانونی در توسعه بازارهای بین‌المللی (صادرات، واردات، سرمایه‌گذاری مشترک، سرمایه‌گذاری خارجی و فرانشیز و موارد مشابه)
- ✓ انعقاد توافق نامه همکاری تجارت ترجیحی از ۹ توافق نامه به ۱۹ توافق نامه و توسعه ترتیبات تعرفه ترجیحی
- ✓ عضویت و یا توافق نامه همکاری با سازمان‌ها و اتحادیه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی از ۲ به ۵ مورد
- ✓ انعقاد پیمان‌های تجاری دو یا چندجانبه مبتنی بر ارز مورد توافق طرف‌های پیمان
- ✓ پیگیری و فعال نمودن کمیسیون‌های مشترک اقتصادی و کمیته‌های بازرگانی با کشورهای منطقه
- ✓ استفاده از ساز و کارهای مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت لزوم
- ✓ تقویت و توسعه فعالیت‌های بازاریابی و فروش دفاتر پخش آثار فرهنگی و هنری در خارج از کشور
- ✓ بهبود بخشیدن به زیر ساختهای فنی و قراردادی به منظور توسعه صادرات خدمات شرکت‌های فنی - مهندسی
- ✓ تسهیل در صدور ضمانتنامه های بانکی برای توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی
- ✓ تسهیل دراستفاده از منابع صندوق توسعه ملی به منظور افزایش صادرات
- ✓ برنامه ریزی برای معافیت از پرداخت کارمزد صدور انواع ضمانت نامه های پروژه های برون مرزی خدمات
- ✓ حمایت از اعطای کمک سود تسهیلات از نرخ سود متعلقه به صادرکنندگان
- ✓ برقراری عوارض بر صادرات محصولات خام و دارای ارزش افزوده پایین
- ✓ توسعه و صیانت از حقوق مالکیت فکری در زنجیره ارزش محصولات به‌ویژه محصولات دانش بنیان
- ✓ کاهش ریسک صادرات کالاها و خدمات و افزایش مزیت رقابتی برای توسعه بازار و پیشگیری از رقابت ناسالم بین صادرکنندگان

- ✓ ایجاد پنجره واحد و اعمال مدیریت یکپارچه گمرکی در کلیه مبادی گمرکی
- ✓ ساماندهی اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری و برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی داخلی و بین‌المللی
- ✓ بازبینی و افزایش مشوق‌های موجود توسعه صادرات کالای غیرنفتی و خدمات متناسب با ارزش افزوده
- ✓ حذف هر گونه عوارض و مالیات بر صادرات بخش جز در شرایط خاص
- ✓ حمایت‌دایز تبلیغات توریسم و پیمایش‌د فروش‌برنده‌های ایرانیدر بازارهای هدف
- ✓ حمایت‌دایز حضور برنده‌های ایرانیدر فروشگاه‌های بزرگوزنجیرهای معتبر بین‌المللی
- ✓ ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات تجاری و بازرگانی در جهت ایجاد شبکه یکپارچه اطلاعاتی
- ✓ بهره‌برداری از روش‌های داده کاوی برای بررسی اثربخش و پیش‌بینی اطلاعات تجاری
- ✓ برقراری خطوط منظم کشتیرانی و هوایی
- ✓ شفاف سازی و پیش آگاهی سیاست‌های تجاری به ویژه پیش آگاهی ضوابط فنی و تعرفه‌ای حداقل ۶ ماه قبل از اجرا
- ✓ توسعه و تجهیز بنادر و گمرکات مرزی و شبکه حمل و نقل و زیر ساخت‌های لجستیک و فناوری نوین و نوسازی ناوگان تجاری با رویکرد افزایش سهم ایران از ترانزیت
- ✓ تعرفه ترجیحی خدمات بندری و انبارداری برای کالای صادراتی
- ✓ افزایش میزان پوشش‌های بیمه‌ای و ریسک‌های صادراتی کشورهای هدف
- ✓ ایجاد سازوکارها و تدوین دستورالعمل‌های هماهنگی سیاست‌های تجاری و صنعتی با اعمال استانداردها و ضوابط فنی لازم در واردات و صادرات کالاها و خدمات
- ✓ فراهم نمودن امکان تامین مستقیم کالاهای وارداتی به ویژه مواد اولیه
- ✓ کاهش تعدد مراکز سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در تجارت خارجی
- ✓ اصلاح فرایندهای تجارت خارجی بر اساس استانداردهای جهانی
- ✓ ایجاد پنجره واحد برای روان‌سازی سرمایه‌گذاری
- ✓ ایجاد شبکه‌های اطلاع‌رسانی استانی و ملی به منظور ساماندهی فرصت‌های سرمایه‌گذاری
- ✓ ایجاد بستر امن و تسهیل خروج عواید و سود سرمایه‌گذاران
- ✓ پشتیبانی از تعاملات بین‌المللی و مشارکت بنگاه‌های داخلی و خارجی
- ✓ پشتیبانی از توسعه فعالیت‌های بانک‌ها و بیمه‌های خارجی
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری‌های مشترک داخلی - خارجی با رویکرد توسعه صادرات و انتقال تکنولوژی
- ✓ مشارکت در توسعه و تقویت نهادهای تامین مالی نظیر صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های تامین مالی، صندوق پروژه ای و زیرساختی
- ✓ ایجاد تسهیلات تردد برای سرمایه‌گذاران خارجی و افراد مرتبط با آنها از قبیل صدور روادید چند ساله با اجازه ورود به دفعات
- ✓ مجوز ثبت دفتر در مناطق آزاد برای شرکت‌های خارجی که در سرزمین اصلی فعالیت راهبردی می‌کنند
- ✓ ایجاد فضاهای استیجاری جهت دفاتر کار، آزمایشگاه و کارگاه در مناطق آزاد
- ✓ توسعه نظام اطلاع‌رسانی الکترونیکی بازارهای هدف
- ✓ حمایت از تشکیل گروه‌های امداد رسانی تخصصی به بازرگانان حاضر در بازارهای بین‌المللی
- ✓ تشویق و الگوسازی صادرکنندگان و تجار موفق از طریق اعطای جوایز مادی و غیرمادی نظیر معرفی رسانه‌ای
- ✓ ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات تجاری و بازرگانی
- ✓ بهره‌برداری از روش‌های داده کاوی برای بررسی اثربخش و پیش‌بینی اطلاعات تجاری
- ✓ توسعه نظام اطلاع‌رسانی الکترونیکی بازارهای هدف
- ✓ تسهیل تعاملات بین‌المللی فعالان اقتصادی و شرکای خارجی از طریق ایجاد شبکه‌های تعاملی مجازی و غیرمجازی

- ✓ حمایت از تشکیل گروه‌های امداد رسانی تخصصی به بازرگانان حاضر در بازارهای بین‌المللی
- ✓ پشتیبانی از برندسازی محصولات داخلی و ایجاد هلدینگ و بنگاه‌های تخصصی صادراتی و تقویت بسته بندی
- ✓ حمایت از تولیدات تحت لیسانس
- ✓ حضور حداقل سه واحد تولیدکننده و عرضه‌کننده داخلی یا خارجی در بازار برای ایجاد رقابت
- ✓ جلوگیری از لطمه ناشی از کاهش قیمت غیرمعارف و محصولات مشابه خارجی در بازار برای ایجاد رقابت

## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - حمل و نقل

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش ترانزیت و ارتقای نقش بین‌المللی سیستم حمل و نقل کشور
- ✓ افزایش سهم کشور از حمل و نقل دریایی منطقه
- ✓ افزایش سهم ناوگان ایرانی در تجارت دریایی
- ✓ ارتقای شاخص شاخص عملکرد لجستیک (LPI)

### ◀ جدول اهداف کمی

#### پیش بینی جابجایی بار ترانزیت در پایان برنامه ششم توسعه

| هدف کلی                                                        | هدف کمی                     |           | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------|----------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|                                                                | عنوان                       | واحد      |                            | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش ترانزیت و ارتقای نقش بین‌المللی<br>سیستم حمل و نقل کشور | جابجایی بار جاده ای ترانزیت | میلیون تن | ۱۲.۳                       | ۱۳.۳              | ۱۳.۴ | ۱۳.۵ | ۱۳.۵ | ۱۳.۵ |
|                                                                | جابجایی بار ریلی ترانزیت    | میلیون تن | ۰.۸                        | ۱.۸               | ۲.۴  | ۳    | ۳.۶  | ۴.۲  |
|                                                                | جمع جابجایی بار ترانزیت     | میلیون تن | ۱۳.۱                       | ۱۵.۱              | ۱۵.۸ | ۱۶.۵ | ۱۷.۱ | ۱۷.۷ |

## پیش بینی عملیات تخلیه و بارگیری بنادر در پایان برنامه ششم توسعه

| هدف کلی                                                                               | هدف کمی                            |           | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------|----------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|                                                                                       | عنوان                              | واحد      |                            | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش سهم کشور از حمل و نقل دریایی منطقه<br>افزایش سهم ناوگان ایرانی در تجارت دریایی | عملیات تخلیه و بارگیری بنادر تجاری | میلیون تن | ۱۴۷                        | ۱۶۵               | ۱۷۴  | ۱۸۳  | ۱۹۲  | ۲۰۲  |
|                                                                                       | عملیات کانتینری بنادر              | TEU هزار  | ۲۴۵۵                       | ۳۹۹۱              | ۴۷۹۵ | ۵۵۲۷ | ۶۳۹۵ | ۷۰۶۵ |

## راهبردها

- ✓ توسعه حمل و نقل ترکیبی و چند وجهی (MultiModal)
- ✓ ارتقاء کارکرد بنادر اصلی در حوزه لجستیک و ارزش افزوده
- ✓ توسعه بنادر خشک با کارکرد بین‌المللی
- ✓ ایجاد مدیریت واحد و یکپارچگی ترانزیت کالا و مسافر از کشور و هماهنگی بین دستگاههای مداخله گر

## سیاست‌ها

- ✓ همکاری با شرکت‌های معتبر بین‌المللی برای اجرای عملیات بندری
- ✓ ارتقاء همکاری با خطوط کشتیرانی بین‌المللی
- ✓ اصلاح نظام قیمت‌گذاری خدمات بر اساس ضوابط مربوطه و با رویکرد رقابتی کردن تعرفه ها در مقایسه با کریدورهای رقیب بین‌المللی
- ✓ بهبود بازرگانی و بازاریابی ترانزیت و گسترش مناسبات و مبادلات حمل و نقلی با سایر کشورها
- ✓ توسعه ترانزیت محموله های کانتینری
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای ایجاد و بهره برداری از بنادر خشک و مراکز لجستیکی در کشور با توجه به برنامه‌های کمیسیون اقتصادی و اجتماعی ملل متحد برای آسیا و اقیانوسیه (اسکاپ) در زمینه بنادر خشک
- ✓ تمرکز بر تکمیل پروژه‌های دارای اولویت که باعث رونق ترانزیت می‌گردد و پرهیز جدی از اجرای طرحها و پروژه‌هایی که از توجیه فنی ، اقتصادی و زیست‌محیطی برخوردار نمی‌باشد.
- ✓ ارتقاء کیفی و تسهیل حمل و نقل ترانزیتی - توسعه خطوط حمل و نقل ترکیبی
- ✓ افزایش ترانزیت بار و مسافر در شیوه های مختلف حمل و نقل
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین به ویژه ICT در انجام امور مربوط به محمولات ترانزیتی
- ✓ ایجاد سرویس‌های ویژه حمل و نقل ترکیبی کانتینری
- ✓ گسترش شبکه های حمل و نقل و اتصال به کریدورهای ترانزیتی بین لمللی
- ✓ ارتقای ایمنی ترانزیت کشور

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تسریع در احداث و بهره برداری از مهمترین خطوط ریلی و راههای ترانزیتی با اولویت مسیرهای منطق بر شبکه بزرگراههای آسیایی (AH) و راه آهن سراسری آسیا (TAR)
- ✓ تسهیل فرایندهای اجرایی در دستگاه‌های ذیربط و اصلاح تشریفات گمرکی
- ✓ تبادل تفاهم نامه‌ها و موافقتنامه‌های بین‌المللی به منظور افزایش سهم کشور از ترانزیت منطقه
- ✓ اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و دیگر قوانین تأثیرگذار به منظور تسهیل ترانزیت
- ✓ ایجاد پنجره واحد جهت تسریع در امر ترانزیت
- ✓ بهبود علائم ایمنی و ترافیکی در شبکه راههای ترانزیتی
- ✓ ردیابی محموله‌های ترانزیتی به روش پلیمپ الکترونیک
- ✓ تجهیز مبادی ورودی و خروجی ترانزیت کانتینری به دستگاه XRAY دروازه‌ای
- ✓ احداث بنادر خشک
- ✓ تجهیز (Port) حمل و نقل دریایی، هوایی و خشکی در مقیاس تجارت بین‌المللی



۵- گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن  
(بازار پول، بازار سرمایه و بیمه‌ها) با مشارکت اشخاص حقیقی  
و حقوقی داخلی و خارجی و افزایش سهم مؤثر بازار سرمایه در  
جهت توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و کاهش  
خطرپذیری فعالیتهای تجاری و اقتصادی کشور با تأکید بر  
ارتقاء شفافیت و سلامت نظام مالی.



## ◀ عنوان فرابخشی: حوزه اقتصاد کلان - نظام تامین منابع مالی

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش ثبات و پایداری نظام بانکی
- ✓ ارتقای توانمندی‌های نظارتی بانک مرکزی بر بازار و موسسات پولی، بانکی و اعتباری
- ✓ افزایش شفافیت نظام بانکی
- ✓ کاهش مانده بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی
- ✓ افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها
- ✓ توسعه بازار سرمایه و افزایش سهم آن در تامین منابع مالی کشور
- ✓ افزایش سهم بازار سرمایه در تامین مالی شرکت‌های بزرگ مقیاس و تامین مالی بلندمدت بنگاه‌ها
- ✓ جذب سرمایه گذاری خارجی در بازار اوراق بهادار
- ✓ افزایش توان صنعت بیمه برای تأمین منابع مالی
- ✓ تنوع بخشی به پرتفوی بازار بیمه کشور و تخصصی کردن شرکت‌های بیمه
- ✓ افزایش میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشور
- ✓ افزایش میزان تامین منابع مالی خارجی (فاینانس)
- ✓ افزایش میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای قراردادهای مشارکت داخلی - خارجی

## ◀ جدول اهداف کمی

## در بخش بازار پول و نظام بانکی:

| هدف کلی                               | هدف کمی                                             | عملکرد سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم توسعه |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------|--------------------------|
| افزایش ثبات و پایداری نظام بانکی      | - نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها                         | ۵/۵ درصد        | ۱۰ درصد                  |
|                                       | - سهم بازار پول از تامین مالی اقتصاد                | ۸۹/۲ درصد       | ۷۰ درصد                  |
|                                       | - نسبت خالص دارایی‌های ثابت به حقوق صاحبان سهام     | ۷۹/۴ درصد       | ۳۰ درصد                  |
| کاهش مانده بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی | سهم بازار بین بانکی از تامین مالی کوتاه‌مدت بانک‌ها | ۲۲/۸ درصد       | ۷۰ درصد                  |
| افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها           | - نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات                   | ۱۲/۱ درصد       | ۵ درصد                   |

## در بخش بازار سرمایه:

| هدف کلی                                                                        | هدف کمی                                                                     | عملکرد سال ۱۳۹۳     | سال‌های برنامه ششم توسعه         |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------------------------|
| توسعه بازار سرمایه و افزایش سهم آن در تامین منابع مالی کشور                    | - افزایش ظرفیت تامین مالی بازار سرمایه                                      | ۳۷,۹۶۹ میلیارد ریال | سال آخر برنامه ششم               |
|                                                                                | - گسترش پایه سهام‌داری (غیر از سهام عدالت)                                  | حدود ۷/۵ میلیون نفر | ۲,۴۹۲,۹۰۵ میلیارد ریال           |
| افزایش سهم بازار سرمایه در تامین مالی شرکت‌های بزرگ‌مقیاس و تامین مالی بلندمدت | - افزایش نسبت ارزش بازار سرمایه (بورس و فرابورس) به ارزش تولید ناخالص داخلی | ۳۹٪                 | نود درصد (۹۰٪) در سال آخر برنامه |
| جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بازار اوراق بهادار                                   | رشد سهم سرمایه‌گذاران خارجی در بازار اوراق بهادار                           | -                   | به‌طور متوسط سالانه ۵۰ درصد      |

## در بخش بیمه بازرگانی:

| هدف کلی                                     | هدف کمی                                    | عملکرد سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم توسعه            |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------|-----------------|-------------------------------------|
| افزایش توان صنعت بیمه برای تامین منابع مالی | افزایش ضریب نفوذ بیمه                      | ۱۰۹ درصد        | افزایش سالانه ۰.۲ واحد به‌طور متوسط |
|                                             | افزایش حق بیمه سرانه                       | ۲۵.۳ درصد       | سالانه ۲۵ درصد رشد                  |
|                                             | افزایش بازده سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه    | ۱۶ درصد         | افزایش سالانه ۰.۵ واحد به‌طور متوسط |
|                                             | افزایش سهم بیمه بخش غیردولتی از بازار بیمه | ۵۹.۳ درصد       | افزایش سالانه ۲ واحد به‌طور متوسط   |

| هدف کلی                                                                          | هدف کمی                                               | عملکرد سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه<br>ششم توسعه        |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------|
| توسعه و تنوع‌بخشی به<br>پرتفوی بازار بیمه کشور و<br>تخصیصی کردن شرکت‌های<br>بیمه | ارتقا سهم بیمه در جبران خسارت وارده به سرمایه‌های ملی | ۷۰۴ درصد        | افزایش سالانه ۱ واحد به‌طور متوسط  |
|                                                                                  | افزایش سهم بیمه زندگی                                 | ۱۰۵ درصد        | افزایش سالانه ۰۴ واحد به‌طور متوسط |
|                                                                                  | افزایش سهم بیمه‌های اختیاری                           | ۵۷۸ درصد        | افزایش سالانه ۰۵ واحد به‌طور متوسط |

#### در بخش تأمین مالی خارجی:

| هدف کلی                                                                          | هدف کمی                                   | عملکرد سال ۱۳۹۳    | سال‌های برنامه<br>ششم توسعه     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|--------------------|---------------------------------|
| افزایش میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی<br>(موضوع قانون تشویق سرمایه‌گذاری خارجی) | میزان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) | ۱/۰۵۰ میلیارد دلار | متوسط سالانه<br>۱۲ میلیارد دلار |
|                                                                                  | بهبود رتبه اعتباری (در طبقه‌بندی OECD)    | رتبه ۷             | رتبه ۴                          |
| افزایش میزان تأمین منابع مالی خارجی (فاینانس)                                    | میزان جذب فاینانس خارجی                   | ۱/۸۵۸ میلیارد دلار | متوسط سالانه<br>۲۰ میلیارد دلار |
| افزایش میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای<br>قراردادهای مشارکت داخلی - خارجی      | میزان جذب قراردادهای مشارکت داخلی - خارجی | ۰                  | متوسط سالانه<br>۱۸ میلیارد دلار |

#### راهنماها

- ✓ مدیریت و کاهش بدهی‌های دولت به نظام بانکی
- ✓ ارتقای رتبه اعتباری ایران در نظام مالی بین‌المللی
- ✓ سامان‌دهی موسسات پولی و اعتباری غیرمجاز و بازارهای غیرمشتکل پولی
- ✓ ارتقای سلامت و نظارت بر نظام پولی و بانکی
- ✓ اصلاح و روزآمد نمودن بازار بین بانکی
- ✓ افزایش سرمایه بانک‌ها
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان بانک‌ها
- ✓ افزایش کارایی بانک‌ها

- ✓ تقویت نقش بازار سرمایه در تأمین منابع مالی
- ✓ گسترش دامنه و کارایی واسطه‌گری مالی
- ✓ تسهیل مشارکت‌های بین‌المللی
- ✓ تنوع بخشیدن به ابزارهای بدهی
- ✓ توسعه ابزارهای مشتقه
- ✓ ارتقای زیرساختهای فنی بازار سرمایه
- ✓ برقراری نظام انگیزشی مناسب برای سوق دادن تأمین مالی نیازهای بلند مدت به سمت بازار سرمایه
- ✓ برقراری نظام انگیزشی مناسب برای سوق دادن تأمین مالی نیازهای بنگاه‌های بزرگ اقتصادی از طریق بازار سرمایه
- ✓ بهبود مقررات‌گذاری برای مدیریت انواع ریسک
- ✓ حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی
- ✓ گسترش بیمه اتکایی با مشارکت بیمه‌گران بین‌المللی
- ✓ تسهیل فرایند و تسریع در اعطای پروانه فعالیت به فعالین صنعت بیمه
- ✓ تسهیل ورود بازیگران جدید بخش خصوصی به بازار بیمه
- ✓ توسعه نظام نظارت بر سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌های بیمه
- ✓ افزایش تنوع و توسعه محصولات بیمه‌ای
- ✓ ارتقای تعاملات با نهادهای و موسسات مالی بین‌المللی و بانک‌های توسعه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی که کشور عضو آنها است
- ✓ استفاده کارآمد از فرصت‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ توانمندسازی بخش خصوصی برای جذب و جلب همکاری‌های مشترک سرمایه‌گذاران خارجی
- ✓ هدایت سرمایه‌گذاران خارجی جهت مشارکت با بخش‌های خصوصی توانمند داخلی
- ✓ تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در جهت توسعه صادرات

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ خودداری از تأمین کسری بودجه دولت از طریق استقراض از نظام بانکی
- ✓ کاهش ریسک اعتباری در تعامل با نظام بانکی بین‌المللی
- ✓ پیشگیری از افزایش مطالبات غیرجاری نظام بانکی و کاهش آنها
- ✓ استقرار و توسعه نظام‌مند بازار بدهی
- ✓ تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد
- ✓ شفاف‌سازی عملیات بانکی و کاهش زمینه‌های فساد
- ✓ ارتقای نظام نظارت بر بخش پولی و بانکی
- ✓ افزایش هماهنگی و انسجام نهادهای ناظر بر بازارهای مالی
- ✓ رعایت مقررات مرتبط با سقف سرمایه‌گذاری از سوی بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ تکمیل پوشش نظارتی و مقرراتی بانک مرکزی بر فعالیت کلیه موسسات پولی و بانکی
- ✓ جلوگیری از اضافه برداشت بانک‌ها
- ✓ تقویت نقش واسطه‌گری مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری

- ✓ واگذاری اموال مازاد و شرکت‌های غیر ابزاری
- ✓ بهره‌برداری از منابع قفل شده بانک‌ها از طریق اوراق بهادارسازی دارایی‌ها
- ✓ کاهش تدریجی بدهی‌های بخش دولتی به بانک‌ها
- ✓ ارائه خدمات بانکی در تراز بین‌المللی
- ✓ اصلاح تمرکز نظام تأمین مالی از بانک‌محوری و تنوع‌بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد با رویکرد افزایش نقش‌آفرینی ابزارهای متنوع بازار سرمایه در تأمین مالی اولیه و بلندمدت تولید
- ✓ تقویت بازارهای اوراق بهادار و بورس‌های کالایی
- ✓ تشویق بکارگیری روش انتشار اوراق بهادار برای تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی کشور
- ✓ ارتقای محیط کسب و کار در بازار سرمایه
- ✓ توسعه بازار انرژی با هدف حضور بخش غیردولتی
- ✓ توسعه ابزارها و نهادهای تأمین مالی کوتاه مدت و بلندمدت جدید در بازار سرمایه
- ✓ ارتقای شفافیت اطلاعاتی
- ✓ کنترل ریسک‌های سیستماتیک بازار سرمایه
- ✓ ارائه حمایت‌های لازم برای شرکت‌های معتبر برای جذب منابع از بازار سرمایه
- ✓ تسهیل مشارکت‌ها و تعاملات بین‌المللی در بازار سرمایه
- ✓ مشارکت با سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای
- ✓ استفاده از ظرفیت‌های کشورهای همسایه
- ✓ تسریع در اجرای کامل سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و تعیین تکلیف سهام عدالت
- ✓ ارتقای نظارت بر توانگری شرکت‌های بیمه
- ✓ حذف یا کاهش قوانین محدود‌کننده صنعت بیمه
- ✓ ارتقای کیفیت حاکمیت شرکتی
- ✓ تسهیل شرایط دریافت مجوز برای ارائه محصولات بیمه‌ای
- ✓ افزایش رقابت در بازار خدمات بیمه
- ✓ گسترش بیمه‌های اجباری (مانند بیمه حوادث طبیعی)
- ✓ اولویت‌بندی بخشی و رشته‌ای برای جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
- ✓ تسهیل تأمین منابع مالی از خارج برای سرمایه‌گذاری در مناطق
- ✓ بهره‌گیری از ابزارها، نهادها و خدمات نوین پولی و مالی موجود در تراز بین‌المللی
- ✓ افزایش جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به منظور گسترش بهره‌وری دانش‌بنیان
- ✓ جذب سرمایه‌های خارجی برای خرید سهام شرکت‌های مشمول واگذاری
- ✓ افزایش بهره‌وری نیروی انسانی متخصص در جذب منابع مالی خارجی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ترویج ابزارهای جدید سیاست پولی
- ✓ استفاده از ابزار اوراق خزانه اسلامی در نظام مالی کشور به منظور کنترل نقدینگی و تعیین بازاری نرخ بهره
- ✓ هدایت نظام بانکی در جهت تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط و سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی

- ✓ افزایش همکاری با بانک‌های خارجی، موسسات بین‌المللی
- ✓ تعامل فعال و سازنده با بانک‌های توسعه‌ای چندجانبه و موسسات مالی بین‌المللی به منظور ارتقای رتبه اعتباری کشور
- ✓ پرداخت بدهی‌های خارجی دولت و شرکت‌های دولتی
- ✓ بازنگری در مقررات و ضوابط نظارت بر بازار پول و نظام بانکی (نظیر استانداردها مبارزه با پولشویی، مبارزه با تامین مالی تروریسم، شفافیت، کفایت سرمایه، حسابرسی و کنترل‌های داخلی)
- ✓ پیاده‌سازی اصول حاکمیت شرکتی در بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ هدایت موسسات فاقد مجوز به طی نمودن تشریفات قانونی لازم
- ✓ تکمیل بانکداری یکپارچه
- ✓ تدوین دستورالعمل اجرایی بازار بین بانکی ریالی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به ایفای نقش فعال‌تر در بازار بین بانکی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به بهبود مدیریت نقدینگی و رفع نیازهای کوتاه‌مدت خود از بازار بین‌بانکی
- ✓ بازنگری و اصلاح قوانین ناظر بر فعالیت‌های بانکی با هدف بهبود خدمت‌رسانی
- ✓ افزایش سرمایه نقدی بانک‌ها توسط سهامداران دولتی و خصوصی در حد استانداردهای بین‌المللی
- ✓ ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم در بانک‌ها و موسسات اعتباری برای مدیریت موثر انواع ریسک
- ✓ بکارگیری ابزارهای نوین در ارائه خدمات بانکی
- ✓ کاهش هزینه تامین منابع مالی از طریق نظام بانکی با ارایه خدمات بانکی الکترونیکی در فضای مجازی
- ✓ افزایش تعداد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس (به همراه برنامه‌ریزی برای حفظ ارزش فعلی بازار).
- ✓ طراحی و مهندسی مشتقات مالی و کالایی
- ✓ تقویت بورس انرژی و توانمندسازی و توسعه بازار انرژی برق در کشور
- ✓ توسعه قراردادهای دو یا چند جانبه در بازار بورس انرژی
- ✓ عرضه نفت‌خام و فرآورده‌های نفتی در بازار بورس انرژی کشور
- ✓ تامین مالی طرح‌های نوآورانه
- ✓ تشکیل نهاد هماهنگی و نظارت بر بازارهای مالی و همگرایی این بازارها
- ✓ ارتقا و تقویت زیرساخت‌های اطلاعاتی و توسعه خدمات الکترونیک در بازار سرمایه
- ✓ تصویب قانون راهبری شرکتی برای شرکت‌های سهامی عام و نهادهای مالی
- ✓ اصلاح قوانین در زمینه رسیدگی به تخلفات و اختلافات در بازار سرمایه
- ✓ افزایش اختیارات و نقش شرکت سپرده‌گذاری مرکزی در ثبت معاملات اوراق بهادار و ارائه خدمات به سرمایه‌گذاران
- ✓ همکاری نظام بانکی در ضمانت و ارائه خدمات در زمینه انتشار اوراق بهادار در بازار سرمایه
- ✓ تشویق و بکارگیری روش انتشار اوراق بهادار برای تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی کشور
- ✓ برگزاری نمایشگاه بازار سرمایه در سطح بین‌المللی
- ✓ رفع محدودیت‌ها با تسهیل قوانین و مقررات
- ✓ تربیت نیروی انسانی متخصص برای انجام فعالیت‌های بین‌المللی مربوط به بازار سرمایه کشور
- ✓ رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه داخلی توسط موسسات رتبه‌بندی معتبر بین‌المللی
- ✓ عقد قراردادهای جدید بیمه اتکایی
- ✓ تدوین شیوه‌نامه مخصوص برای فعالیت شرکت‌های بیمه در سایر کشورها

- ✓ آزاد شدن سهام عدالت
- ✓ هدایت بیمه ایران به حوزه‌های اقتصاد کلان به منظور فراهم آوردن مقدمات ورود شرکت‌های بیمه غیردولتی به این حوزه‌ها
- ✓ تسهیل فرایند و تسریع در اعطای مجوز فعالیت‌های شرکت‌های بیمه تخصصی
- ✓ اقدام برای کاهش عوارض و مالیات بر ارزش افزوده از محصولات بیمه‌ای
- ✓ تربیت نیروی انسانی ماهر در بازار مالی
- ✓ اصلاح ساختار سازمانی شرکت‌های بیمه
- ✓ رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه
- ✓ بررسی، اصلاح و توسعه محصولات بیمه‌ای
- ✓ تقویت ظرفیت‌های آموزشی عالی در صنعت بیمه
- ✓ برگزاری دوره‌های آموزشی داخلی و خارجی برای بیمه‌های تخصصی
- ✓ استاندارد کردن شرایط تصویب محصولات بیمه‌ای
- ✓ بررسی، اصلاح و توسعه محصولات بیمه‌های کامل و اجباری
- ✓ اعطای حق مالکیت معنوی برای محصولات جدید بیمه‌ای
- ✓ بهره‌گیری توانان از چرخه تجارت خارجی (صادرات و واردات) و سرمایه‌گذاری
- ✓ تربیت و آموزش نیروی انسانی ماهر و متخصص در تراز بین‌المللی
- ✓ فراهم کردن اخذ خطوط اعتباری از بانک‌های خارجی در قالب فاینانس به منظور جذب منابع مالی در کوتاه‌مدت
- ✓ ایجاد زیرساخت لازم برای استفاده از ابزارها، نهادها و خدمات نوین پولی و مالی موجود در سطح بین‌المللی
- ✓ اصلاح قوانین و مقررات به منظور افزایش توان رقابت در سطح بین‌المللی

## ◀ عنوان فرابخش : حوزه اقتصاد کلان - تولید، سرمایه گذاری و اشتغال

### ◀ راهبردها

- ✓ گسترش و تعمیق نظام تأمین مالی و تخصیص کارآمد منابع مالی

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ ارتقای نقش نهادهای مالی و پولی با تأکید بر شفاف سازی و هدایت منابع مالی به سمت تولید
- ✓ گسترش و ایجاد ابزارهای نوین تأمین مالی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اقدامات مرتبط با ارتقای نقش نهادهای مالی و پولی با تأکید بر شفاف سازی و هدایت منابع مالی به سمت تولید
  - اعطای تسهیلات بانکی یارانه ای به طرح‌های اشتغال زای سرمایه گذاری غیردولتی و لحاظ شدن یارانه نرخ سود در بودجه دولت به منظور تأمین مابه التفاوت نرخ سود مورد عمل بانک‌ها و نرخ سود ترجیحی پروژه و بخش‌های اقتصادی مورد حمایت دولت

- افزایش سرمایه در بانک‌های دولتی، تشویق بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی به افزایش نرخ کفایت سرمایه و بهبود دیگر نسبت‌های نظارتی و مدیریت موثرتر ریسک
- ایجاد قابلیت‌های دسترسی مناسب و امکان برنامه‌ریزی برای سرمایه در فعالیت‌های اقتصادی و هدایت تأمین مالی نیازهای بنگاه‌های بزرگ اقتصادی از طریق بازار سرمایه
- اصلاح تمرکز نظام تأمین مالی از بانک محوری و تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد با رویکرد افزایش نقش آفرینی ابزارهای متنوع بازار سرمایه در تأمین مالی اولیه و بلندمدت تولید
- استفاده از روش‌های جدید برای بهبود پوشش تأمین مالی خرد متناسب با نیازها و تسهیل فرآیند اعطای اعتبارات خرد
- انتظام بخشی به بازار پول از طریق بکارگیری کلیه ظرفیت‌های نظام در جهت ساماندهی هر چه سریع‌تر مؤسسات اعتباری غیرمجاز و اتخاذ تدابیر لازم برای پیشگیری از این گونه فعالیت‌ها
- ساماندهی مناسب تأمین مالی کوتاه مدت و میان مدت فعالیت‌های اقتصادی از طریق نظام بانکی
- ساماندهی تأمین مالی بنگاه‌ها و فعالیت‌های اقتصادی کوچک و متوسط و همچنین سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی از طریق نظام بانکی
- اصلاح رابطه مالی دولت با بانک‌ها از طریق کاهش تکالیف و اجتناب از تأمین مالی سیاست‌های حمایتی دولت از منابع بانک‌ها و ایفای موثر نقش حاکمیتی

#### ✓ اقدامات مرتبط با گسترش و ایجاد ابزارهای نوین تأمین مالی

- افزایش قدرت وام دهی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه نقدی توسط سهامداران دولتی و خصوصی در حد استانداردهای بین‌المللی و سایر اقدامات ضروری مرتبط
- استفاده اهرمی از منابع عمومی دولتی و منابع داخلی شرکت‌های دولتی
- استفاده موثر از ظرفیت‌های نهادهای عمومی غیردولتی در چرخه سرمایه‌گذاری کشور (در عرصه‌هایی که بخش خصوصی امکان حضور ندارد)
- تأمین و تخصیص اصل و سود اوراق بهادار دولت و دستگاه‌های دولتی در سررسیدهای مقرر
- ایجاد بازار سرمایه کارا بویژه بازار پرمعمق اوراق استقراضی شرکتی و اوراق با پشتوانه رهنی
- توسعه بازار بدهی‌های اوراق بهادارسازی و خرید و فروش اوراق بدهی دولتی در بازار سرمایه و بانک مرکزی
- افزایش توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه و واگذاری اموال و املاک مازاد و شرکت‌های غیرابزاری
- نهادینه شدن صکوک اسلامی (اوراق خزانه اسلامی) در نظام مالی کشور برای کنترل نقدینگی و تعیین بازاری نرخ سود
- استفاده از ابزارهای اوراق مالی اسلامی ارزی و ریالی و اسناد مالی اسلامی (اسناد خزانه و صکوک) در بازارهای مالی داخلی و خارجی برای تأمین منابع مالی و بازپرداخت بدهی دولت و دستگاه‌های اجرایی به پیمانکاران طرح‌های عمرانی
- استفاده کارا از منابع داخلی شرکت‌های دولتی برای توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و حتی زیربنایی کشور به صورت ابزار اهرمی و یا توسعه مشارکت عمومی و خصوصی

## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان – بازار پول و سطح عمومی قیمت‌ها

### ◀ اهداف کلی

- ✓ مهار تورم و کنترل انتظارات تورمی
- ✓ برقراری ثبات اقتصاد کلان و کمک به رشد تولید و خروج از رکود
- ✓ برقراری ثبات در بازار ارز و گذر به نظام نرخ ارز یکسان
- ✓ بهبود شاخص‌های سلامت در شبکه بانکی و مرتفع ساختن مشکلات ترازنامه‌ای بانک‌ها
- ✓ ثبات، سلامت و شفافیت نظام پولی و بانکی و ارزی

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم                                                                          | وضع موجود<br>پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی          |                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------|
|                                                                                             |                             | واحد             | عنوان                                                             |
| دستیابی به سطوح تک رقمی در پایان برنامه                                                     | ۱۵۶                         | درصد             | نرخ تورم                                                          |
| متوسط سالانه رشد نقدینگی در طول برنامه ۱۸ درصد                                              | ۲۲.۳                        | درصد             | رشد نقدینگی                                                       |
| دستیابی به متوسط رشد ۸ درصد در طول برنامه                                                   | ۳ درصد                      | درصد             | رشد اقتصادی                                                       |
| متناسب با ارزیابی از شرایط واحدهای تولیدی و ظرفیت‌های خالی اقتصاد                           | ۶۰.۷                        | درصد             | تقویت تأمین مالی کوتاه‌مدت و سرمایه در گردش از کل تسهیلات پرداختی |
| تک نرخی کردن ارز و رساندن شکاف نرخ ارز در بازارهای رسمی و غیررسمی به ۲ درصد تا پایان برنامه | ۲۳.۷                        | درصد             | شکاف نرخ ارز در بازار رسمی و غیر رسمی                             |
| کاهش نوسانات نرخ ارز تا ۲ درصد                                                              | ۴.۱                         | درصد             | مدیریت نوسانات نرخ ارز                                            |
| تعدیل نرخ ارز بر اساس حداقل ۵۰ درصد شکاف تورم داخل و خارج                                   | ۱۴                          | درصد             | تعدیل نرخ ارز<br>بر اساس تورم داخل و خارج                         |
| بر اساس شکاف تورم و شکاف تولید و اقتضانات اقتصاد کلان                                       | حداکثر ۲۲                   | نرخ<br>سود-درصد  | عدم سرکوب<br>بازار پول                                            |
| ۳۰                                                                                          | ۷۹.۴                        | درصد             | نسبت خالص دارایی‌های ثابت به حقوق صاحبان سهام                     |
| ۴۲۰                                                                                         | ۴۶                          | تعداد موسسه مجاز | ساماندهی موسسات اعتباری غیر مجاز                                  |

| هدف کمی                         | عنوان                                               | واحد              | وضع موجود<br>پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم        |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------|---------------------------|
|                                 |                                                     |                   |                             |                           |
|                                 | کاهش بدهی بخش دولتی به بانک‌ها                      | هزار میلیارد ریال | ۱۰۶۶*                       | کاهش تدریجی در طول برنامه |
|                                 | مانده اصل بدهی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به بانک مرکزی | هزار میلیارد ریال | ۲۰۷۶*                       | کاهش تدریجی در طول برنامه |
|                                 | مانده بدهی بابت اصل و سود اوراق مشارکت دولت         | هزار میلیارد ریال | ۲۰.۱                        | کاهش تدریجی در طول برنامه |
|                                 | سهم بازار از تامین مالی کوتاه مدت بانک‌ها           | درصد              | ۲۲.۸                        | ۷۰                        |
|                                 | نسبت دارایی‌های نقدشونده به کل دارایی‌ها            | درصد              | ۲                           | بیشتر از ۱۰ درصد          |
|                                 | نسبت کفایت سرمایه                                   | درصد              | ۵.۵                         | ۱۰                        |
|                                 | نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات                     | درصد              | ۱۲.۱                        | ۵                         |
|                                 | نسبت پوشش مطالبات غیرجاری                           | درصد              | ۳۸                          | بیشتر از ۶۰               |
|                                 | نسبت سپرده‌های قرض الحسنه پس‌انداز به کل سپرده‌ها   | درصد              | ۵.۲                         | ۱۰                        |
| * - آمار بدهی حسابرسی نشده است. |                                                     |                   |                             |                           |

#### راهنماها

- ✓ هدایت منابع بانکی به سمت فعالیت‌های تولیدی
- ✓ ارتقای ظرفیت و تقویت توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و تمرکز بر نقش واسطه‌گری وجوه
- ✓ تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد
- ✓ ورود به بازار سرمایه بین‌المللی و تسهیل در جذب سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ عدم سرکوب بازار پول

- ✓ تعمیق بازار بین بانکی و اعمال موثر سیاست‌های پولی
- ✓ تعدیل سهم بازار پول در تأمین مالی و افزایش سهم بازار سرمایه
- ✓ ساماندهی و مدیریت مناسب بازار ارز و احیای نظام نرخ ارز یکسان
- ✓ ایجاد بسترهای حقوقی، قانونی، مقرراتی و مطالعاتی لازم جهت تجدید ساختار شبکه بانکی
- ✓ بهبود ساختار اطلاعاتی و بهبود شفافیت در سیستم بانکی، انتظام بخشی به بازار پول و ساماندهی بازار غیرمتمشکل پولی و موسسات غیرمجاز و کنترل کامل بازار پول توسط بانک مرکزی
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان به منظور کاهش ریسک‌های مترتب بر فعالیت بانک‌ها و مدیریت مطالبات غیرجاری بانک‌ها
- ✓ ارتقای ظرفیت و تقویت توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و تمرکز بر نقش واسطه‌گری وجوه و کاهش سهم داراییهای ثابت بانک‌ها و واگذاری اموال مازاد
- ✓ ارتقای انضباط پولی و مدیریت مناسب بازار پول و کاهش سلطه مالی دولت
- ✓ تعمیق بازار بین بانکی و اعمال موثر سیاست‌های پولی

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ روزآمد کردن قوانین و مقررات پولی و بانکی
- ✓ کنترل رشد پایه پولی و نقدینگی
- ✓ افزایش سهم پول درونزا از رشد نقدینگی
- ✓ تنظیم نرخ‌های سود بانکی متناسب با اقتضائات اقتصاد کلان و شرایط بازار
- ✓ انتظام بخشی به بازار غیر متمشکل پولی
- ✓ اصلاح رویکرد سیاست‌های اعتباری از تکلیفی و دستوری به توصیه‌های قابل اجرا با قبول بار مالی آنها در تعامل با شبکه بانکی
- ✓ کاهش تاثیرپذیری ترازنامه بانک مرکزی و بانک‌ها از سیاست‌های مالی دولت
- ✓ اصلاح رابطه مالی دولت با بانک‌ها
- ✓ احصاء دقیق بدهی‌های پنهان و آشکار بخش دولتی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری
- ✓ تدوین برنامه حل و فصل و تسویه بدهی‌های بخش دولتی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری
- ✓ پیش بینی اعتبار لازم برای بازپرداخت بدهی دولت به سیستم بانکی در لوایح بودجه سنواتی
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان به منظور کاهش ریسک‌های مترتب بر فعالیت بانک‌ها و مدیریت مطالبات غیرجاری
- ✓ اوراق بهادار سازی بدهی‌های دولت و شرکت‌های دولتی و توسعه بازار بدهی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به بهبود مدیریت نقدینگی و رفع نیازهای کوتاه‌مدت خود از بازار بین‌بانکی (جلوگیری از اضافه برداشت از بانک مرکزی)
- ✓ تعیین نرخ سود بر اساس شکاف تورم و تولید و اقتضائات اقتصاد کلان
- ✓ توسعه زیرساخت‌ها و تدوین مقررات ناظر بر بازار بین بانکی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به ایفای نقش فعال‌تر در بازار بین‌بانکی از طریق سپرده‌گذاری و سپرده‌پذیری به منظور گسترش عمق و وسعت عمل بازار بین‌بانکی با هدف کاهش اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی
- ✓ توصیه و الزام بانک‌ها به افزایش سهم دارایی‌های نقدشونده از کل دارایی‌های بانک‌ها به منظور وثیقه‌گیری سهل‌الوصول
- ✓ افزایش نقش آفرینی بازار سرمایه در تأمین مالی اقتصاد
- ✓ شفافیت در اعمال سیاست‌های پولی
- ✓ تلاش در جهت اجرای یکسان سازی نرخ ارز و تعیین نرخ ارز به صورت شناور مدیریت شده متناسب با عوامل بنیانی اقتصاد
- ✓ تعدیل تدریجی نرخ ارز بر اساس تفاوت نرخ تورم در داخل و خارج کشور و حمایت از تولید
- ✓ کاهش دامنه نوسان نرخ ارز و ارتقای شفافیت و کارایی بازار ارز در تأمین نیازهای تولیدی و تجاری

- ✓ تقویت تأمین مالی کوتاه‌مدت و سرمایه در گردش بنگاه‌ها
- ✓ هدایت تأمین مالی سرمایه ثابت بنگاه‌های بزرگ به بازار سرمایه
- ✓ گسترش اختیارات شورای پول و اعتبار در برخورد با بازار غیر متشکل پولی
- ✓ تعیین محدوده زمانی برای تعیین تکلیف موسسات غیرمجاز
- ✓ ممنوعیت بانکداری بنگاه‌های اقتصادی و نهادهای شبه دولتی
- ✓ ممانعت از ورود نهادهای غیرمسئول به حوزه وظایف و اختیارات بانک مرکزی
- ✓ توسعه بانکداری الکترونیک و ارتقاء کسب و کارهای مبتنی بر فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات در خدمت نظام بانکی
- ✓ پیگیری افزایش سرمایه بانک‌ها از راه‌هایی مثل وصولی تسهیلات حساب ذخیره ارزی، واگذاری باقیمانده سهام دولت در بانک‌های موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی و واگذاری اموال و داراییهای مازاد بانک‌ها، تشویق بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی به افزایش نرخ کفایت سرمایه و بهبود دیگر نسبت‌های نظارتی و مدیریت موثرتر ریسک
- ✓ بهبود کیفیت ترازنامه بانک‌های کشور متناسب با استانداردها
- ✓ توقف تسویه بدهی دولت و شرکت‌های دولتی به بانک‌ها از طریق واگذاری شرکت‌های دولتی
- ✓ افزایش کارآمدی نظام بانکی در جذب و تجهیز منابع و اعطای تسهیلات
- ✓ معرفی ابزارهای مالی جدید و بازنگری ابزارهای قبلی بازار پول
- ✓ انتشار اوراق قرضه ارزی و استفاده از دیگر ابزارهای بدهی
- ✓ ایجاد مشوق‌ها و تضمین‌های لازم در جهت جذب سرمایه‌گذاری خارجی و ایرانیان خارج از کشور

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ استمرار تعمیق معاملات بازار بین‌بانکی ریالی
- ✓ سازگار نمودن نرخ‌های سود متناسب با نرخ تورم
- ✓ لحاظ یارانه نرخ سود در بودجه دولت به منظور تأمین مابه‌التفاوت نرخ سود مورد عمل بانک‌ها و نرخ سود ترجیحی پروژه‌ها و بخش‌های اقتصادی مورد حمایت دولت
- ✓ تدوین مقررات سپرده‌گذاری بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی به منظور اعمال موثرتر سیاست‌های پولی
- ✓ تسریع در تصویب لوایح "قانون بانک مرکزی" و "قانون بانکداری"
- ✓ پیگیری وصول مطالبات بانک مرکزی از موسسات و شرکت‌های دولتی، به طور مستمر از دستگاه بدهکار
- ✓ الزام بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر دولتی به افزایش کفایت سرمایه
- ✓ تأسیس سازمان مرکزی ثبت وثائق
- ✓ بازپرداخت بدهی دولتی و اوراق مشارکت دولتی به شبکه بانکی از طریق گنجاندن آن در قوانین بودجه و نیز انتشار اوراق بدهی
- ✓ تشکیل شرکت مدیریت دارایی‌ها با تأمین سرمایه آن توسط دولت جهت رفع معضل مطالبات غیرجاری
- ✓ اعطای تسهیلات به شرکت‌های مباشر کالاهای اساسی منوط به ۱. پیش‌بینی آن در بودجه سنواتی کل کشور ۲. ارائه مصوبه هیات محترم وزیران ۳. ارائه تضمین‌نامه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ۴. نداشتن بدهی سر رسید شده به سیستم بانکی و بانک مرکزی
- ✓ ایجاد نهاد رسیدگی به شکایات مالی
- ✓ تقویت مقررات رعایت و جلوگیری از جرایم مالی
- ✓ تدوین مقررات ناظر بر مداخله بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی از طریق سپرده‌گذاری
- ✓ تنظیم و تدوین آیین‌نامه نحوه برخورد با بانک‌های خاطی
- ✓ کنترل نوسانات نرخ ارز

- ✓ رصد مستمر بازار ارز با هدف کنترل نوسانات نرخ ارز در دامنه محدود
- ✓ ایجاد سامانه‌ای واحد با مشارکت بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت برای شفاف و قابل پایش نمودن مصارف ارزی در اقتصاد
- ✓ بهبود قدرت مداخله موثر بانک مرکزی در بازار ارز از طریق بهبود کیفیت ذخایر این بانک و کاهش ریسک‌های مترتب بر آن
- ✓ بهینه‌سازی ترکیب و میزان دسترسی به ذخایر خارجی بانک مرکزی با هدف تقویت قدرت مداخله موثر در بازار ارز
- ✓ افزایش سهم بخش‌های تولیدی از تسهیلات بانکی
- ✓ اعتباردهی با هدف تحریک تقاضای برای محصولات داخلی
- ✓ موکول شدن تسهیلات اعطائی نظام بانکی به پذیرش گزارش توجیه فنی - مالی - اقتصادی طرح و پیشگیری از افزایش مطالبات معوق و غیرجاری نظام بانکی
- ✓ اعطای تسهیلات به طرح‌های دارای سطح مشخصی از آورده متقاضی؛ مشروط به ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده
- ✓ صدور مجوز تاسیس و فعالیت، تمدید و انحلال موسسات مالی تنها از طریق بانک مرکزی
- ✓ تقویت صندوق ضمانت سپرده‌ها
- ✓ الزام بانک‌ها و موسسات اعتباری به ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم برای مدیریت موثر انواع ریسک و رعایت اصول راهبردی حاکمیت شرکتی
- ✓ ایجاد امکانات سیستمی لازم برای ارائه خدمات بانکی و تبادلات مالی تمام الکترونیکی برای دولت، خزانه‌داری کل، دستگاه‌های دولتی، ذیحسابی‌ها و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و تطبیق عملیات پرداخت الکترونیکی با ضوابط مبارزه با پولشویی
- ✓ تصویب لوایح "قانون بانک مرکزی" و "قانون بانکداری" در مجلس شورای اسلامی
- ✓ بسترسازی برای تبدیل کلیه مکاتبات و مراودات میان بانک‌ها و بانک مرکزی در فضای الکترونیکی ایمن
- ✓ متصل شدن تمامی سامانه‌های الکترونیکی بانک مرکزی جهت افزایش شفافیت و پی‌گیری جهت اجرایی شدن کامل مصوبه شورای عالی امنیت ملی در خصوص بازار غیرمتشکل پولی
- ✓ گسترش چتر نظارتی بانک مرکزی و افزایش پوشش آماری به کل بازار پول
- ✓ کاهش حاشیه سود بانکی با ایجاد رقابت و کاهش هزینه‌های اداری - تشکیلاتی و از طریق اخذ کارمزد خدمات بانکی
- ✓ تبیین، بومی‌سازی و استقرار نظام حاکمیت شرکتی در شبکه بانکی کشور
- ✓ انتشار اطلاعات مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری برای عموم و ایجاد بستر ارزیابی عموم از آنها
- ✓ استقرار دفتر نظارت بانک مرکزی جهت نظارت بر سیاست‌های کلی مصوب در مناطق آزاد
- ✓ افزایش دسترسی عادلانه عموم مردم به امکانات و خدمات بانکی از طریق توسعه بانکداری مجازی و ایجاد شعب چابک مبتنی بر فناوری‌های نوین بانکی
- ✓ فروش اموال منقول و غیرمنقول مازاد بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ اتخاذ راهکارهایی نظیر وصولی تسهیلات حساب ذخیره ارزی، واگذاری باقیمانده سهام دولت در بانک‌های موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی و واگذاری اموال و داراییهای مازاد بانک‌ها برای افزایش سرمایه بانک‌ها
- ✓ لحاظ منابع لازم برای افزایش سرمایه بانک‌های دولتی در لوایح بودجه سنواتی
- ✓ کاهش سهامداری و فروش شرکت‌ها و بنگاه‌های متعلق به بانک‌ها و موسسات اعتباری و رعایت ضوابط ذیربط
- ✓ تکمیل سامانه تسهیلات و تعهدات و سامانه ضامنین
- ✓ اتصال بانک جامع اطلاعات مشتریان به سامانه ثبت اسناد و املاک کشور
- ✓ اصلاح آئین نامه سنجش اعتبار
- ✓ تهیه و تدوین قانون گزارشگری اعتباری در شبکه بانکی کشور
- ✓ تهیه و تدوین مقررات ناظر بر ارسال اطلاعات دقیق و صحیح توسط شبکه بانکی به بانک جامع اطلاعات مشتریان
- ✓ ادامه برگزاری جلسات مربوطه به " کمیته رسیدگی به مطالبات معوق بانک‌ها
- ✓ ادامه فعالیت کمیته فرا دستگاهی جهت رسیدگی به مطالبات معوق بانک‌ها و انجام اقدامات اجرایی لازم برای وصول این مطالبات
- ✓ ابلاغ و نظارت بر اجرای صحیح ضوابط ناظر بر حداقل استانداردهای شفافیت و انتشار عمومی اطلاعات توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی

- ✓ ایجاد دادگاه‌های تخصصی مسائل امور بانکی در قوه قضائیه
- ✓ تهیه و تدوین مقررات ناظر بر انتشار اوراق صکوک رهنی
- ✓ توسعه استفاده از ابزار صکوک اجاره و استصناع (ارزی و ربالی)
- ✓ بازنگری آیین‌نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت
- ✓ مذاکره به منظور افزایش تعداد کارگزاران بانکی خارجی و جلب نظر بانک‌های کشورهای هدف به منظور احیای مجدد روابط کارگزاری با بانک‌های ایرانی
- ✓ برقراری امکان ارائه خدمات بین‌المللی بانکی نظیر سوئیفت و کارتهای اعتباری بین‌المللی
- ✓ تدوین و تصویب ضوابط و مقررات پولی ویژه مناطق آزاد

## « عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان: بهبود محیط کسب و کار و توسعه مشارکت بخش خصوصی و تعاونی - توسعه مشارکت بخش خصوصی در طرح‌های

### زیرساختی

#### « راهبردها

✓ تنوع بخشی در نظام تأمین مالی قراردادهای مشارکتی

#### « سیاست‌ها

- ✓ پیاده‌سازی تأمین مالی پروژه محور در قراردادهای مشارکتی
- ✓ تعریف سازوکار استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در قراردادهای مشارکتی
- ✓ استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه در تأمین مالی قراردادهای مشارکتی

#### « اقدامات اساسی

- ✓ تدوین آیین نامه اجرایی توثیق پروژه، قرارداد آن و تضامین خرید محصول جهت اخذ تسهیلات
- ✓ تدوین دستورالعمل اختصاص تسهیلات داخلی و خارجی به سرمایه‌گذار بخش خصوصی در قراردادهای مشارکتی با تضمین عواید پروژه
- ✓ استفاده از صندوق‌های پروژه و ابزارها و نهادهای مالی متناسب با بازار سرمایه



۶- تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط به وسیله نظام بانکی.



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - نظام تأمین منابع مالی

## ◀ اهداف کلی

✓ افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها

## ◀ جدول اهداف کمی

## بازار پول و نظام بانکی

| هدف کلی                     | هدف کمی                           | عملکرد سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم توسعه |
|-----------------------------|-----------------------------------|-----------------|--------------------------|
| افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها | - نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات | ۱۲/۱ درصد       | ۵ درصد                   |

## ◀ راهبردها

- ✓ مدیریت و کاهش بدهی‌های دولت به نظام بانکی
- ✓ افزایش سرمایه بانک‌ها
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان بانک‌ها
- ✓ افزایش کارایی بانک‌ها
- ✓ تنوع بخشیدن به ابزارهای بدهی
- ✓ توسعه ابزارهای مشتقه
- ✓ برقراری نظام انگیزشی مناسب برای سوق دادن تأمین مالی نیازهای بلند مدت به سمت بازار سرمایه
- ✓ برقراری نظام انگیزشی مناسب برای سوق دادن تأمین مالی نیازهای بنگاه‌های بزرگ اقتصادی از طریق بازار سرمایه

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ خودداری از تأمین کسری بودجه دولت از طریق استقراض از نظام بانکی
- ✓ پیشگیری از افزایش مطالبات غیرجاری نظام بانکی و کاهش آنها
- ✓ استقرار و توسعه نظام‌مند بازار بدهی
- ✓ تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد
- ✓ کاهش تدریجی بدهی‌های بخش دولتی به بانک‌ها
- ✓ اصلاح تمرکز نظام تأمین مالی از بانک‌محوری و تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد با رویکرد افزایش نقش‌آفرینی ابزارهای متنوع بازار سرمایه در تأمین مالی اولیه و بلندمدت تولید
- ✓ توسعه ابزارها و نهادهای تأمین مالی کوتاه مدت و بلندمدت جدید در بازار سرمایه

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ترویج ابزارهای جدید سیاست پولی
- ✓ استفاده از ابزار اوراق خزانه اسلامی در نظام مالی کشور به منظور کنترل نقدینگی و تعیین بازاری نرخ بهره
- ✓ هدایت نظام بانکی در جهت تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط و سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی
- ✓ بازنگری و اصلاح قوانین ناظر بر فعالیت‌های بانکی با هدف بهبود خدمت‌رسانی
- ✓ افزایش سرمایه نقدی بانک‌ها توسط سهامداران دولتی و خصوصی در حد استانداردهای بین‌المللی
- ✓ ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم در بانک‌ها و موسسات اعتباری برای مدیریت موثر انواع ریسک
- ✓ بکارگیری ابزارهای نوین در ارائه خدمات بانکی
- ✓ کاهش هزینه تأمین منابع مالی از طریق نظام بانکی با ارایه خدمات بانکی الکترونیکی در فضای مجازی

## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - بازار پول و سطح عمومی قیمت‌ها

## ◀ اهداف کلی

- ✓ برقراری ثبات اقتصاد کلان و کمک به رشد تولید و خروج از رکود
- ✓ ثبات، سلامت و شفافیت نظام پولی و بانکی و ارزی
- ✓ مهار تورم و کنترل انتظارات تورمی

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم                                                | وضع موجود<br>پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی                                                           |                  |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------|
|                                                                   |                             | عنوان                                                             | واحد             |
| متناسب با ارزیابی از شرایط واحدهای تولیدی و ظرفیت‌های خالی اقتصاد | ۶۰.۷                        | تقویت تأمین مالی کوتاه‌مدت و سرمایه در گردش از کل تسهیلات پرداختی | درصد             |
| بر اساس شکاف تورم و شکاف تولید و اقتضائات اقتصاد کلان             | حداکثر ۲۲                   | عدم سرکوب<br>بازار پول                                            | نرخ<br>سود-درصد  |
| ۳۰                                                                | ۷۹.۴                        | نسبت خالص دارایی‌های ثابت به حقوق صاحبان سهام                     | درصد             |
| ۴۲۰                                                               | ۴۶                          | ساماندهی موسسات اعتباری غیر مجاز                                  | تعداد موسسه مجاز |

| سال‌های برنامه ششم        | وضع موجود<br>پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی           |                                                     |
|---------------------------|-----------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------|
|                           |                             | واحد              | عنوان                                               |
| کاهش تدریجی در طول برنامه | ۱۰۶۶*                       | هزار میلیارد ریال | کاهش بدهی بخش دولتی به بانک‌ها                      |
| کاهش تدریجی در طول برنامه | ۲۰۷۶*                       | هزار میلیارد ریال | مانده اصل بدهی شرکت‌ها و موسسات دولتی به بانک مرکزی |
| کاهش تدریجی در طول برنامه | ۲۰.۱                        | هزار میلیارد ریال | مانده بدهی بابت اصل و سود اوراق مشارکت دولت         |
| ۷۰                        | ۲۲.۸                        | درصد              | سهم بازار از تأمین مالی کوتاه مدت بانک‌ها           |
| بیشتر از ۱۰ درصد          | ۲                           | درصد              | نسبت دارایی‌های نقدشونده به کل دارایی‌ها            |
| ۱۰                        | ۵.۵                         | درصد              | نسبت کفایت سرمایه                                   |
| ۵                         | ۱۲.۱                        | درصد              | نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات                     |
| بیشتر از ۶۰               | ۳۸                          | درصد              | نسبت پوشش مطالبات غیرجاری                           |
| ۱۰                        | ۵.۲                         | درصد              | نسبت سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز به کل سپرده‌ها   |

\* - آمار بدهی حسابرسی نشده است.

#### راهنماها

- ✓ ارتقای انضباط پولی و مدیریت مناسب بازار پول و کاهش سلطه مالی دولت
- ✓ تعمیق بازار بین بانکی و اعمال موثر سیاست‌های پولی
- ✓ تعدیل سهم بازار پول در تأمین مالی و افزایش سهم بازار سرمایه
- ✓ هدایت منابع مالی به سمت فعالیت‌های تولیدی
- ✓ بهبود ساختار اطلاعاتی و بهبود شفافیت در سیستم بانکی، انتظام بخشی به بازار پول و ساماندهی بازار غیرمتشکل پولی و موسسات غیرمجاز و کنترل کامل بازار پول توسط بانک مرکزی

- ✓ ارتقای ظرفیت و تقویت توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و تمرکز بر نقش واسطه‌گری وجوه و کاهش سهم داراییهای ثابت بانک‌ها و واگذاری اموال مازاد
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان به منظور کاهش ریسک‌های مترتب بر فعالیت بانک‌ها و مدیریت مطالبات غیرجاری بانک‌ها
- ✓ استفاده از روش‌های جدید برای بهبود پوشش تأمین مالی خرد متناسب با نیازها و تسهیل فرآیند اعطای اعتبارات خرد
- ✓ تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ روزآمد کردن قوانین و مقررات پولی و بانکی
- ✓ تنظیم نرخ‌های سود بانکی متناسب با اقتضائات اقتصاد کلان و شرایط بازار
- ✓ انتظام بخشی به بازار غیر متشکل پولی
- ✓ اصلاح رویکرد سیاست‌های اعتباری از تکلیفی و دستوری به توصیه‌های قابل اجرا با قبول بار مالی آنها در تعامل با شبکه بانکی
- ✓ کاهش تأثیرپذیری ترازنامه بانک مرکزی و بانک‌ها از سیاست‌های مالی دولت
- ✓ اصلاح رابطه مالی دولت با بانک‌ها
- ✓ احصاء دقیق بدهی‌های پنهان و آشکار بخش دولتی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری
- ✓ تدوین برنامه حل و فصل و تسویه بدهی‌های بخش دولتی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری
- ✓ پیش بینی اعتبار لازم برای بازپرداخت بدهی دولت به سیستم بانکی در لوایح بودجه سنواتی
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان به منظور کاهش ریسک‌های مترتب بر فعالیت بانک‌ها و مدیریت مطالبات غیرجاری
- ✓ اوراق بهادار سازی بدهی‌های دولت و شرکت‌های دولتی و توسعه بازار بدهی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به بهبود مدیریت نقدینگی و رفع نیازهای کوتاه‌مدت خود از بازار بین‌بانکی (جلوگیری از اضافه برداشت از بانک مرکزی)
- ✓ تعیین نرخ سود بر اساس شکاف تورم و تولید و اقتضائات اقتصاد کلان
- ✓ توسعه زیرساخت‌ها و تدوین مقررات ناظر بر بازار بین بانکی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به ایفای نقش فعال‌تر در بازار بین‌بانکی از طریق سپرده‌گذاری و سپرده‌پذیری به منظور گسترش عمق و وسعت عمل بازار بین‌بانکی با هدف کاهش اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی
- ✓ طراحی سیستم معامله‌گری یک‌پارچه در جهت شفافیت و مدیریت متمرکز بازار
- ✓ توصیه و الزام بانک‌ها به افزایش سهم دارایی‌های نقدشونده از کل دارایی‌های بانک‌ها به منظور وثیقه‌گیری سهل‌الوصول
- ✓ افزایش نقش‌آفرینی بازار سرمایه در تأمین مالی اقتصاد
- ✓ تقویت تأمین مالی کوتاه‌مدت و سرمایه در گردش بنگاه‌ها
- ✓ استفاده از روش‌های جدید برای بهبود پوشش تأمین مالی خرد متناسب با نیازها و تسهیل فرآیند اعطای اعتبارات خرد
- ✓ هدایت تأمین مالی سرمایه ثابت بنگاه‌های بزرگ به بازار سرمایه
- ✓ گسترش اختیارات شورای پول و اعتبار در برخورد با بازار غیر متشکل پولی
- ✓ تعیین محدوده زمانی برای تعیین تکلیف مؤسسات غیرمجاز
- ✓ ممنوعیت بانکداری بنگاه‌های اقتصادی و نهادهای شبه دولتی
- ✓ ممانعت از ورود نهادهای غیرمستول به حوزه وظایف و اختیارات بانک مرکزی
- ✓ ساماندهی منابع و مصارف قرض‌الحسنه بانک‌ها
- ✓ توسعه بانکداری الکترونیک و ارتقاء کسب و کارهای مبتنی بر فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات در خدمت نظام بانکی

- ✓ پیگیری افزایش سرمایه بانک‌ها از راه‌هایی مثل وصولی تسهیلات حساب ذخیره ارزی، واگذاری باقیمانده سهام دولت در بانک‌های موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی و واگذاری اموال و داراییهای مازاد بانک‌ها، تشویق بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی به افزایش نرخ کفایت سرمایه و بهبود دیگر نسبت‌های نظارتی و مدیریت موثرتر ریسک
- ✓ بهبود کیفیت ترازنامه بانک‌های کشور متناسب با استانداردها
- ✓ توقف تسویه بدهی دولت و شرکت‌های دولتی به بانک‌ها از طریق واگذاری شرکت‌های دولتی
- ✓ افزایش کارآمدی نظام بانکی در جذب و تجهیز منابع و اعطای تسهیلات
- ✓ معرفی ابزارهای مالی جدید و بازنگری ابزارهای قبلی بازار پول

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ سازگار نمودن نرخ‌های سود متناسب با نرخ تورم
- ✓ لحاظ یارانه نرخ سود در بودجه دولت به منظور تأمین مابه‌التفاوت نرخ سود مورد عمل بانک‌ها و نرخ سود ترجیحی پروژه‌ها و بخش‌های اقتصادی مورد حمایت دولت
- ✓ تدوین مقررات سپرده‌گذاری بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی به منظور اعمال موثرتر سیاست‌های پولی
- ✓ تسریع در تصویب لوایح "قانون بانک مرکزی" و "قانون بانکداری"
- ✓ الزام بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر دولتی به افزایش کفایت سرمایه
- ✓ بازپرداخت بدهی دولتی و اوراق مشارکت دولتی به شبکه بانکی از طریق گنجاندن آن در قوانین بودجه و نیز انتشار اوراق بدهی
- ✓ تشکیل شرکت مدیریت دارایی‌ها با تأمین سرمایه آن توسط دولت جهت رفع معضل مطالبات غیرجاری
- ✓ اعطای تسهیلات به شرکت‌های مباشر کالاهای اساسی منوط به ۱. پیش‌بینی آن در بودجه سنواتی کل کشور ۲. ارائه مصوبه هیات محترم وزیران ۳. ارائه تضمین‌نامه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ۴. نداشتن بدهی سر رسید شده به سیستم بانکی و بانک مرکزی
- ✓ ایجاد نهاد رسیدگی به شکایات مالی
- ✓ تقویت مقررات رعایت و جلوگیری از جرایم مالی
- ✓ تدوین مقررات ناظر بر مداخله بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی از طریق سپرده‌گذاری
- ✓ تنظیم و تدوین آیین نامه نحوه برخورد با بانک‌های خاطی
- ✓ افزایش سهم بخش‌های تولیدی از تسهیلات بانکی
- ✓ اعتباردهی با هدف تحریک تقاضای برای محصولات داخلی
- ✓ موکول شدن تسهیلات اعطائی نظام بانکی به پذیرش گزارش توجیه فنی - مالی - اقتصادی طرح و پیشگیری از افزایش مطالبات معوق و غیرجاری نظام بانکی
- ✓ اعطای تسهیلات به طرح‌های دارای سطح مشخصی از آورده متقاضی؛ مشروط به ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده
- ✓ صدور مجوز تأسیس و فعالیت، تمدید و انحلال موسسات مالی تنها از طریق بانک مرکزی
- ✓ الزام بانک‌ها و موسسات اعتباری به ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم برای مدیریت موثر انواع ریسک و رعایت اصول راهبردی حاکمیت شرکتی
- ✓ گسترش چتر نظارتی بانک مرکزی و افزایش پوشش آماری به کل بازار پول
- ✓ کاهش حاشیه سود بانکی با ایجاد رقابت و کاهش هزینه‌های اداری - تشکیلاتی و از طریق اخذ کارمزد خدمات بانکی
- ✓ تبیین، بومی‌سازی و استقرار نظام حاکمیت شرکتی در شبکه بانکی کشور
- ✓ انتشار اطلاعات مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری برای عموم و ایجاد بستر ارزیابی عموم از آنها
- ✓ افزایش دسترسی عادلانه عموم مردم به امکانات و خدمات بانکی از طریق توسعه بانکداری مجازی و ایجاد شعب چابک مبتنی بر فناوری‌های نوین بانکی
- ✓ فروش اموال منقول و غیرمنقول مازاد بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ اتخاذ راهکارهایی نظیر وصولی تسهیلات حساب ذخیره ارزی، واگذاری باقیمانده سهام دولت در بانک‌های موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی و واگذاری اموال و داراییهای مازاد بانک‌ها برای افزایش سرمایه بانک‌ها

- ✓ لحاظ منابع لازم برای افزایش سرمایه بانک‌های دولتی در لوایح بودجه سنواتی
- ✓ کاهش سهامداری و فروش شرکت‌ها و بنگاه‌های متعلق به بانک‌ها و موسسات اعتباری و رعایت ضوابط ذیربط
- ✓ تکمیل سامانه تسهیلات و تعهدات و سامانه ضامنین
- ✓ اصلاح آئین نامه سنجش اعتبار
- ✓ تهیه و تدوین قانون گزارشگری اعتباری در شبکه بانکی کشور
- ✓ تهیه و تدوین مقررات ناظر بر ارسال اطلاعات دقیق و صحیح توسط شبکه بانکی به بانک جامع اطلاعات مشتریان
- ✓ ادامه برگزاری جلسات مربوطه به کمیته رسیدگی به مطالبات معوق بانک‌ها
- ✓ ادامه فعالیت کمیته فرا دستگاهی جهت رسیدگی به مطالبات معوق بانک‌ها و انجام اقدامات اجرایی لازم برای وصول این مطالبات
- ✓ ابلاغ و نظارت بر اجرای صحیح ضوابط ناظر بر حداقل استانداردهای شفافیت و انتشار عمومی اطلاعات توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی
- ✓ ایجاد دادگاه‌های تخصصی مسائل امور بانکی در قوه قضائیه
- ✓ افزایش سقف تسهیلات خرید مسکن از محل اوراق حق تقدم تسهیلات مسکن
- ✓ اعطای تسهیلات قرض الحسنه از محل منابع قرض الحسنه بانک‌ها با اولویت تسهیلات ازدواج
- ✓ افزایش مشوق‌ها و فرهنگ‌سازی امر پسندیده قرض الحسنه
- ✓ تهیه و تدوین مقررات ناظر بر انتشار اوراق صکوک رهنی
- ✓ توسعه استفاده از ابزار صکوک اجاره و استصناع (ارزی و ریالی)

۷- ارتقاء کیفی و کمی نظام جامع صنعت بیمه و ابزارهای آن  
(بازارهای رقابتی، بیمه اتکایی و...) با مشارکت اشخاص حقیقی  
و حقوقی داخلی و خارجی به منظور توسعه سرمایه‌گذاری و  
ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و  
اقتصادی کشور.



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - نظام تامین منابع مالی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش توان صنعت بیمه برای تأمین منابع مالی
- ✓ تنوع بخشی به پرتفوی بازار بیمه کشور و تخصصی کردن شرکت‌های بیمه

### ◀ جدول اهداف کمی

#### بیمه بازرگانی

| هدف کلی                                                                         | هدف کمی                                               | عملکرد<br>سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه<br>ششم توسعه         |
|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------|
| افزایش توان صنعت بیمه برای<br>تأمین منابع مالی                                  | افزایش ضریب نفوذ بیمه                                 | ۱.۹ درصد           | افزایش سالانه ۰.۲ واحد به‌طور متوسط |
|                                                                                 | افزایش حق بیمه سرانه                                  | ۲۵.۳ درصد          | سالانه ۲۵ درصد رشد                  |
|                                                                                 | افزایش بازده سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه               | ۱۶ درصد            | افزایش سالانه ۰.۵ واحد به‌طور متوسط |
|                                                                                 | افزایش سهم بیمه بخش غیردولتی از بازار بیمه            | ۵۹.۳ درصد          | افزایش سالانه ۲ واحد به‌طور متوسط   |
|                                                                                 | ارتقا سهم بیمه در جبران خسارت وارده به سرمایه‌های ملی | ۷.۴ درصد           | افزایش سالانه ۱ واحد به‌طور متوسط   |
| توسعه و تنوع‌بخشی به<br>پرتفوی بازار بیمه کشور و<br>تخصصی کردن شرکت‌های<br>بیمه | افزایش سهم بیمه زندگی                                 | ۱۰.۵ درصد          | افزایش سالانه ۰.۴ واحد به‌طور متوسط |
|                                                                                 | افزایش سهم بیمه‌های اختیاری                           | ۵۷.۸ درصد          | افزایش سالانه ۰.۵ واحد به‌طور متوسط |

## راهنماها

- ✓ گسترش بیمه اتکایی با مشارکت بیمه گران بین‌المللی
- ✓ تسهیل فرایند و تسریع در اعطای پروانه فعالیت به فعالین صنعت بیمه
- ✓ تسهیل ورود بازیگران جدید بخش خصوصی به بازار بیمه
- ✓ توسعه نظام نظارت بر سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌های بیمه
- ✓ افزایش تنوع و توسعه محصولات بیمه‌ای

## سیاست‌ها

- ✓ مشارکت با سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای
- ✓ استفاده از ظرفیت‌های کشورهای همسایه
- ✓ تسریع در اجرای کامل سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و تعیین تکلیف سهام عدالت
- ✓ ارتقای نظارت بر توانگری شرکت‌های بیمه
- ✓ حذف یا کاهش قوانین محدود کننده صنعت بیمه
- ✓ ارتقای کیفیت حاکمیت شرکتی
- ✓ تسهیل شرایط دریافت مجوز برای ارائه محصولات بیمه‌ای
- ✓ افزایش رقابت در بازار خدمات بیمه
- ✓ گسترش بیمه‌های اجباری (مانند بیمه حوادث طبیعی)

## اقدامات اساسی

- ✓ رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه داخلی توسط موسسات رتبه‌بندی معتبر بین‌المللی
- ✓ عقد قراردادهای جدید بیمه اتکایی
- ✓ تدوین شیوه‌نامه مخصوص برای فعالیت شرکت‌های بیمه در سایر کشورها
- ✓ آزاد شدن سهام عدالت
- ✓ هدایت بیمه ایران به حوزه‌های اقتصاد کلان به منظور فراهم آوردن مقدمات ورود شرکت‌های بیمه غیردولتی به این حوزه‌ها
- ✓ تسهیل فرایند و تسریع در اعطای مجوز فعالیت‌های شرکت‌های بیمه تخصصی
- ✓ اقدام برای کاهش عوارض و مالیات بر ارزش افزوده از محصولات بیمه‌ای
- ✓ تربیت نیروی انسانی ماهر در بازار مالی
- ✓ اصلاح ساختار سازمانی شرکت‌های بیمه
- ✓ رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه
- ✓ بررسی، اصلاح و توسعه محصولات بیمه‌ای
- ✓ تقویت ظرفیت‌های آموزشی عالی در صنعت بیمه
- ✓ برگزاری دوره‌های آموزشی داخلی و خارجی برای بیمه‌های تخصصی
- ✓ استاندارد کردن شرایط تصویب محصولات بیمه‌ای

- ✓ بررسی، اصلاح و توسعه محصولات بیمه‌های‌های مکمل و اجباری
- ✓ اعطای حق مالکیت معنوی برای محصولات جدید بیمه‌ای



۸- جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور و سرمایه‌گذاران  
خارجی با ایجاد انگیزه و مشوق‌های لازم.



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - نظام تامین منابع مالی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشور
- ✓ افزایش میزان تامین منابع مالی خارجی (فاینانس)
- ✓ افزایش میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای قراردادهای مشارکت داخلی - خارجی

### ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی                                                                       | هدف کمی                                   | عملکرد سال ۱۳۹۳    | سال‌های برنامه ششم توسعه        |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|--------------------|---------------------------------|
| افزایش میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (موضوع قانون تشویق سرمایه‌گذاری خارجی) | میزان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) | ۱/۰۵۰ میلیارد دلار | متوسط سالانه<br>۱۲ میلیارد دلار |
|                                                                               | بهبود رتبه اعتباری (در طبقه‌بندی OECD)    | رتبه ۷             | رتبه ۴                          |
| افزایش میزان تامین منابع مالی خارجی (فاینانس)                                 | میزان جذب فاینانس خارجی                   | ۱/۸۵۸ میلیارد دلار | متوسط سالانه<br>۲۰ میلیارد دلار |
| افزایش میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای قراردادهای مشارکت داخلی - خارجی      | میزان جذب قراردادهای مشارکت داخلی - خارجی | ۰                  | متوسط سالانه<br>۱۸ میلیارد دلار |

### ◀ راهبردها

- ✓ ارتقای تعاملات با نهادها و موسسات مالی بین‌المللی و بانک‌های توسعه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی که کشور عضو آنها است
- ✓ استفاده کارآمد از فرصت‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ توانمندسازی بخش خصوصی برای جذب و جلب همکاری‌های مشترک سرمایه‌گذاران خارجی
- ✓ هدایت سرمایه‌گذاران خارجی جهت مشارکت با بخش‌های خصوصی توانمند داخلی
- ✓ تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در جهت توسعه صادرات

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ اولویت‌بندی بخشی و رشته‌ای برای جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
- ✓ تسهیل تامین منابع مالی از خارج برای سرمایه‌گذاری در مناطق

- ✓ بهره‌گیری از ابزارها، نهادها و خدمات نوین پولی و مالی موجود در تراز بین‌المللی
- ✓ افزایش جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به منظور گسترش بهره‌وری دانش‌بنیان
- ✓ جذب سرمایه‌های خارجی برای خرید سهام شرکت‌های مشمول واگذاری
- ✓ افزایش بهره‌وری نیروی انسانی متخصص در جذب منابع مالی خارجی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ بهره‌گیری توانمند از چرخه تجارت خارجی (صادرات و واردات) و سرمایه‌گذاری
- ✓ تربیت و آموزش نیروی انسانی ماهر و متخصص در تراز بین‌المللی
- ✓ فراهم کردن اخذ خطوط اعتباری از بانک‌های خارجی در قالب فاینانس به منظور جذب منابع مالی در کوتاه‌مدت
- ✓ ایجاد زیرساخت لازم برای استفاده از ابزارها، نهادها و خدمات نوین پولی و مالی موجود در سطح بین‌المللی
- ✓ اصلاح قوانین و مقررات به منظور افزایش توان رقابت در سطح بین‌المللی

### ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - تجارت خارجی

#### ◀ راهبردها

- ✓ جذب سرمایه‌گذاری خارجی به منظور تولید صادرات‌گرا

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ اصلاح قوانین و مقررات و ایجاد شرایط ویژه و مستقل جهت جذب سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ اصلاح ساختار و کارکرد مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی با رویکرد توسعه تولید صادرات‌گرا و جذب فناوری و سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادهای به منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ حمایت و پشتیبانی از قراردادهای بین‌المللی سیستم مالی و بانکی مبتنی بر تامین مالی مؤثر در سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ پشتیبانی از تامین مالی سرمایه‌گذاری در حوزه‌های اولویت دار
- ✓ پشتیبانی از توسعه بانک‌ها و بیمه‌های خارجی
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی با رویکرد توسعه صادرات و انتقال فناوری
- ✓ تسهیل در جذب سرمایه‌گذاری خارجی در جهت توسعه زیرساخت‌های گردشگری
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی با رویکرد توسعه صادرات خدمات حمل و نقل و ترانزیت (انرژی، کالا، مسافر، اطلاعات)
- ✓ سرمایه‌گذاری مشترک با برندها و شرکت‌های معتبر جهانی برای تولید

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ایجاد پنجره واحد برای روان‌سازی سرمایه‌گذاری
- ✓ ایجاد شبکه‌های اطلاع‌رسانی استانی و ملی به منظور ساماندهی فرصت‌های سرمایه‌گذاری

- ✓ ایجاد بستر امن و تسهیل خروج عواید و سود سرمایه‌گذاران
- ✓ پشتیبانی از تعاملات بین‌المللی و مشارکت بنگاه‌های داخلی و خارجی
- ✓ پشتیبانی از توسعه فعالیت‌های بانک‌ها و بیمه‌های خارجی
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری‌های مشترک داخلی - خارجی با رویکرد توسعه صادرات و انتقال تکنولوژی
- ✓ مشارکت در توسعه و تقویت نهادهای تامین مالی نظیر صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های تامین مالی، صندوق پروژه ای و زیرساختی
- ✓ ایجاد تسهیلات تردد برای سرمایه‌گذاران خارجی و افراد مرتبط با آنها از قبیل صدور روادید چند ساله با اجازه ورود به دفعات
- ✓ مجوز ثبت دفتر در مناطق آزاد برای شرکت‌های خارجی که در سرزمین اصلی فعالیت راهبردی می‌کنند
- ✓ ایجاد فضاهای استیجاری جهت دفاتر کار، آزمایشگاه و کارگاه در مناطق آزاد

## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشستازی اقتصاد دانش‌بنیان

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                  | هدف کمی                                                   |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|--------------------------|-----------------------------------------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                          | عنوان                                                     | واحد | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴ | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ |
| ۴    | ساماندهی نظام ملی نوآوری | درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی  | درصد | ۳۶/۳               | ۳۵/۵ | ۳۹   | ۴۲   | ۴۵   |
|      |                          | سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی | درصد | ۰/۵                | ۰/۵  | ۱/۵  | ۲/۵  | ۳/۴  |
|      |                          | رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه  | رتبه | ۷                  | ۷    | ۶    | ۵    | ۴    |
|      |                          | رتبه ایران در شاخص جهانی نوآوری                           | رتبه | ۱۲۰                | ۱۰۶  | ۹۶   | ۸۶   | ۷۶   |

### ◀ راهبردها

- ✓ اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز
- ✓ گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش بنیان

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ جهت‌دهی به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به منظور ارتقاء فناوری داخلی و نوآوری

✓ جهت‌دهی به واردکنندگان بزرگ به منظور ارتقاء فناوری داخلی و نوآوری

#### ◀ اقدامات اساسی

تهیه ضوابط و مشوق‌های لازم جهت هدایت «سرمایه‌گذاران خارجی» به استفاده از نیروی کار متخصص داخلی، توسعه زنجیره تأمین در داخل کشور و خرید محصولات دانش‌بنیان داخلی و همچنین صادرات محصولات دانش‌بنیان از ایران به کشورهای دیگر، در ازای حضور در بازار داخل

۹- اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار و  
مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و  
بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی در جهت ارتقاء شفافیت و  
سلامت و کاهش نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات.



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - نظام تامین منابع مالی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقای توانمندی‌های نظارتی بانک مرکزی بر بازار و مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری
- ✓ افزایش شفافیت نظام بانکی

### ◀ جدول اهداف

#### تامین مالی خارجی

| هدف کلی                               | هدف کمی                                             | عملکرد سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم توسعه |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------|--------------------------|
| افزایش ثبات و پایداری نظام بانکی      | - نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها                         | ۵/۵ درصد        | ۱۰ درصد                  |
|                                       | - سهم بازار پول از تامین مالی اقتصاد                | ۸۹/۲ درصد       | ۷۰ درصد                  |
|                                       | - نسبت خالص دارایی‌های ثابت به حقوق صاحبان سهام     | ۷۹/۴ درصد       | ۳۰ درصد                  |
|                                       | - نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات                   | ۱۲/۱ درصد       | ۵ درصد                   |
| کاهش مانده بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی | سهم بازار بین بانکی از تامین مالی کوتاه‌مدت بانک‌ها | ۲۲/۸ درصد       | ۷۰ درصد                  |

### ◀ راهبردها

- ✓ سامان‌دهی مؤسسات پولی و اعتباری غیرمجاز و بازارهای غیرمشفک پولی
- ✓ ارتقای سلامت و نظارت بر نظام پولی و بانکی
- ✓ اصلاح و روزآمد نمودن بازار بین بانکی
- ✓ افزایش سرمایه بانک‌ها
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان بانک‌ها
- ✓ افزایش کارایی بانک‌ها
- ✓ تقویت نقش بازار سرمایه در تامین منابع مالی
- ✓ گسترش دامنه و کارایی واسطه‌گری مالی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ خودداری از تامین کسری بودجه دولت از طریق استقراض از نظام بانکی
- ✓ پیشگیری از افزایش مطالبات غیرجاری نظام بانکی و کاهش آنها
- ✓ استقرار و توسعه نظام‌مند بازار بدهی
- ✓ تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تامین مالی اقتصاد
- ✓ شفاف‌سازی عملیات بانکی و کاهش زمینه‌های فساد
- ✓ ارتقای نظام نظارت بر بخش پولی و بانکی
- ✓ افزایش هماهنگی و انسجام نهادهای ناظر بر بازارهای مالی
- ✓ رعایت مقررات مرتبط با سقف سرمایه‌گذاری از سوی بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ تکمیل پوشش نظارتی و مقرراتی بانک مرکزی بر فعالیت کلیه موسسات پولی و بانکی
- ✓ جلوگیری از اضافه برداشت بانک‌ها
- ✓ تقویت نقش واسطه‌گری مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ واگذاری اموال مازاد و شرکت‌های غیر ایزاری
- ✓ بهره‌برداری از منابع قفل شده بانک‌ها از طریق اوراق بهادارسازی دارایی‌ها
- ✓ کاهش تدریجی بدهی‌های بخش دولتی به بانک‌ها
- ✓ ارائه خدمات بانکی در تراز بین‌المللی
- ✓ اصلاح تمرکز نظام تامین مالی از بانک‌محوری و تنوع‌بخشی به منابع و شیوه‌های تامین مالی اقتصاد با رویکرد افزایش نقش‌آفرینی ابزارهای متنوع بازار سرمایه در تامین مالی اولیه و بلندمدت تولید

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ترویج ابزارهای جدید سیاست پولی
- ✓ استفاده از ابزار اوراق خزانه اسلامی در نظام مالی کشور به منظور کنترل نقدینگی و تعیین بازاری نرخ بهره
- ✓ هدایت نظام بانکی در جهت تامین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط و سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی
- ✓ افزایش همکاری با بانک‌های خارجی، موسسات بین‌المللی
- ✓ تعامل فعال و سازنده با بانک‌های توسعه‌ای چندجانبه و موسسات مالی بین‌المللی به منظور ارتقای رتبه اعتباری کشور
- ✓ بازنگری در مقررات و ضوابط نظارت بر بازار پول و نظام بانکی (نظیر استانداردها مبارزه با پولشویی، مبارزه با تامین مالی تروریسم، شفافیت، کفایت سرمایه، حسابرسی و کنترل‌های داخلی)
- ✓ پیاده‌سازی اصول حاکمیت شرکتی در بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ هدایت موسسات فاقد مجوز به طی نمودن تشریفات قانونی لازم
- ✓ تکمیل بانکداری یکپارچه
- ✓ تدوین دستورالعمل اجرایی بازار بین بانکی ریالی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به ایفای نقش فعال‌تر در بازار بین بانکی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به بهبود مدیریت نقدینگی و رفع نیازهای کوتاه‌مدت خود از بازار بین‌بانکی
- ✓ بازنگری و اصلاح قوانین ناظر بر فعالیت‌های بانکی با هدف بهبود خدمت‌رسانی
- ✓ افزایش سرمایه نقدی بانک‌ها توسط سهامداران دولتی و خصوصی در حد استانداردهای بین‌المللی

- ✓ ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم در بانکها و مؤسسات اعتباری برای مدیریت موثر انواع ریسک
- ✓ بکارگیری ابزارهای نوین در ارائه خدمات بانکی
- ✓ کاهش هزینه تامین منابع مالی از طریق نظام بانکی با ارایه خدمات بانکی الکترونیکی در فضای مجازی
- ✓ تشکیل نهاد هماهنگی و نظارت بر بازارهای مالی و همگرایی این بازارها

## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - بازار پول و سطح عمومی قیمت‌ها

### ◀ اهداف کلی

- ✓ برقراری ثبات اقتصاد کلان و کمک به رشد تولید و خروج از رکود
- ✓ برقراری ثبات در بازار ارز و گذر به نظام نرخ ارز یکسان
- ✓ بهبود شاخص‌های سلامت در شبکه بانکی و مرتفع ساختن مشکلات ترازنامه‌ای بانکها
- ✓ ثبات، سلامت و شفافیت نظام پولی و بانکی و ارزی

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم                                                                          | وضع موجود<br>پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی          |                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------|
|                                                                                             |                             | واحد             | عنوان                                                             |
| متناسب با ارزیابی از شرایط واحدهای تولیدی و ظرفیت‌های خالی اقتصاد                           | ۶۰.۷                        | درصد             | تقویت تامین مالی کوتاه‌مدت و سرمایه در گردش از کل تسهیلات پرداختی |
| تک نرخی کردن ارز و رساندن شکاف نرخ ارز در بازارهای رسمی و غیررسمی به ۲ درصد تا پایان برنامه | ۲۳.۷                        | درصد             | شکاف نرخ ارز در بازار رسمی و غیر رسمی                             |
| کاهش نوسانات نرخ ارز تا ۲ درصد                                                              | ۴.۱                         | درصد             | مدیریت نوسانات نرخ ارز                                            |
| بر اساس شکاف تورم و شکاف تولید و اقتضائات اقتصاد کلان                                       | حداکثر ۲۲                   | نرخ<br>سود-درصد  | عدم سرکوب<br>بازار پول                                            |
| ۴۲۰                                                                                         | ۴۶                          | تعداد موسسه مجاز | ساماندهی مؤسسات اعتباری غیر مجاز                                  |

| سال‌های برنامه ششم | وضع موجود<br>پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی |                                                   |
|--------------------|-----------------------------|---------|---------------------------------------------------|
|                    |                             | واحد    | عنوان                                             |
| بیشتر از ۱۰ درصد   | ۲                           | درصد    | نسبت دارایی‌های نقدشونده به کل دارایی‌ها          |
| ۱۰                 | ۵.۵                         | درصد    | نسبت کفایت سرمایه                                 |
| ۵                  | ۱۲.۱                        | درصد    | نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات                   |
| بیشتر از ۶۰        | ۳۸                          | درصد    | نسبت پوشش مطالبات غیرجاری                         |
| ۱۰                 | ۵.۲                         | درصد    | نسبت سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز به کل سپرده‌ها |

\* - آمار بدهی حسابرسی نشده است.

#### راهنماها

- ✓ عدم سرکوب بازار پول
- ✓ تعمیق بازار بین بانکی و اعمال موثر سیاست‌های پولی
- ✓ ساماندهی و مدیریت مناسب بازار ارز و احیای نظام نرخ ارز یکسان
- ✓ هدایت منابع مالی به سمت فعالیت‌های تولیدی
- ✓ بهبود ساختار اطلاعاتی و بهبود شفافیت در سیستم بانکی، انتظام بخشی به بازار پول و ساماندهی بازار غیرمتمشکل پولی و موسسات غیرمجاز و کنترل کامل بازار پول توسط بانک مرکزی
- ✓ ارتقای ظرفیت و تقویت توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و تمرکز بر نقش واسطه‌گری وجوه و کاهش سهم داراییهای ثابت بانک‌ها و واگذاری اموال مازاد
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان به منظور کاهش ریسک‌های مترتب بر فعالیت بانک‌ها و مدیریت مطالبات غیرجاری بانک‌ها
- ✓ استفاده از روش‌های جدید برای بهبود پوشش تأمین مالی خرد متناسب با نیازها و تسهیل فرآیند اعطای اعتبارات خرد
- ✓ تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد
- ✓ ارتقای انضباط پولی و مدیریت مناسب بازار پول و کاهش سلطه مالی دولت

#### سیاست‌ها

- ✓ روزآمد کردن قوانین و مقررات پولی و بانکی
- ✓ تنظیم نرخ‌های سود بانکی متناسب با اقتضای اقتصاد کلان و شرایط بازار

- ✓ انتظام بخشی به بازار غیر متشکل پولی
- ✓ اصلاح رویکرد سیاست‌های اعتباری از تکلیفی و دستوری به توصیه‌های قابل اجرا با قبول بار مالی آنها در تعامل با شبکه بانکی
- ✓ کاهش تاثیرپذیری ترازنامه بانک مرکزی و بانک‌ها از سیاست‌های مالی دولت
- ✓ اصلاح رابطه مالی دولت با بانک‌ها
- ✓ احصاء دقیق بدهی‌های پنهان و آشکار بخش دولتی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری
- ✓ تدوین برنامه حل و فصل و تسویه بدهی‌های بخش دولتی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری
- ✓ پیش بینی اعتبار لازم برای بازپرداخت بدهی دولت به سیستم بانکی در لوایح بودجه سنواتی
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان به منظور کاهش ریسک‌های مترتب بر فعالیت بانک‌ها و مدیریت مطالبات غیرجاری
- ✓ اوراق بهادار سازی بدهی‌های دولت و شرکت‌های دولتی و توسعه بازار بدهی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به بهبود مدیریت نقدینگی و رفع نیازهای کوتاه‌مدت خود از بازار بین‌بانکی (جلوگیری از اضافه برداشت از بانک مرکزی)
- ✓ تعیین نرخ سود بر اساس شکاف تورم و تولید و اقتضائات اقتصاد کلان
- ✓ توسعه زیرساخت‌ها و تدوین مقررات ناظر بر بازار بین بانکی
- ✓ ترغیب بانک‌ها به ایفای نقش فعال‌تر در بازار بین‌بانکی از طریق سپرده‌گذاری و سپرده‌پذیری به منظور گسترش عمق و وسعت عمل بازار بین‌بانکی با هدف کاهش اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی
- ✓ طراحی سیستم معامله‌گری یک‌پارچه در جهت شفافیت و مدیریت متمرکز بازار
- ✓ توصیه و الزام بانک‌ها به افزایش سهم دارایی‌های نقدشونده از کل دارایی‌های بانک‌ها به منظور وثیقه‌گیری سهل‌الوصول
- ✓ تلاش در جهت اجرای یکسان سازی نرخ ارز و تعیین نرخ ارز به صورت شناور مدیریت شده متناسب با عوامل بنیانی اقتصاد
- ✓ تعدیل تدریجی نرخ ارز بر اساس تفاوت نرخ تورم در داخل و خارج کشور و حمایت از تولید
- ✓ کاهش دامنه نوسان نرخ ارز و ارتقای شفافیت و کارایی بازار ارز در تأمین نیازهای تولیدی و تجاری
- ✓ تقویت تأمین مالی کوتاه‌مدت و سرمایه در گردش بنگاه‌ها
- ✓ استفاده از روش‌های جدید برای بهبود پوشش تأمین مالی خرد متناسب با نیازها و تسهیل فرآیند اعطای اعتبارات خرد
- ✓ گسترش اختیارات شورای پول و اعتبار در برخورد با بازار غیر متشکل پولی
- ✓ تعیین محدوده زمانی برای تعیین تکلیف مؤسسات غیرمجاز
- ✓ ممنوعیت بانکداری بنگاه‌های اقتصادی و نهادهای شبه دولتی
- ✓ ممانعت از ورود نهادهای غیرمستول به حوزه وظایف و اختیارات بانک مرکزی
- ✓ ساماندهی منابع و مصارف قرض‌الحسنه بانک‌ها
- ✓ توسعه بانکداری الکترونیک و ارتقاء کسب و کارهای مبتنی بر فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات در خدمت نظام بانکی
- ✓ پیگیری افزایش سرمایه بانک‌ها از راههایی مثل وصولی تسهیلات حساب ذخیره ارزی، واگذاری باقیمانده سهام دولت در بانک‌های موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی و واگذاری اموال و داراییهای مازاد بانک‌ها، تشویق بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیردولتی به افزایش نرخ کفایت سرمایه و بهبود دیگر نسبت‌های نظارتی و مدیریت موثرتر ریسک
- ✓ بهبود کیفیت ترازنامه بانک‌های کشور متناسب با استانداردها
- ✓ افزایش کارآمدی نظام بانکی در جذب و تجهیز منابع و اعطای تسهیلات
- ✓ معرفی ابزارهای مالی جدید و بازنگری ابزارهای قبلی بازار پول

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ استمرار تعمیق معاملات بازار بین‌بانکی ریالی

|   |   |                                                                                                                                                                                                                                           |
|---|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ✓ | ~ | سازگار نمودن نرخ‌های سود متناسب با نرخ تورم                                                                                                                                                                                               |
| ✓ | ~ | تدوین مقررات سپرده‌گذاری بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی به منظور اعمال موثرتر سیاست‌های پولی                                                                                                                                               |
| ✓ | ~ | تسریع در تصویب لوایح "قانون بانک مرکزی" و "قانون بانکداری"                                                                                                                                                                                |
| ✓ | ~ | الزام بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر دولتی به افزایش کفایت سرمایه                                                                                                                                                                           |
| ✓ | ~ | تأسیس سازمان مرکزی ثبت وثائق                                                                                                                                                                                                              |
| ✓ | ~ | بازپرداخت بدهی دولتی و اوراق مشارکت دولتی به شبکه بانکی از طریق گنجاندن آن در قوانین بودجه و نیز انتشار اوراق بدهی                                                                                                                        |
| ✓ | ~ | تشکیل شرکت مدیریت دارایی‌ها با تامین سرمایه آن توسط دولت جهت رفع معضل مطالبات غیرجاری                                                                                                                                                     |
| ✓ | ~ | اعلام مبالغ اعتبار استفاده شده در هر سال به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور بر اساس تضامین صادره به منظور تخصیص اعتبار لازم جهت ایفای تعهدات دستگاهها و شرکت‌های دولتی به بانک مرکزی                                                     |
| ✓ | ~ | اعطای تسهیلات به شرکت‌های مباشر کالاهای اساسی منوط به ۱. پیش‌بینی آن در بودجه سنواتی کل کشور ۲. ارائه مصوبه هیات محترم وزیران ۳. ارائه تضمین‌نامه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ۴. نداشتن بدهی سر رسید شده به سیستم بانکی و بانک مرکزی |
| ✓ | ~ | ایجاد نهاد رسیدگی به شکایات مالی                                                                                                                                                                                                          |
| ✓ | ~ | تقویت مقررات رعایت و جلوگیری از جرایم مالی                                                                                                                                                                                                |
| ✓ | ~ | تدوین مقررات ناظر بر مداخله بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی از طریق سپرده‌گذاری                                                                                                                                                             |
| ✓ | ~ | تنظیم و تدوین آیین نامه نحوه برخورد با بانک‌های خاطی                                                                                                                                                                                      |
| ✓ | ~ | کنترل نوسانات نرخ ارز                                                                                                                                                                                                                     |
| ✓ | ~ | رصد مستمر بازار ارز با هدف کنترل نوسانات نرخ ارز در دامنه محدود                                                                                                                                                                           |
| ✓ | ~ | ایجاد سامانه‌ای واحد با مشارکت بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت برای شفاف و قابل پایش نمودن مصارف ارزی در اقتصاد                                                                                        |
| ✓ | ~ | پایش مستمر و بهبود نسبت کفایت ذخایر خارجی                                                                                                                                                                                                 |
| ✓ | ~ | بهبود قدرت مداخله موثر بانک مرکزی در بازار ارز از طریق بهبود کیفیت ذخایر این بانک و کاهش ریسک‌های مترتب بر آن                                                                                                                             |
| ✓ | ~ | بهینه‌سازی ترکیب و میزان دسترسی به ذخایر خارجی بانک مرکزی با هدف تقویت قدرت مداخله موثر در بازار ارز                                                                                                                                      |
| ✓ | ~ | افزایش سهم بخش‌های تولیدی از تسهیلات بانکی                                                                                                                                                                                                |
| ✓ | ~ | اعتباردهی با هدف تحریک تقاضای برای محصولات داخلی                                                                                                                                                                                          |
| ✓ | ~ | موکول شدن تسهیلات اعطائی نظام بانکی به پذیرش گزارش توجیه فنی - مالی - اقتصادی طرح و پیشگیری از افزایش مطالبات معوق و غیرجاری نظام بانکی                                                                                                   |
| ✓ | ~ | اعطای تسهیلات به طرح‌های دارای سطح مشخصی از آورده متقاضی؛ مشروط به ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده                                                                                                                                        |
| ✓ | ~ | صدور مجوز تأسیس و فعالیت، تمدید و انحلال موسسات مالی تنها از طریق بانک مرکزی                                                                                                                                                              |
| ✓ | ~ | تقویت صندوق ضمانت سپرده‌ها                                                                                                                                                                                                                |
| ✓ | ~ | الزام بانک‌ها و موسسات اعتباری به ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم برای مدیریت موثر انواع ریسک و رعایت اصول راهبردی حاکمیت شرکتی                                                                                                           |
| ✓ | ~ | ایجاد امکانات سیستمی لازم برای ارائه خدمات بانکی و تبادلات مالی تمام الکترونیکی برای دولت، خزانه‌داری کل، دستگاه‌های دولتی، ذیحسابی‌ها و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و تطبیق عملیات پرداخت الکترونیکی با ضوابط مبارزه با پولشویی          |
| ✓ | ~ | تهیه آیین نامه و دستور العمل‌های گشایش اعتبار اسنادی برای معاملات متوسط و بزرگ دولتی.                                                                                                                                                     |
| ✓ | ~ | بسترسازی برای تبدیل کلیه مکاتبات و مراودات میان بانک‌ها و بانک مرکزی در فضای الکترونیکی ایمن                                                                                                                                              |
| ✓ | ~ | متصل شدن تمامی سامانه‌های الکترونیکی بانک مرکزی جهت افزایش شفافیت و پی‌گیری اجرایی شدن کامل مصوبه شورای عالی امنیت ملی در خصوص بازار غیرمتشکل پولی                                                                                        |
| ✓ | ~ | گسترش چتر نظارتی بانک مرکزی و افزایش پوشش آماری به کل بازار پول                                                                                                                                                                           |
| ✓ | ~ | کاهش حاشیه سود بانکی با ایجاد رقابت و کاهش هزینه‌های اداری - تشکیلاتی و از طریق اخذ کارمزد خدمات بانکی                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| تبيين، بومی سازی و استقرار نظام حاکمیت شرکتی در شبکه بانکی کشور                                                                                                                         | ~ ✓ |
| انتشار اطلاعات مالی بانکها و مؤسسات اعتباری برای عموم و ایجاد بستر ارزیابی عموم از آنها                                                                                                 | ~ ✓ |
| استقرار دفتر نظارت بانک مرکزی جهت نظارت بر سیاستهای کلی مصوب در مناطق آزاد                                                                                                              | ~ ✓ |
| افزایش دسترسی عادلانه عموم مردم به امکانات و خدمات بانکی از طریق توسعه بانکداری مجازی و ایجاد شعب چابک مبتنی بر فناوریهای نوین بانکی                                                    | ~ ✓ |
| فروش اموال منقول و غیرمنقول مازاد بانکها و مؤسسات اعتباری                                                                                                                               | ~ ✓ |
| اتخاذ راهکارهایی نظیر وصولی تسهیلات حساب ذخیره ارزی، واگذاری باقیمانده سهام دولت در بانکهای موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی و واگذاری اموال و داراییهای مازاد بانکها برای افزایش سرمایه بانکها | ~ ✓ |
| لحاظ منابع لازم برای افزایش سرمایه بانکهای دولتی در لوائح بودجه سنواتی                                                                                                                  | ~ ✓ |
| کاهش سهامداری و فروش شرکتها و بنگاههای متعلق به بانکها و مؤسسات اعتباری و رعایت ضوابط ذیربط                                                                                             | ~ ✓ |
| تکمیل سامانه تسهیلات و تعهدات و سامانه ضامنین                                                                                                                                           | ~ ✓ |
| تکمیل و توسعه سامانه چک برگشتی، راهاندازی سامانه حساب جاری و سامانه سفتههای واخواستی                                                                                                    | ~ ✓ |
| اتصال سامانه مالیاتی سازمان امور مالیاتی به بانک جامع اطلاعات مشتریان                                                                                                                   | ~ ✓ |
| اتصال بانک جامع اطلاعات مشتریان به سامانه ثبت اسناد و املاک کشور                                                                                                                        | ~ ✓ |
| اصلاح آئین نامه سنجش اعتبار                                                                                                                                                             | ~ ✓ |
| تهیه و تدوین قانون گزارشگری اعتباری در شبکه بانکی کشور                                                                                                                                  | ~ ✓ |
| تهیه و تدوین مقررات ناظر بر ارسال اطلاعات دقیق و صحیح توسط شبکه بانکی به بانک جامع اطلاعات مشتریان                                                                                      | ~ ✓ |
| ادامه برگزاری جلسات مربوطه به " کمیته رسیدگی به مطالبات معوق بانکها                                                                                                                     | ~ ✓ |
| ادامه فعالیت کمیته فرا دستگاهی جهت رسیدگی به مطالبات معوق بانکها و انجام اقدامات اجرایی لازم برای وصول این مطالبات                                                                      | ~ ✓ |
| ابلاغ و نظارت بر اجرای صحیح ضوابط ناظر بر حداقل استانداردهای شفافیت و انتشار عمومی اطلاعات توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی                                                        | ~ ✓ |
| ایجاد دادگاههای تخصصی مسائل امور بانکی در قوه قضائیه                                                                                                                                    | ~ ✓ |
| اعطای تسهیلات قرض الحسنه از محل منابع قرض الحسنه بانکها با اولویت تسهیلات ازدواج                                                                                                        | ~ ✓ |
| تهیه و تدوین مقررات ناظر بر انتشار اوراق صکوک رهنی                                                                                                                                      | ~ ✓ |
| توسعه استفاده از ابزار صکوک اجاره و استصناع(ارزی و ربالی)                                                                                                                               | ~ ✓ |
| بازنگری آیین نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت                                                                                                                                 | ~ ✓ |
| برقراری امکان ارائه خدمات بین المللی بانکی نظیر سوئیفت و کارتهای اعتباری بین المللی                                                                                                     | ~ ✓ |
| تدوین و تصویب ضوابط ومقررات پولی ویژه مناطق آزاد                                                                                                                                        | ~ ✓ |



۱۰- تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های  
زاینده اقتصادی» و دائمی شدن اساسنامه صندوق توسعه ملی با تنفیذ اساسنامه موجود و واریز سالانه ۳۰  
درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز به صندوق توسعه ملی و افزایش  
حداقل ۲ واحد درصد سالیانه به آن.

۱-۱۰- استقلال مدیریت حساب‌ها از بانک مرکزی.

۲-۱۰- ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های غیردولتی به صورت ارزی.

۳-۱۰- استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی.

۴-۱۰- سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ درصد از منابع ورودی صندوق، نزد بانک‌های عامل در قبال اخذ خط اعتباری ریالی از بانک‌های مذکور  
برای ارائه تسهیلات ریالی به بخش کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و تعاونی با معرفی صندوق توسعه ملی..



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - نظام تأمین منابع مالی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ تبدیل بخشی از منابع حاصل از صدور نفت و گاز به ثروتهای زاینده و سرمایه گذاری‌های پایدار
- ✓ حفظ سهم نسل‌های آینده از منابع نفتی و کمک به برقراری عدالت بین نسلی
- ✓ تأمین مالی شرکت‌های خصوصی و تعاونی با رویکرد توسعه صادرات
- ✓ جلب سرمایه‌گذاری خارجی از طریق اعطای تسهیلات به سرمایه‌گذاران خارجی
- ✓ ارتقای شفافیت عملکرد صندوق

### ◀ جدول اهداف کمی

#### صندوق توسعه ملی

| هدف کلی                                                                                                                                                            | هدف کمی                                                                                       | عملکرد سال<br>۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم<br>توسعه |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------|
| - تبدیل بخشی از منابع حاصل از صدور نفت و گاز به ثروت‌های زاینده و سرمایه‌گذاری‌های پایدار<br>- حفظ سهم نسل‌های آینده از منابع نفتی و کمک به برقراری عدالت بین نسلی | - افزایش میزان اختصاص منابع ورودی هر سال صندوق، به سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی خارجی | ۰                  | ۱۵٪                         |
| - تأمین مالی شرکت‌های خصوصی و تعاونی با رویکرد توسعه صادرات<br>- جلب سرمایه‌گذاری خارجی از طریق اعطای تسهیلات به سرمایه‌گذاران خارجی                               | - افزایش میزان اختصاص منابع ورودی هر سال صندوق، به تأمین مالی سرمایه‌گذاری‌های بخش غیردولتی   | ۲۰٪                | ۵۰٪                         |
| - ارتقای شفافیت عملکرد صندوق                                                                                                                                       | - ارتقای رتبه شفافیت صندوق (لینا برگ)                                                         | ۵                  | ۹                           |

### ◀ راهبردها

- ✓ ایفای نقش فعال تر نهاد هیات امانا در خصوص راهبری، تعیین سیاست‌ها و خط‌مشی‌های صندوق

- ✓ ارتقای فعالیت‌های تحقیقاتی و مطالعاتی برای اتخاذ سیاست‌های کاربردی
- ✓ افزایش سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی خارجی
- ✓ بکارگیری منابع صندوق توسعه ملی در تامین مالی سرمایه‌گذاری‌های مولد با تاکید بر بخش خصوصی
- ✓ استفاده از روش‌ها و استانداردهای جهانی و نظام‌های یکپارچه اطلاعاتی

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ استفاده از تجربه صندوق‌های ثروت ملی موفق در کشورهای منتخب به منظور ارتقاء جایگاه و رتبه صندوق به عنوان نهاد ثروت آفرین
- ✓ تاکید بر بازاریابی جهانی جهت دستیابی به سهم مناسبی از بازارهای پولی و مالی و بهره‌برداری از موقعیت مناسب سرمایه‌گذاری در پهنه جغرافیای اقتصادی
- ✓ رعایت توازن بخشی و بین بخشی در فعالیت‌های اقتصادی با رویکرد توسعه‌ای
- ✓ رعایت اصول توازن منطقه‌ای در تخصیص و توزیع منابع صندوق توسعه ملی
- ✓ تاکید بر بازاریابی جهانی جهت دستیابی به سهم مناسبی از بازارهای پولی و مالی و بهره‌برداری از موقعیت مناسب
- ✓ توسعه ظرفیت‌های عملیاتی سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ اولویت اعطای تسهیلات به صادرات خدمات فنی و مهندسی
- ✓ اولویت اعطای تسهیلات به سرمایه‌گذاران خارجی متقاضی سرمایه‌گذاری در ایران
- ✓ اولویت اعطای تسهیلات به مشتریان خارجی خریدار کالا و خدمات ایرانی
- ✓ شفافیت در ارائه بیلان کامل ارزش‌های بازار، درآمدها و پرداخت‌های مدیریتی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ایجاد بسترهای لازم برای برقراری همکاری‌های تخصصی با صندوق‌های ثروت ملی موفق
- ✓ طراحی سازوکار سامانه گزارش‌گیری به منظور رصد عملکرد صندوق در دستیابی به اهداف توسعه‌ای آن
- ✓ رصد و پایش مستمر عملکرد صندوق‌های ثروت ملی موفق در کشورهای منتخب با هدف ارتقای جایگاه و رتبه صندوق به عنوان نهاد ثروت آفرین
- ✓ تدوین مدل اولویت بندی سرمایه‌گذاری در بازارهای داخلی و خارجی
- ✓ بهره‌گیری از متخصصان داخل و خارج کشور برای بازاریابی در بازارهای پولی و مالی، پرتفوی و سبد سهام.
- ✓ ایجاد ساختارها و فرایندهای لازم در صندوق برای مدیریت منابع صندوق در دوره پسا برجام
- ✓ تدوین دستورالعمل اعطای تسهیلات و معیارها و شاخص‌ها برای اولویت بندی طرحهای مربوط به صادرات بویژه صدور خدمات فنی و مهندسی
- ✓ طراحی ساز و کارهای علمی و کاربردی برای جهت‌دهی اعطای تسهیلات و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اقتصادی
- ✓ توسعه بهره‌مندی بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی از طریق منابع صندوق توسعه ملی با ایجاد تضامین لازم
- ✓ به‌روز کردن گزارش‌های سالانه صندوق
- ✓ تهیه گزارش‌های صندوق با بکارگیری اشخاص حقیقی و حقوقی مستقل
- ✓ انتشار گزارش‌های صندوق در وبگاه صندوق

## «عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان- بهبود محیط کسب و کار و توسعه مشارکت بخش خصوصی و تعاونی- توسعه مشارکت بخش خصوصی در طرح‌های زیرساختی»

### «اهداف کلی»

✓ استقرار نظام تدبیر در مشارکت عمومی - خصوصی

### «راهنماها»

✓ تنوع بخشی در نظام تأمین مالی قراردادهای مشارکتی

### «سیاست‌ها»

✓ تعریف سازوکار استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در قراردادهای مشارکتی

### «اقدامات اساسی»

✓ اصلاح سازوکار استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در قراردادهای مشارکتی با لحاظ موارد: حذف محدودیت تسهیلات ریالی صندوق برای تسهیلات، توثیق پروژه، قرارداد آن و تضامین خرید محصول جهت اخذ تسهیلات، اعطای تسهیلات بلندمدت



۱۱- تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و کاهش شدت انرژی.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - انرژی

## ◀ اهداف کلی

✓ افزایش بهره‌وری و کاهش شدت انرژی در کشور و بهینه‌سازی مصرف انرژی

## ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش                                                      | هدف کمی                           |      | وضعیت در پایان<br>سال ۱۳۹۳ | سال<br>پایانی<br>۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|------|----------------------------|-----------------------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                                  | عنوان                             | واحد |                            |                       | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش بهره‌وری و کاهش شدت انرژی در کشور و بهینه‌سازی مصرف انرژی | کاهش شدت انرژی (نسبت به سال ۱۳۹۴) | درصد |                            | -                     | ۲                  | ۲.۵  | ۳.۵  | ۳.۵  | ۳.۵  |

## ◀ راهبردها

- ✓ اصلاح قیمت حامل‌های انرژی تا انتهای برنامه ششم توسعه
- ✓ توسعه تولید کالاهای با بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی) و کاهش شدت انرژی
- ✓ ترویج و گسترش فرهنگ صرفه‌جویی و مدیریت مصرف انرژی و کاهش شدت انرژی و حمایت از توسعه شرکت‌های خدمات

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ ارزش‌گذاری و تعیین قیمت حامل‌های انرژی، معادل حداقل ۹۰ درصد قیمت‌های فوب خلیج فارس و یا متوسط بازارهای صادراتی و وارداتی کشور حسب مورد، تا انتهای برنامه پنج‌ساله ششم
- ✓ بهره‌گیری از سیاست‌های قیمتی حامل‌های انرژی جهت کنترل نرخ رشد مصرف
- ✓ افزایش بازدهی انرژی در بخش‌های صنعت، کشاورزی، خانگی و عمومی
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین ساختمانی با رویکرد کاهش شدت مصرف انرژی
- ✓ تأکید بر رعایت مقررات ملی ساختمان و تدوین و اجرای ضوابط معماری و شهرسازی به منظور کاهش شدت مصرف انرژی
- ✓ کاهش شدت انرژی تا حد متوسط جهانی در واحدهای اقتصادی
- ✓ اتخاذ تمهیدات مناسب در زمینه کاهش شدت انرژی و افزایش بهره‌وری
- ✓ ارتقاء بهره‌وری انرژی الکتریکی در بخش‌های مختلف مصرف از طریق بهینه‌سازی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اصلاح قیمت فرآورده های نفتی تا رسیدن به ۹۰ درصد قیمت های فوب خلیج فارس
- ✓ اصلاح تعرفه های گاز بر اساس قیمت تمام شده گاز
- ✓ جلوگیری از قاچاق سوخت در استان های مرزی
- ✓ کمک مالی و فنی به بنگاه ها به منظور تغییر تکنولوژی برای کاهش شدت انرژی
- ✓ اجرای مقررات ملی ساختمان برای کاهش شدت انرژی (مبحث ۱۹)
- ✓ حمایت وزارت نفت به منظور صرفه جویی و بهینه سازی مصرف انرژی از طریق انعقاد قراردادهای صرفه جویی انرژی موضوع بند ق قانون بودجه سال ۱۳۹۲ و ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید
- ✓ کمک به توسعه سیستم حمل و نقل عمومی درون شهری و برون شهری و مدیریت مصرف انرژی در ساختمان ها
- ✓ صرفه جویی مصرف انرژی از طریق بهسازی و بازسازی ساختمان های موجود
- ✓ مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف
- ✓ کمک به تأمین مالی جایگزینی خودروهای فرسوده
- ✓ کمک به اصلاح خطوط ساخت خوردورهای سواری کم مصرف و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی بار و مسافری
- ✓ حمایت از مشارکت در پالایشگاه ها در خارج از کشور (بخش خصوصی) و حضور در زنجیره پالایش تا توزیع فرآورده ها در بازارهای هدف
- ✓ اصلاح تعرفه های برق بر اساس قیمت تمام شده
- ✓ اصلاحات اقتصادی و مدیریتی بخش برق
- ✓ کمک به استفاده از انرژی های باز یافتی و پراکنده مانند توربین های انبساطی تقلیل فشار گاز و پتانسیل های آبی کوچک

۱۲- حمایت از تأسیس شرکت‌های غیردولتی برای  
سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف (نه مالکیت)،  
بهره‌برداری و توسعه میادین نفت و گاز کشور به‌ویژه میادین  
مشترک در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ۴۴.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی-انرژی

### ◀ اهداف کلی

✓ حداکثر کردن تولید و بهره‌برداری از میادین مشترک نفتی و گازی با تأکید بر پارس جنوبی و غرب کارون

## ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش                                                                                    | هدف کمی                             |                        | وضعیت در پایان<br>سال ۱۳۹۳ | سال<br>پایانی<br>۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------|----------------------------|-----------------------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                                                                | عنوان                               | واحد                   |                            |                       | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| حداکثر کردن تولید و بهره‌برداری از میادین مشترک نفتی و گازی با تأکید بر پارس جنوبی و غرب کارون | تولید نفت خام از میادین مشترک       | هزار بشکه در روز       | ۲۵۵.۳                      | ۲۵۰                   | ۳۴۰                | ۵۶۵  | ۶۷۰  | ۸۹۰  | ۱۰۸۰ |
|                                                                                                | تولید گاز از میدان مشترک پارس جنوبی | میلیون متر مکعب در روز | ۳۰۳                        | ۴۵۸                   | ۵۶۷                | ۶۸۳  | ۷۵۰  | ۷۵۰  | ۷۵۰  |

### ◀ راهبردها

- ✓ حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت، به ویژه در میادین مشترک
- ✓ حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید گاز، به ویژه در میادین مشترک

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ سرمایه‌گذاری با استفاده از منابع بین‌المللی و صندوق توسعه ملی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ انعقاد قراردادهای توسعه میادین نفتی و گازی مشترک با استفاده از روش‌های جدید قراردادهای نفتی (IPC)
- ✓ طرح‌های افزایش تولید نفت خام از میدان‌های مشترک غرب کارون به میزان حداقل ۷۹۰ هزار بشکه در روز
- ✓ طرح‌های افزایش تولید نفت خام از دیگر میدان‌های مشترک
- ✓ طرح‌های افزایش تولید میعانات گازی با اولویت برداشت از پارس جنوبی تا رسیدن به سقف حداقل یک میلیون بشکه در روز
- ✓ طرح‌های افزایش تولید گاز از میدان مشترک پارس جنوبی
- ✓ طرح‌های افزایش تولید گاز از دیگر میدان‌های مشترک

۱۳- افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر و نوین و گسترش  
نیروگاه‌های پراکنده و کوچک مقیاس.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی-انرژی

## ◀ اهداف کلی

✓ تنوع‌بخشی اقتصادی در سبد انرژی کشور با تاکید بر انرژی‌های تجدیدپذیر و زغال‌سنگ

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | پیش‌بینی<br>سال ۱۳۹۴ | وضعیت در پایان<br>سال ۱۳۹۳ | هدف کمی |                                                  | هدف کلی بخش                                                                                   |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------|----------------------------|---------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                      |                            | واحد    | عنوان                                            |                                                                                               |
| ۴۹۶۶               | ۳۳۶۶ | ۲۰۶۸ | ۱۱۶۸ | ۵۷۸  | ۴۰۰                  | ۲۶۵                        | مگاوات  | افزایش ظرفیت انرژی‌های<br>تجدیدپذیر(بجز برق‌آبی) | تنوع‌بخشی اقتصادی در سبد انرژی<br>کشور با تاکید بر انرژی‌های<br>تجدیدپذیر، هسته‌ای و زغال‌سنگ |
| ۵۰۰                | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۳۵۰                  | ۱۷۹۰                       | مگاوات  | تکمیل مطالعه توسعه<br>ظرفیت‌های انرژی برق‌آبی    |                                                                                               |

## ◀ راهبردها

- ✓ تجاری‌سازی فناوری‌های انرژی‌های تجدیدپذیر و دوستدار محیط زیست
- ✓ افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در ظرفیت تولید برق کشور

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ حمایت از شرکت‌های داخلی برای تولید محصولات مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر
- ✓ توسعه بازار انرژی‌های تجدیدپذیر از طریق خرید تضمینی
- ✓ حمایت از سرمایه‌گذاری داخلی و مشارکت بخش خصوصی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ حمایت از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر و بهینه‌سازی مصرف انرژی در چارچوب ماده ۱۲
- ✓ تأمین برق روستاهای دور از شبکه با استفاده از منابع تجدیدپذیر انرژی
- ✓ ایجاد بسترهای لازم قانونی و اجرایی و حمایت فنی برای تشویق بخش خصوصی به تولید انرژی از منابع تجدیدپذیر



۱۴- تحقق کامل هدفمندی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی.



## ◀ عنوان فرابخش : جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ... ، محیط زیست و نظام اداری - توسعه روستایی ، عشایری و توانمندسازی فقرا و محرومین

### ◀ اهداف کلی

- ✓ رفع محرومیت از مناطق عشایری و تعدیل نابرابری های موجود بین جامعه عشایری با جوامع شهری و روستایی
- ✓ توسعه و ارتقاء زیرساخت های مناطق و محلات فقیر و محروم شهری و روستایی و عشایری با تاکید بر مناطق محروم محور توسعه پایدار شرق و غرب

### ◀ جدول اهداف کمی ساماندهی عشایر

جدول : اهداف کمی رفع محرومیت از مناطق عشایری و تعدیل نابرابری های موجود بین جامعه عشایری با جوامع شهری و روستایی

| ردیف | هدف                                                    | هدف کمی                                       |      | وضعیت در پایان سال |      | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------|--------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                        | عنوان                                         | واحد | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴ | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۱    | رفع محرومیت از مناطق عشایری و تعدیل نابرابری های موجود | ارتقاء متوسط شاخص های توسعه اقتصادی - اجتماعی | درصد | ۵۰                 | ۵۱   | ۵۵                 | ۵۹   | ۶۵   | ۷۱   | ۷۶   |

جدول : اهداف کمی توسعه و ارتقاء زیرساخت های مناطق و محلات فقیر و محروم شهری و روستایی و عشایری با تاکید بر مناطق محروم محور توسعه پایدار شرق و غرب

| ردیف | هدف کلی                     | هدف کمی                         |                 | وضعیت در پایان سال‌های |   | سال‌های برنامه ششم |       |      |      |      |
|------|-----------------------------|---------------------------------|-----------------|------------------------|---|--------------------|-------|------|------|------|
|      |                             | عنوان                           | واحد            |                        |   | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴* | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ |
|      |                             |                                 |                 |                        |   |                    |       |      |      |      |
| ۱    | توسعه زیرساخت های مناطق هدف | ارتقای کیفیت زیر ساخت های مناطق | تعداد محله شهری | -                      | - | ۲۰                 | ۴۰    | ۶۰   | ۴۰   | ۳۰   |
|      |                             | هدف (محله شهری- منطقه محروم )   | تعداد منطقه     | -                      | - | ۵۰                 | ۵۰    | ۱۵۰  | ۱۰۰  | ۵۰   |

### ◀ راهبردها

- ✓ توسعه کسب و کار خرد و بنگاه های خرد حامی فقرا

\* پیش بینی

✓ بهبود شاخص های عدالت اجتماعی

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ افزایش سرمایه صندوق توسعه بخش کشاورزی عشایری با مشارکت عشایر و تشکل های مربوطه.
- ✓ افزایش مشارکت خانوارها و مناطق فقیر در رشد فراگیر اقتصادی
- ✓ کمک به تولیدکنندگان فقیرتر و کوچک تر در مدیریت ریسک
- ✓ محدود نمودن پرداخت یارانه مستقیم به گروه‌های نیازمند
- ✓ هدفمندی سازی یارانه‌ها با تأکید بر اقشار کم‌درآمد
- ✓ استفاده بهینه از منابع حاصل از حذف یارانه‌ها با هدف افزایش رفاه کل جامعه و بهبود شاخص‌های عدالت
- ✓ اعطای کمک‌های غیرنقدی به خانوارهای آسیب‌پذیر به منظور تأمین امنیت غذایی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تقویت و توانمندسازی تشکل های عشایری
- ✓ همکاری با وزارت آموزش و پرورش و سایر مجامع و شورای عالی عشایر برای ایجاد زیرساخت های سخت افزاری و نرم افزاری برای کامل کردن پوشش تحصیلی و کاهش ترک تحصیل فرزندان عشایر بخاطر نداشتن امکانات آموزشی
- ✓ هماهنگی با دستگاه های اجرایی ذیربط برای گسترش آموزش های فنی – مهارتی و ترویجی در مناطق عشایری
- ✓ طرح افزایش پوشش بیمه های اجتماعی فقرا و محرومین و گروه‌های کم درآمد با تاکید بر فعالین بخش غیر رسمی
- ✓ توسعه حمایت های اجتماعی فراگیر و توانمندساز از فقرا و محرومین

## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - انرژی

## ◀ اهداف کلی

✓ افزایش بهره‌وری و کاهش شدت انرژی در کشور و بهینه‌سازی مصرف انرژی

## ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش                                                      | هدف کمی                           |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال پایه ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|------|-------------------------|---------------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                                  | عنوان                             | واحد |                         |               | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش بهره‌وری و کاهش شدت انرژی در کشور و بهینه‌سازی مصرف انرژی | کاهش شدت انرژی (نسبت به سال ۱۳۹۴) | درصد |                         | -             | ۲                  | ۲.۵  | ۳.۵  | ۳.۵  | ۳.۵  |

## ◀ راهبردها

- ✓ اصلاح قیمت حامل‌های انرژی تا انتهای برنامه ششم توسعه
- ✓ توسعه تولید کالاهای با بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی) و کاهش شدت انرژی
- ✓ ترویج و گسترش فرهنگ صرفه‌جویی و مدیریت مصرف انرژی و کاهش شدت انرژی و حمایت از توسعه شرکت‌های خدمات انرژی
- ✓ اصلاح نظام اقتصاد صنعت برق در قالب بنگاه اقتصادی
- ✓ توسعه کالاهای با بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی) و کاهش شدت انرژی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ ارزش‌گذاری و تعیین قیمت حامل‌های انرژی، معادل حداقل ۹۰ درصد قیمت‌های فوب خلیج فارس و یا متوسط بازارهای صادراتی و وارداتی کشور حسب مورد، تا انتهای برنامه پنج‌ساله ششم
- ✓ بهره‌گیری از سیاست‌های قیمتی حامل‌های انرژی جهت کنترل نرخ رشد مصرف
- ✓ افزایش بازدهی انرژی در بخش‌های صنعت، کشاورزی، خانگی و عمومی
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین ساختمانی با رویکرد کاهش شدت مصرف انرژی
- ✓ تأکید بر رعایت مقررات ملی ساختمان و تدوین و اجرای ضوابط معماری و شهرسازی به منظور کاهش شدت مصرف انرژی
- ✓ کاهش شدت انرژی تا حد متوسط جهانی در واحدهای اقتصادی
- ✓ اتخاذ تمهیدات مناسب در زمینه کاهش شدت انرژی و افزایش بهره‌وری
- ✓ ارتقاء بهره‌وری انرژی الکتریکی در بخش‌های مختلف مصرف از طریق بهینه‌سازی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اصلاح قیمت فرآورده های نفتی تا رسیدن به ۹۰ درصد قیمت های فوب خلیج فارس
- ✓ اصلاح تعرفه های گاز بر اساس قیمت تمام شده گاز
- ✓ جلوگیری از قاچاق سوخت در استان های مرزی
- ✓ کمک مالی و فنی به بنگاه ها به منظور تغییر تکنولوژی برای کاهش شدت انرژی
- ✓ اجرای مقررات ملی ساختمان برای کاهش شدت انرژی (مبحث ۱۹)
- ✓ حمایت وزارت نفت به منظور صرفه جویی و بهینه سازی مصرف انرژی از طریق انعقاد قراردادهای صرفه جویی انرژی (موضوع بند ق قانون بودجه سال ۱۳۹۲ و ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید)
- ✓ کمک به توسعه سیستم حمل و نقل عمومی درون شهری و برون شهری و مدیریت مصرف انرژی در ساختمان ها
- ✓ صرفه جویی مصرف انرژی از طریق بهسازی و بازسازی ساختمان های موجود
- ✓ مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف
- ✓ کمک به تأمین مالی جایگزینی خودروهای فرسوده
- ✓ کمک به اصلاح خطوط ساخت خوردورهای سواری کم مصرف و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی بار و مسافری
- ✓ حمایت از مشارکت در پالایشگاه ها در خارج از کشور (بخش خصوصی) و حضور در زنجیره پالایش تا توزیع فرآورده ها در بازارهای هدف
- ✓ اصلاح تعرفه های برق بر اساس قیمت تمام شده
- ✓ اصلاحات اقتصادی و مدیریتی بخش برق
- ✓ کمک به استفاده از انرژی های باز یافتی و پراکنده مانند توربین های انبساطی تقلیل فشار گاز و پتانسیل های آبی کوچک

### ◀ عنوان بخش امور زیربنایی - مسکن و شهرسازی و عمران شهری و روستایی - مسکن و توسعه سکونتگاهها

#### ◀ اهداف کلی

- ✓ تسهیل دسترسی همه گروه های درآمدی به ویژه گروه های کم درآمد و گروه های خاص به مسکن مناسب؛
- ✓ افزایش نوسازی در بافت های ناکارآمد (بافت فرسوده و حاشیه نشینی) شهری و روستایی؛
- ✓ افزایش نظارت بر رعایت استانداردها از جمله مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان با هدف صرفه جویی در مصرف انرژی.

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال های برنامه ششم |      |      |      |      | پایان سال وضعیت در ۱۳۹۴ | هدف کمی            |                                     | هدف کلی                                                                                              |
|--------------------|------|------|------|------|-------------------------|--------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                         | واحد               | عنوان                               |                                                                                                      |
| ۳۰                 | ۳۳   | ۳۵   | ۳۷   | ۳۸   | ۴۱                      | درصد               | سهم مسکن در سبد خانوار گروه های خاص | تسهیل دسترسی گروه های کم درآمد و گروه های خاص به مسکن مناسب؛                                         |
| ۸                  | ۱۰   | ۱۲   | ۱۴   | ۱۶   | ۲۰                      | درصد               | درصد واحدهای مشمول نوسازی           | افزایش سهم تسهیلات بانکی و سایر ابزارهای مالی                                                        |
| ۳۱                 | ۲۷   | ۲۵   | ۲۱   | ۱۸   | ۱۵                      | درصد               | سهم مسکن حمایتی                     | در تامین مسکن؛                                                                                       |
| ۱۰                 | ۱۰   | ۱۰   | ۱۰   | ۱۰   | ۱۰                      | هزار خانوار در سال | افزایش مسکن استجاری حمایتی          | افزایش نوسازی در بافت های ناکارآمد (بافت فرسوده و حاشیه نشینی) شهری و روستایی؛                       |
| ۳۰                 | ۲۷   | ۲۴   | ۲۱   | ۱۸   | ۱۰                      | درصد               | سهم صنعتی سازی در ساختمان           | افزایش نظارت بر رعایت استانداردها از جمله مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان با هدف صرفه جویی در مصرف انرژی. |

## ◀ راهبردها

- ✓ توسعه مسکن اجتماعی؛
- ✓ افزایش سهم بخش مسکن از منابع هدفمندی سازی یارانه ها؛
- ✓ بهبود طول عمر مفید ساختمان و صرفه جویی در مصرف انرژی؛
- ✓ کاهش شدت مصرف انرژی با استفاده از سبک سازی و مصالح کم انرژی بر
- ✓ اصلاح الگوی ساخت و ساز و کاهش شدت مصرف انرژی در ساختمانهای موجود و جدید الاحداث

## ◀ سیاستها

- ✓ هماهنگی بین برنامه های بهسازی و نوسازی شهری و روستایی با برنامه های تامین مسکن گروه های کم درآمد؛
- ✓ حمایت های مالی با ایجاد نظام تامین مالی مسکن کم درآمدها و بانک پذیر نمودن آنها؛
- ✓ کاهش نابرابری در برخورداری از مسکن مناسب؛
- ✓ ایجاد پیوند بین سیاست های رفاه و تامین اجتماعی با برنامه های مسکن؛

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اجرای پروژه‌های بهسازی و نوسازی واحدهای مسکونی واقع در بافت‌های فرسوده مناطق شهری و روستائی با رویکرد کاهش مصرف انرژی
- ✓ اعطای تسهیلات ساخت و خرید مسکن در بافت‌های فرسوده شهری با نرخ بهره حمایتی؛
- ✓ اعطای تسهیلات ودیعه مسکن به ساکنان بافت‌های فرسوده شهری؛
- ✓ پرداخت تسهیلات برای بهسازی و ارتقاء تدریجی مسکن سکونت‌گاه‌های غیررسمی؛
- ✓ تشکیل بانک اطلاعاتی از برنامه‌های حمایتی و یارانه‌ای در بخش مسکن؛
- ✓ تکمیل پروژه‌های مسکن مهر و تأمین خدمات زیربنایی آن‌ها

۱۵- واگذاری طرح‌های جمع‌آوری، مهار، کنترل و بهره‌برداری  
از گازهای همراه تولید در کلیه میادین نفت و تأسیسات صنعت  
نفت به مردم.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - انرژی

## ◀ اهداف کلی

✓ افزایش بازیافت و کاهش هدر روی در تولید و مصرف انرژی با رعایت ملاحظات و استانداردهای زیست محیطی

## ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش                                                                                            | هدف کمی                                                                                |                           | وضعیت در پایان<br>۱۳۹۳<br>سال | تاریخ<br>۱۳۹۴<br>تا<br>۱۳۹۵<br>سال | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------------------------------|------------------------------------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                                                                        | عنوان                                                                                  | واحد                      |                               |                                    | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش بازیافت و کاهش<br>هدرروی در تولید و مصرف<br>انرژی با رعایت ملاحظات و<br>استانداردهای زیست محیطی | افزایش ضریب بازیافت مخازن<br>نفتی                                                      | درصد                      | ۰.۰۲                          | ۰.۰۲                               | ۰.۰۵               | ۰.۱۳ | ۰.۲۴ | ۰.۲۶ | ۰.۳۱ |
|                                                                                                        | تزریق گاز                                                                              | میلیون متر مکعب<br>در روز | ۷۲.۲                          | ۸۰                                 | ۱۲۵                | ۱۲۵  | ۱۴۰  | ۱۵۰  | ۱۵۰  |
|                                                                                                        | نسبت تولید نفت کوره به سایر<br>فراورده های پالایشگاه های نفتی<br>موجود                 | درصد                      | ۲۷                            | ۲۶                                 | ۲۶                 | ۲۴   | ۲۴   | ۲۴   | ۱۵   |
|                                                                                                        | نسبت تولید بنزین و گازوئیل با<br>استاندارد EURO ۴ به بالا به کل<br>تولید این دو فراوره | درصد                      | ۲۸.۲                          | ۳۶.۶                               | ۴۳.۲               | ۵۴.۷ | ۵۸.۹ | ۵۹.۷ | ۸۲.۴ |
|                                                                                                        | گاز غنی سوزانده شده                                                                    | میلیون متر مکعب<br>در روز | ۲۶.۸                          | ۳۲.۵                               | ۳۰                 | ۳۰   | ۲۱.۶ | ۱۵.۱ | ۹.۴  |

## ◀ راهبردها

✓ کاهش ضایعات و تلفات در بخش تولید، انتقال و توزیع انرژی تا سطح استانداردهای ملی تا پایان دوره

✓ بهبود کیفیت محصولات و خدمات بخش انرژی متناسب با استانداردهای بین المللی

- ✓ افزایش حداقل ۱ درصد به ضریب بازیافت میادین نفت کشور تا پایان افق زمانی این سند
- ✓ ایجاد حداکثر ارزش افزوده در محصولات زنجیره نفت خام و گاز (پالایشی و پتروشیمیایی)

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ کاهش سوخت و ضایعات پالایشگاه‌ها
- ✓ جمع‌آوری، فرآوری و یا تبدیل حداکثری گازهای همراه، با رعایت ملاحظات اقتصادی و زیست محیطی
- ✓ استانداردسازی مصرف انرژی تولیدات داخلی
- ✓ حمایت از تولید لوازم مصرف‌کننده انرژی با راندمان بالا و حمایت از شرکت‌های خدمات انرژی
- ✓ بکارگیری روش‌های ازدیاد برداشت جهت برداشت صیانتی از مخازن نفت و گاز
- ✓ افزایش ظرفیت تولید فرآورده‌های پایین دستی پالایشی و پتروشیمی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تشویق بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های گازهای همراه
- ✓ اجرای پروژه‌های بهبود عملیات و بهینه‌سازی در پالایشگاه‌ها
- ✓ افزایش راندمان تولید انرژی و کاهش تلفات در مسیر تولید تا مصرف
- ✓ الزام به رعایت استانداردهای مصرف انرژی در واردات و ساخت تجهیزات
- ✓ کاهش هزینه استفاده از تجهیزات کم مصرف انرژی تولید داخل و وارداتی
- ✓ مطالعه مخازن برای تعیین نحوه استفاده از فناوری و عقد قرارداد با شرکت‌های دارای فناوری
- ✓ تزریق گاز و آب و استفاده از فناوری شکست هیدرولیکی به میادین
- ✓ طرح‌های افزایش بازیافت و تولید صیانتی با اولویت میدان‌های مهم موجود در دست بهره‌برداری
- ✓ احداث واحدهای شکست سنگین مولکولی و بنزین‌سازی در پالایشگاه‌ها و کاهش تولید نفت کوره
- ✓ تخفیف خوراک پتروشیمی صرفاً برای تولید فرآورده‌های پایین دستی

۱۶- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش  
صنعت نفت و گاز و توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه  
(بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی).



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - انرژی

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش ظرفیت‌های جدید و استفاده بهینه از منابع و ظرفیت‌های بخش انرژی برای حداکثرسازی ارزش افزوده در زنجیره تولید کشور و افزایش صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی و کسب منافع ارزی بیشتر

### ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش                                                                                                                                                                        | هدف کمی                                        |                           | وضعیت در پایان<br>۱۳۹۳<br>سال | تاریخ<br>۱۳۹۳<br>تا<br>۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------|-------------------------------|-----------------------------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                                                                                                                                                    | عنوان                                          | واحد                      |                               |                             | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش ظرفیتهای جدید و استفاده بهینه از منابع و ظرفیت‌های بخش انرژی برای حداکثرسازی ارزش افزوده در زنجیره تولید کشور و افزایش صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی و کسب منافع ارزی بیشتر | اکتشاف و توصیف میادین نفت و گاز (قابل استحصال) | میلیون بشکه معادل نفت خام | ۸۵۶                           | ۱۳۵۰                        | ۱۳۴۳               | ۱۲۹۳ | ۱۳۴۲ | ۱۱۹۳ | ۱۳۴۳ |
|                                                                                                                                                                                    | ظرفیت نفت خام                                  | هزار بشکه در روز          | ۳۷۰۰                          | ۳۷۰۰                        | ۳۷۹۰               | ۴۱۱۵ | ۴۲۲۰ | ۴۴۴۰ | ۴۷۰۰ |
|                                                                                                                                                                                    | تولید نفت خام                                  | هزار بشکه در روز          | ۲۸۰۲.۲                        | ۲۸۳۰                        | ۳۴۶۰               | ۳۸۷۰ | ۳۹۶۰ | ۴۰۰۰ | ۴۲۸۰ |
|                                                                                                                                                                                    | تولید میعانات گازی                             | هزار بشکه در روز          | ۴۶۶.۲                         | ۵۵۸                         | ۶۸۸                | ۷۶۳  | ۹۱۰  | ۱۰۰۲ | ۱۰۱۲ |
|                                                                                                                                                                                    | گاز غنی تولیدی                                 | میلیون متر مکعب در روز    | ۶۸۰                           | ۷۴۶                         | ۸۶۹                | ۱۰۰۰ | ۱۰۹۵ | ۱۱۸۰ | ۱۲۸۷ |

### ◀ راهبردها

- ✓ ایجاد حداکثر ارزش افزوده از منابع انرژی اولیه کشور
- ✓ تبدیل و تولید حامل‌های انرژی با ارزش افزوده بالاتر
- ✓ گسترش اکتشاف نفت و گاز به عنوان پشتوانه تولید نفت و گاز کشور در پهنه سرزمین
- ✓ دستیابی به سهم قبلی تولید نفت در اوپک و تثبیت سهم در بازار جهانی با لحاظ تولید صیانتی از مخازن هیدروکربوری مایع کشور
- ✓ ارتقاء جایگاه بین‌المللی شرکت ملی نفت ایران (در فعالیت‌های بالادستی نفت و گاز در جهان)
- ✓ استفاده از روش‌های مختلف تامین مالی با تاکید بر افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی برای اجرای طرح‌های صنعت نفت و گاز و افزایش سهم مشارکت بخش غیردولتی (با اولویت بخش خصوصی و تعاونی)

## سیاست‌ها

- ✓ تعریف و استقرار زنجیره ارزش بر مبنای نتایج امکان سنجی فنی و اقتصادی و ملاحظات زیست محیطی
- ✓ افزایش راندمان پالایشگاه‌ها، کاهش تلفات انتقال و توزیع و بهینه سازی مصرف انرژی
- ✓ جایگزینی سوخت‌های گران و آلاینده با گاز طبیعی
- ✓ شناسایی بلوک های اکتشافی کشور
- ✓ افزایش تولید نفت خام حداقل تا سقف تولید قبلی ایران در اوپک
- ✓ ایجاد تنوع در روش‌های فروش
- ✓ استفاده بهینه و توسعه ظرفیت‌های صنعت نفت به عنوان پشتوانه و محرک توسعه پایدار
- ✓ استفاده از سرمایه گذاری خارجی از طریق انعقاد قراردادهای جدید نفتی و تسهیل استفاده از امکانات صندوق توسعه ملی

## اقدامات اساسی

- ✓ اختصاص میعانات گازی و خوراک پتروشیمی و تخصیص خوراک و تخفیف به صنایع پایین دستی پتروشیمی
- ✓ افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی
- ✓ کاهش فرآورده‌هایی مانند نفت کوره با اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی و بهبود ظرفیت پالایشگاه‌ها
- ✓ انعقاد قراردادهای جدید اکتشاف، توصیف و توسعه با شرکت های معتبر بین‌المللی
- ✓ توسعه و بهره برداری از میدین غرب کارون و افزایش ظرفیت نفت خام کشور به ۴.۷ میلیون بشکه در روز
- ✓ حمایت از مشارکت در پالایشگاه‌ها در خارج از کشور (بخش خصوصی) و حضور در زنجیره پالایش تا توزیع فرآورده‌ها در بازارهای هدف
- ✓ طرح‌های نگهداشت سطح تولید نفت خام تا حد ۴ میلیون بشکه در روز
- ✓ استفاده از حداکثر ظرفیت های ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید
- ✓ تنظیم مواد قانونی برنامه و بودجه برای تسهیل استفاده از منابع صندوق توسعه ملی برای مشارکت حداکثری بخش غیردولتی

## عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

### اهداف کلی

- ✓ توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی

### راهبردها

- ✓ اشاعه و نفوذ فناوری در واحدهای صنعتی
- ✓ تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور (پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ توسعه سازوکارهای هم افزایی و کاهش هزینه های تحقیق و توسعه برای بنگاههای کوچک و متوسط
- ✓ نوسازی صنایع (نرم افزاری و سخت افزاری) برای ارتقای بهره‌وری و توان رقابتی
- ✓ حمایت از توسعه زنجیره پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع (معدنی، نفت، گاز پتروشیمی) و تبدیلی کشاورزی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ آسیب شناسی صنایع فرسوده و تعیین اولویت نوسازی با هدف افزایش توان رقابتی
- ✓ بکارگیری فناوری های نوین برای کاهش شدت انرژی در فرآیندهای تولیدی و محصولات
- ✓ ایجاد و حمایت از شرکت های خدمات مشاوره‌ای، مهندسی و اجرایی برای نوسازی صنایع کشور و صرفه جویی در مصرف انرژی
- ✓ اهتمام به تکمیل زنجیره ارزش صنایع پتروشیمی با جلوگیری از صدور مجوزهای ایجاد تولید مواد و محصولاتی که بازار آنها در منطقه و جهان اشباع شده است.
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت‌های طراحی و مهندسی، در صنایع راهبردی و ریشه دار
- ✓ اعمال تعرفه های افزایشی وارداتی در طول زنجیره های ارزش داخلی به نسبت پردازش بیشتر
- ✓ استفاده موثر از موانع فنی و استانداردهای ملی برای کنترل و مدیریت واردات



۱۷- دانش بنیان نمودن صنایع بالادستی و پایین دستی نفت و گاز با تأسیس و تقویت شرکت های دانش بنیان برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری به منظور افزایش خودکفایی.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشسازی اقتصاد دانش بنیان

### ◀ راهبردها

- ✓ پیشسازی اقتصاد دانش بنیان و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان
- ✓ شکل دهی به بازار محصولات دانش بنیان و فناورانه و تحریک تقاضای تولید با رویکرد صادرات محور

### ◀ سیاستها

- ✓ برنامه ریزی به منظور تامین داخلی فناوریهای راهبردی اولویت دار ملی
- ✓ جهت دهی به سرمایه گذاری مستقیم خارجی به منظور ارتقاء فناوری داخلی و نوآوری
- ✓ جهت دهی به واردکنندگان بزرگ به منظور ارتقاء فناوری داخلی و نوآوری

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ مشارکت کلیه ذینفعان در ساماندهی نظام ملی نوآوری و زمینه سازی تحقق اقتصاد دانش بنیان
- ✓ تدوین الگو و فرایند انتقال و بومی سازی دانش با تاکید بر تجاری سازی ایده ها

## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - انرژی

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش خود اتکایی در توسعه و کاربرد فناوری‌های پیشرفته با دانش بنیان نمودن حوزه انرژی

### ◀ جدول اهداف کمی:

| هدف کلی بخش                                                                           | هدف کمی                                     |             | وضعیت در پایان<br>سال<br>۱۳۹۳ | پیش بینی<br>سال ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------|-------------------------------|----------------------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                                                       | عنوان                                       | واحد        |                               |                      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش خود اتکایی در توسعه و کاربرد فناوری‌های پیشرفته با دانش بنیان نمودن حوزه انرژی | انتقال و توسعه فناوری تولید و ازدیاد برداشت | مطالعه مخزن |                               |                      | ۸                  | ۱۰   | ۱۰   | ۱۲   | ۱۲   |

### ◀ راهبردها

- ✓ ارتقای فناوری در تجهیزات و فرآیندهای زنجیره انرژی و افزایش میزان استفاده از فناوری‌های نوین دنیا
- ✓ گسترش بازارهای جدید خدمات فناوری و صدور محصولات صنعتی

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ حمایت از شرکت‌های دانش بنیان در حوزه انرژی
- ✓ ایجاد مرکز بین المللی جذب و صدور دانش و فناوری و خدمات فنی - مهندسی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ عقد قرارداد با دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی برای مطالعه مخازن نفتی و تولید کاتالیست‌ها و بومی‌سازی فرآیندهای پالایشی و پتروشیمی
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین در چرخه تولید و مصرف انرژی

## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

## ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تأکید بر توسعه صنایع دانش بنیان
- ✓ توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی

## ◀ جدول اهداف کمی

## صنعت:

| ردیف | هدف کلی                                                               | هدف کمی                                                            |            | وضعیت در پایان سال های |     | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------|------------------------|-----|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                       | عنوان                                                              | واحد       |                        |     | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                                                       |                                                                    |            |                        |     |                    |      |      |      |      |
| ۳    | ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تأکید بر توسعه صنایع دانش بنیان | سهم محصولات با فناوری متوسط و بالا از ارزش افزوده صنعتی            | درصد       |                        | ۳۶  | ۴۰                 | ۴۲   | ۴۴   | ۴۶   | ۵۰   |
|      |                                                                       | افزایش نسبت کارکنان با تحصیلات دانشگاهی در بنگاه های صنعتی و معدنی | درصد       |                        | ۰.۵ |                    |      |      |      | ۲۵   |
|      |                                                                       | به بهره برداری رساندن شهرک های فناوری                              | تعداد      |                        | ۲   | ۱                  | ۱    | ۱    | ۱    | ۱    |
| ۵    | توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی                                       | اشتغال صنعت و معدن (انباشته)                                       | میلیون نفر |                        | ۳/۴ | —                  | ۳/۸  | —    | —    | ۴    |
|      |                                                                       | نرخ رشد ارزش افزوده صنعت                                           | درصد       |                        | ۶.۷ | ۶.۸                | ۷    | ۸.۵  | ۱۱.۵ | ۱۱   |
|      |                                                                       | سهم بخش خصوصی در ارزش تولیدات بخش صنعت و معدن <sup>۱</sup>         | درصد       |                        | ۷۲  | -                  | -    | -    | -    | ۹۰   |

\* پیش بینی

۱ به ماخذ مرکز آمار ایران-آمار کارگاه های صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیشتر

## راهنماها

- ✓ توسعه صنایع مبتنی بر فناوری پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ اشاعه و نفوذ فناوری در واحدهای صنعتی
- ✓ تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور (پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل

## سیاست‌ها

- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت های توسعه فناوری و صنایع پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ پشتیبانی از توسعه صادرات محصولات صنایع پیشرفته و دانش بنیان و شکل گیری بنگاههای فناور صادرات گرا
- ✓ هدایت تقاضای حوزه های مهم و دارای وزن بالا در اقتصاد صنعتی (نفت، گاز، پتروشیمی، معادن و صنایع معدنی و خدمات (ICT، سلامت) به توانمندی صنایع پیشرفته داخلی
- ✓ حمایت از توسعه نوآوری در قالب سامان دهی نظام نوآوری بخشی
- ✓ توسعه سازوکارهای هم افزایی و کاهش هزینه های تحقیق و توسعه برای بنگاههای کوچک و متوسط
- ✓ نوسازی صنایع (نرم افزاری و سخت افزاری) برای ارتقای بهره‌وری و توان رقابتی
- ✓ حمایت از توسعه زنجیره پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع (معدنی، نفت، گاز، پتروشیمی) و تبدیلی کشاورزی
- ✓ مدیریت واردات براساس ضوابط فنی و تعرفه‌ای در جهت افزایش رقابت پذیری داخلی

## اقدامات اساسی

- ✓ توسعه و بهبود کارکرد نهادها و کانونهای هم افزایی فناوری مانند شهرکهای فناوری، و پارکهای علم و فناوری
- ✓ پشتیبانی از فعالیتهای تحقیق و توسعه در واحدهای صنعتی و افزایش سهم تحقیق و توسعه در هزینه های بنگاههای بخش
- ✓ توسعه و تعمیق حقوق مالکیت فکری (صنعتی) در زنجیره ارزش از ایده تا محصول و تعیین جایگاه مناسب آن در نظام اجرایی کشور
- ✓ توسعه استانداردهای لازم در حوزه صنایع پیشرفته و ارتقاء انطباق استانداردهای ملی با استانداردهای بازارهای هدف صادراتی
- ✓ حمایت از تولید محصولات با فناوری پیشرفته به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نانو، بایو، فناوری هسته ای، میکرو الکترونیک و نوین سازی فرآیندهای موجود تولید
- ✓ ایجاد و توسعه کنسرسیوم های شرکت‌های صادر کننده محصولات صنایع پیشرفته کشور.
- ✓ حمایت و پشتیبانی از شکل گیری شرکت‌های بزرگ در تراز بین‌المللی در صنایع پیشرفته کشور
- ✓ استقرار نظام اجرایی – نظارتی قانون حداکثر استفاده از توان داخلی قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات در وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ✓ برقراری نظام تأمین مالی مقید طرحها و پروژه‌های بخش عمومی به ارجاع کار به ظرفیتهای داخلی
- ✓ پیش آگهی تقاضای طرحها و پروژه های ایجاد و توسعه در بخش عمومی به خدمات، کالاها و تجهیزات مورد نیاز بمنظور تدارک و ظرفیت سازی در صنایع داخلی.
- ✓ توسعه پیمانکاریهای عمومی مهندسی – تدارک – ساخت در حوزه های مورد نظر
- ✓ حمایت از توسعه نهادها و ابزارهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر
- ✓ ایجاد ابزارهای نوین مالی به ویژه در بازار سرمایه در جهت تأمین مالی نوآوری ها
- ✓ حمایت از تشکیل و توسعه شرکت‌های دانش بنیان
- ✓ توسعه کمی و کیفی فعالیت شهرکهای فناوری و مراکز خدمات فناوری و کسب و کار
- ✓ پشتیبانی از گسترش ظرفیتهای عرضه خدمات مشاوره صنعتی
- ✓ آسیب شناسی صنایع فرسوده و تعیین اولویت نوسازی با هدف افزایش توان رقابتی

- ✓ بازتعریف مأموریت سازمان های توسعه ای در نوسازی صنایع
- ✓ بکارگیری فناوری های نوین برای کاهش شدت انرژی در فرآیندهای تولیدی و محصولات
- ✓ ایجاد و حمایت از شرکت های خدمات مشاوره ای، مهندسی و اجرایی برای نوسازی صنایع کشور و صرفه جویی در مصرف انرژی
- ✓ هدایت و حمایت از ارائه آموزش های لازم جهت ارتقای مهارت های نیروی انسانی واحدهای تولیدی
- ✓ ترغیب بنگاه ها برای بکارگیری فناوری های نوین، شبکه های اطلاعاتی
- ✓ حمایت از پروژه ها و پایان نامه های دانشگاهی تحصیلات تکمیلی در حوزه تحقیقات کاربردی، فناوری و طراحی مهندسی
- ✓ همکاری مستمر با دستگاه های آموزشی و پژوهشی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی و تامین نیازهای مهارتی و پژوهشی بخش
- ✓ هدایت فعالیت های پژوهشی و مهندسی برای کاربردی شدن و در جهت تقویت ارتباط بخش صنعت و دانشگاه
- ✓ ایجاد نظام ارزش گذاری دارایی های نامشهود و احصای آن به عنوان سرمایه و سهام در بنگاههای اقتصادی
- ✓ تعیین چارچوب قیمت و حقوق مالکانه دولت در نهاده های کلیدی تولید (حاملهای انرژی، خوراک واحدهای پتروشیمی، حقوق دولتی معادن) با رعایت ملاحظه منافع ملی در کل زنجیره ارزش و رقابت پذیری با رقبای منطقه ای. به گونه ای که اتخاذ تصمیم برای سرمایه گذاران در طول برنامه میسر گردد.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه ای بخش در ارائه خدمات مشاوره و توسعه تکنولوژی در صنایع پتروشیمی و پایین دستی.
- ✓ اهتمام به تکمیل زنجیره ارزش صنایع پتروشیمی با جلوگیری از صدور مجوزهای ایجاد تولید مواد و محصولاتی که بازار آنها در منطقه و جهان اشباع شده است.
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت های طراحی و مهندسی، در صنایع راهبردی و ریشه دار
- ✓ اعمال تعرفه های افزایشی وارداتی در طول زنجیره های ارزش داخلی به نسبت پردازش بیشتر
- ✓ استفاده موثر از موانع فنی و استانداردهای ملی برای کنترل و مدیریت واردات
- ✓ حمایت از توسعه برندهای تولیدی داخلی و بین المللی شدن آنها به ویژه در صنایع مصرفی
- ✓ حمایت و پشتیبانی از تشکیل شرکت های بزرگ سرمایه گذار در طول زنجیره تولید کالاهای صنعتی
- ✓ تولید محصولات صادراتی منطبق با استانداردها و معیارهای بازار هدف.



۱۸- افزایش مستمر ضریب بازیافت و برداشت نهایی از  
مخازن و چاه‌های نفت و گاز.



## ◀ عنوان فرابخش : امور زیربنایی - انرژی

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش بازیافت و کاهش هدر روی در تولید و مصرف انرژی با رعایت ملاحظات و استانداردهای زیست محیطی

### ◀ جدول اهداف کمی :

| هدف کلی بخش                                                                                            | هدف کمی                           |                        | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | پیش بینی<br>سال ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------------|----------------------------|----------------------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                                                                        | عنوان                             | واحد                   |                            |                      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش بازیافت و کاهش<br>هدرروی در تولید و مصرف<br>انرژی با رعایت ملاحظات و<br>استانداردهای زیست محیطی | افزایش ضریب بازیافت<br>مخازن نفتی | درصد                   | ۰.۰۲                       | ۰.۰۲                 | ۰.۰۵               | ۰.۱۳ | ۰.۲۴ | ۰.۲۶ | ۰.۳۱ |
|                                                                                                        | تزریق گاز                         | میلیون متر مکعب در روز | ۷۲.۲                       | ۸۰                   | ۱۲۵                | ۱۲۵  | ۱۴۰  | ۱۵۰  | ۱۵۰  |

### ◀ راهبردها

✓ افزایش حداقل ۱ درصد به ضریب بازیافت میادین نفت کشور تا پایان افق زمانی این سند

✓ ایجاد حداکثر ارزش افزوده در محصولات زنجیره نفت خام و گاز (پالایشی و پتروشیمیایی)

### ◀ سیاست‌ها

✓ جمع آوری، فرآوری و یا تبدیل حداکثری گازهای همراه، با رعایت ملاحظات اقتصادی و زیست محیطی

✓ بکارگیری روش‌های ازدیاد برداشت جهت برداشت صیانتی از مخازن نفت و گاز

### ◀ اقدامات اساسی

✓ تشویق بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های گازهای همراه

✓ مطالعه مخازن برای تعیین نحوه استفاده از فناوری و عقد قرارداد با شرکت‌های دارای فناوری

✓ تزریق گاز و آب و استفاده از فناوری شکست هیدرولیکی به میادین

✓ طرح‌های افزایش بازیافت و تولید صیانتی با اولویت میدان‌های مهم موجود در دست بهره‌برداری



۱۹- تقسیم کار و تعیین نقش ملی در مناطق، استان‌ها، نواحی و سواحل و جزایر کشور با رعایت الزامات آن در چارچوب سیاست‌های کلی مربوط، به منظور افزایش تولید ثروت ملی و حمایت دولت از سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته و روستایی.



## ◀ عنوان فرابخش: جمعیت، آمایش توسعه روستایی و ... محیط زیست و نظام اداری- آمایش، توسعه و توازن منطقه ای

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقای توانایی مناطق / استانها در دستیابی به اشتغال، درآمد، و اقتصاد بهره ور، پایدار و انعطاف‌پذیر در برابر تهدیدات محیطی و خارجی
- ✓ ارتقا انسجام ملی و کاهش عدم تعادل‌های منطقه‌ای
- ✓ تمرکززدایی در نظام توسعه ملی و ارتقاء سرمایه‌های موجد توسعه مناطق
- ✓ یکپارچه‌سازی نظام برنامه‌ریزی و هماهنگی بین سیاستگذاری‌های منطقه‌ای و بخشی

### ◀ راهبردها

- ✓ ایجاد فرصت‌های برابر رشد در جهت نیل به تعادل منطقه‌ای
- ✓ ایجاد بستر مناسب برای توسعه درون‌زای هر منطقه
- ✓ هویت بخشی قانونی و حقوقی مناطق کشور
- ✓ افزایش همگرایی و تقویت هویت ملی در طراحی و اجرای طرح‌های ملی و منطقه‌ای
- ✓ تعامل سازنده میان ارزش‌ها و مزیت‌های مناطق گوناگون کشور با استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، آموزشی و اقتصادی
- ✓ تجهیز منابع اعتباری دولتی و غیردولتی برای ارتقاء شاخص‌های مناطق (استانها و شهرستان‌های) کمتر توسعه یافته
- ✓ تقویت قطب‌ها و قانون‌های توسعه با هدف تقویت همگرایی، یکپارچگی ملی، وحدت و پیوندهای اجتماعی
- ✓ توسعه سرمایه‌گذاری صنعتی در مناطق کمتر توسعه یافته متناسب با مزیت های نسبی و رقابتی
- ✓ سازماندهی شبکه سکونتگاهی و فضاها و فعالیتی و زیستی
- ✓ توسعه و آبادانی نواحی مرزی و مکانهای خالی دارای مزیت
- ✓ تعادل نظام درآمد- هزینه استانی و ملی
- ✓ انتظام بخشی رابطه دولت مرکزی، مدیریت محلی و مردم
- ✓ ارتقاء جایگاه توسعه منطقه‌ای در نظام برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه کشور
- ✓ تدوین نظام یکپارچه برنامه ریزی و مدیریت توسعه سرزمین
- ✓ هماهنگ‌سازی، انتظام بخشی و کنترل اقدامات و فرایندهای توسعه‌ای بخش‌های مختلف اقتصادی
- ✓ بسترسازی برای ایجاد تعاملات بین منطقه‌ای و استانی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ توسعه زیربناهای سخت افزاری و نرم افزاری
- ✓ ایجاد امکانات عادلانه و فرصت‌های برابر بین و درون مناطق کشور
- ✓ تأمین و توسعه خدمات زیربنایی مناطق کمتر توسعه یافته
- ✓ ارایه مشوق‌ها، تسهیلات هدفمند برای سرمایه‌گذاری در پهنه سرزمین برای تعادل بخشی سطح توسعه مناطق
- ✓ حمایت از فعالیتهای اقتصادی کوچک و رقابت‌پذیر
- ✓ توسعه قابلیت‌های دسترسی و ارتباطات بین منطقه‌ای و درون منطقه‌ای در پهنه سرزمین
- ✓ واگذاری مدیریت شده اختیارات به نهادهای محلی در استانها
- ✓ هم‌افزایی و ارتقا سطح تعاملات و درهم تنیدگی اقتصاد مناطق مختلف کشور از طریق تعیین نقشها و عملکردهای متجانس و تکمیلی برای قلمروهای مجاور
- ✓ توسعه صنایع تولید کننده کالاهای مورد نیاز کشورهای منطقه به ویژه محیط آسیای جنوب غربی با اولویت استقرار در استانهای مرزی دارای قابلیت
- ✓ ایجاد ساز و کار مدیریت واحد توسعه منطقه ای
- ✓ تجمیع سامانه‌های ملی و استانی ارزیابی برنامه‌های توسعه سازمان فضایی کشور
- ✓ توزیع و ارائه الگوی بهینه کشت با مشارکت سایر نهادها
- ✓ استفاده هدفمند و مؤثر از منابع صندوق توسعه ملی به منظور توسعه زیربناها
- ✓ توسعه زیرساخت‌ها و امکانات موردنیاز در حوزه گردشگری سلامت
- ✓ جلب سرمایه‌گذاری خارجی به ویژه مشارکت کشورهای منطقه در زمینه توسعه زیرساخت‌ها در جهت منافع مشترک منطقه‌ای
- ✓ توسعه خوشه‌ها و زنجیره‌های صنعتی در مناطق و استان‌های کشور بر اساس رقابت پذیری و مزیت نسبی
- ✓ توسعه صادرات خدمات بخصوص در حوزه سلامت، فنی و مهندسی به کشورهای هدف
- ✓ کاهش تصدی‌گری اجرایی دولت با تقویت حاکمیت از طریق مشارکت مردمی در چارچوب قانون
- ✓ تمرکززدایی و افزایش اختیارات مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه و عمران استان
- ✓ ارائه ضوابط جدید توزیع منابع عمومی با رویکرد ارتقاء تعادل‌های منطقه‌ای و بهره‌برداری از قابلیت‌ها
- ✓ ارتقاء فعالیت‌های توسعه‌ای ملی و استانی در مناطق مرزی با اعطای مشوق‌های اقتصادی و تقویت زیربناها و جهت‌دهی سرمایه‌گذاری‌های ملی اعم از دولتی و غیردولتی به این نواحی
- ✓ بازنگری توزیع فضایی شبکه‌هایی از فعالیت‌های صنعتی در مناطق کمتر توسعه یافته
- ✓ استفاده بهینه از نیروی انسانی، سرمایه فکری و اجتماعی محلی در طرحهای توسعه منطقه‌ای و محلی
- ✓ تقویت نقش شهرهای میانی و کوچک و تمرکززدایی از کلانشهرها با حفظ نقش سیاست‌گذاری ملی و واگذاری اختیارات بیشتر در برنامه‌ریزی منطقه‌ای به استان ها
- ✓ ارتقاء جایگاه آمایش سرزمین در نظام تصمیم‌گیری و نظارت
- ✓ هدایت فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی و نظارت بر نحوه استقرار و عملکرد آن از منظر آمایشی

- ✓ هماهنگ‌سازی قوانین و مقررات و ایجاد هماهنگی در نظام مدیریت تهیه، تصویب و اجرای طرح‌های توسعه منطقه‌ای، شهری و روستایی
- ✓ رعایت اصول و مبانی پایداری محیط زیست به ویژه توان اکولوژیک در مکان‌یابی فعالیت‌های توسعه در پهنه سرزمین
- ✓ اتخاذ تدابیر و سازوکارهای تشویقی در جهت سرمایه‌گذاری در شهرهای کوچک با رعایت ملاحظات زیست محیطی
- ✓ استفاده از سازوکارهای مالیاتی برای تمرکززدایی از مناطق متراکم شهری

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ بازنگری مفهومی و اجرایی کردن منطقه بندی
- ✓ شناسایی و تکمیل زنجیره‌های تولید دارای مزیت رقابتی در هر منطقه
- ✓ تعریف و اجرای طرح‌های عمرانی بزرگ ملی، منطقه‌ای و اولویت ایجاد قطب‌های بزرگ اقتصادی در مناطق بویژه مناطق کمتر توسعه‌یافته
- ✓ اعلام جذابیت‌ها و ارائه مشوق‌های ترجیحی برای سرمایه‌گذاری در مناطق (بویژه کمتر توسعه یافته)
- ✓ بررسی الگوی توزیع منابع عمومی با رویکرد کاهش عدم برخورداری و بهره‌برداری از قابلیت‌ها
- ✓ تعیین نقش مدیریت منطقه ای و تقسیم کار فضایی عملکردی استانها
- ✓ ایجاد قطب‌های آموزش مهارتی در کشور با استفاده از تجمع نوع تولیدات و خدمات
- ✓ تمرکز بر کسب و کار صنایع خانگی و فناوری اطلاعات در انزلی
- ✓ تمرکز بر کسب و کار و مبادلات تجاری حوزه قفقاز در ارس
- ✓ تمرکز بر کسب و کار و مبادلات تجاری با ترکیه در ماکو
- ✓ هماهنگی و یکپارچه‌سازی فرایندهای ارزیابی و سیاست‌گذاری اجرائی نظام‌های بخشی/منطقه‌ای
- ✓ تدوین شاخص‌ها و ضوابط مکان‌یابی و تعیین نقش مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور
- ✓ تدوین سند منطقه‌بندی کشور بر اساس معیارها و شاخص‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی و سیاسی و رعایت اصول آمایش سرزمین
- ✓ تدوین الگوی بهینه کشت توسط وزارت جهاد کشاورزی
- ✓ تدوین برنامه توسعه متوازن امکانات، خدمات و زیرساخت‌ها در پهنه سرزمین بر اساس نیازها، ضرورت‌ها و مزیت‌ها
- ✓ تدوین برنامه جامع بلندمدت توسعه شبکه حمل و نقل ریلی و جاده‌ای کشور براساس پیمان‌های بین‌المللی
- ✓ جلب مشارکت سرمایه‌گذاری خارجی و کشورهای همجوار در توسعه شبکه زیرساخت‌های حمل و نقلی کشور
- ✓ نوسازی و تکمیل شبکه خدمات رسانی به گردشگران خارجی (هتل‌ها، رستوران‌ها، آژانس‌های هواپیمایی و ...) و تسهیل ورود گردشگر به کشور
- ✓ تخصیص منابع صندوق توسعه ملی به توسعه متوازن استانها و مناطق کشور
- ✓ تدوین الگوی توسعه کشت و توسعه کشت فراسرزمینی
- ✓ ساماندهی سیستم‌های اطلاعاتی دستگاه‌های مختلف و ایفای نقش هماهنگ‌کننده بین دستگاه‌ها در تبادل داده‌ها

- ✓ بازنگری ضوابط و معیارهای تغییر کاربری اراضی متناسب با ویژگی‌های بوم شناختی هر قلمرو
- ✓ بازبینی جایگاه مدیریت توسعه منطقه ای در مدیریت کشور
- ✓ بررسی و تصویب نظام یکپارچه برنامه‌ریزی
- ✓ بررسی تجمیع و ادغام شوراهای عالی تاثیرگذار بر امر برنامه‌ریزی توسعه سرزمین و ایجاد هماهنگی بین آنها
- ✓ تکمیل نظام و سامانه ارزیابی توسعه و رصد آمایش - ساترا در سطوح بخشی و استانی
- ✓ تدوین دستورالعمل‌های اجرایی، نظارتی و شاخص‌های ارزیابی تحقق ضوابط آمایش سرزمین و نهادینه‌سازی این ضوابط در فرایند توسعه ملی و منطقه‌ای
- ✓ اصلاح قوانین، آئین‌نامه‌ها، اساسنامه‌ها و شرح وظایف دستگاه‌های اجرایی موردنیاز
- ✓ الزام دستگاه‌های بخشی به تهیه پیوست توجیهات آمایشی و توسعه منطقه ای جهت تصویب طرح‌های زیربنایی و سرمایه‌گذاری اقتصادی
- ✓ اولویت‌بندی سرمایه‌گذاری‌های مختلف در فعالیت‌های توسعه‌ای با توجه به سند آمایش استان
- ✓ تکمیل مطالعات آمایش سرزمین در سطوح ملی و استانی
- ✓ تدوین معیارها و ضوابط بهره‌برداری پایدار از سرزمین
- ✓ منظور کردن مبانی اصول اکولوژیک سرزمین در تدوین و اجرای طرح‌های آمایش و توسعه منطقه‌ای
- ✓ رعایت مبانی ارزیابی راهبردی محیط زیست در فعالیت‌های توسعه در پهنه سرزمین

## ◀ عنوان : امور زیربنایی - ارتباطات و فناوری اطلاعات

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش ظرفیت پهن‌بند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات
- ✓ افزایش پوشش شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و خدمات الکترونیکی دولت برای روستاهای بالای ۲۰ خانوار جمعیت، مناطق کمتر توسعه یافته و مناطق مرزی

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی         |                                                                                                                           | هدف کلی                                                                                                                                         |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۴۰۱ | ۱۴۰۲ | ۱۴۰۳ | ۱۴۰۵ |                            | واحد            | عنوان                                                                                                                     |                                                                                                                                                 |
| ۸۰                 | ۷۰   | ۶۵   | ۶۰   | ۵۵   | ۴۴.۷۳                      | درصد            | دسترسی ۸۰ درصد خانوارها به پهن‌بند                                                                                        | افزایش ظرفیت پهن‌بند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات                                                                                                   |
| ۲۰                 | ۲۰   | ۱۶   | ۸    | ۴    | ۰.۲۵۶                      | مگابیت بر ثانیه | افزایش سرعت دسترسی مشترک به حداقل ۲۰ Mb/s                                                                                 |                                                                                                                                                 |
| ۹۰                 | ۷۵   | ۶۵   | ۴۵   | ۳۰   | ۱۰                         | درصد            | برقراری امکان دسترسی پرسرعت به ۹۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار                                                           | افزایش پوشش شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و خدمات الکترونیکی دولت برای روستاهای بالای ۲۰ خانوار جمعیت، مناطق کمتر توسعه یافته و مناطق مرزی |
| ۸۰                 | ۶۵   | ۵۰   | ۴۰   | ۲۰   | -                          | روستا           | ارائه حداقل چهار خدمت الکترونیکی اصلی دولت (سلامت، آموزش، کشاورزی، بانکی و مالی) در ۸۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار کشور |                                                                                                                                                 |
| ۱۰۰                | ۹۶   | ۹۲   | ۸۸   | ۸۴   | ۷۰                         | درصد            | ارائه خدمات خرده بانکداری در ۱۰۰ درصد دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات روستایی                                             |                                                                                                                                                 |

## ◀ راهبردها

- ✓ افزایش سرمایه‌گذاری زیرساختی دولت با رویکرد غیرانتفاعی جهت کاهش هزینه‌های ملی
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری مشترک خارجی در توسعه شبکه‌های دسترسی
- ✓ استفاده اقتصادی از منابع حیاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (فرکانس، آدرس و دامنه اینترنتی، تخصیص شماره) و اعمال مدیریت کارآمد

- ✓ مقرون به صرفه نمودن دسترسی به شبکه پهن باند متناسب با درآمد سرانه
- ✓ توسعه متوازن منطقه‌ای و کاهش شکاف دیجیتالی بین مناطق و استان‌های کشور

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ رفع انحصار و ایجاد نظام شراکتی در استفاده از مصادیق انحصاری شبکه دسترسی
- ✓ استفاده از روش‌های تأمین منابع مالی پروژه‌ها به شیوه مشارکت عمومی خصوصی (PPP)
- ✓ اعمال مدیریت یکپارچه بر شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ استفاده حداکثری از ظرفیت بخش‌های خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی در توسعه شبکه دسترسی
- ✓ گسترش زیرساخت‌ها و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور
- ✓ ارتقا نظام‌ها و زیرساخت‌های تنظیم مقرراتی و نظارتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ روزآمد نمودن مصادیق خدمات عمومی اجباری ICT با توجه به آمایش سرزمین

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تکمیل شبکه‌های فیبر نوری و ماکروویو مورد نیاز شبکه پهن باند
- ✓ جایگزینی تجهیزات DWDM و CWDN استانی
- ✓ خرید، نصب و راه‌اندازی سویچ و روترهای شبکه IP مورد نیاز شبکه ملی اطلاعات
- ✓ تغییر و به‌روزرسانی نسل آنتن‌های شبکه تلفن همراه کشور (BTS, BSC, MSC)
- ✓ ایجاد مناطق آزاد ICT جهت فعالیت شرکت‌های معتبر مشروط به مشارکت با شرکت‌های داخلی و انتقال فناوری به کشور
- ✓ خرید تجهیزات pos و ATM و pinpad برای ۱۰ هزار دفتر ICT روستایی
- ✓ راه‌اندازی سامانه خدمات بانکی برای دفاتر روستایی
- ✓ راه‌اندازی BTS های GSM روستایی با قابلیت پوشش پورت پرسرعت تأمین ارتباطات پرسرعت

### ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - آموزش - آموزش فنی و حرفه ای و مهارت آموزی

#### ◀ اهداف کلی

- ✓ ایجاد قدرت انطباق مراکز با نیازها

#### ◀ راهبردها

- ✓ توسعه هدفمند آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت آموزی در استان‌ها

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ برنامه‌ریزی توسعه مهارت با توجه به سندهای آمایشی و ظرفیت‌های استانی، ظرفیت بخش‌های اقتصادی، محرومیت آموزشی در استان‌های خاص
- ✓ تاکید بر آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش و کاردانی پیوسته در استان‌های خاص
- ✓ توجه به نیازهای منطقه‌ای و آمایش سرزمین و بازنگری در عناوین، رشته، محل‌ها و برنامه‌ها متناسب با نیازها
- ✓ تدوین و کاربست نقشه راه تحول و توسعه آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی در زیرنظام‌های مرتبط
- ✓ توجه به آموزش در مقوله‌های مهم و حوزه‌های بحرانی مثل آب، انرژی و محیط‌زیست و ارائه آموزش‌های تکمیلی در کنار مهارت‌آموزی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ... برنامه‌ریزی ویژه برای شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش برای استان‌های خاص (با فاصله قابل توجه از میانگین شاخص‌ها) در سال اول برنامه
- ✓ تهیه نقشه راه توسعه و تحول آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی در استان‌ها توسط وزارت‌های آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای
- ✓ اجرای نمونه‌ای آموزش کاردانی پیوسته در سه سال اول برنامه و ارائه گزارش تحلیلی در سال چهارم برنامه
- ✓ استخراج مؤلفه‌ها و ویژگی‌های آموزش‌های مهارتی (رسمی و غیررسمی) برای استان‌ها مبتنی بر اسناد توسعه استانی و اسناد آمایشی آنها
- ✓ تهیه برنامه آموزش تکمیلی به صورت برنامه ویژه یا درج در محتوای برنامه موجود آموزش مهارتی در ارتباط با موضوعات آب، انرژی و محیط‌زیست توسط دستگاه‌های عرضه‌کننده (در موضوعات آموزشی مرتبط)

## ◀ عنوان فرابخش : جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - توسعه روستایی، عشایری و توانمندسازی فقرا و محرومین

## ◀ اهداف کلی

- ✓ توسعه و ارتقاء زیرساخت‌های مناطق و محلات فقیر و محروم شهری و روستایی و عشایری با تاکید بر مناطق محروم محور توسعه پایدار شرق و غرب
- ✓ افزایش سرمایه‌گذاری در مناطق هدف محور توسعه شرق و غرب

## ◀ جدول اهداف کمی

اهداف کمی توسعه و ارتقاء زیرساخت‌های مناطق و محلات فقیر و محروم شهری و روستایی و عشایری با تاکید بر مناطق محروم محور توسعه پایدار شرق و غرب

| ردیف | هدف کلی                     | هدف کمی                                                     |                 | وضعیت در پایان سال‌های |   | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------|---|--------------------|------|------|------|------|
|      |                             | عنوان                                                       | واحد            |                        |   | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                             |                                                             |                 |                        |   |                    |      |      |      |      |
| ۱    | توسعه زیرساخت‌های مناطق هدف | ارتقای کیفیت زیرساخت‌های مناطق هدف (محله شهری- منطقه محروم) | تعداد محله شهری | -                      | - | ۲۰                 | ۴۰   | ۶۰   | ۸۰   | ۱۰۰  |
|      |                             |                                                             | تعداد منطقه     | -                      | - | ۵۰                 | ۵۰   | ۱۵۰  | ۱۰۰  | ۵۰   |

| ردیف | هدف کلی                                               | هدف کمی                                 |           | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                       | عنوان                                   | واحد      |                        |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                                       |                                         |           | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴ |                    |      |      |      |      |
| ۲    | افزایش سرمایه‌گذاری در مناطق هدف توسعه محور شرق و غرب | کاهش ریسک سرمایه‌گذاری (پوشش کامل ریسک) | تعداد طرح | -                      | -    | ۴۰                 | ۵۰   | ۶۰   | ۷۰   | ۸۰   |

#### راهنماها

- ✓ تسهیل دسترسی گروههای کم درآمد و فقرا به منابع و تسهیلات بانکی، زیر ساخت های فیزیکی – کالبدی و خدمات و کاربریهای آموزشی، اجتماعی و فرهنگی
- ✓ توسعه کسب و کار خرد و بنگاه های خرد حامی فقرا
- ✓ حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری در محور توسعه شرق و غرب
- ✓ بهبود شاخص های عدالت اجتماعی

#### سیاست‌ها

- ✓ افزایش مشارکت خانوارها و مناطق فقیر در رشد فراگیر اقتصادی
- ✓ کمک به تولیدکنندگان فقیرتر و کوچک تر در مدیریت ریسک
- ✓ بومی سازی و توسعه مدل وام دهی گروهی و بانکداری پیوندی
- ✓ استفاده از مزیت نسبی و رقابتی و شرایط اقلیمی مناطق و تمامی فرصتهای اقتصادی-اجتماعی ملی و منطقه ای
- ✓ تلاش برای اخذ مجوزهای شرعی در زمینه استفاده از بخشی از منابع ذکات در تأمین استفاده از منابع حاصل از وقف، خمس، صدقات و نذورات و سایر وجوه شرعی
- ✓ کمک به تقویت نقش و وظیفه نهادهای مدیریت محلی در فرآیند توانمندسازی
- ✓ تلاش برای اخذ مجوزهای شرعی در زمینه استفاده از بخشی از منابع ذکات در تأمین استفاده از منابع حاصل از وقف، خمس، صدقات و نذورات و سایر وجوه شرعی
- ✓ استفاده از مزیت نسبی و شرایط اقلیمی مناطق و تمامی فرصتهای اقتصادی-اجتماعی ملی و منطقه ای
- ✓ ایجاد بنگاههای اقتصادی در قالب شیوه های مختلف با تأکید بر بنگاههای کوچک و متوسط
- ✓ ارتقاء بهره وری کشاورزی و تنوع بخشی به اقتصاد روستایی در مناطق فقیر و محروم
- ✓ تقویت حقوق مالکیت ( زمین و...) در مناطق روستایی و سکونتگاههای غیر رسمی
- ✓ اصلاح و سوق دهی منابع قانون هدفمندسازی یارانهها به سرمایه‌گذاریهای اشتغال‌زا و کالاهای عمومی و زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی حامی فقرا در مناطق هدف دو محور
- ✓ تنظیم مقررات بازار کار به منظور ایجاد فرصت‌های جذاب شغلی برای مناطق هدف در دو محور
- ✓ ترویج و ترغیب مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت‌ها در توسعه فعالیت های اقتصادی مناطق محروم دو محور
- ✓ تأمین و بسیج منابع مالی اسلامی برای فقرزدایی و محرومیت زدایی

- ✓ حمایت از محصولات کشاورزی مناطق هدف
- ✓ استفاده از منابع، اموال و دارایی‌های نهادهای بنیادهای انقلاب اسلامی
- ✓ استفاده از درآمد ناشی از سرمایه‌گذاریها و مدیریت وجوه
- ✓ پوشش ریسک سرمایه‌گذاری اقتصادی در مناطق هدف
- ✓ ارتقاء بهره‌وری کشاورزی و تنوع بخشی به اقتصاد روستایی در مناطق فقیر و محروم
- ✓ شناسایی قابلیت‌ها و مزیت‌های محور توسعه شرق و غرب و خلق مزیت‌های جدید
- ✓ محدود نمودن پرداخت یارانه مستقیم به گروه‌های نیازمند
- ✓ هدفمندسازی یارانه‌ها با تأکید بر اقشار کم‌درآمد
- ✓ استفاده بهینه از منابع حاصل از حذف یارانه‌ها با هدف افزایش رفاه کل جامعه و بهبود شاخص‌های عدالت
- ✓ اعطای کمک‌های غیرنقدی به خانوارهای آسیب‌پذیر به منظور تأمین امنیت غذایی
- ✓ اصلاحات حقوقی و نهادی برای مقابله با فساد اداری
- ✓ تقویت نقش شورای عالی تامین و رفاه اجتماعی در سیاستگذاری‌های اجتماعی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ طرح تشکیل صندوق وقف و نذر برای فقرزدایی
- ✓ تشکیل و توسعه گروه‌های وام دهی گروهی ( همیار و هم پیوند)
- ✓ طرح افزایش ظرفیت نفوذ اینترنت به روستاهای بالای ۵۰ خانوار
- ✓ صدور سند مالکیت املاک و مستغلات روستاییان
- ✓ طرح حمایت از کسب و کار خرد گروه‌های کم درآمد و فقیر
- ✓ طرح آموزش بانک پذیری فقرا
- ✓ تشکیل صندوق نذر و وقف
- ✓ صدور سند مالکیت املاک و مستغلات روستاییان و تسهیل صدور سند مالکیت املاک حاشیه نشینان شهری
- ✓ تهیه سازوکار و دستورالعمل انجام ارزیابی تأثیرات اجتماعی سیاستها، برنامه ها و طرحهای توسعه ایی بر فقر و محرومیت
- ✓ انجام ارزیابی تأثیرات اجتماعی سیاستها، برنامه ها و طرحهای توسعه ایی بر فقر و محرومیت
- ✓ طرح اصلاح شبکه‌های تأمین مواد اولیه، طراحی، بازاریابی و فروش مشاغل خانگی زنان سرپرست خانوار
- ✓ طرح آمایش محور شرق و غرب
- ✓ تشکیل صندوق‌های اعتباری خرد با رویکرد مشارکتی و تسهیلگری
- ✓ طرح تسهیل سرمایه گذاری و پوشش ریسک در مناطق هدف
- ✓ تقویت زیرساخت‌های فیزیکی و اقتصادی مناطق هدف
- ✓ اجرای طرح مشارکت اقتصادی مردم مناطق هدف با رویکرد تسهیلگری
- ✓ طرح توسعه ناحیه محور مناطق محروم و مرزی محروم محور شرق و غرب با بهره گیری از شراکت همه ذینفعان (بخش‌های دولتی – عمومی، تعاونی و خصوصی)
- ✓ اقدام به پیش خرید محصولات کشاورزی بر اساس نرخ های آتی به منظور توانمندسازی و بی‌نیاز کردن نیازمندان و فقرا به بهره گیری از روشهای تأمین مالی ربوی
- ✓ طرح توسعه گردشگری روستایی و بوم گردی جامعه محور و کم ضرر
- ✓ طرح توسعه فناوریهای قابل استفاده از سوی تولیدکنندگان کوچک مقیاس

- ✓ طرح حمایت از کسب و کار خرد گروه‌های کم درآمد و فقیر
- ✓ تهیه سازوکار و دستورالعمل انجام ارزیابی تأثیرات اجتماعی سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای بر فقر و محرومیت
- ✓ انجام ارزیابی تأثیرات اجتماعی سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای بر فقر و محرومیت
- ✓ طرح اصلاح شبکه‌های تأمین مواد اولیه، طراحی، بازاریابی و فروش مشاغل خانگی زنان سرپرست خانوار
- ✓ ارزیابی دوره ای سیاست‌ها و متغیرهای کلان اقتصادی بر فقر خانوار و بنگاه‌ها
- ✓ طرح افزایش پوشش بیمه‌های اجتماعی فقرا و محرومین و گروه‌های کم درآمد با تأکید بر فعالین بخش غیر رسمی
- ✓ توسعه حمایت‌های اجتماعی فراگیر و توانمندساز از فقرا و محرومین

## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

### ◀ اهداف کلی

- ✓ شناسایی منابع و ذخایر معدنی در مناطق اولویت‌دار

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                         | واحد                                        |             | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |         |         |         |          |
|------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------|-------------------------|--------------------|---------|---------|---------|----------|
|      |                                                 | عنوان                                       | واحد        |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹     |
| ۱    | ذخایر شناسایی منابع و معدنی در مناطق اولویت‌دار | ژئوفیزیک هوایی                              | کیلومتر خطی | ۳۳۳۰۰۰                  | ۱۰۰۰۰۰۰            | ۱۴۰۰۰۰۰ | ۱۸۰۰۰۰۰ | ۲۲۰۰۰۰۰ | ۲۷۰۰۰۰۰۰ |
|      |                                                 | تهیه نقشه‌های زمین شناسی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰  | ورقه        | ۸۸۲                     | ۱۳۸۲               | ۱۶۳۲    | ۲۱۲۸    | ۲۶۵۰    | ۳۱۶۰     |
|      |                                                 | بررسی مخاطرات و لرزه خیزی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰ | ورقه        | ۴۷                      | ۶۲                 | ۷۷      | ۹۲      | ۱۰۷     | ۱۲۲      |

### ◀ راهبردها

- ✓ توسعه سرمایه گذاری، زیرساخت و فناوری در حوزه اکتشافات و استخراج معدنی
- ✓ ارتقاء بهره وری، برداشت صیانتی از معادن با رعایت الزامات زیست محیطی در راستای افزایش رقابت پذیری
- ✓ تکمیل زنجیره ارزش در معدن و صنایع معدنی

### سیاست‌ها

- ✓ توسعه و تعمیق صنایع حمل و نقل ریلی و دریایی
- ✓ توسعه سازو کارهای پیوند و همکاری بنگاههای کوچک، متوسط و بزرگ، پیمانکاریهای فرعی و خوشه ها و شبکه های تولید و تجارت.
- ✓ پوشش ریسک فعالیتهای معدنی اعم از اکتشافی و استخراجی واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه ظرفیت های اکتشاف و استخراج داخلی
- ✓ حمایت از تحقیق و توسعه در حوزه اکتشاف و استخراج

### اقدامات اساسی

- ✓ توسعه و بهبود کارکرد نهادها و کانونهای هم افزایی فناوری مانند شهرکهای فناوری، و پارکهای علم و فناوری
- ✓ پشتیبانی از گسترش ظرفیتهای عرضه خدمات مشاوره صنعتی
- ✓ آسیب شناسی صنایع فرسوده و تعیین اولویت نوسازی با هدف افزایش توان رقابتی
- ✓ بازتعریف ماموریت سازمان های توسعه ای در نوسازی صنایع
- ✓ سیاستگذاری متمرکز در توسعه صنایع دریایی و معطوف نمودن برنامه‌ریزی شده تقاضای ناوگان دریایی متوسط و بزرگ کشور به ظرفیتهای داخلی تولید.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه‌ای بخش با ماموریت مشخص در:
- الف- ایجاد پیمانکاری عمومی مهندسی، تدارک و ساخت ناوگان ریلی (شهری، مسافری و تجاری) با سازماندهی و بکارگیری حداکثر توان داخلی بخش غیردولتی و ایجاد صرفه های ناشی از مقیاس در زنجیره تامین توسعه و بهره برداری
- ب- به ظرفیت رسانی و به بهره‌برداری اقتصادی رساندن مجتمع های فراساحل
- ✓ تسهیل و اجرای دقیق قانون ورود موقت و صادرات مجدد از نظر معافیت‌های مالیاتی و گمرکی
- ✓ توسعه و تقویت خوشه های صنعتی و شبکه سازی و به هم رسانی کسب و کارها بر اساس مزیت‌های منطقه‌ای
- ✓ تشویق، ترغیب بنگاههای بزرگ به توسعه همکاری و به کارگیری بنگاههای کوچک و متوسط با الگوهای پیمانکاری فرعی و برون سپاری
- ✓ ارائه پهنه های اکتشاف در مناطق اولویت دار به متقاضیان و شرکت‌های بزرگ معدنی با حمایت‌های مالی لازم
- ✓ کمک به تأمین زیربناهای لازم در مناطق اولویت‌دار معدنی و به ویژه برای معادن بزرگ
- ✓ هدایت صنایع معدنی آب‌بر برای استقرار در کرانه ساحلی جنوب کشور
- ✓ توسعه زیرساخت‌های معدن و صنایع معدنی (تامین آب، برق، گاز، راه، راه آهن، مجتمع های فولادی در سواحل مکران و خلیج فارس در قالب همکاری و سرمایه گذاری مشترک با کشور افغانستان در منطقه مرزی سنگان و جنوب شرق کشور.



۲۰- اتخاذ برنامه‌ها و اقدامات اجرایی جهت توسعه روستایی کشور برای تثبیت جمعیت و تشویق مهاجرت به مناطق روستایی و عشایری (کانون تولید و ارزش‌آفرینی) با برنامه‌ریزی و مدیریت بهینه در سطح ملی، منطقه‌ای و محلی، تعیین سهم واقعی در توزیع منابع و ارتقاء شأن و منزلت اجتماعی، ایجاد فرصت‌های جدید اقتصادی و حمایت‌های ویژه از فعالیت‌های کارآفرینی و اشتغال‌زایی مزیت‌دار بومی و مقاوم‌سازی تأسیسات و زیرساخت‌ها و اماکن روستایی با تأکید بر بند ۹ سیاست‌های کلی کشاورزی.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری- آموزش- فنی و حرفه ای و مهارت آموزی

### ◀ اهداف کلی

✓ ایجاد قدرت انطباق مراکز با نیازها

### ◀ جدول اهداف کمی مرتبط:

| اهداف کلی                         | هدف کمی                                                   |      | وضعیت در پایان سال‌های برنامه |      | سال‌های برنامه ششم توسعه |      |      |      |      |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------|------|-------------------------------|------|--------------------------|------|------|------|------|
|                                   | عنوان                                                     | واحد |                               |      | پنجم                     |      |      |      |      |
|                                   |                                                           |      | ۱۳۹۳                          | ۱۳۹۴ | ۱۳۹۵                     | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ایجاد قدرت انطباق مراکز با نیازها | میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای به بهره‌برداران روستائی | ساعت | ۰/۵                           |      | ۰/۶                      | ۰/۹  | ۱/۲  | ۱/۶  | ۲    |

### ◀ راهبردها

✓ دسترسی گروه‌های خاص به آموزش‌های مهارتی

### ◀ سیاست‌ها

✓ تأکید خاص به آموزش مهارتی و توانمندسازی بهره‌برداران کشاورزی

✓ توجه به آموزش مهارتی زنان روستایی

### ◀ اقدامات اساسی

✓ توسعه آموزش بهره‌برداران کشاورزی در سال‌های ۹۹-۱۳۹۶ به ویژه زنان روستایی

✓ مطالعه نمونه‌ای برای تهیه برنامه‌های مناسب گسترش آموزش زنان روستایی در چند استان کشور در سال اول برنامه و اجرای برنامه‌های تأیید شده در سال‌های بعد

✓ بهره‌برداری ظرفیت‌ها و منابع موجود در آموزش کشاورزی و بکارگیری مؤثر آنها

## ◀ عنوان فرابخش: جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - توسعه روستایی، عشایری و توانمندسازی فقرا و محرومین

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء و توسعه خدمات و زیرساخت‌های روستایی
- ✓ ارتقاء شاخص توسعه انسانی و اجتماعی تا سطح مناطق شهری
- ✓ توسعه و بهبود مدیریت روستایی
- ✓ توسعه و تثبیت اشتغال روستایی
- ✓ رفع محرومیت از مناطق عشایری و تعدیل نابرابری‌های موجود بین جامعه عشایری با جوامع شهری و روستایی
- ✓ ساماندهی به کوچ و اسکان عشایرکوچنده
- ✓ توسعه اجتماعی، مهندسی فرهنگی و حفظ هویت ایرانی - اسلامی و میراث معنوی عشایر
- ✓ ارتقاء کیفیت زندگی، بهبود و توسعه منابع انسانی، تولید، اشتغال و درآمد عشایرکوچنده

### ◀ جدول اهداف کمی:

| ردیف | هدف کلی                                    | هدف کمی                                   |                  | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | جمع کل |
|------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------|-------------------------|--------------------|------|------|------|------|--------|
|      |                                            | عنوان                                     | واحد             |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |        |
| ۱    | ارتقاء و توسعه خدمات و زیرساخت‌های روستایی | طرح ایمن‌سازی سکونتگاه‌های روستایی        | روستا            | -                       | ۵۰۰                | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۲۵۰۰   |
|      |                                            | مقاوم‌سازی مسکن روستایی                   | هزار واحد مسکونی | ۱۹۱۸                    | ۹۸                 | ۹۸   | ۹۸   | ۹۸   | ۹۸   | ۴۹۰    |
|      |                                            | کمک بلاعوض آواربرداری و تخریب             | هزار واحد مسکونی | -                       | ۹۸                 | ۹۸   | ۹۸   | ۹۸   | ۹۸   | ۴۹۰    |
|      |                                            | کمک بلاعوض بیمه واحدهای مسکونی روستایی    | هزار واحد مسکونی | -                       | ۲۰۰                | ۲۰۰  | ۲۰۰  | ۲۰۰  | ۲۰۰  | ۱۰۰۰   |
|      |                                            | برق‌رسانی به عشایر                        | تعداد عشیره      | -                       | ۵۰                 | ۴۰   | ۳۰   | ۳۰   | ۳۰   | ۱۸۰    |
|      |                                            | برق‌رسانی به روستاها از طریق انرژی‌های نو | تعداد روستا      | ۲۹                      | ۴۰                 | ۴۰   | ۳۰   | ۳۰   | ۲۰   | ۱۶۰    |

| ردیف | هدف کلی                                  | هدف کمی                                                                                      |                     | وضعیت در<br>پایان سال<br>۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |        |        |        |        | جمع کل |
|------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------|--------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
|      |                                          | عنوان                                                                                        | واحد                |                               | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |        |
|      | هدف کلی                                  | ماشین آلات و تجهیزات                                                                         | تعداد               | ۱۵۰۰۰                         | ۱۶۵۰۰              | ۱۸۰۰۰  | ۱۹۵۰۰  | ۲۱۰۰۰  | ۲۲۵۰۰  | ۱۱۲۵۰۰ |
|      |                                          | توسعه فضای سبز                                                                               | تعداد               | ۵۰۰۰                          | ۶۰۰۰               | ۷۰۰۰   | ۸۰۰۰   | ۹۰۰۰   | ۱۰۰۰۰  | ۴۵۰۰۰  |
|      |                                          | بهسازی معابر و هدایت<br>آب‌های سطحی                                                          | تعداد               | ۱۰۷۰۰                         | ۱۲۷۰۰              | ۱۴۷۰۰  | ۱۶۷۰۰  | ۱۸۷۰۰  | ۲۰۷۰۰  | ۹۴۲۰۰  |
|      |                                          | ساماندهی آرامستان و<br>احداث غسالخانه                                                        | تعداد               | ۱۰۵۰۰                         | ۱۲۶۰۰              | ۱۴۷۰۰  | ۱۶۸۰۰  | ۱۸۹۰۰  | ۲۱۰۰۰  | ۹۴۵۰۰  |
|      |                                          | تامین ناوگان حمل و نقل عمومی                                                                 | تعداد               | ۰                             | ۲۲۸۰               | ۴۵۶۰   | ۶۸۴۰   | ۹۱۲۰   | ۱۱۴۰۰  | ۳۴۲۰۰  |
|      |                                          | توسعه زیرساخت‌های روستایی (آب،<br>فضاهای فرهنگی، ورزشی،<br>بهسازی، روستاها و ...)            | پروژه               | ۱۳۰۰                          | ۵۰۰۰               | ۶۰۰۰   | ۷۰۰۰   | ۸۰۰۰   | ۱۰۰۰۰  | ۳۶۰۰۰  |
| ۲    | ارتقاء شاخص<br>توسعه انسانی<br>و اجتماعی | صدور سند اماکن روستایی                                                                       | جلد سند             | ۲۸۴۲۹۹۵                       | ۱۶۰۰۰۰             | ۱۶۰۰۰۰ | ۱۶۰۰۰۰ | ۱۶۰۰۰۰ | ۱۶۰۰۰۰ | ۸۰۰۰۰۰ |
|      |                                          | ارتقاء سطح بهداشت واحدهای<br>مسکونی روستایی                                                  | هزار واحد<br>مسکونی | -                             | ۵۰                 | ۵۰     | ۵۰     | ۵۰     | ۵۰     | ۲۵۰    |
|      |                                          | جمعیت بهره‌مند از آب آشامیدنی<br>سالم                                                        | درصد                | ۷۴                            | ۷۹                 | ۸۲     | ۸۶     | ۹۰     | ۹۴     | ۸۸۶    |
|      |                                          | تکمیل مجتمع‌های آبرسانی روستایی                                                              | عدد                 | ۸۸۶                           | ۳۲۶                | ۲۵۰    | ۱۶۰    | ۱۰۰    | ۵۰     | ۸۸۶    |
|      |                                          | ارتقاء کیفیت آب شرب از طریق<br>نسب سامانه‌های تصویه پیشرفته و<br>ایجاد سامانه دوم در روستاها | تعداد روستا         | -                             | ۷۵۳                | ۲۲۵    | ۲۲۶    | ۵۰     | ۵۰     | ۱۳۰۴   |
| ۳    | توسعه و<br>بهبود مدیریت                  | روستاهاى برخوردار از پوشش<br>مدیریت روستایی (دهیاری)                                         | تعداد               | ۳۱۶۷۵                         | ۳۲۹۶۳              | ۳۴۲۵۱  | ۳۵۵۳۹  | ۳۶۸۲۷  | ۳۸۱۱۵  | ۳۸۱۱۵  |

| ردیف | هدف کلی                            | هدف کمی                                                            |                           | وضعیت در<br>پایان سال<br>۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |           |           |           |           | جمع کل      |
|------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------------------------------|--------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-------------|
|      |                                    | عنوان                                                              | واحد                      |                               | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶      | ۱۳۹۷      | ۱۳۹۸      | ۱۳۹۹      |             |
|      | روستایی                            | ایجاد تشکلهای مردم نهاد                                            | تعداد                     | ۵۱۰                           | ۳۰۰                | ۴۰۰       | ۵۰۰       | ۶۰۰       | ۷۰۰       | ۲۵۰۰        |
|      |                                    | عضویت کشاورزان، بهره برداران و شاغلین روستایی در نظام صنفی کشاورزی | هزار نفر                  | -                             | ۵۰۰                | ۵۰۰       | ۱۰۰۰      | ۱۵۰۰      | ۵۰۰       | ۴۰۰۰        |
| ۴    | توسعه و<br>تثبیت اشتغال<br>روستایی | ایجاد اشتغال روستایی                                               | تعداد<br>(هزار نفر)       | ۱۰۰                           | ۱۸۶                | ۳۴۱       | ۳۴۲       | ۵۰۱       | ۵۴۴       | ۱۹۱۴        |
|      |                                    | اعطاء تسهیلات و کمکهای فنی و اعتباری پردیس روستایی                 | تعداد خانه<br>تعداد ابنیه | -<br>-                        | ۱۰۰<br>۳۰          | ۲۰۰<br>۴۵ | ۳۰۰<br>۵۵ | ۳۰۰<br>۶۵ | ۳۰۰<br>۷۵ | ۱۲۰۰<br>۲۷۰ |
|      |                                    | ناحیه صنعتی جدید                                                   | ناحیه                     | ۱۱                            | ۴                  | ۳         | ۳         | ۳         | ۳         | ۱۶          |
|      |                                    | بهره‌برداری ناحیه صنعتی روستایی                                    | ناحیه                     | ۳۵                            | ۱۸                 | ۱۵        | ۱۵        | ۱۶        | ۱۸        | ۸۲          |
|      |                                    | تامین آب شهرک‌ها و نواحی صنعتی روستایی                             | لیتر بر ثانیه             | ۷۲۹                           | ۲۰۰                | ۲۰۰       | ۲۰۰       | ۲۰۰       | ۲۰۰       | ۱۰۰۰        |
|      |                                    | آبرسانی به نواحی صنعتی                                             | ناحیه                     | ۵۸                            | ۳۰                 | ۳۰        | ۳۰        | ۳۰        | ۳۱        | ۱۵۱         |
|      |                                    | تامین برق به نواحی صنعتی                                           | مگاوات                    | ۴۴۳                           | ۴۵۵                | ۴۴۱       | ۴۳۰       | ۴۲۵       | ۴۲۰       | ۲۱۷۱        |
|      |                                    | برق‌رسانی به نواحی صنعتی                                           | ناحیه                     | ۳۳                            | ۲۳                 | ۲۲        | ۲۰        | ۱۹        | ۱۸        | ۱۰۲         |
|      |                                    | گازرسانی به نواحی صنعتی                                            | ناحیه                     | ۴۳                            | ۳۳                 | ۳۰        | ۲۷        | ۲۴        | ۲۱        | ۱۳۵         |
|      |                                    | اتصال خط تلفن ثابت به نواحی صنعتی                                  | ناحیه                     | ۷۰                            | ۴۰                 | ۳۸        | ۳۵        | ۳۳        | ۳۱        | ۱۷۷         |
|      |                                    | بهره‌برداری از مراکز خدمات فناوری و کسب و کار                      | مرکز                      | ۳                             | ۴                  | ۲         | ۲         | ۰         | ۰         | ۸           |

| ردیف | هدف کلی | هدف کمی                                                |                | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | جمع کل |
|------|---------|--------------------------------------------------------|----------------|-------------------------|--------------------|------|------|------|------|--------|
|      |         | عنوان                                                  | واحد           |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |        |
|      |         | توسعه خوشه‌های کسب و کار روستایی                       | خوشه کسب و کار | ۱۰                      | ۹                  | ۱۰   | ۱۳   | ۱۰   | ۱۲   | ۵۴     |
|      |         | طرح ویژه حفظ و توسعه پایدار سکونتگاه های روستاهای مرزی | روستا          | -                       | ۵۰۰                | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۲۵۰۰   |

◀ جدول اهداف کمی مرتبط عشایری: توسعه روستایی، عشایری و توانمندسازی فقرا و محرومین

| ردیف | هدف                                                                                | هدف کمی                                       |         | وضعیت در پایان سال |        | سال‌های برنامه ششم |        |        |        |        |
|------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------|--------------------|--------|--------------------|--------|--------|--------|--------|
|      |                                                                                    | عنوان                                         | واحد    | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴   | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |
| ۱    | تأمین عدالت اجتماعی با رفع محرومیت از مناطق عشایری و تعدیل نابرابری های موجود      | ارتقاء متوسط شاخص‌های توسعه اقتصادی - اجتماعی | درصد    | ۵۰                 | ۵۱     | ۵۵                 | ۵۹     | ۶۵     | ۷۱     | ۷۶     |
| ۲    | ساماندهی به کوچ و اسکان عشایر کوچنده                                               | پوشش مطالعات ساماندهی عشایر                   | خانوار  | ۷۱۷۷               | ۸۸۷۶   | ۸۵۷۰               | ۹۰۰۰   | ۹۱۰۰   | ۹۱۰۰   | ۹۵۰۰   |
|      |                                                                                    | تعداد خانوار اسکان یافته                      | خانوار  | ۸۵۳۵۷              | ۹۳۳۵۷  | ۹۷۷۵۸              | ۱۰۳۳۵۸ | ۱۰۹۸۵۸ | ۱۱۷۵۵۸ | ۱۲۶۳۵۸ |
|      |                                                                                    | تعداد عشایر بهره مند از ارائه خدمات           | خانوار  | ۱۴۵۰۷۰             | ۱۶۸۲۲۸ | ۱۵۲۵۶۰             | ۱۶۲۴۷۲ | ۱۷۳۴۸۶ | ۱۸۶۷۰۳ | ۱۹۶۷۵۳ |
|      |                                                                                    | پوشش سوخت فسیلی                               | خانوار  | ۲۰۷۹۳۵             | ۲۰۹۹۳۵ | ۲۱۲۳۳۰             | ۲۱۹۳۶۳ | ۲۲۸۱۵۵ | ۲۲۸۱۵۵ | ۲۳۶۹۷۴ |
| ۳    | توسعه اجتماعی - فرهنگی                                                             | ارتقاء متوسط شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی        | درصد    | ۵۷۰۰               | ۵۸۷۱   | ۶۰۴۷               | ۶۲۲۸   | ۶۳۸۴   | ۶۵۴۴   | ۶۷۰۷   |
|      |                                                                                    | آموزش، ترویج و مهارت آموزی                    | نفر روز | ۳۷۴۴۰              | ۳۷۴۴۰  | ۵۴۶۰۰۰             | ۵۴۶۰۰۰ | ۵۴۶۰۰۰ | ۵۴۶۰۰۰ | ۵۴۶۰۰۰ |
| ۴    | ارتقاء کیفیت زندگی، بهبود و توسعه منابع انسانی، تولید، اشتغال و درآمد عشایر کوچنده | میزان تولید عشایری                            | هزارتن  | ۵۷۰۰               | ۵۸۷۱   | ۶۰۴۷               | ۶۲۲۸   | ۶۳۸۴   | ۶۵۴۴   | ۶۷۰۷   |
|      |                                                                                    | ساماندهی تشکل ها                              | خانوار  | ۱۱۳۹۸۰             | ۱۲۷۰۸۰ | ۱۳۷۲۴۸             | ۱۵۰۹۷۱ | ۱۶۶۰۶۸ | ۱۸۴۳۳۶ | ۲۰۴۶۱۲ |

### راهنماها

- ✓ توسعه خدمات روستایی در پهنه سرزمینی با نگاه آمایشی
- ✓ تقویت بنیه اقتصادی مناطق روستایی
- ✓ اصلاح ساختار اقتصاد روستا
- ✓ بهبود شاخص‌های بهره‌وری
- ✓ ارتقاء نقش و جایگاه روستا و روستایی در نظام برنامه ریزی کشور (ملی، منطقه ای، محلی)
- ✓ ارتقاء جایگاه اقتصادی، فرهنگی و منزلت اجتماعی روستائیان و عشایر
- ✓ ارتقاء شاخص توسعه انسانی و اجتماعی مناطق روستایی و عشایری و کاهش فاصله آن با مناطق شهری
- ✓ تقویت پایدار سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماع محور در جامعه روستایی
- ✓ توسعه پوشش خدمات نوین در مناطق روستایی و عشایری
- ✓ گسترش جامعه برخوردار از خدمات نوین
- ✓ توسعه پوشش خدمات نوین در مناطق روستایی و عشایری
- ✓ گسترش جامعه برخوردار از خدمات نوین
- ✓ تقویت مدیریت یکپارچه روستایی
- ✓ توسعه پوشش مدیریت روستایی
- ✓ بهبود و توسعه فضای کسب و کار
- ✓ ارتقای قابلیت و سرمایه انسانی
- ✓ گسترش دسترسی به تسهیلات و منابع مالی
- ✓ توسعه خوشه ها و زنجیره‌های ارزش
- ✓ تقویت مدیریت یکپارچه روستایی
- ✓ توسعه پوشش مدیریت روستایی
- ✓ تقویت، توسعه و حمایت از تشکلهای عشایری (تعاونی‌های عشایری، صندوق توسعه بخش کشاورزی عشایری، صندوق خرد زنان و..)
- ✓ تثبیت حقوق عرفی و قانونی عشایر نسبت به مراتع و ایلراه ها به منظور جلوگیری از تخریب و تصرف آنها

- ✓ افزایش پوشش آموزش‌های رسمی و ارتقای سطح مهارت و دانش عشایر با محوریت توسعه آموزش‌های ترویجی و فنی و حرفه‌ای
- ✓ ساماندهی و مدیریت کوچ و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی بر مبنای اصول فنی، نظام مشارکت، مدیریت محلی و دانش بومی عشایر
- ✓ توسعه فعالیت‌ها، ارتقای بهره‌وری نظام تولید و تنوع بخشی به اشتغال و درآمد عشایر و بهبود فضای کسب و کار بر پایه فن آوری مناسب
- ✓ ساماندهی نظام سکونتگاهی و فضاهای کالبدی محل استقرار (بیابانی و قشلاقی) و کانون‌های اسکان عشایر داوطلب
- ✓ ارتقای شاخص‌های توسعه، افزایش سطح برخورداری‌ها و خدمات رسانی مؤثر به عشایر برای بهبود کیفیت زندگی
- ✓ شناسایی، حفظ و تقویت ارزش‌های ایرانی-اسلامی و بومی-محلی عشایر
- ✓ تقویت و احیای فرهنگ و ارزش‌های اصیل جامعه عشایری
- ✓ توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی در مناطق عشایری با محوریت مشارکت جوامع محلی و جوانان عشایری
- ✓ توسعه و تحول نظام تولید، بهره‌برداری از منابع موجود و ارتقای بهره‌وری منابع تولید
- ✓ توانمندسازی و توسعه زیر ساخت‌های مالی، اعتباری و ساختار سازمانی تشکلهای و صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی عشایری
- ✓ استفاده مناسب از منابع آب و خاک، توسعه و تکمیل زیر ساخت‌ها، افزایش بهره‌وری تولید و ارتقای شاخص‌های توسعه اجتماعی و اقتصادی
- ✓ ساماندهی نظام تولید و مبادلات، زمینه‌سازی برای حفظ و افزایش سرمایه‌گذاری در مناطق عشایری و حمایت از محصولات و فرآورده‌های تولیدی ارگانیک و سالم عشایری

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ استقرار نظام سلسله مراتب خدمات در چارچوب طرح‌های منظومه‌ای روستایی
- ✓ استقرار نظام پایش و ارزیابی منظم شاخص‌های برخورداری مناطق روستایی و عشایری
- ✓ همسوئی نظام سلسله مراتب خدمات با نظام مدیریت مناطق روستائی
- ✓ ارائه خدمات از طریق شبکه‌های مجازی با تأکید بر روستاهای پراکنده و زیر ۲۰ خانوار
- ✓ توسعه و ارتقاء خدمات و زیرساخت‌های روستایی
- ✓ تعیین ظرفیت‌ها و اولویتهای سرمایه‌گذاری
- ✓ حمایت از شرکتهای حقیقی و حقوقی دانش بنیان و کارآفرین اقتصادی و اجتماعی روستایی
- ✓ افزایش سهم سرمایه‌گذاری دولت در فعالیت زیرساختهای اقتصادی روستایی
- ✓ اعمال سیاستهای تعرفه‌ای مناسب در جهت حمایت از تولیدات روستایی

- ✓ افزایش سرمایه گذاری در مناطق مختلف بویژه مناطق مرزی و ساحلی با اتکاء به قابلیت‌های مناطق
- ✓ سند دار کردن املاک و مستغلات و اراضی روستایی
- ✓ تامین پایدار آب مورد نیاز آحاد جامعه برای مصارف شرب شهرها و روستاها
- ✓ تسهیل بهره‌گیری از انرژی های نوین برای برق رسانی‌های روستاهای فاقد برق
- ✓ تحول نسبت بخش‌های صنعت و معدن و خدمات در اقتصاد روستا
- ✓ اقتصادی کردن فعالیت‌های تولیدی و خدماتی روستایی
- ✓ اعمال سیاست‌های لازم جهت افزایش سهم ارزش افزوده در بخش‌های عمده اقتصادی و جذب در اقتصاد روستا
- ✓ ایجاد زمینه سرمایه‌گذاری در بخش‌های غیر کشاورزی با اولویت گردشگری، صنایع دستی، تبدیلی و تکمیلی
- ✓ تحول در ارزش افزوده بخش کشاورزی
- ✓ افزایش بهره‌وری نیروی انسانی در کلیه بخش‌های اقتصادی بویژه بخش کشاورزی
- ✓ تقویت جایگاه توسعه روستایی در شوراها و کمیسیون‌های ملی مرتبط
- ✓ تقویت بخش مختص روستا در کلیه برنامه‌ها اعم از سالیانه، پنج ساله یا سیاست‌های کلی
- ✓ ایجاد زمینه لازم جهت معرفی پیشینه و فرهنگ روستائیان و عشایر
- ✓ هماهنگی دستگاه‌های فعال حوزه روستایی با دستگاه‌های فرهنگی و رسانه‌ای جهت معرفی جامعه روستایی به عنوان خاستگاه و بستر رشد و اعتلای جامعه
- ✓ گسترش فرهنگ روستا و ارج نهادن به روستایی و روستائیان و تبدیل نمودن زندگی در روستا به عنوان یک ارزش
- ✓ ظرفیت‌سازی جهت افزایش درآمد سرانه خانوارهای روستایی
- ✓ ظرفیت سازی جهت افزایش امید به زندگی روستاییان
- ✓ زمینه‌سازی جهت بهبود کیفیت و کمیت آموزش‌های عمومی و مهارتی
- ✓ متناسب سازی استانداردهای تراکم دانش آموز در کلاس با ویژگی‌های مناطق روستائی
- ✓ متناسب سازی محتوی آموزش عمومی در مدارس روستائی با نیازهای جامعه روستایی و عشایری
- ✓ بسترسازی جهت توسعه روش‌های آموزش مجازی در مناطق روستائی و عشایری
- ✓ تعدیل استانداردها و سرانه های آموزشی
- ✓ تسهیل دسترسی برابر روستاییان به فرصت‌های حقوقی

- ✓ حفظ و توسعه پایدار سکونتگاههای روستایی در نواحی مرزی
- ✓ توسعه شاخص بهره‌مندی از حمل و نقل عمومی بار و مسافر
- ✓ توسعه زیرساخت‌های اجتماعی، فرهنگی و افزایش ضریب نفوذ اینترنت، تلفن همراه و شبکه‌های صداسیما
- ✓ توسعه تشکل های مردمی در مناطق روستایی
- ✓ ظرفیت‌سازی برای مدیریت مشارکتی
- ✓ ارتقاء نقش و جایگاه شوراهای اسلامی و دهیاران
- ✓ تقویت نظام صنفی روستایی
- ✓ تکمیل سلسله مراتب نظام مدیریت محلی
- ✓ توسعه مشارکت مردمی در فعالیتهای بخش (خصوصی و تعاونی)
- ✓ توسعه پوشش اینترنت در مناطق روستایی
- ✓ توسعه پوشش اینترنت در مناطق روستایی
- ✓ توسعه شبکه تلفن همراه در مناطق روستایی
- ✓ ظرفیت سازی و توسعه شبکه بانکداری الکترونیک در مناطق روستایی
- ✓ ظرفیت سازی و توسعه خدمات دولت الکترونیک در مناطق روستایی
- ✓ به بهره برداری رساندن مراکز خدمات فناوری و کسب و کار
- ✓ توجه خاص به روستاهای مرزی و محروم در برخورداری از خدمات نوین
- ✓ حمایت از خانواده های فقیر و محروم در دسترسی و برخورداری
- ✓ تسهیل دسترسی برابر روستاییان به خدمات نوین
- ✓ برخورداری از فضای ورزشی و فضای فرهنگی و هنری
- ✓ اصلاح نهادها و ساختارها (قوانین، مقررات و نهادسازی و ...)
- ✓ ارتقاء ظرفیتهای سیاستگذاری و مدیریتی در بخش
- ✓ تکمیل سلسله مراتب نظام مدیریت محلی
- ✓ افزایش برخورداری مناطق روستایی از مدیریت محلی

- ✓ توسعه کانون‌ها و تشکل‌های محلی
- ✓ احیاء و تقویت اشکال سنتی و نظام‌های غیررسمی مدیریت روستایی
- ✓ توسعه شبکه تلفن همراه در مناطق روستایی
- ✓ ظرفیت‌سازی و توسعه شبکه بانکداری الکترونیک در مناطق روستایی
- ✓ ظرفیت‌سازی و توسعه خدمات دولت الکترونیک در مناطق روستایی
- ✓ به بهره‌برداری رساندن مراکز خدمات فناوری و کسب و کار
- ✓ توجه خاص به روستاهای مرزی و محروم در برخورداری از خدمات نوین
- ✓ حمایت از خانواده‌های فقیر و محروم در دسترسی و برخورداری
- ✓ تسهیل دسترسی برابر روستاییان به خدمات نوین
- ✓ برخورداری از فضای ورزشی و فضای فرهنگی و هنری
- ✓ ارتقاء ظرفیت‌های سیاست‌گذاری و مدیریتی در بخش
- ✓ تکمیل سلسله مراتب نظام مدیریت محلی
- ✓ افزایش برخورداری مناطق روستایی از مدیریت محلی
- ✓ توسعه کانون‌ها و تشکل‌های محلی
- ✓ احیاء و تقویت اشکال سنتی و نظام‌های غیررسمی مدیریت روستایی
- ✓ انسجام بخشی و تدوین دستورالعمل‌های مرتبط در حوزه سرمایه‌گذاری روستایی
- ✓ بهره‌گیری از فناوریهای نوین، دانش بنیان و نوآوری در تولید و خدمات روستایی
- ✓ ارائه مشوق‌های موثر در جلب و جذب سرمایه‌گذاری (از قبیل اعمال مالیات صفر درصد و غیره)
- ✓ حمایت از کارآفرینی (اقتصادی و اجتماعی)
- ✓ آموزش مهارت‌های حرفه‌ای و تخصصی
- ✓ بهنگام‌سازی و انطباق آموزشهای مهارتی با ظرفیت‌ها و نیازهای مناطق روستایی و افزایش سهم روستائیان از آموزشهای مهارتی حداقل به میزان سهم جمعیت فعال
- ✓ تسهیل دسترسی روستاییان به تسهیلات اعتباری و منابع مالی
- ✓ افزایش سهم و میزان تسهیلات اعتباری.

- ✓ تکمیل زنجیره تامین، تولید و توزیع محصولات.
- ✓ توسعه خوشه های کسب و کار
- ✓ توانمندسازی تشکلهای با تأکید بر بهبود مدیریتی و کارشناسی و شایسته سالاری و دانائی محوری.
- ✓ استفاده از یافته‌های علمی و تجارب موفق با بکارگیری نیروهای تحصیلکرده و با تجربه در امور اقتصادی و بازرگانی.
- ✓ افزایش سرمایه‌گذاری و تقویت توان مالی و اقتصادی تشکلهای و گسترش فعالیت آنها در زمینه های تولیدی عشایر.
- ✓ افزایش سرمایه صندوق توسعه بخش کشاورزی عشایری با مشارکت عشایر و تشکلهای مربوطه.
- ✓ افزایش نظارت و کنترل موثر بر تشکلهای با بازرسی و حسابرسی موردی و دوره ای.
- ✓ زمینه سازی توسعه صادرات محصولات تولیدی عشایر و تأمین نیازهای آنها با استفاده از ظرفیت تشکلهای عشایری و مراکز مبادلات مرزی
- ✓ افزایش سطح مشارکت عشایر در زمینه های مختلف مدیریت و فعالیت تشکلهای
- ✓ احقاق حقوق عرفی عشایر نسبت به عرصه های مرتعی و فرایند تکمیل ممیزی مراتع
- ✓ مستند سازی اطلاعات ایلراه ها ، اطراقگاه‌های بین راهی و مسیرهای کوچ عشایر و حریم آنها و ثبت و ضبط اسناد مربوطه در مراجع قانونی
- ✓ اهتمام برای حفاظت و جلوگیری از تخریب و تصرف ایلراه ها و اطراقگاه ها و حریم آنها و بازگرداندن عرصه‌های تخریب و تصرف شده با استفاده از ظرفیت‌های قانونی
- ✓ زمینه سازی و هماهنگی برای اجرای کامل و هدفمند مفاد همه مواد آئین نامه ساماندهی عشایر .
- ✓ فراهم نمودن ساز و کارهای لازم برای پایش مستمر نیازها و انجام مطالعات نیازسنجی برنامه های توسعه و ساماندهی عشایر.
- ✓ پوشش کامل تحصیلی فرزندان عشایر
- ✓ گسترش خدمات آموزشی- ترویجی و مهارتی - فنی در مناطق عشایری
- ✓ برنامه‌ریزی به منظور نیازسنجی و برگزاری دوره های آموزشی و ترویجی برای جاندانختن اصول و شیوه های نوین تولید و ارتقای سطح بهره‌وری منابع
- ✓ گسترش برنامه‌های آموزشی و ترویجی
- ✓ تنظیم مدیریت کوچ و چرا بر اساس ضوابط و مقررات، شرایط اکولوژیکی مناطق و با مشارکت بهره‌برداران.
- ✓ اصلاح، احیاء، حفاظت و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی با محوریت مشارکت و مدیریت عشایر.
- ✓ تأمین تسهیلات و خدمات مورد نیاز کوچ و تقویت زیرساخت‌های لازم به منظور رفاه عشایر و حفظ پایداری محیطی.
- ✓ تدوین و توسعه طرح‌های جامع مرتعداری و دامداری بر مبنای ویژگیهای اجتماعی- اقتصادی و شرایط اکولوژیکی مناطق عشایری.
- ✓ تلفیق مهارت و دانش بومی عشایر با دستاوردهای علمی- پژوهشی و اصول فنی در روند ساماندهی به مدیریت کوچ و چرا.

- ✓ ارتقای راندمان تولید و بهره‌وری منابع با ترویج فن‌آوری مناسب و روش‌های نوین تولید.
- ✓ خروج از اقتصاد متکی بر دام و مرتع و گسترش فعالیت و کسب و کارهای جدید در مناطق عشایری
- ✓ بکارگیری فن‌آوری مناسب و اهتمام برای بومی‌سازی آن و حمایت از ایده‌ها و طرح‌های جدید متناسب با شرایط زیست‌عشایری.
- ✓ استفاده مناسب از فن‌آوری تولید و تعریف نظام بهره‌برداری متناسب با مقتضیات شرایط فعلی و آتی فعالیت و تولید در مناطق عشایری.
- ✓ فرهنگ‌سازی و جلب اعتماد اعضاء برای افزایش سرمایه در تشکلهای به‌ویژه صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی عشایری.
- ✓ زمینه‌سازی و تلاش برای جذب منابع مالی و اعتباری از طریق موسسات دولتی و خصوصی توسط سازمان، تشکلهای و صندوق عشایری.
- ✓ اصلاح عملکرد تشکلهای متناسب با ظرفیت‌های قانونی، یافته‌های علمی جدید، اساسنامه، اهداف و وظائف و ماهیت فعالیت آنها.
- ✓ - مطالعه محل‌های استقرار عشایر و امکان سنجی تمرکز و تجمیع آنها در نقاط مرکزی.
- ✓ فراهم نمودن زیربنای سکونت مناسب در مناطق بیابانی و قشلاقی.
- ✓ ساماندهی فضای-کالبدی کانون‌های اسکان خودجوش و هدایتی عشایر.
- ✓ استمرار شناسایی و تخصیص منابع تولید با محوریت ایجاد فرصت‌های شغلی برای جوانان.
- ✓ بهبود شاخص‌های توسعه در مناطق عشایری
- ✓ تسهیل شرایط کوچ و استقرار عشایر
- ✓ برنامه‌ریزی برای راه‌اندازی موسسات فرهنگی-اجتماعی عشایری با مشارکت عشایر و تشکلهای مردم‌نهاد عشایری.
- ✓ بالا بردن میزان انسجام اجتماعی و سطح مشارکت عشایر با تقویت جنبه‌های مشارکت برانگیز فرهنگی و دینی و کاهش برخوردها و نزاع‌های طایفه‌ای و محلی.
- ✓ توسعه شورا‌های اسلامی در سطح کلیه تیره‌های عشایری و گسترش نقش آنها در مدیریت و راهبری امور عشایر.
- ✓ شناسایی، ثبت و ضبط، تقویت و احیای، آئین‌ها، رسوم و مناسک دینی و مذهبی، سنن و مراسم فرهنگی اصیل و ارزشمند عشایر.
- ✓ توسعه تعاملات و مناسبات اجتماعی و فرهنگی داخلی و خارج از رده‌های ایلی به منظور تقویت و احیای نظام تعاون و یاریگری سنتی و کاهش تعصبات افراطی عشیره‌ای
- ✓ آموزش و آشنا نمودن عشایر با ابعاد، آثار و نمادهای استحاله فرهنگی، و چگونگی مقابله با آنها با تأکید بر ارزش‌های والای فرهنگ اصیل عشایر.
- ✓ برنامه‌ریزی برای کاهش آسیب‌های احتمالی ناشی از گردشگری در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی با تدوین و ابلاغ منشور فرهنگی-اخلاقی گردشگری عشایری به عنوان گردشگری پاک.
- ✓ توجه به ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی عشایر در سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌ها و پروژه‌های گردشگری عشایری.
- ✓ شناسایی مناطق مستعد و توسعه و ترویج گردشگری فرهنگی و طبیعی در مناطق عشایری با همکاری دستگاه‌های ذیربط .
- ✓ مطالعه و ایجاد زیرساخت‌های مرتبط با گردشگری در مناطق نمونه گردشگری عشایری با همکاری دستگاه‌های ذیربط و با محوریت جوامع محلی.

- ✓ برنامه‌ریزی و ارائه آموزش‌های مرتبط با خدمات گردشگری محلی ، به ویژه جوانان عشایری، به منظور تصدی و مدیریت سایت‌های گردشگری عشایری
- ✓ اتخاذ تدابیر مناسب برای افزایش اعتماد به نفس و هویت بخشی به آحاد جمعیت عشایری، به‌ویژه جوانان جهت علاقمندی به ماندگاری در مناطق عشایری.
- ✓ توانمندسازی نظام مدیریت محلی و افزایش نقش ریش سفیدان، شوراها و مجامع محلی برای ایفای نقش بیشتر در امور اجتماعی ، فرهنگی و اقتصادی.
- ✓ تقویت سرمایه اجتماعی از طریق افزایش اعتماد متقابل و آگاهی بخشی و توانمند سازی افراد و گروه های عشایری در زمینه کسب دانش و مهارت‌های لازم به منظور گسترش مناسبات خارج از رده‌های ایلی و پیشگیری از تعارض های مانع کارجمعی به خصوص در کانون های اسکان و ایجاد اعتماد متقابل بین عشایر و دستگاه‌های اجرایی مرتبط با امور عشایر.
- ✓ استفاده مناسب از فن آوری تولید و تعریف نظام بهره برداری متناسب با مقتضیات شرائط فعلی فعالیت و تولید.
- ✓ برنامه‌ریزی و برگزاری دوره های آموزشی و ترویجی برای ترویج اصول و شیوه های نوین تولید و ارتقاء سطح بهره وری منابع.
- ✓ تنوع بخشی به فعالیت ها، منابع تولید و اشتغال عشایر-فرهنگ‌سازی و جلب اعتماد اعضا برای افزایش سرمایه (سهام) در شکل‌ها، بویژه صندوق سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی عشایری.
- ✓ زمینه‌سازی برای جذب منابع مالی و اعتباری از طریق موسسات مربوطه دولتی و خصوصی.
- ✓ اصلاح، تقویت و ارتقای ساختار سازمانی شکل ها متناسب با ظرفیت های قانونی، یافته های علمی جدید، اساسنامه، اهداف و وظایف و ماهیت فعالیت آنها.
- ✓ ارتقای راندمان تولید و بهره‌وری فعالیت ها با ترویج فن آوری مناسب و روش‌های نوین کشاورزی.
- ✓ استمرار شناسایی و تخصیص منابع تولید بامحوریت ایجاد فرصت‌های شغلی برای جوانان.
- ✓ ایجاد ساز و کارهای لازم برای حمایت از جذب و افزایش سرمایه‌گذاری و توسعه مبادلات در مناطق عشایری با محوریت کانون های اسکان عشایر.
- ✓ -اطلاع رسانی، تبلیغ و معرفی محصولات تولیدی عشایر
- ✓ ساماندهی نظام تولید، بازاریابی و عرضه محصولات تولیدی عشایر با تعریف و اجرای زنجیره تولید.
- ✓ توسعه و ترویج و حمایت از گسترش تولیدات ارگانیک و سالم و معرفی آن به عنوان برند برای بازارهای داخلی و خارجی (مصرف‌کنندگان).

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تدوین الگوی توسعه روستایی با تمرکز بر ملاحظات آمایشی
- ✓ ایجاد پایگاه رصد شاخص‌های توسعه روستایی کشور
- ✓ تدوین الگوی سطح بندی و افزایش دسترسی به خدمات در مناطق روستایی
- ✓ انجام و تکمیل مطالعات آزمایشی طرح منظومه پایدار روستایی و جمع‌بندی درس‌های آموخته در سال اول برنامه برای تدوین شرح خدمات تیپ
- ✓ تصویب شرح خدمات تیپ توسعه پایدار منظومه های روستایی توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

- ✓ تهیه لایحه بازنگری قانون تقسیمات کشوری در مورد تعاریف و ملاک‌های روستا و شهر در راستای جلوگیری از تبدیل بی‌رویه روستاها به شهر
- ✓ اجرای برنامه‌های آموزشی - مهارتی و اعتباری برای توسعه مشاغل خانگی در مناطق روستایی با تاکید تقویت زنجیره کسب و کار
- ✓ تکمیل طرح نیازسنجی آموزشی و مهارتی مناطق روستایی
- ✓ تهیه و اجرای طرح شناسایی ظرفیت‌های سرمایه گذاری در مناطق روستایی کشور با تاکید بر تکمیل زنجیره تولید و ارزش (بر اساس طرحهای پایلوت انجام شده در استان قزوین)
- ✓ ایجاد شرکت‌های سرمایه گذاری مشترک توسعه مناطق روستایی
- ✓ اجرای طرح تکمیل مجتمع‌های آبرسانی روستایی
- ✓ سند دار کردن دارایی‌های فیزیکی و ارتقای آنها به دارایی‌های مولد
- ✓ تبیین طرح‌های نوین بازاریابی در مناطق روستایی
- ✓ ایجاد صنایع کوچک و متوسط و زنجیره مکمل تولیدات کشاورزی
- ✓ شناسایی پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری و اشتغال روستایی با مشارکت جامعه محلی
- ✓ طرح توسعه انرژی‌های نو در مناطق روستایی مستعد
- ✓ تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستاهای هدف گردشگری
- ✓ تهیه و انتشار سالانه حساب اقتصادی روستا
- ✓ اجرای طرح مشارکت اقتصادی روستاییان بر اساس یافته‌های طرح شناسایی ظرفیت‌های اقتصادی مناطق روستایی
- ✓ تهیه و اجرای طرح توسعه گردشگری و بوم‌گردی در مناطق روستایی با رویکرد مشارکتی و تسهیل‌گری
- ✓ ارتقاء جایگاه مطالعات روستایی در نظام فنی و اجرای کشور در راستای بهبود کیفیت طرح‌های توسعه
- ✓ تدوین سند بهره‌وری نیروی انسانی در مناطق روستایی
- ✓ تهیه لایحه تشکیل شورای عالی توسعه روستایی و عشایری
- ✓ اصلاح لایحه دهیاری‌ها و ضوابط تاسیس دهیاری
- ✓ تهیه لایحه اصلاح قانون شوراها و روستایی (پایه و فراست) برای پوشش آبادی‌های زیر بیست خانوار با تاکید بر پرهیز از توسعه تشکیلات جدید
- ✓ تفکیک سهم روستا از منابع در لوایح بودجه‌های سنواتی
- ✓ برندسازی زندگی روستایی از طریق رسانه‌های جمعی
- ✓ برگزاری نمایشگاه‌های دائمی سالیانه معرفی ظرفیت‌های جامعه روستایی

- ✓ ترویج و تبلیغ جاذبه‌های گردشگری روستایی از طریق رسانه‌های جمعی
- ✓ - تدوین سند آموزش‌های فنی و حرفه‌ای
- ✓ طرح هم‌افزایی پیوندهای روستایی شهری
- ✓ تدوین سند ارتقاء سرمایه اجتماعی در راستای کاهش آسیب‌پذیری اجتماعی و فرهنگی در مناطق روستایی
- ✓ توسعه تعاونی‌های اجتماع محور در مناطق روستایی
- ✓ اجرای فراگیر طرح ساماندهی حمل و نقل بار و مسافر در مناطق روستایی
- ✓ گسترش عضویت بهره برداران روستایی در صنوف کشاورزی
- ✓ طرح تسهیل مشارکت مردمی در برنامه ریزی روستایی
- ✓ طرح توانمندسازی اجتماع محور زنان روستایی و عشایری
- ✓ لایحه احیای شورای دهستان به عنوان کانون برنامه‌ریزی ناحیه محور مناطق روستایی
- ✓ طرح تسهیل مشارکت تحصیلکردگان دانشگاهی روستایی در فعالیت‌های اقتصادی روستا
- ✓ برقراری اینترنت پرسرعت برای روستاها
- ✓ تدوین سند راهبردی توسعه خدمات الکترونیک روستایی
- ✓ تدوین سند توسعه پایدار مناطق روستایی مرزی با رویکرد آمایشی
- ✓ ساماندهی و بهسازی روستاهای مرزی
- ✓ ایجاد پایگاه مدیریت یکپارچه توسعه روستایی به منظور افزایش هماهنگی و حذف فعالیت‌های موازی بین دستگاه‌های اجرایی
- ✓ تهیه لایحه تشکیل شورای عالی توسعه روستایی و عشایری
- ✓ تهیه لایحه بازنگری قانون تقسیمات کشوری در مورد تعاریف و ملاک های روستا و شهر
- ✓ اصلاح لایحه دهیاری‌ها و ضوابط تاسیس دهیاری
- ✓ اصلاح قانون شوراهای اسلامی روستایی (پایه و فرادست) برای پوشش آبادی‌های زیر بیست خانوار با تاکید بر پرهیز از توسعه کمی مدیریت محلی
- ✓ برقراری اینترنت پرسرعت برای روستاها
- ✓ تدوین سند راهبردی توسعه خدمات الکترونیک روستایی
- ✓ تدوین سند توسعه پایدار مناطق روستایی مرزی با رویکرد آمایشی

- ✓ - ساماندهی و بهسازی روستاهای مرزی
- ✓ ایجاد پایگاه مدیریت یکپارچه توسعه روستایی به منظور افزایش هماهنگی و حذف فعالیت‌های موازی بین دستگاه‌های اجرایی
- ✓ تهیه لایحه تشکیل شورای عالی توسعه روستایی و عشایری
- ✓ تهیه لایحه بازنگری قانون تقسیمات کشوری در مورد تعاریف و ملاک‌های روستا و شهر
- ✓ اصلاح لایحه دهیاری‌ها و ضوابط تاسیس دهیاری
- ✓ اصلاح قانون شوراهای اسلامی روستایی (پایه و فرادست) برای پوشش آبادی‌های زیر بیست خانوار با تأکید بر پرهیز از توسعه کمی مدیریت محلی
- ✓ اعمال سیاست‌های تعرفه ای مناسب
- ✓ اجرای فراگیر بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر در سطح کشور
- ✓ شناسایی و معرفی ابتکارات محلی در راستای توسعه کارآفرینی روستایی
- ✓ ساماندهی و ایجاد صندوق‌های تأمین مالی خرد روستایی و تسهیل سرمایه‌گذاری در مناطق روستایی با رویکرد مشارکتی و تسهیلگری
- ✓ تقویت و توانمندسازی تشکلهای عشایری
- ✓ ایجاد و گسترش فعالیت صندوق‌های خرد برای زنان و سایر تشکلهای مردم نهاد عشایری
- ✓ ورود و گسترش فعالیت تشکلهای عشایری در امور تجاری و بازرگانی داخلی و خارجی
- ✓ - تهیه و تصویب قوانین مورد نیاز حفظ حقوق عشایر بویژه در زمینه جلوگیری از تعدی و تصرف ایلراه‌ها و مراتع و قلمروهای عشایر
- ✓ استمرار مطالعه و برداشت مختصات ایلراه‌ها، مستندسازی آنها و انتشار اطلس ایلراه‌های عشایری
- ✓ هماهنگی و جلب همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط برای حفاظت و جلوگیری از تخریب و تصرف ایلراه‌های عشایری
- ✓ هماهنگی با دستگاه‌های ذی‌ربط برای اجرای کامل آئین نامه ساماندهی عشایر
- ✓ ارائه پیشنهاد برای تکمیل و بهنگام کردن آئین نامه ساماندهی عشایر
- ✓ همکاری با وزارت آموزش و پرورش و سایر مجامع و شورای عالی عشایر برای ایجاد زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری برای کامل کردن پوشش تحصیلی و کاهش ترک تحصیل فرزندان عشایر بخاطر نداشتن امکانات آموزشی
- ✓ هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط برای گسترش آموزش‌های فنی - مهارتی و ترویجی در مناطق عشایری
- ✓ هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط برای انجام وظایف مربوطه در زمان کوچ عشایر
- ✓ هماهنگی با سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور جهت واگذاری مدیریت کوچ و مراتع عشایربه تشکلهای نمایندگان رده‌های ایل‌های عشایر

- ✓ افزایش استفاده از فن‌آوری‌های مناسب و انرژی‌های نو در استقرارگاه‌های ییلاقی و قشلاقی عشایر
- ✓ گسترش حوزه مطالعات و طرح‌های پژوهش کاربردی برای تعریف طرح‌ها و پروژه‌های جدید جهت حل مسائل و مشکلات جامعه و مناطق عشایری
- ✓ توسعه و ترویج اصول و فناوری‌های نوین مناسب در فعالیت‌ها و تولیدات عشایر
- ✓ بازتعریف و ارائه نظام بهره‌برداری مناسب از منابع و امکانات
- ✓ ایجاد فرصت‌های شغلی برای جوانان عشایری
- ✓ استفاده از ظرفیت‌های قانونی و مشارکت اعضا برای افزایش سرمایه‌تتشکل
- ✓ گسترش هر چه بیشتر فعالیت صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی عشایری در ارتباط با جامعه عشایری
- ✓ اجرای طرح‌هایی در کانون‌های خودجوش عشایری
- ✓ ایجاد زیربنای‌های موردنیاز مناسب برای استقرار عشایر در قلمروهای مرتعی
- ✓ طراحی و تسهیل دسترسی عشایر به مسکن مناسب در کانون‌های اسکانی و مراکز جمعیتی
- ✓ تهیه چارچوب و شرح خدمات به عنوان پیوست فرهنگی جهت کلیه طرح‌ها و پروژه‌های عشایری
- ✓ عمومیت دادن به برگزاری انتخابات و فعال شدن شوراهای عشایری تیره
- ✓ شناسایی و تأمین نیازهای فرهنگی عشایر
- ✓ مستندسازی و ثبت فرهنگ، فعالیت و کوچ عشایر به‌عنوان بخشی از میراث معنوی کشور
- ✓ تهیه طرح راه‌اندازی و توسعه گردشگری عشایر
- ✓ انعقاد تفاهم‌نامه با سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برای توسعه گردشگری طبیعی و فرهنگی در مناطق عشایری
- ✓ انجام مطالعه و شناسایی ظرفیت‌های گردشگری عشایری
- ✓ فعال نمودن تشکل‌های عشایری برای برگزاری تورهای گردشگری
- ✓ حمایت از راه‌اندازی تشکل‌های مردم‌نهادعشایری برای تصدی و ایفای نقش در اموراتجتماعی – اقتصادی و برنامه‌ریزی
- ✓ فعال نمودن نظام ریش‌سفیدی و مدیریت محلی در امور برنامه‌ریزی و حل‌وفصل مسائل
- ✓ شناسایی و معرفی انواع فن‌آوری و تجهیزات مناسب موردنیاز زندگی و فعالیت‌ها
- ✓ ارائه برنامه‌های توانمندسازی، توان‌افزایی و آگاهی‌بخشی به استفاده اقتصادی از منابع در دسترس
- ✓ تهیه تقویم و برگزاری دوره‌های آموزشی و ترویجی

- ✓ اجرای طرح‌ها و پروژه‌های اشتغال‌زا و مکمل معیشت عشایر
- ✓ محرومیت‌زدایی و تأمین امکانات زیربنایی و خدمات مورد نیاز عشایر
- ✓ ارائه آموزش‌های ترویجی، کمک به استفاده از اصول فنی و بهداشتی تولید محصولات و پروتئین دامی
- ✓ تولید محصولات سالم، کمک به معرفی، بازاریابی و بازاریابی محصولات عشایر
- ✓ برندسازی محصولات عشایری با تولید محصولاتی با استانداردهای سام، پاک و ارگانیک

۲۱- توسعه اقتصاد دریایی جنوب کشور در محور چابهار -  
خرمشهر با تأکید بر سواحل مکران.



## ◀ عنوان فرابخش: جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - آمایش، توسعه و توازن منطقه ای

### ◀ اهداف کلی

✓ استفاده حداکثری از ظرفیت‌ها و مزیت‌های پهنه سرزمینی و ایفای نقش مؤثر کشور در جهان به ویژه منطقه آسیای جنوب غربی

### ◀ راهبردها

- ✓ تعیین نقش ملی و فراملی برای مناطق و استانهای کشور براساس مزیت‌ها
- ✓ توسعه هسته‌های کلیدی استان‌ها
- ✓ بسترسازی برای رونق بخشی برای اقتصاد دریامحور
- ✓ فراهم سازی زمینه‌ها و امکانات لازم برای ایفای نقش مؤثر کشور در حوزه ترانزیت بین الملل
- ✓ بسترسازی و انجام تمهیدات لازم به منظور رونق گردشگری در کشور
- ✓ تعامل مؤثر و سازنده با کشورهای جهان به ویژه همسایگان و گسترش همکاری‌ها و اتحادیه‌های اقتصادی بین‌المللی با تأکید بر اشتراکات فرهنگی- مذهبی، منافع مشترک اقتصادی و فعال سازی ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی کشور

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ استفاده از ظرفیت‌های مغفول مانده سواحل مکران به منظور توسعه جمعیت پذیری و رونق صنعت، کشاورزی و خدمات
- ✓ تمرکز بر کسب و کار محوری هر منطقه بر حسب مزیت
- ✓ تقویت پیوندهای قلمروهای مرزی با داخل کشور
- ✓ توسعه همکاری‌های منطقه‌ای برای انجام فعالیت‌های مشترک توسعه‌ای
- ✓ هدایت سرریز منافع خاص از استقرار هسته‌ها به استان‌های مرتبط
- ✓ ایجاد مزیت‌های رقابتی در مناطق و بهره‌برداری از مزیت‌های نسبی
- ✓ بهره برداری از ظرفیتها و قابلیت‌های مناطق خاص
- ✓ بازتعریف نقش و جایگاه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور مبتنی بر مطالعات آمایش سرزمین
- ✓ تحول در عملکرد فعلی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور و تفوق صادرات محوری بر واردات
- ✓ تجهیز زیرساختی و عملکردی سواحل شمالی و جنوبی کشور با تأکید بر توسعه ارائه خدمات برتر
- ✓ توسعه و تکمیل صنایع پایه و وابسته فراوری ذخائر معدنی

✓ تقویت حضور و نقش آفرینی مؤثر کشور در پیمان‌های اقتصادی منطقه‌ای با کشورهای منطقه به ویژه محیط آسیای جنوب غربی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تمرکز بر صنعت گردشگری تفریحی، درمانی و علمی در کیش
- ✓ توسعه صنایع پایین‌دستی انرژی و ترانزیت کالا در سواحل مکران و چابهار
- ✓ توسعه صنایع پائین‌دستی نفت و پتروشیمی در منطقه آزاد اروند
- ✓ توسعه صنایع سنگین فلزی و نفت در منطقه آزاد قشم
- ✓ احداث شهر رسانه‌ای (media city) در کیش و هندورابی
- ✓ احداث شرکت‌های ICT در مناطق آزاد قشم
- ✓ توسعه جغرافیای منطقه آزاد چابهار به منظور توسعه ارتباط زمینی با پاکستان
- ✓ تنظیم محدوده مناطق برای استفاده بهینه و هم‌افزایی منابع و امکانات منطقه
- ✓ شناسایی پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های صنعتی و کشاورزی متناسب با ظرفیت‌ها و مزیت‌های سرزمین و فرصت‌های فرارو در کشورهای همجوار
- ✓ تدوین نقشه راه بلندمدت توسعه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور
- ✓ ... پیگیری تدوین برنامه بلندمدت توسعه بندر شمالی و جنوبی کشور
- ✓ انجام پژوهش بررسی رقابت‌پذیری و توسعه بندر، شهرهای ساحلی و جزایر کشور ایران با کشورهای رقیب در منطقه آسیای جنوب غربی

#### ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

##### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء رقابت‌پذیری صنعتی کشور
- ✓ توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی

##### ◀ راهبردها

- ✓ تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین‌دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور (پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل

##### ◀ سیاست‌ها

- ✓ توسعه و تعمیق صنایع حمل و نقل ریلی و دریایی
- ✓ برون‌گرایی در توسعه صنعت ملی و تولید رقابت‌پذیر در بازار جهانی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی

- ✓ رعایت ملاحظات آمایشی اقلیم خشک در فعالیتهای فرآوری مواد معدنی و ارتقاء بهره‌وری منابع آب
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در زنجیره معدن و صنایع معدنی
- ✓ شفاف‌سازی فرایندها و مجوزهای معدنی
- ✓ رفع تعارض‌های قانونی در جهت تسهیل فعالیتهای معدنی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ توسعه روشهای لجستیک و زنجیره تامین در صنایع دارای زنجیره پسین گسترده
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه‌ای بخش با مأموریت مشخص در:
- الف- ایجاد پیمانکاری عمومی مهندسی، تدارک و ساخت ناوگان ریلی (شهری، مسافری و تجاری) با سازماندهی و بکارگیری حداکثر توان داخلی بخش غیردولتی و ایجاد صرفه‌های ناشی از مقیاس در زنجیره تامین توسعه و بهره‌برداری
- ب- به ظرفیت‌رسانی و به بهره‌برداری اقتصادی رساندن مجتمع‌های فراساحل
- ✓ عدم صدور مجوز صنایع بزرگ آب‌بر در مناطق مرکزی و کم‌آب
- ✓ الزام به استقرار صنایع بزرگ آب‌بر در سواحل جنوبی.



۲۲- برنامه‌ریزی برای دستیابی به ضریب جینی ۰/۳۴



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - مسکن و سکونتگاه‌ها

### ◀ اهداف کلی

- ✓ تسهیل دسترسی همه گروه‌های درآمدی به ویژه گروه‌های کم‌درآمد و گروه‌های خاص به مسکن مناسب؛
- ✓ افزایش نوسازی در بافت‌های ناکارآمد (بافت فرسوده و حاشیه‌نشینی) شهری و روستایی؛
- ✓ افزایش نظارت بر رعایت استانداردها از جمله مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان با هدف صرفه‌جویی در مصرف انرژی

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در<br>پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی            |                                        | هدف کلی                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------|------|------|------|------|-------------------------------|--------------------|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                               | واحد               | عنوان                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ۳۰                 | ۳۳   | ۳۵   | ۳۷   | ۳۸   | ۴۱                            | درصد               | سهم مسکن در سبد خانوار<br>گروه‌های خاص | تسهیل دسترسی گروه‌های کم‌درآمد و گروه‌های خاص به مسکن مناسب؛<br>افزایش سهم تسهیلات بانکی و سایر ابزارهای مالی در تامین مسکن؛<br>افزایش نوسازی در بافت‌های ناکارآمد (بافت فرسوده و حاشیه‌نشینی) شهری و روستایی؛<br>افزایش نظارت بر رعایت استانداردها از جمله مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان با هدف صرفه‌جویی در مصرف انرژی. |
| ۸                  | ۱۰   | ۱۲   | ۱۴   | ۱۶   | ۲۰                            | درصد               | درصد واحدهای مشمول نوسازی              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ۳۱                 | ۲۷   | ۲۵   | ۲۱   | ۱۸   | ۱۵                            | درصد               | سهم مسکن حمایتی                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ۱۰                 | ۱۰   | ۱۰   | ۱۰   | ۱۰   | ۱۰                            | هزار خانوار در سال | افزایش مسکن استجاری حمایتی             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ۳۰                 | ۲۷   | ۲۴   | ۲۱   | ۱۸   | ۱۰                            | درصد               | سهم صنعتی‌سازی در ساختمان              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

### ◀ راهبردها

- ✓ بسط روش‌های حمایتی تشویق نوسازی در بافت‌های ناکارآمد
- ✓ توسعه مسکن اجتماعی
- ✓ افزایش سهم بخش مسکن از منابع هدفمندسازی یارانه‌ها
- ✓ حمایت از بخش حقوقی در گسترش فعالیت در بازار اجاره و اصلاح نظام پیش فروش
- ✓ بهبود طول عمر مفید ساختمان و صرفه‌جویی در مصرف انرژی
- ✓ کاهش شدت مصرف انرژی با استفاده از سبک‌سازی و مصالح کم‌انرژی‌بر
- ✓ اصلاح الگوی ساخت و ساز و کاهش شدت مصرف انرژی در ساختمانهای موجود و جدید

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ هماهنگی بین برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری و روستایی با برنامه‌های تامین مسکن گروه‌های کم‌درآمد؛

- ✓ حمایت های مالی با ایجاد نظام تامین مالی مسکن کم‌درآمدها و بانک‌پذیر نمودن آن‌ها؛
- ✓ کاهش نابرابری در برخورداری از مسکن مناسب؛
- ✓ استفاده از ظرفیت شهرهای جدید برای تامین مسکن گروههای مختلف درآمدی بویژه اقشار متوسط و کم درآمد
- ✓ ایجاد پیوند بین سیاست‌های رفاه و تامین اجتماعی با برنامه‌های مسکن

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تهیه برنامه یکپارچه سامان‌دهی و توانمندسازی سکونت‌گاه‌های نابسامان؛
- ✓ ایجاد مدیریت یکپارچه سامان‌دهی و توانمندسازی محدوده‌های نابسامان؛
- ✓ پایش و اجرای برنامه‌های فضایی با تمرکز بر اثرگذاری بر مسکن کم درآمد و مسکن روستایی؛
- ✓ ایجاد سامانه اطلاعاتی و پایش برنامه‌های حمایتی در بخش مسکن، محدوده نابسامان و ... در شهرهای با جمعیت بیش از ۲۰۰ هزار نفر؛
- ✓ اجرای پروژه‌های بهسازی و نوسازی واحدهای مسکونی واقع در بافت‌های فرسوده مناطق شهری و روستائی با رویکرد کاهش مصرف انرژی
- ✓ اعطای تسهیلات ساخت و خرید مسکن در بافت‌های فرسوده شهری با نرخ بهره حمایتی؛
- ✓ اعطای تسهیلات ودیعه مسکن به ساکنان بافت‌های فرسوده شهری؛
- ✓ پرداخت تسهیلات برای بهسازی و ارتقاء تدریجی مسکن سکونت‌گاه‌های غیررسمی؛
- ✓ اعطای تسهیلات ساخت و خرید به کم درآمدها
- ✓ تشکیل بانک اطلاعاتی از برنامه های حمایتی و یارانه ای در بخش مسکن؛
- ✓ تهیه طرح‌های بازآفرینی شهری به تدریج برای شهرهای دارای جمعیت ۲۰۰ هزار نفر و بالاتر و پایش مستمر آنها؛
- ✓ تکمیل پروژه‌های مسکن مهر و تامین خدمات زیربنایی آن‌ها

#### ◀ عنوان بخش: امور اجتماعی - بیمه سلامت

#### ◀ اهداف کلی

- ✓ پوشش کامل جمعیت
- ✓ کاهش سهم پرداخت از جیب
- ✓ کاهش خانوارهای مواجه با هزینه‌های کمرشکن
- ✓ مشارکت عادلانه در تامین منابع مالی
- ✓ پایداری منابع

#### ◀ جدول اهداف کمی

| سال های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال‌های |      | هدف کمی                |      | هدف کلی                |
|--------------------|------|------|------|------|------------------------|------|------------------------|------|------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۴*                  | ۱۳۹۳ | عنوان                  | واحد |                        |
| ۱۰۰                | ۹۹/۵ | ۹۹   | ۹۸   | ۹۷   | ۹۶                     | ۹۶   | افزایش پوشش جمعیت      | درصد | پوشش جمعیت             |
| ۲۰                 | ۲۶   | ۳۴   | ۴۲   | ۵۰   | ۵۸                     | ۵۸   | کاهش سهم پرداخت از جیب | درصد | کاهش سهم پرداخت از جیب |

| سال های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال های |      | هدف کمی       |                       | هدف کلی          |
|--------------------|------|------|------|------|------------------------|------|---------------|-----------------------|------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۴*                  | ۱۳۹۳ | واحد          | عنوان                 |                  |
| ۱                  | ۲    | ۳    | ۴    | ۵    | ۶                      | ۶    | درصد مراجعین  | کاهش هزینه های پزشکی  | هزینه های کمرشکن |
| ۹۰                 | ۸۹   | ۸۷/۵ | ۸۶   | ۸۴/۷ | ۸۳/۷                   | ۸۳/۷ | درصد          | افزایش مشارکت عادلانه | مشارکت عادلانه   |
| -                  | -    | -    | -    | -    | -                      | -    | درصد سهم بیمه | افزایش سهم پیش پرداخت | پایداری منابع    |
| ۴۰٪                | ۳۶   | ۳۱   | ۲۶   | ۲۲   | ۱۸                     | ۱۸   | درصد          | افزایش سهم بیمه ها    | پایداری منابع    |

#### راهنماها

- ✓ افزایش سهم دولت از کل هزینه های سلامت
- ✓ نظام ارجاع و پزشک خانواده
- ✓ مدیریت منابع از طریق بیمه ها
- ✓ مشارکت به اندازه توان استفاده به اندازه نیاز
- ✓ تغییر نظام پرداخت
- ✓ پوشش بیمه ای اقشار کم درآمد
- ✓ تدوین راهنماهای بالینی
- ✓ استقرار حق سرانه پیشرونده (progressive)
- ✓ مشارکت به اندازه توان
- ✓ افزایش سهم پیش پرداخت از کل هزینه های سلامت (افزایش اثربخشی نظام بیمه ای)
- ✓ مدیریت منابع از طریق تجمیع و تمرکز آنها در نظام بیمه ای
- ✓ متنوع سازی روش های تأمین منابع

#### سیاست ها

- ✓ ارائه خدمات اجتماعی (پرداخت یارانه ها، کمک های بدون عوض) و خدمات بانکی به پوشش بیمه اجتماعی فرد (شماره تأمین اجتماعی)
- ✓ ایجاد زیر ساخت فناوری اطلاعات
- ✓ ایجاد پرونده الکترونیک سلامت
- ✓ تدوین فرآیند ارجاع
- ✓ تدوین راهنماهای بالینی
- ✓ ایجاد پایگاه اطلاعات سامانه و پنجره واحد خدمت رفاه و تأمین اجتماعی برای همه افراد جامعه با اولویت گروه ها و اقشار جامعه هدف خدمات رفاه و تأمین اجتماعی
- ✓ شناسایی منابع قابل هزینه کرد از طریق نظام بیمه
- ✓ تجمیع منابع در صندوق واحد
- ✓ تشکیل صندوق واحد
- ✓ انجام آزمون وسیع برای شناسایی افراد نیازمند
- ✓ تدوین نظام پرداخت آینده نگر DRG

- ✓ فرانشیز پلکانی
- ✓ خرید راهبردی خدمات سلامت
- ✓ تدوین مدل بومی آزمون وسع برای شناسایی افراد نیازمند
- ✓ تعیین حق سرانه افراد نیازمند توسط دولت
- ✓ تعیین صد در صد هزینه بیماری‌های صعب‌العلاج توسط بیمه‌ها
- ✓ تدوین راهنماهای بالینی
- ✓ تعیین حق سرانه بر اساس درصدی از حقوق و دستمزد
- ✓ ایجاد راهکار برای تضمین وصول به موقع حق سرانه بیمه
- ✓ برقراری عوارض برای کالاها و خدمات آسیب‌رسان به سلامت
- ✓ پوشش کامل بیمه سلامت و کاهش سهم بیمار از هزینه‌های دارو و درمان
- ✓ تدوین تعرفه‌های واقعی در بخش‌های دولتی، عمومی غیردولتی و خصوصی براساس قانون بیمه همگانی خدمات درمانی
- ✓ استقرار نظام جامع بهره‌وری در صنعت بیمه

#### اقدامات اساسی

- ✓ اختصاص شماره تأمین اجتماعی به کلیه افراد ایرانی ساکن کشور
- ✓ خرید نرم‌افزار مورد نیاز برای ایجاد زیرساخت لازم
- ✓ آموزش پرسنل نظام ارجاع درخصوص ایجاد پرونده الکترونیک سلامت اجرایی کردن فرایند ارجاع توسط مراکز ارائه‌دهنده خدمات سلامت
- ✓ اجرای راهنماهای بالینی توسط ارائه‌دهندگان خدمات سلامت
- ✓ تخصیص منابع مالی به سازمان بیمه سلامت
- ✓ دریافت حق سرانه بیمه براساس درصد یکسان از حقوق و دستمزد در سازمان‌های بیمه‌گر
- ✓ پرداخت حق سرانه براساس آزمون وسع
- ✓ اجرای نظام پرداخت آینده‌نگری DRG در مراکز ارائه‌دهنده خدمات سلامت
- ✓ دریافت فرانشیز پلکانی
- ✓ خرید خدمات براساس نظام سرانه
- ✓ اجرای آزمون وسع برای شناسایی اقشار نیازمند
- ✓ پرداخت حق سرانه افراد نیازمند توسط دولت
- ✓ پرداخت صددرصد هزینه بیماری‌های صعب‌العلاج توسط بیمه‌ها
- ✓ اجرای راهنماهای بالینی توسط ارائه‌دهندگان خدمات سلامت
- ✓ دریافت حق سرانه براساس درصدی از حقوق و دستمزد
- ✓ دریافت عوارض از کالاها و خدمات آب‌رسان به سلامت
- ✓ تدوین و اجرایی مقررات لازم برای وصول به موقع حق سرانه بیمه
- ✓ ساماندهی و اصلاح فرآیندهای ارائه خدمات درمانی برقراری پوشش فراگیر بیمه‌ای براساس نیازمندیابی، غربالگری اجتماعی و آزمون وسع
- ✓ تسهیل فعالیت و تقویت بیمه‌های تکمیلی از طریق صندوق‌های تعاونی و خصوصی در قالب نظام تأمین اجتماعی چندلایه

## ◀ عنوان فرابخش: جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری- توسعه روستایی، عشایری و توانمندسازی فقرا و محرومین

### ◀ اهداف کلی

- ✓ رفع محرومیت از مناطق عشایری و تعدیل نابرابری های موجود بین جامعه عشایری با جوامع شهری و روستایی
- ✓ ارتقاء شاخص های توسعه انسانی و اجتماعی مناطق روستایی
- ✓ توسعه و ارتقاء زیرساخت های مناطق و محلات فقیر و محروم شهری و روستایی و عشایری با تاکید بر مناطق محروم محور توسعه پایدار شرق و غرب

### ◀ جدول اهداف کمی

#### ارتقاء شاخص های توسعه انسانی و اجتماعی مناطق روستایی

| هدف کلی                            | هدف کمی                                                                                |                  | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال های برنامه ششم |        |        |        |        | جمع کل |
|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------------|--------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
|                                    | عنوان                                                                                  | واحد             |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |        |
| ارتقاء شاخص توسعه انسانی و اجتماعی | صدور سند اماکن روستایی                                                                 | جلد سند          | ۲۸۴۳۹۹۵                 | ۱۶۰۰۰۰             | ۱۶۰۰۰۰ | ۱۶۰۰۰۰ | ۱۶۰۰۰۰ | ۱۶۰۰۰۰ | ۸۰۰۰۰۰ |
|                                    | ارتقاء سطح بهداشت واحدهای مسکونی روستایی                                               | هزار واحد مسکونی | -                       | ۵۰                 | ۵۰     | ۵۰     | ۵۰     | ۵۰     | ۲۵۰    |
|                                    | جمعیت بهره مند از آب آشامیدنی سالم                                                     | درصد             | ۷۴                      | ۷۹                 | ۸۲     | ۸۶     | ۹۰     | ۹۴     | -      |
|                                    | تکمیل مجتمع های آبرسانی روستایی                                                        | عدد              | ۸۸۶                     | ۳۲۶                | ۲۵۰    | ۱۶۰    | ۱۰۰    | ۵۰     | ۸۸۶    |
|                                    | ارتقاء کیفیت ای شرب از طریق نسب سامانه های تصویه پیشرفته و ایجاد سامانه دوم در روستاها | روستا            | -                       | ۷۵۳                | ۲۲۵    | ۲۲۶    | ۵۰     | ۵۰     | ۱۳۰۴   |
|                                    | ارتقاء کیفیت آب شرب از طریق نسب سامانه های تصویه پیشرفته و ایجاد سامانه دوم در روستاها | تعداد روستا      | -                       | ۷۵۳                | ۲۲۵    | ۲۲۶    | ۵۰     | ۵۰     | ۱۳۰۴   |

## رفع محرومیت از مناطق عشایری و تعدیل نابرابری های موجود بین جامعه عشایری با جوامع شهری و روستایی

| هدف                                                                           | هدف کمی                                       |      | وضعیت در پایان سال |      | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------|--------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                                               | عنوان                                         | واحد | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴ | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| تأمین عدالت اجتماعی با رفع محرومیت از مناطق عشایری و تعدیل نابرابری های موجود | ارتقاء متوسط شاخص های توسعه اقتصادی - اجتماعی | درصد | ۵۰                 | ۵۱   | ۵۵                 | ۵۹   | ۶۵   | ۷۱   | ۷۶   |

## توسعه و ارتقاء زیرساخت های مناطق و محلات فقیر و محروم شهری و روستایی و عشایری با تاکید بر مناطق محروم محور توسعه پایدار شرق و غرب

| هدف کلی                     | هدف کمی                                                 |                 | وضعیت در پایان سال های |       | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------|------------------------|-------|--------------------|------|------|------|------|
|                             | عنوان                                                   | واحد            | ۱۳۹۳                   |       | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|                             |                                                         |                 | ۱۳۹۳                   | *۱۳۹۴ |                    |      |      |      |      |
| توسعه زیرساخت های مناطق هدف | ارتقای کیفیت زیر ساخت های مناطق هدف (محله شهری - منطقه) | تعداد محله شهری | -                      | -     | ۳۰                 | ۴۰   | ۶۰   | ۴۰   | ۳۰   |
|                             |                                                         | تعداد منطقه     | -                      | -     | ۵۰                 | ۵۰   | ۱۵۰  | ۱۰۰  | ۵۰   |

## راهنماها

## ارتقاء شاخص های توسعه انسانی و اجتماعی مناطق روستایی

- ✓ ارتقاء شاخص توسعه انسانی و اجتماعی مناطق روستایی و عشایری و کاهش فاصله آن با مناطق شهری
- ✓ تقویت پایدار سرمایه اجتماعی و توانمندسازی اجتماع محور در جامعه روستایی

## توانمندسازی فقرا و محرومین

- ✓ تسهیل دسترسی گروه های کم درآمد و فقرا به منابع و تسهیلات بانکی ، زیر ساخت های فیزیکی - کالبدی و خدمات و کاربریهای آموزشی ، اجتماعی و فرهنگی
- ✓ توسعه کسب و کار خرد و بنگاه های خرد حامی فقرا

## ◀ سیاست‌ها

### ارتقاء شاخص‌های توسعه انسانی و اجتماعی مناطق روستایی

- ✓ ظرفیت‌سازی جهت افزایش درآمد سرانه خانوارهای روستایی
- ✓ ظرفیت‌سازی جهت افزایش امید به زندگی روستاییان
- ✓ زمینه‌سازی جهت بهبود کیفیت و کمیت آموزش‌های عمومی و مهارتی
- ✓ متناسب‌سازی استانداردهای تراکم دانش آموز در کلاس با ویژگیهای مناطق روستائی
- ✓ متناسب‌سازی محتوی آموزش عمومی در مدارس روستائی با نیازهای جامعه روستائی و عشایری
- ✓ بسترسازی جهت توسعه روش‌های آموزش مجازی در مناطق روستائی و عشایری
- ✓ تعدیل استانداردها و سرانه‌های آموزشی
- ✓ تسهیل دسترسی برابر روستاییان به فرصتهای حقوقی
- ✓ حفظ و توسعه پایدار سکونتگاههای روستائی در نواحی مرزی
- ✓ توسعه شاخص بهره‌مندی از حمل و نقل عمومی بار و مسافر.
- ✓ توسعه زیرساختهای اجتماعی، فرهنگی و افزایش ضریب نفوذ اینترنت، تلفن همراه و شبکه‌های صداسیما
- ✓ توسعه تشکل‌های مردمی در مناطق روستائی
- ✓ ظرفیت‌سازی برای مدیریت مشارکتی
- ✓ ارتقاء نقش و جایگاه شوراهای اسلامی و دهیاران
- ✓ تقویت نظام صنفی روستائی
- ✓ تکمیل سلسله مراتب نظام مدیریت محلی
- ✓ توسعه مشارکت مردمی در فعالیتهای بخش (خصوصی و تعاونی)

### توانمندسازی فقرا و محرومین

- ✓ افزایش مشارکت خانوارها و مناطق فقیر در رشد فراگیر اقتصادی
- ✓ کمک به تولیدکنندگان فقیرتر و کوچک‌تر در مدیریت ریسک
- ✓ بومی‌سازی و توسعه مدل وام‌دهی گروهی و بانکداری پیوندی
- ✓ استفاده از مزیت نسبی و رقابتی و شرایط اقلیمی مناطق و تمامی فرصتهای اقتصادی-اجتماعی ملی و منطقه‌ای
- ✓ تلاش برای اخذ مجوزهای شرعی در زمینه استفاده از بخشی از منابع ذکات در تأمین استفاده از منابع حاصل از وقف، خمس، صدقات و نذورات و سایر وجوه شرعی
- ✓ کمک به تقویت نقش و وظیفه نهادهای مدیریت محلی در فرآیند توانمندسازی
- ✓ تلاش برای اخذ مجوزهای شرعی در زمینه استفاده از بخشی از منابع ذکات در تأمین استفاده از منابع حاصل از وقف، خمس، صدقات و نذورات و سایر وجوه شرعی
- ✓ استفاده از مزیت نسبی و شرایط اقلیمی مناطق و تمامی فرصتهای اقتصادی-اجتماعی ملی و منطقه‌ای
- ✓ ایجاد بنگاههای اقتصادی در قالب شیوه‌های مختلف با تأکید بر بنگاههای کوچک و متوسط
- ✓ ارتقاء بهره‌وری کشاورزی و تنوع بخشی به اقتصاد روستائی در مناطق فقیر و محروم
- ✓ تقویت حقوق مالکیت (زمین و...) در مناطق روستائی و سکونتگاههای غیر رسمی

## ◀ اقدامات اساسی

### ارتقاء شاخص‌های توسعه انسانی و اجتماعی مناطق روستایی

- ✓ کاهش آسیب پذیری اجتماعی و فرهنگی در مناطق روستایی
- ✓ توسعه تعاونی‌های اجتماع محور در مناطق روستایی
- ✓ اجرای فراگیر طرح ساماندهی حمل و نقل بار و مسافر در مناطق روستایی
- ✓ گسترش عضویت بهره برداران روستایی در صنوف کشاورزی
- ✓ طرح تسهیل مشارکت مردمی در برنامه ریزی روستایی
- ✓ طرح توانمندسازی اجتماع محور زنان روستایی و عشایری
- ✓ لایحه احیاء شورای دهستان به عنوان کانون برنامه ریزی ناحیه محور مناطق روستایی
- ✓ طرح تسهیل مشارکت تحصیل کردگان دانشگاهی روستایی در فعالیتهای اقتصادی روستا

### توانمندسازی فقرا و محرومین

- ✓ طرح تشکیل صندوق وقف و نذر برای فقرزدایی
- ✓ تشکیل و توسعه گروههای وام دهی گروهی (همیار و هم پیوند)
- ✓ طرح افزایش ظرفیت نفوذ اینترنت به روستاهای بالای ۵۰ خانوار
- ✓ صدور سند مالکیت املاک و مستغلات روستاییان
- ✓ طرح حمایت از کسب و کار خرد گروههای کم درآمد و فقیر
- ✓ طرح آموزش بانک پذیری فقرا
- ✓ تشکیل صندوق نذر و وقف
- ✓ صدور سند مالکیت املاک و مستغلات روستاییان
- ✓ تهیه سازوکار و دستورالعمل انجام ارزیابی تأثیرات اجتماعی سیاستها، برنامه ها و طرحهای توسعه ایی بر فقر و محرومیت
- ✓ انجام ارزیابی تأثیرات اجتماعی سیاستها، برنامه ها و طرحهای توسعه ایی بر فقر و محرومیت
- ✓ طرح اصلاح شبکه‌های تأمین مواد اولیه، طراحی، بازاریابی و فروش مشاغل خانگی زنان سرپرست خانوار

## ◀ عنوان بخش: امور اجتماعی – امور حمایتی و توانمندسازی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ توانمندسازی جامعه تحت پوشش (خروج از چرخه حمایت مستقیم افراد قابل بازتوان)
- ✓ کنترل رشد آسیب‌های اجتماعی
- ✓ کنترل رشد بروز معلولیت
- ✓ میزان نفوذ خدمات حمایتی
- ✓ میزان نفوذ خدمات توانبخشی
- ✓ میزان خدمات حمایتی سالمندان

## اهداف کمی

| هدف کلی                                                                   | هدف کمی                                                   |        | وضعیت در پایان سال های |         | سالهای برنامه ششم |         |         |         |         |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------|------------------------|---------|-------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                                                           | عنوان                                                     | واحد   | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴    | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
| توانمندسازی جامعه تحت پوشش (خروج از چرخه حمایت مستقیم افراد قابل بازتوان) | اشتغال افراد تحت پوشش از ۶۵۰۰۰ به ۸۲۰۰۰ نفر               | نفر    | ۶۵۰۰۰                  | ۶۵۰۰۰   | ۶۸۰۰۰             | ۷۱۰۰۰   | ۷۴۰۰۰   | ۷۸۰۰۰   | ۸۲۰۰۰   |
|                                                                           | ایجاد مسکن برای نیازمندان از ۷۷۰۰۰ به ۹۶۰۰۰ دستگاه        | دستگاه | ۷۷۰۰۰                  | ۷۷۰۰۰   | ۸۰۰۰۰             | ۸۴۰۰۰   | ۸۸۰۰۰   | ۹۲۰۰۰   | ۹۶۰۰۰   |
|                                                                           | بیمه اجتماعی افراد تحت پوشش از ۴۴۵۳۲۱ به ۵۶۷۰۰۰ نفر       | نفر    | ۴۴۵۳۲۱                 | ۴۴۵۳۲۱  | ۴۶۸۰۰۰            | ۴۹۱۰۰۰  | ۵۱۵۰۰۰  | ۵۴۰۰۰   | ۵۶۷۰۰   |
| کنترل رشد آسیبهای اجتماعی                                                 | کنترل افزایش طلاق از ۱۶۳۲۲۸ به ۱۷۶۱۱۹ نفر                 | نفر    | ۱۶۳۲۲۸                 | ۱۶۳۲۲۸  | ۱۶۷۵۶۲            | ۱۶۹۷۳۳  | ۱۷۱۸۷۶  | ۱۷۴۰۰۹  | ۱۷۶۱۱۹  |
|                                                                           | افزایش حمایت از کودکان خیابانی از ۶۰۰۰ به ۷۶۵۸ نفر        | نفر    | ۶۰۰۰                   | ۶۰۰۰    | ۶۳۰۰              | ۶۶۱۵    | ۶۹۴۶    | ۷۲۹۳    | ۷۶۵۸    |
|                                                                           | افزایش حمایت از معتادان از ۱۳۰۰۰۰۰ به ۱۴۳۲۴۹۸ نفر         | نفر    | ۱۳۰۰۰۰۰                | ۱۳۰۰۰۰۰ | ۱۳۶۲۹۰۲           | ۱۳۸۰۴۸۱ | ۱۳۹۷۹۸۷ | ۱۴۱۵۳۴۳ | ۱۴۳۲۴۹۸ |
| کنترل و کاهش معلولیت                                                      | غربالگری بینایی کودکان از ۳ میلیون به ۳۱۵۳۰۳۰ نفر         | نفر    | ۳۰۰۰۰۰۰                | ۳۰۰۰۰۰۰ | ۳۰۳۰۰۰۰           | ۳۰۶۰۳۰۰ | ۳۰۹۰۹۰۳ | ۳۱۲۱۸۱۲ | ۳۱۵۳۰۳۰ |
|                                                                           | غربالگری شنوایی از ۹۶۶۰۰۰ به ۱۵۴۵۰۰۰ نفر                  | نفر    | ۹۶۶۰۰۰                 | ۹۶۶۰۰۰  | ۱۰۶۲۰۰۰           | ۱۱۶۲۰۰۰ | ۱۲۷۸۰۰۰ | ۱۴۰۵۰۰۰ | ۱۵۴۵۰۰۰ |
| میزان نفوذ خدمات حمایتی                                                   | افزایش خانوارهای مستمری بگیر از ۲۲۴۰۰۰۰ به ۳۸۳۰۲۰۸ خانوار | خانوار | ۲۲۴۰۰۰۰                | ۲۲۴۰۰۰۰ | ۲۶۲۳۷۶۸           | ۲۸۷۹۰۷۸ | ۳۲۱۴۶۲۲ | ۳۴۸۱۵۹۱ | ۳۸۳۰۲۰۸ |
|                                                                           | افزایش کودکان تحت پوشش تغذیه از ۲۰۴۹۶۵ به ۳۳۰۰۹۸ نفر      | نفر    | ۲۰۴۹۶۵                 | ۲۰۴۹۶۵  | ۲۲۵۴۶۲            | ۲۴۸۰۰۸  | ۲۷۲۸۰۱  | ۳۰۰۰۸۹  | ۳۳۰۰۹۸  |
|                                                                           | پرداخت شهریه دانشجویان از ۱۲۷۸۰۷ به ۱۶۳۱۱۷ نفر            | نفر    | ۱۲۷۸۰۷                 | ۱۲۷۸۰۷  | ۱۳۴۱۹۷            | ۱۴۰۹۰۷  | ۱۴۷۹۵۳  | ۱۵۵۳۵۰  | ۱۶۳۱۱۷  |
|                                                                           | افزایش حمایت از کودکان بی سرپرست از ۲۳۴۰۲ به ۲۵۸۳۸ نفر    | نفر    | ۲۳۴۰۲                  | ۲۳۴۰۲   | ۲۳۸۷۰             | ۲۴۳۴۷   | ۲۴۸۳۴   | ۲۵۳۳۱   | ۲۵۸۳۸   |
|                                                                           | افزایش حمایت از کودکان یتیم از ۲۷۵۰۰۰ به ۳۰۹۶۹۵ نفر       | ۲۷۵۰۰۰ | ۲۸۰۵۰۰                 | ۲۸۰۵۰۰  | ۲۸۶۱۱۰            | ۲۹۱۸۳۲  | ۲۹۷۶۶۹  | ۳۰۳۶۲۲  | ۳۰۹۶۹۵  |
| میزان نفوذ خدمات                                                          | افزایش توانبخشی مبتنی بر جامعه روستایی از ۴۲۴۰۰۰          | نفر    | ۴۲۴۰۰۰                 | ۴۲۴۰۰۰  | ۴۸۰۰۰۰            | ۵۱۰۰۰۰  | ۵۴۰۰۰۰  | ۵۷۰۰۰۰  | ۶۰۰۰۰۰  |

| هدف کلی                     | هدف کمی                                                   |      | وضعیت در پایان سال‌های |         | سالهای برنامه ششم |         |         |         |         |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------|------|------------------------|---------|-------------------|---------|---------|---------|---------|
|                             | عنوان                                                     | واحد | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴    | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
| توانبخشی                    | به ۶۰۰۰۰۰ نفر                                             |      |                        |         |                   |         |         |         |         |
|                             | افزایش توانبخشی مبتنی بر جامعه شهری به ۱۸۰۰۰۰ نفر         | نفر  | -                      | -       | ۶۰۰۰۰             | ۹۰۰۰۰   | ۱۲۰۰۰۰  | ۱۵۰۰۰۰  | ۱۸۰۰۰۰  |
|                             | افزایش تامین وسایل توانبخشی از ۹۸۰۰۰۰ به ۲۲۰۰۰۰۰ نفر      | نفر  | ۹۸۰۰۰                  | ۹۸۰۰۰   | ۱۱۰۰۰۰            | ۱۳۰۰۰۰  | ۱۶۰۰۰۰  | ۱۹۰۰۰۰  | ۲۲۰۰۰۰  |
|                             | افزایش خرید خدمت از بخش غیردولتی از ۹۰۰۰۰۰ به ۲۳۰۰۰۰۰ نفر | نفر  | ۹۰۰۰۰                  | ۹۰۰۰۰   | ۱۱۰۰۰۰            | ۱۴۰۰۰۰  | ۱۷۰۰۰۰  | ۲۰۰۰۰۰  | ۲۳۰۰۰۰  |
| میزان خدمات حمایتی سالمندان | افزایش حمایت از سالمندان از ۲۶۵۷۰۷۰ به ۴۱۸۰۰۰۰ نفر        | نفر  | ۲۶۵۷۰۷۰                | ۲۶۵۷۰۷۰ | ۳۰۵۳۱۷۵           | ۳۳۲۰۸۲۸ | ۳۶۱۳۳۵۱ | ۳۹۲۸۸۲۲ | ۴۱۸۰۰۰۰ |

## راهنماها

- ✓ توسعه توانمند سازی و گسترش کیفیت زندگی جامعه هدف و حمایت از اقشار آسیب‌پذیر
- ✓ ظرفیت سازی و شبکه‌سازی تشکلهای سازمان های مردم نهاد
- ✓ تغییر روشهای حمایتی مستقیم به رویکردهای بیمه ای
- ✓ تشخیص ومداخله به هنگام در امور فردی و خانوادگی
- ✓ توسعه سامانه رصد و دیدبان آسیبهای اجتماعی
- ✓ اعتمادسازی و گسترش همکاری با سازمانها و نهادهای مردم نهاد
- ✓ توسعه خدمات فرا موسسه ای و توانمند سازی سالمندان
- ✓ توسعه خدمات غربالگری تشخیص و مداخله به هنگام
- ✓ توسعه خدمات فرا موسسه ای وتوسعه خدمات سیاری
- ✓ -برون سیاری خدمات قابل واگذاری در حوزه حمایتی وتوانبخشی
- ✓ -کمک به تقویت ظرفیت جوامع محلی در راستای فعالیتهای خیریه و داوطلب

## سیاستها

- ✓ گسترش برنامه‌های اشتغال زایی و خودکفایی
- ✓ تقویت برنامه‌های اشتغال معلولین
- ✓ گسترش برنامه های اجتماع محور (گروه‌های همیار، خودیار و..)

- ✓ توسعه بیمه های اجتماعی جامعه تحت پوشش
- ✓ توسعه خدمات فوریت‌های اجتماعی
- ✓ ایجاد سامانه رصد و دیدبان آسیب‌های اجتماعی
- ✓ توسعه تعاملات بین بخشی در راستای کنترل رشد آسیب‌های اجتماعی
- ✓ گسترش برنامه های خدمات خانواده محور سالمندی و پیشگیری از آسیب‌های دوره سالمندی
- ✓ پیشگیری از ایجاد معلولیت و توسعه طرح‌های غربالگری
- ✓ تقویت برنامه توانبخشی مبتنی بر خانواده
- ✓ ظرفیت‌سازی و شبکه‌سازی تشکلهای سازمان های مردم نهاد

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ حمایت از اشتغالهای خرد، خانگی و زود بازده
- ✓ اعطای کمک‌های غیر نقدی به خانوارهای آسیب‌پذیر به منظور تامین امنیت غذایی
- ✓ گسترش ظرفیت سازمان‌های مردم نهاد
- ✓ تقویت مشارکتهای بومی و محلی
- ✓ فضا سازی مناسب برای مشارکت افراد نیازمند حمایت در فعالیتهای اجتماعی و اقتصادی
- ✓ بیمه‌های اجتماعی زنان سرپرست خانوار شهری و روستایی ومعلولین
- ✓ سیاستگذاری رسانه ای درخصوص اطلاع رسانی و آگاه سازی مردم
- ✓ تقویت مداخله مددکاری اجتماعی قبل از مداخلات قضائی و انتظامی
- ✓ حضور سریع و زود هنگام مددکاری اجتماعی
- ✓ ایجاد و توسعه سامانه رصد و دیده‌بانی آسیب‌های اجتماعی
- ✓ حمایت از پژوهش‌های کاربردی آینده پژوهی آسیب‌های اجتماعی
- ✓ ایجاد انسجام و هماهنگی بین حوزه‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌ای
- ✓ ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی و حاشیه ای
- ✓ آگاه سازی و فعال سازی خانواده و جامعه از شرایط دوره سالمندی
- ✓ تقویت نگرش‌ها، باورها و ارزش‌های به سالمندان
- ✓ توسعه مراکز خدمات روزانه به سالمندی
- ✓ حمایت از ارائه خدمات مورد نیاز سالمندان در محیط خانواده
- ✓ گسترش طرح‌های غربالگری
- ✓ گسترش خدمات مشاوره ژنتیک
- ✓ گسترش طرح‌های آگاه سازی
- ✓ تسری برنامه توان بخشی مبتنی بر خانواده به شهرها
- ✓ آگاه سازی افراد معلول، خانواده ها و افرادجوامع محلی در مورد ارائه خدمات مبتنی بر جامعه
- ✓ افزایش مشارکت خانواده در ارائه خدمات توانبخشی

- ✓ افزایش مهارت آموزی خانواده در ارائه خدمات توان بخشی
- ✓ گسترش مراکز غیر دولتی
- ✓ گسترش حمایت از سازمان های مردم نهاد
- ✓ گسترش نظارت به مراکز غیر دولتی
- ✓ گسترش خدمات اجتماع محور مبتنی بر گروه هدف

## ◀ عنوان بخش: امور اجتماعی – ایثارگران

### ◀ اهداف کلی

- ✓ حفظ و ارتقا سطح سلامت و کیفیت زندگی جامعه ایثارگری
- ✓ ارتقاء سطح علمی، آموزش و توانمندی ایثارگران و خانواده آنان
- ✓ حفظ و ارتقاء سطح معیشت و کیفیت زندگی جامعه ایثارگری

### ◀ جدول اهداف کمی

| عنوان هدف<br>کلی                                            | هدف کمی                                                          |      | وضعیت در پایان سال های |           | سال های برنامه ششم |           |           |           |           |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------|------------------------|-----------|--------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                                             | عنوان                                                            | واحد | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶      | ۱۳۹۷      | ۱۳۹۸      | ۱۳۹۹      |
| حفظ و ارتقا سطح<br>سلامت و کیفیت<br>زندگی جامعه<br>ایثارگری | حفظ پوشش بیمه همگانی ایثارگران                                   | درصد | ۱۰۰                    | ۱۰۰       | ۱۰۰                | ۱۰۰       | ۱۰۰       | ۱۰۰       | ۱۰۰       |
|                                                             | حفظ پوشش بیمه مکمل ایثارگران                                     | درصد | ۱۰۰                    | ۱۰۰       | ۱۰۰                | ۱۰۰       | ۱۰۰       | ۱۰۰       | ۱۰۰       |
|                                                             | افزایش پوشش آموزش های تخصصی درمانی                               | درصد | ۵۰                     | ۵۰        | ۵۵                 | ۶۰        | ۶۵        | ۷۵        | ۸۰        |
|                                                             | افزایش پوشش طرح پایش سلامت ایثارگران                             | نفر  | ۱۱۲,۵۳۸                | ۱۵۰,۰۰۰   | ۱۸۰,۹۳۹            | ۱۸۵,۴۵۲   | ۱۸۹,۱۶۱   | ۱۹۲,۹۴۴   | ۱۹۴,۸۷۳   |
|                                                             | افزایش پوشش خدمات دارو و تجهیزات پزشکی و توانبخشی و رفاهی درمانی | نفر  | ۹۹۰,۵۰۰                | ۱,۰۰۰,۰۰۰ | ۱,۳۳۳,۰۱۲          | ۱,۳۳۶,۳۳۷ | ۱,۳۶۹,۱۴۵ | ۱,۴۰۳,۹۸۹ | ۱,۴۳۹,۰۸۸ |
|                                                             | حفظ پوشش خدمات مراقبت طولانی مدت (مراقبت سالمندی)                | درصد | ۱۰۰                    | ۱۰۰       | ۱۰۰                | ۱۰۰       | ۱۰۰       | ۱۰۰       | ۱۰۰       |
|                                                             | پوشش کامل خدمات کمیسیون های پزشکی                                | نفر  | ۳۲,۳۰۰                 | ۳۳,۰۰۰    | ۳۶,۰۰۰             | ۳۴,۵۶۰    | ۳۳,۱۷۷    | ۳۱,۸۵۰    | ۳۰,۵۷۶    |

| سال های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال های |      | هدف کمی |                                                                                          | عنوان هدف کلی                                              |
|--------------------|------|------|------|------|------------------------|------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ | ۱۳۸۴                   | ۱۳۸۳ | واحد    | عنوان                                                                                    |                                                            |
| ۵۰                 | ۴۸   | ۴۶   | ۴۳   | ۴۰   | ۳۸                     | ۳۷   | درصد    | افزایش پوشش ایجاد اشتغال ایثارگران (استخدام در دستگاه ها)                                | ارتقاء سطح علمی، آموزش و توانمندی ایثارگران و خانواده آنان |
| ۵۰                 | ۴۵/۵ | ۴۲/۲ | ۳۹/۳ | ۳۶/۴ | ۳۵                     | ۳۴   | درصد    | افزایش پوشش ارتقاء آموزش های مهارتی شغلی و افزایش فرصت های شغلی ایثارگران ( خود اشتغالی) |                                                            |

| عنوان هدف کلی                                       |                                                             |      |        |        | هدف کمی |        | وضعیت در پایان سال های |        | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------|--------|--------|---------|--------|------------------------|--------|--------------------|------|------|------|------|
|                                                     |                                                             |      |        |        | عنوان   | واحد   | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴   | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| حفظ و ارتقاء سطح معیشت و کیفیت زندگی جامعه ایثارگری | ارتقاء سطح معیشت ایثارگران حقوق و مستمری‌بگیر               | نفر  | ۳۲۴۹۰۳ | ۳۲۵۰۰۰ | ۳۲۶۲۶۶  | ۳۲۲۲۶۶ | ۳۱۸۲۶۶                 | ۳۱۴۲۶۶ | ۳۱۰۲۶۶             |      |      |      |      |
|                                                     | افزایش پوشش و ارتقاء سطح معیشت جانبازان معسر و فاقد درآمد   | درصد | ۴۵     | ۴۶     | ۵۰      | ۵۵     | ۶۰                     | ۶۵     | ۷۵                 |      |      |      |      |
|                                                     | افزایش پوشش خدمات تامین مسکن ایثارگران واجد شرایط           | درصد | ۴۷     | ۴۸     | ۵۰      | ۵۷     | ۶۰                     | ۶۳     | ۶۷                 |      |      |      |      |
|                                                     | افزایش پوشش خدمات مناسب‌سازی زیست شخصی ایثارگران واجد شرایط | درصد | ۲۹     | ۳۰     | ۴۵      | ۶۵     | ۸۰                     | ۹۰     | ۱۰۰                |      |      |      |      |
|                                                     | تسهیلات بانکی مسکن ایثارگران                                | نفر  | ۴۵۰۰۰  | ۵۰۰۰۰  | ۶۰۰۰۰   | ۶۰۰۰۰  | ۶۰۰۰۰                  | ۶۰۰۰۰  | ۶۰۰۰۰              |      |      |      |      |
|                                                     | افزایش پوشش تسهیلات رفاهی و اجتماعی ایثارگران               | نفر  | ۶۷۷۰۰۰ | ۶۷۹۰۰۰ | ۶۸۲۰۰۰  | ۶۸۸۰۰۰ | ۶۹۹۰۰۰                 | ۷۰۲۰۰۰ | ۷۱۲۰۰۰             |      |      |      |      |
|                                                     | حفظ پوشش بیمه‌های اجتماعی ایثارگران                         | درصد | ۱۰۰    | ۱۰۰    | ۱۰۰     | ۱۰۰    | ۱۰۰                    | ۱۰۰    | ۱۰۰                |      |      |      |      |
|                                                     | تکمیل و راهاندازی مراکز جامعه فرهنگی، ورزشی و توانبخشی      | درصد | ۶۵     | ۷۵     | ۸۵      | ۹۰     | ۱۰۰                    | ۰      | ۰                  |      |      |      |      |

#### راهنماها

- ✓ استقرار نظام مراقبت سالمندی برای ایثارگران (براساس برنامه‌های پایش سلامت)
- ✓ توسعه نظام خرید خدمت بهداشتی و درمانی
- ✓ توسعه آموزش ها و تحقیقات در امور بهداشتی، درمانی و سلامت ایثارگران

#### سیاست‌ها

- ✓ سیاستگذاری برای مراقبت طولانی مدت سالمندی

- ✓ ارائه خدمات ویژه سالمندان
- ✓ سیاستگذاری در راستای پوشش هزینه های درمانی ایثارگران
- ✓ سیاستگذاری در راستای افزایش طرح های تحقیقاتی درمانی ایثارگران

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ برنامه ریزی برای مراقبت طولانی مدت دوران سالمندی
  - ✓ ارائه خدمات فرهنگی ، اجتماعی و مشاوره ای به سالمندان
  - ✓ پوشش هزینه های درمانی ایثارگران توسط سیستم بیمه ای (پایه و تکمیلی)
- استفاده از ظرفیت ها و اقدامات وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی جهت اجرای طرح های تحقیقاتی درمانی ایثارگران



۲۳- توسعه بازارهای دریایی و ایجاد مناطق مهم اقتصادی در  
زمینه‌های دارای مزیت.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - حمل و نقل

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش سهم کشور از حمل و نقل دریایی منطقه
- ✓ افزایش سهم ناوگان ایرانی در تجارت دریایی
- ✓ ارتقای شاخص عملکرد لجستیکی (LPI)

## ◀ جدول اهداف کمی

پیش بینی عملیات تخلیه و بارگیری بنادر در پایان برنامه ششم توسعه

| هدف کلی                                                                            | هدف کمی                            |           | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|                                                                                    | عنوان                              | واحد      |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| افزایش سهم کشور از حمل و نقل دریایی منطقه افزایش سهم ناوگان ایرانی در تجارت دریایی | عملیات تخلیه و بارگیری بنادر تجاری | میلیون تن | ۱۴۷                     | ۱۶۵               | ۱۷۴  | ۱۸۳  | ۱۹۲  | ۲۰۲  |
|                                                                                    | عملیات کانتینری بنادر              | TEU هزار  | ۲۴۵۵                    | ۳۹۹۱              | ۴۷۹۵ | ۵۵۲۷ | ۶۲۹۵ | ۷۰۶۵ |

## ◀ راهبردها

- ✓ ارتقاء کارکرد بنادر اصلی در حوزه لجستیک و ارزش افزوده

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ همکاری با شرکت‌های معتبر بین‌المللی برای اجرای عملیات بندری
- ✓ واگذاری مدیریت بنادر کوچک به بخش خصوصی
- ✓ ارتقاء همکاری با خطوط کشتیرانی بین‌المللی
- ✓ بهبود بازرگانی و بازاریابی ترانزیت و گسترش مناسبات و مبادلات حمل و نقلی با سایر کشورها
- ✓ توسعه ترانزیت محموله های کانتینری
- ✓ ایجاد سرویس‌های ویژه حمل و نقل ترکیبی کانتینری

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تسهیل فرایندهای اجرایی در دستگاه‌های ذیربط و اصلاح تشریفات گمرکی
- ✓ تبادل تفاهم نامه‌ها و موافقتنامه‌های بین‌المللی به منظور افزایش سهم کشور از ترانزیت منطقه
- ✓ اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و دیگر قوانین تأثیرگذار به منظور تسهیل ترانزیت
- ✓ ایجاد پنجره واحد جهت تسریع در امر ترانزیت
- ✓ تجهیز مبادی ورودی و خروجی ترانزیت کانتینری به دستگاه XRAY دروازه‌ای
- ✓ تجهیز (Port) حمل و نقل دریایی، هوایی و خشکی در مقیاس تجارت بین‌المللی

#### ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی

##### ◀ اهداف کلی

- ✓ صادرات کالا و خدمات و گسترش و تسهیل تولید

##### ◀ راهبردها

- ✓ توسعه ظرفیت‌های صادراتی مناطق آزاد

##### ◀ سیاست‌ها

- ✓ ایجاد دهکده‌ها و پارک‌های لجستیکی در مناطق آزاد متکی به فناوری موج چهارم به عنوان زیرساخت اصلی توسعه تجارت و تولید و ارتقاء جایگاه اقتصاد کشور در نظام منطقه‌ای و جهانی به منظور گسترش محصولات نرم و خدمات در راستای دستیابی به قدرت نرم
- ✓ ایجاد خطوط ترانزیتی از قبیل خطوط ترانزیتی از آسیای میانه به جاسک و چابهار، خارج کردن جلفا از بن بست ترانزیتی با تکمیل راه آهن جلفا - نخجوان و آذربایجان برای اتصال به بنادر دریای سیاه، احداث خط ریلی بندرامام - خرمشهر - شلمچه - لاذقیه برای اتصال به دریای مدیترانه جهت بهره‌گیری از ظرفیت جغرافیای اقتصادی مناطق آزاد
- ✓ ایجاد مناطق آزاد جدید در مرزهای جغرافیایی کشور برای دسترسی و تسهیل صادرات به بازارهای کشورهای همسایه.
- ✓ ایجاد مناطق ویژه اقتصادی با جهت‌گیری مناطق لجستیکی و پایگاه صادرات

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تجهیز حمل و نقل هوایی دریایی و خشکی (port) در مقیاس تجارت بین‌المللی
- ✓ تنظیم مقررات جهت صادرات مجدد و ایجاد مشوق‌های صادراتی
- ✓ بهبود و توسعه زیرساخت‌های تولید کالا و خدمات
- ✓ توسعه موسسات دانش بنیان و انتقال فناوری‌های پیشرفته
- ✓ توسعه ICT واحداث کریدورهای پر ظرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی محصولات نرم
- ✓ تجهیز بازار سرمایه در مناطق آزاد

۲۴- اولویت بخش ریلی در توسعه حمل و نقل و ایجاد مزیت  
رقابتی برای آن.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - حمل و نقل

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش سهم حمل و نقل ریلی
- ✓ ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر
- ✓ ارتقای کمی و کیفی زیرساختهای حمل و نقل
- ✓ افزایش کارایی در اجرای طرحهای زیرساخت
- ✓ ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر

## ◀ جدول اهداف کمی

## پیش بینی جابجایی مسافر در پایان برنامه ششم توسعه

| سالهای برنامه ششم |      |      |      |      | پیش<br>بینی<br>سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی    |                            | هدف کلی                                                                   |
|-------------------|------|------|------|------|----------------------------|------------|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹              | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                            | واحد       | عنوان                      |                                                                           |
| ۳۴                | ۳۲.۲ | ۳۰.۶ | ۲۹   | ۲۷.۳ | ۲۴                         | میلیون نفر | جابجایی مسافر ریلی         | - افزایش سهم حمل و نقل ریلی<br>- ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر |
| ۲۰                | ۱۷   | ۱۳.۵ | ۱۰   | ۷    | ۵                          | میلیون نفر | جابجایی مسافر حومه ای ریلی |                                                                           |

## پیش بینی جابجایی بار در پایان برنامه ششم توسعه

| سالهای برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان<br>سال ۱۳۹۳ | هدف کمی   |                        | هدف کلی                                                                   |
|-------------------|------|------|------|------|----------------------------|-----------|------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹              | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                            | واحد      | عنوان                  |                                                                           |
| ۹۱                | ۸۱   | ۷۲   | ۶۳   | ۵۴   | ۳۴                         | میلیون تن | جابجایی بار ریلی داخلی | - افزایش سهم حمل و نقل ریلی<br>- ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر |

## احداث و توسعه شبکه زیرساختهای اصلی حمل و نقل تا پایان برنامه ششم توسعه

| سالهای برنامه ششم |       |       |       |       | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی |                    | هدف کلی                                |
|-------------------|-------|-------|-------|-------|----------------------------|---------|--------------------|----------------------------------------|
| ۱۳۹۹              | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۵  |                            | واحد    | عنوان              |                                        |
| ۱۳۱۱۰             | ۱۲۶۱۰ | ۱۲۱۰۰ | ۱۱۵۸۰ | ۱۰۶۰۰ | ۱۰۳۷۶                      | کیلومتر | طول خطوط اصلی ریلی | ارتقای کمی و کیفی زیرساختهای حمل و نقل |

## نوسازی انواع ناوگان حمل و نقل در برنامه ششم توسعه

| سالهای برنامه ششم |       |       |       |       | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی |                   | هدف کلی                                  |
|-------------------|-------|-------|-------|-------|----------------------------|---------|-------------------|------------------------------------------|
| ۱۳۹۹              | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۵  |                            | واحد    | عنوان             |                                          |
| ۱۲۶۹              | ۱۱۸۰  | ۱۰۷۰  | ۹۸۰   | ۹۲۰   | ۸۶۹                        | دستگاه  | تعداد لکوموتیو    | ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر |
| ۳۴۷۱۵             | ۲۹۲۱۵ | ۲۶۷۱۵ | ۲۴۷۱۵ | ۲۳۷۱۵ | ۲۲۷۱۵                      | دستگاه  | تعداد واگن باری   |                                          |
| ۲۵۴۱              | ۲۳۶۰  | ۲۱۸۰  | ۱۸۸۰  | ۱۶۸۰  | ۱۴۶۰                       | دستگاه  | تعداد سالن مسافری |                                          |

## راهنما

- ✓ توسعه و اصلاح شبکه حمل و نقل با توجه به نگرش شبکه‌ای
- ✓ ارتقای بهره‌گیری از ظرفیتهای بکارگیری فن‌آوریهای نوین ریلی
- ✓ تعادل بخشی میان شقوق مختلف حمل و نقل از نظر جابجایی بار و مسافر
- ✓ توسعه حمل و نقل ترکیبی و چندوجهی (Multi Modal)
- ✓ متنوع سازی شیوه‌های تامین مالی بخش
- ✓ ممنوعیت احداث طرحهای خارج از چارچوب طرح جامع حمل و نقل
- ✓ مدیریت یکپارچه کلیه شیوه‌های حمل و نقل از طریق ایجاد سامانه‌های هوشمند
- ✓ یکپارچگی حمل و نقل برون شهری و درونشهری و ایجاد مدیریت واحد حمل و نقل حومه ای مسافر
- ✓ اولویت بخش ریلی در توسعه حمل و نقل و ایجاد مزیت رقابتی برای آن

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ تقدم توسعه ریلی به جاده‌ای در طرح‌های جدید
- ✓ توسعه و بهبود حمل و نقل عمومی درون شهری و برون شهری
- ✓ اصلاح نظام قیمت‌گذاری خدمات بر اساس ضوابط مربوطه و با رویکرد رقابتی کردن تعرفه‌ها در مقایسه با کرایه‌های رقیب
- ✓ کاهش شدت مصرف سوخت از طریق افزایش سهم حمل و نقل ریلی در جابجایی کالا و مسافر
- ✓ کاهش شدت مصرف سوخت از طریق نوسازی انواع ناوگان عمومی حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی
- ✓ بهبود کیفیت خدمات حمل و نقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی
- ✓ ارتقای کیفیت خدمات
- ✓ متناسب‌سازی ظرفیت شیوه‌های مختلف حمل و نقل و کاهش زمان سفر
- ✓ توسعه خطوط ریلی به ویژه تسریع در تکمیل طرح‌های در دست احداث اولویت‌دار
- ✓ توسعه و نوسازی ناوگان ریلی
- ✓ اتخاذ تدابیر حمایتی با اولویت پرداخت بخشی از مابه التفاوت سود تسهیلات ارائه شده به بخش خصوصی
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین مهندسی در احداث زیرساخت‌ها با رویکرد کاهش زمان و هزینه احداث
- ✓ تقویت سامانه‌های عمومی بالاخص ریلی در کلان‌شهرها و شهرهای جدید به منظور کاهش مصرف انرژی
- ✓ اصلاح نظام قیمت‌گذاری و تعرفه‌ها
- ✓ افزایش اثر بخشی، سرعت، کیفیت و چابک‌سازی در حمل و نقل ریلی
- ✓ انتقال بارهای حجیم و ریل‌پسند به خطوط ریلی
- ✓ ایجاد ظرفیتهای جدید در حمل و نقل ریلی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ نوسازی ناوگان حمل و نقل
- ✓ تکمیل پس کرانه‌ها ریلی
- ✓ تسهیل فرایند استفاده از تسهیلات صندوق توسعه ملی برای نوسازی ناوگان حمل و نقل
- ✓ اتصال شبکه ریلی به مراکز انبوه بار
- ✓ تسریع در احداث و بهره برداری از مهمترین خطوط ریلی و راه‌های ترانزیتی با اولویت مسیرهای منطق بر شبکه بزرگراه‌های آسیایی (AH) و راه آهن سراسری آسیا (TAR)
- ✓ افزایش ظرفیت خطوط ریلی از طریق تراک‌بندی، گشایش ایستگاه‌ها و تأمین علائم و ارتباطات
- ✓ احداث زیرساخت‌های حمل و نقل مبتنی بر تقاضای ترافیک و ملاحظات اقتصادی
- ✓ ایجاد خطوط حومه ای ریلی در کلانشهرها و شهرهای اقماری
- ✓ ایجاد پایانه های چند منظوره حمل و نقل مسافر در کلانشهرها
- ✓ انعطاف پذیری و عدم تمرکز اداری و سازمانی با رویکرد افزایش اثر بخشی، سرعت و کیفیت خدمات حمل و نقل ریلی از طریق اصلاح ساختار شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران
- ✓ مشارکت صنایع فولادی و معدنی و سایر صنایع عمده تولید بار در اتصال به شبکه ریلی و رفع گلوگاه‌های شبکه ریلی متناسب با ظرفیت تولیدی
- ✓ ایجاد مدیریت واحد در حمل و نقل حومه ای مسافر



۲۵- توسعه حمل و نقل ریلی باری با اولویت تجهیز شبکه و پایانه‌های باری و اتصال شبکه به مراکز بزرگ اقتصادی، تجاری و صنعتی و مبادی ورودی و خروجی مهم کشور و شبکه‌های ریلی منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه کریدور شمال – جنوب با هدف توسعه صادرات و ترانزیت بار.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - حمل و نقل

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش سهم حمل و نقل ریلی
- ✓ ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر
- ✓ ارتقای کمی و کیفی زیرساخت‌های حمل و نقل
- ✓ افزایش کارایی در اجرای طرح‌های زیرساخت
- ✓ ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر
- ✓

## ◀ جدول اهداف کمی

## پیش بینی جابجایی مسافر در پایان برنامه ششم توسعه

| سالهای برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در<br>پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی    |                            | هدف کلی                                                                   |
|-------------------|------|------|------|------|-------------------------------|------------|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹              | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                               | واحد       | عنوان                      |                                                                           |
| ۳۴                | ۳۲.۲ | ۳۰.۶ | ۲۹   | ۲۷.۳ | ۲۴                            | میلیون نفر | جابجایی مسافر ریلی         | - افزایش سهم حمل و نقل ریلی<br>- ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر |
| ۲۰                | ۱۷   | ۱۳.۵ | ۱۰   | ۷    | ۵                             | میلیون نفر | جابجایی مسافر حومه ای ریلی |                                                                           |

## پیش بینی جابجایی بار در پایان برنامه ششم توسعه

| سالهای برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان<br>سال ۱۳۹۳ | هدف کمی   |                        | هدف کلی                                                                   |
|-------------------|------|------|------|------|----------------------------|-----------|------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹              | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                            | واحد      | عنوان                  |                                                                           |
| ۹۱                | ۸۱   | ۷۲   | ۶۳   | ۵۴   | ۳۴                         | میلیون تن | جابجایی بار ریلی داخلی | - افزایش سهم حمل و نقل ریلی<br>- ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر |

## احداث و توسعه شبکه زیرساختهای اصلی حمل و نقل تا پایان برنامه ششم توسعه

| هدف کلی                            | هدف کمی            |         | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |       |       |       |       |
|------------------------------------|--------------------|---------|----------------------------|-------------------|-------|-------|-------|-------|
|                                    | عنوان              | واحد    |                            | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
| ارتقای کمی و کیفی زیرساختهای حمل و | طول خطوط اصلی ریلی | کیلومتر | ۱۰۳۷۶                      | ۱۰۶۰۰             | ۱۱۵۸۰ | ۱۲۱۰۰ | ۱۲۶۱۰ | ۱۳۱۱۰ |

## نوسازی انواع ناوگان حمل و نقل در برنامه ششم توسعه

| هدف کلی                                  | هدف کمی           |        | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |       |       |       |       |
|------------------------------------------|-------------------|--------|----------------------------|-------------------|-------|-------|-------|-------|
|                                          | عنوان             | واحد   |                            | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
| ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل بار و مسافر | تعداد لکوموتیو    | دستگاه | ۸۶۹                        | ۹۲۰               | ۹۸۰   | ۱۰۷۰  | ۱۱۸۰  | ۱۲۶۹  |
|                                          | تعداد واگن باری   | دستگاه | ۳۲۷۱۵                      | ۳۳۷۱۵             | ۳۴۷۱۵ | ۳۶۷۱۵ | ۳۹۲۱۵ | ۳۴۷۱۵ |
|                                          | تعداد سالن مسافری | دستگاه | ۱۴۶۰                       | ۱۶۸۰              | ۱۸۸۰  | ۲۱۸۰  | ۲۳۶۰  | ۲۵۴۱  |

## راهنماها

- ✓ توسعه و اصلاح شبکه حمل و نقل با توجه به نگرش شبکه‌ای
- ✓ ارتقای بهره‌گیری از ظرفیتهای بکارگیری فن‌آوریهای نوین ریلی
- ✓ تعادل بخشی میان شقوق مختلف حمل و نقل از نظر جابجایی بار و مسافر
- ✓ توسعه حمل و نقل ترکیبی و چندوجهی (Multi Modal)
- ✓ متنوع‌سازی شیوه‌های تامین مالی بخش
- ✓ ممنوعیت احداث طرحهای خارج از چارچوب طرح جامع حمل و نقل
- ✓ مدیریت یکپارچه کلیه شیوه‌های حمل و نقل از طریق ایجاد سامانه‌های هوشمند
- ✓ یکپارچگی حمل و نقل برون شهری و درونشهری و ایجاد مدیریت واحد حمل و نقل حومه‌ای مسافر
- ✓ اولویت بخش ریلی در توسعه حمل و نقل و ایجاد مزیت رقابتی برای آن

## سیاست‌ها

- ✓ تقدم توسعه ریلی به جاده‌ای در طرحهای جدید
- ✓ توسعه و بهبود حمل و نقل عمومی درون شهری و برون شهری

- ✓ اصلاح نظام قیمت‌گذاری خدمات بر اساس ضوابط مربوطه و با رویکرد رقابتی کردن تعرفه‌ها در مقایسه با کرایه‌های رقیب
- ✓ کاهش شدت مصرف سوخت از طریق افزایش سهم حمل و نقل ریلی در جابجایی کالا و مسافر
- ✓ کاهش شدت مصرف سوخت از طریق نوسازی انواع ناوگان عمومی حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی
- ✓ بهبود کیفیت خدمات حمل و نقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی
- ✓ ارتقای کیفیت خدمات
- ✓ متناسب‌سازی ظرفیت شیوه‌های مختلف حمل و نقل و کاهش زمان سفر
- ✓ توسعه خطوط ریلی به ویژه تسریع در تکمیل طرح‌های در دست احداث اولویت‌دار
- ✓ توسعه و نوسازی ناوگان ریلی
- ✓ اتخاذ تدابیر حمایتی با اولویت پرداخت بخشی از مابه‌التفاوت سود تسهیلات ارائه شده به بخش خصوصی
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین مهندسی در احداث زیرساخت‌ها با رویکرد کاهش زمان و هزینه احداث
- ✓ تقویت سامانه‌های عمومی بالاکس ریلی در کلان‌شهرها و شهرهای جدید به منظور کاهش مصرف انرژی
- ✓ اصلاح نظام قیمت‌گذاری و تعرفه‌ها
- ✓ افزایش اثر بخشی، سرعت، کیفیت و چابک‌سازی در حمل و نقل ریلی
- ✓ انتقال بارهای حجیم و ریل‌پسند به خطوط ریلی
- ✓ ایجاد ظرفیتهای جدید در حمل و نقل ریلی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ نوسازی ناوگان حمل و نقل
- ✓ تکمیل پس کرانه‌ها ریلی
- ✓ تسهیل فرایند استفاده از تسهیلات صندوق توسعه ملی برای نوسازی ناوگان حمل و نقل
- ✓ اتصال شبکه ریلی به مراکز انبوه بار
- ✓ تسریع در احداث و بهره‌برداری از مهمترین خطوط ریلی و راه‌های ترانزیتی با اولویت مسیرهای منطبق بر شبکه بزرگراه‌های آسیایی (AH) و راه آهن سراسری آسیا (TAR)
- ✓ افزایش ظرفیت خطوط ریلی از طریق تراک‌بندی، گشایش ایستگاه‌ها و تأمین علائم و ارتباطات
- ✓ احداث زیرساخت‌های حمل و نقل مبتنی بر تقاضای ترافیک و ملاحظات اقتصادی
- ✓ ایجاد خطوط حومه‌ای ریلی در کلانشهرها و شهرهای اقماری
- ✓ ایجاد پایانه‌های چند منظوره حمل و نقل مسافر در کلانشهرها
- ✓ انعطاف‌پذیری و عدم تمرکز اداری و سازمانی با رویکرد افزایش اثر بخشی، سرعت و کیفیت خدمات حمل و نقل ریلی از طریق اصلاح ساختار شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران
- ✓ مشارکت صنایع فولادی و معدنی و سایر صنایع عمده تولید بار در اتصال به شبکه ریلی و رفع گلوگاه‌های شبکه ریلی متناسب با ظرفیت تولیدی
- ✓ ایجاد مدیریت واحد در حمل و نقل حومه‌ای مسافر



۲۶- افزایش نرخ رشد ارزش افزوده بخش‌های صنعت، معدن  
و صنایع معدنی و افزایش صادرات محصولات آن با اجرای  
سیاست‌های کلی صنعت و معدن .



## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی- صنعت و معدن

## ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء رقابت پذیری صنعتی کشور
- ✓ نوسازی صنایع
- ✓ ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تاکید بر توسعه صنایع دانش بنیان
- ✓ ارتقاء توان و حضور موثر بخش خصوصی و مردمی در فعالیت های صنعتی
- ✓ توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی
- ✓ ارتقای بهره‌وری در بخش
- ✓ شناسایی منابع و ذخایر معدنی در مناطق اولویت دار
- ✓ ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور

## ◀ جدول اهداف کمی

## صنعت:

| ردیف | هدف کلی                       | هدف کمی                              |              | وضعیت در پایان سال های |      | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-------------------------------|--------------------------------------|--------------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                               | عنوان                                | واحد         |                        |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                               |                                      |              | ۱۳۹۴                   | ۱۳۹۳ |                    |      |      |      |      |
| ۱    | ارتقاء رقابت پذیری صنعتی کشور | رتبه کشور در رقابت پذیری صنعتی جهان  | رتبه         | ۶۷                     |      | ۶۰                 | ۵۵   | ۵۳   | ۵۱   | ۵۰   |
|      |                               | رتبه کشور در رقابت پذیری صنعتی منطقه | رتبه         | ۹                      |      | ۹                  | ۸    | ۸    | ۷    | ۶    |
|      |                               | سهم ارزش افزوده بخش صنعت             | درصد         | ۱۶/۷                   |      | ۱۶/۹               | ۱۷/۲ | ۱۷/۴ | ۱۷/۶ | ۱۷/۸ |
|      |                               | سهم ارزش افزوده صنعتی کشور در جهان   | درصد         | (۲۰۱۲)۰/۳              |      | ۰/۳۳               | ۰/۳۵ | ۰/۳۷ | ۰/۳۹ | ۰/۴  |
|      |                               | ارزش صادرات صنعتی و معدنی            | میلیارد دلار | ۳۲                     | ۳۲   | ۳۵                 | ۴۰   | ۴۶   | ۵۶   | ۶۵   |
|      |                               | صادرات خدمات فنی و مهندسی            | میلیارد دلار | ۲/۲                    |      | ۲/۵                | ۳    | ۴    | ۵    | ۸    |

| ردیف | هدف کلی                                                               | هدف کمی                                                           |              | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                       | عنوان                                                             | واحد         |                        |      | ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |
|      |                                                                       |                                                                   |              | ۱۳۹۴                   | ۱۳۹۳ |                    |      |      |      |      |
|      |                                                                       | جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در بخش                              | میلیارد دلار |                        | ۰/۵  |                    |      |      | ۲/۵  | ۱/۵  |
| ۲    | نوسازی صنایع                                                          | سهم واحدهای کوچک نوسازی شده به واحدهای فعال                       | درصد         | ۴                      | -    |                    |      |      | ۱۰   | ۵    |
|      |                                                                       | سهم واحدهای بزرگ نوسازی شده به واحدهای فعال                       | درصد         | -                      |      |                    |      |      | ۶    | ۳    |
|      |                                                                       | سهم محصولات با فناوری متوسط و بالا از ارزش افزوده صنعتی           | درصد         | ۳۶                     |      |                    |      |      | ۴۲   | ۴۰   |
| ۳    | ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تأکید بر توسعه صنایع دانش بنیان | افزایش نسبت کارکنان با تحصیلات دانشگاهی در بنگاههای صنعتی و معدنی | درصد         | ۰.۵                    |      |                    |      |      |      |      |
|      |                                                                       | به بهره‌برداری رساندن شهرک‌های فناوری                             | تعداد        | ۲                      |      |                    |      |      | ۱    | ۱    |
|      |                                                                       | سهم بخش خصوصی در ارزش تولیدات بخش صنعت و معدن <sup>۱</sup>        | درصد         | ۷۳                     | ۷۲   |                    |      |      | -    | -    |
| ۴    | ارتقاء توان و حضور موثر بخش خصوصی و مردمی در فعالیت‌های صنعتی         | افزایش تعداد خوشه‌های صنعتی                                       | تعداد        | ۷                      | ۸    |                    |      |      | ۱۰   | ۱۲   |
|      |                                                                       | به بهره‌برداری رساندن شهرک‌ها و نواحی صنعتی جدید                  | تعداد        | ۳۲                     | ۳۴   |                    |      |      | ۲۹   | ۲۹   |
|      |                                                                       | خودرو سواری و وانت                                                | هزار دستگاه  | ۱۰۲۰                   |      |                    |      |      | ۱۶۰۰ | ۱۴۰۰ |
|      |                                                                       | خودرو تجاری                                                       | هزار دستگاه  | ۲۰                     |      |                    |      |      | ۵۰   | ۳۵   |
|      |                                                                       | دارو                                                              | میلیارد عدد  | ۴۰                     |      |                    |      |      | ۵۰   | ۴۵   |
|      |                                                                       | لاستیک خودرو                                                      | هزار تن      | ۲۱۰                    |      |                    |      |      | ۲۷۵  | ۲۵۰  |

۱ به ماخذ مرکز آمار ایران-آمار کارگاههای صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیشتر

| ردیف | هدف کلی                         | هدف کمی                                                    |                 | وضعیت در پایان سال های |      | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|---------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                 | عنوان                                                      | واحد            |                        |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                 |                                                            |                 | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴ |                    |      |      |      |      |
|      |                                 | کاغذ                                                       | هزار تن         |                        | ۵۵۰  | ۶۰۰                | ۶۵۰  | ۷۰۰  | ۷۵۰  | ۷۵۰  |
|      |                                 | محصولات پتروشیمی                                           | میلیون تن       |                        | ۵۰   | ۵۹                 | ۶۸   | ۹۵   | ۱۱۵  | ۱۲۳  |
|      |                                 | الیاف پلی استر                                             | هزار تن         |                        | ۱۴۰  | ۱۶۰                | ۱۸۰  | ۱۸۵  | ۱۹۰  | ۲۰۰  |
|      |                                 | نخ سیستم پنبه ای و ترکیبی مصنوعی                           | هزار تن         |                        | ۱۹۰  | ۲۰۰                | ۲۲۰  | ۲۳۰  | ۲۴۰  | ۲۵۰  |
|      |                                 | فرش دستباف                                                 | میلیون متر مربع |                        | ۳    | ۳.۲                | ۳.۴  | ۳.۶  | ۳.۸  | ۴    |
|      |                                 | انواع تلویزیون                                             | میلیون دستگاه   |                        | ۱    | ۱.۳                | ۱.۴  | ۱.۵  | ۱.۶۵ | ۱.۸  |
|      |                                 | یخچال و فریزر                                              | میلیون دستگاه   |                        | ۰.۹  | ۱.۲                | ۱.۴  | ۱.۵۵ | ۱.۷  | ۱.۹  |
|      |                                 | ماشین آلات و تجهیزات صنعتی                                 | میلیون تن       |                        | ۰.۸  | ۰.۸۵               | ۰.۹  | ۱    | ۱    | ۱    |
| ۵    | توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی | اشتغال صنعت و معدن (انباشته)                               | میلیون نفر      | ۳/۴                    |      | —                  | ۳/۸  | —    | —    | ۴    |
|      |                                 | نرخ رشد ارزش افزوده صنعت                                   | درصد            | ۶.۷                    |      | ۶.۸                | ۷    | ۸.۵  | ۱۱.۵ | ۱۱   |
|      |                                 | سهم بخش خصوصی در ارزش تولیدات بخش صنعت و معدن <sup>۱</sup> | درصد            | ۷۲                     | ۷۳   | -                  | -    | -    | -    | ۹۰   |
| ۶    | ارتقای بهره‌وری در بخش          | نرخ رشد شاخص بهره‌وری کل عوامل در بخش                      | درصد            | —                      |      | ۲.۵                | ۳    | ۳.۵  | ۳.۱  | ۳    |

۱ به ماخذ مرکز آمار ایران-آمار کارگاههای صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیشتر

## معادن:

| ردیف | هدف کلی                                         | واحد                                        |                | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |         |         |         |         |
|------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------|-------------------------|--------------------|---------|---------|---------|---------|
|      |                                                 | عنوان                                       | واحد           |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
| ۱    | ذخایر شناسایی منابع و معدنی در مناطق اولویت‌دار | ژئوفیزیک هوایی                              | کیلومتر خطی    | ۳۳۳۰۰۰                  | ۱۰۰۰۰۰۰            | ۱۴۰۰۰۰۰ | ۱۸۰۰۰۰۰ | ۲۲۰۰۰۰۰ | ۲۷۰۰۰۰۰ |
|      |                                                 | تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰  | ورقه           | ۸۸۲                     | ۱۳۸۲               | ۱۶۳۲    | ۲۱۲۸    | ۲۶۵۰    | ۳۱۶۰    |
|      |                                                 | بررسی مخاطرات و لرزه‌خیزی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰ | ورقه           | ۴۷                      | ۶۲                 | ۷۷      | ۹۲      | ۱۰۷     | ۱۲۲     |
| ۲    | ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور    | سهم ارزش افزوده معدن از تولید ناخالص داخلی  | درصد           | ۱.۳                     | ۱.۳                | ۱.۴     | ۱.۵     | ۱.۶     | ۱.۷     |
|      |                                                 | استخراج معادن                               | میلیون تن      | ۴۰۰                     | ۴۲۰                | ۴۴۰     | ۴۶۰     | ۴۸۰     | ۵۰۰     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید مس                              | هزارتن         | ۲۵۹                     | ۲۵۹                | ۳۲۰     | ۲۸۱     | ۳۳۱     | ۴۶۶     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید آلومینیوم                       | هزارتن         | ۴۵۰                     | ۴۸۰                | ۴۸۰     | ۶۳۰     | ۶۳۰     | ۷۸۰     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید سیمان                           | میلیون تن      | ۷۹.۴                    | ۸۰                 | ۸۳      | ۸۴.۸    | ۹۰      | ۹۰      |
|      |                                                 | ظرفیت استخراج سنگ آهن                       | میلیون تن      | ۶۵                      | ۸۸                 | ۹۹      | ۱۰۵     | ۱۱۵     | ۱۲۵     |
|      |                                                 | روی                                         | هزار تن        | ۴۵۰                     | ۴۵۰                | ۴۵۰     | ۵۰۰     | ۵۰۰     | ۶۰۰     |
|      |                                                 | ظرفیت فولاد خام                             | میلیون تن      | ۲۴                      | ۲۸                 | ۳۲      | ۳۵      | ۳۸      | ۴۰      |
|      |                                                 | ظرفیت کنسانتره زغال سنگ                     | میلیون تن      | ۳                       | ۳                  | ۳       | ۳.۵     | ۴       | ۴       |
|      |                                                 | ظرفیت تولید سنگ تزئینی                      | میلیون مترمربع | ۱۶۰                     | ۱۶۰                | ۱۶۲     | ۱۶۸     | ۱۸۰     | ۱۹۰     |
|      |                                                 | کاشی و سرامیک                               | میلیون مترمربع | ۵۰۰                     | ۵۳۰                | ۵۴۰     | ۵۸۰     | ۵۹۰     | ۶۰۰     |
|      |                                                 | شیشه جام                                    | میلیون تن      | ۱.۶                     | ۱.۹                | ۱.۹     | ۱.۹     | ۲.۱     | ۲.۱     |

## راهنما

- ✓ بهبود مستمر سهولت انجام کسب و کار
- ✓ توسعه صنایع مبتنی بر فناوری پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ اشاعه و نفوذ فناوری در واحدهای صنعتی
- ✓ تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور (پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل

- ✓ توسعه آموزشهای کاربردی و مهارت افزایی مستمر نیروی کار بخش
- ✓ ارتقاء بهره وری بخش
- ✓ توسعه سرمایه گذاری، زیرساخت و فناوری در حوزه اکتشافات و استخراج معدنی
- ✓ ارتقاء بهره وری، برداشت صیانتی از معادن با رعایت الزامات زیست محیطی در راستای افزایش رقابت پذیری
- ✓ تکمیل زنجیره ارزش در معدن و صنایع معدنی
- ✓ بهبود مستمر فضای کسب و کار

## ◀ سیاست ها

- ✓ شفاف سازی و تسهیل فرآیندهای اداری صدور جوازهای کسب و کار و بهره برداریهای صنعتی
- ✓ کاهش هزینه های مبادله
- ✓ تسهیل رقابت، کنترل انحصارات و مقابله با بازار شکنی
- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت های بخش
- ✓ توسعه و تجهیز منابع مالی مورد نیاز بخش
- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت های توسعه فناوری و صنایع پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ پشتیبانی از توسعه صادرات محصولات صنایع پیشرفته و دانش بنیان و شکل گیری بنگاههای فناور صادرات گرا
- ✓ هدایت تقاضای حوزه های مهم و دارای وزن بالا در اقتصاد صنعتی (نفت، گاز، پتروشیمی، معادن و صنایع معدنی و خدمات (ICT، سلامت) به توانمندی صنایع پیشرفته داخلی
- ✓ حمایت از توسعه نوآوری در قالب سامان دهی نظام نوآوری بخشی
- ✓ توسعه سازوکارهای هم افزایی و کاهش هزینه های تحقیق و توسعه برای بنگاههای کوچک و متوسط
- ✓ نوسازی صنایع (نرم افزاری و سخت افزاری) برای ارتقای بهره وری و توان رقابتی
- ✓ حمایت از توسعه زنجیره پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع (معدنی، نفت، گاز، پتروشیمی) و تبدیلی کشاورزی
- ✓ مدیریت واردات براساس ضوابط فنی و تعرفه ای در جهت افزایش رقابت پذیری داخلی
- ✓ توسعه و تعمیق صنایع حمل و نقل ریلی و دریایی
- ✓ برون گرایی در توسعه صنعت ملی و تولید رقابت پذیر در بازار جهانی و جذب سرمایه گذاری خارجی
- ✓ مشارکت و بهره برداری از زنجیره تولید جهانی
- ✓ توسعه سازو کارهای پیوند و همکاری بنگاههای کوچک، متوسط و بزرگ، پیمانکاریهای فرعی و خوشه ها و شبکه های تولید و تجارت.
- ✓ توسعه آموزشهای کاربردی توسعه مهارتهای فنی
- ✓ حمایت از اجرای برنامه های ارتقاء بهره وری در واحدهای صنعتی
- ✓ توسعه همکاری و مشارکت تشکلهای تخصصی بخش خصوصی و تعاونی در تصمیم سازیهای بخش
- ✓ ترویج و توسعه فرهنگ تولید و مصرف محصولات داخلی
- ✓ کاهش شدت انرژی در بخش
- ✓ رعایت الزامات آمایشی اقلیم خشک در استقرار صنایع آب بر و گسترش تصفیه پسابهای صنعتی و بازچرخانی آن در فرآیند تولید واحدهای صنعتی
- ✓ پوشش ریسک فعالیتهای معدنی اعم از اکتشافی و استخراجی واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه ظرفیت های اکتشاف و استخراج داخلی
- ✓ حمایت از تحقیق و توسعه در حوزه اکتشاف و استخراج

- ✓ حمایت از بنگاه‌های توانمند معدنی غیر دولتی با فناوری روزآمد
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری خارجی هدفمند و ترغیب شکل‌گیری سرمایه‌گذاران داخلی-خارجی برای کسب توان فناوری و یادگیری در حوزه اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی
- ✓ حمایت از شرکت‌های داخلی-خارجی در شناسایی اکتشاف معادن بزرگ و ذخایر مشترک با کشورهای همسایه
- ✓ افزایش بهره‌وری کل عوامل در تولیدات مواد معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت‌های فناوریانه در طراحی و مهندسی و ساخت صنایع معدنی راهبردی
- ✓ بهبود و کارآمدسازی مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی
- ✓ ارتقاء مهارت‌ها و توان تخصصی در بنگاه‌های بخش
- ✓ رعایت ملاحظات آمایشی اقلیم خشک در فعالیت‌های فرآوری مواد معدنی و ارتقاء بهره‌وری منابع آب
- ✓ حمایت از اجرای برنامه‌های ارتقاء بهره‌وری در واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ پشتیبانی از تولید مواد معدنی دارای ارزش افزوده بالا و با کاربرد راهبردی در صنایع پیشرفته
- ✓ کنترل صادرات مواد معدنی خام
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در زنجیره معدن و صنایع معدنی
- ✓ شفاف‌سازی فرآیندها و مجوزهای معدنی
- ✓ رفع تعارض‌های قانونی در جهت تسهیل فعالیت‌های معدنی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ بازنگری فرآیندهای صدور مجوز، تمرکز زدایی و استفاده از رویکرد دولت الکترونیک در صدور مجوزهای صنعتی
- ✓ اجرای موثر پنجره واحد و بررسی و رفع تعارضات قوانین دستگاه‌های عضو در آن، و تهیه لوایح و مقررات و دستورالعمل‌های تسهیل‌کننده
- ✓ هماهنگ‌سازی و یکپارچگی قوانین و مقررات مربوط به همکاری‌های بین‌المللی تولید و تجارت با سرمایه‌گذاران و بازارهای خارجی در جهت تسهیل و روانسازی تولید.
- ✓ ارائه کلیه خدمات وزارت و سازمان‌های تابعه به صورت الکترونیکی با اولویت صدور مجوزها
- ✓ اعلام عمومی کلیه دستورالعمل‌ها و رویه‌های ارائه خدمات با تأکید بر مراحل، زمان و هزینه از طریق سامانه‌های الکترونیکی
- ✓ روزآمد نمودن آمار و اطلاعات بخش صنعت معدن و تجارت و انتشار عمومی آنها
- ✓ پشتیبانی از ایجاد درگاه‌های فروش برخط محصولات صنعتی
- ✓ پشتیبانی از توسعه درگاه‌های اطلاع‌رسانی اطلاعات تجاری-صنعتی و به هم‌رسانی کسب و کارها
- ✓ پشتیبانی از شکل‌گیری شرکت‌های تأمین‌کننده مواد اولیه و نهاده‌های تولید با اندازه سفارش اقتصادی و مشارکت صنایع همگن کوچک و متوسط
- ✓ استفاده از توان تشکلی و اتحادیه‌ها و انجمن‌ها و تولیدی و توزیعی توانمند در اصلاح فرآیند.
- ✓ پیگیری تشکیل نهادهای تنظیم‌کننده بخشی (Regulatory Bodies) در زمینه‌های ضروری مصداق انحصار طبیعی در چارچوب ماده ۵۹ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی
- ✓ انجام بررسی‌های لازم پیرامون وضعیت بنگاه‌های دولتی واگذار شده از منظر تحقق اهداف خصوصی‌سازی در زمینه کارآمدی، رقابت، حفظ و ارتقاء تولید و اشتغال
- ✓ شناسایی و رصد روندهای مخل رقابت و طرح دعاوی لازم در شورای رقابت.
- ✓ جلوگیری از لطمه ناشی از کاهش قیمت غیرمتعارف محصولات مشابه خارجی از طریق وضع مابه‌التفاوت و سایر اقدامات ضد بازارشکنی
- ✓ مشارکت در ایفای نقش موثرتر مناطق آزاد صنعتی و فرآوری صادرات
- ✓ تأمین و توسعه زیرساخت‌های فیزیکی (شهرک‌ها و نواحی صنعتی) و نرم‌افزاری صنعتی معدنی مطابق با ضوابط ملی آمایش سرزمین
- ✓ پیگیری برای هدایت، تخصیص و افزایش سهم تسهیلات منابع بانکی و صندوق توسعه ملی
- ✓ حمایت از بخش خصوصی در تأمین مالی از منابع خارجی اعم از فاینانس، یوژانس و ری‌فاینانس و ...

- ✓ تشویق و حمایت از ایجاد صندوق های سرمایه گذاری پروژه برای جذب منابع از بازار سرمایه
- ✓ پیگیری فعال نمودن استفاده بنگاه های تولیدی بخش خصوصی از بازار سرمایه از طریق انتشار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه
- ✓ افزایش سرمایه و توان صندوق های حمایتی به منظور توسعه سرمایه گذاری
- ✓ افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن
- ✓ توسعه و بهبود کارکرد نهادها و کانونهای هم افزایی فناوری مانند شهرکهای فناوری، و پارکهای علم و فناوری
- ✓ پشتیبانی از فعالیتهای تحقیق و توسعه در واحدهای صنعتی و افزایش سهم تحقیق و توسعه در هزینه های بنگاههای بخش
- ✓ توسعه و تعمیق حقوق مالکیت فکری (صنعتی) در زنجیره ارزش از ایده تا محصول و تعیین جایگاه مناسب آن در نظام اجرایی کشور
- ✓ توسعه استانداردهای لازم در حوزه صنایع پیشرفته و ارتقاء انطباق استانداردهای ملی با استانداردهای بازارهای هدف صادراتی
- ✓ حمایت از تولید محصولات با فناوری پیشرفته به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نانو، بایو، فناوری هسته ای، میکرو الکترونیک و نوین سازی فرآیندهای موجود تولید
- ✓ ایجاد و توسعه کنسرسیوم های شرکت های صادر کننده محصولات صنایع پیشرفته کشور.
- ✓ حمایت و پشتیبانی از شکل گیری شرکت های بزرگ در تراز بین المللی در صنایع پیشرفته کشور
- ✓ استقرار نظام اجرایی - نظارتی قانون حداکثر استفاده از توان داخلی قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات در وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ✓ برقراری نظام تأمین مالی مقید طرحها و پروژه های ایجاد و توسعه در بخش عمومی به ارجاع کار به ظرفیتهای داخلی
- ✓ پیش آگهی تقاضای طرحها و پروژه های ایجاد و توسعه در بخش عمومی به خدمات، کالاها و تجهیزات مورد نیاز بمنظور تدارک و ظرفیت سازی در صنایع داخلی.
- ✓ توسعه پیمانکاریهای عمومی مهندسی - تدارک - ساخت در حوزه های مورد نظر
- ✓ حمایت از توسعه نهادها و ابزارهای سرمایه گذاری خطرپذیر
- ✓ ایجاد ابزارهای نوین مالی به ویژه در بازار سرمایه در جهت تأمین مالی نوآوری ها
- ✓ حمایت از تشکیل و توسعه شرکتهای دانش بنیان
- ✓ توسعه کمی و کیفی فعالیت شهرکهای فناوری و مراکز خدمات فناوری و کسب و کار
- ✓ پشتیبانی از گسترش ظرفیتهای عرضه خدمات مشاوره صنعتی
- ✓ آسیب شناسی صنایع فرسوده و تعیین اولویت نوسازی با هدف افزایش توان رقابتی
- ✓ بازتعریف ماموریت سازمان های توسعه ای در نوسازی صنایع
- ✓ بکارگیری فناوری های نوین برای کاهش شدت انرژی در فرآیندهای تولیدی و محصولات
- ✓ ایجاد و حمایت از شرکت های خدمات مشاوره ای، مهندسی و اجرایی برای نوسازی صنایع کشور و صرفه جویی در مصرف انرژی
- ✓ هدایت و حمایت از ارائه آموزش های لازم جهت ارتقای مهارت های نیروی انسانی واحدهای تولیدی
- ✓ ترغیب بنگاه ها برای بکارگیری فناوری های نوین، شبکه های اطلاعاتی
- ✓ حمایت از پروژه ها و پایان نامه های دانشگاهی تحصیلات تکمیلی در حوزه تحقیقات کاربردی، فناوری و طراحی مهندسی
- ✓ همکاری مستمر با دستگاه های آموزشی و پژوهشی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی و تأمین نیازهای مهارتی و پژوهشی بخش
- ✓ هدایت فعالیت های پژوهشی و مهندسی برای کاربردی شدن و در جهت تقویت ارتباط بخش صنعت و دانشگاه
- ✓ ایجاد نظام ارزش گذاری دارایی های نامشهود و احصای آن به عنوان سرمایه و سهام در بنگاههای اقتصادی
- ✓ تعیین چارچوب قیمت و حقوق مالکانه دولت در نهادهای کلیدی تولید (حاملهای انرژی، خوراک واحدهای پتروشیمی، حقوق دولتی معادن) با رعایت ملاحظه منافع ملی در کل زنجیره ارزش و رقابت پذیری با رقبای منطقه ای. به گونه ای که اتخاذ تصمیم برای سرمایه گذاران در طول برنامه میسر گردد.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه ای بخش در ارائه خدمات مشاوره و توسعه تکنولوژی در صنایع پتروشیمی و پایین دستی.
- ✓ اهتمام به تکمیل زنجیره ارزش صنایع پتروشیمی با جلوگیری از صدور مجوزهای ایجاد تولید مواد و محصولاتی که بازار آنها در منطقه و جهان اشباع شده است.

- ✓ حمایت از توسعه قابلیت‌های طراحی و مهندسی، در صنایع راهبردی و ریشه دار
- ✓ اعمال تعرفه های افزایشی وارداتی در طول زنجیره های ارزش داخلی به نسبت پردازش بیشتر
- ✓ استفاده موثر از موانع فنی و استانداردهای ملی برای کنترل و مدیریت واردات
- ✓ حمایت از توسعه برندهای تولیدی داخلی و بین‌المللی شدن آنها به ویژه در صنایع مصرفی
- ✓ حمایت و پشتیبانی از تشکیل شرکت‌های بزرگ سرمایه گذار در طول زنجیره تولید کالاهای صنعتی
- ✓ توسعه روشهای لجستیک و زنجیره تامین در صنایع دارای زنجیره پسین گسترده
- ✓ خودداری از ممنوعیت واردات کالاهای مجاز، جز براساس استاندارد و ضوابط
- ✓ حذف کلیه مجوزهای اداری موردنیاز برای واردات و صادرات
- ✓ فراهم‌سازی امکان پیش‌بینی شرایط از طریق پیش‌آگاهی تغییرات ضوابط فنی و تعرفه‌ای
- ✓ سیاستگذاری متمرکز در توسعه صنایع دریایی و معطوف نمودن برنامه‌ریزی شده تقاضای ناوگان دریایی متوسط و بزرگ کشور به ظرفیتهای داخلی تولید.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه‌ای بخش با مأموریت مشخص در:
- ✓ الف- ایجاد پیمانکاری عمومی مهندسی، تدارک و ساخت ناوگان ریلی (شهری، مسافری و تجاری) با سازماندهی و بکارگیری حداکثر توان داخلی بخش غیردولتی و ایجاد صرفه های ناشی از مقیاس در زنجیره تامین توسعه و بهره‌برداری
- ✓ ب- به ظرفیت رسانی و به بهره‌برداری اقتصادی رساندن مجتمع های فراساحل
- ✓ تهیه بسته های جذب سرمایه گذاری خارجی در صنایع برگزیده و چارچوبهای سیاستی برای حداکثر کردن منافع کشور در جذب فناوری و توسعه صادرات
- ✓ سرمایه‌گذاری مشترک با برندها و شرکت‌های معتبر جهانی برای تولید.
- ✓ تربیت و تقویت نیروی انسانی کارآمد برای بازاریابی و صادرات تولیدات داخلی.
- ✓ تولید محصولات صادراتی منطبق با استانداردها و معیارهای بازار هدف.
- ✓ انعقاد و اجرای مجدانه توافق‌نامه‌های تجارت ترجیحی با کشورهای هدف.
- ✓ تدوین نقشه راه همکاریهای تجاری با کشورهای هدف صادراتی.
- ✓ پیگیری الحاق به سازمان تجارت جهانی و پیمانهای منطقه‌ای.
- ✓ ارائه تسهیلات ارزی و ریالی لازم با شرایط مناسب جهت صدور کالا و خدمات.
- ✓ منطقی و تک نرخی شدن ارز برای تقویت صادرات و همچنین پوشش ریسک ناشی از نوسانات غیرعادی نرخ ارز.
- ✓ پشتیبانی از ایجاد و توسعه شرکتهای تخصصی مدیریت صادرات.
- ✓ شمول ضوابط، مقررات و تسهیلات مربوط به سازمانهای توسعه‌ای بر سازمان توسعه تجارت ایران.
- ✓ پشتیبانی از مشارکت با شرکت‌های دارای برند معتبر جهانی به منظور ارتقای توان رقابتی برای انتقال فناوری و توسعه صادرات
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری مستقل یا مشترک برای تولید رقابتی براساس مزیت‌های رقابتی داخل جهت عرضه به بازارهای جهانی با استفاده از برندهای جهانی یا ایجاد برندهای جدید.
- ✓ تسهیل و اجرای دقیق قانون ورود موقت و صادرات مجدد از نظر معافیت‌های مالیاتی و گمرکی
- ✓ توسعه و تقویت خوسه های صنعتی و شبکه سازی و به هم رسانی کسب و کارها بر اساس مزیت‌های منطقه‌ای
- ✓ تشویق، ترغیب بنگاههای بزرگ به توسعه همکاری و به کارگیری بنگاههای کوچک و متوسط با الگوهای پیمانکاری فرعی و برون سپاری
- ✓ جلب همکاری مراکز آموزش فنی و موسسات آموزشی دولتی و خصوصی برای توسعه آموزشهای فنی و حرفه ای در جوار مجتمعها و شهرکهای صنعتی و طراحی و ارائه آموزشهای مهارتی، مدیریتی و بازاریابی متناسب با نیاز سنجی.
- ✓ طراحی و اجرای برنامه کاهش ضایعات زنجیره صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی
- ✓ حمایت از برگزاری دوره های آموزشی ارتقاء بهره وری در مراکز و مجتمعهای صنعتی
- ✓ مشارکت تشکلهای فراگیر غیر دولتی در تصمیم سازیهای تجاری-صنعتی

- ✓ توسعه و ارتقاء فرهنگ صنعتی، جایگاه و منزلت کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و خلق ثروت ملی
- ✓ تهیه بسته‌های ترویجی چندرسانه‌ای و انجام فعالیتهای تبلیغی-ترویجی در رسانه‌های پرمخاطب در جهت برانگیختن انگیزه مصرف‌کالاهای داخلی.
- ✓ ترغیب و پشتیبانی از واحدهای صنعتی برای تهیه محتوای تبلیغاتی در زمینه آشنا ساختن عموم با فرآیند تولید و کیفیت محصولات آنها.
- ✓ پیگیری لحاظ نمودن عناصر ترغیب‌کننده رجحان مصرف تولیدات داخلی در محتوای تولیدات رسانه ملی
- ✓ استفاده از سازوکارهای تشویقی برای مدیریت تولید صنایع مصرف‌کننده گاز در فصول سال در جهت بیشینه‌سازی تولید با کاهش مصرف گاز در فصول سرد سال
- ✓ هماهنگی با شرکت‌های گاز و برق منطقه‌ای و تهیه برنامه تولید صنایع انرژی‌بر در تنظیم برنامه تولید با حداقل تداخل با ساعات اوج مصرف و رعایت ملاحظه عدم کاهش تولید.
- ✓ تهیه و اجرای برنامه‌های الزام‌آور برای کاهش تولید محصولات با درجه کارایی انرژی پایین در لوازم خانگی
- ✓ پشتیبانی و حمایت از اصلاح خطوط و فناوری تولید در صنایع انرژی‌بر
- ✓ حمایت از تولید محصولات دارای بازدهی انرژی بالا
- ✓ عدم صدور مجوز صنایع بزرگ آب‌بر در مناطق مرکزی و کم‌آب
- ✓ الزام به استقرار صنایع بزرگ آب‌بر در سواحل جنوبی.
- ✓ حمایت از ایجاد تصفیه‌خانه‌های پسابهای صنعتی در مجتمعها و شهرکهای صنعتی و بازچرخانی آب آنها
- ✓ تهیه و تکمیل پوشش نقشه‌های زمین‌شناسی، ژئوفیزیک‌هوایی و بررسی مخاطرات و لرزه‌خیزی
- ✓ تقویت و افزایش سرمایه‌صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیتهای معدنی
- ✓ پشتیبانی از ایجاد شرکت‌های بزرگ اکتشافی با مشارکت ذینفعان صنایع معدنی و در صورت امکان سرمایه‌گذار خارجی برخوردار از فناوریهای برتر اکتشافی
- ✓ برون‌سپاری فعالیتهای زمین‌شناسی و اکتشافی توسط سازمان زمین‌شناسی و ایمیدرو به بخش خصوصی
- ✓ تفکیک و شفاف‌سازی نقش و وظایف نهادهای حاکمیتی و توسعه‌ای فعال در بخش اکتشاف در دستگاههای مختلف اجرایی
- ✓ ارائه پهنه‌های اکتشاف در مناطق اولویت‌دار به متقاضیان و شرکت‌های بزرگ معدنی با حمایت‌های مالی لازم
- ✓ طراحی چارچوب‌های اطمینان بخش و جذاب برای بهره‌برداری بلندمدت پس از اکتشاف برای سرمایه‌گذاران
- ✓ تقویت نظام تولید و نشر داده‌های پایه علوم زمین
- ✓ کمک به تأمین زیربناهای لازم در مناطق اولویت‌دار معدنی و به‌ویژه برای معادن بزرگ
- ✓ تهیه بسته‌های حمایتی-تشویقی برای سرمایه‌گذاران در اکتشاف پهنه‌های اولویت‌دار
- ✓ استفاده از ابزار حقوق دولتی و اعمال تخفیفات و معافیت‌های آن برای ترغیب سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری از معادن با رویکرد نتیجه‌گرا
- ✓ واگذاری پروانه‌های بهره‌برداری معادن بزرگ دولتی به شرکت‌های بزرگ فراوری‌کننده و صنایع معدنی زنجیره معدنی مربوطه
- ✓ تأمین زیرساخت‌های لازم برای مجتمع‌های معدنی مهدی‌آباد و توسعه ذغال سنگ طبس
- ✓ حمایت از شرکت‌های توسعه‌دهنده زنجیره تولید از معدن تا محصول از طریق معافیت‌های حقوق دولتی و سایر ابزارهای مربوطه.
- ✓ ایفای نقش ایمیدرو جهت دستیابی به دانش فنی و تولید عناصر با ارزش افزوده بالا و کمیاب
- ✓ آماده نمودن بسته‌های قابل ارائه جهت مشارکت سرمایه‌گذاری خارجی در طرح‌های معدنی و صنایع معدنی
- ✓ ترغیب ایجاد کنسرسیوم‌های تخصصی صادراتی توسط واحدهای تولیدکننده به منظور توسعه صادرات متمرکز و شناسایی بازارهای هدف
- ✓ پشتیبانی از توسعه شرکت‌های طراحی، مهندسی و ساخت در معدن و صنایع معدنی
- ✓ ارتقاء ایمنی در معادن به‌ویژه معادن ذغالسنگ از طریق نوسازی و تقویت تجهیزات ایمنی
- ✓ بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب در واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از طرح‌های تحقیق و پژوهش جهت افزایش راندمان استحصال موادمعدنی در صنایع معدنی
- ✓ تکمیل مشخصات و ضوابط فنی بهره‌برداری از معادن و ذخائر معدنی

- ✓ استقرار نظام نظارتی کارآمد بر بهره برداری اصولی و مطابق استاندارد از معادن بخصوص معادن با تاکید بر حداکثر استفاده از توان تشکلهای تخصصی تحت نظارت عالی وزارت ص.م.ت
- ✓ حمایت و تقویت از بهره‌برداری علمی و اصولی در استخراج و جلوگیری از تخریب معادن
- ✓ استحصال و استفاده حداکثری از موادمعدنی و عناصر همراه و باطله‌های معدنی
- ✓ هدایت صنایع معدنی آب‌بر برای استقرار در کرانه ساحلی جنوب کشور
- ✓ پشتیبانی از نوسازی ماشین آلات و تجهیزات معدنی با تاکید بر فناوری های روز
- ✓ پشتیبانی از ایجاد و فعالیت معادن و صنایع معدنی بزرگ مقیاس با استانداردهای بین‌المللی
- ✓ جلب همکاری مراکز آموزش فنی و موسسات آموزشی دولتی و خصوصی برای توسعه آموزشهای فنی و حرفه ای و ایمنی در نزدیکی مناطق معدنی
- ✓ توسعه زیرساختهای معدن و صنایع معدنی (تامین آب، برق، گاز، راه، راه آهن، مجتمع های فولادی در سواحل مکران و خلیج فارس در قالب همکاری و سرمایه گذاری مشترک با کشور افغانستان در منطقه مرزی سنگان و جنوب شرق کشور.
- ✓ اتخاذ سیاست وضع عوارض صادراتی نزولی بر مواد خام و کم پردازش شده متناسب با میزان پردازش
- ✓ ساماندهی صدور مجوزهای صنایع معدنی متناسب با توازن در زنجیره
- ✓ تهیه طرح جامع راهبردی توازن مواد اولیه صنایع معدنی کشور بمنظور استفاده در سیاستهای تجاری صادرات و واردات مواد معدنی.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه ای بخش در توسعه معادن و صنایع معدنی درجهت توسعه زیرساختهای معدنی و سرمایه گذاریهای مشترک داخلی- خارجی برای بهره برداری پایدار از ذخایر معدنی کشور برای توسعه صنایع پایین دستی
- ✓ تفتیح یکپارچه مجموعه قوانین و مقررات معدن و منابع طبیعی و محیط زیست در جهت تسهیل بهره برداری پایدار از منابع معدنی و کاهش هزینه مبادله
- ✓ نشر داده‌های پایه و اطلاعات اکتشافی موادمعدنی از طریق پایگاه داده‌های علوم زمین
- ✓ توسعه شبکه یکپارچه اطلاعاتی برای دسترسی عموم ذینفعان به اطلاعات ذیربط
- ✓ توسعه و تکمیل پنجره واحد (طرح کاداستر)

۲۷- دانش بنیان نمودن شیوه تولید و محصولات صنعتی و خدمات وابسته به آن، نشان سازی تجاری و تقویت حضور در بازارهای منطقه و جهان.



## ◀ عنوان فرابخشی: حوزه اقتصاد کلان- تجارت خارجی

### ◀ راهبردها

- ✓ تاکید برافزایش سهم صادرات خدمات و محصولات با فناوری برتر در صادرات کشور
- ✓ حمایت از واردات کالاهای سرمایه ای و خدمات با فناوری برتر با تاکید بر تولیدات صادراتی به ویژه در زمینه کالاهای معتبر و دارای برند جهانی و آموزش های تخصصی

### ◀ سیاستها

- ✓ پشتیبانی از توسعه صادرات محصولات صنایع پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ پشتیبانی از سرمایه گذاری داخلی و خارجی با رویکرد توسعه صادرات و انتقال فناوری
- ✓ ساماندهی حقوق مالکیت فکری در زنجیره ارزش از ایده تا محصول با تاکید بر محصولات دانش بنیان
- ✓ توسعه تعاملات فناورانه با اقتصاد بین الملل با راه اندازی مراکز تحقیقاتی مشترک با شرکتهای خارجی
- ✓ ساماندهی نظام تعرفه ای در جهت حمایت از واردات کالاهای سرمایه ای با فناوری برتر
- ✓ تشویق بنگاه ها به انعقاد قراردادهای انتقال فن آوری و دانش فنی با شرکتهای برتر جهانی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ بهبود بخشیدن به زیر ساختهای فنی و قراردادی به منظور توسعه صادرات خدمات شرکتهای فنی - مهندسی
- ✓ تسهیل در صدور ضمانتنامه های بانکی برای توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی
- ✓ توسعه و صیانت از حقوق مالکیت فکری در زنجیره ارزش محصولات به ویژه محصولات دانش بنیان
- ✓ اعمال تخفیفات گمرکی
- ✓ اعطای مشوق های مالی

## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی- ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش سهم دانش فنی داخلی در تولیدات داخلی

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی |                                                                                                                                | هدف کلی                                    |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |                            | واحد    | عنوان                                                                                                                          |                                            |
| ۱۰۰                | ۷۰   | ۴۵   | ۳۰   | ۱۵   | ۰                          | درصد    | تولید و بکارگیری ۳ دسته کالای راهبردی داخلی (تجهیزات شبکه مبتنی بر IP، رادیوهای پرطرفیت و دسترسی رادیویی ۴G و FAB)             | افزایش سهم دانش فنی داخلی در تولیدات داخلی |
| ۱۰۰                | ۷۰   | ۵۰   | ۳۰   | ۱۰   | ۰                          | درصد    | رصد، پژوهش و ارتقاء دانش در فناوری‌های نوین از جمله: نسل پنجم تلفن همراه، داده‌های عظیم، پردازش ابری، اینترنت اشیاء (۴ فناوری) |                                            |

## ◀ راهبردها

✓ تعامل فعال با کشورهای صاحب فناوری جهت تولید محصولات راهبردی داخلی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ حمایت از تحقیق، توسعه، تولید و بکارگیری محصولات راهبردی داخلی
- ✓ اولویت بکارگیری محصولات راهبردی تولید داخل در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (تجهیزات شبکه مبتنی بر IP، رادیوهای پرطرفیت و دسترسی رادیویی ۴G و FAB)
- ✓ حمایت از شکل‌گیری صنایع گروه فناوری اطلاعات، برق، الکترونیک، نرم‌افزار، سخت‌افزار
- ✓ تشویق و پشتیبانی از سرمایه‌گذاران در حوزه صنایع IT، IC، نیمه هادی صوتی و تصویری

## ◀ اقدامات اساسی

✓ انجام پروژه‌های تحقیق و توسعه به صورت مشترک با شرکت‌های معتبر خارجی ICT برای دستیابی به تکنولوژی‌های بکار رفته در محصولات

- ✓ آماده سازی زیرساخت مکانی جهت ایجاد کارخانجات تولید محصولات مرتبط با بخش
- ✓ تسهیل واگذاری تسهیلات به تولید کنندگان محصولات راهبردی بومی
- ✓ رصد و پژوهش سه فناوری رایانش ابری، داده های عظیم، اینترنت اشیا

## ◀ عنوان بخش امور فرهنگی، علمی و فناوری- علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش های دولتی و غیر دولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوریانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت
- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشسازی اقتصاد دانش بنیان

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                  | هدف کمی                         |      | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|--------------------------|---------------------------------|------|------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                          | عنوان                           | واحد |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۴    | ساماندهی نظام ملی نوآوری | رتبه ایران در شاخص جهانی نوآوری | رتبه | ۱۲۰  | ۱۰۶  | ۹۶                 | ۸۶   | ۷۶   | ۶۸   | ۶۰   |

### ◀ راهبردها

- ✓ دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم انداز
- ✓ توسعه تعاملات علمی بین المللی با کشورهای هدف
- ✓ پیشسازی اقتصاد دانش بنیان و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان
- ✓ تبدیل پایه دانشی بنگاه های مبتنی بر نوآوری به عامل اصلی تولید ثروت
- ✓ تحریک تقاضای تولید و شکل دهی به بازار محصولات دانش بنیان و فناوریانه اعم از خریدهای دولتی و عمومی و خصوصی و تقاضای ناشی از طرح های عمرانی و توسعه ای و ملی با رویکرد صادرات محور
- ✓ گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه ای و جهانی به ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش بنیان

### ◀ سیاست ها

- ✓ اولویت سیاست های حمایتی به ساختارهای جمعی، نظیر خوشه ها، انجمن ها، پارک ها، مناطق صنعتی و فناوری
- ✓ جهت دهی به تقاضای ناشی از طرح ها و پروژه های بزرگ توسعه ای در جهت تقویت تقاضای محصولات دانش بنیان

- ✓ توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش‌بنیان
- ✓ تسهیل حضور شرکت‌های دانش بنیان ایرانی در خارج از کشور

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضا محور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به این که حداقل ۵۰ درصد (۵۰٪) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار به منظور توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان تأمین و تعهد کرده باشد.
- ✓ بازتعریف سامانه‌های پارک‌های علم و فناوری وابسته به صنایع شامل طراحی سامانه‌های مراکز توسعه فناوری و سامانه مراکز رشد بین‌المللی
- ✓ مشارکت هوشمندانه با بنگاه‌های صاحب فناوری
- ✓ راه‌اندازی شبکه فن بازار ملی و تبدیل ایران به هاب (Hub) مبادله فناوری منطقه
- ✓ الزام به ارتقاء فناوری و افزایش صادرات در موارد وجود بازار انحصاری در داخل کشور و حمایت‌های تعرفه‌ای
- ✓ فعال‌سازی برندهای ملی تولید داخل در عرصه بین‌المللی به منظور تجاری‌سازی فعالیت‌های فناورانه و نوآورانه

#### ◀ عنوان بخش: امور تولیدی- صنعت و معدن

##### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء رقابت‌پذیری صنعتی کشور
- ✓ ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تأکید بر توسعه صنایع دانش بنیان
- ✓ توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی

## ◀ جدول اهداف کمی

## صنعت:

| ردیف | هدف کلی                                                               | هدف کمی                                                            |              | وضعیت در پایان سال های |            | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------|------------------------|------------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                       | عنوان                                                              | واحد         |                        |            | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                                                       |                                                                    |              |                        |            |                    |      |      |      |      |
| ۱    | ارتقاء رقابت پذیری صنعتی کشور                                         | رتبه کشور در رقابت پذیری صنعتی جهان                                | رتبه         |                        | ۶۷         |                    | ۵۵   | ۵۳   | ۵۱   | ۵۰   |
|      |                                                                       | رتبه کشور در رقابت پذیری صنعتی منطقه                               | رتبه         |                        | ۹          |                    | ۸    | ۸    | ۷    | ۶    |
|      |                                                                       | سهم ارزش افزوده بخش صنعت                                           | درصد         |                        | ۱۶/۷       |                    | ۱۷/۲ | ۱۷/۴ | ۱۷/۶ | ۱۷/۸ |
|      |                                                                       | سهم ارزش افزوده صنعتی کشور در جهان                                 | درصد         |                        | ۰/۳ (۲۰۱۲) |                    | ۰/۳۵ | ۰/۳۷ | ۰/۳۹ | ۰/۴  |
|      |                                                                       | ارزش صادرات صنعتی و معدنی                                          | میلیارد دلار |                        | ۳۲         | ۳۲                 | ۴۰   | ۴۶   | ۵۶   | ۶۵   |
|      |                                                                       | صادرات خدمات فنی و مهندسی                                          | میلیارد دلار |                        | ۲/۲        |                    | ۳    | ۴    | ۵    | ۸    |
|      |                                                                       | جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی در بخش                               | میلیارد دلار |                        | ۰/۵        |                    | ۲/۵  | ۳    | ۴    | ۵    |
| ۳    | ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تاکید بر توسعه صنایع دانش بنیان | سهم محصولات با فناوری متوسط و بالا از ارزش افزوده صنعتی            | درصد         |                        | ۳۶         |                    | ۴۲   | ۴۴   | ۴۶   | ۵۰   |
|      |                                                                       | افزایش نسبت کارکنان با تحصیلات دانشگاهی در بنگاه های صنعتی و معدنی | درصد         |                        | ۰.۵        |                    |      |      |      | ۲۵   |
|      |                                                                       | به بهره برداری رساندن شهرک های فناوری                              | تعداد        |                        | ۲          |                    | ۱    | ۱    | ۱    | ۱    |
| ۵    | توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی                                       | اشتغال صنعت و معدن (اثبات شده)                                     | میلیون نفر   |                        | ۳/۴        |                    | ۳/۸  | —    | —    | ۴    |
|      |                                                                       | نرخ رشد ارزش افزوده صنعت                                           | درصد         |                        | ۶.۷        |                    | ۷    | ۸.۵  | ۱۱.۵ | ۱۱   |
|      |                                                                       | سهم بخش خصوصی در ارزش تولیدات بخش صنعت و معدن <sup>۱</sup>         | درصد         |                        | ۷۲         | ۷۳                 | -    | -    | -    | ۹۰   |

\* پیش بینی

۱ به ماخذ مرکز آمار ایران-آمار کارگاه های صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیشتر

## راهنماها

- ✓ بهبود مستمر سهولت انجام کسب و کار
- ✓ توسعه صنایع مبتنی بر فناوری پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ اشاعه و نفوذ فناوری در واحدهای صنعتی
- ✓ تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور (پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل

## سیاست‌ها

- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت های توسعه فناوری و صنایع پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ پشتیبانی از توسعه صادرات محصولات صنایع پیشرفته و دانش بنیان و شکل گیری بنگاههای فناور صادرات گرا
- ✓ هدایت تقاضای حوزه های مهم و دارای وزن بالا در اقتصاد صنعتی (نفت، گاز، پتروشیمی، معادن و صنایع معدنی و خدمات (ICT، سلامت) به توانمندی صنایع پیشرفته داخلی
- ✓ حمایت از توسعه نوآوری در قالب سامان دهی نظام نوآوری بخشی
- ✓ توسعه سازوکارهای هم افزایی و کاهش هزینه های تحقیق و توسعه برای بنگاههای کوچک و متوسط
- ✓ نوسازی صنایع (نرم افزاری و سخت افزاری) برای ارتقای بهره‌وری و توان رقابتی
- ✓ حمایت از توسعه زنجیره پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع (معدنی، نفت، گاز، پتروشیمی) و تبدیلی کشاورزی

## اقدامات اساسی

- ✓ افزایش سرمایه و توان صندوق های حمایتی به منظور توسعه سرمایه گذاری
- ✓ توسعه و بهبود کارکرد نهادها و کانونهای هم افزایی فناوری مانند شهرکهای فناوری، و پارکهای علم و فناوری
- ✓ پشتیبانی از فعالیتهای تحقیق و توسعه در واحدهای صنعتی و افزایش سهم تحقیق و توسعه در هزینه های بنگاههای بخش
- ✓ توسعه و تعمیق حقوق مالکیت فکری (صنعتی) در زنجیره ارزش از ایده تا محصول و تعیین جایگاه مناسب آن در نظام اجرایی کشور
- ✓ توسعه استانداردهای لازم در حوزه صنایع پیشرفته و ارتقاء انطباق استانداردهای ملی با استانداردهای بازارهای هدف صادراتی
- ✓ حمایت از تولید محصولات با فناوری پیشرفته به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نانو، بایو، فناوری هسته ای، میکرو الکترونیک و نوین سازی فرآیندهای موجود تولید
- ✓ ایجاد و توسعه کنسرسیوم های شرکت‌های صادر کننده محصولات صنایع پیشرفته کشور.
- ✓ حمایت و پشتیبانی از شکل گیری شرکت‌های بزرگ در تراز بین‌المللی در صنایع پیشرفته کشور
- ✓ استقرار نظام اجرایی – نظارتی قانون حداکثر استفاده از توان داخلی قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات در وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ✓ برقراری نظام تأمین مالی مقید طرحها و پروژه‌های بخش عمومی به ارجاع کار به ظرفیتهای داخلی
- ✓ پیش آگهی تقاضای طرحها و پروژه های ایجاد و توسعه در بخش عمومی به خدمات، کالاها و تجهیزات مورد نیاز بمنظور تدارک و ظرفیت سازی در صنایع داخلی.
- ✓ توسعه پیمانکاریهای عمومی مهندسی – تدارک – ساخت در حوزه های مورد نظر
- ✓ حمایت از توسعه نهادها و ابزارهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر
- ✓ ایجاد ابزارهای نوین مالی به ویژه در بازار سرمایه در جهت تأمین مالی نوآوری ها
- ✓ حمایت از تشکیل و توسعه شرکتهای دانش بنیان
- ✓ توسعه کمی و کیفی فعالیت شهرکهای فناوری و مراکز خدمات فناوری و کسب و کار
- ✓ پشتیبانی از گسترش ظرفیتهای عرضه خدمات مشاوره صنعتی

- ✓ آسیب شناسی صنایع فرسوده و تعیین اولویت نوسازی با هدف افزایش توان رقابتی
- ✓ بازتعریف مأموریت سازمان های توسعه ای در نوسازی صنایع
- ✓ بکارگیری فناوری های نوین برای کاهش شدت انرژی در فرآیندهای تولیدی و محصولات
- ✓ ایجاد و حمایت از شرکت های خدمات مشاوره ای، مهندسی و اجرایی برای نوسازی صنایع کشور و صرفه جویی در مصرف انرژی
- ✓ هدایت و حمایت از ارائه آموزش های لازم جهت ارتقای مهارت های نیروی انسانی واحدهای تولیدی
- ✓ ترغیب بنگاه ها برای بکارگیری فناوری های نوین، شبکه های اطلاعاتی
- ✓ حمایت از پروژه ها و پایان نامه های دانشگاهی تحصیلات تکمیلی در حوزه تحقیقات کاربردی، فناوری و طراحی مهندسی
- ✓ همکاری مستمر با دستگاه های آموزشی و پژوهشی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی و تامین نیازهای مهارتی و پژوهشی بخش
- ✓ هدایت فعالیت های پژوهشی و مهندسی برای کاربردی شدن و در جهت تقویت ارتباط بخش صنعت و دانشگاه
- ✓ ایجاد نظام ارزش گذاری دارایی های نامشهود و احصای آن به عنوان سرمایه و سهام در بنگاههای اقتصادی
- ✓ تعیین چارچوب قیمت و حقوق مالکانه دولت در نهاده های کلیدی تولید (حاملهای انرژی، خوراک واحدهای پتروشیمی، حقوق دولتی معادن) با رعایت ملاحظه منافع ملی در کل زنجیره ارزش و رقابت پذیری با رقبای منطقه ای. به گونه ای که اتخاذ تصمیم برای سرمایه گذاران در طول برنامه میسر گردد.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه ای بخش در ارائه خدمات مشاوره و توسعه تکنولوژی در صنایع پتروشیمی و پایین دستی.
- ✓ اهتمام به تکمیل زنجیره ارزش صنایع پتروشیمی با جلوگیری از صدور مجوزهای ایجاد تولید مواد و محصولاتی که بازار آنها در منطقه و جهان اشباع شده است.
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت های طراحی و مهندسی، در صنایع راهبردی و ریشه دار
- ✓ اعمال تعرفه های افزایشی وارداتی در طول زنجیره های ارزش داخلی به نسبت پردازش بیشتر
- ✓ استفاده موثر از موانع فنی و استانداردهای ملی برای کنترل و مدیریت واردات
- ✓ حمایت از توسعه برندهای تولیدی داخلی و بین المللی شدن آنها به ویژه در صنایع مصرفی
- ✓ حمایت و پشتیبانی از تشکیل شرکت های بزرگ سرمایه گذار در طول زنجیره تولید کالاهای صنعتی
- ✓ توسعه روشهای لجستیک و زنجیره تامین در صنایع دارای زنجیره پسین گسترده



۲۸- اولویت دادن به حوزه‌های راهبردی صنعتی (از قبیل صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، حمل و نقل، مواد پیشرفته، ساختمان، فناوری اطلاعات و ارتباطات، هوافضا، دریا، آب و کشاورزی) و افزایش ضریب نفوذ فناوری‌های پیشرفته در آنها.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی- ارتباطات و فناوری اطلاعات

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش سهم دانش فنی داخلی در تولیدات داخلی
- ✓ افزایش ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی |                                                                                                                                | هدف کلی                                                                |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۴۰۱ | ۱۴۰۲ | ۱۴۰۳ | ۱۴۰۵ |                            | واحد    | عنوان                                                                                                                          |                                                                        |
| ۱۰۰                | ۷۰   | ۴۵   | ۳۰   | ۱۵   | ۰                          | درصد    | تولید و بکارگیری ۳ دسته کالای راهبردی داخلی (تجهیزات شبکه مبتنی بر IP، رادیوهای پر ظرفیت و دسترسی رادیویی ۴G و FAB)            | افزایش سهم دانش فنی داخلی در تولیدات داخلی                             |
| ۱۰۰                | ۷۰   | ۵۰   | ۳۰   | ۱۰   | ۰                          | درصد    | رصد، پژوهش و ارتقاء دانش در فناوری‌های نوین از جمله: نسل پنجم تلفن همراه، داده‌های عظیم، پردازش ابری، اینترنت اشیاء (۴ فناوری) |                                                                        |
| ۲۰                 | ۱۲   | ۸    | ۴    | ۲    | -                          | درصد    | افزایش سهم درآمدی خدمات ارزش افزوده همگرا به حداقل ۲۰ درصد کل خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات                                  | افزایش ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات |

## ◀ راهبردها

- ✓ تعامل فعال با کشورهای صاحب فناوری جهت تولید محصولات راهبردی داخلی
- ✓ فراهم نمودن بستر حقوقی و فرهنگی ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده توسط شورای عالی فضای مجازی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ حمایت از تحقیق، توسعه، تولید و بکارگیری محصولات راهبردی داخلی
- ✓ اولویت بکارگیری محصولات راهبردی تولید داخل در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (تجهیزات شبکه مبتنی بر IP، رادیوهای پر ظرفیت و دسترسی رادیویی ۴G و FAB)
- ✓ حمایت از شکل‌گیری صنایع گروه فناوری اطلاعات، برق، الکترونیک، نرم‌افزار، سخت‌افزار

- ✓ تشویق و پشتیبانی از سرمایه‌گذاران در حوزه صنایع IT ، IC ، نیمه هادی و صوتی و تصویری
- ✓ آزاد سازی ارائه خدمات پستی
- ✓ شفاف‌سازی و بهبود محیط کسب و کار برای ارائه‌کنندگان خدمات نوین ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ رعایت بی‌طرفی تکنولوژی در اعطای مجوزها

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ انجام پروژه‌های تحقیق و توسعه به صورت مشترک با شرکت های معتبر خارجی ICT برای دستیابی به تکنولوژی‌های بکار رفته در محصولات
- ✓ آماده‌سازی زیرساخت مکانی جهت ایجاد کارخانجات تولید محصولات مرتبط با بخش
- ✓ تسهیل واگذاری تسهیلات به تولیدکنندگان محصولات راهبردی بومی
- ✓ رصد و پژوهش سه فناوری رایانش ابری، داده‌های عظیم ، اینترنت اشیا
- ✓ تدوین قوانین و مقررات مرتبط با پیوست‌های فرهنگی با خدمات ارزش افزوده
- ✓ تدوین ضوابط نحوه ارائه خدمات نوین توسط اپراتورها و تدوین و تصویب تعرفه‌های مربوطه
- ✓ ایجاد شهر ICT و تامین زیرساخت‌های کریدورهای ارتباطات و فناوری اطلاعات

#### ◀ عنوان بخش: امور تولیدی- آب

##### ◀ اهداف کلی

- ✓ مدیریت بهم‌پیوسته منابع آب در سطح حوضه‌های آبریز و ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب به منظور بهره‌برداری پایدار از منابع آب
- ✓ کاهش نسبت حجم آب مصرفی کل کشور به حجم منابع آب تجدیدشونده
- ✓ تأمین پایدار آب موردنیاز آحاد جامعه برای مصارف شرب شهرها، روستاها و عشایر
- ✓ حفظ و صیانت از منابع آب و اعمال مدیریت کیفی منابع آب
- ✓ احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی و کاهش مصرف از این منابع
- ✓ اصلاح ساختار اقتصاد صنعت آب و آبفا
- ✓ افزایش بهره‌وری آب از ابعاد کمی، کیفی و اقتصادی

## جدول اهداف

| ردیف | هدف کمی                                                   | واحد                                                                                                                                 | پایان سال ۱۳۹۳ وضعیت در | سال‌های برنامه ششم |        |        |        |        | جمع کل |         |
|------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|
|      |                                                           |                                                                                                                                      |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |        |         |
| ۱    | تأمین آب                                                  | ظرفیت آب تنظیمی سدها (غیرمرزی)                                                                                                       |                         | ۲۹۱۹۳              | ۵۴     | ۱۳۲    | ۴۰۶    | ۱۳۸    | ۶۷۱    | ۱,۴۰۱   |
| ۲    |                                                           | حجم مخازن سدها (غیرمرزی)                                                                                                             |                         | ۳۹۹۷۶              | ۷۰     | ۱۰۰    | ۹۶۴    | ۱۳۴    | ۴۶۵    | ۱,۷۲۳   |
| ۳    |                                                           | طرح‌های کوچک تأمین آب (استانی)                                                                                                       | توسعه                   | ۷۸۳۷,۵             | ۲۰     | ۲۰     | ۱۲     | ۴      | ۰      | ۵۶      |
| ۴    |                                                           |                                                                                                                                      | بهبود                   |                    | ۵۸     | ۹۳     | ۱۷۳    | ۳۶     | ۱۹۴    | ۵۶۴     |
| ۵    | انتقال و توزیع آب                                         | آبرسانی به شهرها، روستاها و صنایع                                                                                                    |                         | ۱۰۲۵,۳             | ۲۵۰    | ۳۰۰    | ۳۰۰    | ۳۰۰    | ۳۰۰    | ۱,۴۵۰   |
| ۶    |                                                           | احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی اصلی (غیرمرزی)                                                                                         |                         | ۱۷۹۹۰۰۰            | ۲۰,۷۶۳ | ۳۲,۳۰۰ | ۵۰,۴۳۷ | ۶۰,۶۳۶ | ۶۰,۱۰۳ | ۲۳۴,۲۳۹ |
| ۷    |                                                           | احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی فرعی (غیرمرزی)                                                                                         |                         | ۴۷۳۹               | ۷۰۰    | ۱,۲۰۰  | ۱,۳۰۰  | ۱,۵۰۰  | ۲,۰۰۰  | ۶,۷۰۰   |
| ۸    | توسعه منابع آب درحوضه‌های آبریز رودخانه‌های خروجی از کشور | ظرفیت آب تنظیمی سدها (مرزی)                                                                                                          |                         | ۴۳۹۴               | ۱,۳۳۶  | ۳۱۴    | ۲۹۴    | ۹۰۸    | ۵      | ۲,۸۵۷   |
| ۹    |                                                           | حجم مخازن سدها (مرزی)                                                                                                                |                         | ۷۸۵۴               | ۴۲۶    | ۴۱۷    | ۶۸۱    | ۴۴۴    | ۲۶     | ۱,۹۹۵   |
| ۱۰   |                                                           | احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی اصلی (مرزی)                                                                                            |                         | ۲۴۲۲۰۰             | ۶۴,۷۰۴ | ۷۳,۵۵۴ | ۷,۵۰۰  | ۷,۵۰۰  | ۵,۰۰۰  | ۱۵۸,۲۵۸ |
| ۱۱   | استفاده از پتانسیل بخش غیردولتی برای تولید آب/پساب        | خرید تضمینی آب استحصالی و پساب تصفیه شده از بخش غیردولتی (آبفا-احداث آب شیرین‌کن‌ها)                                                 |                         | ۴۸,۷               | ۲۴     | ۱۵     | ۱۵     | ۱۵     | ۱۵     | ۸۴      |
| ۱۲   |                                                           | خرید تضمینی آب استحصالی و پساب تصفیه شده از بخش غیر دولتی و کمک های فنی و اعتباری طرح‌های تامین و انتقال آب توسط بخش غیردولتی (آبفا) |                         | -                  | ۶۶     | ۵۰     | ۵۰     | ۵۰     | ۵۰     | ۲۶۶     |
| ۱۳   |                                                           | خرید تضمینی آب استحصالی و پساب تصفیه شده از بخش غیر دولتی و کمک های فنی و اعتباری طرح‌های تامین و انتقال آب توسط بخش غیردولتی (آب)   |                         | -                  | ۱۰     | ۲۵۰    | ۵۰     | ۱۰۰    | ۱۵۰    | ۵۶۰     |
| ۱۴   | حفاظت و بهره‌برداری از رودخانه‌ها و سواحل                 | تعیین حد بستر و حریم رودخانه‌ها و مرحله اول ساماندهی                                                                                 |                         | ۳۹,۷۲۸             | ۶,۰۰۰  | ۶,۰۰۰  | ۶,۰۰۰  | ۶,۰۰۰  | ۶,۰۰۰  | ۳۰,۰۰۰  |
| ۱۵   |                                                           | اجرای عملیات ساماندهی رودخانه‌ها                                                                                                     |                         | ۱,۲۲۴              | ۷۲     | ۸۰     | ۹۲     | ۱۰۵    | ۱۱۰    | ۴۵۹     |
| ۱۶   |                                                           | اجرای عملیات ریزگزاری حد بستر رودخانه‌ها                                                                                             |                         | ۵,۴۳۸              | ۳,۰۰۰  | ۳,۰۰۰  | ۳,۰۰۰  | ۳,۰۰۰  | ۳,۰۰۰  | ۱۵,۰۰۰  |

| ردیف | هدف کمی                                                                                                                                                               | واحد           | وضعیت در<br>پایان سال<br>۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |         |         |        |        | جمع کل  |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------------------|--------------------|---------|---------|--------|--------|---------|
|      |                                                                                                                                                                       |                |                               | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |         |
| ۱۷   | تعیین حد بستر و حریم سواحل دریا، دریاچه‌ها و تالاب‌ها                                                                                                                 | کیلومتر        | ۱,۲۵۷                         | ۹۰۰                | ۹۰۰     | ۹۰۰     | ۹۰۰    | ۹۰۰    | ۴,۵۰۰   |
| ۱۸   | اجرای عملیات رپرگذاری حریم سواحل دریا، دریاچه‌ها و تالاب‌ها                                                                                                           | کیلومتر        | ۱۳۰                           | ۱,۱۷۵              | ۱,۱۷۵   | ۱,۱۷۵   | ۱,۱۷۵  | ۱,۱۷۵  | ۵,۸۷۵   |
| ۱۹   | پیاده‌سازی سیستم و سامانه پیش‌بینی و هشدار سیل با اولویت مناطق سیل گیر کشور                                                                                           | درصد           | -                             | ۱                  | ۱       | ۱       | ۱      | ۱      | ۵       |
| ۲۰   | کنترل، نظارت و مسلوب‌المنفعه نمودن چاه‌های آب فاقد پروانه بهره‌برداری مضر به مصالح عمومی، جلوگیری از اضافه برداشت چاه‌های مجاز و تعدیل پروانه‌های بهره‌برداری کشاورزی | میلیون مترمکعب | ۱۲۵۴,۴۶                       | ۲۵۸۵               | ۳۰۰۰    | ۲۳۹۹    | ۱۴۶۴   | ۱۲۰۰   | ۱۰,۶۴۸  |
| ۲۱   | احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی                                                                                                                                  | دستگاه         | ۲۷,۸۴۴                        | ۷,۰۹۸              | ۱۴۰,۰۰۰ | ۱۸۷,۵۶۳ | ۳۵,۰۰۰ | ۳۰,۸۹۳ | ۴۰۰,۵۵۴ |
| ۲۲   | تقویت آبخوان از طریق بازسازی، نگهداری و بهره‌برداری طرح‌های تغذیه‌مصنوعی و پخش سیلاب موجود                                                                            | میلیون مترمکعب | ۹۷                            | ۲۰                 | ۲۱      | ۲۱      | ۲۱     | ۲۱     | ۱۰۲     |
| ۲۳   | خرید چاه‌های کم بازده کشاورزی برای تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی                                                                                                       | میلیون مترمکعب | -                             | ۳                  | ۱۰      | ۱۰      | ۱۰     | ۱۰     | ۴۳      |
| ۲۴   | ارتقاء ایمنی، علاج بخشی مرمت و بازسازی سدهای مخزنی                                                                                                                    | تعدادسد        | -                             | ۱۱۸                | ۱۲۵     | ۱۳۰     | ۱۳۶    | ۱۴۵    | ۶۵۴     |
| ۲۵   | مرمت و بازسازی اساسی و بهسازی شبکه‌های آبیاری و زهکشی                                                                                                                 | تعداد تاسیسات  | ۲۲                            | ۲۲                 | ۲۵      | ۲۶      | ۲۷     | ۳۱     | ۱۳۱     |
| ۲۶   | ارتقاء و نوسازی تصفیه خانه‌های آب (بخشی از فرآیندها در هر سال)                                                                                                        | باب            | -                             | ۲                  | ۳       | ۳       | ۳      | ۳      | ۱۴      |
| ۲۷   | بازسازی خطوط انتقال آب بزرگ کشور                                                                                                                                      | کیلومتر        | -                             | ۱۰                 | ۱۵      | ۱۵      | ۱۵     | ۱۵     | ۷۰      |
| ۲۸   | تجهیز نقاط به ابزار اندازه‌گیری جریان                                                                                                                                 | تعداد نقاط     | ۴۰۱                           | ۸۰۱                | ۱,۱۸۳   | ۱,۵۳۶   | ۱,۸۸۶  | ۲,۲۴۶  | ۷,۶۵۲   |
| ۲۹   | مدیریت کیفیت منابع آب در سطح حوضه آبریز کشور                                                                                                                          | درصد           | -                             | ۱۵                 | ۲۱      | ۲۲      | ۲۲     | ۲۰     | ۱۰۰     |
| ۳۰   | تکمیل و تجهیز ایستگاه‌های اندازه‌گیری در محدوده عمل شرکت‌های آب منطقه‌ای                                                                                              | درصد           | -                             | ۱۴                 | ۲۰      | ۲۰      | ۲۲     | ۲۴     | ۱۰۰     |
| ۳۱   | طراحی شبکه اندازه‌گیری منابع آب کشور                                                                                                                                  | درصد           | -                             | ۴۰                 | ۴۵      | ۱۰      | ۵      | -      | ۱۰۰     |
| ۳۲   | تدوین استانداردها و معیارهای فنی                                                                                                                                      | نشریه          | -                             | ۲۰                 | ۲۰      | ۲۰      | ۲۰     | ۲۰     | ۱۰۰     |
|      | تحقیقات کاربردی                                                                                                                                                       | پروژه          | -                             | ۱۵۸                | ۱۶۶     | ۱۷۷     | ۱۸۵    | ۱۹۵    | ۸۸۱     |

| ردیف | هدف کمی                                                               | واحد      | ۱۳۹۳<br>پایان سال<br>وضعیت | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | جمع کل |
|------|-----------------------------------------------------------------------|-----------|----------------------------|--------------------|------|------|------|------|--------|
|      |                                                                       |           |                            | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |        |
| ۳۳   | اجرای عملیات آبخیزداری (۱)                                            | هزارهکتار | ۹۵۰۵                       | ۱۳۲۰               | ۱۷۸۰ | ۲۰۸۰ | ۲۳۶۰ | ۲۴۶۰ | ۱۰۰۰۰  |
| ۳۴   | توسعه سامانه‌های نوین آبیاری و احداث شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی (۱) | هزارهکتار | ۲۶۰۰<br>(تجمعی)            | ۵۰۰                | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۲۵۰۰   |
| ۳۵   | ایجاد و ساماندهی تشکلهای آب‌بران (۱)                                  | تعدادتشکل | -                          | ۱۸۰                | ۲۲۰  | ۲۸۰  | ۳۲۵  | ۳۷۵  | ۱۳۸۰   |

۱- جزو اهدافی است که برای ارتقای بهره‌وری آب کشاورزی توسط وزارت جهاد کشاورزی انجام می‌شود.

#### راهنماها

- ✓ استقرار حکمرانی خوب براساس اصول و فرآیند مدیریت بهم‌پیوسته منابع آب مبتنی بر مدیریت تقاضا در سطح ملی، حوضه‌های آبریز و محلی، ایجاد و توسعه نهادها و تشکلهای مردمی
- ✓ استقرار نظام بهره‌برداری بهینه با تأکید بر پایداری منابع طبیعی و محیط‌زیست و تعادل‌بخشی در عرضه و تقاضای آب و پایش دقیق و بهنگام کمی و کیفی منابع و مصارف آب
- ✓ ارزش‌گذاری اقتصادی آب با رعایت ملاحظات اجتماعی، امنیتی و زیست‌محیطی در تمامی بخش‌های مصرف به‌منظور ارتقای بهره‌وری در کل چرخه تولید و مصرف آب، ساماندهی و توسعه بازارهای محلی آب
- ✓ استقرار دیپلماسی آب و اجرای الزامات آن با مشارکت و همکاری کلیه ذینفعان و ذیمدخلان
- ✓ ساماندهی سکونت‌گاه‌ها و فعالیت‌های صنعتی، کشاورزی، زیربنایی و خدماتی براساس توان اکولوژیکی حوضه‌های آبریز
- ✓ ارتقای بهره‌وری و صرفه‌جویی در کلیه بخش‌های مصرف‌کننده آب به‌ویژه در بخش کشاورزی برای دستیابی به پایداری سرزمین
- ✓ استقرار نظام مدیریت کیفی منابع آب و ارتقای کیفیت آن با تأکید بر پیشگیری از آلودگی منابع آب
- ✓ بهره‌برداری از آب‌های غیرمتعارف با رعایت ملاحظات زیست‌محیطی
- ✓ ساماندهی کمی و کیفی زهاب‌های کشاورزی و توسعه سامانه‌های جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب کلیه بخش‌های مصرف و بازچرخانی و استفاده مجدد از این منابع با کیفیتی متناسب با نوع مصرف و رعایت استانداردهای محیط پذیرنده طبیعی در تخلیه آنها
- ✓ تنوع‌بخشی منابع مالی در سرمایه‌گذاری طرح‌های آب و فاضلاب و واگذاری طرح‌ها و تأسیسات آبی در اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴
- ✓ ارتقای مشارکت بهره‌برداران و ذینفعان در مدیریت منابع آب و تأسیسات آبی

#### سیاست‌ها

- ✓ اولویت‌بندی طرح‌های آبی و تأکید بر طرح‌های چندمنظوره
- ✓ اعمال روش‌های سازه‌ای و غیرسازه‌ای جهت کاهش تراز منفی آب زیرزمینی
- ✓ تقویت آبخوان از طریق طرح‌های تغذیه مصنوعی و پخش سیلاب
- ✓ برنامه‌ریزی و مدیریت یکپارچه منابع و مصارف سدهای کشور با رویکرد حوضه‌ای و بهره‌برداری پایدار از منابع آب
- ✓ اعمال مدیریت بهینه تقاضای آب با مشارکت بهره‌برداران
- ✓ ایجاد و توسعه تشکلهای بهره‌برداران
- ✓ تحویل حجمی آب در انتهای شبکه‌های آبیاری اصلی
- ✓ تجهیز نقاط تحویل آب به وسایل اندازه‌گیری حجمی در کلیه مصارف

- ✓ توسعه سامانه فراگیر ارزیابی منابع و مصارف و ارتقای سامانه اندازه‌گیری و پایش منابع آب به لحاظ کمی و کیفی
- ✓ حفاظت از آب‌های زیرزمینی و سطحی و جلوگیری از برداشت‌های غیرمجاز
- ✓ ایجاد مبانی لازم به منظور استقرار نظام‌های بهره‌برداری مناسب مبتنی بر تقویت مدیریت‌های محلی آب
- ✓ توانمندسازی و ظرفیت‌سازی نظام‌های بهره‌برداری موجود
- ✓ مدیریت خطرپذیری (ریسک) و بحران و پدافند غیرعامل در طراحی، ساخت و بهره‌برداری از طرح‌های تأمین و توزیع آب و تأسیسات آب و فاضلاب
- ✓ طراحی نظام‌های بهره‌برداری پایدار براساس ظرفیت‌های سرزمین و توازن منطقه‌ای
- ✓ تعیین ارزش اقتصادی آب برای مصارف مختلف در هریک از حوضه‌های آبریز برای استفاده در برنامه‌های توسعه بخش‌های مصرف
- ✓ واقعی نمودن تعرفه‌ها در بخش‌های مختلف مصرف و استقرار نظام قیمت‌گذاری آب به منظور پوشش هزینه‌های انجام شده
- ✓ ایجاد و توسعه بازارهای محلی آب
- ✓ اصلاح نظام تعرفه‌گذاری آب در مصارف مختلف باتوجه به ملاحظات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی
- ✓ کاهش هزینه‌ها و اقتصادی کردن تولید از طریق ارتقای ضریب مکانیزاسیون و اجرای الگوی کشت بهینه
- ✓ صدور خدمات فنی به کشورهای مختلف و اجرای طرح‌های مشترک آبی با کشورهای همجوار
- ✓ بهره‌برداری بهینه از منابع آبهای مرزی و مشترک با رعایت حقایق‌های بین‌المللی
- ✓ بهره‌برداری از ظرفیت کشاورزی فراسرزمینی و توجه به تجارت آب مجازی در ارتقای ثبات در امنیت غذایی کشور
- ✓ افزایش ظرفیت تأمین آب شرب شهری، روستایی و عشایری
- ✓ بهینه‌سازی الگوی کشت متناسب با اقلیم مناطق مختلف کشور
- ✓ استقرار صنایع آب‌بر در سواحل جنوبی کشور و استفاده از نمک‌زدایی آب دریا برای تأمین آب موردنیاز آنها
- ✓ کاهش میزان مصرف از منابع آب تجدیدشونده
- ✓ کاهش مصرف سرانه و هدررفت آب خصوصاً در طراحی‌های جدید شهری
- ✓ افزایش بهره‌وری آب در تمامی بخش‌های مصرف
- ✓ پیاده‌سازی الگوی بهینه مصرف آب و اعمال سیاست‌های تشویقی و حمایتی
- ✓ ارتقای آگاهی و فرهنگ عمومی، مشارکت‌های فراگیر مردمی و توانمندسازی ذینفعان و ذیمدخلان جهت حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع آب
- ✓ توسعه کشت‌های متراکم و گلخانه‌ها و انتقال تولید سبزی و صیفی از فضای باز به گلخانه‌ها و استفاده از کشت نشایی به جای کشت بذر و عدم توسعه کشت افقی
- ✓ اصلاح و بهبود روش‌های آبیاری سنتی و توسعه سامانه‌های نوین آبیاری
- ✓ حمایت از تولید محصولات کم آب‌بر با استفاده از اصلاح بذور
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین در استحصال و مصرف منابع آب
- ✓ حمایت از طرح‌های کاهش مصرف آب شرب و بهداشتی
- ✓ ارتقا و حفظ کیفیت آب شرب
- ✓ الزام واحدهای آلاینده به احداث و بهره‌برداری از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب
- ✓ اصلاح ساختار تأمین منابع آب
- ✓ استفاده از پتانسیل بخش خصوصی در جهت استفاده از منابع آب غیرمتعارف
- ✓ تأمین آب صنایع بخصوص در مناطق مرکزی کشور با استفاده از نمک‌زدایی آب دریا و رعایت الزامات زیست‌محیطی مربوطه
- ✓ استفاده از سیستم‌های چندگانه توزیع آب شرب
- ✓ ایجاد سامانه‌های نوین تأمین و توزیع آب شرب

- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین در استحصال و مصرف منابع آب
- ✓ توسعه بهره‌برداری از آب‌های غیرمعارف از قبیل پساب‌ها، زه‌آب‌ها، آب‌های شور و لب‌شور به عنوان منابع آب جدید توسط بخش غیردولتی
- ✓ استفاده از فناوری‌های جدید در زمینه باروری ابرها و جمع‌آوری باران در مناطق مستعد کشور.
- ✓ ایجاد و توسعه ظرفیت تصفیه‌خانه‌ها و شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب در مناطق شهری و روستایی
- ✓ مصرف بهینه سم و کود و جایگزینی کودهای آلی و سموم بیولوژیک با کودها و سموم شیمیایی
- ✓ استفاده از بازچرخانی آب و استفاده مجدد از پساب‌ها جهت تخصیص جایگزین برای تأمین آب موردنیاز صنایع و بخش کشاورزی
- ✓ تشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از طریق افزایش خرید تضمینی آب و پساب
- ✓ واگذاری طرح‌ها و تأسیسات آبی به تشکلهای بهره‌برداران
- ✓ ایجاد بسترهای لازم جهت حضور بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های بخش آب و آبفا
- ✓ توانمندسازی تشکلهای و واگذاری امور تصدی امور آب به تشکلهای
- ✓ ارتقای آگاهی و فرهنگ عمومی، مشارکت‌های فراگیر مردمی و توانمندسازی ذینفعان و ذیمدخلان جهت حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع آب
- ✓ تحقیق و توسعه و به‌کارگیری روش‌های نوین استحصال آب و ظرفیت‌سازی نیروی انسانی و آموزش در موضوعات خاص و جدید

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اجرای اولویت‌بندی طرح‌های آبی و تأکید بر طرح‌های چندمنظوره جهت تأمین و انتقال آب
- ✓ کنترل، نظارت و مسلوب‌المنفعه نمودن چاه‌های آب فاقد پروانه بهره‌برداری مضر به مصالح عمومی، جلوگیری از اضافه برداشت چاه‌های مجاز و تعدیل پروانه‌های بهره‌برداری کشاورزی
- ✓ تجهیز چاه‌ها به ابزار اندازه‌گیری هوشمند
- ✓ تقویت آبخوان از طریق بازسازی، نگهداری و بهره‌برداری طرح‌های تغذیه‌مصنوعی و پخش سیلاب موجود
- ✓ خرید چاههای کم بازده کشاورزی برای تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی
- ✓ اعمال مدیریت یکپارچه منابع و مصارف سدهای کشور با رویکرد حوضه‌ای و بهره‌برداری پایدار از منابع آب
- ✓ ایجاد و توسعه تشکلهای بهره‌برداران
- ✓ تجهیز نقاط تحویل آب به وسایل اندازه‌گیری حجمی در کلیه مصارف جهت تحویل حجمی آب
- ✓ توسعه سامانه فراگیر ارزیابی منابع و مصارف و ارتقای سامانه اندازه‌گیری و پایش منابع آب به لحاظ کمی و کیفی
- ✓ جلوگیری از برداشت‌های غیرمجاز از آب‌های زیرزمینی و سطحی
- ✓ توانمندسازی و ظرفیت‌سازی نظام‌های بهره‌برداری موجود
- ✓ مدیریت خطرپذیری (ریسک) و بحران و پدافند غیرعامل در طراحی، ساخت و بهره‌برداری از طرح‌های تأمین و توزیع آب و تأسیسات آب و فاضلاب
- ✓ طراحی نظام‌های بهره‌برداری پایدار براساس ظرفیت‌های سرزمین و توازن منطقه‌ای
- ✓ واقعی نمودن تعرفه‌ها در بخش‌های مختلف مصرف و استقرار نظام قیمت‌گذاری آب به منظور پوشش هزینه‌های انجام شده
- ✓ ایجاد و توسعه بازارهای محلی آب
- ✓ اصلاح نظام تعرفه‌گذاری آب در مصارف مختلف باتوجه به ملاحظات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی
- ✓ صدور خدمات فنی به کشورهای مختلف و اجرای طرح‌های مشترک آبی با کشورهای همجوار
- ✓ بهره‌برداری بهینه از منابع آبهای مرزی و مشترک با رعایت حقایق‌های بین‌المللی
- ✓ بهره‌برداری از ظرفیت کشاورزی فراسرزمینی و توجه به تجارت آب مجازی در ارتقای ثبات در امنیت غذایی کشور
- ✓ افزایش ظرفیت تأمین آب شرب شهری، روستایی و عشایری

- ✓ استقرار صنایع آب‌بر در سواحل جنوبی کشور و استفاده از نمک‌زدایی آب دریا برای تأمین آب موردنیاز آنها
- ✓ افزایش بهره‌وری آب در تمامی بخش‌های مصرف
- ✓ پیاده‌سازی الگوی بهینه مصرف آب و اعمال سیاست‌های تشویقی و حمایتی
- ✓ ارتقای آگاهی و فرهنگ عمومی، مشارکت‌های فراگیر مردمی و توانمندسازی ذینفعان و ذیمدخلان جهت حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع آب
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین در استحصال و مصرف منابع آب
- ✓ حمایت از طرح‌های کاهش مصرف آب شرب و بهداشتی
- ✓ ارتقا و حفظ کیفیت آب شرب
- ✓ الزام واحدهای آلاینده به احداث و بهره‌برداری از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب
- ✓ اصلاح ساختار تأمین منابع آب
- ✓ استفاده از پتانسیل بخش خصوصی در جهت استفاده از منابع آب غیرمتعارف
- ✓ تأمین آب صنایع بخصوص در مناطق مرکزی کشور با استفاده از نمک‌زدایی آب دریا و رعایت الزامات زیست‌محیطی مربوطه
- ✓ استفاده از سیستم‌های چندگانه توزیع آب شرب
- ✓ ایجاد سامانه‌های نوین تأمین و توزیع آب شرب
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین در استحصال و مصرف منابع آب
- ✓ توسعه بهره‌برداری از آب‌های غیرمتعارف از قبیل پساب‌ها، زه‌آب‌ها، آب‌های شور و لب‌شور به عنوان منابع آب جدید توسط بخش غیردولتی
- ✓ استفاده از فناوری‌های جدید در زمینه باروری ابرها و جمع‌آوری باران در مناطق مستعد کشور.
- ✓ استفاده از بازچرخانی آب و استفاده مجدد از پساب‌ها جهت تخصیص جایگزین برای تأمین آب موردنیاز صنایع و بخش کشاورزی
- ✓ تشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از طریق افزایش خرید تضمینی آب و پساب
- ✓ واگذاری طرح‌ها و تأسیسات آبی به تشکلهای بهره‌برداران
- ✓ ایجاد بسترهای لازم جهت حضور بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های بخش آب و آبفا
- ✓ توانمندسازی تشکلهای واگذاری امور تصدی امور آب به تشکلهای
- ✓ ارتقای آگاهی و فرهنگ عمومی، مشارکت‌های فراگیر مردمی و توانمندسازی ذینفعان و ذیمدخلان جهت حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع آب
- ✓ انجام تحقیقات در زمینه به‌کارگیری روش‌های نوین استحصال آب و ظرفیت‌سازی نیروی انسانی و آموزش در موضوعات خاص و جدید

## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء رقابت‌پذیری صنعتی کشور
- ✓ نوسازی صنایع
- ✓ ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تاکید بر توسعه صنایع دانش بنیان
- ✓ ارتقاء توان و حضور موثر بخش خصوصی و مردمی در فعالیت‌های صنعتی
- ✓ توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی

- ✓ ارتقای بهره‌وری در بخش
- ✓ شناسایی منابع و ذخایر معدنی در مناطق اولویت‌دار
- ✓ ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور

## ◀ جدول اهداف کمی

## صنعت:

| ردیف | هدف کلی                                                               | هدف کمی                                                           |              | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                       | عنوان                                                             | واحد         |                        |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                                                       |                                                                   |              | ۱۳۹۴                   | ۱۳۹۳ |                    |      |      |      |      |
| ۱    | ارتقاء رقابت‌پذیری صنعتی کشور                                         | رتبه کشور در رقابت پذیری صنعتی جهان                               | رتبه         | ۶۷                     |      | ۶۰                 | ۵۵   | ۵۳   | ۵۱   | ۵۰   |
|      |                                                                       | رتبه کشور در رقابت پذیری صنعتی منطقه                              | رتبه         | ۹                      |      | ۹                  | ۸    | ۸    | ۷    | ۶    |
|      |                                                                       | سهم ارزش افزوده بخش صنعت                                          | درصد         | ۱۶/۷                   |      | ۱۶/۹               | ۱۷/۲ | ۱۷/۴ | ۱۷/۶ | ۱۷/۸ |
|      |                                                                       | سهم ارزش افزوده صنعتی کشور در جهان                                | درصد         | (۲۰۱۲)۰/۳              |      | ۰/۳۳               | ۰/۳۵ | ۰/۳۷ | ۰/۳۹ | ۰/۴  |
|      |                                                                       | ارزش صادرات صنعتی و معدنی                                         | میلیارد دلار | ۳۲                     | ۳۲   | ۳۵                 | ۴۰   | ۴۶   | ۵۶   | ۶۵   |
|      |                                                                       | صادرات خدمات فنی و مهندسی                                         | میلیارد دلار | ۲/۲                    |      | ۲/۵                | ۳    | ۴    | ۵    | ۸    |
|      |                                                                       | جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی در بخش                              | میلیارد دلار | ۰/۵                    |      | ۱/۵                | ۲/۵  | ۳    | ۴    | ۵    |
| ۲    | نوسازی صنایع                                                          | سهم واحدهای کوچک نوسازی شده به واحدهای فعال                       | درصد         | -                      | ۴    | ۵                  | ۱۰   | ۱۵   | ۲۰   | ۲۵   |
|      |                                                                       | سهم واحدهای بزرگ نوسازی شده به واحدهای فعال                       | درصد         |                        | -    | ۳                  | ۶    | ۹    | ۱۲   | ۱۵   |
| ۳    | ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تاکید بر توسعه صنایع دانش بنیان | سهم محصولات با فناوری متوسط و بالا از ارزش افزوده صنعتی           | درصد         |                        | ۳۶   | ۴۰                 | ۴۲   | ۴۴   | ۴۶   | ۵۰   |
|      |                                                                       | افزایش نسبت کارکنان با تحصیلات دانشگاهی در بنگاههای صنعتی و معدنی | درصد         |                        | ۰.۵  |                    |      |      |      | ۲۵   |
|      |                                                                       | به بهره‌برداری رساندن شهرک‌های فناوری                             | تعداد        |                        | ۲    | ۱                  | ۱    | ۱    | ۱    | ۱    |

| ردیف | هدف کلی                                                       | هدف کمی                                                    |                 | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                               | عنوان                                                      | واحد            |                        |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                                               | ۱۳۹۶                                                       | ۱۳۹۵            | ۱۳۹۴                   | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۲               | ۱۳۹۱ | ۱۳۹۰ |      |      |
| ۴    | ارتقاء توان و حضور موثر بخش خصوصی و مردمی در فعالیت های صنعتی | سهم بخش خصوصی در ارزش تولیدات بخش صنعت و معدن <sup>۱</sup> | درصد            | ۷۲                     | ۷۳   | -                  | -    | -    | -    | ۹۰   |
|      |                                                               | افزایش تعداد خوشه های صنعتی                                | تعداد           | ۸                      | ۷    | ۱۲                 | ۱۰   | ۱۰   | ۱۲   | ۸    |
|      |                                                               | به بهره‌برداری رساندن شهرک‌ها و نواحی صنعتی جدید           | تعداد           | ۳۴                     | ۳۲   | ۲۹                 | ۲۹   | ۳۰   | ۳۲   | ۳۴   |
|      |                                                               | خودرو سواری و وانت                                         | هزار دستگاه     |                        | ۱۰۲۰ | ۱۴۰۰               | ۱۶۰۰ | ۱۸۰۰ | ۱۹۰۰ | ۲۰۰۰ |
|      |                                                               | خودرو تجاری                                                | هزار دستگاه     |                        | ۲۰   | ۳۵                 | ۵۰   | ۵۵   | ۶۰   | ۶۰   |
|      |                                                               | دارو                                                       | میلیارد عدد     |                        | ۴۰   | ۴۵                 | ۵۰   | ۵۲   | ۵۴   | ۵۵   |
|      |                                                               | لاستیک خودرو                                               | هزار تن         |                        | ۲۱۰  | ۲۵۰                | ۲۷۵  | ۳۰۰  | ۳۵۰  | ۴۰۰  |
|      |                                                               | کاغذ                                                       | هزار تن         |                        | ۵۵۰  | ۶۰۰                | ۶۵۰  | ۷۰۰  | ۷۵۰  | ۷۵۰  |
|      |                                                               | محصولات پتروشیمی                                           | میلیون تن       |                        | ۵۰   | ۵۹                 | ۶۸   | ۹۵   | ۱۱۵  | ۱۲۳  |
|      |                                                               | الیاف پلی استر                                             | هزار تن         |                        | ۱۴۰  | ۱۶۰                | ۱۸۰  | ۱۸۵  | ۱۹۰  | ۲۰۰  |
|      |                                                               | نخ سیستم پنبه ای و ترکیبی مصنوعی                           | هزار تن         |                        | ۱۹۰  | ۲۰۰                | ۲۲۰  | ۲۳۰  | ۲۴۰  | ۲۵۰  |
|      |                                                               | فرش دستباف                                                 | میلیون متر مربع |                        | ۳    | ۳.۲                | ۳.۴  | ۳.۶  | ۳.۸  | ۴    |
|      |                                                               | انواع تلویزیون                                             | میلیون دستگاه   |                        | ۱    | ۱.۳                | ۱.۴  | ۱.۵  | ۱.۶۵ | ۱.۸  |

۱ به ماخذ مرکز آمار ایران-آمار کارگاههای صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیشتر

| ردیف | هدف کلی                         | هدف کمی                                                    |               | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|---------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                 | عنوان                                                      | واحد          |                        |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                 |                                                            |               | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴ |                    |      |      |      |      |
|      |                                 | یخچال و فریزر                                              | میلیون دستگاه |                        | ۰.۹  | ۱.۲                | ۱.۴  | ۱.۵۵ | ۱.۷  | ۱.۹  |
|      |                                 | ماشین آلات و تجهیزات صنعتی                                 | میلیون تن     |                        | ۰.۸  | ۰.۸۵               | ۰.۹  | ۱    | ۱    | ۱    |
| ۵    | توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی | اشتغال صنعت و معدن (انباشته)                               | میلیون نفر    | ۳/۴                    |      | —                  | ۳/۸  | —    | —    | ۴    |
|      |                                 | نرخ رشد ارزش افزوده صنعت                                   | درصد          | ۶.۷                    |      | ۶.۸                | ۷    | ۸.۵  | ۱۱.۵ | ۱۱   |
|      |                                 | سهم بخش خصوصی در ارزش تولیدات بخش صنعت و معدن <sup>۱</sup> | درصد          | ۷۲                     | ۷۳   | -                  | -    | -    | -    | ۹۰   |
| ۶    | ارتقای بهره‌وری در بخش          | نرخ رشد شاخص بهره‌وری کل عوامل در بخش                      | درصد          | —                      |      | ۲.۵                | ۳    | ۳.۵  | ۳.۱  | ۳    |

## معدن:

| ردیف | هدف کلی                                         | واحد                                        |             | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |         |         |         |         |
|------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------|----------------------------|--------------------|---------|---------|---------|---------|
|      |                                                 | عنوان                                       | واحد        |                            | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
| ۱    | ذخایر شناسایی منابع و معدنی در مناطق اولویت‌دار | ژئوفیزیک هوایی                              | کیلومتر خطی | ۳۳۳۰۰۰                     | ۱۰۰۰۰۰۰            | ۱۴۰۰۰۰۰ | ۱۸۰۰۰۰۰ | ۲۲۰۰۰۰۰ | ۲۷۰۰۰۰۰ |
|      |                                                 | تهیه نقشه‌های زمین شناسی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰  | ورقه        | ۸۸۲                        | ۱۳۸۲               | ۱۶۳۲    | ۲۱۳۸    | ۲۶۵۰    | ۳۱۶۰    |
|      |                                                 | بررسی مخاطرات و لرزه خیزی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰ | ورقه        | ۴۷                         | ۶۲                 | ۷۷      | ۹۲      | ۱۰۷     | ۱۲۲     |
| ۲    | ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور    | سهم ارزش افزوده معدن از تولید ناخالص داخلی  | درصد        | ۱.۳                        | ۱.۳                | ۱.۴     | ۱.۵     | ۱.۶     | ۱.۷     |
|      |                                                 | استخراج معادن                               | میلیون تن   | ۴۰۰                        | ۴۲۰                | ۴۴۰     | ۴۶۰     | ۴۸۰     | ۵۰۰     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید مس                              | هزارتن      | ۲۵۹                        | ۲۵۹                | ۳۲۰     | ۲۸۱     | ۳۳۱     | ۴۶۶     |

<sup>۱</sup> به ماخذ مرکز آمار ایران-آمار کارگاههای صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیشتر

| ردیف | هدف کلی | واحد                    |                | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|---------|-------------------------|----------------|-------------------------|--------------------|------|------|------|------|
|      |         | عنوان                   | واحد           |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |         | ظرفیت تولید آلومینیوم   | هزارتن         | ۴۵۰                     | ۴۸۰                | ۴۸۰  | ۶۳۰  | ۶۳۰  | ۷۸۰  |
|      |         | ظرفیت تولید سیمان       | میلیون تن      | ۷۹.۴                    | ۸۰                 | ۸۳   | ۸۴.۸ | ۹۰   | ۹۰   |
|      |         | ظرفیت استخراج سنگ آهن   | میلیون تن      | ۶۵                      | ۸۸                 | ۹۹   | ۱۰۵  | ۱۱۵  | ۱۲۵  |
|      |         | روی                     | هزار تن        | ۴۵۰                     | ۴۵۰                | ۴۵۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۶۰۰  |
|      |         | ظرفیت فولاد خام         | میلیون تن      | ۲۴                      | ۲۸                 | ۳۲   | ۳۵   | ۳۸   | ۴۰   |
|      |         | ظرفیت کنسانتره زغال سنگ | میلیون تن      | ۳                       | ۳                  | ۳    | ۳.۵  | ۴    | ۴    |
|      |         | ظرفیت تولید سنگ تزئینی  | میلیون مترمربع | ۱۶۰                     | ۱۶۰                | ۱۶۲  | ۱۶۸  | ۱۸۰  | ۱۹۰  |
|      |         | کاشی و سرامیک           | میلیون مترمربع | ۵۰۰                     | ۵۳۰                | ۵۴۰  | ۵۸۰  | ۵۹۰  | ۶۰۰  |
|      |         | شیشه جام                | میلیون تن      | ۱.۶                     | ۱.۹                | ۱.۹  | ۱.۹  | ۲.۱  | ۲.۱  |

## راهنماها

- ✓ توسعه صنایع مبتنی بر فناوری پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ اشاعه و نفوذ فناوری در واحدهای صنعتی
- ✓ تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور (پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل
- ✓ توسعه سرمایه گذاری، زیرساخت و فناوری در حوزه اکتشافات و استخراج معدنی
- ✓ ارتقاء بهره وری، برداشت صیانتی از معادن با رعایت الزامات زیست محیطی در راستای افزایش رقابت پذیری
- ✓ تکمیل زنجیره ارزش در معدن و صنایع معدنی

## سیاست‌ها

- ✓ تسهیل رقابت، کنترل انحصارات و مقابله با بازار شکنی
- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت‌های بخش
- ✓ توسعه و تجهیز منابع مالی مورد نیاز بخش
- ✓ ایجاد و توسعه زیر ساخت‌های توسعه فناوری و صنایع پیشرفته و دانش بنیان
- ✓ پشتیبانی از توسعه صادرات محصولات صنایع پیشرفته و دانش بنیان و شکل گیری بنگاههای فناور صادرات گرا
- ✓ هدایت تقاضای حوزه‌های مهم و دارای وزن بالا در اقتصاد صنعتی (نفت، گاز، پتروشیمی، معادن و صنایع معدنی و خدمات (ICT، سلامت) به توانمندی صنایع پیشرفته داخلی
- ✓ حمایت از توسعه نوآوری در قالب سامان دهی نظام نوآوری بخشی
- ✓ توسعه سازوکارهای هم افزایی و کاهش هزینه‌های تحقیق و توسعه برای بنگاههای کوچک و متوسط

- ✓ نوسازی صنایع (نرم‌افزاری و سخت‌افزاری) برای ارتقای بهره‌وری و توان رقابتی
- ✓ حمایت از توسعه زنجیره پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع (معدنی، نفت، گاز، پتروشیمی) و تبدیلی کشاورزی
- ✓ مدیریت واردات براساس ضوابط فنی و تعرفه‌ای در جهت افزایش رقابت‌پذیری داخلی
- ✓ توسعه و تعمیق صنایع حمل و نقل ریلی و دریایی
- ✓ برون‌گرایی در توسعه صنعت ملی و تولید رقابت‌پذیر در بازار جهانی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی
- ✓ مشارکت و بهره‌برداری از زنجیره تولید جهانی
- ✓ توسعه سازو کارهای پیوند و همکاری بنگاه‌های کوچک، متوسط و بزرگ، پیمانکارانه‌های فرعی و خوشه‌ها و شبکه‌های تولید و تجارت.
- ✓ توسعه آموزش‌های کاربردی توسعه مهارت‌های فنی
- ✓ حمایت از اجرای برنامه‌های ارتقاء بهره‌وری در واحدهای صنعتی
- ✓ توسعه همکاری و مشارکت تشکلهای تخصصی بخش خصوصی و تعاونی در تصمیم‌سازیهای بخش
- ✓ ترویج و توسعه فرهنگ تولید و مصرف محصولات داخلی
- ✓ کاهش شدت انرژی در بخش
- ✓ رعایت الزامات آزمایشی اقلیم خشک در استقرار صنایع آب‌بر و گسترش تصفیه‌های صنعتی و بازچرخانی آن در فرآیند تولید واحدهای صنعتی
- ✓ پوشش ریسک فعالیتهای معدنی اعم از اکتشافی و استخراجی واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه ظرفیت‌های اکتشاف و استخراج داخلی
- ✓ حمایت از تحقیق و توسعه در حوزه اکتشاف و استخراج
- ✓ حمایت از بنگاه‌های توانمند معدنی غیردولتی با فناوری روزآمد
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری خارجی هدفمند و ترغیب شکل‌گیری سرمایه‌گذارانی مشترک داخلی-خارجی برای کسب توان فناوری و یادگیری در حوزه اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی
- ✓ حمایت از مشارکتهای داخلی- خارجی در شناسایی اکتشاف معادن بزرگ و ذخایر مشترک با کشورهای همسایه
- ✓ افزایش بهره‌وری کل عوامل در تولیدات مواد معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت‌های فناورانه در طراحی و مهندسی و ساخت صنایع معدنی راهبردی
- ✓ بهبود و کارآمدسازی مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی
- ✓ ارتقاء مهارت‌ها و توان تخصصی در بنگاه‌های بخش
- ✓ رعایت ملاحظات آزمایشی اقلیم خشک در فعالیتهای فرآوری مواد معدنی و ارتقاء بهره‌وری منابع آب
- ✓ حمایت از اجرای برنامه‌های ارتقاء بهره‌وری در واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ پشتیبانی از تولید مواد معدنی دارای ارزش افزوده بالا و با کاربرد راهبردی در صنایع پیشرفته
- ✓ کنترل صادرات مواد معدنی خام
- ✓ پشتیبانی از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در زنجیره معدن و صنایع معدنی
- ✓ شفاف‌سازی فرآیندها و مجوزهای معدنی
- ✓ رفع تعارض‌های قانونی در جهت تسهیل فعالیتهای معدنی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ استفاده از توان تشکل‌ها و اتحادیه‌ها و انجمن‌ها ی تولیدی و توزیعی توانمند در اصلاح فرآیند.
- ✓ پیگیری تشکیل نهادهای تنظیم‌کننده بخشی (Regulatory Bodies) در زمینه‌های ضروری مصداق انحصار طبیعی در چارچوب ماده ۵۹ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی
- ✓ انجام بررسیهای لازم پیرامون وضعیت بنگاههای دولتی واگذار شده از منظر تحقق اهداف خصوصی سازی در زمینه کارآمدی، رقابت، حفظ و ارتقاء تولید و اشتغال
- ✓ شناسایی و رصد روندهای محل رقابت و طرح دعاوی لازم در شورای رقابت.
- ✓ جلوگیری از لطمه ناشی از کاهش قیمت غیرمعارف محصولات مشابه خارجی از طریق وضع مابه‌التفاوت و سایر اقدامات ضد بازارشکنی
- ✓ مشارکت در ایفای نقش موثرتر مناطق آزاد صنعتی و فرآوری صادرات
- ✓ تامین و توسعه زیر ساخت‌های فیزیکی (شهرک‌ها و نواحی صنعتی) و نرم افزاری صنعتی معدنی مطابق با ضوابط ملی آمایش سرزمین
- ✓ پیگیری برای هدایت، تخصیص و افزایش سهم تسهیلات منابع بانکی و صندوق توسعه ملی
- ✓ حمایت از بخش خصوصی در تامین مالی از منابع خارجی اعم از فاینانس، یوزانس و ریفاینانس و ...
- ✓ تشویق و حمایت از ایجاد صندوق‌های سرمایه گذاری پروژه برای جذب منابع از بازار سرمایه
- ✓ پیگیری فعال نمودن استفاده بنگاه‌های تولیدی بخش خصوصی از بازار سرمایه از طریق انتشار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه
- ✓ افزایش سرمایه و توان صندوق‌های حمایتی به منظور توسعه سرمایه گذاری
- ✓ افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن
- ✓ توسعه و بهبود کارکرد نهادها و کانونهای هم افزایی فناوری مانند شهرکهای فناوری، و پارکهای علم و فناوری
- ✓ پشتیبانی از فعالیتهای تحقیق و توسعه در واحدهای صنعتی و افزایش سهم تحقیق و توسعه در هزینه‌های بنگاههای بخش
- ✓ توسعه و تعمیق حقوق مالکیت فکری (صنعتی) در زنجیره ارزش از ایده تا محصول و تعیین جایگاه مناسب آن در نظام اجرایی کشور
- ✓ توسعه استانداردهای لازم در حوزه صنایع پیشرفته و ارتقاء انطباق استانداردهای ملی با استانداردهای بازارهای هدف صادراتی
- ✓ حمایت از تولید محصولات با فناوری پیشرفته به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نانو، بایو، فناوری هسته ای، میکرو الکترونیک و نوین سازی فرآیندهای موجود تولید
- ✓ ایجاد و توسعه کنسرسیوم‌های شرکت‌های صادر کننده محصولات صنایع پیشرفته کشور.
- ✓ حمایت و پشتیبانی از شکل گیری شرکت‌های بزرگ در تراز بین‌المللی در صنایع پیشرفته کشور
- ✓ استقرار نظام اجرایی – نظارتی قانون حداکثر استفاده از توان داخلی قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات در وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ✓ برقراری نظام تامین مالی مقید طرحها و پروژه‌های بخش عمومی به ارجاع کار به ظرفیتهای داخلی
- ✓ پیش آگهی تقاضای طرحها و پروژه‌های ایجاد و توسعه در بخش عمومی به خدمات، کالاها و تجهیزات مورد نیاز بمنظور تدارک و ظرفیت سازی در صنایع داخلی.
- ✓ توسعه پیمانکاریهای عمومی مهندسی – تدارک – ساخت در حوزه‌های مورد نظر
- ✓ حمایت از توسعه نهادها و ابزارهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر
- ✓ ایجاد ابزارهای نوین مالی به ویژه در بازار سرمایه در جهت تامین مالی نوآوری‌ها
- ✓ حمایت از تشکیل و توسعه شرکت‌های دانش بنیان
- ✓ توسعه کمی و کیفی فعالیت شهرکهای فناوری و مراکز خدمات فناوری و کسب و کار
- ✓ پشتیبانی از گسترش ظرفیتهای عرضه خدمات مشاوره صنعتی
- ✓ آسیب شناسی صنایع فرسوده و تعیین اولویت نوسازی با هدف افزایش توان رقابتی
- ✓ بازتعریف ماموریت سازمان‌های توسعه ای در نوسازی صنایع
- ✓ بکارگیری فناوری‌های نوین برای کاهش شدت انرژی در فرآیندهای تولیدی و محصولات
- ✓ ایجاد و حمایت از شرکت‌های خدمات مشاوره‌ای، مهندسی و اجرایی برای نوسازی صنایع کشور و صرفه جویی در مصرف انرژی

- ✓ هدایت و حمایت از ارائه آموزش‌های لازم جهت ارتقای مهارت‌های نیروی انسانی واحدهای تولیدی
- ✓ ترغیب بنگاه‌ها برای بکارگیری فناوری‌های نوین، شبکه‌های اطلاعاتی
- ✓ حمایت از پروژه‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاهی تحصیلات تکمیلی در حوزه تحقیقات کاربردی، فناوری و طراحی مهندسی
- ✓ همکاری مستمر با دستگاه‌های آموزشی و پژوهشی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی و تامین نیازهای مهارتی و پژوهشی بخش
- ✓ هدایت فعالیت‌های پژوهشی و مهندسی برای کاربردی شدن و در جهت تقویت ارتباط بخش صنعت و دانشگاه
- ✓ ایجاد نظام ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود و احصای آن به عنوان سرمایه و سهام در بنگاههای اقتصادی
- ✓ تعیین چارچوب قیمت و حقوق مالکانه دولت در نهادهای کلیدی تولید(حاملهای انرژی، خوراک واحدهای پتروشیمی، حقوق دولتی معادن) با رعایت ملاحظه منافع ملی در کل زنجیره ارزش و رقابت‌پذیری با رقبای منطقه‌ای. به گونه‌ای که اتخاذ تصمیم برای سرمایه‌گذاران در طول برنامه میسر گردد.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه‌ای بخش در ارائه خدمات مشاوره و توسعه تکنولوژی در صنایع پتروشیمی و پایین دستی.
- ✓ اهتمام به تکمیل زنجیره ارزش صنایع پتروشیمی با جلوگیری از صدور مجوزهای ایجاد تولید مواد و محصولاتی که بازار آنها در منطقه و جهان اشباع شده است.
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت‌های طراحی و مهندسی، در صنایع راهبردی و ریشه‌دار
- ✓ اعمال تعرفه‌های افزایشی وارداتی در طول زنجیره‌های ارزش داخلی به نسبت پردازش بیشتر
- ✓ استفاده موثر از موانع فنی و استانداردهای ملی برای کنترل و مدیریت واردات
- ✓ حمایت از توسعه برندهای تولیدی داخلی و بین‌المللی شدن آنها به ویژه در صنایع مصرفی
- ✓ حمایت و پشتیبانی از تشکیل شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذار در طول زنجیره تولید کالاهای صنعتی
- ✓ توسعه روشهای لجستیک و زنجیره تامین در صنایع دارای زنجیره پسین گسترده
- ✓ خودداری از ممنوعیت واردات کالاهای مجاز، جز براساس استاندارد و ضوابط
- ✓ حذف کلیه مجوزهای اداری موردنیاز برای واردات و صادرات
- ✓ فراهم‌سازی امکان پیش‌بینی شرایط از طریق پیش‌آگاهی تغییرات ضوابط فنی و تعرفه‌ای
- ✓ سیاستگذاری متمرکز در توسعه صنایع دریایی و معطوف نمودن برنامه‌ریزی شده تقاضای ناوگان دریایی متوسط و بزرگ کشور به ظرفیتهای داخلی تولید.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه‌ای بخش با مأموریت مشخص در:
- الف- ایجاد پیمانکاری عمومی مهندسی، تدارک و ساخت ناوگان ریلی (شهری، مسافری و تجاری) با سازماندهی و بکارگیری حداکثر توان داخلی بخش غیردولتی و ایجاد صرفه‌های ناشی از مقیاس در زنجیره تامین توسعه و بهره‌برداری
- ب- به ظرفیت رسانی و به بهره‌برداری اقتصادی رساندن مجتمع‌های فراساحل
- ✓ تهیه بسته‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی در صنایع برگزیده و چارچوبهای سیاستی برای حداکثر کردن منافع کشور در جذب فناوری و توسعه صادرات
- ✓ سرمایه‌گذاری مشترک با برندها و شرکت‌های معتبر جهانی برای تولید.
- ✓ تربیت و تقویت نیروی انسانی کارآمد برای بازاریابی و صادرات تولیدات داخلی.
- ✓ تولید محصولات صادراتی منطبق با استانداردها و معیارهای بازار هدف.
- ✓ انعقاد و اجرای مجدانه توافقی‌نامه‌های تجارت ترجیحی با کشورهای هدف.
- ✓ تدوین نقشه راه همکاریهای تجاری با کشورهای هدف صادراتی.
- ✓ پیگیری الحاق به سازمان تجارت جهانی و پیمانهای منطقه‌ای.
- ✓ ارائه تسهیلات ارزی و ریالی لازم با شرایط مناسب جهت صدور کالا و خدمات.
- ✓ منطقی و تک‌نرخ شدن ارز برای تقویت صادرات و همچنین پوشش ریسک ناشی از نوسانات غیرعادی نرخ ارز.
- ✓ پشتیبانی از ایجاد و توسعه شرکت‌های تخصصی مدیریت صادرات.
- ✓ شمول ضوابط، مقررات و تسهیلات مربوط به سازمانهای توسعه‌ای بر سازمان توسعه تجارت ایران.

- ✓ پشتیبانی از مشارکت با شرکت‌های دارای برند معتبر جهانی به منظور ارتقای توان رقابتی برای انتقال فناوری و توسعه صادرات
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری مستقل یا مشترک برای تولید رقابتی براساس مزیت‌های رقابتی داخل جهت عرضه به بازارهای جهانی با استفاده از برندهای جهانی یا ایجاد برندهای جدید.
- ✓ تسهیل و اجرای دقیق قانون ورود موقت و صادرات مجدد از نظر معافیت‌های مالیاتی و گمرکی
- ✓ توسعه و تقویت خوشه‌های صنعتی و شبکه‌سازی و به هم رسانی کسب و کارها بر اساس مزیت‌های منطقه‌ای
- ✓ تشویق، ترغیب بنگاه‌های بزرگ به توسعه همکاری و به کارگیری بنگاه‌های کوچک و متوسط با الگوهای پیمانکاری فرعی و برون سپاری
- ✓ جلب همکاری مراکز آموزش فنی و موسسات آموزشی دولتی و خصوصی برای توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در جوار مجتمع‌ها و شهرک‌های صنعتی و طراحی و ارائه آموزش‌های مهارتی، مدیریتی و بازاریابی متناسب با نیاز سنجی.
- ✓ طراحی و اجرای برنامه کاهش ضایعات زنجیره صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی
- ✓ حمایت از برگزاری دوره‌های آموزشی ارتقاء بهره‌وری در مراکز و مجتمع‌های صنعتی
- ✓ مشارکت تشکلهای فراگیر غیر دولتی در تصمیم‌سازیهای تجاری-صنعتی
- ✓ توسعه و ارتقاء فرهنگ صنعتی، جایگاه و منزلت کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و خلق ثروت ملی
- ✓ تهیه بسته‌های ترویجی چندرسانه‌ای و انجام فعالیت‌های تبلیغی-ترویجی در رسانه‌های پرمخاطب در جهت برانگیختن انگیزه مصرف‌کالاهای داخلی.
- ✓ ترغیب و پشتیبانی از واحدهای صنعتی برای تهیه محتوای تبلیغاتی در زمینه آشنا ساختن عموم با فرآیند تولید و کیفیت محصولات آنها.
- ✓ پیگیری لحاظ نمودن عناصر ترغیب‌کننده رجحان مصرف تولیدات داخلی در محتوای تولیدات رسانه ملی
- ✓ استفاده از سازوکارهای تشویقی برای مدیریت تولید صنایع مصرف‌کننده گاز در فصول سال در جهت بیشینه‌سازی تولید با کاهش مصرف گاز در فصول سرد سال
- ✓ هماهنگی با شرکت‌های گاز و برق منطقه‌ای و تهیه برنامه تولید صنایع انرژی‌بر در تنظیم برنامه تولید با حداقل تداخل با ساعات اوج مصرف و رعایت ملاحظه عدم کاهش تولید.
- ✓ تهیه و اجرای برنامه‌های الزام‌آور برای کاهش تولید محصولات با درجه کارایی انرژی پایین در لوازم خانگی
- ✓ پشتیبانی و حمایت از اصلاح خطوط و فناوری تولید در صنایع انرژی‌بر
- ✓ حمایت از تولید محصولات دارای بازدهی انرژی بالا
- ✓ عدم صدور مجوز صنایع بزرگ آب‌بر در مناطق مرکزی و کم‌آب
- ✓ الزام به استقرار صنایع بزرگ آب‌بر در سواحل جنوبی.
- ✓ حمایت از ایجاد تصفیه‌خانه‌های پساب‌های صنعتی در مجتمع‌ها و شهرک‌های صنعتی و بازچرخانی آب آنها
- ✓ تهیه و تکمیل پوشش نقشه‌های زمین‌شناسی، ژئوفیزیک‌هوائی و بررسی مخاطرات و لرزه‌خیزی
- ✓ تقویت و افزایش سرمایه‌صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی
- ✓ پشتیبانی از ایجاد شرکت‌های بزرگ اکتشافی با مشارکت ذینفعان صنایع معدنی و در صورت امکان سرمایه‌گذار خارجی برخوردار از فناوریهای برتر اکتشافی
- ✓ برون‌سپاری فعالیت‌های زمین‌شناسی و اکتشافی توسط سازمان زمین‌شناسی و ایמידرو به بخش خصوصی
- ✓ تفکیک و شفاف‌سازی نقش و وظایف نهادهای حاکمیتی و توسعه‌ای فعال در بخش اکتشاف در دستگاه‌های مختلف اجرایی
- ✓ ارائه پهنه‌های اکتشاف در مناطق اولویت‌دار به متقاضیان و شرکت‌های بزرگ معدنی با حمایت‌های مالی لازم
- ✓ طراحی چارچوب‌های اطمینان بخش و جذاب برای بهره‌برداری بلندمدت پس از اکتشاف برای سرمایه‌گذاران
- ✓ تقویت نظام تولید و نشر داده‌های پایه علوم زمین
- ✓ کمک به تأمین زیربنای لازم در مناطق اولویت‌دار معدنی و به ویژه برای معادن بزرگ
- ✓ تهیه بسته‌های حمایتی - تشویقی برای سرمایه‌گذاران در اکتشاف پهنه‌های اولویت‌دار
- ✓ استفاده از ابزار حقوق دولتی و اعمال تخفیفات و معافیت‌های آن برای ترغیب سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری از معادن با رویکرد نتیجه‌گرا
- ✓ واگذاری پروانه‌های بهره‌برداری معادن بزرگ دولتی به شرکت‌های بزرگ فراوری‌کننده و صنایع معدنی زنجیره معدنی مربوطه
- ✓ تأمین زیرساخت‌های لازم برای مجتمع‌های معدنی مهدی‌آباد و توسعه ذغال سنگ طبس

- ✓ حمایت از شرکت‌های توسعه دهنده زنجیره تولید از معدن تا محصول از طریق معافیت‌های حقوق دولتی و سایر ابزارهای مربوطه.
- ✓ ایفای نقش ایمیدرو جهت دستیابی به دانش فنی و تولید عناصر با ارزش افزوده بالا و کمیاب
- ✓ آماده نمودن بسته‌های قابل ارائه جهت مشارکت سرمایه‌گذاری خارجی در طرح‌های معدنی و صنایع معدنی
- ✓ ترغیب ایجاد کنسرسیوم‌های تخصصی صادراتی توسط واحدهای تولیدکننده به منظور توسعه صادرات متمرکز و شناسایی بازارهای هدف
- ✓ پشتیبانی از توسعه شرکت‌های طراحی، مهندسی و ساخت در معدن و صنایع معدنی
- ✓ ارتقاء ایمنی در معادن به ویژه معادن ذغالسنگ از طریق نوسازی و تقویت تجهیزات ایمنی
- ✓ بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب در واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از طرح‌های تحقیق و پژوهش جهت افزایش راندمان استحصال موادمعدنی در صنایع معدنی
- ✓ تکمیل مشخصات و ضوابط فنی بهره‌برداری از معادن و ذخائر معدنی
- ✓ استقرار نظام نظارتی کارآمد بر بهره‌برداری اصولی و مطابق استاندارد از معادن بخصوص معادن با تاکید بر حداکثر استفاده از توان تشکلهای تخصصی تحت نظارت عالی وزارت ص.م.ت
- ✓ حمایت و تقویت از بهره‌برداری علمی و اصولی در استخراج و جلوگیری از تخریب معادن
- ✓ استحصال و استفاده حداکثری از موادمعدنی و عناصر همراه و باطله‌های معدنی
- ✓ هدایت صنایع معدنی آب‌بر برای استقرار در کرانه ساحلی جنوب کشور
- ✓ پشتیبانی از نوسازی ماشین آلات و تجهیزات معدنی با تاکید بر فناوری های روز
- ✓ پشتیبانی از ایجاد و فعالیت معادن و صنایع معدنی بزرگ مقیاس با استانداردهای بین‌المللی
- ✓ جلب همکاری مراکز آموزش فنی و موسسات آموزشی دولتی و خصوصی برای توسعه آموزشهای فنی و حرفه ای و ایمنی در نزدیکی مناطق معدنی
- ✓ توسعه زیرساختهای معدن و صنایع معدنی (تامین آب، برق، گاز، راه، راه آهن، مجتمع های فولادی در سواحل مکران و خلیج فارس در قالب همکاری و سرمایه گذاری مشترک با کشور افغانستان در منطقه مرزی سنگان و جنوب شرق کشور.
- ✓ اتخاذ سیاست وضع عوارض صادراتی نزولی بر مواد خام و کم پردازش شده متناسب با میزان پردازش
- ✓ ساماندهی صدور مجوزهای صنایع معدنی متناسب با توازن در زنجیره
- ✓ تهیه طرح جامع راهبردی توازن مواد اولیه صنایع معدنی کشور بمنظور استفاده در سیاستهای تجاری صادرات و واردات مواد معدنی.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه ای بخش در توسعه معادن و صنایع معدنی درجهت توسعه زیرساختهای معدنی و سرمایه گذاریهای مشترک داخلی - خارجی برای بهره برداری پایدار از ذخایر معدنی کشور برای توسعه صنایع پایین دستی
- ✓ تنقیح یکپارچه مجموعه قوانین و مقررات معدن و منابع طبیعی و محیط زیست در جهت تسهیل بهره برداری پایدار از منابع معدنی و کاهش هزینه مبادله
- ✓ نشر داده‌های پایه و اطلاعات اکتشافی موادمعدنی از طریق پایگاه داده‌های علوم زمین
- ✓ توسعه شبکه یکپارچه اطلاعاتی برای دسترسی عموم ذینفعان به اطلاعات ذیربط
- ✓ توسعه و تکمیل پنجره واحد (طرح کاداستر)

## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - کشاورزی و منابع طبیعی

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش بهره‌وری منابع وعوامل تولید کشاورزی به ویژه آب
- ✓ افزایش ضریب خوداتکایی در محصولات راهبردی کشاورزی
- ✓ حفاظت وبهره‌برداری بهینه ازمنابع پایه، منابع طبیعی و بسترهای تولیدی در چارچوب توسعه پایدار

## ◀ جدول اهداف کمی

اهداف کمی راهبرد ارتقای بهره‌وری آب وخاک کشاورزی صرفه‌جویی در مصرف آب کشاورزی و اعمال مدیریت تقاضا

| سال های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در<br>پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی    |                                                                   |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|------------|-------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                            | واحد       | عنوان                                                             |
| ۵۰۰                | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۲۶۰۰<br>(تجمعی)            | هزار هکتار | توسعه سامانه‌های نوین آبیاری و احداث شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی |
| ۳۷۵                | ۳۲۵  | ۲۸۰  | ۲۲۰  | ۱۸۰  |                            | تعداد تشکل | ایجاد و ساماندهی تشکلهای آب‌بران                                  |
| ۵۰۰                | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۳۲۰                        | هزار هکتار | اصلاح و بهبود خاک کشاورزی                                         |

## اهداف کمی راهبرد حفاظت و صیانت از منابع طبیعی کشور و توسعه آن در چارچوب اصولی توسعه پایدار

| سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی    |                                                       |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|----------------------------|------------|-------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۵  |                            | واحد       | عنوان                                                 |
| ۲۸۰۰               | ۲۳۰۰  | ۲۰۰۰  | ۱۴۰۰  | ۱۱۰۰  | ۸۲۶                        | هزار هکتار | احیاء رویشگاه‌های مرتعی و توسعه گیاهان دارویی         |
| ۲۰۰                | ۱۸۲   | ۱۶۵   | ۱۴۸   | ۱۲۰   | ۳۵۹<br>(تجمعی)             | هزار هکتار | جنگل کاری و احیاء جنگل‌ها                             |
| ۲۰                 | ۱۸    | ۱۵    | ۱۲    | ۱۰    | ۸۱<br>(تجمعی)              | هزارهکتار  | توسعه زراعت چوب                                       |
| ۳۰۰۰۰              | ۳۰۰۰۰ | ۲۷۰۰۰ | ۲۵۰۰۰ | ۲۰۰۰۰ | ۳۰۰۰                       | هزار هکتار | حدنگاری (کاداستر) منابع طبیعی                         |
| ۲۴۶۰               | ۲۳۶۰  | ۲۰۸۰  | ۱۷۸۰  | ۱۳۲۰  | ۹۵۰۵<br>(تجمعی)            | هزار هکتار | اجرای عملیات آبخیزداری                                |
| ۳۱۰                | ۲۶۵   | ۲۲۰   | ۱۸۵   | ۱۶۰   | ۲۷۱<br>(تجمعی)             | هزار هکتار | تثبیت شن‌های روان و مهار کانون‌های بحرانی فرسایش بادی |

## اهداف کمی راهبرد امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی (بخش زراعت)

| سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی |             |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|-------------------------|---------|-------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۵  |                         | واحد    | عنوان       |
| ۱۴۵۰۰              | ۱۴۰۰۰ | ۱۳۴۰۰ | ۱۲۶۰۰ | ۱۱۸۰۰ | ۱۰۵۷۸                   | هزارتن  | گندم        |
| ۳۵۸۸               | ۳۴۱۲  | ۳۲۵۴  | ۳۱۰۰  | ۲۸۹۰  | ۲۹۵۵                    | هزارتن  | جو          |
| ۳۱۵۰               | ۳۰۰۳  | ۳۰۴۶  | ۲۹۸۴  | ۲۹۴۹  | ۲۳۴۷                    | هزارتن  | شلتوک       |
| ۳۰۰۰               | ۲۴۰۰  | ۲۳۰۰  | ۲۲۰۰  | ۲۱۰۰  | ۱۶۵۹                    | هزارتن  | ذرت دانه‌ای |

| سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی |                     |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|-------------------------|---------|---------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۵  |                         | واحد    | عنوان               |
| ۱۱۱۵۴              | ۱۰۹۴۰ | ۱۰۷۲۶ | ۱۰۵۱۲ | ۱۰۲۹۸ | ۹۸۰۳                    | هزارتن  | ذرت علوفه‌ای        |
| ۱۰۲۰۰              | ۶۷۲۲  | ۶۳۸۰  | ۵۸۷۶  | ۵۵۰۸  | ۴۷۳۱                    | هزارتن  | چغندر قند           |
| ۷۶۳                | ۷۴۷   | ۷۳۱   | ۷۱۶   | ۷۰۰   | ۶۱۵                     | هزارتن  | حبوبات              |
| ۳۲۷                | ۳۰۹   | ۲۹۱   | ۲۶۸   | ۲۵۰   | ۱۸۴                     | هزارتن  | وش                  |
| ۹۳۴                | ۶۹۸   | ۵۲۳   | ۳۷۱   | ۲۲۸   | ۱۴۶                     | هزارتن  | کلزا                |
| ۳۳۱                | ۲۹۸   | ۲۵۵   | ۲۰۳   | ۱۷۶   | ۱۴۲                     | هزارتن  | سویا                |
| ۱۸۹                | ۱۶۴   | ۱۴۰   | ۱۱۶   | ۹۳    | ۵۵                      | هزارتن  | سایر دانه های روغنی |
| ۷۵۰۰               | ۷۱۸۹  | ۷۰۲۰  | ۶۸۲۰  | ۶۷۳۲  | ۶۵۸۸                    | هزارتن  | نیشکر               |
| ۵۵۹۶               | ۵۵۱۳  | ۵۴۳۲  | ۵۳۵۱  | ۵۲۷۲  | ۴۹۸۸                    | هزارتن  | سیب زمینی           |
| ۱۲۳۷۵              | ۱۱۶۹۲ | ۱۱۰۹۴ | ۱۰۵۴۰ | ۱۰۰۲۰ | ۸۶۳۱                    | هزارتن  | محصولات علوفه ای    |

## اهداف کمی راهبرد امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی (بخش دام و طیور)

| سال‌های برنامه ششم |       |       |       |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی |                                     |
|--------------------|-------|-------|-------|------|-------------------------|---------|-------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۵ |                         | واحد    | عنوان                               |
| ۲۴۹۷               | ۲۴۱۴  | ۲۳۳۳  | ۲۲۵۴  | ۲۱۷۹ | ۲۰۳۳                    | هزار تن | افزایش تولید گوشت طیور              |
| ۸۹۹                | ۸۸۰   | ۸۵۹   | ۸۳۸   | ۸۱۹  | ۷۸۵                     | هزار تن | افزایش تولید گوشت قرمز              |
| ۱۱۰۳               | ۱۰۶۳  | ۱۰۲۴  | ۹۸۷   | ۹۵۱  | ۹۲۵                     | هزارتن  | افزایش تولید تخم مرغ (تجاری و بومی) |
| ۱۱۸۹۰              | ۱۱۳۰۲ | ۱۰۷۳۳ | ۱۰۱۸۳ | ۹۶۵۲ | ۸۸۰۰                    | هزارتن  | افزایش تولید شیر خام                |

## اهداف کمی راهبرد امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی (بخش باغبانی)

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی   |                       |
|--------------------|------|------|------|------|-------------------------|-----------|-----------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                         | واحد      | عنوان                 |
| ۲۱/۹               | ۲۰/۸ | ۱۹/۸ | ۱۸/۶ | ۱۷/۷ | ۱۷/۱                    | میلیون تن | تولید محصولات باغبانی |
| ۴۶۰۰               | ۴۱۶۰ | ۳۲۶۰ | ۲۷۴۰ | ۲۰۰۰ | تجمعی ۹۶۱۰              | هکتار     | احداث گلخانه‌های جدید |

## اهداف کمی راهبرد امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی (بخش شیلات و آبزیان)

| سال‌های برنامه ششم |         |         |         |         | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی     |                                                           | شرح              |
|--------------------|---------|---------|---------|---------|-------------------------|-------------|-----------------------------------------------------------|------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۵    |                         | واحد        | عنوان                                                     |                  |
| ۴۲۰۰۰              | ۴۱۵۳۲   | ۴۱۰۳۴   | ۴۰۵۳۶   | ۴۰۰۳۸   | ۳۹۶۴۷                   | تن          | صیددرآب‌های شمال                                          | صید و پرورش ماهی |
| ۶۵۸۰۰۰             | ۶۱۹۹۰۰  | ۵۹۰۹۰۰  | ۵۵۷۸۰۰  | ۵۴۰۰۰۰  | ۵۳۵۸۶۵                  | تن          | صید در آب‌های جنوب                                        |                  |
| ۷۰۰۰۰۰             | ۶۶۱۴۳۲  | ۶۳۱۹۳۴  | ۵۹۸۳۳۶  | ۵۸۰۰۳۸  | ۵۷۵۵۱۲                  | تن          | جمع کل صید (شمال و جنوب)                                  |                  |
| ۸۱۱۰۰۰             | ۷۱۲۲۷۰  | ۶۱۸۸۳۰  | ۵۳۴۲۰۰  | ۴۷۱۲۵۰  | ۳۷۱۷۱۷                  | تن          | آبزی پروری (با تأکید بر پرورش ماهی در قفس در آب‌های آزاد) | پرورش ماهی       |
| ۵۰۰                | ۴۷۵     | ۴۳۰     | ۳۸۰     | ۳۴۵     | ۳۶۲                     | میلیون قطعه | رهاسازی بچه ماهی و میگو جهت بازسازی ذخایر                 |                  |
| ۱۵۱۱۰۰۰            | ۱۳۷۳۷۰۲ | ۱۲۵۰۷۶۴ | ۱۱۳۲۵۳۶ | ۱۰۵۱۲۸۸ | ۹۴۷۲۲۹                  | تن          | جمع کل تولیدات (صید و آبزی‌پروری)                         |                  |

## اهداف کمی راهبرد توسعه صنایع کشاورزی و زنجیره‌های عرضه

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی   |                                                                                    |
|--------------------|------|------|------|------|-------------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                         | واحد      | عنوان                                                                              |
| ۲۸۳۶               | ۲۶۱۲ | ۲۳۹۶ | ۲۱۸۴ | ۱۹۷۲ | ۳۵۰۰۰<br>(تجمعی)        | میلیون تن | حمایت از توسعه ظرفیت صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی (افزایش ظرفیت جذب مواد خام) |
| ۲۵۰                | ۲۱۷  | ۱۹۴  | ۱۷۰  | ۱۵۴  | ۱۰۰۱<br>(تجمعی)         | واحد      | حمایت از بازسازی و نوسازی واحدهای تبدیلی و تکمیلی                                  |

## راهنماها

- ✓ ارتقای بهره‌وری آب و خاک کشاورزی صرفه‌جویی در مصرف آب کشاورزی و اعمال مدیریت تقاضا
- ✓ حفاظت و صیانت از منابع طبیعی کشور و توسعه آن در چارچوب اصول توسعه پایدار
- ✓ ارتقای امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی
- ✓ توسعه صنایع کشاورزی و زنجیره‌های عرضه

## سیاست‌ها

- ✓ توسعه عملیات آب و خاک (سازه ای و غیرسازه ای) با مشارکت بهره‌برداران
- ✓ بهینه‌سازی الگوی کشت و توسعه کشت‌های گلخانه‌ای و انتقال تولیدات سبزی و صیفی از فضای باز به گلخانه
- ✓ بهبود و افزایش عملکرد در واحد سطح و عدم توسعه سطح کل زیر کشت
- ✓ توسعه تشکلهای آب‌بران و ساماندهی نظام‌های بهره‌برداری به منظور تحویل حجمی آب
- ✓ حمایت از توسعه تشکلهای و افزایش نقش آفرینی آنها در زنجیره ارزش از تولید تا بازار محصولات کشاورزی و نهاده‌ها و راه‌اندازی شبکه ملی تلویزیونی کشاورزی
- ✓ افزایش توان تولید خاک و بهره‌وری مصرف آب و افزایش عملکرد در واحد سطح
- ✓ تجهیز، نوسازی و ساماندهی اراضی کشاورزی
- ✓ ارتقاء بهره‌وری و بهبود راندمان تاسیسات آبی
- ✓ حمایت از تولید وسایل کم‌آبر و کاهنده مصرف آب
- ✓ افزایش تولید در محیط‌های کنترل شده گلخانه‌ای
- ✓ حفاظت از منابع آب و حفاظت خاک و مهار کانون‌های فرسایش آبی و بادی و تعدیل اثرات خشکسالی
- ✓ ارتقای مدیریت آب بخش کشاورزی و در اولویت قراردادن افزایش راندمان آبیاری در کلیه مراحل با تأکید بر اجرای روش‌های نوین آبیاری
- ✓ توسعه عملیات آبخیزداری، حفاظت از خاک، آبخوانداری و تعدیل اثرات خشکسالی
- ✓ توسعه جنگل‌کاری، با تأکید بر درختکاری اقتصادی با مشارکت مردم
- ✓ مقابله با بیابانزایی و کنترل کانونهای بحرانی گرد و غبار
- ✓ حفاظت و صیانت از منابع طبیعی (جنگلها، مراتع) و اراضی ملی و دولتی با جلب مشارکت جوامع محلی
- ✓ ارتقا و توانمندسازی مدیریت منابع طبیعی و مشارکت مردم در حفاظت و بهره‌برداری
- ✓ توسعه مرتعداری و بهره‌برداری از گیاهان دارویی و صنعتی در عرصه‌های منابع طبیعی با مشارکت مردم و جوامع محلی
- ✓ حفاظت، احیاء، توسعه و بهره‌برداری اصولی از جنگلها و مراتع کشور، حدنگاری (کاداستر) منابع طبیعی و اراضی کشاورزی
- ✓ افزایش ضریب خوداتکایی محصولات و نهاده‌های اساسی کشاورزی از طریق افزایش بهره‌وری آب و خاک
- ✓ متناسب سازی سهم پروتئین حیوانی (دامی و آبزی) در سبدغذایی
- ✓ ارتقای سلامت و غنی‌سازی محصولات گیاهی و دامی و آبی و تولید محصولی سالم و کیفی
- ✓ مدیریت مخاطرات و امنیت غذایی با بهره‌برداری از منابع تولید خارجی (کشت فراسرمینی)
- ✓ افزایش تولید محصولات راهبردی و ارتقای ضریب خوداتکایی آنها
- ✓ حمایت از افزایش تولید محصولات باغی دارای مزیت رقابتی و توسعه باغات در اراضی شیب‌دار
- ✓ افزایش محصولات باغی دارای مزیت‌های صادراتی

- ✓ حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری و ارتقاء بهره‌وری در جهت افزایش سهم تولید داخل کالاهای اساسی در تأمین نیاز کشور در حد تأمین امنیت غذایی و حداقل سطح خوداتکایی
- ✓ افزایش تولید داخلی نهاده‌های کشاورزی
- ✓ تأمین داخلی نهاده‌های مورد نیاز بخش شامل بذور و نهال‌های اصلاح شده، کود، سم، ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی
- ✓ کاهش ضایعات محصولات کشاورزی
- ✓ ساماندهی و استقرار صنایع پیشین و پسین کشاورزی بر اساس آمایش تولید کشاورزی
- ✓ حمایت از بازسازی و نوسازی، ارتقای تکنولوژی و اصلاح ساختار صنایع کشاورزی
- ✓ افزایش فراوری محصولات، کاهش ضایعات در تولید و فراوری

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ توسعه ظرفیت اجرای عملیات آب و خاک در اراضی کشاورزی با تاکید در سطوح مزارع و ایجاد و اجرا متناسب آب، خاک، گیاه و اقلیم
- ✓ بهبود و متنوع کردن مدیریت تغذیه گیاهی با تاکید بر تقویت حاصلخیزی خاک
- ✓ توسعه، استقرار و اجرای سامانه‌های نوین آبیاری و بهبود شیوه‌های آبیاری
- ✓ بهره‌گیری از پتانسیل و امکانات بخش غیر دولتی و تشکل‌های مردم نهاد
- ✓ توسعه فناوری‌های موجود در احداث امور زیربنایی آب و خاک
- ✓ استفاده از فناوری‌های نوین در بهره‌برداری از منابع آب و خاک و ارتقای دانش بهره‌برداران
- ✓ صرفه جویی آب از طریق انتقال سبزی و صیفی به محیط‌های قابل کنترل و گلخانه‌ای
- ✓ مدیریت تقاضای آب از طریق مشارکت بهره‌برداران
- ✓ توسعه نظام‌های بهره‌برداری و تشکل‌های آب بران
- ✓ بهبود ماده آلی خاک و حاصلخیزی خاک‌های کشاورزی و حمایت از کشت گیاهان حاصلخیزکننده و بهبود تناوب کشت
- ✓ تجهیز و نوسازی اراضی، احداث و تکمیل شبکه‌های اصلی و فرعی
- ✓ تعیین الگوی کشت بهینه ملی و منطقه‌ای در راستای افزایش بهره‌وری عوامل و نهاده‌های تولید
- ✓ پایش کیفیت منابع خاک، آب و سایر عوامل تولید
- ✓ حفاظت اراضی کشاورزی با رویکرد اصلاح کاربری و توسعه باغات در اراضی شیب‌دار
- ✓ اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوانداری و حفاظت خاک
- ✓ توسعه جنگل‌کاری و زراعت چوب
- ✓ اجرای عملیات بیابان‌زدایی و تثبیت شن و کنترل کانون‌های بحرانی بیابان‌زا
- ✓ حفاظت و صیانت اصولی از جنگل‌ها و مراتع
- ✓ اجرای طرح‌های مرتعداری و توسعه کشت و بهره‌برداری از گیاهان دارویی و صنعتی در عرصه‌های منابع طبیعی
- ✓ ارتقا مشارکت مردم به ویژه روستاییان و جوامع محلی در حفاظت و احیای منابع طبیعی
- ✓ ایجاد زمینه افزایش کمی و کیفی تولید محصولات بویژه محصولات راهبردی و بهبود و افزایش عملکرد در واحد سطح و ارتقای بهره‌وری کلیه عوامل و نهاده‌های تولید
- ✓ تأمین و تولید بذور و نهال‌های اصلاح شده متناسب با شرایط اکولوژیک مناطق و ترویج استفاده از آنها
- ✓ نوسازی و بازسازی ادوات، تجهیزات و ماشین‌ها و تسهیل انجام به موقع عملیات زراعی
- ✓ توسعه روش‌های بهینه مصرف نهاده‌ها به ویژه سموم و کودهای شیمیایی از قبیل کود آبیاری
- ✓ بهبود کیفی بذور داخلی دستیابی به ارقام زودرس و متحمل به تنش‌ها (شوری و خشکی)

- ✓ بکارگیری روش‌های حداقل عملیات خاک ورزی و کشت مستقیم
- ✓ توسعه کشت دوم با رعایت اصول کشاورزی حفاظتی
- ✓ توسعه فناوری‌های به‌نژادی و به زراعی در عملیات کشت محصولات
- ✓ ایجاد و توسعه زنجیره یکپارچه تولید محصولات دامی
- ✓ تولید، توسعه و تثبیت ترکیبهای ژنتیکی دام کشور
- ✓ ساماندهی، بهبود و ارتقای کمی و کیفی تولیدات واحدهای دامداری روستایی و عشایری
- ✓ اصلاح ساختار واحدهای دامپروری با هدف بهینه سازی مصرف انرژی و بکارگیری انرژی‌های نو
- ✓ ایجاد سامانه جامع دام و هویت دار نمودن جمعیت دام کشور
- ✓ حمایت از ایجاد و گسترش شرکت‌های مشاوره‌ای دامپروری و مراکز خدمات اصلاح نژادی
- ✓ بهسازی و نوسازی اماکن دامی در دامداری‌های صنعتی و سنتی و بهبود مدیریت تغذیه دام و طیور
- ✓ ساماندهی بازار محصولات دامی از طریق تقویت تشکلهای مربوطه و واگذاری وظایف تأمین و توزیع نهاده‌های تولیدی به تشکلهای ذیربط
- ✓ کاهش تصدی گر‌بها و حمایت از توسعه تشکلهای و توانمند نمودن آنها در جهت واگذاری تدریجی وظایف مرتبط
- ✓ افزایش تولید آبزیان پرورشی به ویژه پرورش ماهی در قفس در آبهای دریایی
- ✓ بهره برداری بهینه از ظرفیت‌های بالقوه ذخایر آبزیان در آبهای بین‌المللی و دور
- ✓ مدیریت و بازسازی ذخایر آبزیان
- ✓ بهبود کیفیت و کاهش ضایعات آبزیان
- ✓ افزایش راندمان آب در فعالیت‌های آبرزی پروری
- ✓ بهبود شیوه‌های بسته‌بندی و عرضه آبزیان
- ✓ گسترش بازارهای هدف محصولات شیلاتی
- ✓ بهبود مدیریت تولید و بهره برداری آبزیان
- ✓ بکارگیری روش‌های مناسب مدیریت مزرعه
- ✓ حمایت از توسعه محصولات سالم و ارگانیک، ترویج و توسعه الگوی مصرف غذای سالم
- ✓ طراحی استانداردهای کیفی محصولات و نظارت بر اعمال استانداردها در شبکه توزیع
- ✓ بهره‌برداری از روش‌های نوین به ویژه هسته‌ای در مبارزه با آفات و ارتقای سلامت غذا
- ✓ ارتقاء شاخص‌های کنترل بیماری‌های قابل انتقال بین حیوان و انسان و کنترل بیماری‌های دام، طیور و آبزیان
- ✓ ارتقاء شاخص‌های سلامت و بهداشت فرآورده‌های خام دامی و خوراک دام، دارو و فرآورده‌های بیولوژیک
- ✓ ارتقاء بهداشت ناوگان حمل و نقل
- ✓ استقرار سامانه‌های GMP, HACCP و..... در واحدهای تولیدی، توزیعی، عرضه و خدمات مرتبط با دامپزشکی
- ✓ ارتقاء شاخص‌های امنیت زیستی
- ✓ اصلاح ساختار دستگاه‌های مربوطه در تأمین سلامت غذا، با ثبت کنترل کیفی و مصرف کود و سم و حفاظت از خاک
- ✓ ایجاد سازوکارهای لازم جهت مدیریت و کاهش ریسک در فعالیت‌های بخش کشاورزی و منابع طبیعی
- ✓ حمایت از توسعه محصولات سالم، طبیعی و ارگانیک
- ✓ افزایش ضریب خوداتکایی محصولات اساسی مانند گندم، برنج، شکر، سیب‌زمینی، دانه‌های روغنی، حبوبات، پنبه، انواع گوشت، شیر و تخم مرغ
- ✓ اجرای نظام جامع دامپروری و پوشش بهداشتی دام و طیور و آبزیان

- ✓ استقرار واحدهای صنایع کشاورزی در قطبهای تولید
- ✓ استفاده حداکثری از ظرفیتهای خالی واحدهای احداث شده صنایع کشاورزی
- ✓ تکمیل طرح‌های نیمه تمام و بازسازی و نوسازی صنایع کشاورزی و تجهیز آنها به فناوری های متناسب روز
- ✓ توسعه و حمایت از صنایع تبدیلی و تکمیلی، بسته بندی و نگهداری محصولات کشاورزی.
- ✓ مشارکت دادن تشکلهای بخش خصوصی با اولویت کشاورزان در زنجیره تولید
- ✓ تجهیز واحدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی به معیارها و استانداردهای ملی و جهانی
- ✓ استفاده از دانش و فناوری های نوین به ویژه هسته ای در کاهش ضایعات
- ✓ حمایت از نوآوری و افزایش تولید محصولات جدید
- ✓ تجهیز و نوسازی ناوگان ماشینی بخش کشاورزی

#### ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - مسکن و شهرسازی و عمران شهری و روستایی - بخش مسکن و توسعه سکونتگاه‌ها

##### ◀ اهداف کلی

- ✓ تسهیل دسترسی همه گروههای درآمدی به ویژه گروههای کم‌درآمد و گروههای خاص به مسکن مناسب؛
- ✓ افزایش نوسازی در بافت‌های ناکارآمد (بافت فرسوده و حاشیه‌نشینی) شهری و روستایی؛
- ✓ افزایش نظارت بر رعایت استانداردها از جمله مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان با هدف صرفه‌جویی در مصرف انرژی

##### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در<br>پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی  |                                         | هدف کلی                                                                                              |
|--------------------|------|------|------|------|-------------------------------|----------|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                               | واحد     | عنوان                                   |                                                                                                      |
| ۱۱۲                | ۱۱۶  | ۱۲۰  | ۱۲۴  | ۱۲۸  | ۱۳۵                           | متر مربع | متوسط سطح زیربنای ناخالص مسکونی هر واحد | تسهیل دسترسی گروههای کم‌درآمد و گروههای خاص به مسکن مناسب؛                                           |
| ۸                  | ۸.۵  | ۹    | ۹.۵  | ۱۰   | ۱۱.۶                          | سال      | توان دسترسی به مسکن ملکی                | افزایش نوسازی در بافت‌های ناکارآمد (بافت فرسوده و حاشیه‌نشینی) شهری و روستایی؛                       |
| ۸                  | ۱۰   | ۱۲   | ۱۴   | ۱۶   | ۲۰                            | درصد     | درصد واحدهای مشمول نوسازی               | افزایش نظارت بر رعایت استانداردها از جمله مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان با هدف صرفه‌جویی در مصرف انرژی. |
| ۳۰                 | ۲۷   | ۲۴   | ۲۱   | ۱۸   | ۱۰                            | درصد     | سهم صنعتی‌سازی در ساختمان               |                                                                                                      |

## راهنماها

- ✓ بسط روش‌های حمایتی تشویق نوسازی در بافت‌های ناکارآمد
- ✓ توسعه صنعت بیمه در تضمین کیفیت ساخت مسکن و گسترش بیمه سوانح
- ✓ فراگیر کردن نظام فنی‌روستایی؛
- ✓ کاهش خطر پذیری در قبال حوادث طبیعی .
- ✓ ارتقای نظام فنی و اجرایی ساختمان در فرایند تولید ، اجرا و بهره برداری از ساختمان
- ✓ ارتقای کیفیت ساخت و ساز با گسترش استفاده از فناوری‌های نوین
- ✓ استفاده از ظرفیت شهرهای جدید در تعادل بخشی به بازار مسکن

## سیاست‌ها

- ✓ حمایت از طرح‌های مشارکتی ساخت و ساز با تاکید بر استفاده از فناوری‌های نوین؛
- ✓ توسعه استفاده از ابزارهای مالی اسلامی مانند صکوک، مرابحه، استصناع
- ✓ بهبود طول عمر مفید ساختمان و صرفه جویی در مصرف انرژی؛
- ✓ کاهش شدت مصرف انرژی با استفاده از سبک سازی و مصالح کم انرژی‌بر
- ✓ ایجاد انطباق و هماهنگی میان شرایط اقلیمی و رعایت الگوی معماری و شهرسازی
- ✓ اصلاح الگوی ساخت و ساز و کاهش شدت مصرف انرژی در ساختمانهای موجود و جدید الاحداث

## اقدامات اساسی

- ✓ تدوین نظام جامع استاندارد در صنعت ساختمان
- ✓ مقاوم سازی و حمایت از انبوه سازی و صنعتی سازی مسکن
- ✓ تدوین ضوابط و استانداردهای نظام فنی روستایی منطبق با شرایط بومی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه صرفه جویی انرژی در ساخت واحدهای مسکونی روستایی
- ✓ اجرای پروژه‌های بهسازی و نوسازی واحدهای مسکونی واقع در بافت‌های فرسوده مناطق شهری و روستائی با رویکرد کاهش مصرف انرژی
- ✓ حمایت از ترویج استفاده از فن‌آوری‌های نوین ساختمان در کشور
- ✓ گسترش آموزش و ترویج مقررات ملی ساختمان و استفاده از مصالح استاندارد و نوین ساختمانی
- ✓ حمایت از کوچک سازی و اصلاح الگوی مصرف مسکن
- ✓ نظارت عالیه بر نحوه صدور تأییدیه‌ها و گواهی‌های فنی صادر شده جهت محصولات صنعتی سازی شده و فناوری نوین ساختمان با رویکرد ایجاد بانک اطلاعاتی و نرم‌افزارهای آن
- ✓ نظارت بر تولید محصولات و مصالح نوین ساختمانی
- ✓ تعریف استانداردهای مصرف انرژی در ساختمان‌ها و تعیین رده انرژی
- ✓ گسترش نظارت عالیه بر کلیه ساخت‌وسازها در جهت حصول اطمینان از رعایت مقررات ملی ساختمان
- ✓ استفاده از ظرفیت بیمه کیفیت ساختمان
- ✓ پرداخت تسهیلات برای بهسازی و ارتقاء تدریجی مسکن سکونت‌گاه‌های غیررسمی و ارتقاء کیفیت و بهینه سازی ضوابط ساخت و ساز در روستاهای دارای ویژگی خاص

۲۹- اولویت دادن به تأمین مواد موردنیاز صنایع داخلی کشور  
با تأکید بر تکمیل ظرفیت زنجیره ارزش افزوده مواد معدنی و  
اجرای بند ۳ سیاست‌های کلی معدن .



## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

## ◀ اهداف کلی

- ✓ شناسایی منابع و ذخایر معدنی در مناطق اولویت دار
- ✓ ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور

## ◀ جدول اهداف کمی

معدن:

| ردیف | هدف کلی                                         | واحد                                        |             | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | سال های برنامه ششم |         |         |         |         |
|------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------|----------------------------|--------------------|---------|---------|---------|---------|
|      |                                                 | عنوان                                       | واحد        |                            | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
| ۱    | ذخایر شناسایی منابع و معدنی در مناطق اولویت دار | ژئوفیزیک هوایی                              | کیلومتر خطی | ۳۳۳۰۰۰                     | ۱۰۰۰۰۰۰            | ۱۴۰۰۰۰۰ | ۱۸۰۰۰۰۰ | ۲۲۰۰۰۰۰ | ۲۷۰۰۰۰۰ |
|      |                                                 | تهیه نقشه های زمین شناسی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰  | ورقه        | ۸۸۲                        | ۱۳۸۲               | ۱۶۳۲    | ۲۱۲۸    | ۲۶۵۰    | ۳۱۶۰    |
|      |                                                 | بررسی مخاطرات و لرزه خیزی (انباشته) ۱:۲۵۰۰۰ | ورقه        | ۴۷                         | ۶۲                 | ۷۷      | ۹۲      | ۱۰۷     | ۱۲۲     |
| ۲    | ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور    | سهم ارزش افزوده معدن از تولید ناخالص داخلی  | درصد        | ۱.۳                        | ۱.۳                | ۱.۴     | ۱.۵     | ۱.۶     | ۱.۷     |
|      |                                                 | استخراج معادن                               | میلیون تن   | ۴۰۰                        | ۴۲۰                | ۴۴۰     | ۴۶۰     | ۴۸۰     | ۵۰۰     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید مس                              | هزارتن      | ۲۵۹                        | ۲۵۹                | ۲۲۰     | ۲۸۱     | ۳۳۱     | ۴۶۶     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید آلومینیوم                       | هزارتن      | ۴۵۰                        | ۴۸۰                | ۴۸۰     | ۶۳۰     | ۶۳۰     | ۷۸۰     |
|      |                                                 | ظرفیت تولید سیمان                           | میلیون تن   | ۷۹.۴                       | ۸۰                 | ۸۳      | ۸۴.۸    | ۹۰      | ۹۰      |
|      |                                                 | ظرفیت استخراج سنگ آهن                       | میلیون تن   | ۶۵                         | ۸۸                 | ۹۹      | ۱۰۵     | ۱۱۵     | ۱۲۵     |
|      |                                                 | روی                                         | هزار تن     | ۴۵۰                        | ۴۵۰                | ۴۵۰     | ۵۰۰     | ۵۰۰     | ۶۰۰     |
|      |                                                 | ظرفیت فولاد خام                             | میلیون تن   | ۲۴                         | ۲۸                 | ۳۲      | ۳۵      | ۳۸      | ۴۰      |
|      |                                                 | ظرفیت کنسانتره زغال سنگ                     | میلیون تن   | ۳                          | ۳                  | ۳       | ۳.۵     | ۴       | ۴       |

| ردیف | هدف کلی | واحد                   |                | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|---------|------------------------|----------------|-------------------------|--------------------|------|------|------|------|
|      |         | عنوان                  | واحد           |                         | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |         | ظرفیت تولید سنگ تزئینی | میلیون مترمربع | ۱۶۰                     | ۱۶۰                | ۱۶۲  | ۱۶۸  | ۱۸۰  | ۱۹۰  |
|      |         | کاشی و سرامیک          | میلیون مترمربع | ۵۰۰                     | ۵۳۰                | ۵۴۰  | ۵۸۰  | ۵۹۰  | ۶۰۰  |
|      |         | شیشه جام               | میلیون تن      | ۱۶                      | ۱۹                 | ۱۹   | ۱۹   | ۲۱   | ۲۱   |

### راهنماها

- ✓ توسعه سرمایه گذاری، زیرساخت و فناوری در حوزه اکتشافات و استخراج معدنی
- ✓ ارتقاء بهره وری، برداشت صیانتی از معادن با رعایت الزامات زیست محیطی در راستای افزایش رقابت پذیری
- ✓ تکمیل زنجیره ارزش در معدن و صنایع معدنی
- بهبود مستمر فضای کسب و کار

### سیاست‌ها

- ✓ پوشش ریسک فعالیتهای معدنی اعم از اکتشافی و استخراجی واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه ظرفیت های اکتشاف و استخراج داخلی
- ✓ حمایت از تحقیق و توسعه در حوزه اکتشاف و استخراج
- ✓ حمایت از بنگاه‌های توانمند معدنی غیر دولتی با فناوری روزآمد
- ✓ جذب سرمایه گذاری خارجی هدفمند و ترغیب شکل گیری سرمایه گذاریهای مشترک داخلی-خارجی برای کسب توان فناوری و یادگیری در حوزه اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی
- ✓ حمایت از مشارکت‌های داخلی- خارجی در شناسایی اکتشاف معادن بزرگ و ذخایر مشترک با کشورهای همسایه
- ✓ افزایش بهره‌وری کل عوامل در تولیدات مواد معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از توسعه قابلیت‌های فناورانه در طراحی و مهندسی و ساخت صنایع معدنی راهبردی
- ✓ بهبود و کارآمدسازی مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی
- ✓ ارتقاء مهارت ها و توان تخصصی در بنگاه های بخش
- ✓ رعایت ملاحظات آمایشی اقلیم خشک در فعالیتهای فرآوری مواد معدنی و ارتقاء بهره وری منابع آب
- ✓ حمایت از اجرای برنامه های ارتقاء بهره وری در واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ پشتیبانی از تولید مواد معدنی دارای ارزش افزوده بالا و با کاربرد راهبردی در صنایع پیشرفته
- ✓ کنترل صادرات مواد معدنی خام
- ✓ پشتیبانی از سرمایه گذاری داخلی و خارجی در زنجیره معدن و صنایع معدنی
- ✓ شفاف سازی فرایندها و مجوزهای معدنی
- ✓ رفع تعارض های قانونی در در جهت تسهیل فعالیتهای معدنی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تهیه و تکمیل پوشش نقشه های زمین شناسی، ژئوفیزیک هوایی و بررسی مخاطرات و لرزه خیزی
- ✓ تقویت و افزایش سرمایه صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیتهای معدنی
- ✓ پشتیبانی از ایجاد شرکت های بزرگ اکتشافی با مشارکت ذینفعان صنایع معدنی و در صورت امکان سرمایه گذار خارجی برخوردار از فناوریهای برتر اکتشافی
- ✓ برون سپاری فعالیتهای زمین شناسی و اکتشافی توسط سازمان زمین شناسی و ایمنیدرو به بخش خصوصی
- ✓ تفکیک و شفاف سازی نقش و وظایف نهادهای حاکمیتی و توسعه ای فعال در بخش اکتشاف در دستگاههای مختلف اجرایی
- ✓ ارائه پهنه های اکتشاف در مناطق اولویت دار به متقاضیان و شرکت های بزرگ معدنی با حمایت های مالی لازم
- ✓ طراحی چارچوب های اطمینان بخش و جذاب برای بهره برداری بلند مدت پس از اکتشاف برای سرمایه گذاران
- ✓ تقویت نظام تولید و نشر داده های پایه علوم زمین
- ✓ کمک به تأمین زیربنای لازم در مناطق اولویت دار معدنی و به ویژه برای معادن بزرگ
- ✓ تهیه بسته های حمایتی - تشویقی برای سرمایه گذاران در اکتشاف پهنه های اولویت دار
- ✓ استفاده از ابزار حقوق دولتی و اعمال تخفیفات و معافیت های آن برای ترغیب سرمایه گذاری و بهره برداری از معادن با رویکرد نتیجه گرا
- ✓ واگذاری پروانه های بهره برداری معادن بزرگ دولتی به شرکت های بزرگ فراوری کننده و صنایع معدنی زنجیره معدنی مربوطه
- ✓ تأمین زیرساخت های لازم برای مجتمع های معدنی مهدی آباد و توسعه ذغال سنگ طبس
- ✓ حمایت از شرکت های توسعه دهنده زنجیره تولید از معدن تا محصول از طریق معافیت های حقوق دولتی و سایر ابزارهای مربوطه.
- ✓ ایفای نقش ایمنیدرو جهت دستیابی به دانش فنی و تولید عناصر با ارزش افزوده بالا و کمیاب
- ✓ آماده نمودن بسته های قابل ارائه جهت مشارکت سرمایه گذاری خارجی در طرح های معدنی و صنایع معدنی
- ✓ ترغیب ایجاد کنسرسیوم های تخصصی صادراتی توسط واحدهای تولیدکننده به منظور توسعه صادرات متمرکز و شناسایی بازارهای هدف
- ✓ پشتیبانی از توسعه شرکت های طراحی، مهندسی و ساخت در معدن و صنایع معدنی
- ✓ ارتقاء ایمنی در معادن به ویژه معادن ذغال سنگ از طریق نوسازی و تقویت تجهیزات ایمنی
- ✓ بهینه سازی مصرف انرژی و آب در واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ حمایت از طرح های تحقیق و پژوهش جهت افزایش راندمان استحصال موادمعدنی در صنایع معدنی
- ✓ تکمیل مشخصات و ضوابط فنی بهره برداری از معادن و ذخائر معدنی
- ✓ استقرار نظام نظارتی کارآمد بر بهره برداری اصولی و مطابق استاندارد از معادن بخصوص معادن با تأکید بر حداکثر استفاده از توان تشکلهای تخصصی تحت نظارت عالی وزارت ص.م.ت
- ✓ حمایت و تقویت از بهره برداری علمی و اصولی در استخراج و جلوگیری از تخریب معادن
- ✓ استحصال و استفاده حداکثری از موادمعدنی و عناصر همراه و باطله های معدنی
- ✓ هدایت صنایع معدنی آب بر برای استقرار در کرانه ساحلی جنوب کشور
- ✓ پشتیبانی از نوسازی ماشین آلات و تجهیزات معدنی با تأکید بر فناوری های روز
- ✓ پشتیبانی از ایجاد و فعالیت معادن و صنایع معدنی بزرگ مقیاس با استانداردهای بین المللی
- ✓ جلب همکاری مراکز آموزش فنی و موسسات آموزشی دولتی و خصوصی برای توسعه آموزشهای فنی و حرفه ای و ایمنی در نزدیکی مناطق معدنی
- ✓ توسعه زیرساخت های معدن و صنایع معدنی (تأمین آب، برق، گاز، راه، راه آهن، مجتمع های فولادی در سواحل مکران و خلیج فارس در قالب همکاری و سرمایه گذاری مشترک با کشور افغانستان در منطقه مرزی سنگان و جنوب شرق کشور.
- ✓ اتخاذ سیاست وضع عوارض صادراتی نزولی بر مواد خام و کم پردازش شده متناسب با میزان پردازش
- ✓ ساماندهی صدور مجوزهای صنایع معدنی متناسب با توازن در زنجیره

- ✓ تهیه طرح جامع راهبردی توازن مواد اولیه صنایع معدنی کشور بمنظور استفاده در سیاست‌های تجاری صادرات و واردات مواد معدنی.
- ✓ ایفای نقش سازمان توسعه ای بخش در توسعه معادن و صنایع معدنی درجهت توسعه زیرساخت‌های معدنی و سرمایه گذاری‌های مشترک داخلی - خارجی برای بهره برداری پایدار از ذخایر معدنی کشور برای توسعه صنایع پایین دستی
- ✓ تنقیح یکپارچه مجموعه قوانین و مقررات معدن و منابع طبیعی و محیط زیست در جهت تسهیل بهره برداری پایدار از منابع معدنی و کاهش هزینه مبادله
- ✓ نشر داده‌های پایه و اطلاعات اکتشافی مواد معدنی از طریق پایگاه داده‌های علوم زمین
- ✓ توسعه شبکه یکپارچه اطلاعاتی برای دسترسی عموم ذینفعان به اطلاعات ذیربط
- ✓ توسعه و تکمیل پنجره واحد (طرح کاداستر)

۳۰- تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام  
استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت.



## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - صنعت و معدن

### ◀ اهداف کلی

✓ توسعه زنجیره ارزش و تعمیق صنعتی

### ◀ راهبردها

✓ تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور(پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل

### ◀ سیاستها

✓ مدیریت واردات براساس ضوابط فنی و تعرفه‌ای در جهت افزایش رقابت‌پذیری داخلی  
✓ برون گرایی در توسعه صنعت ملی و تولید رقابت‌پذیر در بازار جهانی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی

### ◀ اقدامات اساسی

✓ استفاده موثر از موانع فنی و استانداردهای ملی برای کنترل و مدیریت واردات  
✓ خودداری از ممنوعیت واردات کالاهای مجاز، جز براساس استاندارد و ضوابط  
✓ فراهم‌سازی امکان پیش‌بینی شرایط از طریق پیش‌آگاهی تغییرات ضوابط فنی و تعرفه‌ای  
✓ تولید محصولات صادراتی منطبق با استانداردها و معیارهای بازار هدف.

## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - انرژی

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش بازیافت و کاهش هدر روی در تولید و مصرف انرژی با رعایت ملاحظات و استانداردهای زیست محیطی

### ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش                                                                                    | هدف کمی                                                                          |                    | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | پیش بینی سال ۱۳۹۴ | سال های برنامه ششم |       |       |       |       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------|-------------------|--------------------|-------|-------|-------|-------|
|                                                                                                | عنوان                                                                            | واحد               |                         |                   | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
| افزایش بازیافت و کاهش هدر روی در تولید و مصرف انرژی با رعایت ملاحظات و استانداردهای زیست محیطی | نسبت تولید بنزین و گازوئیل با استاندارد EURO ۴ به بالا به کل تولید این دو فراوره | درصد               | ۲۸.۲                    | ۳۶.۶              | ۴۳.۲               | ۵۴.۷  | ۵۸.۹  | ۵۹.۷  | ۸۲.۴  |
|                                                                                                | نسبت تولید CO <sub>2</sub> نیروگاه‌ها به تولید برق                               | گرم بر کیلوواتساعت | ۸۱۰                     | ۷۸۳.۶             | ۷۷۸.۶              | ۷۳۸.۱ | ۷۰۷.۵ | ۶۸۳.۵ | ۶۶۷.۲ |

### ◀ راهبردها

- ✓ کاهش ضایعات و تلفات در بخش تولید، انتقال و توزیع انرژی تا سطح استانداردهای ملی
- ✓ بهبود کیفیت محصولات و خدمات بخش انرژی متناسب با استانداردهای بین المللی
- ✓ افزایش حداقل ۱ درصد به ضریب بازیافت میادین نفت کشور تا پایان افق زمانی این سند

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ جمع آوری، فرآوری و یا تبدیل حداکثری گازهای همراه، با رعایت ملاحظات اقتصادی و زیست محیطی
- ✓ استانداردسازی مصرف انرژی تولیدات داخلی
- ✓ حمایت از تولید لوازم مصرف کننده انرژی با راندمان بالا و حمایت از شرکت‌های خدمات انرژی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اجرای پروژه های بهبود عملیات و بهینه سازی در پالایشگاه‌ها
- ✓ افزایش راندمان تولید انرژی و کاهش تلفات در مسیر تولید تا مصرف

- ✓ الزام به رعایت استانداردهای مصرف انرژی در واردات و ساخت تجهیزات
- ✓ کاهش هزینه استفاده از تجهیزات کم انرژی بر تولید داخل و وارداتی



٣١- استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات کشور.



✓ در احکام دائمی تبصره مرتبط آمده است



بخش دوم :

امور فناوری اطلاعات و ارتباطات



۳۲- کسب جایگاه برتر منطقه در توسعه دولت الکترونیک در  
بستر شبکه ملی اطلاعات.



## ◀ عنوان فرابخشی: حوزه اقتصاد کلان - بهبود محیط کسب و کار و توسعه مشارکت بخش خصوصی و تعاونی - محیط کسب و کار

### ◀ اهداف کلی

- ✓ اصلاح یا حذف قوانین و مقررات مزاحم
- ✓ ساماندهی و بهبود فرآیندهای صدور مجوز و ارائه خدمات

### ◀ جدول اهداف کمی

- ✓ فراهم کردن زیرساخت‌های فنی و بسترهای لازم برای صدور مجوزها و خدمات به صورت الکترونیکی و در قالب پنجره واحد تا پایان سال دوم برنامه

### ◀ راهبردها

- ✓ ارزیابی اثر حقوقی، اقتصادی و اجتماعی قوانین و مقررات
- ✓ الکترونیکی نمودن فرآیندهای صدور مجوزها و خدمات و توسعه پنجره واحد

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ ایجاد مراکز ارزیابی اثر قوانین در دستگاه‌های اجرایی
- ✓ تدوین و اجرای الگوی عملیاتی ارائه مجوزها و خدمات توسط دستگاه‌های اجرایی به صورت الکترونیکی و در قالب پنجره واحد

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ایجاد زیرساخت‌های الکترونیکی لازم برای ارائه خدمات
- ✓ ارائه مجوزها و خدمات در قالب پنجره واحد

## ◀ عنوان بخش امور زیربنایی - ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش ظرفیت پهن‌بند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات
- ✓ پوشش کامل ارائه خدمات الکترونیکی دولتی

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی                                   |                 | هدف کلی                                        |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|-------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------|
| ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |                            | عنوان                                     | واحد            |                                                |
| ۵۵                 | ۶۰   | ۶۵   | ۷۰   | ۸۰   | ۴۴.۷۳                      | دسترسی ۸۰ درصد خانوارها به پهن باند       | درصد            | افزایش ظرفیت پهن‌باند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات |
| ۴                  | ۸    | ۱۶   | ۲۰   | ۲۰   | ۰.۲۵۶                      | افزایش سرعت دسترسی مشترک به حداقل ۲۰ Mb/s | مگابیت بر ثانیه |                                                |

## ◀ راهبردها

- ✓ افزایش سرمایه‌گذاری زیرساختی دولت با رویکرد غیرانتفاعی جهت کاهش هزینه‌های ملی
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری مشترک خارجی در توسعه شبکه‌های دسترسی
- ✓ استفاده اقتصادی از منابع حیاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (فرکانس، آدرس و دامنه اینترنتی، تخصیص شماره) و اعمال مدیریت کارآمد
- ✓ مقرون به صرفه نمودن دسترسی به شبکه پهن‌باند متناسب با درآمد سرانه
- ✓ جهت دهی دولت الکترونیکی از پیمانکاری به آزادسازی و اپراتوری خدمات

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ رفع انحصار و ایجاد نظام شراکتی در استفاده از مصادیق انحصاری شبکه دسترسی
- ✓ استفاده از روش‌های تأمین منابع مالی پروژه‌ها به شیوه مشارکت عمومی خصوصی (PPP)
- ✓ اعمال مدیریت یکپارچه بر شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ استفاده حداکثری از ظرفیت بخش‌های خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی در توسعه شبکه دسترسی
- ✓ گسترش زیرساخت‌ها و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور
- ✓ ارتقا نظام‌ها و زیرساخت‌های تنظیم مقرراتی و نظارتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ حمایت از ظرفیت‌های بخش غیردولتی در ارائه خدمات دولت الکترونیک

✓ ایجاد و توسعه فرهنگ فناوری اطلاعات در کشور

✓ توسعه خدمات الکترونیکی و غیرحضوری

#### ◀ اقدامات اساسی

✓ تکمیل شبکه‌های فیبر نوری و ماکروویو مورد نیاز شبکه پهن باند

✓ جایگزینی تجهیزات DWDM و CWDN استانی

✓ خرید، نصب و راه‌اندازی سویچ و روترهای شبکه IP مورد نیاز شبکه ملی اطلاعات

✓ تغییر و به روز رسانی نسل آنتن‌های شبکه تلفن همراه کشور (BTS,BSC,MSC)

✓ ایجاد مناطق آزاد ICT جهت فعالیت شرکت‌های معتبر مشروط به مشارکت با شرکت‌های داخلی و انتقال فناوری به کشور

✓ ارائه ۱۰۰ درصدی خدمات دولتی قابل ارایه به صورت الکترونیکی

✓ تفکیک و تعریف دقیق خدمات قابل ارائه توسط بخش خصوصی

✓ راه‌اندازی سامانه GSB در بستر مرکز تبادل اطلاعات

✓ بهره برداری مراکز داده‌های شبکه ملی اطلاعات

#### ◀ عنوان فرابخشی : جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - نظام اداری

#### ◀ اهداف کلی

✓ ارتقای سطح کمی و کیفی خدمات با بهره‌گیری از بهبود فرآیندها و توسعه دولت الکترونیک و ارتقای سطح مشارکت مردم، پاسخگویی و شفافیت حاکمیت

✓ بهبود تصمیم‌گیری‌های دولت با توسعه دولت الکترونیکی

✓ دستیابی به رتبه کمتر از ۷۰ در رتبه‌بندی سالیانه سازمان ملل متحد بر اساس شاخص توسعه دولت الکترونیک

✓ توسعه و گسترش خدمات آنلاین و قرار گرفتن بین ۵ کشور اول منطقه در زمینه خدمات آنلاین

## ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کمی                                                                    | سال             |                 |                 |                 |             |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-------------|
|                                                                            | ۱۳۹۵            | ۱۳۹۶            | ۱۳۹۷            | ۱۳۹۸            | ۱۳۹۹        |
| افزایش اطلاع‌رسانی الکترونیکی                                              | ۱۰۰ درصد        | -               | -               | -               | -           |
| افزایش امکان‌پذیری ارائه فرم‌ها و دریافت اطلاعات الکترونیک                 | ۵۰ درصد         | ۵۰ درصد         | -               | -               | -           |
| افزایش ارائه خدمات الکترونیکی به شهروندان                                  | ۳۰ درصد         | ۳۰ درصد         | ۴۰ درصد         | -               | -           |
| توسعه پایگاه‌های اطلاعاتی                                                  | مستمر           | مستمر           | مستمر           | مستمر           | مستمر       |
| افزایش اشتراک‌گذاری بانک‌های اطلاعاتی                                      | ۴۰ درصد         | ۶۰ درصد         | -               | -               | -           |
| توسعه استعلامات الکترونیکی                                                 | ۴۰ درصد         | ۶۰ درصد         | -               | -               | -           |
| فراگیر شدن پرداخت الکترونیکی به حساب‌های دولتی                             | ۴۰ درصد         | ۶۰ درصد         | -               | -               | -           |
| اصلاح فرآیندهای سازمانی و بازطراحی و اصلاح روش‌های انجام کار               | ۴۰ درصد         | ۴۰ درصد         | ۲۰ درصد         | -               | -           |
| توسعه خدمات قابل ارائه در دفاتر پیشخوان و مجتمع‌های خدمات اداری            | افزایش ۲۰ درصدی | افزایش ۱۵ درصدی | افزایش ۲۰ درصدی | افزایش ۲۵ درصدی | -           |
| ارتقای رتبه ایران در شاخص‌های توسعه کاربرد فناوری اطلاعات و دولت الکترونیک | حدقل ۳ رتبه     | حدقل ۵ رتبه     | حدقل ۸ رتبه     | حدقل ۸ رتبه     | حدقل ۶ رتبه |
| انجام معاملات کالا و خدمات به صورت الکترونیک                               | ۱۰ درصد         | ۱۰ درصد         | ۱۰ درصد         | -               | -           |

## ◀ راهبردها

- ✓ کارآمدسازی نظام تصمیم‌گیری مبتنی بر داده‌ها و اطلاعات ایجادشده به‌واسطه توسعه دولت الکترونیک
- ✓ تسهیل‌گری و مشارکت دادن بخش خصوصی و غیردولتی در استقرار و توسعه خدمات دولت الکترونیک
- ✓ توانمندسازی دستگاه‌های اجرایی به‌منظور توسعه خدمات الکترونیک
- ✓ توسعه فراگیر خدمات الکترونیکی و کاربردی دستگاه‌ها با تأکید بر خدمات بین دستگاهی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ بهبود نظام دانش و اطلاعات در مدیریت بخش عمومی
- ✓ ارتقا سطح پاسخگویی دستگاه‌های اجرای نسبت به کیفیت خدمات ارائه‌شده به شهروندان
- ✓ تسهیل‌گری و شفاف‌سازی ضوابط و مقررات ارائه خدمات، صدور مجوزها و تسهیلات به ذینفعان با رویکرد دولت الکترونیک
- ✓ کاهش سهم ونقش دولت در تولید و ارائه خدمات عمومی دولت
- ✓ توسعه و بهره‌برداری از سامانه‌های الکترونیکی در مدیریت زنجیره ارزش کالاهای اساسی، ضروری و حساس و نهادهای مربوطه

## ◀ اقدامات اساسی

### لایه راهبرد:

- ✓ ساماندهی و اصلاح روابط کلان بین سازمان های فعال در زمینه دولت الکترونیک به منظور هدایت و راهبری مؤثر فعالیت های توسعه دولت الکترونیک (مسئول هدایت پروژه های ملی - با وظیفه تخصیص مؤثر منابع، پی گیری اجرا و هماهنگی بین دستگاهی - مسئول دیده بان دولت الکترونیک و تعامل با نهادهای بین المللی، مسئول سیاست گذاری)
- ✓ توسعه توانمندی های کارشناسان و مدیران دستگاه های اجرایی در زمینه دولت الکترونیک
- ✓ پیاده سازی کامل دولت الکترونیک و کاهش هزینه های روش های حضوری و کاغذی فعلی
- ✓ تقویت مبانی حقوقی و قانونی تسهیل گر توسعه دولت الکترونیک
- ✓ تنوع بخشی به روش های تأمین اعتبار مورد نیاز برای توسعه دولت الکترونیک
- ✓ فراگیر نمودن اجرای سیاست های توسعه دولت الکترونیک به تمام دستگاه های حکومت

### لایه زیرساخت:

- ✓ استقرار نظام سنجش کیفیت خدمات دستگاه های اجرایی و رضایت شهروندان از خدمات آنها
- ✓ بازبینی فرایندها و برنامه کاری دستگاه های اجرایی به منظور حذف فعالیت ها و هزینه های زائد و چابک سازی در قالب شرح وظایف
- ✓ شناخت، ساده سازی و مستندسازی کاربرگ ها و فرایندها و گزارش ها و مبانی قانونی مربوط
- ✓ اصلاح و بهبود فرایندهای بین دستگاهی (با محوریت مسائل تعیین شده در برنامه ششم توسعه مانند زمین، سلامت، آب)
- ✓ توسعه زیرساخت های اطلاعاتی دولت الکترونیک متناسب با نیاز خدمات برخط و تکمیل ظرفیت زیرساخت های موجود
- ✓ مقررات زدایی، روان سازی و شفاف سازی ضوابط و مقررات ارایه خدمات صدور مجوزها و تسهیلات به ذینفعان با تأکید بر رویکرد دولت الکترونیک

### لایه داده:

- ✓ سامان دهی نظام تولید و به اشتراک گذاری و تعامل داده ها و اطلاعات پایه
- ✓ بازنگری فرایندهای تهیه، تدوین و انتشار اطلاعات به منظور افزایش دقت و صحت داده ها
- ✓ تولید آمار و اطلاعات صحیح و به هنگام، در حوزه های مرتبط

### لایه خدمات پایه و پشتیبان:

- ✓ الکترونیکی نمودن کلیه استعلام های بین دستگاه های اجرایی
- ✓ توسعه پرداخت های الکترونیک به کلیه پرداخت های دولتی
- ✓ ایجاد مرکز تبادل اطلاعات (IX)
- ✓ ایجاد پنجره واحد برای ارائه خدمات و پاسخگویی بهتر
- ✓ استقرار سامانه های اطلاعاتی پشتیبان تصمیم در دستگاه های اجرایی
- ✓ طراحی و استقرار سامانه های مالی یکپارچه الکترونیکی بخش عمومی شامل بودجه، تخصیص، خزانه، حساب های دولتی، دریافت ها و پرداخت ها، خزانه داری الکترونیک، سامانه جامع اموال منقول و غیر منقول

### لایه خدمات کاربردی:

- ✓ الکترونیکی نمودن تمامی خدمات دستگاه های اجرایی که دارای قابلیت الکترونیکی شدن هستند.
- ✓ واگذاری خدمات قابل واگذاری دستگاه های اجرایی به دفاتر پیشخوان دولت و بخش عمومی غیردولتی
- ✓ حذف، اصلاح و تجمیع مجوزهای صادره توسط دستگاه های اجرایی برای اشخاص حقیقی و حقوقی

- ✓ استقرار نظام اپراتوری خدمات دولت الکترونیک توسط بخش خصوصی و تنوع بخشی به شیوه انعقاد قراردادهای اجرای طرح‌های دولت الکترونیک و مبتنی بر مدل‌های مشارکت بخش خصوصی و عمومی یا شیوه‌های نوین دیگر به منظور افزایش انگیزه دستگاه‌های اجرایی برای الکترونیکی کردن خدمات کاربرد
- ✓ ایجاد و راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی معاملات کشور
- ✓ ایجاد و راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی قراردادهای کشور
- ✓ توسعه و یکپارچه سازی الکترونیک امور مالی، بودجه‌ای و اموال بخش عمومی
- ✓ بر خط شدن کلیه سامانه‌های مالی بخش عمومی
- ✓ ساماندهی کامل حساب‌های دولتی در ارتباط با سامانه مالی یکپارچه الکترونیک بخش عمومی
- ✓ ارائه اطلاعات و آمارهای مورد نیاز در درگاه الکترونیکی

## ◀ عنوان بخش: امور تولیدی - بازرگانی - بازرگانی داخلی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش بهره‌وری و رقابت‌پذیری در فضای کسب و کار اینترنتی

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                                  | هدف کمی                                                 |         | وضعیت در پایان ۹۳ | پایان ۹۴<br>پیش‌بینی تا | سال‌های برنامه ششم |       |       |        |        |
|------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------|-------------------|-------------------------|--------------------|-------|-------|--------|--------|
|      |                                                          | عنوان                                                   | واحد    |                   |                         | ۹۵                 | ۹۶    | ۹۷    | ۹۸     | ۹۹     |
| ۱    | افزایش بهره‌وری و رقابت‌پذیری در فضای کسب و کار اینترنتی | ساماندهی و گسترش بخش خرده‌فروشی غیر فروشگاهی            | وب سایت | ۱۱۰۰۰             | ۱۰۰۰                    | ۱۶۰۰               | ۱۶۰۰  | ۱۶۰۰  | ۱۶۰۰   | ۱۶۰۰   |
| ۲    |                                                          | پوشش یکپارچه رهگیری و ردیابی الکترونیکی کالا و خدمات    | درصد    | ۱۰                | ۱۳                      | ۲۶                 | ۴۲    | ۶۲    | ۸۰     | ۱۰۰    |
| ۳    |                                                          | توسعه کسب و کارهای اینترنتی                             | تعداد   | ۱۰۳۳۶             | ۱۵۰۰۰                   | ۲۰۰۰۰              | ۳۰۰۰۰ | ۴۰۰۰۰ | ۴۵۰۰۰  | ۵۰۰۰۰  |
| ۴    |                                                          | تعداد کالا یا خدمات عرضه شده برای معامله در سامانه ستاد | تعداد   | ۲۵۲۹۵             | ۴۰۰۰۰                   | ۵۰۰۰۰              | ۷۰۰۰۰ | ۹۰۰۰۰ | ۱۱۰۰۰۰ | ۱۳۰۰۰۰ |

| ردیف | هدف کلی | هدف کمی                                                 |      | وضعیت در پایان ۹۳ | پایان ۹۴ تا پیش‌بینی | سال‌های برنامه ششم |    |    |    |    |
|------|---------|---------------------------------------------------------|------|-------------------|----------------------|--------------------|----|----|----|----|
|      |         | عنوان                                                   | واحد |                   |                      | ۹۵                 | ۹۶ | ۹۷ | ۹۸ | ۹۹ |
| ۵    |         | سهم تجارت الکترونیکی از تولید ناخالص داخلی              | درصد | ۱                 | ۴۸                   | ۵۱                 | ۵۲ | ۵۲ | ۵۲ | ۵۳ |
| ۶    |         | سهم واحدهای دارای صندوق مکانیزه فروش از کل واحدهای صنفی | درصد | ۱                 | ۲۶                   | ۳۱                 | ۳۷ | ۴۱ | ۴۵ | ۴۷ |

#### راهنماها

✓ مدیریت اثربخش در فضای کسب و کار اینترنتی

#### سیاست‌ها

- ✓ فراگیر نمودن تجارت الکترونیکی از جمله سامانه تولید و تجارت
- ✓ یکپارچه سازی و تقویت سیستم‌های هدفمند نظارتی و پیشگیری از تخلفات در بازار کالا و خدمات با تاکید بر استفاده از IT و ICT

#### اقدامات اساسی

- ✓ ساماندهی جریان‌های گردش کالا از تولید تا مصرف و ایجاد بانک اطلاعاتی جامع مورد نیاز تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان
- ✓ توسعه تجارت الکترونیکی و گسترش به کارگیری روش‌های نوین تجارت
- ✓ ارائه تسهیلات و حمایت از ایجاد و توسعه زیرساخت‌های فنی، سرمایه‌های انسانی، قانونی، حاکمیتی و امنیتی توسعه تجارت الکترونیکی
- ✓ فرهنگ‌سازی و آموزش تجارت الکترونیکی
- ✓ حمایت از توسعه فعالیت‌های تدارکاتی و معاملاتی الکترونیکی
- ✓ فراهم سازی زمینه تعاملات ملی و بین‌المللی در تجارت الکترونیکی
- ✓ شناسه‌دار کردن کالاها جهت رهگیری، شناسایی سریع مشخصات و نظارت سیستمی بر نحوه توزیع، هزینه‌های مربوطه و قیمت نهایی مصرف‌کننده
- ✓ کدگذاری کالاها مطابق استانداردها و رویه‌های متعارف جهانی
- ✓ ساماندهی و نظارت بر عملکرد خدمات قبل، حین و پس از فروش بنگاه‌های اقتصادی



۳۳- توسعه محتوی در فضای مجازی بر اساس نقشه  
مهندسی فرهنگی کشور تا حداقل پنج برابر وضعیت کنونی و  
بومی سازی شبکه های اجتماعی.



## ◀ عنوان بخش امور زیربنایی-ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش محتوای بومی در فضای مجازی

### ◀ جدول اهداف کمی مرتبط:

| سال های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی |                                                                                   | هدف کلی                          |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۴۰۱ | ۱۴۰۲ | ۱۴۰۳ | ۱۴۰۵ |                            | واحد    | عنوان                                                                             |                                  |
| ۵۰                 | ۴۰   | ۳۰   | ۲۰   | ۱۰   | -                          | درصد    | کاهش ۵۰ درصدی هزینه پهنای باند اتصال CDN ها به شبکه ملی اطلاعات نسبت به وضع کنونی | افزایش محتوای بومی در فضای مجازی |

### ◀ راهبردها

✓ فراهم نمودن بسترهای تولید و توسعه محتوای بومی (جویشگر، مرورگر، ایمیل، شبکه های اجتماعی)

### ◀ سیاست ها

- ✓ اجازه ورود شبکه های جهانی تحویل محتوا (CDN) و شبکه های اجتماعی در داخل در چارچوب قوانین و مقررات کشور
- ✓ کاهش هزینه های زیرساخت های ارتباطی و فناوری اطلاعات ارائه محتوای داخلی
- ✓ تقویت ظرفیت مبادلاتی با فضای مجازی جهت فراهم کردن بستر صادرات تولید نرم افزاری

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تولید ۵ برابری محتوای بومی
- ✓ افزایش حداقل ۵ برابری ظرفیت ذخیره سازی محتوای بومی
- ✓ تامین مراکز و پایگاه های داده پردازش و ذخیره سازی محتوا
- ✓ تدوین ضوابط و مقررات جهت کاهش هزینه پهنای باند برای تحویل دهندگان محتوا
- ✓ بهسازی و بازسازی شبکه به منظور استقرار IPV۶



۳۴- ایجاد، تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات و تأمین امنیت آن، تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی فضای مجازی و پالایش هوشمند آن و ساماندهی، احراز هویت و تحول در شاخص ترافیکی شبکه به‌طوری که ۵۰ درصد آن داخلی باشد.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش ظرفیت پهن‌بند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات
- ✓ تأمین امنیت و صیانت از حقوق و حریم‌های فردی و اجتماعی در شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی         |                                           | هدف کلی                                       |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|-----------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۴۰۱ | ۱۴۰۲ | ۱۴۰۳ | ۱۴۰۴ |                            | واحد            | عنوان                                     |                                               |
| ۸۰                 | ۷۰   | ۶۵   | ۶۰   | ۵۵   | ۴۴.۷۳                      | درصد            | دسترسی ۸۰ درصد خانوارها به پهن‌بند        | افزایش ظرفیت پهن‌بند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات |
| ۲۰                 | ۲۰   | ۱۶   | ۸    | ۴    | ۰.۲۵۶                      | مگابیت بر ثانیه | افزایش سرعت دسترسی مشترک به حداقل ۲۰ Mb/s |                                               |

### ◀ راهبردها

- ✓ افزایش سرمایه‌گذاری زیرساختی دولت با رویکرد غیرانتفاعی جهت کاهش هزینه‌های ملی
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری مشترک خارجی در توسعه شبکه‌های دسترسی
- ✓ استفاده اقتصادی از منابع حیاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (فرکانس، آدرس و دامنه اینترنتی، تخصیص شماره) و اعمال مدیریت کارآمد
- ✓ مقرون به صرفه نمودن دسترسی به شبکه پهن‌بند متناسب با درآمد سرانه
- ✓ تعامل فعال و مشارکت با اپراتورهای دسترسی و توزیع صیانت اجتماعی شبکه به لایه‌های دسترسی
- ✓ جهت‌دهی به چرخه فناوری برای گذار از IPv۴ به IPv۶ با قابلیت اصالت‌سنجی
- ✓ ارتقاء قابلیت‌های امنیتی شبکه‌های ICT همزمان با توسعه شبکه

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ رفع انحصار و ایجاد نظام شراکتی در استفاده از مصادیق انحصاری شبکه دسترسی
- ✓ استفاده از روش‌های تأمین منابع مالی پروژه‌ها به شیوه مشارکت عمومی خصوصی (PPP)
- ✓ اعمال مدیریت یکپارچه بر شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ استفاده حداکثری از ظرفیت بخش‌های خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی در توسعه شبکه دسترسی
- ✓ گسترش زیرساخت‌ها و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور
- ✓ ارتقا نظام‌ها و زیرساخت‌های تنظیم مقرراتی و نظارتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی
- ✓ توزیع سامانه‌های صیانت اجتماعی در لایه دسترسی
- ✓ صیانت فرهنگی - اجتماعی در حوزه گذرگاه‌های بین‌الملل اینترنت کشور با بهره‌گیری از پالایش هوشمند، تعاملات با سرویس‌دهنده‌های بین‌المللی و با میزبانی داخلی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تکمیل شبکه‌های فیبر نوری و ماکروویو مورد نیاز شبکه پهن باند
- ✓ جایگزینی تجهیزات DWDM و CWDN استانی
- ✓ خرید، نصب و راه‌اندازی سویچ و روترهای شبکه IP مورد نیاز شبکه ملی اطلاعات
- ✓ تغییر و به روز رسانی نسل آنتن‌های شبکه تلفن همراه کشور (BTS, BSC, MSC)
- ✓ ایجاد مناطق آزاد ICT جهت فعالیت شرکت‌های معتبر مشروط به مشارکت با شرکت‌های داخلی و انتقال فناوری به کشور
- ✓ استقرار کامل سامانه‌های صیانت اجتماعی و امنیت شبکه
- ✓ توسعه و تکمیل سامانه‌های مدیریتی و امنیتی شبکه ملی اطلاعات
- ✓ استقرار سامانه‌های ماهر، گوهر، CERT، ISMS-CSRIT و آبا
- ✓ گسترش سایت‌های امداد امنیت رایانه‌ای
- ✓ تحقیق، توسعه، تولید و بکارگیری محصولات بومی امنیت شبکه

۳۵- بهره‌گیری از موقعیت ممتاز کشور با هدف تبدیل ایران به مرکز تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و گسترش حضور در بازارهای بین‌المللی.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش ظرفیت تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و بین‌الملل

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی            |                                                                        | هدف کلی                                                                     |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|----------------------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۴۰۱  | ۱۴۰۲  | ۱۴۰۳  | ۱۴۰۴  |                            | واحد               | عنوان                                                                  |                                                                             |
| ۳۰                 | ۲۷    | ۲۴    | ۲۰    | ۵     | ۰.۳۶                       | ترابیت بر ثانیه    | افزایش ظرفیت ترانزیت ترافیک به ۳۰ ترابیت بر ثانیه<br>(۳۰ هزار گیگابیت) | افزایش ظرفیت تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و<br>اطلاعات منطقه و بین‌الملل |
| ۸۰۸۱۲              | ۷۴۸۲۶ | ۶۹۲۸۴ | ۶۴۱۵۲ | ۵۹۴۰۰ | ۶۴۲۰۱                      | هزار تن<br>کیلومتر | افزایش ظرفیت هاب پستی                                                  |                                                                             |

### ◀ راهبردها

✓ ارتقاء فناوری‌ها و توسعه زیرساخت‌های شبکه‌های پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات

✓ توسعه ICT و احداث کریدورهای پر ظرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی محصولات نرم‌افزاری

### ◀ سیاست‌ها

✓ استفاده حداکثری از ظرفیت شبکه‌های موجود ارتباطات و فناوری اطلاعات در اختیار دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ایجاد امکان بهره‌برداری برخط سیستم جامع خدمات مشتریان
- ✓ طراحی سیستم بازار الکترونیک و ارائه به دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها جهت عرضه خدمات و محصولات بر بستر سیستم یکسان
- ✓ بهینه‌سازی فرایندهای عملیاتی و مدیریتی شبکه پستی کشور
- ✓ ایجاد زیرساخت پست لجستیک
- ✓ ایجاد زیرساخت شبکه‌ای خدمات نوین پستی از قبیل مرکز داده نرم‌افزارهای GNAF, E box , خرید و فروش اینترنتی
- ✓ آماده‌سازی زیرساخت مکانی هاب پستی
- ✓ ساماندهی و نظام‌مند نمودن بازار خدمات پستی

۳۶- حضور مؤثر و هدفمند در تعاملات بین‌المللی فضای  
مجازی.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی – ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش محتوای بومی در فضای مجازی
- ✓ افزایش ظرفیت تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و بین‌الملل

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی            |                                                                                   | هدف کلی                                                                  |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|----------------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۴۰۱  | ۱۴۰۲  | ۱۴۰۳  | ۱۴۰۴  |                            | واحد               | عنوان                                                                             |                                                                          |
| ۵۰                 | ۴۰    | ۳۰    | ۲۰    | ۱۰    | -                          | درصد               | کاهش ۵۰ درصدی هزینه پهنای باند اتصال CDN ها به شبکه ملی اطلاعات نسبت به وضع کنونی | افزایش محتوای بومی در فضای مجازی                                         |
| ۳۰                 | ۲۷    | ۲۴    | ۲۰    | ۵     | ۰.۳۶                       | ترابیت بر ثانیه    | افزایش ظرفیت ترانزیت ترافیک به ۳۰ ترابیت بر ثانیه (۳۰ هزار گیگابیت)               | افزایش ظرفیت تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و بین‌الملل |
| ۸۰۸۱۲              | ۷۴۸۲۶ | ۶۹۲۸۴ | ۶۴۱۵۲ | ۵۹۴۰۰ | ۶۴۲۰۱                      | هزار تن<br>کیلومتر | افزایش ظرفیت هاب پستی                                                             |                                                                          |

### ◀ راهبردها

- ✓ فراهم نمودن بسترهای تولید و توسعه محتوای بومی (جویشگر، مرورگر، ایمیل، شبکه‌های اجتماعی)
- ✓ ارتقاء فناوری‌ها و توسعه زیرساخت‌های شبکه‌های پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات
- ✓ توسعه ICT و احداث کریدورهای پر ظرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی محصولات نرم افزاری

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ اجازه ورود شبکه‌های جهانی تحویل محتوا (CDN) و شبکه‌های اجتماعی در داخل در چارچوب قوانین و مقررات کشور
- ✓ کاهش هزینه‌های زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات ارائه محتوای داخلی
- ✓ تقویت ظرفیت مبادلاتی با فضای مجازی جهت فراهم کردن بستر صادرات تولید نرم‌افزاری
- ✓ استفاده حداکثری از ظرفیت شبکه‌های موجود ارتباطات و فناوری اطلاعات در اختیار دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تولید ۵ برابری محتوای بومی
- ✓ افزایش حداقل ۵ برابری ظرفیت ذخیره‌سازی محتوای بومی
- ✓ تامین مراکز و پایگاه‌های داده پردازش و ذخیره سازی محتوا
- ✓ تدوین ضوابط و مقررات جهت کاهش هزینه پهنای باند برای تحویل دهندگان محتوا
- ✓ بهسازی و بازسازی شبکه به منظور استقرار IPv۶
- ✓ ایجاد امکان بهره‌برداری برخط سیستم جامع خدمات مشتریان
- ✓ طراحی سیستم بازار الکترونیک و ارائه به دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها جهت عرضه خدمات و محصولات بر بستر سیستم یکسان
- ✓ بهینه‌سازی فرایندهای عملیاتی و مدیریتی شبکه پستی کشور
- ✓ ایجاد زیرساخت پست لجستیک
- ✓ ایجاد زیرساخت شبکه‌ای خدمات نوین پستی از قبیل مرکز داده نرم‌افزارهای GNAF, E box , خرید و فروش اینترنتی
- ✓ آماده‌سازی زیرساخت مکانی هاب پستی
- ✓ ساماندهی و نظام‌مند نمودن بازار خدمات پستی

۳۷- افزایش سهم سرمایه‌گذاری زیرساختی در حوزه فناوری  
اطلاعات و ارتباطات تا رسیدن به سطح کشورهای برتر منطقه.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش ظرفیت پهن‌بند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات
- ✓ افزایش ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی         |                                                                                               | هدف کلی                                                                |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                            | واحد            | عنوان                                                                                         |                                                                        |
| ۸۰                 | ۷۰   | ۶۵   | ۶۰   | ۵۵   | ۴۴.۷۳                      | درصد            | دسترسی ۸۰ درصد خانوارها به پهن‌بند                                                            | افزایش ظرفیت پهن‌بند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات                          |
| ۲۰                 | ۲۰   | ۱۶   | ۸    | ۴    | ۰.۲۵۶                      | مگابیت بر ثانیه | افزایش سرعت دسترسی مشترک به حداقل ۲۰ Mb/s                                                     |                                                                        |
| ۲۰                 | ۱۲   | ۸    | ۴    | ۲    | -                          | درصد            | افزایش سهم درآمدی خدمات ارزش افزوده همگرا به حداقل ۲۰ درصد کل خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات | افزایش ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات |

### ◀ راهبردها

- ✓ افزایش سرمایه‌گذاری زیرساختی دولت با رویکرد غیرانتفاعی جهت کاهش هزینه‌های ملی
- ✓ جذب سرمایه‌گذاری مشترک خارجی در توسعه شبکه های دسترسی
- ✓ استفاده اقتصادی از منابع حیاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (فرکانس، آدرس و دامنه اینترنتی، تخصیص شماره) و اعمال مدیریت کارآمد
- ✓ مقرون به صرفه نمودن دسترسی به شبکه پهن‌بند متناسب با درآمد سرانه
- ✓ فراهم نمودن بستر حقوقی و فرهنگی ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده ارتباطی و فناوری اطلاعات توسط شورای عالی فضای مجازی

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ رفع انحصار و ایجاد نظام شراکتی در استفاده از مصادیق انحصاری شبکه دسترسی
- ✓ استفاده از روشهای تأمین منابع مالی پروژه‌ها به شیوه مشارکت عمومی خصوصی (PPP)
- ✓ اعمال مدیریت یکپارچه بر شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ استفاده حداکثری از ظرفیت بخش‌های خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی در توسعه شبکه دسترسی
- ✓ گسترش زیرساخت‌ها و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور
- ✓ ارتقا نظام‌ها و زیرساختهای تنظیم مقرراتی و نظارتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ آزاد سازی ارائه خدمات پستی
- ✓ شفاف‌سازی و بهبود محیط کسب و کار برای ارائه کنندگان خدمات نوین ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ رعایت بی‌طرفی تکنولوژی در اعطای مجوزها

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تکمیل شبکه‌های فیبر نوری و ماکروویو مورد نیاز شبکه پهن باند
- ✓ جایگزینی تجهیزات DWDM و CWDN استانی
- ✓ خرید، نصب و راه‌اندازی سویچ و روترهای شبکه IP مورد نیاز شبکه ملی اطلاعات
- ✓ تغییر و به روز رسانی نسل آنتن‌های شبکه تلفن همراه کشور (BTS, BSC, MSC)
- ✓ ایجاد مناطق آزاد ICT جهت فعالیت شرکت‌های معتبر مشروط به مشارکت با شرکت‌های داخلی و انتقال فناوری به کشور
- ✓ تدوین قوانین و مقررات مرتبط با پیوست‌های فرهنگی با خدمات ارزش افزوده
- ✓ تدوین ضوابط نحوه ارائه خدمات نوین توسط اپراتورها و تدوین و تصویب تعرفه‌های مربوطه
- ✓ ایجاد شهر ICT و تأمین زیرساخت‌های کریدورهای ارتباطات و فناوری اطلاعات

۳۸- توسعه فناوری فضایی با طراحی، ساخت، آزمون، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی و حفظ و بهره‌برداری حداکثری از نقاط مداری کشور.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش سطح فناوری، زیرساخت و کاربردهای فضایی و حفظ و بهره‌برداری حداکثری از نقاط مداری کشور

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی |                                                                                             | هدف کلی                                                                                     |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۴۰۱ | ۱۴۰۲ | ۱۴۰۳ | ۱۴۰۵ |                            | واحد    | عنوان                                                                                       |                                                                                             |
| ۵۰                 | ۳۵   | ۲۵   | ۱۵   | ۵    | ۱                          | درصد    | افزایش توان داخلی فناوری و ساخت ماهواره سنجشی و ماهواره مخابراتی مدار بالا به میزان ۵۰ درصد | افزایش سطح فناوری، زیرساخت و کاربردهای فضایی و حفظ و بهره‌برداری حداکثری از نقاط مداری کشور |
| -                  | -    | ۲    | ۱    | -    | -                          | تعداد   | خرید و بهره‌برداری دو ماهواره مخابراتی و سنجش از راه دور                                    |                                                                                             |
| ۱۵                 | ۱۱   | ۷    | ۴    | ۲    | -                          | تعداد   | ارائه ۱۵ خدمت نوین فضایی و بالارزش افزوده                                                   |                                                                                             |

### ◀ راهبردها

✓ توسعه متوازن فعالیت‌ها و بهره‌برداری حداکثری از زیرساخت‌های فضایی و حفظ نقاط مداری

### ◀ سیاست‌ها

✓ استفاده از ظرفیت‌های فعالین بخش فضایی و انتقال فناوری‌های پیشرفته با حفظ توانمندی‌های تجميع سیستمی

✓ مشارکت و همکاری با اپراتورها و سازندگان خارجی فضایی

✓ مشارکت با بخش غیردولتی (داخلی و خارجی) جهت خرید ماهواره ملی

#### ◀ اقدامات اساسی

✓ ساخت ماهواره مخابراتی

✓ ساخت ماهواره سنجشی

✓ خرید ماهواره ملی

✓ ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و صنایع مرتبط با طراحی، ساخت، آزمایش، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه های فضایی ماهواره، ماهواره‌بر و ایستگاه‌های زمینی

بخش سوم:

امور اجتماعی



۳۹- ارتقاء سلامت اداری و اقتصادی و مبارزه با فساد در این  
عرصه با تدوین راهبرد ملی مبارزه با فساد و تصویب قوانین  
مربوط.



## ◀ عنوان فرابخش: بهبود محیط کسب و کار و توسعه مشارکت بخش خصوصی و تعاونی - نظام اداری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء سلامت، کاهش فساد و صیانت بیشتر از حقوق مردم در نظام اداری از طریق:
  - قرار گرفتن بین ۶ کشور اول منطقه (تراز چشم‌انداز ۱۴۰۴) بر اساس شاخص ادراک فساد (CPI)
  - افزایش نمره ادراک فساد (CPI) به عدد ۵۰ از حداکثر ۱۰۰ نمره
  - کاهش نرخ تشکیل پرونده تخلفات اداری به میزان ۳۰ درصد وضع موجود در پایان برنامه
  - ساماندهی و ارتقاء اثربخشی نظام نظارت و مراقبه در جهت افزایش رضایتمندی مردم
  - توسعه همکاری‌ها در جهت گسترش اقدامات و برنامه‌های مبارزه با فساد و ایفای نقش مؤثر در مبارزه با مفاسد اقتصادی و مالی

### ◀ راهبردها

- ✓ ساماندهی و یکپارچه‌سازی نظام ارتقاء سلامت اداری و مبارزه با فساد
- ✓ مشارکت مردم در مبارزه با فساد و ارتقاء سلامت اداری
- ✓ افزایش شفافیت فرآیندها، ارتباطات و تعاملات
- ✓ ایجاد تحول در ارتباط میان نظام سلامت اداری و مبارزه با فساد با دیگر نظام‌ها
- ✓ تعامل فعال و سازنده در حوزه ارتقاء سلامت اداری با سایر کشورها و مراکز معتبر منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه جهان اسلام

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ تقویت عزم ملی در عرصه مبارزه با فساد و ارتقاء سلامت اداری
- ✓ پیشگیری از بروز زمینه‌های فسادزا و ویژه‌خواری
- ✓ تقویت نظارت بیرونی بر نظام اداری و اجرایی کشور
- ✓ اعتمادآفرینی از طریق افزایش شفافیت، سلامت و انضباط اقتصادی
- ✓ یکپارچه سازی نظام‌های مدیریتی ارتقای سلامت اداری
- ✓ بهره‌گیری دقیق‌تر از ظرفیت نهادها، سازمان‌ها و موسسات بین‌المللی رصدکننده وضعیت فساد کشورها برای بهبود جایگاه کشور از منظر شاخص‌های کنترل فساد و رانت

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تعیین مرجع ملی ارتقاء سلامت اداری و صیانت از حقوق مردم، تنقیح و یکپارچه‌سازی قوانین و مقررات بخش سلامت اداری، مبارزه با فساد و صیانت از حقوق مردم
- ✓ بهینه‌سازی سازوکار رسیدگی به تخلفات اداری و افزایش میزان اثربخشی آن در جهت ضمانت اجرای کافی برای مقابله با فساد اداری
- ✓ تهیه و استقرار نظام جامع ارتقای سلامت و پیشگیری و کنترل فساد
- ✓ بسط‌سازی و ارتقاء فرهنگ سلامت اداری و صیانت از حقوق مردم در نظام اداری با بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های کشور

- ✓ پیش‌بینی سازوکار نظارت و ارزیابی وضعیت سلامت، فساد و صیانت از حقوق مردم در نظام اداری
- ✓ تدوین و استقرار نظام جبران خسارت بر اساس مسئولیت مدنی دولت و نهادهای عمومی
- ✓ تدوین شاخص‌های ملی و دستگاهی به‌منظور سنجش و رتبه‌بندی سلامت اداری، فساد اداری و صیانت از حقوق مردم
- ✓ تهیه، تصویب و اجرای مصوبه حقوق شهروندی در نظام اداری و تکریم ارباب‌رجوع
- ✓ احصاء مصادیق حقوق شهروندی در نظام اداری
- ✓ ظرفیت‌سازی برای افزایش مشارکت و نظارت نظام‌مند مردم، سازمان‌های مردم‌نهاد و نهادهای جامعه مدنی
- ✓ طراحی و استقرار سامانه سنجش ادراک سلامت اداری، رضایت مردم و پاسخگویی در نظام اداری
- ✓ ایجاد بستر لازم جهت سنجش سلامت اداری توسط نهادهای مردم نهاد
- ✓ تهیه، تصویب و اجرای ضوابط جبران خسارت وارده به مردم در اثر قصور و تقصیر
- ✓ سنجش میزان رضایتمندی مردم از دستگاه‌های اجرایی و رتبه‌بندی آن‌ها (صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری)
- ✓ بازنگری مقررات و رویه‌های مرتبط با فعالیت‌ها با رویکرد شفاف‌سازی و تولید آمار و اطلاعات به موقع و دسترسی آزاد به اطلاعات.
- ✓ تسهیل دسترسی مردم و رسانه‌ها به اطلاعات عملکرد بودجه دستگاه‌ها
- ✓ اطلاع رسانی به مردم از نحوه هزینه درآمدهای وصول شده
- ✓ انتشار نتایج مناقصه‌ها و مزایده‌ها با ذکر معیارهای انتخاب برنده
- ✓ اطلاع‌رسانی از محتوا و وضعیت قراردادهای دولت
- ✓ اطلاع‌رسانی از وضعیت پروژه‌های عمرانی دولت و تعیین تکلیف فعالان اقتصادی درگیر.
- ✓ انتشار اطلاعات مربوط به اراضی و آخرین وضعیت آن‌ها
- ✓ انتشار اطلاعات مربوط به فرصت‌های سرمایه‌گذاری و شرایط آن‌ها
- ✓ انتشار اطلاعات مربوط به معاملات و شرایط مرتبط با واگذاری آن‌ها
- ✓ تدوین سازوکارها و روش‌های صرفه‌جویی و ساماندهی هزینه‌ها در راستای شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فساد زا در حوزه فرهنگ و هنر
- ✓ افزایش اثربخشی نظام رسیدگی به تخلفات اداری
- ✓ شناسایی عوامل مؤثر در بروز فساد اداری، اصلاح ساختارها و فرآیندها و رفع گلوگاه‌های فساد خیز در نظام اداری
- ✓ تعامل نظامند با سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای فعال در زمینه مبارزه با فساد اداری و صیانت از حقوق مردم

۴۰- استقرار نظام جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چند لایه  
تأمین اجتماعی کشور.



## ◀ عنوان فرابخش: جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - نظام اداری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ متناسب سازی پرداخت بازنشستگان با شاغلین بر اساس حد معیشت اقتصادی و نظام پرداخت

### ◀ راهبردها

- ✓ رفع نابرابری و تبعیض در حقوق بازنشستگان سنوات مختلف
- ✓ حفظ قدرت خرید و تأمین نیازهای معیشتی و درمانی بازنشستگان

### ◀ سیاستها

- ✓ بهبود وضعیت نظام پرداخت و معیشت بازنشستگان

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اصلاح حقوق بازنشستگان در سقف اعتبارات مصوب و با اعمال ضرایب مربوط
- ✓ تدوین دستورالعمل ساماندهی نظام رفاهی و بهداشتی بازنشستگان

## ◀ عنوان بخش: امور اجتماعی - بیمه های اجتماعی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ گسترش پوشش بیمه های اجتماعی
- ✓ عدالت در دسترسی به پوشش بیمه های اجتماعی
- ✓ پایداری منابع و مصارف
- ✓ جامعیت تعهدات و خدمات بیمه های اجتماعی
- ✓ اصلاح نظام سرمایه گذاری صندوق های بیمه ای

## ◀ جدول اهداف کمی

| اهداف کلی                               | هدف کمی                                                                            |       | وضعیت در پایان سال‌های |       | سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------------|-------|--------------------|-------|-------|-------|-------|
|                                         |                                                                                    |       |                        |       | عنوان              | واحد  | ۱۳۹۳  | *۱۳۹۴ | ۱۳۹۵  |
|                                         |                                                                                    |       |                        |       |                    |       |       |       |       |
| توسعه، گسترش و ارتقای بیمه‌های اجتماعی  | ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی                                                         | درصد  | ۷۰                     | ۷۰    | ۷۱                 | ۷۲    | ۷۳    | ۷۴    | ۷۵    |
|                                         | متوسط مستمری دریافتی به متوسط هزینه خانوار                                         | درصد  | ۴۸                     | ۴۸    | ۴۸.۴               | ۴۸.۶  | ۴۸.۸  | ۴۹    | ۴۹.۳  |
| پایداری منابع (تعادل بین منابع و مصارف) | ۱-۲- متوسط نسبت مصارف به منابع کلیه صندوق‌ها                                       | درصد  | ۷۴                     | ۷۴    | ۷۴                 | ۷۳.۵  | ۷۳    | ۷۲.۵  | ۷۲    |
|                                         | نسبت مصارف به منابع سازمان تأمین اجتماعی                                           | درصد  | ۶۵                     | ۶۵    | ۶۳                 | ۶۲    | ۶۰    | ۵۹    | ۵۷    |
|                                         | نسبت مصارف به منابع صندوق کشوری                                                    | درصد  | ۱۰۸                    | ۱۰۸   | ۱۱۱                | ۱۱۳   | ۱۱۵   | ۱۱۶   | ۱۱۸   |
|                                         | نسبت مصارف به منابع روستاییان و عشایر                                              | درصد  | ۷۰.۵                   | ۷۰.۵  | ۱۰                 | ۱۱    | ۱۳    | ۱۶    | ۱۸    |
|                                         | ۲-۲- جلوگیری از کاهش متوسط نسبت پشتیبانی کلیه صندوق‌ها (در صورت اجرای بیمه فراگیر) | برابر | ۳۸                     | ۳۸    | ۳۸                 | ۳۸    | ۳۸    | ۳۸    | ۳۸    |
|                                         | نسبت پشتیبانی سازمان تأمین اجتماعی                                                 | برابر | ۶.۱۲                   | ۶.۱۲  | ۵.۹۲               | ۵.۸۳  | ۵.۷۳  | ۵.۶۴  | ۵.۵۵  |
|                                         | نسبت پشتیبانی صندوق کشوری                                                          | برابر | ۰.۹۱                   | ۰.۹۱  | ۰.۷۶               | ۰.۶۹  | ۰.۶۳  | ۰.۵۸  | ۰.۵۳  |
|                                         | نسبت پشتیبانی صندوق کشاورزان، روستاییان و عشایر                                    | برابر | ۵۸.۲۸                  | ۵۸.۲۸ | ۳۱.۴۷              | ۶۲.۴۲ | ۴۰.۳۸ | ۶۰.۳۴ | ۱۷.۳۱ |
|                                         | ۲-۳- متوسط نرخ جایگزینی کلیه صندوق‌ها                                              | درصد  | ۸۳                     | ۸۳    | ۸۳                 | ۸۲    | ۸۲    | ۸۱    | ۸۰    |

### راهنماها

- ✓ برقراری ساختار و سازوکار مناسب پوشش بیمه‌های اجتماعی
- ✓ برنامه‌ریزی و ساماندهی بازپرداخت تعهدات جاری و تأدیه مطالبات معوقه صندوق‌های بازنشستگی
- ✓ اعمال اصلاحات ساختاری
- ✓ برنامه‌ریزی و ساماندهی بازپرداخت تعهدات جاری و تأدیه مطالبات معوق صندوق‌های بازنشستگی
- ✓ تمرکز بر تنظیم، هدایت و راهبری امور بیمه‌های اجتماعی از طریق نهاد تنظیم مقررات بیمه‌های اجتماعی
- ✓ تکمیل بسته خدمات برای جامعه هدف

### سیاست‌ها

- ✓ اجباری کردن بیمه‌های اجتماعی برای افراد غیرمزد و حقوق‌بگیر و شاغلین در بخش‌های رسمی و غیررسمی
- ✓ اجرایی تعهدات جاری و تأدیه مطالبات معوقه صندوق‌های بازنشستگی
- ✓ متناسب‌سازی حداقل سن و سابقه بازنشستگی لازم با میزان امید زندگی
- ✓ بهره‌مندی از منابع عمومی به صورت سرانه یکسان برای جوامع هدف
- ✓ اصلاح ساختار کلان صندوق‌های بیمه‌های اجتماعی در چهارچوب نظام تأمین اجتماعی چند لایه
- ✓ توزیع جمعیت کشور بین صندوق‌های مختلف بازنشستگی براساس رابطه حقوق و دستمزد
- ✓ بکارگیری روشهای علمی محاسبات بیمه‌ای در تنظیم امور صندوقها
- ✓ سالم سازی و شفاف سازی فعالیتهای اقتصادی صندوقها
- ✓ تعیین ضوابط و اصول سرمایه‌گذاری صندوقها
- ✓ تعریف نظام چند لایه ای خدمات بیمه ای

### اقدامات اساسی

- ✓ طراحی و استقرار بیمه اجتماعی پایه فراگیر ویژه افراد بدون کارفرما و غیر مزد و حقوق‌بگیران
- ✓ تأمین اعتبارات مورد نیاز در بودجه‌های سنواری کل کشور
- ✓ اصلاح مؤلفه‌های (پارامترهای) مؤثر بر فعالیت صندوق‌ها (از جمله فرمول مستمری، سن بازنشستگی و..)
- ✓ افزایش تدریجی سن بازنشستگی متناسب با سن امید زندگی
- ✓ ایجاد بانک اطلاعاتی مشتمل بر ویژگی‌های کارگاه و بیمه شده
- ✓ طراحی بازنشستگی تکمیلی به صورت مشارکت معین
- ✓ ایجاد صندوق بیمه فراگیر
- ✓ تدوین و ابلاغ در قالب وظایف نهاد تنظیم مقررات
- ✓ فعالیت در بازارهای مالی
- ✓ تصویب قانون تأسیس سازمان مستقل تنظیم مقررات
- ✓ ایجاد نظام چند لایه (بیمه پایه، بیمه مکمل و مساعدت اجتماعی)



۴۱- توانمندسازی و خوداتکائی اقشار و گروه‌های محروم در  
برنامه‌های مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی.



## « عنوان فرابخشی: حوزه اقتصاد کلان- بهبود محیط کسب و کار و توسعه مشارکت بخش خصوصی و تعاونی - توسعه خصوصی‌سازی و بخش تعاون

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش سطح اشتغال مولد با تأکید بر مالکیت و مدیریت نیروی کار (حذف فاصله کارگر - کارفرما)

### ◀ راهبردها

✓ اقدام مؤثر دولت در ایجاد تعاونی‌ها برای بیکاران در جهت اشتغال مولد

### ◀ سیاست‌ها

✓ ترویج فرهنگ تعاون و ترغیب کارجویان به حضور گسترده در تشکیل و توسعه تعاونی‌ها

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ - شناسایی اقشار مختلف جویای کار از قبیل جوانان، زنان، فارغ التحصیلان دانشگاهی و توانایی‌ها و ویژگی‌های آن‌ها
- ✓ - بهبود کمی و کیفی آموزش‌های کارآفرینی و توجیهی نحوه تأسیس و اداره شرکت‌های تعاونی
- ✓ - استفاده از ظرفیت تعاونیها در کارورزی و کارآموزی دانش‌آموختگان آموزش عالی
- ✓ - تسهیل فرایند تشکیل و ثبت تعاونی‌های کارجویان

## « عنوان فرابخشی: جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - توسعه روستایی، عشایری و توانمندسازی فقرا و محرومین

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقای قابلیت‌های انسانی فقرا
- ✓ ارتقای درآمد و معیشت و نقش طبقات کم درآمد

## ◀ جدول اهداف کمی:

| ردیف | هدف کلی                                   | هدف کمی                                                                   |                | وضعیت در پایان سال‌های |       | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------------|-------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                           |                                                                           |                |                        |       | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                           |                                                                           |                | واحد                   | عنوان |                    |      |      |      |      |
|      |                                           |                                                                           |                |                        |       | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴ |      |      |      |
| ۱    | ارتقای قابلیت های انسانی فقرا             | آموزش مهارت‌های پایه و حرفه‌ای                                            | به هزار نفر    | -                      | -     | ۵۰                 | ۲۵۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۲۰۰  |
| ۲    | ارتقای درآمد و معیشت و نقش طبقات کم درآمد | توانمندسازی خانوارهای دو دهک اول درآمدی مناطق روستایی و حاشیه نشینان شهری | به هزار خانوار | -                      | -     | ۵۰                 | ۲۵۰  | ۵۰۰  | ۵۰۰  | ۲۰۰  |

## ◀ راهبردها

- ✓ توسعه مهارت‌های پایه، اجتماعی، حرفه‌ای، تخصصی و کسب و کار فقرا
- ✓ توسعه افقی و عمودی گروه‌ها و تشکل های اجتماع محور فقرا
- ✓ بهبود شاخص های عدالت اجتماعی
- ✓ تسهیل دسترسی گروه‌های کم درآمد و فقرا به منابع و تسهیلات بانکی، زیرساخت‌های فیزیکی - کالبدی و خدمات و کاربریهای آموزشی، اجتماعی و فرهنگی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ توسعه فناوری‌های قابل استفاده از سوی تولیدکنندگان کوچک مقیاس
- ✓ ترویج و ترغیب کارآفرینی اجتماعی و اقتصادی
- ✓ توسعه دسترسی به آموزش های پایه و متوسطه و آموزش دختران در مناطق محروم
- ✓ نقش تسهیل کننده و هدایتگر بخش دولتی - عمومی
- ✓ ظرفیت سازی برای ایجاد و خلق مزیت های جدید
- ✓ تقویت مشارکت فقرا در فرایند مهارت آموزی
- ✓ تقویت مشارکت سازمانهای مردم نهاد در ارائه و آموزش مهارتها
- ✓ تقویت همکاری و هم افزایی بین بخشی برای مهارت آموزی
- ✓ حمایت از کار شایسته
- ✓ تقویت مشارکت سازمانهای مردم نهاد حامی فقرا
- ✓ تقویت سازوکارهای حقوقی حمایت از تشکل‌های و محصولات تولیدی فقرا
- ✓ توسعه کیفی صنف کشاورزی
- ✓ حمایت از تعاونی های فراگیر ملی به منظور فقرزدایی
- ✓ توسعه حمایت‌های اجتماعی فراگیر و توانمندساز از فقرا و محرومین
- ✓ تشویق مشارکت جویی و مسئولیت پذیری تصمیم گیران و جلب مشارکت سایر ذی نفعان

- ✓ افزایش مشارکت خانوارها و مناطق فقیر در رشد فراگیر اقتصادی
- ✓ کمک به تولیدکنندگان فقیرتر و کوچک‌تر در مدیریت ریسک
- ✓ بومی‌سازی و توسعه مدل وام‌دهی گروهی و بانکداری پیوندی
- ✓ استفاده از مزیت نسبی و رقابتی و شرایط اقلیمی مناطق و تمامی فرصت‌های اقتصادی-اجتماعی ملی و منطقه‌ای
- ✓ تلاش برای اخذ مجوزهای شرعی در زمینه استفاده از بخشی از منابع ذکات در تأمین استفاده از منابع حاصل از وقف، خمس، صدقات و نذورات و سایر وجوه شرعی
- ✓ محدود نمودن پرداخت یارانه مستقیم به گروه‌های نیازمند
- ✓ هدفمندسازی یارانه‌ها با تأکید بر اقشار کم‌درآمد
- ✓ استفاده بهینه از منابع حاصل از حذف یارانه‌ها با هدف افزایش رفاه کل جامعه و بهبود شاخص‌های عدالت
- ✓ اعطای کمک‌های غیرنقدی به خانوارهای آسیب‌پذیر به منظور تأمین امنیت غذایی
- ✓ اصلاحات حقوقی و نهادی برای مقابله با فساد اداری
- ✓ تقویت نقش شورای عالی تأمین و رفاه اجتماعی در سیاستگذاری‌های اجتماعی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ طرح نیازسنجی آموزشی و مهارتی فقرا و محرومین مناطق هدف متناسب با مزیت‌ها، شرایط و قابلیت‌های محیطی با رویکرد مشارکتی و تسهیل‌گری
- ✓ طرح آموزش مهارت‌های پایه و زندگی
- ✓ طرح آموزش مهارت‌های حرفه‌ای و کسب و کار برای گروه‌های هدف
- ✓ طرح شناسایی و بهبود شبکه‌های تأمین تولید و توزیع محصولات تولیدی فقرا
- ✓ پایش و ارزیابی مستمر اثربخشی دستاوردهای طرح‌های توانمندسازی فقرا و محرومین
- ✓ طرح افزایش پوشش بیمه‌های اجتماعی فقرا و محرومین و گروه‌های کم‌درآمد با تأکید بر فعالین بخش غیررسمی
- ✓ برنامه حمایت از تشکلهای اقتصادی مناطق محروم و محلات فقیر شهری
- ✓ توسعه پوشش صنف کشاورزی
- ✓ تشکیل و توسعه افقی و عمودی گروه‌های همیار و وام‌دهی در مناطق و محلات هدف
- ✓ شناسایی و معرفی ابتکارات محلی در راستای توسعه کارآفرینی
- ✓ طرح تشکیل صندوق وقف و نذر برای فقرزدایی
- ✓ تشکیل و توسعه گروه‌های وام‌دهی گروهی (همیار و هم‌پیوند)
- ✓ طرح افزایش ظرفیت نفوذ اینترنت به روستاهای بالای ۵۰ خانوار
- ✓ صدور سند مالکیت املاک و مستغلات روستاییان و تسهیل صدور سند مالکیت املاک حاشیه‌نشینان شهری
- ✓ ارزیابی دوره‌ای سیاست‌ها و متغیرهای کلان اقتصادی بر فقر خانوار و بنگاه‌ها
- ✓ طرح افزایش پوشش بیمه‌های اجتماعی فقرا و محرومین و گروه‌های کم‌درآمد با تأکید بر فعالین بخش غیررسمی
- ✓ توسعه حمایت‌های اجتماعی فراگیر و توانمندساز از فقرا و محرومین



۴۲- ارتقاء کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های تأمین اجتماعی  
پایه (شامل بیمه درمان، بازنشستگی، ازکارافتادگی و...) برای  
آحاد مردم.



## ◀ عنوان بخش: امور اجتماعی - رفاه و تأمین اجتماعی - بیمه‌های اجتماعی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ گسترش پوشش بیمه‌های اجتماعی
- ✓ عدالت در دسترسی به پوشش بیمه‌های اجتماعی
- ✓ پایداری منابع و مصارف
- ✓ جامعیت تعهدات و خدمات بیمه‌های اجتماعی
- ✓ اصلاح نظام سرمایه‌گذاری صندوق‌های بیمه‌ای

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | اهداف کلی                              | هدف کمی                                      |      | وضعیت در پایان سال‌های |  | سال‌های برنامه ششم |       |      |      |      |
|------|----------------------------------------|----------------------------------------------|------|------------------------|--|--------------------|-------|------|------|------|
|      |                                        | عنوان                                        | واحد |                        |  | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                        |                                              |      |                        |  |                    |       |      |      |      |
|      |                                        |                                              |      |                        |  | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴* |      |      |      |
| ۱    | توسعه، گسترش و ارتقای بیمه‌های اجتماعی | ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی                   | درصد |                        |  | ۷۰                 | ۷۰    | ۷۱   | ۷۲   | ۷۳   |
|      |                                        | متوسط مستمری دریافتی به متوسط هزینه خانوار   | درصد |                        |  | ۴۸                 | ۴۸    | ۴۸.۴ | ۴۸.۶ | ۴۸.۸ |
| ۲    | پایداری منابع (مصارف)                  | ۱-۲- متوسط نسبت مصارف به منابع کلیه صندوق‌ها | درصد |                        |  | ۷۴                 | ۷۴    | ۷۴   | ۷۳.۵ | ۷۲   |
|      |                                        | نسبت مصارف به منابع سازمان تأمین اجتماعی     | درصد |                        |  | ۶۵                 | ۶۵    | ۶۳   | ۶۲   | ۶۰   |
|      |                                        | نسبت مصارف به منابع صندوق کشوری              | درصد |                        |  | ۱۰۸                | ۱۰۸   | ۱۱۱  | ۱۱۳  | ۱۱۵  |

\*پیش‌بینی

| ردیف | اهداف کلی | هدف کمی                                                                            |       | وضعیت در پایان سال‌های |  | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------------|--|--------------------|------|------|------|------|
|      |           | عنوان                                                                              | واحد  |                        |  | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |           |                                                                                    |       |                        |  |                    |      |      |      |      |
|      |           | نسبت مصارف به منابع روستاییان و عشایر                                              | درصد  |                        |  | ۷۰۵                | ۷۰۵  | ۱۳   | ۱۶   | ۱۸   |
|      |           | ۲-۲- جلوگیری از کاهش متوسط نسبت پشتیبانی کلیه صندوق‌ها (در صورت اجرای بیمه فراگیر) | برابر |                        |  | ۳۸                 | ۳۸   | ۳۸   | ۳۸   | ۳۸   |
|      |           | نسبت پشتیبانی سازمان تأمین اجتماعی                                                 | برابر |                        |  | ۶۱۲                | ۶۱۲  | ۵۷۳  | ۵۶۴  | ۵۵۵  |
|      |           | نسبت پشتیبانی صندوق کشوری                                                          | برابر |                        |  | ۰۹۱                | ۰۹۱  | ۰۶۳  | ۰۵۸  | ۰۵۳  |
|      |           | نسبت پشتیبانی صندوق کشاورزان، روستاییان و عشایر                                    | برابر |                        |  | ۵۸۲۸               | ۵۸۲۸ | ۴۰۳۸ | ۶۰۳۴ | ۱۷۳۱ |
|      |           | ۲-۳- متوسط نرخ جایگزینی کلیه صندوق‌ها                                              | درصد  |                        |  | ۸۳                 | ۸۳   | ۸۲   | ۸۱   | ۸۰   |

#### راهنماها

- ✓ برقراری ساختار و سازوکار مناسب پوشش بیمه‌های اجتماعی
- ✓ برنامه‌ریزی و ساماندهی بازپرداخت تعهدات جاری و مدیریت مطالبات معوقه صندوق‌های بازنشستگی
- ✓ اعمال اصلاحات پارامتریک
- ✓ اعمال اصلاح سیستمیک
- ✓ اعمال اصلاحات ساختاری
- ✓ تنظیم امور صندوق‌های بیمه‌ای براساس اصول، قواعد و محاسبات
- ✓ ایجاد شفافیت محاسبه‌پذیری و اداره اقتصادی امور سرمایه‌گذاری صندوق‌ها
- ✓ تمرکز بر تنظیم، هدایت و راهبری امور بیمه‌های اجتماعی از طریق نهاد تنظیم مقررات بیمه‌های اجتماعی
- ✓ تکمیل بسته خدمات برای جامعه هدف

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ اجباری کردن بیمه‌های اجتماعی برای افراد غیرمزد و حقوق‌بگیر و شاغلین در بخش‌های رسمی و غیررسمی
- ✓ اجرای تعهدات جاری و مدیریت مطالبات معوقه صندوق‌های بازنشستگی
- ✓ متناسب‌سازی حداقل سن و سابقه بازنشستگی لازم با میزان امید زندگی
- ✓ بهره‌مندی از منابع عمومی به صورت سرانه یکسان برای جوامع هدف
- ✓ اصلاح ساختار کلان صندوق‌های بیمه‌های اجتماعی در چهارچوب نظام تأمین اجتماعی چندلایه
- ✓ توزیع جمعیت کشور بین صندوق‌های مختلف بازنشستگی براساس رابطه حقوق و دستمزد
- ✓ به‌کارگیری روش‌های علمی محاسبات بیمه‌ای در تنظیم امور صندوق‌ها
- ✓ سالم‌سازی و شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی صندوق‌ها
- ✓ پرهیز از بنگاهداری در صندوق‌های بیمه‌ای
- ✓ تعیین ضوابط و اصول سرمایه‌گذاری صندوق‌ها
- ✓ تعریف نظام چندلایه‌ای خدمات بیمه‌ای

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ طراحی و استقرار بیمه اجتماعی پایه فراگیر ویژه افراد بدون کارفرما و غیرمزد و حقوق‌بگیران
- ✓ تأمین منابع مورد نیاز
- ✓ اصلاح مؤلفه‌های (پارامترهای) مؤثر بر فعالیت صندوق‌ها (از جمله فرمول مستمری، سن بازنشستگی و ...)
- ✓ ایجاد بانک اطلاعاتی مشتمل بر ویژگی‌های کارگاه و بیمه شده
- ✓ طراحی بازنشستگی تکمیلی به صورت مشارکت معین
- ✓ پادار نمودن صندوق بیمه فراگیر
- ✓ فعالیت در بازارهای مالی
- ✓ تصویب قانون تأسیس سازمان مستقل تنظیم مقررات
- ✓ ایجاد نظام چندلایه (بیمه پایه، بیمه مکمل و مساعدت اجتماعی)



۴۳-۱ اجرای سیاست‌های کلی سلامت با تصویب قوانین و مقررات لازم با تأکید بر:

۴۳-۱- تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای.

۴۳-۲ اصلاح ساختار نظام سلامت بر اساس بند ۷ سیاست‌های کلی سلامت.

۴۳-۳ تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت.

۴۳-۴ افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع.



## ◀ عنوان بخش: امور اجتماعی - سلامت و ارتقای کیفیت زندگی

### ◀ اهداف کلی

#### ◀ ۱-۴۳- تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای.

✓ کاهش بار ناشی از بیماریهای غیر واگیر و عوامل خطر

#### ◀ ۲-۴۳- اصلاح ساختار نظام سلامت براساس بند ۷ سیاست‌های کلی سلامت.

- ✓ خوداتکایی در زمینه طراحی و تولید مواد و فرآورده‌های دارویی، واکسن، محصولات زیستی، تجهیزات و ملزومات پزشکی با اولویت محصولات دانش بنیان
- ✓ دست یابی به مرجعیت علمی در حیطه‌های دانش علوم پزشکی در منطقه
- ✓ ظرفیت‌سازی منابع انسانی در حوزه پژوهش‌های سلامت
- ✓ افزایش تعداد محققان علوم پزشکی ایرانی در رتبه‌بندی یک درصد برترین دانشمندان جهان توسط (ESI)
- ✓ ارتقای کیفی پژوهش علوم پزشکی

#### ◀ ۳-۴۳- تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت.

- ✓ مدیریت بهینه منابع مالی در نظام سلامت با اولویت گروههای آسیب پذیر از طریق:
- ✓ کاهش پرداخت از جیب مردم
- ✓ کاهش درصد خانوارهای مواجه با هزینه‌های تاسف بار سلامت

#### ◀ ۴-۴۳- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع.

- ✓ افزایش امید به زندگی
- ✓ اصلاح شاخص‌های توسعه سلامت کودکان
- ✓ افزایش میزان دسترسی و بهره‌مندی خانوارهای ایرانی به سبد مطلوب غذایی ایمن و سالم
- ✓ پوشش فراگیر و دسترسی عادلانه به خدمات با کیفیت درمان
- ✓ ارتقای شاخص‌های سلامت باروری و فرزندآوری
- ✓ ساماندهی طب سنتی از طریق ...

## ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش  | هدف کمی                                                                                                  |                         | وضعیت در پایان<br>سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |       |       |       |       |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------|-------------------------|-------------------|-------|-------|-------|-------|
|              | عنوان                                                                                                    | واحد                    |                            |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
| ب. بخش سلامت | کاهش نسبت مرگ مادران به کمتر از ۱۵ در صد هزار تولد زنده                                                  | در صد هزار تولد زنده    | ۱۸.۹                       | ۱۸.۵                    | ۱۸                | ۱۷    | ۱۶.۵  | ۱۶    | ۱۵    |
|              | کاهش مرگ نوزادان به کمتر از ۷ در هزار تولد زنده                                                          | میزان در هزار تولد زنده | ۱۰                         | ۸                       | ۶.۵               | ۶     | ۵.۶   | ۵.۲   | ۴.۹   |
|              | کاهش میزان مرگ کودکان ۱ تا ۵۹ ماه به کمتر از ۱۰ در هزار موالید زنده                                      | میزان در هزار تولد زنده | ۱۷                         | ۱۶                      | ۱۵.۶              | ۱۴.۴  | ۱۳.۳  | ۱۲.۳  | ۱۱.۳  |
|              | کاهش نسبی احتمال مرگهای زودرس (۳۰ تا ۷۰ سال) ناشی از بیماریهای غیرواگیر به میزان ۱۰٪ تا پایان برنامه ششم | درصد                    | ۱۸/۱                       | ۱۷/۹                    | ۱۷/۷              | ۱۷/۴  | ۱۷/۲  | ۱۶/۷  | ۱۶/۳  |
|              | کاهش میزان مرگ ۳۰ تا ۷۰ سال به مقدار ۱۰٪ تا پایان برنامه ششم                                             | در صد هزار نفر جمعیت    | ۱۹۱/۲                      | ۱۸۹/۲                   | ۱۸۷/۴             | ۱۸۳/۵ | ۱۷۹/۸ | ۱۷۵/۹ | ۱۷۲/۱ |

◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                           | هدف کمی                                                                          |                        | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |       |       |       |       |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------|-------|-------|-------|
|                                       | عنوان                                                                            | واحد                   |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
| کاهش بار ناشی از بیماریها و عوامل خطر | کاهش نسبی بار ناشی از عوامل خطر و بیماریهای غیرواگیر به میزان ۵٪ تا پایان برنامه | درصد                   | ٪۷۶                     | ٪۷۶                     | --                | --    | --    | --    | ٪۷۲.۲ |
|                                       | کاهش بار بیماری های واگیر به میزان ۵ درصد تا پایان برنامه                        | درصد از DALYs          | ٪۵.۵                    | ٪۵.۵                    | --                | --    | --    | --    | ٪۵.۲  |
|                                       | کاهش مرگ ناشی از حوادث ترافیکی به میزان ۱۰٪ تا پایان برنامه ششم                  | در صد هزار نفر         | ۲۱/۷                    | ۲۱                      | ۱۹/۵              | ۱۷/۶  | ۱۵/۸  | ۱۴/۲  | ۱۲/۸  |
|                                       | کاهش بار ناشی از حوادث ترافیکی حداقل به میزان ۵٪ سال پایه تا پایان برنامه ششم    | در هزار نفر            | ۷/۵                     | ۷/۲                     | ۶/۷               | ۶/۴   | ۶/۱   | ۵/۸   | ۵/۵   |
|                                       | کاهش میزان صدمات زایمانی نوزاد به کمتر از ۱۰ در هزار تولد زنده                   | درصد آسفیکس هنگام تولد | ۱۱                      | ۱۰/۵                    | ۱۰                | ۹     | ۸     | ۷     | ۶     |
|                                       | افزایش توان مقابله با حوادث و بلایای انسان ساخت به میزان ۲۰ درصد تا پایان برنامه | درصد                   | ٪۲۵                     | ٪۲۵                     | ٪۴                | ٪۴    | ٪۴    | ٪۴    | ٪۴    |
|                                       | کاهش بروز بیماری های ارثی، ژنتیکی و ناهنجاری های مادرزادی اولویت دار             | مورد/ سال              | ۴۵۰۰۰                   | ۴۵۰۰۰                   | ۴۵۰۰۰             | ۴۲۰۰۰ | ۴۰۰۰۰ | ۳۵۰۰۰ | ۳۱۰۰۰ |
|                                       | کاهش درصد بیماریهای شایع واگیر و غیر واگیر در سالمندان به میزان ۵٪ سال پایه      | درصد                   | -                       | -                       | ٪۱                | ٪۲    | ٪۳    | ٪۴    | ٪۵    |

| هدف کلی بخش | هدف کمی                                                                                                                                                   |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|             | عنوان                                                                                                                                                     | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|             | ارتقای توان نظام سلامت در مقابله با حوادث غیر مترقبه (سیل، زلزله، رانش، طوفانهای گرد و غبار و...) طبیعی در سطح ۱ به میزان ۴۰ درصد تا پایان برنامه         | درصد | %۲۰                     | %۲۰                     | %۸                | %۸   | %۸   | %۸   | %۸   |
|             | ارتقای توان نظام سلامت در مقابله با حوادث غیر مترقبه (سیل، زلزله، رانش، طوفانهای گرد و غبار و...) طبیعی در سطح ۲ و ۳ به میزان ۳۰ درصد تا پایان برنامه     | درصد | %۳۰                     | %۳۰                     | %۶                | %۶   | %۶   | %۶   | %۶   |
|             | حفاظت در برابر تشعشعات یونیزان و غیر یونیزان (رادون، مراکز پرتوپزشکی، پرتوهای فرابنفش خورشیدی، ارتباطات الکترونیکی، فرکانس های به شدت پایین) به میزان ۷۰٪ | درصد | %۲۶                     | %۳۰                     | %۳۴               | %۴۲  | %۵۰  | %۵۸  | %۶۶  |
|             | افزایش میزان پوشش بازرسی بهداشت حرفه ای از کارگاه                                                                                                         | درصد | %۱۳                     | %۱۵                     | %۵۰               | %۶۰  | %۷۰  | %۸۰  | %۸۵  |
|             | توسعه محیطهای کار سالم و تسریع آن با برقراری تسهیلات بیمه ای از طریق اجرای کامل برنامه مشاغل سخت و زیان آور و در پیوست سلامت                              | درصد | -                       | -                       | %۳۰               | %۴۰  | %۵۰  | %۶۰  | %۶۵  |
|             | توسعه مراقبتهای پزشکی شاغلین در                                                                                                                           | درصد | -                       | -                       | %۷۰               | %۸۰  | %۹۰  | %۱۰۰ | %۱۰۰ |

| هدف کلی بخش | هدف کمی                                                                                                                     |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|             | عنوان                                                                                                                       | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|             | مشاغل سخت و زیان‌آور                                                                                                        |      |                         |                         |                   |      |      |      |      |
|             | توسعه ارائه خدمات بهداشت حرفه ای از طریق بخش خصوصی به ۲۰٪ تا پایان برنامه                                                   | درصد | ---                     | -                       | ۲٪                | ۴٪   | ۸٪   | ۱۶٪  | ۲۰٪  |
|             | کاهش مواجهات مخاطره آمیز با آلاینده های محیط کار به ۱۶٪ تا پایان برنامه                                                     | درصد | ۲۳٪                     | ۲۲/۵٪                   | ۲۲٪               | ۲۱٪  | ۲۰٪  | ۱۹٪  | ۲۰٪  |
|             | افزایش ارائه خدمات بهداشت حرفه ای به مشاغل خاص به ۸۰٪ تا پایان برنامه                                                       | درصد | ۵۰٪                     | ۵۵٪                     | ۶۰٪               | ۶۸٪  | ۷۵٪  | ۷۸٪  | ۸۰٪  |
|             | افزایش میزان بازرسی بهداشت حرفه ای از کارگاههای درجه ۱ به میزان ۱۰٪ سال پایه تا پایان برنامه                                | درصد | ۶۲                      | ۶۳                      | ۶۴                | ۶۶   | ۶۸   | ۷۰   | ۷۲   |
|             | افزایش میزان بازرسی بهداشت حرفه ای از کارگاههای درجه ۲ به میزان ۵٪ سال پایه تا پایان برنامه                                 | درصد | ۶۴                      | ۶۴                      | ۶۵                | ۶۶   | ۶۷   | ۶۸   | ۶۹   |
|             | افزایش دسترسی کارفرمایان به خدمات بهداشت حرفه ای از طریق شرکت های خصوصی بهداشت حرفه ای                                      | درصد | -                       | -                       | ۲۰٪               | ۳۰٪  | ۴۰٪  | ۴۵٪  | ۵۰٪  |
|             | اعتباربخشی خدمات بهداشت حرفه ای ارائه شده به کارگاه ها و واحدهای شغلی از طریق آزمایشگاههای بهداشت حرفه ای منطقه ای و استانی | درصد | ۴۰٪                     | ۴۵٪                     | ۵۰٪               | ۶۰٪  | ۷۰٪  | ۸۰٪  | ۸۵٪  |
|             | کاهش مواجهه شاغلین با ریسک                                                                                                  | درصد | ۲۸                      | ۲۸                      | ۲۷                | ۲۶   | ۲۵   | ۲۴   | ۲۳   |

| هدف کلی بخش | هدف کمی                                                                                                                             |       | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |       |      |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|-------|------|
|             | عنوان                                                                                                                               | واحد  |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹ |
|             | فاکتورهای ارگونومیکی به میزان ۲۰٪<br>سال پایه تا پایان برنامه                                                                       |       |                         |                         |                   |      |      |       |      |
|             | حذف و یا کاهش آلاینده‌های شیمیایی محیط کار در ۷٪ از کارگاههای مشمول تا پایان برنامه                                                 | درصد  | ۱۵                      | ۱۴                      | ۱۳                | ۱۲   | ۱۱   | ۱۰    | ۸    |
|             | کاهش نسبت شاغلین در مواجهه با صدای مخاطره‌آمیز محیط کار به میزان ۵٪ سال پایه تا پایان برنامه                                        | درصد  | ۱۸                      | ۱۷/۵                    | ۱۷                | ۱۶   | ۱۵   | ۱۴    | ۱۳   |
|             | افزایش درصد شاغلین دارای پرونده پزشکی به ۵۵٪ تا پایان برنامه                                                                        | درصد  | ۴۵٪                     | ۴۶٪                     | ۴۷٪               | ۴۹٪  | ۵۱٪  | ۵۳٪   | ۵۵٪  |
|             | حذف کامل آزمون از محیط کار در راستای کنواسیون روتردام                                                                               | تعداد | ۱۱                      | ۱۰                      | ۰                 | ۰    | ۰    | ۰     | ۰    |
|             | حذف کامل جیوه از محیط کار تا سال ۲۰۲۰ در راستای کنواسیون میناماتا                                                                   | تعداد | ۴۴                      | ۴۰                      | ۳۶                | ۲۷   | ۱۸   | ۹     | ۰    |
|             | ارتقاء شاخص‌های متناسب به عوامل محیطی موثر بر سلامت در محیط‌های جامعه، خانواده، آموزشی و جمعی به میزان ۱۰٪ سال پایه تا پایان برنامه | درصد  | ۴۵٪                     | ۴۶٪                     | ۴۸٪               | ۵۰٪  | ۵۲٪  | ۵۳.۵٪ | ۵۵٪  |
|             | ارتقاء سیستم نظارت بهداشتی بر محیط‌های جامعه و مکان‌های عمومی و مراکز توزیع، نگهداری و فروش مواد غذایی به میزان ۳۰٪ تا پایان برنامه | درصد  | ۷۰٪                     | ۷۵٪                     | ۸۵٪               | ۸۷٪  | ۹۰٪  | ۹۵٪   | ۱۰۰٪ |

| هدف کلی بخش | هدف کمی                                       |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|-------------|-----------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|             | عنوان                                         | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|             | ارتقا شاخص DMFT کودکان ۱۲ ساله                | درصد | ۲/۰۹                    | ۲                       | -                 | -    | -    | -    | ۱    |
|             | افزایش نسبت کودکان ۱۲ ساله فاقد پوشیدگی دندان | درصد | %۳۵                     | %۳۵                     | -                 | -    | -    | -    | %۸۰  |

### ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                                   | هدف کمی                                                                                                   |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |       |       |       |       |
|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------|-------|-------|-------|
|                                               | عنوان                                                                                                     | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
| ارتقای شاخص توسعه سلامت کودکان و سلامت مادران | بهبود مراقبت تکاملی در بخش های مراقبت نوزادان                                                             | درصد | %۳۷.۱                   | %۴۰                     | ۴۳.۸              | ۵۰.۴  | ۵۷    | ۶۳.۶  | ۷۰    |
|                                               | ارتقا رشد و تکامل همه جانبه کودکان (ECD)                                                                  | درصد | ---                     | -                       | ۱۰.۱۲             | ۹.۹۸  | ۹.۸۵  | ۹.۷۲  | ۹.۵۹  |
|                                               | افزایش کودکانی که در بدو ورود به مدرسه درجه تکاملی مطلوب دارند حداقل ۲۵٪ نسبت به سال پایه تا پایان برنامه | درصد | ---                     | -                       | ۸۲.۸۹             | ۸۳.۳۱ | ۸۳.۷۲ | ۸۴.۱۴ | ۸۴.۵۶ |

## ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                           | هدف کمی                                                                                                           |                          | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |               |               |               |               |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
|                                       | عنوان                                                                                                             | واحد                     |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶          | ۱۳۹۷          | ۱۳۹۸          | ۱۳۹۹          |
| دسترسی به سبد مطلوب غذایی ایمن و سالم | کاهش اسیدهای چرب ترانس در روغن دارای مصرف مستقیم خوراکی                                                           | درصد                     | ۳                       | ۲/۸                     | ۲/۵               | ۲             | ۱/۷           | ۱/۴           | ۱             |
|                                       | کاهش اسیدهای چرب ترانس در روغن مصرفی با کاربرد در فرمولاسیون مواد غذایی                                           | درصد                     | ۱۰                      | ۹                       | ۸                 | ۶             | ۵             | ۴             | ۳             |
|                                       | کاهش درصد نمک در فرمولاسیون مواد غذایی و آشامیدنی صنعتی به میزان ۳۰٪                                              | سرانه مصرف روزانه به گرم | ۱۱                      | ۱۰/۵                    | ۱۰/۲              | ۹/۵           | ۸/۸           | ۸/۲           | ۷/۷           |
|                                       | حذف روغن جامد مصرف خانوار در کشور تا سال ۹۶                                                                       | درصد                     | ٪۴۸                     | ٪۴۰                     | ٪۲۵               | ٪۰            | ٪۰            | ٪۰            | ٪۰            |
|                                       | درصد پوشش برنامه غنی سازی آرد با آهن و اسید فولیک                                                                 | درصد                     | ۷۰                      | ۷۲                      | ۷۵                | ۸۰            | ۸۵            | ۹۰            | ۹۵            |
|                                       | کاهش درصد قند های ساده در فرمولاسیون مواد غذایی و آشامیدنی صنعتی                                                  | درصد                     | ۲۰                      | ۲۰                      | ۶۴ گرم در روز     | ۶۲ گرم در روز | ۶۰ گرم در روز | ۵۸ گرم در روز | ۵۶ گرم در روز |
|                                       | پوشش برنامه پایش باقیمانده سموم آفت کش و کودهای شیمیایی در محصولات پر مصرف و پر خطر                               | درصد                     | ۵                       | ۵                       | ۳۵                | ۵۰            | ۶۵            | ۸۰            | ۹۵            |
|                                       | افزایش تعداد واحدهای تولید کننده فراورده‌های لبنی و فراورده‌های گوشتی و دریایی دارای نظام مدیریت ایمنی مواد غذایی | عدد                      | ۴۰                      | ۳۵                      | ۱۵                | ۲۵            | ۳۵            | ۴۵            | ۵۵            |

| هدف کلی بخش | هدف کمی                                                                                                                            |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------------------------|----------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|             | عنوان                                                                                                                              | واحد |                            |                            | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|             | تعداد اقلام مواد غذایی و آشامیدنی با ارزیابی خطر بالا تحت پوشش برنامه کنترل در سطح عرضه PMS                                        | عدد  | ۱۰                         | ۲۰                         | ۵۰                | ۶۰   | ۷۰   | ۸۰   | ۹۰   |
|             | در صد عدم انطباق محصولات غذایی و آشامیدنی در برنامه پایش محصولات در سطح عرضه PMS (در صد)                                           | درصد | ۲۰                         | ۱۵                         | ۹                 | ۸    | ۷    | ۶    | ۵    |
|             | نسبت واحد های تولید کننده مواد غذایی با درجه عالی و بسیار خوب به کل واحد های تولید کننده بر مبنی درجه بندی PRPs (در صد)            | نسبت | ۴۰                         | ۴۲                         | ۴۵                | ۵۰   | ۵۵   | ۶۰   | ۶۵   |
|             | تعداد محصولات غذایی و آشامیدنی که از طریق تجزیه و تحلیل خطر Risk Analysis حد مجاز آن بر اساس شرایط بومی ایران تعیین شده است.       | عدد  | ۰                          | ۰                          | ۱                 | ۲    | ۳    | ۴    | ۵    |
|             | نسبت واحد های تولید کننده مواد آرایشی و بهداشتی با درجه عالی و بسیار خوب به کل واحد های تولید کننده بر مبنی درجه بندی PRPs (در صد) | نسبت | ۳۰                         | ۳۲                         | ۳۵                | ۴۰   | ۴۵   | ۵۰   | ۵۵   |
|             | استقرار کامل سامانه شناسه گذاری و کنترل اصالت فراورده‌ها                                                                           | درصد | ۱۰                         | ۲۰                         | ۳۰                | ۵۰   | ۷۰   | ۹۰   | ۱۰۰  |

| هدف کلی بخش | هدف کمی                                                                                     |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|             | عنوان                                                                                       | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|             | تعداد اقلام مواد آرایشی و بهداشتی با ارزیابی خطر بالا تحت پوشش برنامه کنترل در سطح PMS عرضه | عدد  | ۲۰                      | ۲۲                      | ۲۵                | ۳۰   | ۳۵   | ۴۰   | ۴۵   |

## ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                                                       | هدف کمی/شاخص                                |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|                                                                   | عنوان                                       | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| مدیریت بهینه منابع مالی در نظام سلامت با اولویت گروههای آسیب پذیر | کاهش پرداخت از جیب مردم                     | درصد | ۵۸                      | ۵۷                      | ۵۰                | ۴۵   | ۴۰   | ۳۳   | ۲۵   |
|                                                                   | کاهش درصد مواجهه با هزینه های کمر شکن سلامت | درصد | ۳۰۳                     | ۳                       | ۳                 | ۲.۵  | ۲    | ۱.۵  | ۱    |

## ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                                                    | هدف کمی/شاخص                  |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|----------------------------------------------------------------|-------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|                                                                | عنوان                         | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| دسترسی عادلانه آحاد جامعه به خدمات و مراقبت های سلامت با کیفیت | نسبت تخت به ۱۰۰۰ نفر جمعیت    | درصد | ۱/۵۲                    | ۱/۶                     | ۱/۷               | ۱/۹  | ۲/۱  | ۲/۳  | ۲/۵  |
|                                                                | نسبت کل نیروی انسانی به هرتخت | درصد | ۲/۷۳                    | ۲/۸                     | ۲/۹               | ۳/۱  | ۳/۲  | ۳/۳  | ۳/۵  |

◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش /                                                                                                                   | هدف کمی                                                                              |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|                                                                                                                                 | عنوان                                                                                | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| خوداتکایی در زمینه تولید مواد و فرآورده های دارویی، واکسن، محصولات زیستی، ملزومات و تجهیزات پزشکی دارای کیفیت و استاندارد معتبر | دستیابی سهم ریالی داروهای تولید داخل به ۷۲ درصد کل بازار دارویی کشور                 | درصد | ۶۷                      | ۶۷                      | ۶۸                | ۶۹   | ۷۰   | ۷۱   | ۷۲   |
|                                                                                                                                 | دستیابی سهم ریالی تجهیزات پزشکی تولید داخل به ۴۰ درصد کل بازار دارویی کشور           | درصد | ۲۵                      | ۲۶                      | ۲۸                | ۳۲   | ۳۵   | ۳۸   | ۴۰   |
|                                                                                                                                 | افزایش سهم سرمایه گذاری خارجی در صنایع دارویی به میزان حداقل ۱۰ درصد کل سرمایه گذاری | درصد | ۰                       | ۱                       | ۲                 | ۴    | ۶    | ۸    | ۱۰   |
|                                                                                                                                 | افزایش تولید داروهای معتبر بین المللی تولید داخل به ۰/۱٪ کل بازار                    | درصد | ۰/۱۰                    | ۰/۱                     | ۰/۲               | ۰/۴  | ۰/۶  | ۰/۸  | ۱    |
|                                                                                                                                 | PIC/s انطباق با ضوابط بازرسی برای حداقل ۲۵٪ صنایع دارویی کشور                        | درصد | ۵                       | ۶                       | ۷                 | ۱۰   | ۱۵   | ۲۰   | ۲۵   |
|                                                                                                                                 | کسب استانداردها و تاییدیه های کیفی بین المللی توسط حداقل ۱۰ درصد صنایع دارویی کشور   | درصد | ۱                       | ۲                       | ۲                 | ۴    | ۶    | ۸    | ۱۰   |

| هدف کلی بخش / | هدف کمی                                                                                                     |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|               | عنوان                                                                                                       | واحد |                         |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|               | ثبت حداقل ۲۵ مولکول جدید دارویی دارای فناوری بالا و بیولوژیک                                                | عدد  | ۵                       | ۶                       | ۸                 | ۱۲   | ۱۶   | ۲۰   | ۲۵   |
|               | شکل گیری حداقل ۲۵ شرکت دارویی دانش بنیان خصوصی در حوزه واکسن و داروهای بیولوژیک                             | عدد  | ۸                       | ۹                       | ۱۰                | ۱۳   | ۱۷   | ۲۱   | ۲۵   |
|               | تاسیس ۳ پایگاه تولید دارو با برند ایرانی در سایر کشورها                                                     | عدد  | ۰                       | ۰                       | ۰                 | ۰    | ۰    | ۱    | ۲    |
|               | برای PMQC انجام مطالعات حداقل ۲۰٪ فرآورده های موجود در بازار                                                | عدد  | ۵                       | ۵                       | ۵                 | ۷    | ۱۰   | ۱۳   | ۱۷   |
|               | دستیابی به شاخص نیروی انسانی (بازرس و کارشناس فنی و نظارت و بررسی و ثبت) یک نفر برای هر صد فرآورده در بازار | نسبت | ۰.۵                     | ۰.۵                     | ۰.۶               | ۰.۷  | ۰.۸  | ۰.۹  | ۱    |

## ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                              | هدف کمی                                                                                                    |                | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳        | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |             |             |             |             |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------------------|-------------------------|-------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
|                                          | عنوان                                                                                                      | واحد           | ۱۳۹۳                           | ۱۳۹۴                    | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶        | ۱۳۹۷        | ۱۳۹۸        | ۱۳۹۹        |
| ارتقای شاخص های سلامت باروری و فرزندآوری | افزایش درصدزایمان طبیعی                                                                                    | درصد           | ۴۹.۵۹                          | ۵۰                      | ۵۳.۵              | ۵۴.۵        | ۵۵.۵        | ۵۶.۵        | ۵۷.۵        |
|                                          | افزایش بارداری های برنامه‌ریزی شده                                                                         | میزان          | سال DHSبرمبنای ۱۳۹۴            | -                       | %۲افزایش          | %۲افزایش    | %۲افزایش    | %۲افزایش    | %۲افزایش    |
|                                          | افزایش رضایتمندی از زندگی زناشوی ی در چارچوب سلامت باروری و جنسی به میزان ۱۰ درصد سال پایه تا پایان برنامه | درصد           | بررسی وضعیت موجود در سال ۱۳۹۴  | -                       | %۲افزایش          | %۲افزایش    | %۲افزایش    | %۲افزایش    | %۲افزایش    |
|                                          | کاهش شیوع ناباروری های اکتسابی به میزان ۵ درصد در مقایسه با سال اول برنامه                                 | درصد           | انجام بررسی در سال پایه برنامه | -                       | ۱ درصد کاهش       | ۱ درصد کاهش | ۱ درصد کاهش | ۱ درصد کاهش | ۱ درصد کاهش |
|                                          | کاهش عوارض ناشی از بارداری، سقط و زایمان به میزان ۵ درصد تا پایان برنامه                                   | هزار تولد زنده | ۸                              | ۷.۸                     | ۷.۶               | ۷.۲         | ۶.۸         | ۶.۵         | ۶.۲         |

## ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                                | هدف کمی                                                    | واحد  | وضعیت در پایان سال ۹۳ | وضعیت در پایان سال ۹۴ | وضعیت در پایان سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------|-----------------------|-----------------------|-----------------------------------|------|------|------|------|
|                                            |                                                            |       |                       |                       | ۱۳۹۵                              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ساماندهی طب سنتی در نظام ارائه خدمات سلامت | درصد خانه های بهداشت ارائه‌دهنده خدمات تأیید شده‌ی طب سنتی | درصد  | ۰                     | ۰                     | ۵                                 | ۱۵   | ۳۵   | ۵۰   | ۷۵   |
|                                            | تعداد مراکز ارائه فرآورده های طبیعی، سنتی و گیاهان دارویی  | تعداد | ۲۰                    | ۳۰                    | ۴۰                                | ۸۰   | ۲۰۰  | ۴۰۰  | ۵۰۰  |
|                                            | درصد موسسات پزشکی بخش خصوصی ارائه‌دهنده خدمات طب سنتی      | درصد  | ۰                     | ۰                     | ۵                                 | ۱۵   | ۱۵   | ۲۰   | ۲۵   |
|                                            | تعداد بیمارستان‌های دولتی ارائه‌دهنده خدمات طب سنتی        | تعداد | ۰                     | ۰                     | ۱۲                                | ۲۷   | ۴۵   | ۶۰   | ۹۰   |
|                                            | تعداد کلینیک‌های دولتی ارائه‌دهنده خدمات طب سنتی           | تعداد | ۲۰                    | ۳۰                    | ۴۰                                | ۶۰   | ۸۰   | ۱۰۰  | ۱۵۰  |

## ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی<br>بخش                                  | هدف کمی                                                                                                           |                      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم                           |                                                  |                                                 |                                                  |                                                   |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------------|----------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
|                                                 | عنوان                                                                                                             | واحد                 |                            |                            | ۱۳۹۵                                        | ۱۳۹۶                                             | ۱۳۹۷                                            | ۱۳۹۸                                             | ۱۳۹۹                                              |
| حزبیت نیروی انسانی متناسب با نیازهای نظام سلامت | افزایش تعداد دانشگاههایی که برنامه توسعه رشته های خود را مبتنی بر مزیت های منطقه ای و ماموریتشان ارائه نموده اند. | تعداد                | %۰                         | %۰                         | %۵۰                                         | %۱۰۰                                             | استمرار                                         | استمرار                                          | استمرار                                           |
|                                                 | افزایش تعداد برنامه های بازنگری شده گروه پزشکی مبتنی بر نیازهای نظام سلامت                                        | تعداد                | %۲۰                        | %۳۰                        | %۵۰                                         | %۱۰۰                                             | استمرار برنامه                                  | استمرار برنامه                                   | استمرار برنامه                                    |
|                                                 | افزایش تعداد اعضای هیأت علمی که دوره آموزشی استفاده از مدل های جدید رشته آموزش پزشکی را سپری می کنند.             | درصد به ازای دانشگاه | ۰                          | ۰                          | برگزاری اولین دوره برای ۲۰٪ اعضای هیات علمی | افزایش ظرفیت پذیرش به میزان ۴۰٪ نسبت به سال پایه | افزایش ظرفیت پذیرش به میزان ۲۰٪ نسبت به سال قبل | افزایش ظرفیت پذیرش به میزان ۶۰٪ نسبت به سال پایه | افزایش ظرفیت پذیرش به میزان ۱۰۰٪ نسبت به سال پایه |
|                                                 | افزایش رشته و یا برنامه آموزشی (بین رشته ای) جدید هدفمند و مبتنی بر اسناد بالادستی که راه اندازی می شوند.         | تعداد                | ۱۰                         | ۱۲                         | ۱۵                                          | ۲۵                                               | ۳۵                                              | ۴۵                                               | ۵۵                                                |
|                                                 | نسبت دانشگاههای برگزار کننده برنامه های آموزشی                                                                    |                      | ۰                          | ۲۰                         | ۴۰                                          |                                                  |                                                 |                                                  |                                                   |

| هدف کلی<br>بخش | هدف کمی                                                                                                                                                                                  |       | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم               |                                 |                                 |                                 |                |
|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|----------------------------|----------------------------|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|----------------|
|                | عنوان                                                                                                                                                                                    | واحد  |                            |                            | ۱۳۹۵                            | ۱۳۹۶                            | ۱۳۹۷                            | ۱۳۹۸                            | ۱۳۹۹           |
|                | جهت ایجاد حساسیت و انگیزش مناسب در سیاستگذاران، اساتید، دانشجویان، ارائه کنندگان خدمات به منظور تحقق هرچه بهتر پاسخگویی به نیازهای جامعه و تعیین کننده های اجتماعی سلامت به کل دانشگاهها | نسبت  | ۰                          |                            |                                 |                                 | ۶۰٪                             | ۱۰۰٪                            | استمرار        |
|                | میزان تحقق سیاست های اجرایی آمایش سرزمین و برنامه ارتقاء اختیارات دانشگاهها                                                                                                              | درصد  | ۰                          | ۰                          | ۵۰٪                             | ۱۰۰٪                            | استمرار                         | استمرار                         | استمرار        |
|                | افزایش دبیرخانه های کلان منطقه ای تشکیل شده                                                                                                                                              | تعداد | ۱۰۰٪                       | استمرار فعالیت             | استمرار فعالیت                  | استمرار فعالیت                  | استمرار فعالیت                  | استمرار فعالیت                  | استمرار فعالیت |
|                | افزایش تعداد مراکز آموزشی و مجتمع های آموزش عالی سلامت تاسیس شده نسبت به کل تعداد مورد نظر                                                                                               | تعداد | ده درصد                    | ۱۰                         | افزایش ۲۰٪ نسبت به سال پایه     | افزایش ۲۰٪ نسبت به سال پایه     | افزایش ۲۰٪ نسبت به سال پایه     | افزایش ۲۰٪ نسبت به سال پایه     | ۱۰۰٪           |
|                | نسبت سرمایه گذاری بخش غیردولتی در حوزه آموزش عالی سلامت به بخش دولتی                                                                                                                     | نسبت  | کمتر از ۲۰ درصد            | کمتر از ۲۰ درصد            | درصد افزایش به نسبت ۱۰ سال پایه | درصد افزایش ۱۰ به نسبت سال پایه | درصد افزایش به ۱۰ نسبت سال پایه | درصد افزایش ۱۰ به نسبت سال پایه | درصد ۵۰        |

| هدف کلی<br>بخش | هدف کمی                                                                                            |                               | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |                |                |                |                |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------|----------------------------|-------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
|                | عنوان                                                                                              | واحد                          |                            |                            | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶           | ۱۳۹۷           | ۱۳۹۸           | ۱۳۹۹           |
|                | افزایش برنامه های آموزش مهارتی و حرفه ای اعتباربخشی شده                                            | تعداد                         | ۰                          | ۵                          | ۱۰                | ۵۰             | ۷۰             | ۱۰۰            | ۱۵۰            |
|                | افزایش مراکز و برنامه های آموزش مداوم اعتباربخشی شده                                               | تعداد                         | ۰                          | ۲۰                         | ۵۰                | ۳۰۰            | ۳۵۰            | ۴۰۰            | ۴۲۰            |
|                | افزایش مراکز اعتباربخشی شده و مجری آموزش های مهارتی و حرفه ای                                      | تعداد                         | ۰                          | ۵                          | ۱۰                | ۲۰             | ۳۰             | ۶۰             | ۱۰۰            |
|                | افزایش فراگیران فعال در مراکز مجری آموزش های مهارتی و حرفه ای و تربیت نیروهای حدواسط               | تعداد                         | ۰                          | ۱۰۰                        | ۲۰۰               | ۲۰۰۰           | ۴۰۰۰           | ۸۰۰۰           | ۱۲۰۰۰          |
|                | نسبت تعداد دانشگاه هایی که برنامه های بین المللی سازی آموزش را انجام داده اند به کل دانشگاههای هدف | نسبت                          | درصد ۱۰                    | ۲۰                         | درصد ۴۰           | درصد ۸۰        | درصد ۱۰۰       | استمرار فعالیت | استمرار فعالیت |
|                | نسبت تعداد کوریکولوم های ترجمه شده به کل کوریکولومهای مصوب                                         | نسبت                          | درصد ۱۰                    | ۳۰                         | درصد ۱۰۰          | استمرار فعالیت | استمرار فعالیت | استمرار فعالیت | استمرار فعالیت |
|                | افزایش تعداد برنامه های مشترک در حال اجرا با دانشگاه های خارجی                                     | تعداد به ازای هر منطقه آمایشی | صفر                        | صفر                        | برنامه ۵          | برنامه ۱۰      | برنامه ۱۵      | برنامه ۲۰      | برنامه ۲۵      |

| هدف کلی<br>بخش | هدف کمی                                                                                             |       | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |                |                |                |                |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|----------------------------|----------------------------|-------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
|                | عنوان                                                                                               | واحد  |                            |                            | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶           | ۱۳۹۷           | ۱۳۹۸           | ۱۳۹۹           |
|                | نسبت پذیرش دانشجویان خارجی در دانشگاه های علوم پزشکی به کل دانشجویان پذیرفته شده در هر سال          | نسبت  | کمتر از نیم درصد           | ۰.۵٪                       | ۱٪                | ۲٪             | ۳٪             | ۴٪             | ۵٪             |
|                | نسبت تعداد دانشگاههای علوم پزشکی ثبت شده در پورتال به کل تعداد Education Iran دانشگاههای هدف برنامه | نسبت  | درصد ۱۰۰                   | ۱۰۰                        | استمرار فعالیت    | استمرار فعالیت | استمرار فعالیت | استمرار فعالیت | استمرار فعالیت |
|                | افزایش تعداد دانشگاه هایی که اعتباربخشی بین المللی آنها مورد تایید قرار می گیرد.                    | تعداد | ۱ دانشگاه                  | ۱ دانشگاه                  | ۲ دانشگاه         | ۴ دانشگاه      | ۵ دانشگاه      | ۶ دانشگاه      | ۸ دانشگاه      |
|                | افزایش تعداد دانشکده های آموزش مجازی یا مراکز آموزش مجازی راه اندازی شده با مصوبه شورای گسترش       | تعداد | کمتر از ۱۰                 | ۱۰                         | ۱۵                | ۲۰             | ۳۵             | ۵۰             | ۷۰             |
|                | افزایش رشته های آموزشی تخصصی و فوق تخصصی متصل شده به شبکه الکترونیک کارپوشه و کارنما                | درصد  | ۰                          | ۵۰                         | ۱۰۰               | استمرار        | استمرار        | استمرار        | استمرار        |
|                | نسبت اعضای هیات علمی آموزش دیده در زمینه ارزیابی صلاحیت حرفه ای به کل                               | نسبت  | ۱۰                         | ۱۵                         | ۳۰                | ۶۰             | ۸۰             | ۹۰             | استمرار فعالیت |

| هدف کلی<br>بخش | هدف کمی                                                                                                       |                      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۴ | سالهای برنامه ششم |         |         |         |         |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------------|----------------------------|-------------------|---------|---------|---------|---------|
|                | عنوان                                                                                                         | واحد                 |                            |                            | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
|                | نسبت دانش آموختگان پزشکی عمومی در هر سال که گواهی قبولی آزمون صلاحیت حرفه ای دریافت کرده اند به کل            | نسبت                 | ۰                          | ۰                          | ۵                 | ۵۰      | ۱۰۰     | ۱۰۰     | ۱۰۰     |
|                | نسبت دانشگاهها و موسسات آموزش علوم پزشکی اعتباربخشی شده در کشور                                               | نسبت                 | صفر                        | صفر                        | ٪۱۰۰              | استمرار | استمرار | استمرار | استمرار |
|                | نسبت مراکز آموزشی درمانی اعتباربخشی شده در هر استان و کشور                                                    | نسبت                 | صفر                        | صفر                        | ٪۱۰۰              | استمرار | استمرار | استمرار | استمرار |
|                | نسبت برنامه های آموزشی اعتباربخشی شده در کشور به کل برنامه ها                                                 | نسبت                 | ٪۸۰                        | ٪۹۰                        | ٪۱۰۰              | استمرار | استمرار | استمرار | استمرار |
|                | افزایش آزمایشگاه های مرجع آموزشی راه اندازی شده در کلان منطقه های کشور                                        | تعداد+تعداد سال پایه | ۰                          | ۰                          | ۲                 | ۴       | ۶       | ۸       | ۱۰      |
|                | نسبت تعداد پورتال های راه اندازی شده و یا ارتقاء یافته معاونت آموزشی و دانشگاه/ دانشکده های علوم پزشکی به هدف | نسبت                 | ۳۰                         | ۳۵                         | ۴۰                | ۶۰      | ۷۰      | ۱۰۰     | استمرار |

## ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                                     | هدف کمی                                                                                                                  | واحد  | وضعیت در پایان سال ۹۴ | وضعیت در پایان سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------------------|-----------------------------------|------|------|------|------|
|                                                 |                                                                                                                          |       |                       | ۱۳۹۵                              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ظرفیت‌سازی منابع انسانی در حوزه پژوهش‌های سلامت | افزایش تعداد محققان علوم پزشکی ایرانی در رتبه‌بندی یک درصد برترین دانشمندان جهان توسط Essential Science Indicators (ESI) | تعداد | ۲۸                    | ۳۰                                | ۳۲   | ۳۵   | ۳۸   | ۴۵   |
|                                                 | افزایش تعداد محققان علوم پزشکی ایرانی با شاخص Scopus معادل ۱۵ و بالاتر بر اساس                                           | تعداد | ۲۰۰                   | ۲۱۰                               | ۲۲۰  | ۲۴۰  | ۲۶۰  | ۳۰۰  |

## ◀ پیش بینی اهداف کمی بخش

| هدف کلی بخش                  | هدف کمی                                                                                                                                                                                                 | واحد  | وضعیت در پایان سال ۹۳ | وضعیت در پایان سال ۹۴ | وضعیت در پایان سال‌های برنامه ششم |             |             |             |             |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------------------|-----------------------|-----------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
|                              |                                                                                                                                                                                                         |       |                       |                       | ۱۳۹۵                              | ۱۳۹۶        | ۱۳۹۷        | ۱۳۹۸        | ۱۳۹۹        |
| ارتقای کیفی پژوهش علوم پزشکی | افزایش تعداد مقالات پر استناد در حوزه سلامت بر اساس ESI                                                                                                                                                 | تعداد | ۱۶۰                   | ۱۶۰                   | ۱۷۰                               | ۱۷۸         | ۱۸۴         | ۱۸۸         | ۲۰۰         |
|                              | افزایش تعداد مجلات علوم پزشکی نمایه شده در PubMed و Scopus                                                                                                                                              | تعداد | ۹۰ و ۷۰               | ۹۰ و ۷۰               | ۹۲ و ۸۰                           | ۹۴ و ۸۵     | ۹۶ و ۹۰     | ۹۸ و ۹۵     | ۱۰۰ و ۱۰۰   |
|                              | : تعداد مقالات منتشر High Quality Publication<br>شده توسط دانشگاه‌های علوم پزشکی در پایگاه که در ۲۵٪ مجلات برتر هر رشته Scopus استنادی یافت می‌شود به کل مقالات SJR بر اساس شاخص دانشگاه‌های علوم پزشکی | درصد  | ۲۰۱۴<br>٪۱۳           | ۲۰۱۵<br>٪۱۴           | ۲۰۱۶<br>٪۱۵                       | ۲۰۱۷<br>٪۱۶ | ۲۰۱۸<br>٪۱۷ | ۲۰۱۹<br>٪۱۸ | ۲۰۲۰<br>٪۱۹ |

| هدف کلی بخش | هدف کمی                                                                                                                       | واحد | وضعیت در پایان سال ۹۳ | وضعیت در پایان سال ۹۴ | وضعیت در پایان سال‌های برنامه ششم |             |               |             |               |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------------|-----------------------|-----------------------------------|-------------|---------------|-------------|---------------|
|             |                                                                                                                               |      |                       |                       | ۱۳۹۵                              | ۱۳۹۶        | ۱۳۹۷          | ۱۳۹۸        | ۱۳۹۹          |
|             | افزایش پژوهش‌های بین‌المللی حوزه سلامت نسبت به Int. (بر اساس شاخص کل پژوهش‌های سلامت collaboration SCImago ( در گزارش سالیانه | درصد | ۲۰۱۴<br>٪۱۶           | ۲۰۱۵ (٪۱۷)            | ۲۰۱۶<br>٪۱۷/۵                     | ۲۰۱۷<br>٪۱۸ | ۲۰۱۸<br>٪۱۸/۵ | ۲۰۱۹<br>٪۱۹ | ۲۰۲۰<br>٪۱۹/۵ |

#### راهنماها

#### ۱-۴۳- تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای.

- ✓ کاهش عوامل خطر بیماری‌های غیرواگیر
- ✓ توسعه رویکرد مدیریت پیشگیری در همه امور
- ✓ توسعه همکاری‌های بین بخشی میان دست‌اندرکاران و ذینفعان بخش‌های مختلف جامعه

#### ۲-۴۳- اصلاح ساختار نظام سلامت براساس بند ۷ سیاست‌های کلی سلامت.

- ✓ ایجاد فضای رقابتی در بازار دارو و تجهیزات پزشکی
- ✓ حمایت همه جانبه در ایجاد زیرساخت‌های تولید دارو، واکسن، فراورده های بیولوژیک و تجهیزات پزشکی
- ✓ تقویت نظام نظارت بر واردات تولید، توزیع و عرضه دارو
- ✓ توسعه فعالیتهای مراقبتهای دارویی
- ✓ توسعه و به کارگیری زیرساخت های الکترونیک به ویژه در ثبت و نظارت کالاهای سلامت و چرخه تامین و مصرف آن ها
- ✓ محدود کردن ارایه دهندگان خدمات به تجویز صرفاً بر اساس نظام سطح بندی و راهنماهای بالینی، طرح ژنریک و نظام دارویی ملی کشور
- ✓ تقویت و توسعه سیستم نظارت و ثبت دارو، واکسن و تجهیزات پزشکی به منظور تضمین کیفیت در سطح تولید، توزیع، ذخیره سازی و عرضه
- ✓ حمایت از صنایع دارویی و تجهیزات پزشکی کشور برای ورود و رقابت در بازارهای منطقه ای و بین‌المللی

- ✓ سیاست گذاری و نظارت کارآمد بر تولید واردات و مصرف فرآورده های سلامت
- ✓ کنترل قاچاق فرآورده های دارویی و تجهیزات پزشکی...
- ✓ توسعه نظارت های مردم نهاد
- ✓ تنظیم مشارکت میان بخش خصوصی و بخش دولتی در ارائه خدمات سلامت
- ✓ مدیریت منابع سلامت از طریق نظام بیمه با محوریت وزارت بهداشت

### ۳-۴۳- تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه های سلامت.

- ✓ پوشش کامل نیازهای پایه درمان (پوشش جمعیتی، هزینه ای و خدمات)
- ✓ تجمیع منابع صندوق های بیمه گر پایه
- ✓ خرید خدمات سلامت با رویکرد سلامت محور (بهای سلامت پرداخت شود نه بیماری)
- ✓ مدیریت و تخصیص منابع با محوریت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- ✓ مشارکت عادلانه مردم در هزینه های سلامت از طریق سازوکارهای پیش پرداخت و متناسب با درآمد/ دارایی و بهره مندی از خدمات متناسب با نیاز
- ✓ تأمین منابع پایدار مالی در بخش سلامت
- ✓ افزایش سهم سلامت از درآمدهای ناخالص ملی
- ✓ شفاف سازی قانونمند درآمدها، هزینه ها و فعالیت ها در بخش سلامت
- ✓ مدیریت بهینه منابع با استفاده از نظام ارجاع و سطح بندی خدمات
- ✓ کاهش تقاضای القایی در خدمات سلامت...

### ۴-۴۳- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح بندی و ارجاع.

- ✓ ارتقاء حمایت های سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی با تمرکز بر محیط زندگی، کار و جامعه
- ✓ توسعه به اشتراک گذاری اطلاعات نظام های پایش
- ✓ تحکیم بنیان خانواده
- ✓ ترویج آموزش های اسلامی، معنوی و اخلاقی بمنظور افزایش آگاهی های عمومی
- ✓ ارتقاء بهداشت روان جامعه
- ✓ حمایت از مشارکت سازمانهای مردم نهاد در ارتقای شاخص های سلامت
- ✓ ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی
- ✓ توسعه عادلانه خدمات سلامت روان
- ✓ آموزش و نظارت در امر زایمان طبیعی و تقویت مراکز درمان ناباروری

- ✓ تأمین امنیت غذایی و تغذیه
- ✓ ترویج سبد غذایی مطلوب بومی
- ✓ توانمندسازی خانوارها در تامین و مصرف غذای سالم
- ✓ نظارت موثر بر تولید و عرضه مواد غذایی
- ✓ ارتقای شاخص برخورداری به آب آشامیدنی سالم مناطق شهری و روستایی
- ✓ کاهش و کنترل فرآورده های غیر ایمن
- ✓ آموزش گروههای آسیب‌پذیر در راستای استفاده بهینه از منابع غذایی در دسترس
- ✓ کمک به تکمیل سبد غذایی گروهها و مناطق آسیب‌پذیر
- ✓ استقرار و پایش مستمر نظام ایمنی غذایی
- ✓ بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از سبد غذایی سالم، مطلوب و کافی
- ✓ بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از آب پاک و سالم
- ✓ بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از امکانات ورزشی همگانی
- ✓ بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از فرآورده‌های بهداشتی ایمن
- ✓ حمایت از مشارکت سازمانهای مردم نهاد در ارتقای شاخص های سلامت...
- ✓ بازنگری، ارتقا و تعمیم استانداردهای اعتبار بخشی به کلیه موسسات درمانی تشخیصی کشور تا سطوح قابل قبول جهانی
- ✓ تشویق بخش‌های غیردولتی به ایجاد زیرساخت‌های نظام سلامت در ارائه خدمات
- ✓ توسعه مراکز دسترسی سطح ۲ و ۳ ارائه خدمات
- ✓ تدوین و بازنگری بسته خدمات پایه و تکمیلی سلامت
- ✓ ارتقای خدمات حمایتی مراقبتی جانبازان
- ✓ ارتقای خدمات حمایتی مراقبتی معلولین
- ✓ باز مهندسی فرآیندهای اصلی نظام شبکه بهداشتی و درمانی

## ◀ سیاست‌ها

### ◀ ۱-۴۳- تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای.

### ◀ ۲-۴۳- اصلاح ساختار نظام سلامت براساس بند ۷ سیاست‌های کلی سلامت.

- ✓ حمایت از انعقاد قراردادهای انتقال فناوری و تولید داروهای تحت لیسانس شرکت‌های معتبر
- ✓ پیاده‌سازی نظام اطلاع‌رسانی جامع فرصت‌های سرمایه‌گذاری صنایع دارویی، تجهیزات پزشکی، واکسن و محصولات زیستی
- ✓ توسعه برندهای ملی دارو، واکسن و تجهیزات پزشکی
- ✓ تضمین خرید مدت‌دار و محدود برای شرکت‌هایی که انتقال فناوری به کشور داشته‌اند
- ✓ فرهنگ‌سازی عموم مردم و ترغیب مصرف محصولات داخلی و اجتناب از محصولات خارجی
- ✓ تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان، مراکز رشد، پارک‌های علم و فن‌آوری و شهرک دانش سلامت
- ✓ تقویت ارتباط بین دستگاه‌های مرتبط با واکسن و داروهای بیولوژیک (از طریق شبکه‌سازی، انعقاد تفاهم‌نامه، ساختارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات، مطالعات چندمرکزی و ...)
- ✓ اولویت‌دهی به توسعه و تولید داروها و واکسن‌های خاص (نیازهای بومی، خلق ثروت، چندان‌بودن و ...)
- ✓ حمایت از تاسیس پایگاه‌های تولید فرآورده‌های دارویی، واکسن، بیولوژیک و تجهیزات پزشکی در بازارهای هدف
- ✓ اصلاح قوانین و ضوابط و آیین‌نامه‌ها در راستای حمایت از تولید داخل
- ✓ گسترش تجویز و مصرف منطقی دارو در کشور
- ✓ توسعه مطالعات فرآورده‌های دارویی و ملزومات پزشکی در سطح عرضه
- ✓ ایجاد و توسعه استانداردهای GXP مطابق با ضوابط بین‌المللی و اجرای صد در صدی در سه سال اول برنامه.
- ✓ استقرار سیستم کنترل کیفیت در خدمات و مدیریت کلیه‌ی آزمایشگاه‌های غذا و داروی دانشگاه‌ها
- ✓ تدوین نظام قیمت‌گذاری مبتنی بر تشویق و حمایت از کیفیت (برنامه برای افزایش رقابت در بازار و رفع انحصار، افزایش قدرت انتخاب برای خریداران، تطبیق نظام بیمه‌ای و نظام قیمت‌گذاری با WTO و برنامه‌های برای افزایش کیفیت در فرآورده‌های دارویی)
- ✓ یکپارچه‌سازی مدیریت اطلاعات آزمایشگاهی کنترل غذا و داروی کشور
- ✓ جلوگیری از ترویج و تجویز دارو‌ها و تجهیزات پزشکی از مسیرهای القایی و غیراخلاقی
- ✓ اجازه تجویز دارو و خدمات تشخیصی و درمانی و توانبخشی صرفاً بر مبنای نظام سطح‌بندی خدمات، راهنماهای بالینی، فارماکوپه و طرح ژنریک
- ✓ توسعه تولید واکسن‌های انسانی
- ✓ توسعه تولید فرآورده‌های مشتق از پلاسما
- ✓ مدیریت تامین تجهیزات پزشکی با اولویت حمایت از تولیدات داخلی استاندارد
- ✓ محدود سازی ورود دارو و تجهیزات پزشکی به بازار مبتنی بر ارزیابی‌های هزینه-فایده...

- ✓ تدوین دستورالعمل تشکیل شورای عالی بیمه سلامت در حوزه وزارت بهداشت با تناسب منطقی اعضا
- ✓ حمایت از سازمانهای مردم نهاد
- ✓ کاهش سهم پرداخت مستقیم مردم به حداکثر ۳۰ درصد و -کاهش درصد خانوارهای مواجه با هزینه های تاسف بار سلامت از ۳ درصد به یک درصد
- ✓ احصا و واگذاری امور تصدی گری به بخش غیر دولتی
- ✓ تصویب و تصحیح قانون هیئت امنای دانشگاه‌های علوم پزشکی
- ✓ تمرکززدایی در بیمارستان‌های آموزشی و غیرآموزشی
- ✓ افزایش نقش نظارتی و دیده بانی تولید
- ✓ تدوین روش و نقشه مشارکت خصوصی - عمومی در ارائه خدمات سلامت
- ✓ اجباری شدن بیمه پایه سلامت برای آحاد مردم
- ✓ یکپارچه سازی خدمات سلامت
- ✓ توسعه مشارکت بخش غیردولتی در ارائه خدمات سلامت

### ۳-۴۳- تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت.

- ✓ اولویت‌بندی خدمات سلامت در قالب تدوین بسته‌های خدمات سلامت پایه و تکمیلی
- ✓ همگانی ساختن بیمه پایه سلامت
- ✓ الزام به خرید کل خدمات پایه سلامت (جامع بهداشتی درمانی بازتوانی)
- ✓ تنظیم سازوکار و سیاستهای یکسان برای خریداران پایه سلامت
- ✓ تدوین و اجرای برنامه توسعه بیمه‌های تکمیلی در تناسب با بسته‌های خدمات پایه و ضروری
- ✓ تدوین و اجرای چارچوب‌های قانونی رقابتی‌شدن بازار بیمه‌های تکمیلی
- ✓ افزایش سهم دولت برای تأمین منابع بیمه‌ای و پوشش هزینه‌ای گروههای آسیب پذیر
- ✓ توسعه بیمه الکترونیکی در تعامل با سامانه پرونده الکترونیکی سلامت
- ✓ بازبینی روش و سهم مشارکت مالی پرداخت‌کنندگان پیش پرداخت
- ✓ افزایش سهم بیمه در گردش مالی نظام سلامت..
- ✓ ساماندهی حمایت خیرین از بیماری‌های صعب‌العلاج
- ✓ بهبود وضعیت عدالت عمودی و افقی در تأمین مالی خدمات سلامت
- ✓ اصلاح نظام پرداخت به ارائه‌کنندگان خدمات
- ✓ تجمیع منابع مالی و ساختار بیمه‌های سلامت پایه در ارائه خدمات با محوریت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی براساس بند ۷ سیاستهای کلی سلامت
- ✓ تأمین منابع نظام سلامت از طریق شناسایی منابع جدید

✓ جلب مشارکت بخش غیردولتی در تامین و ارایه خدمات سلامت...

#### ۴-۴- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع.

- ✓ استقرار نظام جامع و یکپارچه سلامت
- ✓ بازسازی، نوسازی و گسترش شبکه‌های بهداشت و درمان
- ✓ توسعه و تکمیل شبکه‌های بهداشت و درمان
- ✓ گسترش نظام مراقبت از عوامل خطر بیماری‌های غیرواگیر در سطح تمام شهرستانهای کشور
- ✓ گسترش برنامه مراقبت از تکامل کودکان شامل: ترویج تغذیه با شیر مادر، پایش رشد کودکان، اجرای برنامه‌های جدید ایمن‌سازی، مراقبت ادغام یافته ناخوشی‌های اطفال (مانا)، کنترل و پیشگیری کمبود ریز مغذی‌ها
- ✓ گسترش دسترسی مردم به خدمات سلامت دهان و دندان در مراکز وابسته به دولت
- ✓ ارتقاء برخورداری شاغلین از خدمات سلامت
- ✓ ارزیابی نظام‌مند و زنجیره‌ای کیفیت مواد غذایی در محیط‌های سه گانه جامعه، خانواده و مراکز عرضه و فروش مواد غذایی
- ✓ بازنگری و به روز رسانی برنامه‌های سلامت بر اساس اولویت‌های نظام سلامت، ارزشیابی‌ها و شواهد علمی به صورت نظام‌مند
- ✓ نظارت و ارتقاء کیفیت مراکز عرضه و فروش مواد غذایی توسط مردم
- ✓ تهیه پیوست سلامت برای قوانین و طرح‌های کلان توسعه‌ای
- ✓ بررسی‌های پیمایشی عوامل خطر بیماری‌های غیرواگیر و حوادث ترافیکی و جاده‌ای
- ✓ اجرای سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه تعالی جمعیت و خانواده، ارتقا نرخ باروری و سلامت و تکامل کودک
- ✓ گسترش آموزش‌های مهارت‌های زندگی، فرزندپروری، خودمراقبتی و جنسی زوجین
- ✓ بازنگری و اصلاح نظام ارایه خدمات سلامت روان و مراقبت از بیماران
- ✓ تعیین سهم و نقش دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی، بخش خصوصی و غیردولتی (سمن‌ها و شوراها) اسلامی در ارتقای سلامت روان
- ✓ بازنگری سیاست‌ها و فرایندهای تنظیم بازار در جهت هماهنگی با سیاست‌های امنیت غذا و تغذیه
- ✓ تثبیت قیمت مواد غذایی اساسی (شیر و لبنیات، گوشت، حبوبات)
- ✓ تدوین، بازنگری و تقویت قوانین و استانداردهای ملی مواد خوراکی و آشامیدنی
- ✓ ایجاد عوارض بر محصولات و فرآورده‌های غذایی آسیب‌رسان به سلامت و اختصاص درآمدهای حاصل برای تولید و افزایش دسترسی به مواد غذایی سلامت‌محور
- ✓ اجرای بسیج‌های آموزشی و فرهنگ سازی الگوی غذایی صحیح با تأکید بر کاهش مصرف قند، نمک و روغن و افزایش مصرف میوه و سبزی
- ✓ تدوین و اجرای بسته‌های آموزشی ویژه رسانه‌های جمعی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه جامع شناسایی غذاهای بومی، تعیین ارزش تغذیه‌ای آنها و معرفی به جامعه
- ✓ توسعه تعاونی‌های روستایی به منظور تأمین اقلام اساسی غذایی (سبزی، میوه، لبنیات و حبوبات) با قیمت مناسب
- ✓ هدف‌مند کردن یارانه‌های غذایی در جهت تأمین ریزمغذی‌ها در اقشار کم درآمد (دهک ۱ تا ۳)

- ✓ ایجاد مهارت‌های تغذیه‌ای در دختران در مقاطع بالایی تحصیلی به منظور اصلاح الگوی مصرف خانواده
- ✓ پیاده‌سازی سیستم بهبود کیفیت در واحدهای عرضه و توزیع مواد غذایی
- ✓ گسترش و بهسازی مراکز نگهداری و ذخیره‌سازی مواد غذایی (سیلو، انبار، سردخانه)
- ✓ نظارت بر مصرف هورمون و آنتی بیوتیک در مرغداری‌ها و دامداری‌ها
- ✓ ساماندهی تغذیه در مهد کودک‌ها، مدارس و مراکز آموزشی و مراکز نگهداری تجمعی، آسایشگاه‌های سالمندان، سربازخانه‌ها و سلف‌سرویس‌های دانشجویی
- ✓ تقویت سیستم پایش فرآورده‌های غذایی در سطح عرضه
- ✓ ساماندهی پایگاه تغذیه سالم مدارس
- ✓ شناسایی و کنترل شاخص‌های زیست محیطی اثرگذار بر سلامت
- ✓ اجرای برنامه CBI ابتکارات جامعه محور
- ✓ پایش شاخص‌های ملی و معیارهای منطقه‌ای و جهانی امنیت غذا و تغذیه...
- ✓ تدارک خدمات ویژه برای گروه‌ها و بخش‌های آسیب‌پذیر
- ✓ توسعه اورژانس هوایی جهت پوشش راه‌های فرعی و روستایی
- ✓ گسترش پایگاه‌های اورژانس شهرها و جاده‌های اصلی به منظور پوشش کامل حوادث و فوریت‌ها بر اساس سطح بندی
- ✓ طراحی و استقرار مدل ارتقای سلامت حاشیه نشین‌ها و افراد آسیب پذیر و افزایش دسترسی و بهره‌مندی از خدمات سلامت
- ✓ طراحی و استقرار سطح بندی خدمات سلامت
- ✓ اصلاح نظام پرداخت و ارتقا کیفیت ارایه خدمات
- ✓ استقرار نظام اعتبارسنجی ارایه‌کنندگان خدمت
- ✓ توانمندسازی مهارتی کارکنان نظام سلامت
- ✓ استقرار و ترویج نظام حاکمیت بالینی و تعیین استانداردهای کیفی و ایمنی خدمات
- ✓ استقرار نظام جامع یکپارچه ثبت خطاها، تخلفات و شکایات پزشکی و هماهنگ‌سازی نظام‌های رسیدگی‌کننده به آن‌ها
- ✓ ساماندهی و یکپارچه‌سازی نظام ارایه خدمات سلامت در بخش‌های دولتی، خصوصی و غیردولتی بر اساس برنامه سطح‌بندی
- ✓ ساماندهی زنجیره آزمایشگاهی و تصویربرداری با مشارکت بخش غیر دولتی
- ✓ توسعه گردشگری سلامت
- ✓ استقرار نظام جامع و یکپارچه مدیریت پسماندهای پزشکی و برقراری نظام ارزیابی، نظارت و پایش آن

## ◀ اقدامات اساسی

### ◀ ۱-۴۳- تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای.

### ◀ ۲-۴۳- اصلاح ساختار نظام سلامت براساس بند ۷ سیاست‌های کلی سلامت.

- ✓ ارایه لیست اقلام مولکولی دارویی به تفکیک اولویتی واردات، تولید داخلی، صادرات به صورت سالانه
- ✓ مطالعه و اعلام سالانه داروها و فرآورده های استراتژیک
- ✓ تجهیز آزمایشگاه ها و تأمین، آموزش و بروزرسانی نیروی انسانی آزمایشگاه ها
- ✓ شناساندن محصولات به متقاضیان خارجی
- ✓ تدوین برنامه جامع نظارت بر تولید فرآورده ها و مواد اولیه دارویی، واکسن، محصولات زیستی و ملزومات و تجهیزات پزشکی
- ✓ حمایت از کسب گواهی های بین المللی
- ✓ اخذ تاییدیه های بین المللی برای فرآورده های دارویی، واکسن، بیولوژیک و
- ✓ فعال سازی و تقویت واحدهای کنترل تجویز و مصرف منطقی دارو و تجهیزات پزشکی
- ✓ تدوین برنامه کمی برای کاهش مصرف و هزینه های دارو و تجهیزات پزشکی
- ✓ تعیین مشوق هایی جهت تولید و صادرات بخش دارو و تجهیزات
- ✓ اصلاح نظام قیمت گذاری دارو
- ✓ تدوین برنامه ایجاد شبکه هوشمند ردیابی زنجیره تأمین و مصرف دارو
- ✓ ایجاد سامانه نسخه الکترونیک
- ✓ تدوین و تنظیم راهنماهای تجویز و مصرف دارو و سایر کالاهای سلامت
- ✓ ارائه برنامه های تخصصی آموزشی با تمرکز بر بهره گیری از شواهد علمی در برخورد با تبلیغات دارویی برای مخاطبین گروه پزشکی
- ✓ ایجاد نظام کنترل دقیق ارائه داروها و تجهیزات در داروخانه ها به منظور کاهش امکان ارایه اقلام خارجی جای دارو های نسخه شده داخلی
- ✓ فعال سازی واحدهای ADR در کلیه مراکز درمانی کشور
- ✓ تشکیل فارماکوپه بیمارستانی در تمام بیمارستانهای کشور
- ✓ تشکیل کمیته های دارو و تجهیزات پزشکی در تمام بیمارستانهای کشور
- ✓ تهیه گزارش از بررسی نسخ جهت بازخورد به پزشکان
- ✓ تهیه و ارسال گزارشات عملکرد رفتار تجویز داروی پزشکان و انجام مداخلات اصلاحی
- ✓ تهیه نقشه های جامع و به تفکیک جغرافیایی (GIS) تجویز دارو در کشور
- ✓ تدوین بانک اطلاعاتی جامع کشوری تجویز دارو و سایر کالاهای سلامت و بهره برداری از آن در برنامه ریزی های دارویی

- ✓ تدوین، ابلاغ و استفاده از راهنماهای بالینی برای فرآورده‌های اولویت‌دار داروها، تجهیزات و ملزومات پزشکی
- ✓ روزآمد سازی فهرست داروهای رسمی ایران متناسب با نیازها و امکانات کشور
- ✓ بازنگری فهرست داروهای مشمول بیمه و یارانه
- ✓ تدوین نظام ملی دارویی کشور
- ✓ ایجاد امکان دسترسی اطلاعات سلامت سایر سازمان‌ها به وزارت بهداشت
- ✓ تجمیع و مدیریت منابع مالی سلامت از طریق خریدار واحد با محوریت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ✓ کلیه اعتباراتی که از محل منابع عمومی برای بیمه پایه سلامت اختصاص می‌یابد در قوانین بودجه سنواتی ذیل وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تجمیع می‌شود تا از طریق طریق نظام بیمه سلامت با محوریت وزارت بهداشت از طریق مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت برای خرید راهبردی خدمات سلامت هزینه گردد.
- ✓ راهاندازی نظام پایش و ارزشیابی ملی نظام ارایه خدمات سلامت در وزارت بهداشت
- ✓ یکپارچه سازی خدمات سلامت از طریق تشکیل سازمان ارایه خدمات سلامت وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی خواهد بود. این سازمان، مدیریت، تأمین و ارایه خدمات سلامت در سطح مراکز بهداشتی، درمانی و بیمارستانهای وابسته به وزارت بهداشت را به عهده خواهد گرفت.
- ✓ خدمات سلامت توسط موسسات دولتی و عمومی و خصوصی با رعایت قوانین و خط مشی های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ارائه می‌شود.
- ✓ مقررات اداری استخدامی تشکیلاتی مالی و معاملاتی سازمان و بیمارستانهای وابسته بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاههای اجرایی از جمله قانون محاسبات عمومی و قانون برگزاری مناقصات و قانون مدیریت خدمات کشوری، به تصویب هیات امنای سازمان مرکب از وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی، رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و سه نفر صاحب نظر به انتخاب وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی تصویب می‌گردد.
- ✓ استقرار کامل نظام بیمه پایه اجباری
- ✓ تدوین بسته‌های خدمت بیمه پایه و مکمل
- ✓ ایجاد نظام پایش، نظارت و ارزشیابی سلامت
- ✓ تقویت دبیرخانه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی کشور و کارگروه‌های تخصصی
- ✓ تدوین سند ملی ایمنی زنجیره مواد غذایی از مزرعه تا سفره (تولید، نگهداری، فراوری، توزیع و عرضه)
- ✓ تدوین و اجرای سند ملی ارتقا رشد و تکامل دوران خردسالی
- ✓ اجرای برنامه جامع ارتقای سلامت روان کشور
- ✓ بازنگری قانون جامع بهداشت محیط کشور
- ✓ تدوین برنامه های کنترل و کاهش بیماریهای واگیر مقاربتی (H.P.V, S.T.D, HIV و ...)
- ✓ تدوین برنامه ارتقای فرهنگ سلامت (تغذیه، تحرک، تناسب اندام، پرهیز از مصرف دخانیات و الکل، رفتارهای پرخطر)
- ✓ تدوین سند یکپارچه مدیریت عوامل خطر بیماری‌ها (دیابت، سرطان، قلب و عروق، تنفسی، اسکلتی - عضلانی و ژنتیکی)
- ✓ تدوین و اجرای سند ملی پیشگیری از سوانح و حوادث
- ✓ تدوین برنامه ساماندهی گروهها و افراد دارای رفتارهای پر خطر

### ۳-۴۳- تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت.

- ✓ استقرار نظام پرداخت ترکیبی با محوریت سرانه و پاداش به ازای کیفیت در سطح اول ارائه خدمات سلامت
- ✓ استقرار نظام پرداخت آینده‌نگر با محوریت بودجه گلوبال و پرداخت ترکیب موارد در سطوح دوم به همراه پاداش به ازای کیفیت و کمیت
- ✓ استقرار نظام پرداخت عملکردی به منابع انسانی سلامت به ازای کمیت و کیفیت
- ✓ تشکیل شورای عالی بیمه سلامت و استقرار دبیرخانه آن در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با ترکیب متناسب تولیدی
- ✓ تدوین، تصویب و اجرای برنامه افزایش منابع مالیاتی از طریق تعریف منابع جدید مالیاتی (منابع حاصل از وقف، توریسم درمانی، خمس، ذکات و سایر وجوه شرعی)
- ✓ تدوین برنامه اجرایی افزایش سهم دولت و بیمه‌ها در کل هزینه‌های سلامت
- ✓ تخصیص هدفمند یارانه به بخش سلامت و توزیع هدفمند آن‌ها در درون نظام سلامت
- ✓ تغییر در مدیریت مراکز بهداشتی درمانی با رویکرد واگذاری مدیریتی و کاهش تصدی‌گری دولت
- ✓ راهاندازی کامل سیستم ثبتی گردآوری داده‌های مالی بخش سلامت
- ✓ تدوین برنامه ویژه برای مدیریت هزینه‌ها و بیماران در معرض هزینه‌های فاجعه‌آمیز
- ✓ شناسایی، تعیین و اخذ عوارض بر کالاها و خدمات و رفتارهای آسیب رسان سلامت
- ✓ تعیین و اجرای مصادیق آسیب‌رسان سلامت
- ✓ تکمیل تمام فازهای چهارگانه طرح نظام نوین مالی با تأکید بر تهیه گزارشات مالی، هزینه‌ای و عملکردی برای کلیه واحدها که مبنای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد قرار گیرد
- ✓ ایجاد سامانه نظام‌مند حساب‌های ملی سلامت با تأکید بر داده‌های ثبتی...
- ✓ ایجاد ساختار تنظیم‌کننده مقررات و سیاست‌گذاری بیمه‌های سلامت در وزارت بهداشت
- ✓ اصلاح ساختار بیمه‌ای کشور با رویکرد پوشش همگانی کلیه آحاد جامعه در طول برنامه
- ✓ استقرار پرونده الکترونیک سلامت و نظام جامع مدیریت اطلاعات سلامت
- ✓ تقویت منابع نظام سلامت:
- ✓ برای ارتقای سلامت و تکمیل پوشش و بهبود کیفیت خدمات اورژانس پیش بیمارستانی و بیمارستانی، ۱٪ فروش بلیط حمل و نقل عمومی زمینی، هوایی و دریایی، حق بیمه‌ی حوادث همه‌ی ساختمان‌های کشور و عوارض فروش خودروهای داخلی و ۵٪ جرایم تخلفات راهنمایی و رانندگی و ۵٪ واردات خودرو با ارزش (FOB)، به عنوان عوارض سلامت، به حساب درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منظور تا همه ساله از طریق مبادله موافقتنامه هزینه گردد.
- ✓ توسعه بیمارستانهای مشارکتی (دولتی-خصوصی)
- ✓ تضمین خرید خدمات سلامت از سرمایه‌گذاران اعم از خارجی و داخلی با قیمت توافقی یا رقابتی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ✓ سرمایه‌گذاری در بخش سلامت، براساس ترتیبات قراردادی شناخته شده، از جمله: ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT)، ساخت بهره‌برداری پرداخت اجاره به سرمایه‌پذیر و انتقال (BOLT)، ساخت انتقال، پرداخت اجاره به سرمایه‌گذار (BTL)، ساخت، مالکیت و بهره‌برداری و انتقال (BOO)، تجهیز و بازسازی، مالکیت و بهره‌برداری (ROO)، تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری و انتقال (ROT) و بیع متقابل (BUY BACK)
- ✓ تعیین تعرفه‌های واقعی در بخش دولتی و خصوصی به استناد بند ۸ ماده ۱ و مواد ۸ و ۹ قانون بیمه همگانی خدمات درمانی با مرجعیت سازمان مدیریت و برنامه ریزی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سازمان نظام پزشکی

- ✓ تغییر ساختار اداره‌ی بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی و هیأت امنایی کردن آن‌ها با داشتن اختیارات مالی، اداری و استخدامی و استقلال مالی به گونه‌ای که همه‌ی درآمدهای بیمارستان از محل منابع عمومی و بیمه‌ها و پرداختی‌های مردم صرفاً در مقابل خدمات (درمانی، تشخیصی، آموزشی و پژوهشی) و یا کمک‌های مردمی یا وجوهات شرعیه (با نظر مراجع عظام تقلید) به حساب درآمدی که توسط خزانه برای هریک از بیمارستانها ایجاد می‌شود واریز و معادل آن مستقیماً توسط خزانه به حساب هزینه‌ای بیمارستان واریز شود.
- ✓ تدوین راهنماهای بالینی و استانداردهای خدمات درمانی
- ✓ تجمیع منابع مالی و ساختار بیمه‌های درمان پایه در ارائه خدمات با محوریت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

#### ۴-۴۳- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع.

- ✓ تدوین و اجرای برنامه کاهش و کنترل مصرف دخانیات
- ✓ تدوین و اجرای برنامه افزایش تحرک مردم
- ✓ تدوین و اجرای برنامه کاهش سوء مصرف مواد
- ✓ تدوین و اجرای برنامه ترویج سبک زندگی سالم
- ✓ تدوین و اجرای برنامه کنترل تولید؛ عرضه و تبلیغ خدمات وکالاهای آسیب رسان سلامت
- ✓ تدوین و اجرای برنامه ارتقای سطح ایمنی و کاهش خطر واحدهای ارائه خدمات بهداشتی درمانی در برابر حوادث و بلایا
- ✓ تدوین و اجرای برنامه ارتقای آمادگی و تاب‌آوری جمعیت عمومی کشور
- ✓ استقرار برنامه کاهش عوامل زیان‌آور محیط کار
- ✓ افزودن وارنیش فلوراید برای کودکان و آموزش بهداشت دهان و دندان در بسته خدمات پیشگیری
- ✓ ادغام مراقبت‌ها و خدمات بهداشت دهان و دندان در شبکه بهداشتی-درمانی
- ✓ استقرار سامانه جامع هشدار سریع آلودگی هوا
- ✓ استقرار برنامه‌های مراقبتی محیط، جامعه و افراد
- ✓ تدوین و اجرای برنامه جامع ایجاد توانمندی حل مسئله در جوانان و زوجین
- ✓ ارائه خدمات ویژه به زوجین نابارور در قالب بیمه
- ✓ اجرای برنامه سلامت و تکامل سال‌های اولیه زندگی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه استفاده از بخش خصوصی در ارائه خدمات تحکیم بنیان خانواده
- ✓ تدوین و اجرای برنامه جامع حمایتی از سالمندان
- ✓ بازطراحی برنامه‌های سلامت روان در قالب استاندارد «برنامه‌های سلامت»
- ✓ - تهیه و پخش تیزرهای آموزشی، تبلیغی و ترویجی سلامت روان با اولویت موضوعات عوامل خطر اجتماعی سلامت روان
- ✓ راه‌اندازی سامانه ثبت اطلاعات خدمات بهداشتی-درمانی و کاهش آسیب اعتیاد
- ✓ تدوین و اجرای پروتکل مدیریت استرس

- ✓ استقرار برنامه پیشگیری از سوانح و حوادث با تمرکز بر حوادث ترافیکی..
- ✓ استقرار شبکه ملی پایش غذا (پایش محصولات غذایی، آرایشی و بهداشتی)
- ✓ برچسب‌گذاری اجباری ( ترکیبات و زمان مجاز مصرف) محصولات غذایی ، آرایشی و بهداشتی
- ✓ نظارت و به‌روزرآوری زنجیره ایمنی غذا به صورت یکپارچه و بر اساس ارزیابی خطر
- ✓ تدوین سبد غذایی مطلوب جامعه، متناسب با گروه‌های سنی
- ✓ نظارت بر تولید و عرضه مواد غذایی و آشامیدنی با رویکرد و آگاهی به مردم و بخش خصوصی
- ✓ اجرای برنامه مکمل یاری برای گروه‌های در معرض خطر
- ✓ اجرای سند کاهش مصرف نمک، شکر و چربی
- ✓ غنی‌سازی مواد غذایی عمده با هدف افزایش دسترسی گروه‌های آسیب‌پذیر تغذیه‌ای از جمله غنی‌سازی اجباری شیر مدارس با ویتامین D و غنی‌سازی اجباری آرد با ویتامین D و روی علاوه بر آهن و اسید فولیک
- ✓ تدوین برنامه ملی پیشگیری و کنترل اضافه وزن و چاقی
- ✓ ادغام خدمات مشاوره تغذیه‌ای در مراکز بهداشتی، درمانی
- ✓ تدوین، توسعه و اجرای برنامه‌های مکمل‌یاری گروه‌های آسیب‌پذیر
- ✓ تدوین و اجرای برنامه جامع بهسازی منابع و تاسیسات آب آشامیدنی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه تامین آب آشامیدنی سالم در مناطق فاقد دسترسی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه حفاظت از منابع تامین آب آشامیدنی در برابر آلودگی ها
- ✓ تدوین و اجرای برنامه ایمنی آب آشامیدنی کشور
- ✓ تدوین و اجرای برنامه ارتقای آگاهی، جلب مشارکت مردم در مصرف بهینه آب
- ✓ تدوین و اجرای برنامه کاهش سموم و آلاینده ها و کودهای شیمیایی در مزارع کشاورزی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه کاهش ورود پس آب به مزارع کشاورزی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه کاهش استفاده از روغن ترانس و اسیدهای چرب اشباع در صنایع غذایی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه کاهش استفاده از قند در محصولات غذایی به ویژه در نوشابه ها و آبمیوه ها
- ✓ تدوین و اجرای برنامه کاهش استفاده از نمک در صنایع غذایی
- ✓ تدوین و اجرای برنامه برچسب گذاری محصولات خوردنی، آشامیدنی و آرایشی...
- ✓ تدوین برنامه جامع مراقبتی، حمایتی برای جانبازان
- ✓ تدوین برنامه جامع مراقبتی، حمایتی برای جامعه معلولان کشور
- ✓ تدوین و اجرای برنامه بهبود ایمنی بیمار و بیمارستان دوستدار ایمنی
- ✓ تدوین استانداردها و راهنماهای بالینی مبتنی بر شواهد
- ✓ استقرار نظام ارجاع در خدمات سلامت
- ✓ ارائه خدمات بی قید و شرط به مراجعه‌کنندگان اورژانس

- ✓ تدوین روش و نقشه مشارکت خصوصی-عمومی در ارائه خدمات سلامت
- ✓ توسعه بیمارستانهای هیات امنایی
- ✓ توسعه بیمارستانهای مشارکتی (دولتی-خصوصی)
- ✓ توسعه جامع خدمات اورژانس بیمارستانی و پیش‌بیمارستانی
- ✓ بازنگری سطح بندی خدمات در کشور با رویکرد واگذاری اختیارات به استان ها
- ✓ آمایش سرزمین و ایجاد زنجیره تشخیص و درمان سرطان با مشارکت بخش غیر دولتی
- ✓ طراحی مدل مناسب خرید راهبردی خدمات سلامت و خرید عملکردی کلیه خدمات
- ✓ تدوین و استفاده از راهنماهای طبابت بالینی در نظام ارایه خدمات سلامت
- ✓ استقرار نظام جامع و یکپارچه ثبت خطاها، تخلفات و شکایات پزشکی و همچنین هماهنگ‌سازی نظام‌های رسیدگی کننده به آنها با مرجعیت سازمان نظام پزشکی
- ✓ استقرار پرونده الکترونیک سلامت و نظام جامع مدیریت اطلاعات سلامت
- ✓ تدوین تعرفه ها ی واقعی در بخش دولتی و خصوصی به استناد بند ۸ ماده ۱ و مواد ۸ و ۹ قانون بیمه همگانی خدمات درمانی با مرجعیت سازمان مدیریت و برنامه ریزی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سازمان نظام پزشکی
- ✓ طراحی مدل مناسب خرید خدمات پسماند با در نظر گرفتن ضوابط و ملاحظات زیست محیطی
- ✓ استقرار نظام جامع مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی در مراکز درمانی دولتی و خصوصی با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست



۴۴- توسعه تربیت بدنی و ورزش همگانی.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری -فرهنگ و هنر، ورزش و جوانان، زنان و خانواده -ورزش و جوانان

### ◀ اهداف کلی

- ✓ رشد و گسترش ورزش همگانی
- ✓ حمایت از ورزش قهرمانی
- ✓ افزایش نسبت جوانان بهره‌مند از برنامه‌های فراغتی
- ✓ افزایش مشارکت اجتماعی نظام‌مند جوانان

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | اهداف کلی بخش           | اهداف کمی                                                                                                            |       | وضع موجود (۱۳۹۳) | پایان برنامه ششم توسعه (۱۳۹۹) |
|------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------|-------------------------------|
|      |                         | عنوان                                                                                                                | واحد  |                  |                               |
| ۱    | رشد و توسعه ورزش همگانی | ارتقاء سطح فعالیت جسمانی مردم کشور                                                                                   | درصد  | ۲۴               | ۳۶                            |
| ۲    | رشد و توسعه ورزش همگانی | افزایش جمعیت روستایی و عشایری مشارکت کننده در ورزش همگانی کشور                                                       | درصد  | ۱.۱۴             | ۷                             |
| ۳    | رشد و توسعه ورزش همگانی | افزایش مشارکت جمعیت کارگری کشور                                                                                      | درصد  | کمتر از ۱۰       | ۲۰                            |
| ۴    | رشد و توسعه ورزش همگانی | افزایش میزان جمعیت معلول و جانباز دارای فعالیت بدنی منظم                                                             | درصد  | کمتر از ۱۰       | ۲۰                            |
| ۵    | حمایت از ورزش قهرمانی   | ارتقاء رتبه کشور در بازی‌های آسیایی (بازی‌های آسیایی ۲۰۱۸ اندونزی)                                                   | رتبه  | ۵                | جزء ۴ تیم اول آسیا            |
| ۶    | حمایت از ورزش قهرمانی   | ارتقاء رتبه کشور در بازی‌های المپیک (المپیک ۲۰۲۰ ژاپن)                                                               | رتبه  |                  | جزء ۲۰ تیم اول جهان           |
| ۷    | حمایت از ورزش قهرمانی   | افزایش مدال‌آوری زنان در بازی‌های آسیایی                                                                             | تعداد | ۱۶               | ۲۰                            |
| ۸    | حمایت از ورزش قهرمانی   | میزبانی رویداد ورزشی بین‌المللی                                                                                      | تعداد | -                | ۵۰                            |
| ۹    | رشد و توسعه ورزش همگانی | توسعه و حمایت از باشگاه‌های ورزشی به عنوان نیروی محرکه پیشرفت ورزش (ایجاد ۵۰ باشگاه ورزشی به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت) | تعداد | ۱۵۰۰۰            | ۳۳۰۰۰                         |
| ۱۰   | رشد و توسعه ورزش همگانی | ارتقاء شیوه‌های استعدادیابی و کشف و پرورش استعدادهای ورزشی (پرورش یک قهرمان به ازای هر ۱۰۰۰۰ نفر جمعیت)              | نفر   | ۲۵۰۰             | ۷۵۰۰                          |
| ۱۱   | رشد و توسعه ورزش همگانی | بهره‌برداری از پروژه‌های نیمه تمام ورزشی                                                                             | درصد  | -                | ۵۰                            |

| ردیف | اهداف کلی بخش           | اهداف کمی                                                                             |      | وضع موجود (۱۳۹۳) | پایان برنامه ششم توسعه (۱۳۹۹) |
|------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|------|------------------|-------------------------------|
|      |                         | عنوان                                                                                 | واحد |                  |                               |
| ۱۲   | رشد و توسعه ورزش همگانی | افزایش سهم ورزش در تولید ناخالص داخلی کشور                                            | درصد | کمتر از ۰.۵      | ۱                             |
| ۱۳   | رشد و توسعه ورزش همگانی | ارتقاء سطح آمادگی جسمانی و تناسب اندام کودکان و نوجوانان برای فعال بودن از جهت جسمانی | درصد | -                | ۲۵                            |
| ۱۴   | رشد و توسعه ورزش همگانی | مستندسازی اماکن ورزشی دارای معارض                                                     | درصد | -                | ۵۰                            |

#### راهنماها

- ✓ توسعه متوازن و متعادل عرصه‌ها و فضاها و ورزشی
- ✓ آماده‌سازی بسترهای حقوقی، فرهنگی و اجتماعی ورزش بانوان
- ✓ ارتقاء سهم ورزش همگانی در سلامتی و کیفیت زندگی مردم
- ✓ پایدارسازی درآمدهای بخش ورزش
- ✓ ارتقاء فرهنگ اسلامی - ایرانی در محیط‌های ورزشی
- ✓ دانش‌بنیان نمودن ورزش کشور
- ✓ توسعه تربیت بدنی و ورزش دانش‌آموزی
- ✓ توسعه تربیت بدنی و ورزش دانشجویی
- ✓ توسعه علمی ورزش قهرمانی
- ✓ توسعه علمی ورزش حرفه‌ای
- ✓ توسعه ورزش در سطوح پایه در فدراسیون‌ها
- ✓ توسعه ورزشهای باستانی و زورخانه ای
- ✓ تقویت نظام عادلانه منابع مالی، فیزیکی و انسانی بین رشته‌های مختلف ورزشی
- ✓ بسترسازی در حوزه اوقات فراغت جوانان با رویکرد بهره‌گیری مطلوب از ظرفیت‌ها
- ✓ فرهنگ سازی با رویکرد تقاضامحوری و استمرار، پویایی و پیوستگی در اجرای برنامه‌های فراغتی جوانان
- ✓ غنی سازی اوقات فراغت جوانان
- ✓ توانمندسازی سازمان‌های مردم نهاد جوانان با رویکرد نهادسازی و ظرفیت سازی
- ✓ رشد کمی سازمان‌های مردم نهاد جوانان

#### سیاست‌ها

- ✓ بهره‌ور نمودن استفاده از اماکن ورزشی
- ✓ ساماندهی فضاها و ورزشی موجود

- ✓ بهبود نگهداری، تعمیرات و نوسازی اماکن ورزشی
- ✓ توسعه فضاهای ورزشی بر اساس آمایش سرزمین و نیازهای هر منطقه
- ✓ تسریع روند واگذاری فضای ورزشی - توسعه فضاهای ورزشی خاص معلولین و جانبازان
- ✓ توسعه و آماده‌سازی فضاهای ورزشی خاص بانوان
- ✓ ارتقاء علمی و فنی نیروی انسانی ورزش بانوان در سطح
- ✓ ارتقاء جایگاه بین‌المللی ورزش بانوان با رعایت موازین اسلامی
- ✓ بهبود نگرش عمومی نسبت به اهمیت و تاثیرگذاری ورزش همگانی
- ✓ توسعه ورزش در مناطق روستایی و عشایری
- ✓ توسعه و ترویج ورزش‌های سنتی، بومی و محلی
- ✓ مشارکت نهادهای عمومی غیردولتی در اجرای برنامه‌های ورزش همگانی
- ✓ فرهنگ‌سازی در زمینه توسعه ورزش همگانی جانبازان و معلولین
- ✓ بهره‌مندی از ظرفیتهای بخش خصوصی و بازارهای مالی داخلی و خارجی در توسعه ورزش
- ✓ بهره‌برداری از منابع جدید درآمدی جهت توسعه ورزش
- ✓ فرهنگ‌سازی از طریق رسانه‌های جمعی
- ✓ مبتنی نمودن کلیه فعالیت‌های بخش ورزش بر یافته‌های پژوهشی
- ✓ ارتقاء کیفیت و کمیت اجرای درس تربیت بدنی در مدارس
- ✓ تقویت نقش و سهم تربیت بدنی در فعالیت‌های اوقات فراغت دانش‌آموزان
- ✓ توانمندسازی و بهسازی نیروی انسانی تربیت بدنی و ورزش دانش‌آموزی کشور
- ✓ تقویت نقش و سهم ورزش در فعالیت دانشجویان
- ✓ نهادینه کردن تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری در فدراسیون‌ها و برنامه‌های عملیاتی
- ✓ آموزش و بهسازی نیروی انسانی متخصص در عرصه‌های ورزش قهرمانی
- ✓ ایجاد نظام مدیریت استعدادیابی (کشف، پرورش، ارتقاء و...) تامین منابع مالی
- ✓ ساماندهی و تدوین الگوی نظام مند مربیگری ورزش قهرمانی بویژه مربیگری تیم‌های ملی
- ✓ ایجاد نظام ملی مسابقات ورزشی
- ✓ ایجاد بسترهای حقوقی و حمایت قانونی در راستای توسعه باشگاهداری حرفه‌ای
- ✓ توسعه حرفه‌ای‌گری در مدیریت ورزش کشور
- ✓ اولویت بخشی به برنامه‌های رده‌های سنی و پایه
- ✓ توسعه و ترویج ورزش‌های باستانی و زورخانه‌ای
- ✓ تعامل فعال با فدراسیون بین‌المللی مربوطه
- ✓ تغییر نظام توزیع کمک‌های مالی از منطق هزینه ایجاد شده به منطق هزینه فایده
- ✓ بازنگری در نظام ارزیابی عملکرد فدراسیون‌ها و هیات‌ها برای تخصیص منابع

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ استاندارد سازی اماکن ورزشی
- ✓ چند منظوره نمودن استفاده از اماکن ورزشی
- ✓ تهیه اسناد مالکیت کلیه اماکن ورزشی موجود و در دست احداث
- ✓ رفع معارضین کلیه اماکن موجود و در دست احداث
- ✓ تهیه بانک اطلاعاتی معارضین
- ✓ تهیه شناسنامه اماکن ورزشی موجود و در دست احداث
- ✓ تهیه بانک اطلاعات از شرکت‌ها و اشخاص ارائه کننده خدمات نگهداری
- ✓ تدوین برنامه نگهداری، تعمیرات و نوسازی اماکن
- ✓ تهیه سند توسعه اماکن ورزشی برای هر منطقه در کشور
- ✓ اجرای برنامه آمایش سرزمین ورزشی
- ✓ گسترش زیرساخت‌های ورزش همگانی
- ✓ همکاری با نهادها و دستگاه‌های اجرایی جهت تامین زمین با کاربری ورزشی
- ✓ تکمیل اماکن ورزشی در حال ساخت با رعایت شرایط لازم برای حضور ورزشکاران جانباز و معلول
- ✓ مناسب سازی اماکن و فضاهای ورزشی موجود جهت بهره‌برداری جانبازان و معلولین
- ✓ ایمن سازی و سالم سازی فضاهای ورزشی خاص بانوان
- ✓ استفاده بهینه از اماکن ورزشی موجود
- ✓ علمی نمودن فرآیند استعدادیابی دختران و بانوان ورزشکار
- ✓ ایجاد نظام سطح‌مند آموزش و تربیت مدرس
- ✓ توسعه ارتباط و تعامل با مراکز آموزشی و پژوهشی ورزش بانوان
- ✓ توسعه آموزش و پژوهش‌های کاربردی در ارتقاء بهره‌وری ورزش بانوان
- ✓ توسعه مسابقات ورزشی بانوان با رعایت موازین اسلامی
- ✓ بستر سازی جهت بهره‌گیری از پوشش مطلوب در ورزش بانوان
- ✓ توسعه رشته‌ها و مواد مسابقات ورزشی ویژه بانوان
- ✓ تبلیغات فراگیر رسانه‌ای برای ترویج ورزش همگانی
- ✓ برگزاری همایش‌های عمومی ورزش همگانی
- ✓ برگزاری جشنواره‌های ورزش همگانی
- ✓ برگزاری جشنواره‌ها و المپیادهای ورزش روستایی و عشایری
- ✓ احیاء ورزش‌های سنتی، بومی و محلی
- ✓ اصلاح نظام مدیریت ورزش همگانی
- ✓ پیگیری اجرای ورزش صبحگاهی در مدارس، کارخانجات
- ✓ پیگیری اجرای ورزش کارکنان دولت، کارگران و .....
- ✓ اجرایی نمودن تفاهم‌نامه همکاری با سازمان بسیج برای فعال نمودن پایگاه‌های بسیج در اجرای برنامه‌های متنوع ورزش همگانی در طول سال
- ✓ بهره‌مندی از ظرفیت‌های سازمان بسیج در تبلیغات ورزش همگانی در مساجد، حسینیه‌ها و پایگاه‌ها

- ✓ ساماندهی ورزش محلات با همکاری شهرداری‌ها
- ✓ توسعه ورزش صبحگاهی، عصرگاهی و شامگاهی در موقعیت‌های مختلف شهری
- ✓ برگزاری دوره‌ها و کلاسهای آموزشی (تربیت مربی، کلاسبند)
- ✓ راه‌اندازی ایستگاه‌های سلامت در شهرها و مراکز استان‌ها
- ✓ اجرای طرح ورزش در منزل
- ✓ برگزاری همایشها، جشنواره‌ها و مسابقات فرهنگی - ورزشی
- ✓ برگزاری روز ملی پارالمپیک در سطح کشور
- ✓ توسعه طراحی، تولید و توزیع تجهیزات ورزشی مورد نیاز ورزش جانبازان و معلولین
- ✓ توسعه ورزش همگانی در مراکز آسایشگاهی
- ✓ مشارکت با بخش خصوصی برای بازسازی و نوسازی اماکن و فضاهای ورزشی
- ✓ اصلاح نظام کمک‌های مالی وزارت به فدراسیون‌ها
- ✓ اصلاح نظام کمک‌های مالی وزارت به هیات‌ها
- ✓ اصلاح نظام ارزیابی عملکرد فدراسیون‌ها
- ✓ طراحی و تدوین نظام چگونگی حمایت از باشگاه‌های خصوصی
- ✓ خصوصی سازی ورزش حرفه‌ای
- ✓ بسترسازی جهت رفع موانع سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی
- ✓ پایدار سازی درآمدهای رسانه‌ای و تبلیغاتی
- ✓ توسعه گردشگری ورزشی
- ✓ توسعه و تجاری سازی صنایع ورزشی
- ✓ حمایت از کارآفرینان بخش ورزش
- ✓ تدوین نظام جامع فرهنگی ورزش کشور
- ✓ استقرار نظام‌نامه اخلاق ورزشی
- ✓ استقرار برنامه جامع مبارزه با دوپینگ
- ✓ بومی سازی تجارب موفق سایر کشورها در توسعه ورزش
- ✓ تدوین و اجرای نظام‌نامه جامع پژوهشی
- ✓ تدوین و اجرای نظام‌نامه جامع آموزشی
- ✓ استانداردسازی فعالیت‌ها و تجهیزات ورزشی
- ✓ برنامه ریزی آموزشی و درسی تربیت‌بدنی مقاطع مختلف تحصیلی
- ✓ ایجاد نظام نظارت بر اجرای درس تربیت‌بدنی مدارس کشور
- ✓ نهادینه کردن سواد حرکتی
- ✓ توسعه فعالیت‌های فوق برنامه ورزشی دانش‌آموزان به عنوان مکمل ساعت درس تربیت‌بدنی
- ✓ توسعه و ترویج ورزش همگانی
- ✓ ارتقاء سطح علمی و عملی منابع انسانی حوزه تربیت بدنی و ورزش دانش‌آموزی
- ✓ بهرمندی از ظرفیت علمی مراکز آکادمیک ( بویژه دانشگاه فرهنگیان ) در ارتقاء علمی تربیت بدنی و ورزش دانش‌آموزی

- ✓ توسعه برنامه‌های ورزش قهرمانی دانشجویان
- ✓ توسعه برنامه‌های ورزش همگانی دانشجویان
- ✓ برنامه جامع اصلاح مقررات انتخاب و انتصاب مسئولین در فدراسیونها
- ✓ استقرار سامانه آمار و اطلاعات نیروی انسانی ورزش
- ✓ ارتقاء سطح علمی مربیان
- ✓ برگزاری دوره‌های آموزشی (تربیت مربی، داوری، مدیرورزشی، کلاسبند) در ورزش جانبازان و معلولین
- ✓ راه اندازی مراکز ورزش قهرمانی کلیه استانها با استفاده از فضاهای موجود
- ✓ افزایش ظرفیت بهره برداری از مراکز ورزش قهرمانی
- ✓ استقرار نظام علمی استعدادیابی
- ✓ هدفمند کردن نحوه انتخاب مربیان تیم های ملی
- ✓ استقرار نظام مبتنی بردانش و تجربه مربیان ورزش قهرمانی
- ✓ ایجاد الگوی مطلوب برگزاری لیگ ها
- ✓ برگزاری مسابقات هدفمند در برنامه های عملیاتی
- ✓ تشکیل کانونهای صنفی دست اندرکاران ورزش حرفه ایی
- ✓ برنامه آموزش یکپارچه مدیران ورزشی
- ✓ تدوین مقررات انتخاب یا انتصاب مدیران حرفه ای
- ✓ حمایت از برنامه های رده سنی پایه در فدراسیونها
- ✓ احیا و گسترش ورزشهای باستانی و زورخانه ای
- ✓ حمایت از فدراسیون بین المللی ورزشهای زورخانه ای

۴۵- فرهنگ‌سازی و ایجاد زمینه‌ها و ترتیبات لازم برای تحقق  
سیاست‌های کلی جمعیت .



## ◀ عنوان فرابخش: جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - جمعیت

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش نرخ باروری به بالاتر از سطح جانشینی
- ✓ تحکیم بنیان خانواده
- ✓ کاهش میزان مرگ و میر نوزادان
- ✓ ارتقاء جایگاه و منزلت سالمندان
- ✓ مدیریت مهاجرت
- ✓ نرخ ناباروری در حد طبیعی (نرم جهانی)
- ✓ رصد مستمر تحولات جمعیتی

### ◀ راهبردها

- ✓ تمرکز ویژه بر کاهش میانگین سن در اولین ازدواج
- ✓ معرفی و ترویج الگوی مناسب فرزندآوری
- ✓ مدیریت افزایش نرخ باروری در اقشار و مناطق مختلف
- ✓ تعیین بارداری های پرخطر و کاهش سهم آنها
- ✓ کاهش نرخ ناباروری
- ✓ تعریف و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی
- ✓ افزایش منزلت و کرامت سالمندان
- ✓ کاهش مهاجرت به کلانشهرها
- ✓ مدیریت مهاجرت به داخل و خارج
- ✓ تقویت و نهادینه کردن نظام رصد جمعیت کشور
- ✓ باز توزیع جمعیت در پهنه سرزمین

### ◀ سیاست ها

- ✓ افزایش سطح آگاهی عمومی درخصوص عوامل مؤثر بر ناباروری
- ✓ افزایش تسهیلات و حمایت های بیمه ای برای درمان ناباروری
- ✓ افزایش آگاهی عمومی از دلایل لزوم افزایش نرخ باروری به بالاتر از سطح جانشینی
- ✓ افزایش آگاهی عمومی در خصوص معضلات ناشی از تک فرزندی یا بی فرزندی
- ✓ افزایش آگاهی عمومی در خصوص تبعات منفی ناشی از فاصله سنی زیاد میان فرزندان
- ✓ تمرکز تبلیغاتی بر مناطق و گروه های با نرخ باروری کمتر از سطح جانشینی

- ✓ توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و حمایتی در حاشیه کلانشهرها و مناطق کمتر برخوردار
- ✓ افزایش سهم باروری در سنین ۱۸ تا ۳۵ سالگی
- ✓ افزایش سطح آگاهی عمومی در خصوص خطرات بارداری در سنین خیلی پایین و خیلی بالا
- ✓ تعیین بارداری‌های پرخطر و اطلاع‌رسانی عمومی در باره آنها
- ✓ افزایش آگاهی عمومی در خصوص عواقب تاخیر در ازدواج
- ✓ افزایش سهم تسهیلات ازدواج
- ✓ تعریف و ترویج الگوی ازدواج آسان
- ✓ شناسایی و معرفی مناطق مستعد جذب جمعیت
- ✓ لحاظ کردن ضریب سرمایه‌گذاری و تخصیص منابع خاص برای مناطق مستعد جذب جمعیت
- ✓ حفظ جمعیت در روستاها و مناطق مرزی
- ✓ افزایش سهم مناطق روستایی از گردشگری
- ✓ توسعه امکانات عمومی و زیربنایی در مناطق روستایی و شهرهای کوچک
- ✓ توسعه نظام تأمین اجتماعی سالمندان و بیمه‌های تکمیلی
- ✓ افزایش سهم خانواده‌ها در حمایت و مراقبت از سالمندان
- ✓ افزایش سهم متخصصین طب سالمندی
- ✓ افزایش خدمات اجتماعی و مراقبتی از سالمندان
- ✓ افزایش سهم حمایت از کارآفرینی در شهرها و مناطق روستایی در مقایسه با کلانشهرها
- ✓ کاهش سهم دانشجویان دانشگاه‌های کلان‌شهرها
- ✓ افزایش سهم بودجه تحقیقاتی دستگاه‌ها و موسسات آموزش عالی در خارج از کلانشهرها
- ✓ پیش‌بینی سهمیه اجباری برای واحدهایی مانند شعب بانکها، دفاتر مرکزی و واحدهای دانشگاهی در خارج از کلانشهرها
- ✓ افزایش سهم سرمایه‌گذاری‌های اشتغال‌زا
- ✓ ایجاد فرصت‌های شغلی متناسب با جمعیت واقع در سن کار
- ✓ توسعه نظام کاریابی متناسب با مهارت‌های جمعیت در سن کار
- ✓ افزایش اعزام سازمان یافته نیروی کار به سایر کشورها
- ✓ نظام‌مند کردن کار و فعالیت اتباع خارجی در کشور
- ✓ قویت پایگاه ثبت جمعیت و اتصال برخط به شبکه ملی آمار
- ✓ راه‌اندازی سامانه ثبت آدرس قانونی
- ✓ اتصال شماره ملی افراد به سامانه‌های ارایه خدمات مانند آب، برق، گاز و تلفن ثابت
- ✓ ساماندهی ثبت اتباع سایر کشورها
- ✓ ساماندهی آمارهای رسمی مهاجرت به داخل و خارج از کشور
- ✓ افزایش سهم زایمان‌های طبیعی
- ✓ افزایش سهم تغذیه با شیر مادر
- ✓ افزایش و نظام‌مند نمودن خدمات مراقبت از مادران باردار و نوزادها
- ✓ تکریم مقام و جایگاه مادر بودن در جامعه

- ✓ تبیین ابعاد مختلف سبک زندگی علوی- فاطمی
- ✓ استفاده مؤثر از ابزارهای رسانه‌ای جدید در ترویج سبک زندگی اسلامی- ایرانی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تحقیق، تدوین و ارائه سبک زندگی اسلامی- ایرانی
- ✓ اجرایی شدن سند کار شایسته در سراسر کشور
- ✓ توسعه و تجهیز نهادها و مراکز مرتبط با سالمندان



۴۶- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق  
شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش  
سازنده آنان.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری -فرهنگ و هنر، ورزش و جوانان، زنان و خانواده - زنان و خانواده

### ◀ اهداف کلی

- ✓ تقویت کارکرد خانواده و جایگاه زن در آن
- ✓ افزایش سطح باسوادی زنان
- ✓ افزایش فرصت های شغلی زنان در بازار کار
- ✓ افزایش سهم زنان از نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی و توانمند سازی زنان آسیب دیده و در معرض آسیب
- ✓ شایسته سالاری و تعادل جنسیتی در مدیریت و اداره جامعه
- ✓ ارتقای سرمایه اجتماعی و فرهنگی زنان و خانواده
- ✓ ارتقاء سطح سلامت و بهداشت زنان

### ◀ جدول اهداف کمی :

| اهداف کلی                              | هدف کمی                                                                   |                                                | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال آخر برنامه ششم ۱۳۹۹ |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                        | عنوان                                                                     | واحد                                           |                         |                         |
| تقویت کارکرد خانواده و جایگاه زن در آن | افزایش نرخ ازدواج                                                         | تعداد ازدواج ثبت شده در هر هزار نفر جمعیت      | ۹.۳                     | ۱۱.۷                    |
|                                        | کاهش نرخ طلاق                                                             | تعداد طلاق های ثبت شده در هر هزار نفر جمعیت    | ۲.۱                     | ۱.۹                     |
| افزایش سطح باسوادی زنان                | افزایش میزان باسوادی زنان در جمعیت ۶ساله و بالاتر در کل کشور              | تعداد زنان باسواد در جمعیت زنان ۶ ساله و بیشتر | سال ۱۳۹۰<br>۸۱.۱        | ۸۲.۷                    |
|                                        | افزایش میزان باسوادی زنان در جمعیت ۶ساله و بالاتر در نقاط روستایی کل کشور | تعداد زنان باسواد در جمعیت زنان ۶ ساله و بیشتر | سال ۱۳۹۰<br>۶۹.۴        | ۷۱.۷                    |
| افزایش فرصت های شغلی زنان در بازار کار | افزایش نرخ مشارکت اقتصادی زنان                                            | نسبت زنان فعال در جمعیت زنان ۱۰ساله و بالاتر   | ۱۲.۳                    | ۱۵                      |
|                                        | افزایش نرخ اشتغال زنان                                                    | نسبت زنان شاغل در جمعیت زنان فعال              | ۷۹                      | ۸۱.۵                    |

| اهداف کلی                                                                                      | هدف کمی                                                                   |                                                                             | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال آخر برنامه ششم ۱۳۹۹ |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                                                                                | عنوان                                                                     | واحد                                                                        |                         |                         |
|                                                                                                | کاهش نرخ بیکاری زنان                                                      | نسبت زنان بیکار در جمعیت زنان فعال                                          | ۲۱                      | ۱۸.۵                    |
| افزایش سهم زنان از نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی و توانمند سازی زنان آسیب دیده و در معرض آسیب | افزایش ضریب پوشش بیمه ای جمعیت زنان فعال بیمه شده در سازمان تأمین اجتماعی | درصد زنان فعال بیمه شده در کل جمعیت فعال زنان                               | سال ۱۳۹۲<br>۶۱          | ۱۰۰                     |
|                                                                                                | افزایش ضریب پوشش بیمه ای اجتماعی زنان شاغل در سازمان تأمین اجتماعی        | درصد زنان شاغل بیمه شده در تعداد زنان شاغل                                  | سال ۱۳۹۲<br>۷۵          | ۱۰۰                     |
|                                                                                                | افزایش ضریب نفوذ بیمه اجباری زنان                                         | درصد زنان بیمه شده اجباری در جمعیت زنان شاغل مزد و حقوق بگیر                | سال ۱۳۹۲<br>۹۱          | ۱۰۰                     |
|                                                                                                | افزایش ضریب نفوذ بیمه غیر اجباری زنان                                     | درصد زنان بیمه شده غیر اجباری در جمعیت زنان شاغل غیر مزد و حقوق بگیر اجباری | سال ۱۳۹۲<br>۵۷          | ۱۰۰                     |
|                                                                                                | افزایش ضریب پوشش بیمه ای جمعیت زنان غیر فعال                              | درصد زنان بیمه شده غیر فعال در تعداد کل زنان غیر فعال                       | سال ۱۳۹۲<br>۰.۷         | ۲۰                      |
|                                                                                                | افزایش امید به زندگی زنان                                                 | متوسط طول عمر مورد انتظار                                                   | سال ۱۳۹۰<br>۷۴.۶        | ۷۵                      |
| ارتقاء سطح سلامت و بهداشت زنان                                                                 | افزایش میزان باروری کل                                                    | میانگین تعداد فرزندان در طول دوران باروری                                   | سال ۱۳۹۰<br>۱.۸         | ۲.۱                     |
|                                                                                                | ارتقای سرمایه اجتماعی و فرهنگی زنان و خانواده                             | افزایش تعداد سازمان های مردم نهاد مرتبط با حوزه زنان و خانواده              | سال ۱۳۹۱<br>۱۶۶۵        | ۲۱۰۰                    |
| شایسته سالاری و تعادل جنسیتی در مدیریت و اداره جامعه                                           | افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در                                         | تعداد داوطلبین زن در انتخابات ریاست                                         | سال ۱۳۹۲                | در سال ۱۳۹۶             |

| اهداف کلی | هدف کمی                                                        |                                                                       | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سال آخر برنامه ششم ۱۳۹۹                               |
|-----------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------|
|           | عنوان                                                          | واحد                                                                  |                         |                                                       |
|           | انتخابات ریاست جمهوری                                          | جمهوری                                                                | ۳۰                      | پیش بینی ۱۰٪ افزایش نسبت به دوره قبل                  |
|           | افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات مجلس                | تعداد داوطلبین زن در انتخابات مجلس                                    | سال ۱۳۹۰                | به ۲۷۴ نفر ( ۱۲٪ افزایش در سال ۱۳۹۴ نسبت به دوره قبل) |
|           |                                                                |                                                                       | ۲۴۹                     | پیش بینی ۱۰٪ افزایش در سال ۱۳۹۸ نسبت به دوره قبل      |
|           | افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات مجلس                | تعداد منتخبین زن در انتخابات مجلس                                     | سال ۱۳۹۰                | پیش بینی ۳۰٪ افزایش در سال ۱۳۹۴ نسبت به دوره قبل      |
|           |                                                                |                                                                       | ۹                       | پیش بینی ۳۰٪ افزایش در سال ۱۳۹۹ نسبت به دوره قبل      |
|           | افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات شوراهای شهر و روستا | تعداد داوطلبین زن در انتخابات شوراهای شهر و روستا                     | سال ۱۳۹۲                | (پیش بینی ۱۰٪ افزایش نسبت به دوره قبل)                |
|           |                                                                |                                                                       | ۱۲۰۹۶                   |                                                       |
|           | افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات شوراهای شهر و روستا | تعداد منتخبین زن در انتخابات شوراهای شهر و روستا                      | سال ۱۳۹۲                | پیش بینی ۳۰٪ افزایش نسبت به دوره قبل                  |
|           |                                                                |                                                                       | ۶۰۹۶                    |                                                       |
|           | افزایش میزان مشارکت زنان در سطوح مدیریتی                       | تعداد شاغلان در گروه عمده شغلی قانونگذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران | ۱۱۱۹۹۹                  | پیش بینی ۳۰٪ افزایش نسبت به سال پایه                  |

## راهنماها

- ✓ تقویت نظام راهبری، ارزیابی و پایش برنامه‌ها در حوزه زنان و خانواده
- ✓ ایجاد شرایط تحصیل و سوادآموزی برای دختران لازم‌التعلیم و بازمانده از تحصیل
- ✓ توسعه و گسترش زمینه‌های کارآفرینی و اشتغال زنان و دختران با اولویت زنان سرپرست خانوار و دختران فارغ‌التحصیل دانشگاهی
- ✓ توسعه زمینه‌های نهادی، پژوهشی و قانونی لازم برای پوشش حداکثری نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی گروه‌های مختلف زنان و خانواده
- ✓ تقویت همکاری‌های شبکه‌ای - تخصصی سازمان‌های مردم‌نهاد زنان و خانواده و نهادهای دولتی
- ✓ اعتمادسازی و تقویت ارتباط و تعامل موثر میان دولت و سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه زنان و خانواده
- ✓ توسعه تعاملات بین‌المللی و زمینه‌سازی جهت حضور موثر و فعال زنان در مجامع بین‌المللی جهت معرفی جایگاه و چهره واقعی زن ایرانی
- ✓ توسعه زیرساخت‌ها و اجرای طرح‌های تامین خدمات مورد نیاز سلامت با تمرکز بر مسایل با اهمیت در گروه‌های سنی مختلف و محیط زندگی زنان در سراسر کشور
- ✓ افزایش مشارکت زنان در سطوح تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری کشور
- ✓ توان‌افزایی زنان مدیر و نخبه‌سیاست‌ها

## سیاست‌ها

- ✓ تقویت ظرفیت ساختاری امور زنان و خانواده
- ✓ و بهبود ساختارهای حاکمیتی پشتیبان تحقق خانواده سالم و پایدار
- ✓ ایجاد توازن در توزیع زیرساخت‌ها و امکانات آموزشی با توجه به شرایط بومی و منطقه‌ای
- ✓ بازنگری و تعدیل خط مشی‌ها و برنامه‌های کلان اقتصادی با رویکرد مشارکت کامل و متعادل زنان
- ✓ ارتقا هدفمند بیمه‌های فراگیر اجتماعی و چند لایه با تاکید بر زنان سرپرست خانوار، زنان و خانواده‌های آسیب‌دیده و نیازمند، زنان روستایی و زنان خانه‌دار
- ✓ هم‌افزایی و تشریک مساعی دولت و جامعه مدنی در پرداختن به مسائل و مشکلات مبتلا به زنان و خانواده
- ✓ -توجه به نقش محوری زنان در تامین سلامت خانواده و جامعه در راستای تحقق رویکرد سلامت همه جانبه و انسان سالم در کلیه سیاست‌ها، قوانین و برنامه‌های سلامت کشور
- ✓ ارتقای دانش مدیریتی زنان
- ✓ رفع موانع فراروی مشارکت زنان در عرصه‌های مختلف

## اقدامات اساسی

- ✓ استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات حوزه زنان و خانواده
- ✓ بازپژوهی نظام حقوقی و قوانین و مقررات مرتبط با زنان و خانواده
- ✓ تصویب لایحه تامین امنیت زنان در برابر خشونت و عملیاتی نمودن سند ملی امنیت زنان و کودکان در روابط اجتماعی
- ✓ راه‌اندازی کلینیک‌های سلامت خانواده با بهره‌گیری از خدمات بهداشتی، پزشکی، حقوقی، روان‌شناسی، طب سالمندی و مشاوره
- ✓ توسعه کمی و کیفی و استانداردسازی مراکز آموزشی شبانه‌روزی دختران در مناطق محروم
- ✓ اصلاح و بازنگری قوانین به منظور تامین آموزش رایگان و اجباری تا پایان دوره متوسطه برای کلیه افراد لازم‌التعلیم، فاقد تابعیت، فاقد اوراق هویت و اسناد اقامتی
- ✓ توسعه مشارکت اقتصادی زنان از طریق کار در خانه و توسعه صنایع کوچک بویژه برای زنان با اولویت طرح‌های اولویت‌دار و دارای توجیه اقتصادی
- ✓ حمایت از راه‌اندازی مراکز رشد و توسعه کارآفرینی زنان
- ✓ تدوین و ارائه بسته جامع حمایتی زنان شاغل (توازن بین کار و زندگی زنان)

- ✓ تصویب سند سیاستی - اجرایی اشتغال پایدار زنان
- ✓ حمایت از شرکت های دانش بنیان زنان و فارغ التحصیلان دانشگاهی
- ✓ تصویب بیمه زنان خانه دار در قالب بیمه های چند لایه و بیمه فراگیر اجتماعی
- ✓ اجرای طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانوار
- ✓ تقویت مراکز بازپروری و توان بخشی زنان آسیب دیده
- ✓ اجرای طرح ملی توانمندسازی اقتصادی خانواده های زندانیان و معدومین و زنان زندانی
- ✓ توانمندسازی زنان در سکونتگاههای غیررسمی و بافتهای فرسوده
- ✓ گسترش حمایت های اجتماعی از زنان معتاد و بهبود یافته
- ✓ اجرای برنامه های سلامت زنان و مردان با رویکرد ترویج خودمراقبتی
- ✓ اجرای برنامه ملی ارتقای سلامت زنان در محیط کار
- ✓ توسعه و تقویت فعالیتهای ورزشی کارکنان زن با تاکید بر ورزش همگانی و اجباری کردن ورزش در ساعت اداری
- ✓ ارائه خدمات پیشگیری اولیه و غربالگری بیماری ها و سرطان های شایع در زنان با تعرفه دولتی برای تمامی زنان
- ✓ اجرای برنامه توسعه کمی و کیفی سازمانهای غیردولتی حوزه زنان و خانواده
- ✓ حمایت از برنامه های فرهنگی، مشاوره ای و تربیتی سازمانهای مردم نهاد در تعمیق باورهای دینی
- ✓ هماهنگی بین بخشی در عرضه گسترده پوشش مناسب اسلامی - ایرانی
- ✓ حضور فعال و موثر در مجامع و رویدادهای بین المللی و نشستهای منطقه ای
- ✓ برگزاری دوره های آموزشی تربیت مدیران زن
- ✓ ارتقای جایگاه مدیریتی زنان در برنامه جامع اصلاح نظام اداری کشور
- ✓ اتخاذ تدابیر و سازوکارهای لازم جهت تقویت نقش و ارتقای سهم زنان در نمایندگی های مجلس شورای اسلامی، شورای های اسلامی شهر و روستا، احزاب و نهادهای مدنی

## ◀ عنوان فرابخش: جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و...، محیط زیست و نظام اداری - جمعیت

### ◀ اهداف کلی

- ✓ تحکیم بنیان خانواده

### ◀ راهبردها

- ✓ تعریف و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی
- ✓ افزایش منزلت و کرامت سالمندان
- ✓ تمرکز ویژه بر کاهش میانگین سن در اولین ازدواج
- ✓ معرفی و ترویج الگوی مناسب فرزندآوری

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ افزایش آگاهی عمومی در خصوص معضلات ناشی از تک فرزندی یا بی‌فرزندی
- ✓ افزایش آگاهی عمومی در خصوص تبعات منفی ناشی از فاصله سنی زیاد میان فرزندان
- ✓ افزایش آگاهی عمومی در خصوص عواقب تأخیر در ازدواج
- ✓ افزایش سهم تسهیلات ازدواج
- ✓ تعریف و ترویج الگوی ازدواج آسان
- ✓ توسعه نظام تأمین اجتماعی سالمندان و بیمه‌های تکمیلی
- ✓ افزایش سهم خانواده‌ها در حمایت و مراقبت از سالمندان
- ✓ افزایش سهم متخصصین طب سالمندی
- ✓ افزایش خدمات اجتماعی و مراقبتی از سالمندان
- ✓ استفاده مؤثر از ابزارهای رسانه‌ای جدید در ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی
- ✓ افزایش و نظام‌مند نمودن خدمات مراقبت از مادران باردار و نوزادها
- ✓ تکریم مقام و جایگاه مادر بودن در جامعه
- ✓ تبیین ابعاد مختلف سبک زندگی علوی-فاطمی
- ✓ افزایش سهم زایمان‌های طبیعی
- ✓ افزایش سهم تغذیه با شیر مادر

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تحقیق، تدوین و ارائه سبک زندگی اسلامی-ایرانی
- ✓ اجرایی شدن سند کار شایسته در سراسر کشور
- ✓ توسعه و تجهیز نهادها و مراکز مرتبط با سالمندان...

## ◀ بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی- امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی

### ◀ اهداف کلی

✓ تحکیم بنیان خانواده

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف (هدف) | هدف کلی بخش         | هدف کمی       |                                                  |                 | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|------------|---------------------|---------------|--------------------------------------------------|-----------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|            |                     | ردیف (برنامه) | عنوان هدف                                        | واحد            |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|            | تحکیم بنیان خانواده |               | آموزش و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار           | هزار نفر        | -                       | ۱۰۰               | ۱۵۰  | ۲۰۰  | ۲۵۰  | ۳۰۰  |
|            |                     |               | پشتیبانی، تقویت و تکمیل مراکز مشاوره خانواده     | تعداد           | -                       | ۴۰۰               | ۶۰۰  | ۸۰۰  | ۱۰۰۰ | ۱۲۰۰ |
|            |                     |               | کمک هزینه مسکن زوج‌های جوان در نقاط بحرانی و حاد | تعداد (هزارزوج) | -                       | ۳۰                | ۴۰   | ۵۰   | ۶۰   | ۷۵   |

### ◀ راهبردها

- ✓ ارتقاء نظام مشاوره و آشنایی پیش از ازدواج برای همسان‌گزینی در بین جوانان در محیط دانشگاه و محیط‌های اجتماعی برای ازدواج پایدار
- ✓ آموزش، توانمندسازی و توسعه نظام مشاوره خانواده (با تأکید بر توانایی حل مسئله و کنترل خشم) بمنظور تاب‌آوری در مشکلات و بحرانهای زندگی
- ✓ توانمندسازی زنان سرپرست خانوار
- ✓ بازطراحی الگوهای سنتی تشکیل و اداره خانواده مبتنی بر الگوهای اسلامی ایرانی در جامعه جدید

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ افزایش مراکز خدمات مشاوره رایگان برای ارائه مشاوره پیش و بعد از ازدواج
- ✓ تبیین و ترویج الگوهای موفق اداره خانواده
- ✓ افزایش کمی و ارتقاء کیفی جمعیت از طریق اعمال سیاست‌های تشویقی و ارتقاء رضایت اجتماعی و امید به آینده (بویژه در بین اقشار متوسط و نخبگان) برای تحقق سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه جمعیت
- ✓ گسترش نظام حمایت اجتماعی بعد از طلاق به منظور کاهش آسیب‌های طلاق‌های ضروری
- ✓ گسترش حمایت‌های اجتماعی از زنان در معرض آسیب و آسیب دیده

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ بهبود مراکز و اورژانس حمایت‌های اجتماعی
- ✓ آموزش و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار
- ✓ تولید و اجراء بسته آموزشی و فرهنگی برای خانواده‌های جوان
- ✓ تقویت مراکز مشاوره خانواده
- ✓ کمک به تشکیل آسان خانواده

۴۷- اولویت دادن به ایتارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات  
مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسؤولیت‌های دولتی در  
صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.



## ◀ عنوان بخش: امور اجتماعی - رفاه و تأمین اجتماعی - ایثارگران

### ◀ اهداف کلی

- ✓ اعتلای معرفت دینی، تعمیق ارزش‌ها، باورها و ترویج و توسعه فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت در جامعه
- ✓ ارتقاء سطح علمی، آموزشی و توانمندی ایثارگران و خانواده آنان
- ✓ حفظ و ارتقای جایگاه و منزلت اجتماعی، عزتمندی، خودباوری و هویت جامعه ایثارگری
- ✓ حفظ و ارتقا سطح سلامت و کیفیت زندگی جامعه ایثارگری

### ◀ جدول اهداف کمی

#### تعیین اهداف کمی بر حسب اهداف کلی ایثارگران در برنامه ششم - ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

| ردیف | عنوان هدف کلی                                                                       | هدف کمی                                                  |               | وضعیت در پایان سال‌های |       | سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------|------------------------|-------|--------------------|-------|-------|-------|-------|
|      |                                                                                     | عنوان                                                    | واحد          | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴  | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
| ۳    | اعتلای معرفت دینی، تعمیق ارزش‌ها، باورها و ترویج فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت در جامعه | افزایش تعداد مراسم و کنگره‌ها و یادواره                  | مراسم         | ۱۲۹۹                   | ۱۳۵۰  | ۱۳۷۰               | ۱۴۱۰  | ۱۴۵۰  | ۱۵۰۰  | ۱۵۶۰  |
|      |                                                                                     | افزایش تالیف و نشر کتاب مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت     | عنوان         | ۷۰                     | ۷۰    | ۶۵                 | ۷۰    | ۷۷    | ۸۴    | ۱۰۱   |
|      |                                                                                     | افزایش تولید و حمایت از تولید برنامه دیداری و شنیداری    | دقیقه         | ۲۹۲۲                   | ۱۴۰۰  | ۱۱۸۶۸              | ۱۳۱۰۰ | ۱۴۵۰۰ | ۱۵۸۰۰ | ۱۷۴۰۰ |
|      |                                                                                     | افزایش پوشش جمع‌آوری، مستندسازی و نگهداری آثار ایثارگران | نفر - ایثارگر | ۲۱۱۵                   | ۲۱۰۰  | ۱۵۰۰۰              | ۲۲۰۰۰ | ۳۵۰۰۰ | ۲۷۰۰۰ | ۲۱۰۰۰ |
|      |                                                                                     | افزایش پژوهش‌های فرهنگی مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت     | طرح           | ۵۲                     | ۵۳    | ۶۵                 | ۷۸    | ۹۵    | ۱۰۰   | ۱۱۰   |
|      |                                                                                     | افزایش تبلیغات محیطی و هنرهای تجسمی ایثارگران            | طرح           | ۱۷۵۰۰                  | ۱۸۰۰۰ | ۱۸۵۰۰              | ۱۹۰۰۰ | ۱۹۴۰۰ | ۱۹۸۰۰ | ۲۰۰۰۰ |
|      |                                                                                     | ایجاد یادمان شهداء و ایثارگران                           | مورد          | ۶                      | ۸     | ۱۰                 | ۱۰    | ۱۰    | ۱۰    | ۱۰    |
|      |                                                                                     | تولید فیلم‌های سینمایی                                   | دقیقه         | ۱۰۰                    | ۱۰۰   | ۱۰۰                | ۱۰۰   | ۱۰۰   | ۱۰۰   | ۱۰۰   |
|      |                                                                                     | اتمام طرح ساماندهی گلزار شهدا                            | درصد          | ۶۴/۷                   | ۷۰    | ۷۳/۵               | ۸۲/۴  | ۹۰    | ۹۷/۸  | ۱۰۰   |

## تعیین اهداف کمی بر حسب اهداف کلی ایثارگران در برنامه ششم - بهداشت و درمان

| ردیف | عنوان هدف کلی                                          | هدف کمی                                              |      | وضعیت در پایان سال‌های |         | سال‌های برنامه ششم |         |         |         |         |
|------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------|------------------------|---------|--------------------|---------|---------|---------|---------|
|      |                                                        | عنوان                                                | واحد | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴    | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
| ۴    | ایثارگری<br>حفظ و ارتقاء سطح سلامت و کیفیت زندگی جامعه | حفظ پوشش بیمه همگانی ایثارگران                       | درصد | ۱۰۰                    | ۱۰۰     | ۱۰۰                | ۱۰۰     | ۱۰۰     | ۱۰۰     | ۱۰۰     |
|      |                                                        | حفظ پوشش بیمه مکمل ایثارگران                         | درصد | ۱۰۰                    | ۱۰۰     | ۱۰۰                | ۱۰۰     | ۱۰۰     | ۱۰۰     | ۱۰۰     |
|      |                                                        | افزایش پوشش آموزش‌های تخصصی درمانی                   | درصد | ۵۰                     | ۵۰      | ۵۵                 | ۶۰      | ۶۵      | ۷۵      | ۸۰      |
|      |                                                        | افزایش پوشش طرح پایش سلامت ایثارگران                 | نفر  | ۱۱۲,۵۳۸                | ۱۵۰,۰۰۰ | ۱۸۰,۹۲۹            | ۱۸۵,۴۵۲ | ۱۸۹,۱۶۱ | ۱۹۲,۹۴۴ | ۱۹۴,۸۷۳ |
|      |                                                        | حفظ پوشش خدمات مراقبت طولانی مدت<br>(مراقبت سالمندی) | درصد | ۱۰۰                    | ۱۰۰     | ۱۰۰                | ۱۰۰     | ۱۰۰     | ۱۰۰     | ۱۰۰     |
|      |                                                        | پوشش کامل خدمات کمسیون‌های پزشکی                     | نفر  | ۳۲,۳۰۰                 | ۳۳,۰۰۰  | ۳۶,۰۰۰             | ۳۴,۵۶۰  | ۳۳,۱۷۷  | ۳۱,۸۵۰  | ۳۰,۵۷۶  |

## تعیین اهداف کمی بر حسب اهداف کلی ایثارگران در برنامه ششم - معیشت و رفاه

| ردیف | عنوان هدف کلی                                                                                                                                                          | هدف کمی                                                                                    |      | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                                                                                                                        | عنوان                                                                                      | واحد | ۱۳۸۳                   | ۱۳۸۴ | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۱    | سیاسی<br>فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و<br>توانمندی ایثارگران و خانواده آنان<br>به منظور نقش آفرینی فعال و<br>حضور موثر در عرصه‌های<br>فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و<br>سیاسی | افزایش پوشش ایجاد اشتغال ایثارگران<br>(استخدام در دستگاه‌ها)                               | درصد | ۳۷                     | ۳۸   | ۴۰                 | ۴۳   | ۴۶   | ۴۸   | ۵۰   |
| ۲    |                                                                                                                                                                        | افزایش پوشش ارتقاء آموزش‌های مهارتی شغلی و افزایش فرصت‌های شغلی ایثارگران<br>(خود اشتغالی) | درصد | ۳۴                     | ۳۵   | ۳۶                 | ۳۷   | ۳۸   | ۳۹   | ۴۰   |

| ردیف | عنوان هدف کلی                                                                                                                               | هدف کمی                                                     |      | وضعیت در پایان سال‌های |        | سال‌های برنامه ششم |        |        |        |        |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------|------------------------|--------|--------------------|--------|--------|--------|--------|
|      |                                                                                                                                             | عنوان                                                       | واحد | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴   | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |
| ۱    | سطح مطلوب زندگی با حفظ کرامت، عزتمندی و بُعد<br>اتکالی آنان<br>حفظ و ارتقاء سطح معیشت و کیفیت زندگی جامعه<br>ایثارگری به منظور برخورداری از | ارتقاء سطح معیشت ایثارگران حقوق و مستمری‌بگیر               | نفر  | ۳۲۴۹۰۳                 | ۳۲۵۰۰۰ | ۳۲۶۲۶۶             | ۳۲۲۲۶۶ | ۳۱۸۲۶۶ | ۳۱۴۲۶۶ | ۳۱۰۲۶۶ |
| ۲    |                                                                                                                                             | افزایش پوشش و ارتقاء سطح معیشت جانبازان معسر و فاقد درآمد   | درصد | ۴۵                     | ۴۶     | ۵۰                 | ۵۵     | ۶۰     | ۶۵     | ۷۵     |
| ۳    |                                                                                                                                             | افزایش پوشش خدمات تامین مسکن ایثارگران واجد شرایط           | درصد | ۴۷                     | ۴۸     | ۵۰                 | ۵۷     | ۶۰     | ۶۳     | ۶۷     |
| ۴    |                                                                                                                                             | افزایش پوشش خدمات مناسب‌سازی زیست شخصی ایثارگران واجد شرایط | درصد | ۲۹                     | ۳۰     | ۴۵                 | ۶۵     | ۸۰     | ۹۰     | ۱۰۰    |
| ۵    |                                                                                                                                             | تسهیلات بانکی مسکن ایثارگران                                | نفر  | ۴۵۰۰۰                  | ۴۵۰۰۰  | ۴۰۰۰۰              | ۴۰۰۰۰  | ۴۰۰۰۰  | ۴۰۰۰۰  | ۴۰۰۰۰  |
| ۷    |                                                                                                                                             | حفظ پوشش بیمه‌های اجتماعی ایثارگران                         | درصد | ۱۰۰                    | ۱۰۰    | ۱۰۰                | ۱۰۰    | ۱۰۰    | ۱۰۰    | ۱۰۰    |
| ۸    |                                                                                                                                             | تکمیل و راه‌اندازی مراکز جامعه فرهنگی، ورزشی و توانبخشی     | درصد | ۶۰                     | ۶۵     | ۷۰                 | ۸۰     | ۹۰     | ۱۰۰    | ۰      |

## راهنماها

- ✓ استفاده از ظرفیت‌های جامعه و دستگاه‌های اجرایی در ایجاد فرصت‌های برابر برای ایثارگران
- ✓ تولید آثار فاخر در مقوله فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت
- ✓ تلاش در جهت نهادینه نمودن فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت در اندیشه، باور، منش و رفتار مردم و مسئولان
- ✓ مشارکت فعال ایثارگران در ترویج فرهنگ ایثار و جهاد و شهادت
- ✓ فراهم نمودن زمینه و شرایط شناسایی و پیوندهای اجتماعی بین نسلی ایثارگران و خانواده آنان در مقوله فرهنگ ایثار و جهاد و شهادت
- ✓ آموزش و توانمندسازی جامعه ایثارگری در حوزه اشتغال و حمایت از کارآفرینان شاهد و ایثارگر
- ✓ اهتمام ویژه به امور تحصیلی و فرصت‌های آموزشی، تربیتی و فرهنگی جامعه ایثارگری
- ✓ ارتقای مهارت‌های اجتماعی ایثارگران
- ✓ توسعه و تقویت روحیه نشاط و شادابی و توسعه ورزش همگانی و تربیت بدنی سلامت محور در جامعه ایثارگری
- ✓ توسعه حمایت‌ها و تسهیلات رفاهی ایثارگران
- ✓ توسعه حمایت‌های معیشتی ایثارگران و تلاش در جهت خود اتکالی ایثارگران
- ✓ جهت‌گیری خدمات معیشتی برای ایثارگران غیر برخوردار، محروم و معسر

- ✓ توسعه حمایت‌های کمک به تامین مسکن ایثارگران
- ✓ استقرار نظام مراقبت سالمندی برای ایثارگران (براساس برنامه‌های پایش سلامت)
- ✓ توسعه نظام خرید خدمت بهداشتی و درمانی
- ✓ توسعه آموزش‌ها و تحقیقات در امور بهداشتی، درمانی و سلامت ایثارگران

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ سیاستگذاری در راستای حمایت از تشکل‌ها و سازمانهای مردم نهاد
- ✓ فعال نمودن شورای عالی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت
- ✓ سیاستگذاری افزایش آثار فاخر فرهنگی، هنری، ادبی در مقوله فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت
- ✓ انتقال یادگاراها و میراث گرانبه‌های ایثارگران و فرهنگ ایثار و شهادت و انتقال آن به نسل‌های آتی
- ✓ سیاستگذاری افزایش برنامه‌های جذاب و موثر بر قشر جوان در ارتباط با فرهنگ ایثار و شهادت
- ✓ تکریم و تعظیم مناسبت‌ها و ایام مربوط به فرهنگ‌ها
- ✓ تقدیر و تجلیل از ایثارگران
- ✓ بهره‌مندی ایثارگران از فرصت‌های مطالعاتی، بورس‌های تحصیلی و عضویت در هیأت‌های علمی دانشگاه‌ها
- ✓ حمایت از نقش آفرینی سرآمدان و نخبگان شاهد و ایثارگر در تولید علم و فناوری
- ✓ بهره‌مندی از توان علمی و تخصصی نخبگان ایثارگر در تولید علم و کارآفرینی در جامعه
- ✓ سیاستگذاری در راستای اشتغال و کارآفرینی ایثارگران
- ✓ حمایت از ایثارگران معسر و فاقد درآمد و خانواده ایثارگران متوفی
- ✓ سیاستگذاری برای مراقبت طولانی‌مدت سالمندی
- ✓ ارائه خدمات ویژه سالمندان
- ✓ سیاستگذاری در راستای پوشش هزینه‌های درمانی ایثارگران
- ✓ سیاستگذاری در راستای افزایش طرح‌های تحقیقاتی درمانی ایثارگران

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تشویق به شکل‌گیری و انسجام تشکل‌ها و سازمانهای مردم نهاد
- ✓ استفاده از ظرفیت شورای عالی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت
- ✓ ارائه مشوق‌های مادی و معنوی به تولید آثار فاخر فرهنگی، هنری، ادبی در مقوله فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت و برنامه‌های جذاب و موثر بر قشر جوان در ارتباط با فرهنگ ایثار و شهادت
- ✓ ارائه مشوق‌های مادی و معنوی برای جمع‌آوری، حفظ و نگهداری آثار، یادگاراها و میراث گرانبه‌های ایثارگران و فرهنگ ایثار و شهادت و انتقال آن به نسل‌های آتی
- ✓ برگزاری مراسم مناسبت‌ها و ایام مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت
- ✓ ثبت گلزار شهداء به عنوان آثار ملی
- ✓ اعطای نشان ایثار و نشان ویژه به ایثارگران
- ✓ برنامه‌ریزی برای بهره‌مندی ایثارگران از فرصت‌های مطالعاتی، بورس‌های تحصیلی و عضویت در هیأت‌های علمی دانشگاه‌ها
- ✓ برنامه‌ریزی برای غنی‌سازی اوقات فراغت جامعه ایثارگری

- ✓ برنامه‌ریزی برای نقش آفرینی سرآمدان و نخبگان شاهد و ایثارگر در تولید علم و فن آوری
- ✓ برنامه‌ریزی برای بهره‌مندی از توان علمی و تخصصی نخبگان ایثارگر در تولید علم و کارآفرینی در جامعه
- ✓ ارائه کمک‌های معیشتی به ایثارگران معسر و فاقد درآمد و حمایت‌های مادی و معنوی از خانواده ایثارگران متوفی
- ✓ ارائه کمک‌های ضروری و اضطراری به ایثارگران نیازمند و خانواده ایشان
- ✓ برنامه‌ریزی برای مراقبت طولانی مدت دوران سالمندی
- ✓ ارائه خدمات فرهنگی، اجتماعی و مشاوره‌ای به سالمندان
- ✓ پوشش هزینه‌های درمانی ایثارگران توسط سیستم بیمه‌ای (پایه‌تکمیلی)
- ✓ استفاده از ظرفیت‌ها و اقدامات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت اجرای طرح‌های تحقیقاتی درمانی ایثارگران



۴۸- هویت بخشی به سیمای شهر و روستا و بازآفرینی و  
روزآمدسازی معماری اسلامی - ایرانی.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - مسکن و شهرسازی و عمران شهری و روستایی - عمران شهری و روستایی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء بهسازی بافت‌های ناکارآمد شهری؛
- ✓ ارتقاء سطح مشخصات محیط زیست شهری و پایداری توسعه شهری
- ✓ کاهش نابرابری و ایجاد تعادل منطقه‌ای

### ◀ جدول اهداف کمی

#### اهداف کمی بخش عمران شهری و روستایی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | هدف کمی    |                                 | هدف کلی                              |
|--------------------|------|------|------|------|-------------------------|------------|---------------------------------|--------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                         | واحد       | عنوان                           |                                      |
| ۱۵                 | ۱۴   | ۱۳.۵ | ۱۲.۵ | ۱۱   | ۱۰                      | هزار هکتار | ساماندهی و احیای محلات ناکارآمد | ارتقاء بهسازی بافت‌های ناکارآمد شهری |

### ◀ راهبردها

- ✓ پایش طرح‌های توسعه شهری بر مبنای سامانه اطلاعات مکانی (GIS)؛
- ✓ یکپارچگی و برقراری ارتباط لازم و رعایت سلسله مراتبی در تهیه طرح‌های توسعه و عمران شهری و روستایی و سیاست‌های آمایشی کشور
- ✓ ارتقاء کیفیت محیط زیست شهری؛
- ✓ افزایش شاخص‌های موثر در تاب آوری و پایداری شهری
- ✓ رعایت شاخصه‌های مرتبط با رقابت‌پذیری در نظام مدیریت شهری
- ✓ اصلاح الگوی تهیه طرح‌های توسعه شهری با تاکید بر:
  - حفاظت محیط طبیعی و ارزش‌های فرهنگی و تاریخی
  - تامین نیازهای خدماتی در حد استانداردهای مربوطه
  - اقتصاد شهری و نقش آن به عنوان عامل محرک و تضمین کننده حیات شهر
  - محوریت محله به عنوان کانون و مبنای تعاملات اجتماعی در شهر
  - بهسازی محیط برای افراد کم توان جسمی و حرکتی
  - ساماندهی به سکونت گاه‌های حاشیه‌ای و غیر رسمی

● احیای بافت‌های فرسوده شهری

◀ سیاست‌ها

- ✓ احیای معماری بومی و توجه به هویت معماری و شهرسازی اسلامی-ایرانی؛
- ✓ زمینه‌سازی برای ایجاد شبکه شهری سلسله مراتبی با اولویت توسعه شهرهای میانی؛
- ✓ تنوع‌بخشی به نقش و عملکرد شهرهای جدید؛
- ✓ جلوگیری از گسترش پهن دشتی شهرها به منظور کاهش حجم و طول سفرهای شهری؛

◀ اقدامات اساسی

- ✓ اصلاح نظام برنامه‌ریزی شهری در راستای تحقق‌پذیری طرح‌های توسعه شهری؛
- ✓ تامین تسهیلات و مناسب‌سازی شهر برای افراد ناتوان و سالخورده؛
- ✓ احیاء و بهسازی و نوسازی و توانمند سازی و ساماندهی بافت تاریخی- فرهنگی، بافت فرسوده شهری و سکونتگاه‌های غیررسمی و حاشیه‌ای؛
- ✓ اجرای پروژه‌های بهسازی و نوسازی واحدهای مسکونی واقع در بافت‌های فرسوده مناطق شهری و روستائی با رویکرد کاهش مصرف انرژی؛
- ✓ مطالعه و اجرای طرح‌های توسعه شهری بر اساس الگوی شهر اسلامی-ایرانی؛
- ✓ بازنگری در شرح خدمات طرح‌های توسعه شهری و تبیین اقتصاد شهر؛

## « عنوان فرابخش : جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - توسعه روستایی، عشایری و توانمندسازی فقرا و محرومین

### « اهداف کلی

✓ انتظام بخشی به روابط شهر و روستا و ارتقاء هویت روستایی

### « جدول اهداف کمی مرتبط:

| ردیف | هدف کلی                                                         | هدف کمی                                                                                                 |             | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | سال های برنامه ششم |      |      |      |      | جمع کل |
|------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|----------------------------|--------------------|------|------|------|------|--------|
|      |                                                                 | عنوان                                                                                                   | واحد        |                            | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |        |
| ۱    | انتظام بخشی<br>به روابط شهر<br>و روستا و ارتقاء<br>هویت روستایی | تهیه طرح توسعه پایدار<br>منظومه های روستایی                                                             | بخش         | -                          | ۱۰۰                | ۱۰۰  | ۱۰۰  | ۱۰۰  | ۱۰۰  | ۵۰۰    |
|      |                                                                 | تهیه طرح های روستایی (بازنگری)                                                                          | روستا       | ۳۲۰۴۸                      | ۲۰۰۰               | ۲۰۰۰ | ۲۰۰۰ | ۲۰۰۰ | ۲۰۰۰ | ۱۰۰۰۰  |
|      |                                                                 | تهیه طرح های روستاهای هدف گردشگری                                                                       | روستا       | ۳۱                         | ۳۶                 | ۳۶   | ۳۶   | ۳۶   | ۳۶   | ۱۸۰    |
|      |                                                                 | اجرای طرح های روستاهای هدف گردشگری                                                                      | روستا       | ۱۵                         |                    |      |      |      |      |        |
|      |                                                                 | تهیه طرح بهسازی بافت باارزش                                                                             | روستا       | ۷۹                         | ۲۴                 | ۲۴   | ۲۴   | ۲۴   | ۲۴   | ۱۲۰    |
|      |                                                                 | اجرای طرح بهسازی بافت باارزش روستا                                                                      |             |                            |                    |      |      |      |      |        |
|      |                                                                 | تعیین محدوده بافت تاریخی - فرهنگی روستایی، ایجاد مدیریتهای<br>مختص در دهیارها                           | تعداد روستا | -                          | ۴۵                 | ۹۰   | ۱۳۵  | ۱۸۰  | ۲۲۵  | ۶۷۵    |
|      |                                                                 | تهیه شناسنامه بافت تاریخی روستایی                                                                       | تعداد روستا | -                          | ۳۰                 | ۴۵   | ۶۰   | ۷۵   | ۱۲۰  | ۳۳۰    |
|      |                                                                 | بهسازی ساماندهی بافت با ارزش روستایی (پردیس روستایی با<br>بهره گیری از سنت، الگوی معماری و مصالح بومی)  | تعداد       | -                          | ۳۰                 | ۳۰   | ۳۰   | ۳۰   | ۳۰   | ۱۵۰    |
|      |                                                                 | حمایت از مالکین و بهره برداران خانه های روستایی (پردیس خانه های<br>روستایی) (پردیس میراث صنعتی روستایی) | تعداد خانه  | -                          | ۱۰۰                | ۲۰۰  | ۳۰۰  | ۳۰۰  | ۳۰۰  | ۱۲۰۰   |
|      |                                                                 |                                                                                                         | تعداد موزه  | -                          | ۵                  | ۵    | ۵    | ۷    | ۸    | ۳۰     |

| ردیف | هدف کلی | هدف کمی |             | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | جمع کل |
|------|---------|---------|-------------|----------------------------|--------------------|------|------|------|------|--------|
|      |         | عنوان   | واحد        |                            | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |        |
|      |         |         | تعداد محوطه | -                          | ۵                  | ۵    | ۵    | ۷    | ۸    | ۳۰     |
|      |         |         | تعداد ابنیه | -                          | ۳۰                 | ۴۵   | ۵۵   | ۶۵   | ۷۵   | ۲۷۰    |

#### راهنماها

- ✓ ارتقاء کیفیت محیطی - کالبدی سکونتگاه روستایی
- ✓ توسعه مسکن معیشت محور در روستاها
- ✓ توجه به نگهداشت هویت تاریخی و فرهنگی روستا
- ✓ انتظام فضایی مناطق و سکونتگاه‌های روستایی

#### سیاست‌ها

- ✓ ساماندهی بافت‌های فرسوده روستایی
- ✓ زمینه‌سازی جهت ایمن‌سازی بافت و مسکن روستایی در برابر سوانح
- ✓ توسعه کالبدی محیط روستاهای ویژه (شامل مرزی و حریم شهرها)
- ✓ بهسازی محیط و افزایش کیفیت کالبدی روستاها
- ✓ ارتقای سطح پایداری نقاط روستایی در مقابل مخاطرات محیطی
- ✓ حفاظت و ارتقاء کیفی کالبدی و سیمای نظارت بر ساخت و ساز بناها و بافت‌های تاریخی - فرهنگی
- ✓ بازنگری طرح‌های هادی روستایی به منظور فراهم نمودن امکان ساخت مسکن معیشت محور
- ✓ حفظ بافت سنتی روستاییان به منظور کاهش هزینه‌های فعالیت‌های اقتصادی در روستا
- ✓ بازسازی و مقاوم‌سازی واحدهای مسکونی روستایی
- ✓ ایجاد زمینه ساخت مسکن معیشت محور در روستاها
- ✓ تأمین مسکن روستایی مناسب و بهسازی فضای زیست و معیشت
- ✓ بهسازی و احیاء بافت تاریخی و فرهنگی روستا
- ✓ هماهنگی دستگاه‌های فعال در امور روستا در جهت حفظ هویت روستا
- ✓ ایجاد زمینه سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری با حفظ هویت تاریخی، فرهنگی و طبیعی مناطق روستایی
- ✓ تقویت مدیریت و برنامه‌ریزی برای حفاظت از بافت‌های تاریخی و فرهنگی روستا
- ✓ حفظ هویت اسلامی - ایرانی بافت کالبدی روستاها به عنوان میراث فرهنگی کشور

- ✓ استقرار نظام پایش جریانهای مهاجرتی روستا- شهری در پهنه سرزمین
- ✓ ایجاد بسترهای امن و زیست پذیر برای سکونت و سرمایه گذاری بخش خصوصی
- ✓ تقویت پیوندهای روستایی- شهری در چارچوب شبکه های محلی
- ✓ تنوع بخشی به فعالیت های اقتصادی مناطق با استفاده از پتانسیل های محیطی
- ✓ گسترش تعاملات و پیوندهای پویا و سازنده روستایی- شهری شبکه سکونتگاهی اقدامات اساسی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تهیه و اجرای طرحهای ساماندهی و بهسازی بافتهای فرسوده روستایی
- ✓ تهیه و تصویب ضوابط توسعه کالبدی روستایی در سطح استانها
- ✓ تهیه و اجرای طرحهای ایمن سازی روستاها در برابر سوانح طبیعی
- ✓ ساماندهی و بهسازی روستاهای واقع در حریم کلانشهرها
- ✓ ساماندهی و بهسازی روستاهای مرزی
- ✓ تهیه و اجرای طرحهای هادی روستایی
- ✓ بهسازی بافتهای با ارزش روستایی
- ✓ بازنگری اساسی در طرحهای هادی توسط بنیاد مسکن، در راستای مشارکت روستاییان و نهادهای محلی در تهیه و اجرای طرحها و حفظ بافت سنتی مناطق روستایی
- ✓ تدوین اطلس سرمایه گذاری گردشگری در مناطق روستایی
- ✓ بهسازی و مقاوم سازی مسکن روستایی با رویکرد معیشت محور
- ✓ تأمین تجهیزات وزیر ساخت های مورد نیاز مسکن روستایی
- ✓ بهسازی بافتهای با ارزش روستایی
- ✓ تهیه و اجرای طرحهای هادی روستاهای هدف گردشگری

#### ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - مسکن و شهرسازی و عمران شهری و روستایی - مسکن و توسعه سکونتگاهها

#### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش نوسازی در بافتهای ناکارآمد (بافت فرسوده و حاشیه نشینی) شهری و روستایی؛

## ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در سال ۱۳۹۲ | هدف کمی |                           | هدف کلی                                                                                  |
|--------------------|------|------|------|------|-------------------|---------|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                   | واحد    | عنوان                     |                                                                                          |
| ۸                  | ۱۰   | ۱۲   | ۱۴   | ۱۶   | ۲۰                | درصد    | درصد واحدهای مشمول نوسازی | ؛<br>افزایش نوسازی در بافت‌های ناکارآمد (بافت فرسوده و حاشیه‌نشینی) شهری و روستایی؛<br>. |

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ هماهنگی بین برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری و روستایی با برنامه‌های تامین مسکن گروه‌های کم‌درآمد؛
- ✓ ایجاد انطباق و هماهنگی میان شرایط اقلیمی و رعایت الگوی معماری و شهرسازی
- ✓ هماهنگی بین برنامه‌های بازآفرینی شهری و روستایی با برنامه‌های تامین مسکن گروه‌های کم‌درآمد؛
- ✓ ایجاد پیوند بین سیاست‌های رفاه و تامین اجتماعی با برنامه‌های مسکن؛

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تهیه برنامه یکپارچه سامان‌دهی و توانمندسازی سکونت‌گاه‌های نابسامان؛
- ✓ لحاظ معیارهای اجتماعی و فرهنگی در برنامه ریزی مسکن؛
- ✓ پایش و اجرای برنامه‌های فضایی با تمرکز بر اثرگذاری بر مسکن کم درآمدها و مسکن روستایی؛
- ✓ تدوین برنامه‌های اقدامات اجرایی جهت بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد در کلان‌شهرها و شهرهای تاریخی و میانی؛
- ✓ تهیه طرح‌های بازآفرینی شهری به تدریج برای شهرهای دارای جمعیت ۲۰۰ هزار نفر و بالاتر و پایش مستمر آنها؛

۴۹- سامان بخشی مناطق حاشیه نشین و پیشگیری و کنترل  
ناهنجاری های عمومی ناشی از آن.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری – آموزش – آموزش فنی و حرفه ای و مهارت آموزی

### ◀ اهداف کلی

✓ ایجاد قدرت انطباق مراکز با نیازها

### ◀ راهبردها

✓ دسترسی گروه های خاص به آموزش مهارتی

### ◀ سیاست ها

- ✓ تأکید بر مهارت آموزی در سکونت گاه های غیررسمی
- ✓ توجه به مهارت آموزی اقشار آسیب پذیر و یا در معرض آسیب های اجتماعی
- ✓ رویکرد استفاده از ظرفیت بخش غیردولتی و نهادهای عمومی برای آموزش به گروه های خاص

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ در نظر گرفتن سرفصل مشخص برای آموزش مهارتی در برنامه ریزی برای جمعیت ساکن در سکونت گاه های غیررسمی
- ✓ دعوت از بخش غیردولتی برای عرضه آموزش مورد نیاز گروه های خاص

## ◀ عنوان فرابخشی : جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری - توسعه روستایی، عشایری و توانمندسازی فقرا و محرومین

### ◀ اهداف کلی

✓ تسهیل دسترسی مسکن در استطاعت فقرا

### ◀ جدول اهداف کمی:

| ردیف | هدف کلی                              | هدف کمی                   |                        | وضعیت در پایان سال‌های |   | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |      |      |
|------|--------------------------------------|---------------------------|------------------------|------------------------|---|--------------------|------|------|------|------|------|------|
|      |                                      | عنوان                     | واحد                   |                        |   | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴ | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                      |                           |                        |                        |   |                    |      |      |      |      |      |      |
| ۱    | تسهیل دسترسی به مسکن در استطاعت فقرا | ارتقاء تدریجی واحد مسکونی | واحد مسکونی<br>به هزار | -                      | - | ۲۰                 | ۵۰   | ۷۰   | ۵۰   | ۳۰   |      |      |
|      |                                      | دسترسی تدریجی به مسکن     | واحد مسکونی به هزار    | -                      | - | ۲۰                 | ۵۰   | ۷۰   | ۵۰   | ۳۰   |      |      |

### ◀ راهبردها

✓ تأمین و ارتقای تدریجی مسکن حاشیه نشینان و فقرای روستایی

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ تسهیل دسترسی به منابع و تسهیلات بانکی
- ✓ ترغیب پس انداز مسکن فقرا
- ✓ حمایت از صندوق های مسکن فقرا و گروه‌های کم‌درآمد

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ارائه وام ارتقای مسکن حاشیه نشینان و فقرای روستایی
- ✓ تأمین مسکن متناسب با استطاعت فقرای شهری و روستایی
- ✓ رصد و نظارت فنی بر ساخت مسکن فقرای محلات حاشیه نشین شهری

## ◀ عنوان بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی - امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی

### ◀ اهداف کلی

✓ ساماندهی و وضعیت اجتماعی فرهنگی سکونتگاه های غیر رسمی

### ◀ جدول اهداف کمی

| هدف<br>(هدف)          | هدف<br>بخشی                      | هدف کمی       |                                                                                                     |               | وضعیت<br>در پایان<br>سال ۱۳۹۶ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|-----------------------|----------------------------------|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|                       |                                  | ردیف (برنامه) | عنوان هدف                                                                                           | واحد          |                               | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| سکونتگاه های غیر رسمی | اجتماعی فرهنگی<br>ساماندهی وضعیت |               | بهبود وضعیت شاخص های اجتماعی، فرهنگی و بهداشتی در سکونتگاه های غیر رسمی                             | درصد          | -                             | ۲۰                | ۲۰   | ۲۰   | ۲۰   | ۲۰   |
|                       |                                  |               | جلب مشارکت های اجتماعی و هماهنگ سازی (ساکنین، سازمان های مردم نهاد و خیریه ها) در بهبود وضعیت مناطق | تعداد تشکل    | -                             | ۲۰۰۰              | ۲۵۰۰ | ۳۰۰۰ | ۳۵۰۰ | ۴۰۰۰ |
|                       |                                  |               | توانمندسازی و ارتقاء مهارت های پایه زندگی ساکنین مناطق                                              | هزار نفر ساعت | -                             | ۲۰۰               | ۳۰۰  | ۴۰۰  | ۵۰۰  | ۶۰۰  |

### ◀ راهبردها

✓ توانمندسازی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و تقویت مهارت های پایه ساکنان برای اداره زندگی خود و مشارکت در فرآیند بهسازی و تقویت محدوده ها و محله های هدف

✓ تقویت پیوند کالبدی، اقتصادی و اجتماعی فرهنگی سکونتگاه های کشور

### ◀ سیاست ها

✓ تقویت مشارکت ساکنین و نهادهای محلی (شوراهای محله) و تشکلهای اجتماعی (سازمان های مردم نهاد) در تصمیم گیری ها و اقدامات و حفظ و تقویت سرمایه اجتماعی در محلات و مناطق هدف

- ✓ نظارت و پایش عملکرد و فعالیت دستگاهها در ارائه خدمات اجتماعی ، فرهنگی و بهداشتی در مناطق
- ✓ آموزش و ارتقاء سطح آگاهی های ساکنین این مناطق نسبت به پیامدهای ناگوار آسیبهای اجتماعی و روشهای مقابله با آسیبها
- ✓ ارائه خدمات مشاوره ای و خدمات اورژانس اجتماعی

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ مشارکت شوراهای محله و روستا در توانمندسازی های اجتماعی
- ✓ ارائه آموزش های توانمندسازی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- ✓ افزایش اورژانس های اجتماعی

۵۰- توسعه پایدار صنعت ایران گردی به گونه‌ای که  
ایران‌گردهای خارجی تا پایان برنامه ششم به حداقل پنج برابر  
افزایش یابد.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش سهم گردشگری در تولید ناخالص داخلی، درآمدهای ارزی کشور، ایجاد اشتغال و تقویت تعاملات بین‌المللی و دیپلماسی فرهنگی
- ✓ استفاده از ظرفیت گردشگری داخلی در تقویت و تحکیم همبستگی و انسجام ملی

## ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | اهداف کلی                                                                                    | هدف کمی                             |            | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |       |      |       |       |      |      |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------|------------------------|------|--------------------|-------|------|-------|-------|------|------|
|      |                                                                                              | عنوان                               | واحد       |                        |      | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴* | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                                                                              |                                     |            |                        |      |                    |       |      |       |       |      |      |
| ۱    | گردشگری در تولید ناخالص داخلی ، درآمدهای ارزی کشور ، ایجاد اشتغال و تقویت تعاملات بین‌المللی | تعداد گردشگران ورودی به کشور        | هزار نفر   | ۵۱۷۴                   | ۵۶۰۰ | ۶۸۰۰               | ۷۷۰۰  | ۹۰۰۰ | ۱۰۵۰۰ | ۱۲۵۰۰ |      |      |
| ۳    |                                                                                              | تعداد گردشگران ایرانی خروجی از کشور | میلیون نفر | ۷۰۴                    | ۶۰۹  | ۶۵                 | ۶۲    | ۶    | ۵۸    | ۵۶    |      |      |
| ۱    | گردشگری در تولید ناخالص داخلی ، درآمدهای ارزی، ایجاد اشتغال و تقویت دیپلماسی فرهنگی          | تعداد گردشگران داخلی                | میلیون نفر | ۱۰۰                    | ۱۰۲  | ۱۰۴                | ۱۰۶   | ۱۰۸  | ۱۱۰   | ۱۱۵   |      |      |
|      |                                                                                              | تعداد هتل های کشور                  | باب        | ۱۰۳۲                   | ۱۱۱۰ | ۱۲۲۰               | ۱۳۰۰  | ۱۴۲۰ | ۱۵۰۰  | ۱۶۰۰  |      |      |
| ۳    | تقویت همبستگی و انسجام ملی                                                                   | تعداد هتل های ۴ و ۵ ستاره           | باب        | ۱۲۰                    | ۱۳۰  | ۱۵۰                | ۱۷۰   | ۱۹۰  | ۲۲۰   | ۲۵۰   |      |      |

| ردیف | اهداف کلی | هدف کمی                   |      | وضعیت در پایان سال‌های |        | سال‌های برنامه ششم |         |        |        |        |
|------|-----------|---------------------------|------|------------------------|--------|--------------------|---------|--------|--------|--------|
|      |           | عنوان                     | واحد |                        |        | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |
|      |           |                           |      |                        |        |                    |         |        |        |        |
| ۴    |           | تعداد تخت های اقامتی کشور | تخت  | ۲۲۵,۰۰۰                | ۲۴۰۰۰۰ | ۲۷۰۰۰۰             | ۳۱۰,۰۰۰ | ۳۶۰۰۰۰ | ۴۲۰۰۰۰ | ۴۸۰۰۰۰ |

## راهنماها

- ✓ ارتقاء سهم گردشگری در تولید ناخالص ملی کشور
- ✓ دستیابی به شناخت جامع از گستره جغرافیایی، فرهنگی و تاریخی ایران به منظور توسعه گردشگری، صنایع دستی و هنرهای سنتی
- ✓ ارائه الگوهای بهینه توسعه فضای گردشگری بر اساس آمایش سرزمین
- ✓ تنوع بخشی به گروههای هدف گردشگری با توجه به روند گذار بازارهای جهانگردی کشور
- ✓ توجه به مزیت‌های فرهنگی و تاریخی و طبیعی کشور برای جذب حداکثری و تنوع بخشی به گردشگران خارجی
- ✓ ساماندهی گردشگران حوزه سلامت و جذب نظامند آنها با توجه به مزیت‌های کشور در این حوزه
- ✓ تبلیغ و ترویج مزیت‌های طبیعی و فرهنگی کشور برای جذب گردشگران فرهنگی و طبیعت گردان
- ✓ شناخت ظرفیت‌ها، مزیت‌ها و جاذبه‌های گردشگری مناطق و استان‌های کشور و توسعه گردشگری فرهنگی، تاریخی، علمی، زیارتی، دفاع مقدس، سلامت، طبیعت گردی و ورزشی متناسب با این ظرفیت‌ها

## سیاست‌ها

- ✓ توسعه پایدار صنعت گردشگری
- ✓ شناخت جامع و عمیق از گستره جغرافیایی و تاریخی تمدن ایرانی - اسلامی و حفاظت، احیا و بهره‌برداری از میراث فرهنگی (ملموس و ناملموس)، طبیعی، هنرهای سنتی و صنایع دستی کشور
- ✓ توسعه ظرفیت‌ها و ارتقاء قابلیت‌های موجود در زمینه‌های میراث فرهنگی (ملموس و ناملموس)، طبیعی، هنر و دانش سنتی و فناوری بومی، صنایع دستی و گردشگری
- ✓ ارتقای جایگاه کشور بعنوان یکی از قطب‌های گردشگری جهانی از طریق توسعه کمی و کیفی گردشگری، تنوع محصول و ارتقاء کیفیت و استاندارد سازی خدمات گردشگری و تسهیل سفر
- ✓ ارتقای جایگاه کشور بعنوان یکی از قطب‌های گردشگری جهانی از طریق توسعه کمی و کیفی، تنوع محصول ارتقاء کیفیت و استاندارد سازی خدمات گردشگری و تسهیل سفر
- ✓ بهره‌مندی از ظرفیت گردشگری سلامت با ارائه خدمات استاندارد شده و دست یافتن به جایگاه برتر در منطقه
- ✓ ارتقای جایگاه کشور بعنوان یکی از قطب‌های گردشگری جهانی از طریق توسعه کمی و کیفی گردشگری ملی، تنوع محصول ارتقاء کیفیت و استاندارد سازی خدمات گردشگری و تسهیل سفر
- ✓ بهره‌مندی از ظرفیت گردشگری فرهنگی کشور از طریق ارتقاء کیفیت و استاندارد سازی خدمات گردشگری و تسهیل سفر

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ آینده پژوهی اشتغال در صنعت گردشگری با توجه به روند های موجود این صنعت در کشور
- ✓ امکان سنجی بررسی نقش زنجیره اولیه وپسین صنایع دستی در توسعه گردشگری
- ✓ مطالعه چگونگی فعال نمودن انجمن های دوستی ایران و دیگر کشورها جهت توسعه گردشگری
- ✓ ساماندهی سازمانها و شرکت های متولی برگزاری نمایشگاههای بین المللی
- ✓ بررسی، ساماندهی و رتبه بندی آژانسها، تورگردانان وراهنمایان تور های گردشگری
- ✓ نیازسنجی در حوزه زیرساختها، تسهیلات و خدمات گردشگری و فرصت های سرمایه گذاری در این زمینه
- ✓ بررسی استانداردهای طرح های گردشگری با توجه به معیارهای توسعه پایدار
- ✓ برنامه ریزی و ساماندهی خدمات و مجتمع های بین راهی
- ✓ نیاز سنجی و حمایت از طرح های توسعه و ایجاد امکانات گردشگری روستایی و عشایری (طبیعت گردی )
- ✓ برنامه ریزی و طراحی شهر نمونه گردشگری الکترونیکی و اجرای آن در قالب یک منطقه نمونه بصورت پایلوت
- ✓ طراحی ساز وکارهای لازم برای پویا سازی و نور پردازی و.. سایت های مهم با استفاده از فناوری های نوین
- ✓ حمایت از تشکل های صنفی و تخصصی با هدف جلب مشارکت آنها
- ✓ ساماندهی مبادی ورودی و خروجی کشور
- ✓ نیاز سنجی، مکان یابی و ایجاد شبکه گسترده مراکز اطلاعات گردشگران
- ✓ توسعه گردشگری الکترونیک و استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در صنعت گردشگری
- ✓ ایجاد یادمانهای دفاع مقدس به عنوان جاذبه های گردشگری در حوزه فرهنگ
- ✓ توسعه زیرساخت گردشگری در مناطق نمونه گردشگری مصوب
- ✓ ایجاد تاسیسات و زیرساخت های گردشگری در جوار جاذبه های ملی و بین المللی در سطح کشور ساماندهی و مدیریت گردشگران سلامت و ایجاد دهکده گردشگری سلامت
- ✓ نیازسنجی و حمایت از طرح های توسعه و ایجاد امکانات گردشگری سلامت
- ✓ بررسی، نیاز سنجی و اعلام زیرساخت های مورد نیاز برای تجهیز مناطق نمونه گردشگری
- ✓ تشکیل بانک های اطلاعاتی از منابع گردشگری، اطلس مناطق روستایی ، عشایری و جاذبه های طبیعی
- ✓ انجام فعالیت های گسترده تبلیغاتی و بازاریابی در قالب طرح ها و کمپین های تبلیغاتی
- ✓ برنامه ریزی و حضور موثر در نمایشگاه های مهم بین المللی گردشگری
- ✓ انجام مطالعات میدانی جهت روشن شدن میزان تاثیر گذاری فرایند تبلیغات در کشورهای هدف
- ✓ ارزیابی کیفی خدمات آموزشی در حوزه گردشگری
- ✓ تهیه و انتشار اقلام تبلیغاتی در داخل و خارج
- ✓ توسعه گردشگری الکترونیک و استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در صنعت گردشگری
- ✓ بررسی راهکارهای جذب گردشگر خارجی با هدف ارزآوری و ایجاد اشتغال پایدار
- ✓ بررسی توسعه گردشگری داخلی با رویکرد ایجاد اشتغال پایدار
- ✓ نظارت و استاندارد سازی خدمات گردشگری
- ✓ نیاز سنجی و اعلام زیرساخت های مورد نیاز برای تجهیز مناطق نمونه گردشگری
- ✓ بررسی و تعیین فرصت ها و زمینه های سرمایه گذاری در زمینه گردشگری با همکاری حوزه های مرتبط
- ✓ حمایت از تشکل های صنفی و تخصصی با هدف جلب مشارکت آنها

- ✓ برنامه ریزی و حضور موثر در نمایشگاه های مهم بین‌المللی گردشگری
- ✓ راه اندازی حساب های اقماری در حوزه گردشگری و اجرای طرح جامع آمار گردشگری
- ✓ تهیه برنامه جامع گردشگری کشور تا پایان سال اول برنامه ششم
- ✓ تقویت ارتباط با شبکه جهانی گردشگری فرهنگی
- ✓ ساماندهی زیرساخت‌ها و مراکز اقامت و پذیرایی با رویکرد گردشگری فرهنگی
- ✓ تدوین برنامه عملیاتی برای استفاده از ظرفیت های ملی، منطقه ای و بین‌المللی جاده ابریشم جهت توسعه گردشگری
- ✓ انجام مطالعات و پژوهشهای تجاری در زمینه نیازسنجی و آسیب شناسی فروش و صادرات صنایع دستی در داخل و خارج از کشور
- ✓ انجام پژوهشهای فرهنگی و تاریخی و طبیعی
- ✓ بررسی و شناسایی مسیرها و مقاصد جدید گردشگری
- ✓ اجرای سیاست توسعه زمانی و مکانی گردشگری داخلی
- ✓ شناسایی، مدیریت و توسعه رویدادها و جشنواره ها
- ✓ نیاز سنجی و اعلام زیرساخت های مورد نیاز برای تجهیز مناطق نمونه گردشگری
- ✓ نیاز سنجی و حمایت از طرح‌های توسعه و ایجاد امکانات گردشگری روستایی و عشایری (طبیعت گردی)
- ✓ ایجاد زیرساخت و تأسیسات اولیه در جوار جاذبه های تاریخی، طبیعی، فرهنگی و... اصلی در سطح کشور
- ✓ بررسی بازار های مهم گردشگری دنیا با رویکرد استفاده از تجارب موفق و توسعه روابط و همکاری ها
- ✓ مطالعات کاربردی جهت مشخص نمودن میزان تأثیرات شرایط و تحولات بین‌المللی بر توسعه گردشگری کشور و کاربست آن جهت رفع موانع
- ✓ ساماندهی گردشگران خروجی از کشور و استفاده از این مزیت نسبی برای توسعه روابط و همکاری های منطقه ای و بین‌المللی
- ✓ تدوین برنامه عملیاتی برای استفاده از ظرفیت های ملی، منطقه ای و بین‌المللی جاده ابریشم جهت توسعه گردشگری
- ✓ ساماندهی سواحل در استانهای شمال و جنوب کشور
- ✓ توسعه اقامتگاه های بوم گردی جهت ارائه خدمات باکیفیت مشخص و قابل قبول به مهمانان در محیط‌های طبیعی
- ✓ تهیه برنامه عمل برای توسعه همکاری های گردشگری ۴۰ کشور بازار هدف
- ✓ شناسایی، مدیریت و توسعه رویدادها و جشنواره ها
- ✓ گسترش و توسعه تولیدات فرهنگی تاریخی با استفاده از فناوری‌های نوین
- ✓ مطالعه و ارائه برنامه برای توسعه قطبهای گردشگری در سطح کشور
- ✓ بررسی بازار های مهم گردشگری دنیا با رویکرد استفاده از تجارب موفق و توسعه روابط و همکاری ها
- ✓ بررسی راهکارهای موجود برای ساماندهی گردشگران خروجی از کشور و استفاده از این مزیت نسبی برای توسعه روابط و همکاری های منطقه ای و بین‌المللی
- ✓ راه اندازی و تجهیز سامانه صدور ویزای الکترونیک

۵۱- حمایت از صنایع دستی و صیانت از میراث فرهنگی  
کشور.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ حفاظت و صیانت از میراث طبیعی و فرهنگی ملموس و ناملموس با مشارکت سازمان یافته مردمی
- ✓ حفظ و ارتقای صنایع دستی کشور

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | اهداف کلی                                                  | هدف کمی                                                                                                         |              | وضعیت در پایان سال‌های |       | سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       |
|------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------------------|-------|--------------------|-------|-------|-------|-------|
|      |                                                            |                                                                                                                 |              |                        |       | عنوان              | واحد  | ۱۳۹۵  | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  |
|      |                                                            |                                                                                                                 |              |                        |       |                    |       |       |       |       |
| ۱    | ۱ - حفاظات و صیانت از میراث طبیعی و فرهنگی ملموس و ناملموس | تعداد موزه‌های فعال در سازمان                                                                                   | موزه         | ۲۳۴                    | ۲۴۵   | ۲۶۴                | ۲۷۶   | ۲۸۸   | ۳۰۰   | ۳۱۲   |
| ۲    |                                                            | تعداد موزه‌های فعال خصوصی                                                                                       | موزه         | ۴۲                     | ۴۷    | ۵۴                 | ۶۵    | ۷۷    | ۸۹    | ۱۱۰   |
| ۳    |                                                            | تعداد موزه‌های تخصصی دستگاه‌های اجرایی                                                                          | موزه تخصصی   | ۱۵۵                    | ۱۶۰   | ۱۶۷                | ۱۷۵   | ۱۸۵   | ۱۹۵   | ۲۰۵   |
| ۴    |                                                            | تعداد آثار منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی                                                                      | اثر ثبت شده  | ۱۸۰                    | ۲۰۰   | ۳۰۰                | ۴۰۰   | ۴۵۰   | ۵۰۰   | ۵۵۰   |
| ۵    |                                                            | تعداد آثار غیر منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی                                                                  | اثر ثبت شده  | ۳۱۲۰۰                  | ۳۱۴۰۰ | ۳۱۷۰۰              | ۳۲۱۰۰ | ۳۲۶۰۰ | ۳۳۲۰۰ | ۳۳۰۰۰ |
| ۶    |                                                            | تعداد آثار طبیعی ثبت شده در فهرست آثار ملی                                                                      | تعداد        | ۲۲۰                    | ۲۴۰   | ۳۴۰                | ۴۴۰   | ۵۶۰   | ۷۰۰   | ۸۶۰   |
| ۷    |                                                            | تعداد آثار میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی                                                              | تعداد        | ۱۲۵۰                   | ۱۲۹۰  | ۱۳۹۰               | ۱۴۳۰  | ۱۶۱۰  | ۱۸۳۰  | ۲۰۹۰  |
| ۸    |                                                            | تعداد آثار غیر منقول فرهنگی – تاریخی مرمت شده و قابل بهره‌برداری (در اختیار سازمان، سایر دستگاه‌ها و بخش خصوصی) | تعداد ملی    | ۵۵۰                    | ۶۰۰   | ۶۵۰                | ۷۰۰   | ۷۱۰   | ۷۱۵   | ۷۲۰   |
| ۹    |                                                            | تعداد آثار غیر منقول فرهنگی – تاریخی مرمت شده و قابل بهره‌برداری (در                                            | تعداد استانی | ۸۴۰                    | ۸۷۳   | ۸۸۰                | ۹۰۰   | ۹۲۰   | ۹۴۰   | ۹۶۰   |

\* پیش بینی

| ردیف | اهداف کلی | هدف کمی                                                   |              | وضعیت در پایان سال‌های |        | سال‌های برنامه ششم |        |        |        |        |
|------|-----------|-----------------------------------------------------------|--------------|------------------------|--------|--------------------|--------|--------|--------|--------|
|      |           | عنوان                                                     | واحد         |                        |        | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |
|      |           |                                                           |              | ۱۳۹۵                   | ۱۳۹۶   |                    |        |        |        |        |
|      |           | اختیار سازمان، سایر دستگاه‌ها و بخش خصوصی)                |              |                        |        |                    |        |        |        |        |
| ۱۰   |           | ثبت آثار در فهرست میراث جهانی (غیر منقول، طبیعی، ناملموس) | تعداد        | ۲۶                     | ۲۹     | ۳۱                 | ۳۳     | ۳۵     | ۳۷     | ۳۹     |
| ۱۱   |           | تعداد پایگاه‌های های جهانی                                | پایگاه       | ۱۷                     | ۱۹     | ۲۸                 | ۳۰     | ۳۲     | ۳۴     | ۳۶     |
| ۱۲   |           | تعداد پایگاه‌های میراث فرهنگی ملی                         | پایگاه       | ۶۵                     | ۶۷     | ۷۲                 | ۷۷     | ۸۵     | ۹۲     | ۱۰۰    |
| ۱۳   |           | تعداد بناهای مرمت شده در طول سال                          | اثر مرمت شده | ۱۴۷۳                   | ۱۴۸۰   | ۱۵۰۰               | ۱۶۰۰   | ۱۷۰۰   | ۱۸۰۰   | ۲۰۰۰   |
| ۱۴   |           | تعداد اشیاء تاریخی فرهنگی مرمت شده در طول سال             | شیء مرمت شده | ۱۴۱۲۰                  | ۱۴۴۰۰  | ۱۵۰۰۰              | ۱۷۰۰۰  | ۲۰۰۰۰  | ۲۵۰۰۰  | ۳۰۰۰۰  |
| ۱۵   |           | تعداد بناهای تحت بهره‌برداری                              | بنا          | ۱۸۱                    | ۲۰۵    | ۲۵۰                | ۴۰۰    | ۶۰۰    | ۸۰۰    | ۱۰۰۰   |
| ۱۶   |           | بافت‌های شهری و روستایی مرمت شده                          | تعداد        | ۰                      | ۰      | ۱۰۰                | ۱۴۵    | ۱۹۰    | ۲۴۵    | ۲۹۰    |
| ۱۷   |           | مرمت اشیای تاریخی- فرهنگی در دست بخش دولتی                | تعداد        | ۱۴۰۰                   | ۱۵۰۰   | ۱۵۰۰               | ۱۵۰۰   | ۱۵۰۰   | ۱۵۰۰   | ۱۵۰۰   |
| ۱۸   |           | تجهیز موزه به سیستم حفاظت الکترونیک                       | تعداد        | ۱۳۰                    | ۱۵۰    | ۱۵۰                | ۱۵۰    | ۱۵۰    | ۱۵۰    | ۱۵۰    |
| ۱۹   |           | ساماندهی و مستند سازی اموال منقول تاریخی- فرهنگی          | تعداد        | ۹۸۰۰۰                  | ۱۰۶۰۰۰ | ۱۰۶۰۰۰             | ۱۰۶۰۰۰ | ۱۰۶۰۰۰ | ۱۰۶۰۰۰ | ۱۰۶۰۰۰ |
| ۲۰   |           | تعداد کاوش‌های باستان‌شناسی در سال                        | کاوش         | ۳۵                     | ۶۰     | ۱۰۰                | ۱۳۰    | ۱۷۰    | ۲۰۰    | ۲۵۰    |
| ۲۱   |           | تعداد حوزه مستند سازی شده مردم شناسی (مردم‌نگاری)         | حوزه         | ۵                      | ۸      | ۲۰                 | ۲۵     | ۳۰     | ۴۰     | ۵۰     |
| ۲۲   |           | تعداد حوزه مستند سازی شده زبان و گویش                     | حوزه         | ۳                      | ۱۰     | ۲۰                 | ۲۵     | ۳۰     | ۴۰     | ۵۰     |
| ۲۳   |           | تعداد حوزه مستند سازی شده هنرهای سنتی                     | حوزه         | ۲                      | ۷      | ۲۰                 | ۲۵     | ۳۰     | ۴۰     | ۵۰     |

| ردیف | اهداف کلی                       | هدف کمی                                                                     |             | وضعیت در پایان سال‌های |       | سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       |
|------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------|------------------------|-------|--------------------|-------|-------|-------|-------|
|      |                                 | عنوان                                                                       | واحد        |                        |       | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
|      |                                 |                                                                             |             | ۱۳۹۹*                  | ۱۳۹۸  |                    |       |       |       |       |
| ۱    | ۲- حفظ و ارتقاء صنایع دستی کشور | نشان بین‌المللی مرغوبیت کالا (مهر اصالت)                                    | نشان        | ۱۲                     | -     | ۲۰                 | -     | ۴۰    | -     | ۶۰    |
| ۲    |                                 | نشان ملی مرغوبیت کالا                                                       | نشان        | ۲۰۰                    | -     | -                  | ۳۰۰   | -     | ۴۰۰   | -     |
| ۳    |                                 | رشد سالیانه نسبت شاغلین آموزش دیده بخش صنایع دستی به کل شاغلین دارای مجوز   | درصد        | ۵                      | ۵     | ۵                  | ۵     | ۵     | ۵     | ۵     |
| ۴    |                                 | رشته‌های باز زنده سازی شده در حوزه هنرهای سنتی و صنایع دستی در سال          | تعداد       | ۳۱                     | ۳۱    | ۳۱                 | ۳۱    | ۳۱    | ۳۱    | ۳۱    |
| ۵    |                                 | برند سازی در حوزه صنایع دستی در سال                                         | رشته        | ۱                      | ۲     | ۵                  | ۱۰    | ۱۶    | ۲۴    | ۳۱    |
| ۶    |                                 | مستند نگاری و تکمیل پرونده های مربوط به حقوق مالکیت معنوی و ثبت آثار در سال | تعداد       | ۳۱                     | ۳۱    | ۳۱                 | ۳۱    | ۳۱    | ۳۱    | ۳۱    |
| ۷    |                                 | تعدادنمایشگاه‌های داخلی کشور                                                | نمایشگاه    | ۱۲                     | ۱۲    | ۱۳                 | ۱۴    | ۱۵    | ۱۶    | ۱۷    |
| ۸    |                                 | حمایت از ایجاد و توسعه مراکز عرضه و فروش دائم محصولات صنایع دستی            | طرح در سال  | ۳                      | ۳     | ۳                  | ۳     | ۳     | ۳     | ۳     |
| ۹    |                                 | صادرات صنایع دستی به انضمام زیور آلات سنتی                                  | میلیون دلار | ۱۵۳                    | ۱۷۰   | ۳۴۱                | ۴۴۷   | ۵۸۵   | ۷۶۶   | ۱۰۰۰  |
| ۱۰   |                                 | پروانه های تولید انفرادی صادر شده                                           | تعداد/فقره  | ۱۵۰۰۰                  | ۱۵۰۰۰ | ۱۵۰۰۰              | ۱۶۰۰۰ | ۱۷۰۰۰ | ۱۸۰۰۰ | ۱۹۰۰۰ |
| ۱۱   |                                 | پروانه های تولید کارگاهی صادر شده                                           | تعداد/ فقره | ۵۰۰                    | ۵۰۰   | ۵۰۰                | ۵۵۰   | ۶۰۰   | ۶۵۰   | ۷۰۰   |
| ۱۲   |                                 | بیمه شدگان تسهیلات در سال                                                   | نفر         | ۶۶۰۰۰                  | ۵۰۰۰  | ۵۰۰۰               | ۵۰۰۰  | ۵۰۰۰  | ۵۰۰۰  | ۵۰۰۰  |
| ۱۳   |                                 | اعطای کمک های فنی و اعتباری                                                 | کارگاه      | ۲۰۰                    | ۱۸۰   | ۱۵۰                | ۳۰۰   | ۲۵۰   | ۳۰۰   | ۳۵۰   |
| ۱۴   |                                 | صدور کارت شناسایی برای هنرمندان و شاغلین                                    | نفر         | آیتم جدید              |       | ۷۰۰۰               | ۹۸۰۰  | ۱۳۷۰۰ | ۱۹۲۰۰ | ۲۶۸۰۰ |
| ۱۵   |                                 | ایجاد بازارچه های دائمی صنایع دستی                                          | تعداد       | -                      | ۱۰    | ۱۰                 | ۱۰    | ۱۰    | ۱۰    | ۱۰    |

## راهنماها

- ✓ ارتقای جایگاه بخش در سطح ملی و بین‌المللی مبتنی بر ذخایر فرهنگی و تاریخی و هویت ایرانی و تعامل با دستگاه‌های اجرایی ذیربط
- ✓ حفظ و معرفی تنوع فرهنگی به عنوان عاملی برای توسعه گردشگری
- ✓ پژوهش، حفاظت و معرفی میراث فرهنگی به عنوان عاملی برای تقویت هویت ملی
- ✓ توسعه مشارکتهای سازمان یافته مردمی برای افزایش صیانت، حفاظت، پژوهش، مرمت، معرفی و بهره برداری از بناهای تاریخی و فرهنگی.
- ✓ جلب مشارکت بین‌المللی در راستای حفاظت و معرفی ویژگی‌های فرهنگی و تمدن ایرانی در سطح ملی و بین‌المللی
- ✓ ایجاد بسترهای مناسب برای افزایش مشارکت سازمان یافته مردمی و توسعه فعالیت‌های میراث فرهنگی و طبیعی شامل صیانت، حفاظت، پژوهش، مرمت، معرفی و بهره برداری از بناهای تاریخی و فرهنگی.
- ✓ ایفای نقش سازنده در تدوین الگوهای توسعه ای در سطح ملی و محلی مبتنی بر ذخایر فرهنگی و تاریخی و هویت ایرانی و تعامل با دستگاه‌های اجرایی ذیربط
- ✓ ارتقاء سهم صنایع دستی در تولید ناخالص ملی کشور و دستیابی به شناخت جامع از گستره جغرافیایی، فرهنگی و تاریخی ایران در حوزه صنایع دستی و هنرهای سنتی
- ✓ شناسایی، تقویت و پرورش خلاقیت و ابداعات هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی و هنرهای سنتی و پیشکسوتان هنری

## سیاست‌ها

- ✓ دستیابی به جایگاه ایران در جهان به‌عنوان یکی از غنی‌ترین، کهن‌ترین و تأثیرگذارترین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بشری، با ویژگی‌های طبیعی کم‌نظیر و برخوردار از تعاملی سازنده و الهام‌بخش در عرصه بین‌المللی
- ✓ توسعه گردشگری فرهنگی با حفظ ذخایر منطبق بر مزیت‌های نسبی فرهنگی و تاریخی و معرفی جایگاه و سهم ایران در فرهنگ و تمدن بشری
- ✓ تعامل هدفمند و سازنده بین‌المللی با تأکید بر حفظ ذخایر فرهنگی و تقویت هویت ملی و بین‌المللی
- ✓ اهتمام ملی و تقویت حس مسوولیت عمومی و جلب مشارکت همگانی در حمایت و صیانت، حفاظت، احیا و بهره برداری از میراث فرهنگی، طبیعی، تنوع فرهنگی، تنوع منظر و زیستی کشور
- ✓ توسعه نظام مدیریتی - حقوقی یکپارچه، کارآمد و متکی بر مشارکت جامعه ذینفعان در بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری متکی بر اصول اخلاقی، ارزشهای ملی - اسلامی و منطبق بر معیارهای علمی، فنی و مقتضیات جغرافیایی، تاریخی و فرهنگی کشور
- ✓ توسعه نظام فراگیر و کارآمد تولید و توزیع صنایع دستی در سطح ملی و بین‌المللی
- ✓ شناسایی، تقویت و پرورش استعداد هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی
- ✓ توسعه نظام مدیریتی - حقوقی یکپارچه، کارآمد و متکی بر مشارکت جامعه ذینفعان در بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری متکی بر اصول اخلاقی، ارزشهای ملی - اسلامی و منطبق بر معیارهای علمی، فنی و مقتضیات جغرافیایی، تاریخی و فرهنگی کشور
- ✓ تقویت رابطه جامعه با موارث و داراییهای طبیعی و فرهنگی و ارتقاء آگاهیهای عمومی برای افزایش سرمایه اجتماعی بخش میراث فرهنگی (ملموس و ناملموس)، طبیعی

## اقدامات اساسی

- ✓ شناسایی و ثبت میراث فرهنگی و طبیعی در فهرست آثار ملی و جهانی
- ✓ تعیین حریم آثار فرهنگی - تاریخی ثبت شده
- ✓ تعریف ابعاد و ساز و کارهای استفاده از دیپلماسی گردشگری برای توسعه روابط و همکاری با دیگر کشورها
- ✓ تدوین سند راهبردی گردشگری زیارتی و دفاع مقدس
- ✓ تصویب قوانین و مقررات مورد نیاز در بخش‌های مختلف میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور
- ✓ تهیه و تدوین اسناد توسعه بخشی در حوزه منابع و جاذبه‌های گردشگری از جمله گردشگری مذهبی، سلامت، دفاع مقدس، ورزشی، روستایی و عشایری، الکترونیک، دریایی و انجام گام‌های اجرایی
- ✓ تهیه سند راهبردی میراث فرهنگی تا پایان سال اول برنامه ششم تشکیل بانک‌های اطلاعاتی از منابع گردشگری، اطلس مناطق روستایی، عشایری، جاذبه‌های طبیعی و فرهنگ بومی اقوام ایرانی
- ✓ شناسایی، مدیریت و توسعه رویدادها و جشنواره‌ها

- ✓ حمایت از طرح‌های توسعه و ایجاد امکانات گردشگری روستایی و عشایری
- ✓ شناسایی، معرفی و ایجاد زیرساختهای گردشگری زیارتی الهه/ مستند نگاری، حفاظت، مرمت و احیاء آثار تاریخی- فرهنگی و طبیعی
- ✓ توسعه و راه اندازی موزه های ملی، منطقه ای، استانی و محلی
- ✓ حفاظت و آماده سازی و مرمت آثار ثبت شده کشور در فهرست جهانی
- ✓ حفاظت، مرمت و آماده سازی پایگاه های میراث فرهنگی، طبیعی و ناملموس
- ✓ تعیین حریم آثار فرهنگی- تاریخی ثبت شده
- ✓ ثبت آثار در فهرست میراث جهانی (فرهنگی، طبیعی، ناملموس)
- ✓ شناسایی و ثبت میراث فرهنگی و طبیعی
- ✓ حمایت از دارندگان و مالکین وانجمنهای میراث فرهنگی کشور
- ✓ مشارکت در حفاظت، بهسازی شهرها و روستاهای تاریخی
- ✓ انجام پژوهشهای فرهنگی و تاریخی و طبیعی
- ✓ ساماندهی، حفاظت و مرمت اشیاء و اموال فرهنگی، تاریخی، هنری
- ✓ گسترش و توسعه تولیدات فرهنگی تاریخی با استفاده از فناوریهای نوین
- ✓ بازنگری، تدوین و تنظیم نظام حقوقی میراث فرهنگی کشور
- ✓ ایجاد زیرساخت های لازم در پایگاه های ملی و پایگاه های ثبت شده در فهرست میراث جهانی
- ✓ برگزاری کارگاه های آموزشی از دستاوردهای علمی
- ✓ شناسایی و کمک به حفاظت از آثار تاریخی- فرهنگی ایران
- ✓ برنامه ریزی و اجرای طرحهای ترغیبی برای جلب مشارکت اقوام
- ✓ حمایت از راه اندازی موزه ها توسط دستگاه های اجرایی و نهادهای
- ✓ حمایت از راه اندازی موزه های بخش خصوصی
- ✓ تدوین و تنظیم نظام حقوقی میراث فرهنگی و طبیعی برگزاری نشست های تخصصی هم اندیشی و جشنواره های فرهنگی- هنری استانی و ملی تشکیل های مردم نهاد برگزاری کارگروه ها و نشست های تخصصی عملکردی سالانه ملی سمن ها تعامل و معرفی آثار تاریخی و فرهنگی با سایر کشورهای دنیا
- ✓ تعامل و همکاری منطقه ای و بین المللی در جهت معرفی و مرمت آثار تاریخی- فرهنگی مفاخر ایرانی خارج از کشور
- ✓ برگزاری نمایشگاه های مشترک با سایر کشورها در زمینه آثار فرهنگی و هنری
- ✓ پیگیری و استرداد اموال تاریخی و فرهنگی خارج از کشور
- ✓ مدیریت و ثبت پرونده های مشترک چند ملیتی در موضوع میراث فرهنگی ملموس و ناملموس
- ✓ راه اندازی آزمایشگاه های تخصصی و کارگاه های حفاظت و مرمت در پایگاه های ملی و ثبت جهانی و استان ها
- ✓ تدوین و تنظیم نظام حقوقی میراث فرهنگی و طبیعی و دستورالعمل
- ✓ راه اندازی موزه ها با مشارکت بخش خصوصی و تشکیل های مردم نهاد
- ✓ مرمت اشیاء فرهنگی- تاریخی در اختیار بخش خصوصی
- ✓ حمایت و راه اندازی انجمن های میراث فرهنگی
- ✓ راه اندازی هیئت های امناء برای مجموعه های شاخص ملی (پایگاه های ملی و جهانی و کاخ موزه ها)
- ✓ برگزاری کارگروه ها و نشست های تخصصی عملکردی سالانه ملی سمن ها
- ✓ بازنگری، تدوین و تنظیم نظام حقوقی میراث فرهنگی کشور

- ✓ برند سازی در حوزه صنایع دستی
- ✓ توسعه نظام فراگیر و کارآمد تولید و توزیع صنایع دستی در سطح ملی و بین الملل
- ✓ بهره گیری از روشهای نوین تبلیغات، بازاریابی و خلق مزیت‌های جدید بمنظور پاسخگویی به بازارهای هدف
- ✓ تدوین سند ملی اشتغال صنایع دستی
- ✓ بررسی و نجات بخشی محوطه های تاریخی در معرض خطر ناشی از اجرای طرح‌های عمرانی و شهری توسط دستگاه های اجرایی
- ✓ حمایت از ساماندهی، توسعه و تقویت امور بازاریابی، فروش و صادرات صنایع دستی
- ✓ انجام مطالعات و پژوهشهای تجاری در زمینه نیازسنجی و آسیب شناسی فروش و صادرات صنایع دستی در داخل و خارج از کشور
- ✓ تهیه و تدوین طرح نیازسنجی و آسیب شناسی فروش و صادرات صنایع دستی
- ✓ حمایت از ایجاد و راه اندازی ساختارهای حقوقی مرتبط با بخش تجاری صنایع دستی
- ✓ توانمندسازی تشکل های غیردولتی فعال در بخش بازرگانی صنایع دستی
- ✓ تدوین نظام نامه های هدایتی و حمایتی بخش بازرگانی صنایع دستی
- ✓ ایجاد و توسعه نمایشگاه های تخصصی صنایع دستی در سطح کشور
- ✓ ایجاد و توسعه بازارچه های عرضه و فروش محصولات صنایع دستی در سطح کشور
- ✓ بکارگیری مشوق ها و جوایز صادراتی برای صادرکنندگان کالاهای صنایع دستی
- ✓ ارائه تسهیلات اعتباری جهت طرح‌های توسعه فروش و صادرات صنایع دستی
- ✓ تبلیغات و اطلاع رسانی در فضاهای شهری و رسانه ای
- ✓ حمایت از محصولات صنایع دستی بمنظور پاسخگویی به بازارهای هدف با خلق کاربری های جدید و بسته بندی و طراحی و نمونه سازی نوین
- ✓ تدوین سند ملی اشتغال صنایع دستی
- ✓ تهیه سند راهبردی صنایع دستی کشور تا پایان سال اول برنامه ششم
- ✓ حمایت از هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی در راستای ترویج صنایع دستی
- ✓ مستندنگاری پرونده های مربوط به صنایع دستی
- ✓ حفظ و احیاء رشته های صنایع دستی و هنرهای سنتی
- ✓ اجرای دوره های کوتاه مدت آموزشی در سراسر کشور
- ✓ اجرا و راه اندازی و راه اندازی سایت معرفی رشته های صنایع دستی
- ✓ استاندارد سازی آموزش رشته های صنایع دستی
- ✓ تکمیل پرونده های مربوط به هنرمندان مستمری بگیر، معمر و از کارافتاده
- ✓ تکمیل پرونده های مربوط به هنرمندان جهت اخذ درجه هنری
- ✓ برگزاری همایش تجلیل از هنرمندان
- ✓ مستند نگاری و تکمیل پرونده های مربوط به حقوق مالکیت معنوی و ثبت آثار
- ✓ مستندنگاری و تکمیل پرونده های ثبتی به صورت ملی، جهانی، میراث ناملموس و منقول
- ✓ برگزاری برنامه داوری نشان بین‌المللی و ملی مرغوبیت صنایع دستی
- ✓ ایجاد و تقویت کانون ها و انجمن های علمی در حوزه صنایع دستی در سراسر دانشگاه های معتبر علمی با همکاری وزارت علوم ،تحقیقات و فناوری

**بخش چهارم: امور دفاعی و امنیتی**



۵۲- افزایش توان دفاعی در تراز قدرت منطقه‌ای در جهت  
تأمین منافع و امنیت ملی با تخصیص حداقل ۵ درصد بودجه  
عمومی کشور برای بنیه دفاعی.



✓ بصورت طبقه‌بندی ارائه گردیده است



### ۵۳- ارتقاء توان بازدارندگی کشور با:

۱-۵۳- توسعه توان موشکی و فناوری‌ها و ظرفیت تولید سلاح‌ها و تجهیزات عمده دفاعی برترساز با توان بازدارندگی و متناسب با انواع تهدیدات.

۲-۵۳- گسترش هوشمندانه و مصون‌سازی پدافند غیرعامل با اجرای کامل پدافند غیرعامل در مراکز حیاتی و حساس کشور.

۳-۵۳- افزایش ظرفیت‌های قدرت نرم و دفاع سایبری و تأمین پدافند و امنیت سایبری برای زیرساخت‌های کشور در چارچوب سیاست‌های کلی مصوب .



✓ بصورت طبقه‌بندی ارائه گردیده است



۵۴- تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان.



✓ در لایحه مدنظر قرار گرفته شده است



۵۵- تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی با انسداد کامل  
نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، توسعه و تقویت یگان‌های مرزبانی،  
مشارکت‌دهی مرزنشینان در طرح‌های امنیتی، توسعه  
فعالیت‌های اطلاعاتی و تقویت دیپلماسی مرزی.



## ◀ بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی - امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی

### ◀ اهداف کلی

✓ ایجاد امنیت پایدار در مناطق مرزی و کنترل موثر مرزها

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                             | هدف کمی                                             |              | وضعیت در پایان<br>سال ۱۳۹۳ | سال های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------|----------------------------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                     | عنوان                                               | واحد         |                            | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      | ایجاد امنیت پایدار در مناطق مرزی و کنترل موثر مرزها | ارتقای توان کنترل فضای سایبری                       | کوپ          |                            | ۵۶                 | ۶    | ۷    | ۸    | ۹    |
|      |                                                     | نسبت کلانتری و پاسگاه ها به ازای هر ۲۰۰۰۰ نفر جمعیت | درصد         |                            | ۷۰                 | ۷۲   | ۷۴   | ۷۷   | ۸۰   |
|      |                                                     | نسبت پلیس به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت کشور            | پلیس / جمعیت |                            | ۴۶                 | ۴۷   | ۴۸   | ۴۹   | ۵    |
|      |                                                     | تکمیل طرح انسداد کامل مرزها                         | درصد         | ۴۸                         | ۵۰                 | ۵۵   | ۶۰   | ۶۵   | ۷۰   |
|      |                                                     | افزایش دستگیری ترردهای غیر مجاز مرزی                | هزار نفر     |                            | ۴۵                 | ۴۶   | ۴۷   | ۴۸   | ۴۹   |

### ◀ راهبردها

✓ کنترل‌های نامحسوس مولفه‌های امنیتی

✓ گسترش و تقویت ساماندهی الکترونیکی کنترل مرزها

✓ گسترش مشارکت مرزنشینان در تأمین امنیت مناطق مرزی

✓ تقویت و گسترش زیرساخت‌های مناطق مرزی

### ◀ سیاست‌ها

✓ انسداد فیزیکی مناطق تردد غیرمجاز در مرزها

✓ افزایش و فراگیر نمودن کنترل‌های الکترونیکی نقاط مرزی

✓ بومی سازی امنیت مناطق مرزی

✓ گسترش روش‌های کنترل نرم افزاری نامحسوس

#### ◀ اقدامات اساسی

✓ ایجاد سامانه‌های اطلاع رسانی

✓ تامین ابزار و لوازم مورد نیاز کنترل نامحسوس

✓ تکمیل شبکه مرزبانی کشور

✓ تکمیل راه‌های مرزی

✓ بکارگیری مرزنشینان در تامین امنیت مناطق مرزی

✓ دیوارکشی و نصب موانع فیزیکی معابر غیرمجاز مرزی

✓ نصب و راه‌اندازی و تکمیل سیستم الکترونیکی کنترل مرزها

۵۶- برنامه‌ریزی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش  
۱۰ درصدی سالانه مصادیق مهم آن.







۵۷- مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر و روانگردان‌ها در چارچوب  
سیاست‌های کلی ابلاغی و مدیریت مصرف با هدف کاهش ۲۵  
درصدی اعتیاد تا پایان برنامه..



## ◀ بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی - امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی

### ◀ اهداف کلی

✓ کنترل و کاهش آسیبهای اجتماعی

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی بخش                  | هدف کمی       |                                       |                                    | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۲ | سالهای برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|------------------------------|---------------|---------------------------------------|------------------------------------|-------------------------|-------------------|------|------|------|------|
|      |                              | ردیف (برنامه) | عنوان هدف                             | واحد                               |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۱    | کنترل و کاهش آسیبهای اجتماعی | ۱/۱           | توقف روند صعودی و کاهش میزان طلاق     | میزان<br>(در هر ده هزار نفر جمعیت) | ۲۱/۹                    | ۱۹/۹              | ۱۹   | ۱۸/۱ | ۱۷   | ۱۶/۱ |
|      |                              | ۱/۲           | کاهش میزان اعتیاد به مواد مخدر و الکل | میزان<br>(در هر ده هزار نفر جمعیت) | ۱۴/۱<br>(در سال ۹۱)     | ۱۳/۵              | ۱۲/۵ | ۱۱   | ۹/۵  | ۸    |
|      |                              | ۱/۳           | کاهش میزان تصادفات جاده ای            | میزان<br>(در هر ده هزار نفر جمعیت) | ۸/۸                     | ۸/۴               | ۸    | ۷/۶  | ۷/۲  | ۶/۸  |
|      |                              | ۱/۴           | کاهش تعداد زندانیان                   | میزان<br>(در هر ده هزار نفر جمعیت) | ۲۸                      | ۲۷                | ۲۵/۵ | ۲۴   | ۲۲/۵ | ۲۱   |

### ◀ راهبردها

- ✓ اجتماع محور کردن روشهای کنترل و کاهش آسیبهای اجتماعی
- ✓ تقویت نگرش علمی و اجماع نظری و عملی بین کُشگران عرصه آسیبهای اجتماعی و ذینفعان در مورد راهکارهای حل مسائل و آسیبهای اجتماعی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ کاهش ۲۵ درصدی آسیب‌های اجتماعی
- ✓ انجام اصلاحات ساختاری و فرآیندی در زمینه آسیب‌های اجتماعی با هدف ارتقاء بهره‌وری عملکرد بخش دولتی
- ✓ گسترش چتر خدمات اجتماعی و حمایتی به اقشار در معرض آسیب و آسیب دیده
- ✓ تأمین منابع پایدار و جلب مشارکت بخش خصوصی و تشکلهای غیردولتی
- ✓ افزایش تحقیقات علمی کاربردی به منظور مواجهه با آسیب‌های اجتماعی
- ✓ افزایش مشارکت مردم و نهادهای غیردولتی در کاهش آسیب‌های اجتماعی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ آموزش‌های عمومی و فراگیر برای پیشگیری از حوادث و آسیب‌های اجتماعی
- ✓ - افزایش کمی و کیفی خدمات مشاوره اجتماعی
- ✓ - افزایش مددکاری‌های اجتماعی
- ✓ - افزایش خدمات اورژانس اجتماعی

۵۸- پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا  
محل عرضه آن در بازار.



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - تجارت خارجی

### ◀ اهداف کلی

✓ ساماندهی واردات کالا و خدمات در جهت ارتقای توان تولید داخلی و جلوگیری از قاچاق

### ◀ جدول اهداف کمی :

### ◀ راهبردها

✓ تاکید بر کاهش واردات کالاهای غیر رسمی

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ کاهش و ایجاد یکپارچگی سامانه‌های مرتبط با تجارت خارجی
- ✓ توجه ویژه به نظارت بر مرزهای خشکی، آبی و هوایی و خورها، وجود خلاءهای مرزی و معابر غیررسمی
- ✓ کاهش معافیت‌های غیرضروری و بازبینی سقف‌های معافیت
- ✓ بهبود نظام و شبکه توزیع کالا در جهت ممانعت از عرضه و فروش کالاهای قاچاق
- ✓ فرهنگ‌سازی در جهت عدم استفاده از کالاهای قاچاق
- ✓ توسعه مشارکت رسمی و هدفمند جامعه محلی در توسعه تجارت با کشورهای همسایه
- ✓ ...

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ کاهش موانع غیرتعرفه‌ای از جمله ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های تجاری از قبیل کارت بازرگانی، سهمیه‌های مقداری و مجوزهای متنوع دستگاهیو حذف کلیه مجوزهای غیرضرور اداری برای واردات و صادرات
- ✓ کاهش و تجمیع عوارض (غیر از حقوق ورودی) مربوط به واردات
- ✓ کاهش مبادی ورودی گمرکی
- ✓ تجهیز گمرک به سیستم‌ها و دستگاه‌های پیشرفته
- ✓ اصلاح و جایگزینی تسهیلات مبادلات مرزی مرزنشینان از طریق حمایت‌های هدفمند
- ✓ ارائه سازوکار لازم برای شناسایی و معرفی کالاهای قاچاق
- ✓ افزایش خطرپذیری (ریسک) قاچاق از طریق توانمندسازی بخش های مبارزه کننده، تسريع در فرآیند رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز و اعمال موثر مجازات‌های بازدارنده.
- ✓ تسهیل تأمین نیازهای ضروری کشور از خارج



بخش پنجم:  
امور سیاست خارجی



۵۹- حفظ و افزودن بر دستاوردهای سیاسی جمهوری اسلامی  
در منطقه آسیای جنوب غربی.



✓ بصورت طبقه‌بندی ارائه گردیده است. در سند سیاست خارجی آمده است.



۶۰- اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز.



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - تجارت خارجی

### ◀ راهبردها

- ✓ تقویت دیپلماسی تجاری
- ✓ توسعه روابط موثر و فعال در سازمان‌ها، مجامع و ترتیبات تجاری دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ تمرکز بر اقتصادمحوری در سیاست خارجی به جای تمرکز بر مسایل سیاسی
- ✓ استفاده از بخش خصوصی برای پیشبرد منافع اقتصادی ایران در سطوح مختلف دوجانبه، منطقه‌ای و جهانی
- ✓ استفاده از نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکت‌های وابسته در تعاملات اقتصادی که بخش خصوصی توان رقابت پذیری ندارد
- ✓ ترغیب رویکرد غیرامنیتی در منطقه برای توسعه روابط تجاری
- ✓ تقویت همگرایی با عضویت در بلوک‌های توسعه‌ای بین‌المللی و منطقه‌ای بر اساس دیپلماسی تجاری
- ✓ تقویت همگرایی با عضویت در پیمان‌های اقتصادی بین‌المللی و منطقه‌ای بر اساس دیپلماسی تجاری
- ✓ پشتیبانی از تاسیس اتاق‌های بازرگانی مشترک و تقویت اتاق‌های بازرگانی منطقه‌ای نظیر اتاق بازرگانی اکو

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ سیاست‌گذاری و هماهنگی از طریق نهادهای قانونی در توسعه بازارهای بین‌المللی (صادرات، واردات، سرمایه‌گذاری مشترک، سرمایه‌گذاری خارجی و فرانشیز و موارد مشابه)
- ✓ انعقاد توافق نامه همکاری تجارت ترجیحی و توسعه ترتیبات تعرفه ترجیحی
- ✓ عضویت و یا توافق نامه همکاری با سازمان‌ها و اتحادیه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی
- ✓ انعقاد پیمان‌های تجاری دو یا چندجانبه مبتنی بر ارزش مورد توافق طرف‌های پیمان
- ✓ پیگیری و فعال نمودن کمیسیون‌های مشترک اقتصادی و کمیته‌های بازرگانی با کشورهای منطقه

## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش‌های دولتی و غیر دولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوریانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت.
- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان

## ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                  | هدف کمی                                                  |      | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|--------------------------|----------------------------------------------------------|------|------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                          | عنوان                                                    | واحد |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۲    | ساماندهی نظام ملی نوآوری | رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه | رتبه | ۷    | ۷    | ۶                  | ۵    | ۴    | ۳    | ۳    |

## ◀ راهبردها

- ✓ توسعه تعاملات علمی بین‌المللی با کشورهای هدف
- ✓ اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز
- ✓ گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش بنیان

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ توسعه همکاری‌های علمی و فنی با موسسات و مراکز بین‌المللی
- ✓ توسعه هدفمند حضور بین‌المللی برای کسب کرسی‌های علمی بین‌المللی
- ✓ نقش‌آفرینی و توسعه حضور بین‌المللی و کسب درآمد ارزی از فعالیت‌های حوزه‌های علمی و فناوری
- ✓ جهت‌دهی به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به منظور ارتقاء فناوری داخلی و نوآوری

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ رشد تعداد کرسی‌های بین‌المللی اشغال شده توسط دانشمندان ایرانی
- ✓ ترویج یافته‌های علمی توسط رسانه‌ها به ویژه رسانه ملی برای مقابله با فناوری هراسی
- ✓ گسترش دیپلماسی علمی و ارتباطات بین‌المللی
- ✓ اعطای تسهیلات یک سفر در سال برای دانشمندان برجسته ملی و بین‌المللی

## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - فنی و حرفه ای و مهارت آموزی

## ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش اثربخشی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی

## ◀ راهبردها

- ✓ تضمین کیفیت آموزش‌ها و بهبود مستمر آنها

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ استفاده از تجارب بین‌المللی در تدوین استانداردهای آموزشی
- ✓ برقراری تعاملات خارجی با کشورهای پیشرو یا سازمان‌های بین‌المللی فعال در زمینه آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ عقد تفاهم‌نامه با هدف برقراری ارتباط با کشورهای پیشرو و مؤسسات بین‌المللی معتبر آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ ایجاد بازار آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی برای متقاضیان در کشورهای هدف

## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - انرژی

## ◀ اهداف کلی

- ✓ حفظ و ارتقاء جایگاه کشور در بازارهای جهانی و منطقه‌ای انرژی

## ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی بخش                                                 | هدف کمی                       |                        | پایان سال<br>۱۳۹۳ وضعیت در | سال پیش<br>۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |       |       |      |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------------|----------------------------|-----------------|--------------------|------|-------|-------|------|
|                                                             | عنوان                         | واحد                   |                            |                 | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹ |
| حفظ و ارتقاء جایگاه کشور در بازارهای جهانی و منطقه‌ای انرژی | صادرات نفت خام و میعانات گازی | هزار بشکه در روز       | ۱۳۶۳                       | ۱۴۵۸            | ۲۲۵۰               | ۲۴۹۶ | ۲۵۰۰  | ۲۴۷۲  | ۲۴۷۲ |
|                                                             | صادرات گاز طبیعی              | میلیون متر مکعب در روز | ۲۶۶                        | ۲۶۸             | ۳۷.۷               | ۹۳.۹ | ۱۵۲.۸ | ۱۸۷.۲ | ۲۲۵  |
|                                                             | واردات گاز طبیعی              | میلیون متر مکعب در روز | ۲۰۶                        | ۲۰۶             | ۲۵.۹               | ۳۰   | ۳۸    | ۳۸    | ۳۸   |
|                                                             | صادرات برق                    | میلیارد کیلووات ساعت   | ۹.۹۶                       | ۹.۵             | ۱۱                 | ۱۲   | ۱۳    | ۱۴    | ۱۵   |
|                                                             | واردات برق                    | میلیارد کیلووات ساعت   | ۳.۸                        | ۳.۷             | ۴.۴                | ۴.۵  | ۵.۶   | ۶     | ۶.۵  |

## ◀ راهبردها

- ✓ گسترش فضای رقابتی در زمینه تولید و عرضه حامل‌های انرژی
- ✓ بهره‌گیری موثر از موقعیت منطقه‌ای و جغرافیایی کشور برای خرید، فروش، معاوضه، انتقال، فرآوری و ذخیره‌سازی نفت و گاز و برق در بازارهای داخلی و منطقه‌ای با رویکرد حداکثر سودآوری در تجارت حامل‌های انرژی
- ✓ افزایش ذخایر راهبردی (حجم ذخیره‌سازی) نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز
- ✓ ایفای نقش محوری و احراز جایگاه مرکزی در مبادلات و ترانزیت انرژی منطقه
- ✓ حداکثر بهره‌گیری از منابع انرژی اولیه و تامین و صادرات برق به کشورهای منطقه، با رعایت ملاحظات اقتصادی انرژی و دیپلماسی انرژی

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ ارتقاء دیپلماسی انرژی و گسترش شبکه انتقال، ذخیره‌سازی، صادرات و واردات گاز و حامل‌های انرژی جهت توسعه مبادلات منطقه‌ای و بین‌المللی انرژی
- ✓ اتخاذ تدابیر کارآمد در حوزه دیپلماسی انرژی جهت افزایش سهم ایران از تجارت جهانی گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی
- ✓ متنوع نمودن بازارهای صادراتی
- ✓ استفاده بهینه از ذخایر راهبردی به منظور اثرگذاری در بازارهای جهانی نفت و گاز
- ✓ عرضه حامل‌های انرژی در بازارهای بورس انرژی
- ✓ رفع موانع حضور بخش خصوصی و تعاونی در بازار انرژی
- ✓ ارتقاء دیپلماسی انرژی و گسترش شبکه انتقال، صادرات و واردات برق جهت توسعه مبادلات منطقه‌ای و بین‌المللی انرژی
- ✓ توسعه زیرساخت‌های تولید و انتقال برق و تلاش برای تامین ملزومات تبدیل کشور به قطب تامین و تبادل برق منطقه
- ✓ تسهیل تجارت برق توسط بخش غیردولتی

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ایجاد زمینه‌های لازم برای اجرایی شدن قراردادهای صادرات گاز با کشورهای همجوار
- ✓ طرح‌های صادرات گاز با خط لوله
- ✓ طرح‌های صادرات گاز به صورت LNG
- ✓ پیشبرد فرآیند نهایی‌سازی و تصویب سند راهبردی دیپلماسی انرژی (با تاکید بر متنوع‌سازی مشتریان نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی)
- ✓ انتخاب مشتریان راهبردی
- ✓ حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در تولید حامل‌های انرژی به منظور صادرات
- ✓ مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش نفت و گاز
- ✓ اولویت دادن به احداث پالایشگاه‌های میعانات گازی سیراف که با بهره‌برداری از آن‌ها ایران به یکی از صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی تبدیل خواهد شد.

- ✓ افزایش سهم صادرات فرآورده‌های نفتی
- ✓ اصلاح بازار انرژی و تقویت حضور بخش غیردولتی در این بازار
- ✓ ایجاد بازار گواهی ظرفیت برق
- ✓ ایجاد زمینه‌های لازم برای اجرایی شدن قراردادهای صادرات برق با کشورهای همجوار
- ✓ پیشبرد فرآیند نهایی‌سازی و تصویب سند راهبردی دیپلماسی انرژی (با تأکید بر متنوع‌سازی مشتریان و صدور و مبادله برق)
- ✓ احداث زیرساخت‌های لازم جهت افزایش صادرات برق



۶۱- توسعه کمی و کیفی رسانه‌های فرامرزی با زبان‌های رایج  
بین‌المللی.



بصورت طبقه‌بندی ارائه گردیده است. در سند سیاست خارجی آمده است.



۶۲- ایجاد زمینه‌های لازم در جهت جلب سرمایه و توان علمی  
و تخصصی ایرانیان خارج از کشور در توسعه ملی و تأثیر بر  
سیاست‌های نظام سلطه در دفاع از منافع ملی.



بصورت طبقه‌بندی ارائه گردیده است. در سند سیاست خارجی آمده است.



۶۳- بهره‌گیری حداکثری از روش‌ها و ابزارهای دیپلماسی  
نوین و عمومی.



✓ بصورت طبقه‌بندی ارائه گردیده است. در سند سیاست خارجی آمده است.



بخش ششم:  
امور حقوقی و قضایی



۶۴- بازنگری در قوانین جزایی به منظور کاستن از محکومیت  
به حبس و تبدیل آن به مجازات‌های دیگر و متناسب‌سازی  
مجازات‌ها با جرایم.



## ◀ عنوان بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی - حقوقی و قضائی:

### ◀ راهبردها

- ✓ تقویت نهاد جایگزین حبس
- ✓ ارتقاء و اثر بخشی مجازاتها و تناسب آن با جرائم
- ✓ تبدیل عناوین مجرمانه به تخلف

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ ترویج روشهای استفاده از نهاد جایگزین حبس با انتشار آراء صادره برای قضات
- ✓ ارتقاء برنامه های آموزشی برای قضات با رویکرد کاهش محکومیت‌های حبس
- ✓ ارتقاء برنامه های آموزشی برای قضات با رویکرد تناسب مجازاتها با جرائم
- ✓ واگذاری رسیدگی به تخلفات به سازمان تعزیرات حکومتی

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ صدور آراء با رویکرد استفاده از مجازاتهای جایگزین حبس
- ✓ ارزیابی کیفی قرارهای تامین دادرسی با رویکرد کاهش بازداشت
- ✓ تدوین لایحه تعیین عناوین تخلفات و آئین ریدگی به آن (بند ۷ ماده ۲۴ لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم)
- ✓ پیشگیری از وقوع جرم و تخلف با همکاری دیگر قوا و نهادها با هدف کاهش سالانه به میزان ۱۰٪.



۶۵- بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها.



## ◀ عنوان بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی - حقوقی و قضائی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ کاهش جمعیت کیفری

## ◀ راهبردها

- ✓ اصلاح رفتار و عملکرد زندانیان و ارتقای توانمندی و باز اجتماعی شدن آنان
- ✓ ...

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ گسترش استفاده از تاسیسات جدید کیفری مانند تعلیق تعقیب یا مجازات، تعویق صدور حکم و مجازات‌های جایگزین حبس
- ✓ شناسایی نیازهای آموزشی و فرهنگی زندانیان

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تداوم و توسعه آموزشهای فنی و حرفه ای زندانیان
- ✓ گسترش برنامه های درمانی و روان درمانی برای مددجویان زندانی
- ✓ انتقال ۲۰ زندان داخل محدوده شهرها با اولویت کلان شهرها به خارج از شهرها(بند ۳ ماده ۲۴ لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه)
- ✓ ارائه آمار زندانیان و فضای آزاد زندان و ظرفیت پذیرش زندان به مقامات قضائی صلاحیتدار (بند ۴ ماده ۲۴ لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه)



۶۶- حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام  
قراردادها به منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و  
سرمایه‌گذاری خارجی.



## ◀ عنوان فرابخش : حوزه اقتصاد کلان – تولید، سرمایه‌گذاری و اشتغال

### ◀ راهبردها

✓ توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی

### ◀ سیاست‌ها

✓ اصلاح یا حذف قوانین و مقررات کسب و کار و تضمین اجرای دقیق و عادلانه قوانین و مقررات

### ◀ اقدامات اساسی

✓ حمایت از حقوق مالکیت و تولید ثروت و جبران خسارت تضییع حقوق مالکیت بخش خصوصی و تعاونی

## ◀ عنوان فرابخش حوزه اقتصاد کلان/ بهبود محیط کسب و کار

### ◀ اهداف کلی

✓ اصلاح یا حذف قوانین و مقررات مزاحم

### ◀ جدول اهداف کمی

✓ تا سال سوم برنامه، تمامی دستگاه‌های اجرایی قوانین و مقررات مخل حوزه فعالیت خود را به همراه پیشنهادهای جایگزین و اصلاحی شناسایی نمایند.

✓ تا پایان برنامه، تمامی قوانین و مقررات مخل و غیرضرور تعیین تکلیف شوند.

### ◀ راهبردها

✓ شناسایی قوانین و مقررات مخل، ایجاد مکانیزم بررسی پیشنهادهای و تصویب قوانین و مقررات جایگزین

### ◀ سیاست‌ها

✓ هماهنگی و یکپارچه سازی و اصلاح قوانین مرتبط در راستای بهبود محیط کسب و کار با رویکرد نگرش فرابخشی و حذف مقررات زائد

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ پیش‌بینی یک مرجع ذیصلاح برای بررسی موارد اصلاح، حذف قوانین و مقررات مخل
- ✓ بازبینی و حذف قوانین و مقررات و مجوزهای زائد
- ✓ حذف موانع اداری و تثبیت مقررات صادرات حداقل به مدت ده سال
- ✓ تنقیح قوانین اقتصادی معارض با سهولت محیط کسب و کار
- ✓ تشکیل کمیسیون ویژه در دولت به منظور بررسی مستمر پیشنهادهای دستگاه‌های اجرایی

#### ◀ عنوان بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی - حقوقی و قضائی:

##### ◀ اهداف کلی:

- ✓ توسعه ثبت رسمی

##### ◀ راهبردها

- ✓ توسعه ثبت رسمی

##### ◀ سیاست‌ها

- ✓ گسترش اختصاص شناسه ملی به اشخاص حقوقی
- ✓ ترویج فرهنگ استفاده از مشاور حقوقی در قراردادها

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ثبت رسمی کلیه مالکیت‌های دولت و مردم بر اراضی و املاک.
- ✓ ثبت رسمی نقل و انتقالات خودرو.

۶۷- توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت‌های معنوی و  
ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی کشور  
در نظام کاداستر و گسترش فناوری‌های نوین در ارائه خدمات  
ثبتی.



## ◀ عنوان بخش: امور عمومی، دفاعی و قضایی - حقوقی و قضائی

### ◀ اهداف کلی (مرتبط با سیاست کلی فوق)

✓ توسعه ثبت رسمی

### ◀ راهبردها

✓ توسعه ثبت رسمی

### ◀ سیاست‌ها

✓ گسترش اختصاص شناسه ملی به اشخاص حقوقی

### ◀ اقدامات اساسی

✓ ... ثبت رسمی کلیه مالکیت‌های دولت و مردم بر اراضی و املاک.

✓ ثبت رسمی نقل و انتقالات خودرو.

✓ تدوین راهبرد جامع مالکیت فکری و حمایت حقوقی از مالکیت فکری



بخش هفتم:

امور فرهنگی



۶۸- تلاش شایسته برای تبیین ارزش‌های انقلاب اسلامی و  
دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری- فرهنگ و هنر، ورزش و جوانان، زنان و خانواده- فرهنگ، هنر و رسانه

### ◀ اهداف کلی

✓ صیانت از مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی، اندیشه‌های امام و رهبری

### ◀ جدول اهداف کمی

| شماره ردیف<br>و عنوان هدف کلی                                                                                                                                                      | عنوان شاخص/ هدف کمی                                                                     | واحد متعارف           | سال پایه | پیش بینی | سال‌های برنامه ششم |         |         |         |         | رشد متوسط دوره<br>برنامه ششم<br>(درصد) |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------|----------|--------------------|---------|---------|---------|---------|----------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                    |                                                                                         |                       | ۱۳۹۳     | ۱۳۹۴     | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |                                        |
| ۱- ارتقاء فرهنگ اسلامی، معنویت و رشد فضائل اخلاقی، ۳- مقام سازی، بالندگی، پویایی، اعتلا و توانمندسازی فرهنگی و ۴- صیانت از مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی، اندیشه‌های امام و رهبری | زیر بنای کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)                     | متر مربع              | ۱۳۴۱۱۲۹  | ۱۴۵۸۴۴۹  | ۱۵۸۶۰۳۱            | ۱۷۲۴۷۷۵ | ۱۸۷۵۶۵۵ | ۲۰۳۹۷۳۴ | ۲۲۱۸۱۶۷ | ۸/۷                                    |
|                                                                                                                                                                                    | تعداد کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)      | هزار نسخه             | ۳۹۷۳۸    | ۴۲۲۸۱    | ۴۹۳۴۴              | ۵۴۹۸۵   | ۶۱۲۷۱   | ۶۸۲۷۶   | ۷۶۰۸۲   | ۱۱/۴                                   |
|                                                                                                                                                                                    | تعداد اعضای کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)                  | هزار نفر              | ۲۴۵۶     | ۲۶۸۵     | ۲۹۳۶               | ۳۲۱۰    | ۳۵۱۰    | ۳۸۳۷    | ۴۱۹۶    | ۹/۳                                    |
|                                                                                                                                                                                    | سرانه کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)                        | باب به هر ۱۰۰/۰۰۰ نفر | ۴        | ۴/۴      | ۴/۶                | ۴/۹     | ۵/۳     | ۵/۶     | ۵/۹     | ۶/۳                                    |
|                                                                                                                                                                                    | سرانه کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های عمومی کشور (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور) | نسخه به هر ۱۰۰ نفر    | ۵۱       | ۵۶       | ۶۲                 | ۶۸      | ۷۵      | ۸۲      | ۹۱      | ۱۰                                     |
|                                                                                                                                                                                    | عناوین نشریات منتشر شده                                                                 | عنوان                 | ۶۳۲۷     | ۷۳۲۵     | ۸۴۸۱               | ۹۸۱۹    | ۱۱۳۶۸   | ۱۳۱۶۱   | ۱۵۲۳۷   | ۱۵/۸                                   |
|                                                                                                                                                                                    | عناوین نشریات محلی منتشر شده                                                            | عنوان                 | ۱۸۷۸     | ۲۱۷۵     | ۲۵۱۹               | ۲۹۱۷    | ۳۳۷۸    | ۳۹۱۲    | ۴۵۳۰    | ۸/۱۵                                   |

| شماره ردیف<br>و عنوان هدف کلی | عنوان شاخص/ هدف کمی                   | واحد متعارف  | سال پایه | پیش بینی | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | رشد متوسط دوره<br>برنامه ششم<br>(درصد) |
|-------------------------------|---------------------------------------|--------------|----------|----------|--------------------|------|------|------|------|----------------------------------------|
|                               |                                       |              | ۱۳۹۳     | ۱۳۹۴     | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |                                        |
|                               | تعداد کانون‌های تبلیغاتی <sup>۲</sup> | کانون        | -        | ۱۵۹۴     | ۱۶۱۰               | ۱۶۲۶ | ۱۶۴۲ | ۱۶۵۸ | ۱۶۷۵ | ۱                                      |
|                               | تعداد مجوزهای صادر شده نشر دیجیتال    | مجوز         | ۱۲۲      | ۱۷۳      | ۲۴۷                | ۳۵۱  | ۴۹۹  | ۷۰۹  | ۱۰۰۸ | ۴۲/۲                                   |
|                               | تعداد سامانه‌های برخط ثبت شده         | مورد / رسانه | ۱۸۸۵۰    | -        | -                  | -    | -    | -    | -    | -                                      |
|                               | تعداد بازی‌های رایانه‌ای تولید شده    | بازی         | -        | ۱۶۳      | ۱۹۵                | ۲۳۴  | ۲۸۱  | ۳۳۷  | ۴۰۴  | ۲۰                                     |

#### راهنماها

- ✓ تبیین و ترویج گفتمان انقلاب اسلامی، اندیشه‌های امام و رهبری؛
- ✓ ارتقاء کمی و کیفی شیوه‌های تبلیغی و ترویجی انقلاب اسلامی، اندیشه‌های امام و رهبری؛

#### سیاست‌ها

- ✓ حمایت از نهادهای فعالان آموزش و پژوهش و مروج مبانی انقلاب اسلامی، اندیشه‌های امام و رهبری؛
- ✓ حمایت از آثار و محصولات فرهنگی و هنری مرتبط با مبانی انقلاب اسلامی، اندیشه‌های امام و رهبری؛

#### اقدامات اساسی

- ✓ حمایت از پژوهش‌هایی با رویکرد شناخت انقلاب اسلامی،
- ✓ تجلیل از نویسندگان، هنرمندان و پژوهشگران مبانی انقلاب اسلامی، اندیشه‌های امام و رهبری؛
- ✓ برگزاری مراسم بزرگداشت مناسبت‌های انقلاب اسلامی؛
- ✓ بزرگداشت یاد و اندیشه‌های امام (ره)؛
- ✓ چاپ و انتشار آثار امام و مقام معظم رهبری؛

۶۹- ارائه و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی و  
فرهنگ‌سازی درباره اصلاح الگوی مصرف و سیاست‌های  
اقتصاد مقاومتی.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری- فرهنگ و هنر، ورزش و جوانان، زنان و خانواده- فرهنگ، هنر و رسانه

### ◀ اهداف کلی

- ✓ ارتقاء فرهنگ اسلامی، معنویت و رشد فضائل اخلاقی
- ✓ فرهنگ سازی اقتصاد مقاومتی

### ◀ جدول اهداف کمی

| شماره ردیف<br>و عنوان هدف کلی                                                                                                                                                                                     | عنوان شاخص/ هدف کمی                                                                     | واحد متعارف           | سال پایه | پیش بینی | سال‌های برنامه ششم |         |         |         |         | رشد متوسط دوره<br>برنامه ششم<br>(درصد) |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------|----------|--------------------|---------|---------|---------|---------|----------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                         |                       |          |          | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |                                        |
| ۱- ارتقاء فرهنگ اسلامی، معنویت و رشد فضائل اخلاقی، ۲- فرهنگ سازی اقتصاد مقاومتی، ۳- مقاوم سازی، بالندگی، پویایی، اعتلا و توانمندسازی فرهنگی و ۴- صیانت از مبانی و ارزش های انقلاب اسلامی، اندیشه های امام و رهبری | زیر بنای کتابخانه های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)                     | متر مربع              | ۱۳۴۱۱۲۹  | ۱۴۵۸۴۴۹  | ۱۵۸۶۰۳۱            | ۱۷۲۴۷۷۵ | ۱۸۷۵۶۵۵ | ۲۰۳۹۷۳۴ | ۲۲۱۸۱۶۷ | ۸/۷                                    |
|                                                                                                                                                                                                                   | تعداد کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)      | هزار نسخه             | ۳۹۷۳۸    | ۴۲۲۸۱    | ۴۹۳۴۴              | ۵۴۹۸۵   | ۶۱۳۷۱   | ۶۸۲۷۶   | ۷۶۰۸۲   | ۱۱/۴                                   |
|                                                                                                                                                                                                                   | تعداد اعضای کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)                  | هزار نفر              | ۲۴۵۶     | ۲۶۸۵     | ۲۹۳۶               | ۳۲۱۰    | ۳۵۱۰    | ۳۸۳۷    | ۴۱۹۶    | ۹/۳                                    |
|                                                                                                                                                                                                                   | سرانه کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)                        | باب به هر ۱۰۰/۰۰۰ نفر | ۴        | ۴/۴      | ۴/۶                | ۴/۹     | ۵/۳     | ۵/۶     | ۵/۹     | ۶/۳                                    |
|                                                                                                                                                                                                                   | سرانه کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های عمومی کشور (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور) | نسخه به هر ۱۰۰ نفر    | ۵۱       | ۵۶       | ۶۲                 | ۶۸      | ۷۵      | ۸۲      | ۹۱      | ۱۰                                     |
|                                                                                                                                                                                                                   | تعداد کانون‌های تبلیغاتی <sup>۲</sup>                                                   | کانون                 | -        | ۱۵۹۴     | ۱۶۱۰               | ۱۶۲۶    | ۱۶۴۲    | ۱۶۵۸    | ۱۶۷۵    | ۱                                      |

|                                                                              |                          |        |        |        |        |         |        |        |      |
|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|--------|------|
| تعداد مجوزهای صادر شده نشر دیجیتال                                           | مجاز                     | ۱۲۲    | ۱۷۳    | ۲۴۷    | ۳۵۱    | ۴۹۹     | ۷۰۹    | ۱۰۰۸   | ۴۲/۲ |
| تعداد سامانه های برخط ثبت شده                                                | مورد / رسانه             | ۱۸۸۵۰  | -      | -      | -      | -       | -      | -      | -    |
| تعداد بازی‌های رایانه‌ای تولید شده                                           | بازی                     | -      | ۱۶۳    | ۱۹۵    | ۲۳۴    | ۲۸۱     | ۳۳۷    | ۴۰۴    | ۲۰   |
| سهم بازار کتاب از تولید ناخالص داخلی (GDP)                                   | درصد                     | . / ۱۲ | . / ۱۲ | . / ۱۲ | . / ۱۲ | . / ۱۲  | . / ۱۲ | . / ۱۲ | .۰۲  |
| کل ارزش بازار کتاب                                                           | میلیارد ریال             | ۱۴۰۰۰  | -      | -      | -      | -       | -      | -      | -    |
| شمارگان کتاب‌های منتشر شده <sup>۱</sup>                                      | ۱۰۰۰ نسخه                | ۱۵۲۳۲۳ | ۱۴۵۶۵۳ | ۱۵۱۴۷۹ | ۱۵۷۵۳۸ | ۱۶۳۸۰۴۰ | ۱۷۰۳۹۴ | ۱۷۷۲۱۰ | ۴    |
| عناوین کتاب‌های منتشر شده                                                    | عنوان                    | ۷۲۸۷۷  | ۷۵۴۱۲  | ۷۸۰۳۶  | ۸۰۷۵۱  | ۸۳۵۶۰   | ۸۶۴۶۷  | ۸۹۴۷۵  | ۳/۵  |
| سرانه عناوین کتاب‌های منتشر شده                                              | عنوان به هر ۱۰۰ هزار نفر | ۹/۴    | ۹/۶    | ۹/۸    | ۱۰     | ۱۰/۲    | ۱۰/۴   | ۱۰/۶   | ۱۰/۲ |
| سرانه شمارگان کتاب‌های منتشر شده                                             | نسخه به جمعیت کشور       | ۲      | ۲      | ۲/۱    | ۲/۲    | ۲/۳     | ۲/۴    | ۲/۵    | ۴    |
| نسبت عناوین کتاب‌های چاپ اول منتشر شده به کل عناوین کتاب‌های منتشر شده       | درصد                     | ۵۸/۴   | ۵۹/۲   | ۶۰/۱   | ۶۱     | ۶۱/۹    | ۶۲/۸   | ۶۳/۸   | ۱/۵  |
| نسبت عناوین کتاب‌های منتشر شده کودک و نوجوان به کل عناوین کتاب‌های منتشر شده | درصد                     | ۱۵/۲   | ۱۵/۳   | ۱۵/۵   | ۱۵/۶   | ۱۵/۷    | ۱۵/۸   | ۱۶     | ۰/۷۷ |
| سرانه شمارگان کتاب‌های منتشر شده کودک و نوجوان به جمعیت کودک و نوجوان کشور   | درصد                     | ۰/۱۷   | ۰/۱۷   | ۰/۱۸   | ۰/۱۸   | ۰/۱۹    | ۰/۱۹   | ۰/۲۰   | ۲/۸  |

۱ - ارتقاء فرهنگ اسلامی، معنویت و رشد فضائل اخلاقی،  
 ۲ - فرهنگ سازی اقتصاد مقاومتی، ۳ - مقاوم سازی، بالندگی، پویایی و اعتلای توانمندسازی فرهنگی  
 ۷ - تحکیم و پایداری اقتصاد فرهنگ و هنر

### ◀ راهبردها

- ✓ توسعه فرهنگ دینی؛
- ✓ تقویت انس و تمسک آحاد جامعه به قرآن و عترت
- ✓ ترویج و تبیین ابعاد، مولفه‌ها و عناصر فرهنگی اقتصاد مقاومتی؛
- ✓ ارتقاء اخلاق و فرهنگ کار، قانون‌گرایی، مسئولیت‌پذیری؛

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ تامین نیازهای فرهنگی - مذهبی جامعه؛
- ✓ بکارگیری ظرفیت‌های فرهنگی و هنری کشور برای ترویج فرهنگ و مدیریت جهادی؛
- ✓ ارتقاء فعالیت‌های قرآنی؛
- ✓ بکارگیری ظرفیت‌های فرهنگی و هنری کشور برای ترویج فرهنگ و مدیریت جهادی؛
- ✓ برقراری عدالت در نظام فرهنگی، هنری و رسانه‌ای؛
- ✓ تشویق و حمایت از فعالان فرهنگی و هنری بویژه با رویکرد اقتصاد مقاومتی؛
- ✓ ترویج الگو و سبک زندگی ایرانی اسلامی، اصلاح الگوی مصرف؛

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ حمایت از تشکل‌های مردم‌نهاد فرهنگی به منظور ترویج و ارتقاء اخلاق اسلامی و فرهنگ قرآنی
- ✓ تولید محتوای متناسب با عناصر فرهنگی مقوم اقتصاد مقاومتی؛
- ✓ ارائه آموزش‌های رسمی و غیررسمی مبانی و مفاهیم اقتصاد مقاومتی؛
- ✓ اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه؛
- ✓ انجام پژوهش‌های کاربردی در زمینه اقتصاد مقاومتی

## ◀ بخش : امور عمومی، دفاعی و قضایی - امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی

### ◀ اهداف کلی (مرتبط با سیاست کلی فوق)

- ✓ ترویج گفتمان اجتماعی و سبک زندگی ایرانی اسلامی
- ✓ (بازتولید هنجارها و ارزشهای اجتماعی)

## ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف (هدف) | هدف کلی بخش                                                                         | هدف کمی       |                                                                                                        |      | وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳ | سالهای برنامه ششم |       |       |       |       |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------|-------------------|-------|-------|-------|-------|
|            |                                                                                     | ردیف (برنامه) | عنوان هدف                                                                                              | واحد |                         | ۱۳۹۵              | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |
|            | ترویج گفتمان اجتماعی و سبک زندگی ایرانی اسلامی (بازتولید هنجارها و ارزشهای اجتماعی) |               | حمایت از تولید ۴۳ مجموعه نمایشی در حوزه آسیبها و سرمایه اجتماعی                                        | مورد | -                       | ۶                 | ۸     | ۹     | ۱۰    | ۱۰    |
|            |                                                                                     |               | حمایت از تولید مقالات علمی و پایان نامه ها در حوزه آسیبها و سرمایه اجتماعی                             | مورد | -                       | ۵۰۰               | ۶۰۰   | ۷۰۰   | ۸۰۰   | ۹۰۰   |
|            |                                                                                     |               | حمایت از تولید محتوا و ایجاد جریان در فضای مجازی برای مقاوم سازی در حوزه آسیبها و تقویت سرمایه اجتماعی | مورد | -                       | ۱۰۰۰۰             | ۱۰۰۰۰ | ۱۰۰۰۰ | ۱۰۰۰۰ | ۱۰۰۰۰ |
|            |                                                                                     |               | تهیه الگوهای گفتمان و سبک زندگی ایرانی اسلامی                                                          | مورد | -                       | ۱۰                | ۱۲    | ۱۴    | ۱۶    | ۱۸    |

## ◀ راهبردها

- ✓ ترویج آموزه های دینی و قرآنی ، نشر فرهنگ ایثار و الگوپردازی مفاخر ملی و نمادسازی از مفاخر دینی و ملی
- ✓ ترویج الگوهای بومی (اسلامی-ایرانی) در سبک زندگی و گفتمانهای اجتماعی...

## ◀ سیاستها

- ✓ فرهنگ سازی و ترویج الگوها و آموزه های دینی و ملی مبتنی بر الگوی اسلامی ایرانی از طریق برنامه سازی در رسانه ملی و شبکه های مجازی و متون آموزش رسمی
- ✓ جلوگیری از ترویج نمادهای غربی و زدودن نمادهای بیگانه ، حذف بدعتها و خرافات و ترویج نمادهای اسلامی ایرانی
- ✓ افزایش آستانه تحمل در زندگی اجتماعی و خانوادگی از طریق ترویج اخلاق اسلامی و گسترش روحیه فداکاری و گذشت

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تهیه و ارائه الگوهای مطلوب سبک زندگی
- ✓ تولید ۴۳ مجموعه نمایشی در حوزه آسیبها و سرمایه اجتماعی
- ✓ تولید ۱۵۰ برنامه مستند و ترکیبی در حوزه آسیبها و سرمایه اجتماعی
- ✓ تولید مقالات علمی و پایان نامه‌ها در حوزه آسیبها و سرمایه اجتماعی
- ✓ تولید محتوا و ایجاد جریان در فضای مجازی برای مقاوم سازی در حوزه آسیبها و تقویت سرمایه اجتماعی
- ✓ تهیه الگوهای گفتمان و سبک زندگی ایرانی اسلامی



۷۰- اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست  
فرهنگی برای طرح‌های مهم .







۷۱- حمایت مادی و معنوی از هنرمندان، نوآوران، محققان و تولیدکنندگان آثار و محصولات فرهنگی و هنری مقوم اخلاق، فرهنگ و هویت اسلامی - ایرانی.



# عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری- فرهنگ و هنر، ورزش و جوانان، زنان و خانواده- فرهنگ، هنر و رسانه

## اهداف کلی

✓ تحکیم و پایدارسازی اقتصاد فرهنگ و هنر

## جدول اهداف کمی

| شماره ردیف و عنوان هدف کلی                                                                                                                               | عنوان شاخص / هدف کمی               | واحد متعارف | سال پایه | پیش‌بینی | سال‌های برنامه ششم |        |        |        |        | رشد متوسط دوره برنامه ششم (درصد) |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-------------|----------|----------|--------------------|--------|--------|--------|--------|----------------------------------|
|                                                                                                                                                          |                                    |             |          |          | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |                                  |
| ۲- مقاوم سازی، بالندگی، پویایی و اعتلا و توانمندسازی فرهنگی<br>۵- تحکیم هویت ملی و وفای فرهنگی<br>۷- تحکیم و پایدارسازی اقتصاد فرهنگ و هنر               | تعداد اجرای صحنه ای موسیقی         | اجرا        | ۳۶۶۹     | ۴۵۲۷     | ۵۵۸۵               | ۶۸۹۰   | ۸۵۰۱   | ۱۰۴۸۸  | ۱۲۹۳۹  | ۲۳/۴                             |
|                                                                                                                                                          | تعداد سالن‌های کنسرت موسیقی        | سالن        | ۵۹       | ۶۵       | ۷۳                 | ۸۱     | ۸۹     | ۹۹     | ۱۱۰    | ۱۱                               |
|                                                                                                                                                          | تعداد عناوین نمایشهای اجرا شده     | عنوان       | ۴۹۹۳     | ۵۱۶۲     | ۵۴۲۶               | ۵۷۰۴   | ۵۹۹۶   | ۶۳۰۳   | ۶۶۲۶   | ۵/۱                              |
|                                                                                                                                                          | تعداد تماشاگران نمایش‌های اجرا شده | هزار نفر    | ۲۲۲۸     | ۲۳۸۵     | ۲۵۵۳               | ۲۷۳۳   | ۲۹۲۶   | ۳۱۳۲   | ۳۳۵۳   | ۷                                |
|                                                                                                                                                          | تعداد نمایشگاه‌های هنرهای تجسمی    | نمایشگاه    | ۲۸۳۰     | ۱۳۴۱     | ۳۴۸۷               | ۳۸۷۱   | ۴۲۹۷   | ۴۷۷۰   | ۵۲۹۵   | ۱۱                               |
|                                                                                                                                                          | تعداد هنرجویان هنرستان‌های هنری    | نفر         | ۲۸۴۳     | ۲۸۳۷     | ۲۸۹۴               | ۲۹۵۲   | ۳۰۱۱   | ۳۰۷۱   | ۳۱۳۲   | ۲                                |
|                                                                                                                                                          | تعداد نگارخانه‌های فعال            | نگارخانه    | ۳۷۷      | ۳۸۶      | ۳۹۶                | ۴۰۵    | ۴۱۵    | ۴۲۶    | ۴۳۶    | ۲/۵                              |
|                                                                                                                                                          | تعداد هنرستان‌های هنری             | باب         | ۳۸       | ۳۹       | ۴۰                 | ۴۱     | ۴۲     | ۴۳     | ۴۴     | ۲                                |
|                                                                                                                                                          | تعداد آموزشگاه‌های آزاد هنری       | باب         | ۳۰۵۰     | ۳۲۱۸     | ۳۳۹۵               | ۳۵۸۱   | ۳۷۷۸   | ۳۹۸۶   | ۴۲۰۵   | ۵/۵                              |
| ۱- ارتقاء فرهنگ اسلامی، معنویت و رشد فضائل اخلاقی<br>۲- فرهنگ سازی اقتصاد مقاومتی<br>۴- صیانت از مبانی و ارزش های انقلاب اسلامی، اندیشه های امام و رهبری | تعداد موقوفات                      | موقوفه      | ۱۷۶۵۲۷   | ۱۸۴۵۴۳   | ۱۹۲۹۲۴             | ۲۰۱۶۸۵ | ۲۱۰۸۴۴ | ۲۲۰۴۱۹ | ۲۳۰۴۲۹ | ۴/۵                              |
|                                                                                                                                                          | تعداد موسسات فرهنگی قرآن و عترت    | تعداد موسسه | ۶۲۰      | ۶۴۵      | ۸۰۶                | ۱۰۱۴   | ۱۲۷۲   | ۱۵۹۵   | ۲۰۰۰   | ۲۵                               |

| شماره ردیف<br>و عنوان هدف کلی | عنوان شاخص / هدف کمی                                                              |                 | واحد متعارف | سال پایه | پیش‌بینی | سال‌های برنامه ششم |       |       |       |       | رشد متوسط<br>دوره برنامه ششم<br>(درصد) |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------------|----------|----------|--------------------|-------|-------|-------|-------|----------------------------------------|
|                               |                                                                                   |                 |             |          |          | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶  | ۱۳۹۷  | ۱۳۹۸  | ۱۳۹۹  |                                        |
|                               | تعداد کتابخانه-<br>های مساجد<br>(تحت پوشش<br>کانون‌های<br>فرهنگی و<br>هنری مساجد) | مخزن بسته       | باب         | ۵۹۱۹     | ۶۲۸۲     | ۶۷۸۵               | ۷۳۲۷  | ۷۹۱۴  | ۸۵۴۷  | ۹۲۳۰  | ۸                                      |
|                               |                                                                                   | مخزن باز        |             | ۵۳۹۴     | ۶۳۶۴     | ۶۶۸۲               | ۷۰۱۶  | ۷۳۶۷  | ۷۷۳۵  | ۸۱۲۲  | ۵                                      |
|                               | تعداد کانون‌های<br>فرهنگی و<br>هنری مساجد<br>(عمومی و<br>تخصصی)                   | شهری (عمومی)    | کانون       | ۹۹۷۸     | ۱۰۳۳۰    | ۱۱۱۱۵              | ۱۱۹۵۹ | ۱۲۸۶۷ | ۱۳۸۴۴ | ۱۴۸۹۶ | ۷/۶                                    |
|                               |                                                                                   | روستایی (عمومی) |             | ۱۰۱۱۸    | ۱۰۶۷۰    | ۱۱۴۹۸              | ۱۲۳۹۰ | ۱۳۳۵۱ | ۱۴۳۸۷ | ۱۵۵۰۴ | ۷/۸                                    |
|                               |                                                                                   | تخصصی           |             | ۷۴۰      | ۷۸۵      | ۸۳۲                | ۸۸۲   | ۹۳۴   | ۹۹۰   | ۱۰۵۰  | ۶                                      |
|                               |                                                                                   | دانشگاهی        |             | ۱۵۰      | ۲۱۱      | ۲۴۰                | ۲۷۴   | ۳۱۲   | ۳۵۶   | ۴۰۶   | ۱۴                                     |
|                               |                                                                                   | مصلی            |             | ۴۴۶      | ۵۵۰      | ۶۰۰                | ۶۵۳   | ۷۱۲   | ۷۷۵   | ۸۴۴   | ۸/۵                                    |

## راهنماها

- ✓ فرهنگ سازی و گفتمان سازی در زمینه اقتصاد مقاومتی
- ✓ توسعه بازارهای فرهنگی در عرصه داخلی و جهانی
- ✓ صیانت از حقوق مادی و معنوی پدیدآورندگان آثار فرهنگی (مکتوب و دیجیتال) و فراهم کردن زمینه‌های توسعه اجتماعی و اقتصادی آنان
- ✓ به کارگیری توان و تخصص بخشهای غیر دولتی در اداره و همچنین تولید محتوای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای
- ✓ حمایت از ایجاد شرکت‌های کارآفرین در حوزه فعالیت‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای

## سیاست‌ها

- ✓ بکارگیری ظرفیت‌های فرهنگی و هنری کشور برای ترویج فرهنگ و مدیریت جهادی؛
- ✓ حمایت و توسعه اقتصاد فرهنگ و هنر و رسان،
- ✓ طراحی سیستم‌های انگیزشی در بعد منابع انسانی؛
- ✓ توسعه صادرات محصولات فرهنگی و دینی، تحقق رقابت‌پذیری و رفع انحصار در تولیدات و خدمات فرهنگی به منظور رونق اقتصاد فرهنگ و افزایش توان رقابت تولیدات فرهنگی در سطح بازارهای داخلی و بین‌المللی؛
- ✓ فراهم نمودن شرایط و سازو کارهای حمایتی لازم در بخش فرهنگ و هنر در تحولات جهانی و منطقه‌ای به منظور بالا بردن سهم ایران از تجارت جهانی؛
- ✓ توسعه و ارتقای تولید، توزیع، مصرف و صادرات محصولات و خدمات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای؛
- ✓ بهره‌مندی از ظرفیتهای قانونی در راستای رشد کمی و کیفی صنایع فرهنگی، هنری و رسانه‌ای؛
- ✓ صیانت از حقوق مادی و معنوی پدیدآورندگان آثار فرهنگی (مکتوب و دیجیتال) و فراهم کردن زمینه‌های توسعه اجتماعی و اقتصادی آنان؛

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ کشف استعدادهای خلاق در بخش فرهنگ و هنر؛
- ✓ خلق فرصت‌های برابر در تولید و نشر و استفاده از محصولات و آثار و خدمات فرهنگی و هنری و رسانه ای؛
- ✓ حمایت از شرکت‌های کارآفرین فعال در بخش فرهنگ و هنر برای افزایش کمی و کیفی محصولات و خدمات
- ✓ برگزاری دوره‌های آموزش به منظور ارتقاء سرمایه انسانی بخش فرهنگ و هنر و رسانه؛
- ✓ تجهیز مراکز و موسسات فرهنگی و هنری به امکانات و فناوری های روز؛
- ✓ مقابله با قاچاق کالاها و محصولات فرهنگی و هنری؛
- ✓ مقابله با تکثیر و عرضه غیرمجاز آثار و محصولات فرهنگی و هنری



۷۲- حضور مؤثر نهادهای فرهنگی دولتی و مردمی در فضای  
مجازی به منظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت  
اسلامی - ایرانی و مقابله با تهدیدات.



## ◀ عنوان بخش: امور زیربنایی - ارتباطات و فناوری اطلاعات

### ◀ اهداف کلی

✓ افزایش محتوای بومی در فضای مجازی

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال<br>۱۳۹۳ | هدف کمی |                                                                                   | هدف کلی                          |
|--------------------|------|------|------|------|----------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ |                            | واحد    | عنوان                                                                             |                                  |
| ۵۰                 | ۴۰   | ۳۰   | ۲۰   | ۱۰   | -                          | درصد    | کاهش ۵۰ درصدی هزینه پهنای باند اتصال CDN ها به شبکه ملی اطلاعات نسبت به وضع کنونی | افزایش محتوای بومی در فضای مجازی |

### ◀ راهبردها

✓ فراهم نمودن بسترهای تولید و توسعه محتوای بومی (جویشگر، مرورگر، ایمیل، شبکه‌های اجتماعی)

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ اجازه ورود شبکه‌های جهانی تحویل محتوا (CDN) و شبکه‌های اجتماعی در داخل در چارچوب قوانین و مقررات کشور
- ✓ کاهش هزینه‌های زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات ارائه محتوای داخلی
- ✓ تقویت ظرفیت مبادلاتی با فضای مجازی جهت فراهم کردن بستر صادرات تولید نرم‌افزاری

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تولید ۵ برابری محتوای بومی
- ✓ افزایش حداقل ۵ برابری ظرفیت ذخیره‌سازی محتوای بومی
- ✓ تامین مراکز و پایگاه‌های داده پردازش و ذخیره سازی محتوا
- ✓ تدوین ضوابط و مقررات جهت کاهش هزینه پهنای باند برای تحویل دهندگان محتوا
- ✓ بهسازی و بازسازی شبکه به منظور استقرار IPv۶

## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری- فرهنگ و هنر، ورزش و جوانان، زنان و خانواده- فرهنگ، هنر و رسانه

## ◀ اهداف کلی

✓ گسترش مناسبات فرهنگی بین‌المللی

## ◀ جدول اهداف کمی

| شماره ردیف<br>و عنوان هدف<br>کلی         | عنوان شاخص / هدف کمی                                         | واحد متعارف | سال پایه | پیش بینی | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | رشد متوسط دوره       |
|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------|----------|----------|--------------------|------|------|------|------|----------------------|
|                                          |                                                              |             | ۱۳۹۳     | ۱۳۹۴     | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ | برنامه ششم<br>(درصد) |
| ۹- گسترش مناسبات فرهنگی در سطح بین‌الملل | تعداد نمایندگی‌های فرهنگی ج.ا.ا. در خارج از کشور             | نمایندگی    | ۸۲       | ۸۲       | ۸۳                 | ۸۵   | ۸۷   | ۸۹   | ۹۰   | ۲                    |
|                                          | تعداد فارسی‌آموزان خارج از کشور                              | نفر         | ۵۰۰۰     | ۵۲۰۰     | ۵۴۰۸               | ۵۶۳۴ | ۵۸۴۹ | ۶۰۸۳ | ۶۳۲۶ | ۴                    |
|                                          | تعداد مبلغان مذهبی اعزامی به دیگر کشورها                     | نفر         | ۴۱۶      | ۴۳۳      | ۴۵۰                | ۴۶۸  | ۴۸۷  | ۵۰۶  | ۵۲۶  | ۴                    |
|                                          | تعداد اسناد همکاری‌های فرهنگی معتبر میان ایران و دیگر کشورها | سند         | ۱۱۴      | ۱۱۷      | ۱۲۱                | ۱۲۵  | ۱۲۹  | ۱۳۳  | ۱۳۷  | ۳                    |
|                                          | تعداد هفته‌های فرهنگی برگزار شده در دیگر کشورها              | رویداد      | ۲۹       | ۳۰       | ۳۱                 | ۳۲   | ۳۳   | ۳۴   | ۳۵   | ۴                    |
|                                          | تعداد شبکه‌های خبری ایجاد شده برای مخاطبان خارجی             | شبکه        | ۲        | -        | -                  | -    | -    | -    | -    | -                    |
|                                          |                                                              |             |          |          |                    |      |      |      |      |                      |

## ◀ راهبردها

- ✓ توسعه روابط و حضور فعال و موثر جمهوری اسلامی ایران در سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی
- ✓ بسط و گسترش و ایجاد تنوع در مناسبات فرهنگی با کشورهای مختلف جهان

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ بهره‌گیری از ظرفیت بخش غیردولتی در توسعه مناسبات بین‌المللی؛
- ✓ بهره‌گیری از ظرفیت فرهنگی و هنری در مناسبات فرهنگی جهانی؛
- ✓ بهره‌گیری از ظرفیت ادبیات؛ موسیقی، سینما؛ تئاتر؛ هنرهای تجسمی و ... در معرفی فرهنگ کشور در مجامع بین‌المللی؛
- ✓ حمایت از برگزاری هفته‌های فرهنگی ایران در کشورهای مختلف؛
- ✓ حمایت از فعالان عرصه فرهنگ و هنر اصیل و فاخر اسلامی و ایرانی در سطح بین‌المللی؛

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ شرکت در مجامع، جشنواره‌ها و رویدادهای فرهنگی و هنری بین‌المللی،
- ✓ برگزاری جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها و همایش‌های فرهنگی و هنری بین‌المللی در داخل و خارج از کشور؛
- ✓ تجلیل از فعالان و نخبگان عرصه‌ی فرهنگ و هنر ایرانی و اسلامی در سطح جهان؛
- ✓ انجام فعالیت‌های فرهنگی دوجانبه با توجه به مولفه‌هایی از قبیل: اشتراکات قومی و مذهبی، زبانی، دینی به منظور ارتقا و جبهه بین‌المللی ایران؛
- ✓ تولید آثار فرهنگی و هنری برای تبیین ویژگی صلح دوستی ایرانیان و ایجاد جهانی عاری از خشونت؛



۷۳- توجه ویژه به توسعه و تجلی مفاهیم، نمادها و  
شاخص‌های هویت اسلامی - ایرانی در ساختارهای سیاسی،  
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری- فرهنگ و هنر، ورزش و جوانان، زنان و خانواده- فرهنگ، هنر و رسانه

### ◀ اهداف کلی

✓ تحکیم هویت ملی و وفاق فرهنگی

### ◀ جدول اهداف کمی

| شماره ردیف<br>و عنوان هدف کلی                                                        | عنوان شاخص / هدف کمی                                               | واحد متعارف          | سال پایه<br>۱۳۹۳ | پیش بینی<br>۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |        |        |        |        | رشد متوسط دوره برنامه<br>ششم (درصد) |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------|------------------|--------------------|--------|--------|--------|--------|-------------------------------------|
|                                                                                      |                                                                    |                      |                  |                  | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶   | ۱۳۹۷   | ۱۳۹۸   | ۱۳۹۹   |                                     |
| ۱- ارتقاء فرهنگ اسلامی، معنویت و رشد فضائل اخلاقی<br>۵- تحکیم هویت ملی و وفاق فرهنگی | تعداد عناوین فیلم‌های سینمایی تولید شده)<br>بر اساس پروانه مالکیت) | عنوان                | ۹۷               | ۹۷               | ۱۰۰                | ۱۰۳    | ۱۰۶    | ۱۰۹    | ۱۱۲    | ۳                                   |
|                                                                                      | تعداد عناوین فیلم‌های اکران شده (ایرانی و<br>خارجی)                | عنوان                | ۶۶               | ۶۹               | ۷۳                 | ۷۶     | ۸۰     | ۸۴     | ۸۸     | ۴/۹                                 |
|                                                                                      | تعداد تماشاگران فیلم‌های سینمایی <sup>۳</sup>                      | هزار نفر             | ۱۴۲۰۰            | ۱۴۱۰۰            | ۱۴۶۶۴              | ۱۵۲۵۱  | ۱۵۸۶۱  | ۱۶۴۹۵  | ۱۷۱۵۵  | ۴                                   |
|                                                                                      | تعداد سالن‌های فعال سینما                                          | سالن                 | ۳۲۵              | ۳۳۴              | ۳۴۳                | ۳۵۲    | ۳۶۱    | ۳۷۱    | ۳۸۱    | ۲/۷                                 |
|                                                                                      | ظرفیت سالن‌های فعال سینما                                          | صندلی                | ۱۱۸۱۷۰           | ۱۲۲۸۹۷           | ۱۲۷۸۱۳             | ۱۳۲۹۲۶ | ۱۳۸۲۴۳ | ۱۴۳۷۷۳ | ۱۴۹۵۲۴ | ۴                                   |
|                                                                                      | تعداد جوایز فیلم‌های ایرانی در مجامع<br>جهانی                      | جایزه                | ۲۳۴              | ۲۴۳              | ۲۵۳                | ۲۶۳    | ۲۷۴    | ۲۸۵    | ۲۹۶    | ۴                                   |
|                                                                                      | تعداد کل فیلم‌های عرضه شده در شبکه<br>نمایش خانگی                  | عنوان                | ۳۱۱              | ۳۲۴              | ۳۳۷                | ۳۵۰    | ۳۶۴    | ۳۷۹    | ۳۹۴    | ۴                                   |
|                                                                                      | شمارگان فیلم‌های عرضه شده در شبکه<br>نمایش خانگی                   | هزار نسخه            | ۱۸۵۵۵            | ۲۲۲۶۶            | ۲۲۷۱۹              | ۳۲۰۶۳  | ۳۸۴۷۵  | ۴۶۱۷۰  | ۵۵۴۰۴  | ۲۰                                  |
|                                                                                      | سرانه فیلم‌های سینمایی تولید شده<br>(۱ میلیون نفر                  | عنوان فیلم به<br>۱/۲ | ۱/۳              | ۱/۴              | ۱/۴                | ۱/۵    | ۱/۵    | ۱/۵    | ۱/۶    | ۴/۱                                 |

| شماره ردیف<br>و عنوان هدف کلی | عنوان شاخص / هدف کمی                  | واحد متعارف                  | سال پایه | پیش بینی | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | رشد متوسط دوره برنامه<br>ششم (درصد) |
|-------------------------------|---------------------------------------|------------------------------|----------|----------|--------------------|------|------|------|------|-------------------------------------|
|                               |                                       |                              |          |          | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |                                     |
|                               | سرانه صندلی سینمای کشور               | صندلی به هر<br>۶۲۰ نفر       | ۰/۹      | ۱        | ۱                  | ۱/۱  | ۱۱/  | ۱/۱  | ۱/۲  | ۴                                   |
|                               | سرانه پرده سینما                      | پرده برای<br>هر ۱۰۰ هزار نفر | -        | ۹/۸      | ۱۰/۶               | ۱۱/۵ | ۱۱/۵ | ۱۱/۹ | ۱۲/۴ | ۳                                   |
|                               | سرانه تماشاگر سینما                   | نفر بلیط                     | ۰/۱۷     | ۰/۲۱     | ۰/۲۴               | ۰/۲۷ | ۰/۳۱ | ۰/۳۵ | ۰/۴۰ | ۱۴                                  |
|                               | تعداد آلبوم‌های موسیقی مجوز گرفته     | آلبوم                        | ۴۲۶      | ۴۳۵      | ۴۴۴                | ۴۵۳  | ۴۶۲  | ۴۷۱  | ۴۸۰  | ۱                                   |
|                               | مجامع و جشنواره‌های موسیقی برگزار شده | رویداد                       | ۱۳       | ۲۱       | ۲۴                 | ۲۸   | ۳۲   | ۳۶   | ۴۲   | ۱۵                                  |

#### راهنماها

- ✓ استفاده از ظرفیت هنرمندان برای توسعه تولیدات فرهنگی و هنری برای تقویت هویت و انسجام ملی؛
- ✓ اشاعه نمادها، نشان‌ها و مؤلفه‌های هویت ایرانی - اسلامی؛
- ✓ توسعه فعالیت‌های بین فرهنگی و چندفرهنگی بین استان‌ها و مناطق کشور با توجه به ظرفیت‌های قومی و مذهبی، زبانی، دینی؛

#### سیاست‌ها

- ✓ حمایت از تولیدات فرهنگی و هنری متناسب با مضامین و مفاهیم ایرانی - اسلامی؛
- ✓ حمایت از تولید و نشر آثار فرهنگی و هنری نواحی و مناطق مختلف ایران؛
- ✓ حمایت از آئین‌ها و مناسک فرهنگی - مذهبی و هنرهای فولکلوریک؛
- ✓ حمایت از گفتگوهای در سطح ملی به منظور تعاطی افکار و اندیشه‌ها و اشتراک تجارب نخبگان و فعالان عرصه فرهنگ و هنر و رسانه‌های کشور

#### اقدامات اساسی

- ✓ برپایی جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های فرهنگی و هنری ملی در سطح استان‌های کشور با رویکرد تقویت انسجام ملی
- ✓ برپایی نمایشگاه‌ها، جشنواره‌ها و دیگر رویدادهای فرهنگی و هنری اقوام ایرانی
- ✓ تکریم نخبگان و فعالان عرصه‌های فرهنگی و هنری با رویکرد هویت اسلامی - ایرانی و انسجام ملی
- ✓ انجام مطالعات و پژوهش‌های مرتبط با سنجش شاخص‌ها؛ مؤلفه‌ها و عناصر هویت، سرمایه اجتماعی و انسجام ملی؛
- ✓ برگزاری نشست‌های تخصصی و اتاق‌های فکر فرهنگی به منظور ایجاد وفاق فرهنگی بین نخبگان، سیاست‌گذاران و مدیران فرهنگی و هنری کشور

بخش هشتم:

امور علم، فناوری و نوآوری



۷۴- دستیابی به رتبه اول منطقه در علم و فناوری و تثبیت آن  
با اهتمام به تحقق سیاست‌های کلی علم و فناوری .



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ انسجام در نظام سیاست‌گذاری، راهبری و ارزیابی عملکرد حوزه علم، فناوری و نوآوری و افزایش هماهنگی بین نهادهای متولی بخش
- ✓ حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش‌های دولتی و غیر دولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناورانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت.
- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشسازی اقتصاد دانش بنیان
- ✓ تقویت زیرساخت‌ها و نظامات پشتیبان پژوهش و فناوری
- ✓ افزایش درک اجتماعی نسبت به اهمیت توسعه علم و فناوری

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                                                                                                                                     | هدف کمی                                                     |              | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------|------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                                                                                                             | عنوان                                                       | واحد         |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۱    | انسجام در نظام سیاست‌گذاری، راهبری و ارزیابی عملکرد حوزه علم، فناوری و نوآوری و افزایش هماهنگی بین نهادهای متولی بخش                                        | رتبه تولید کمی مقالات در دنیا                               | رتبه         | ۱۶   | ۱۶   | ۱۵                 | ۱۴   | ۱۳   | ۱۲   | ۱۲   |
|      |                                                                                                                                                             | شاخص هersh با حداقل حفظ رتبه فعلی در منطقه و جهان           | رتبه         | ۴۲   | ۴۲   | ۴۲                 | ۴۲   | ۴۲   | ۴۲   | ۴۲   |
| ۲    | حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش - های دولتی و غیر دولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناورانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت | تعداد اختراعات و ابداعات ثبت شده در سال در مراجع بین‌المللی | تعداد اختراع | ۲۹   | ۲۹   | ۳۴                 | ۳۹   | ۴۳   | ۴۷   | ۵۰   |
| ۳    | افزایش حجم منابع مالی تحقیق، توسعه، فناوری و نوآوری در کشور و ارتقاء اثربخشی آن                                                                             | سهم اعتبارات پژوهش و فناوری بخش عمومی از تولید ناخالص داخلی | درصد         | ۰/۴  | ۰/۵  | ۱                  | ۱/۱۱ | ۱/۲۳ | ۱/۳۵ | ۱/۵  |
| ۴    | ساماندهی نظام ملی نوآوری                                                                                                                                    | درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی    | درصد         | ۳۶/۳ | ۳۵/۵ | ۳۹                 | ۴۲   | ۴۵   | ۴۸   | ۵۰   |
|      |                                                                                                                                                             | سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی   | درصد         | ۰/۵  | ۰/۵  | ۱/۵                | ۲/۵  | ۳/۴  | ۴/۲  | ۵    |

| ردیف | هدف کلی                                             | هدف کمی                                                      |             | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------|------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                     | عنوان                                                        | واحد        |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|      |                                                     | رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه     | رتبه        | ۷    | ۷    | ۶                  | ۵    | ۴    | ۳    | ۳    |
|      |                                                     | رتبه ایران در شاخص جهانی نوآوری                              | رتبه        | ۱۲۰  | ۱۰۶  | ۹۶                 | ۸۶   | ۷۶   | ۶۸   | ۶۰   |
| ۵    | تقویت زیرساخت‌ها و نظامات پشتیبان پژوهش و فناوری    | سرانه سالانه مقالات scopus به تعداد اعضای هیات علمی تمام وقت | نفر / مقاله | ۰/۵۶ | ۰/۵۶ | ۰/۶۴               | ۰/۷۲ | ۰/۷۹ | ۰/۸۵ | ۰/۹  |
|      |                                                     | درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل                | درصد        | ۲۰   | ۲۲   | ۲۴                 | ۲۷   | ۳۰   | ۳۳   | ۳۵   |
| ۶    | افزایش درک اجتماعی نسبت به اهمیت توسعه علم و فناوری | تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت                       | نفر         | ۱۴۵۳ | ۱۵۹۱ | ۱۷۴۳               | ۱۹۱۰ | ۲۰۹۲ | ۲۲۹۰ | ۲۵۱۰ |

#### راهنماها

- ✓ بهینه‌سازی عملکرد و ساختار نظام سیاست‌گذاری، راهبری و ارزیابی عملکرد علم، فناوری و نوآوری و افزایش هماهنگی بین نهادهای متولی بخش
- ✓ جلوگیری از افت شتاب تولید علم و ارتقاء فعالیت‌های تحقیق و توسعه
- ✓ دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز
- ✓ جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در منطقه
- ✓ ایجاد تحول در ارتباط میان نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری با سایر بخش‌ها
- ✓ توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه‌پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست‌های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور
- ✓ توسعه تعاملات علمی بین‌المللی با کشورهای هدف
- ✓ توسعه نظام جامع تأمین مالی علم و فناوری
- ✓ تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور
- ✓ پیشتازی اقتصاد دانش‌بنیان و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان
- ✓ شکل‌دهی به بازار محصولات دانش‌بنیان و فناورانه و تحریک تقاضای تولید با رویکرد صادرات محور
- ✓ اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز
- ✓ تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری
- ✓ گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش بنیان
- ✓ ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد

- ✓ توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌های مرجع
- ✓ گسترش نظامات پشتیبان مراکز پژوهشی، پارک‌ها و مراکز رشد علم و فناوری
- ✓ ارتقاء فرهنگ عمومی در راستای تقویت پژوهش و فناوری و مردمی‌سازی آن
- ✓ توسعه کمی و کیفی منابع انسانی پژوهش و فناوری و توجه بیشتر به جایگاه مادی و معنوی نخبگان و پژوهشگران
- ✓ فرهنگ‌سازی و ارتقاء توانمندی‌های کارآفرینانه در فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و نخبگان کشور

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ اصلاح ساختارها و نهادهای علم و فناوری و انسجام بخشیدن به آنها
- ✓ کاهش فعالیت‌های تصدی‌گری پژوهشی و تحرک بخشی در ساختارهای پژوهشی دولتی و ارتقاء عملکرد تنظیمی و راهبردی آنها
- ✓ توسعه همکاری‌های علمی و فنی با موسسات و مراکز بین‌المللی
- ✓ توسعه هدفمند حضور بین‌المللی برای کسب کرسی‌های علمی بین‌المللی
- ✓ نقش‌آفرینی و توسعه حضور بین‌المللی و کسب درآمد ارزی از فعالیت‌های حوزه‌های علمی و فناوری
- ✓ افزایش سهم و کارایی هزینه‌های تحقیق و توسعه و تغییر در ساختارهای تخصیص این اعتبارات با رویکرد نیاز محور و ارتقاء نوآوری
- ✓ جهت دادن به چرخه علم و فناوری و نوآوری به ایفای نقش موثرتر در اقتصاد و تقویت رابطه علم و فناوری با دیگر نظام‌های کشور (اقتصاد، محیط‌زیست، سیاست، اجتماع و ارزش‌ها)
- ✓ مشارکت در ایجاد سامانه‌های خلاقیت و نوآوری بخشی و منطقه‌ای
- ✓ تقویت و توسعه نظام تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و ساختارهای مرتبط از جمله افزایش شرکت‌های زایشی دانش بنیان در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
- ✓ افزایش کارایی پارک‌های علمی و فناوری با رویکرد کارآفرینی فناورانه و حمایت از ارتقاء کارکردهای هم‌افزایی و تقویت همکاری‌های توسعه‌ای بین پارک‌های علم و فناوری

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تقسیم کار، رفع موازی کاری و همپوشانی به منظور ارتقاء هماهنگی نهادها و دستگاه‌های سیاست‌گذار و اجرایی متولی توسعه و اجرای علم و فناوری
- ✓ پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور
- ✓ استقرار ساختار نهادی تخصصی آینده‌نگاری ملی و بین‌المللی در حوزه‌های فناورانه، بخشی و منطقه‌ای
- ✓ افزایش سهم ایران از اعتبارات پژوهشی نهادهای بین‌المللی و گسترش همکاری‌های پژوهشی با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی خارج
- ✓ رشد تعداد کرسی‌های بین‌المللی اشغال شده توسط دانشمندان ایرانی
- ✓ گسترش دیپلماسی علمی و ارتباطات بین‌المللی
- ✓ ساماندهی نظام نوآوری متناظر با اولویت‌های ملی و اصلاح و یا تدوین قوانین و مقررات به منظور ساماندهی نظام فوق
- ✓ راه‌اندازی شبکه فن بازار ملی و تبدیل ایران به هاب (Hub) مبادله فناوری منطقه



۷۵- اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و تأکید بر  
دوران تحصیلی کودکی و نوجوانی.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - آموزش و پرورش عمومی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ تأمین و بسط عدالت در برخورداری از فرصت‌های تعلیم و تربیت
- ✓ ارتقاء کیفیت تعلیم و تربیت
- ✓ بازنگری و بازمهندسی ساختارها، رویه‌ها و روش‌ها
- ✓ ارتقاء منزلت اجتماعی و جایگاه حرفه‌ای سرمایه انسانی آموزش و پرورش با تأکید بر نقش الگویی و جایگاه معلم

### ◀ جدول اهداف کمی

| سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      | وضعیت در پایان سال‌های |      | هدف کمی |                                             | هدف کلی                                                  | ردیف |
|--------------------|------|------|------|------|------------------------|------|---------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------|------|
| ۱۳۹۹               | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۴*                  | ۱۳۹۳ | واحد    | عنوان                                       |                                                          |      |
| ۷۵                 | ۷۴   | ۷۲   | ۶۹   | ۶۲   | ۵۴                     | ۵۲   | درصد    | نرخ پوشش نوآموزان در دوره پیش از دبستان     | تأمین و بسط عدالت در برخورداری از فرصت‌های تعلیم و تربیت | ۱    |
| ۹۹                 | ۹۸/۸ | ۹۸/۶ | ۹۸/۴ | ۹۸/۳ | ۹۸                     | ۹۸   | درصد    | پوشش تحصیلی واقعی دوره ابتدایی              |                                                          |      |
| ۹۱                 | ۹۰   | ۸۹   | ۸۸   | ۸۵   | ۸۳                     | ۸۳   | درصد    | پوشش تحصیلی واقعی دوره متوسطه اول           |                                                          |      |
| ۸۲                 | ۸۱   | ۸۰   | ۷۹   | ۷۸   | ۷۶                     | ۷۶   | درصد    | پوشش تحصیلی واقعی دوره متوسطه دوم           |                                                          |      |
| ۹۲                 | ۹۱   | ۹۰   | ۸۹/۵ | ۸۹   | ۸۸/۶                   | ۸۸/۶ | درصد    | درصد باسوادی جمعیت ۱۰ ساله و بالاتر         | ارتقاء کیفیت تعلیم و تربیت                               | ۲    |
| ۱۵                 | ۱۴   | ۱۳   | ۱۲   | ۱۱   | ۱۰/۵                   | ۱۰/۵ | درصد    | سهم دانش‌آموزان غیر دولتی از کل دانش‌آموزان |                                                          |      |

\* پیش بینی

| ردیف | هدف کلی                                                                                                | هدف کمی                                                                                                     |      | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم |       |      |      |      |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------|------|--------------------|-------|------|------|------|
|      |                                                                                                        | عنوان                                                                                                       | واحد |                        |      | ۱۳۹۳               | ۱۳۹۴* | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ |
|      |                                                                                                        |                                                                                                             |      |                        |      |                    |       |      |      |      |
|      |                                                                                                        | درصد دانش‌آموزان رشته‌های نظری از کل دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه                                            | درصد | ۶۱/۶                   | ۶۱/۳ | ۶۱/۳               | ۶۱    | ۶۰/۵ | ۶۰   | ۵۹   |
|      |                                                                                                        | نرخ گذر ظاهری از دوره ابتدایی به متوسطه اول                                                                 | درصد | ۹۴/۲                   | ۹۴/۲ | ۹۵                 | ۹۵/۵  | ۹۶   | ۹۶/۵ | ۹۷   |
|      |                                                                                                        | نرخ گذر ظاهری از دوره متوسطه اول به متوسطه دوم                                                              | درصد | ۹۲                     | ۹۲   | ۹۲/۵               | ۹۳    | ۹۴   | ۹۴/۵ | ۹۵   |
|      |                                                                                                        | نرخ تکرار پایه در دوره ابتدایی                                                                              | درصد | ۱/۴                    | ۱/۴  | ۱/۲                | ۱     | ۰/۸  | ۰/۷۵ | ۰/۷  |
|      |                                                                                                        | نرخ تکرار پایه در دوره متوسطه اول                                                                           | درصد | ۱/۷                    | ۱/۷  | ۱/۵                | ۱/۳   | ۱/۲  | ۱/۱  | ۱    |
| ۳    | بازنگری و بازمهندسی ساختارها، رویه‌ها و روش‌ها                                                         | بهبود شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم در دوره ابتدایی                                                           | نفر  | ۲۲/۶                   | ۲۳   | ۲۵                 | ۲۶/۴  | ۲۶/۹ | ۲۷/۲ | ۲۶   |
|      |                                                                                                        | بهبود شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم در دوره متوسطه اول                                                        | نفر  | ۱۵/۳                   | ۱۵   | ۱۵/۸               | ۱۶/۴  | ۱۷   | ۱۷/۳ | ۱۷/۵ |
|      |                                                                                                        | بهبود شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم در دوره متوسطه دوم                                                        | نفر  | ۱۵/۲                   | ۱۵/۵ | ۱۵/۸               | ۱۶/۲  | ۱۶/۷ | ۱۷/۳ | ۱۸   |
| ۴    | ارتقاء منزلت اجتماعی و جایگاه حرفه‌ای سرمایه انسانی آموزش و پرورش با تاکید بر نقش الگویی و جایگاه معلم | سهم جذب دانش‌آموخته‌ی واجد شرایط سایر دانشگاه‌ها برای تربیت حرفه‌ای در دانشگاه فرهنگیان از کل ظرفیت دانشگاه | درصد | ۰                      | ۵    | ۱۱                 | ۱۹    | ۲۵   | ۳۲   | ۲۰   |

#### راهنما

- ✓ کاهش نابرابری در استان‌های کشور با اولویت استان‌های نابرخوردار (بر اساس شاخص‌های آموزشی)
- ✓ ارتقای کیفیت عوامل آموزشی، بهبود فرایندها، محتوی و خروجی‌ها

- ✓ ساماندهی نیروی انسانی و بازنگری در ساختارهای اداری و مدیریتی
- ✓ ارتقاء نظام تربیت معلم
- ✓ ارتقای جایگاه معلمان در جامعه و بازنگری در سیاست‌های سرمایه انسانی

#### ◀ سیاست‌ها

- ✓ تهیه بسته‌های برنامه‌ای خاص برای مناطق و استان‌های ویژه و دارای محرومیت آموزشی
- ✓ گسترش بهره‌برداری از ظرفیت آموزش‌های غیرحضوری و مجازی در برنامه‌های آموزشی و تربیتی
- ✓ اولویت‌بخشی به آموزش ابتدایی در تامین و تخصیص منابع و تقویت نگاه تخصصی و زیربنایی به این دوره تحصیلی به‌ویژه در مناطق محروم
- ✓ توسعه متوازن و عادلانه، مقاوم سازی و نوسازی فضاهای آموزشی، پژوهشی، پرورشی، ورزشی و بهداشتی متناسب با ویژگی‌ها و نیازهای دانش آموزان و اقتضائات فرهنگ اسلامی - ایرانی، برنامه‌های درسی و تربیتی و شرایط اقلیمی و فرهنگی
- ✓ متناسب سازی حجم و محتوای منابع درسی و ساعات و روزهای آموزشی با توانمندی‌ها و ویژگی‌های دانش آموزان
- ✓ ایجاد نظام رتبه‌بندی مدارس و موسسات آموزشی و پرورشی به منظور شفاف سازی عملکرد و ارتقای کیفیت و تقویت انگیزه‌های رقابت منطقی و علمی
- ✓ تقویت ایمان، بصیرت دینی و باور به ارزش‌های انقلاب اسلامی و توانمندسازی مربیان و دانش آموزان برای وفاداری و حمایت آگاهانه از این ارزش‌ها
- ✓ تنوع بخشی به محیط‌های یادگیری در فرآیند تعلیم و تربیت دانش آموزان
- ✓ کیفیت بخشی فرایندهای یاددهی یادگیری با تکیه بر استفاده هوشمندانه از فناوری‌های نوین
- ✓ ارتقاء نظام بودجه‌ریزی به منظور ارتقاء بهره‌وری و مدیریت هزینه
- ✓ توسعه فرهنگ اقامه نماز و اهتمام به برپایی نماز جماعت در مدرسه و تقویت انس با قرآن در دانش آموزان
- ✓ تنظیم و اجرای برنامه جامع کارآفرینی و مهارت آموزی برای تمام دوره‌های تحصیلی به ویژه در دوره دوم متوسطه
- ✓ ایجاد شبکه‌های پژوهشی دانش‌آموزی درون ساختار نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی با استفاده از فناوری‌های نوین
- ✓ طراحی و اجرای نظام ارزشیابی نتیجه محور بر اساس استانداردهای ملی برای گذر از دوره‌های تحصیلی
- ✓ حاکمیت برنامه محوری به جای کتاب محوری و تولید بسته آموزشی در برنامه‌های درسی با رعایت اصل معلم محوری
- ✓ تأکید بر معلم مداری و معلم پژوهی در رابطه با معلم و دانش آموز در عرصه تعلیم و تربیت
- ✓ مشارکت فعال در تعاملات بین‌المللی و ارتقای جایگاه ایران در ارزیابی‌های کیفیت جهانی
- ✓ برنامه‌محوری در ساماندهی و بکارگیری اثربخش منابع انسانی و توزیع عادلانه آن در مدارس سراسر کشور
- ✓ اصلاح ساختار اجرایی و کاهش تعداد واحدهای اداری به منظور مدیریت کارآمد و اثربخش
- ✓ افزایش نقش شوراهای آموزش و پرورش استانها و مناطق در برنامه ریزی، تامین منابع و امکانات
- ✓ متناسب سازی اختیارات مدارس با قوانین و مقررات موضوعه
- ✓ طراحی نظام جامع تربیت معلم از طریق دانشگاه فرهنگیان با تمرکز بر تربیت آموزگار دوره ابتدایی و متوسطه اول و تربیت دبیران سایر مقاطع آموزشی با همکاری سایر دانشگاه‌های کشور از بین فارغ‌التحصیلان آنان
- ✓ باز مهندسی سیاست‌ها و اصول حاکم بر شیوه‌های جذب، تربیت و نگهداشت معلمان با تأکید بر انطباق سطح شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان
- ✓ ایجاد سازوکارهای لازم برای تقویت جایگاه و منزلت فرهنگی و اجتماعی معلمان

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ارتقا شاخص پوشش تحصیلی استان‌هایی که نرخ پوشش تحصیلی آنها کمتر از میانگین کشوری است
- ✓ توانمندسازی دختران مناطق روستایی
- ✓ توسعه مدارس هوشمند
- ✓ توسعه محتوای الکترونیکی و یادگیری مجازی و آموزش از راه دور دانش آموزان، معلمان و اولیاء
- ✓ توسعه کمی و کیفی دوره پیش دبستان
- ✓ بهبود و توسعه آموزش و پرورش مناطق کمتر توسعه یافته و عشایری
- ✓ انسداد مبادی ورودی به بیسواد
- ✓ ارتقای کیفیت آموزشی در کلاسهای چند پایه
- ✓ تخریب و بازسازی مدارس خطر آفرین و مقاوم سازی مدارس بدون استحکام
- ✓ احداث کلاسهای جدید تا نایل به تراکم استاندارد دانش آموزان در سراسر کشور
- ✓ تولید بسته های آموزشی مورد نیاز دوره های مختلف تحصیلی
- ✓ طراحی، بازنگری و استقرار فرآیند نظام برنامه ریزی درسی
- ✓ نیازسنجی، ارزشیابی و اعتبار بخشی تولیدات و محصولات سازمان پژوهش
- ✓ ادغام دروس همنام رشته های مختلف در پایه های یکسان در مدارس زیر حد نصاب
- ✓ تحول در برنامه های درسی و مواد آموزشی و تربیتی
- ✓ تحول در برنامه های پژوهشی
- ✓ - بهینه سازی و افزایش بهره وری مدیریت و منابع در واحدهای آموزشی
- ✓ اجرای نظام رتبه بندی مدارس و موسسات آموزشی و پرورشی
- ✓ تعمیق، توسعه و ارتقاء برنامه های قرآنی
- ✓ - تقویت آداب و مهارت های زندگی و توانایی حل مسائل و عمل به آموخته ها
- ✓ توانمندسازی مربیان در ارائه آموزه های قرآنی
- ✓ ساماندهی و ترویج استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در هر دو بعد سخت افزاری و نرم افزاری
- ✓ اتصال مدارس به اینترنت ملی
- ✓ بهبود مدیریت آموزشگاهی با تأکید بر منابع انسانی
- ✓ استقرار نظام بودجه ریزی عملیاتی در آموزش و پرورش
- ✓ تقویت فعالیت تشکلهای علمی دانش آموزی
- ✓ برگزاری المپیادها و جشنواره های مهارت در سطح مدارس
- ✓ انجام، مدیریت و حمایت از پژوهش های بنیادی، توسعه ای و کاربردی مربوط به آموزش و پرورش
- ✓ مشارکت فعال در اجرای برنامه ها و تعهدات جهانی بویژه اهداف توسعه پایدار و آموزش ۲۰۳۰
- ✓ تلاش برای بهبود مستمر رتبه جمهوری اسلامی در رده بندی های جهانی آموزشی
- ✓ توسعه شبکه مدارس بین المللی جهت انعکاس ظرفیت های آموزشی کشور

- ✓ ارتقاء دانش، بینش و مهارت‌های پژوهشی در معلمان
- ✓ - ایجاد و راه‌اندازی شبکه معلمان پژوهنده
- ✓ ابتدائی هر گونه ابلاغ یا اشتغال به اجرای عملیاتی سامانه بکفای نوین (پرسنلی جدید) و ارتباط آن با پایگاه های پرسنلی و حقوق و نیل به سمت سامانه یکپارچه مالی - اداری و وزارت آموزش و پرورش با ارتباط بر خط با پایگاه های سازمان مدیریت و ثبت احوال
- ✓ انتقال دانش آموزان مازاد بر حد نصاب کلاسها که منجر به تقسیم کلاس می شوند به مدارس غیرانتفاعی با بسته حمایتی
- ✓ متوازن کردن تراکم دانش آموزان مدارس شبانه‌روزی با عادی به صرفه جویی نیروی انسانی منجر می‌شود
- ✓ ارائه الگوی مبتنی بر توان مناطق آموزشی در استانها بر اساس ظرفیت‌ها و اختیارات پیش‌بینی شده در قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش
- ✓ ایجاد دستورالعمل نوین مالی مدارس و حساب یکپارچه در مدارس سراسر کشور
- ✓ احصاء شاخص های طبقه بندی مشاغل در آموزش و پرورش بر اساس اسناد تحولی
- ✓ تبیین شاخص‌های احراز صلاحیتهای علمی و حرفه‌ای با توجه به رشته های شغلی
- ✓ تعریف استانداردها برای هریک از رشته‌ها و رشته‌های شغلی
- ✓ اجرای شرایط جدید احراز مشاغل در پست‌های اداری و و آموزشی با توجه به قانون طرح طبقه‌بندی مشاغل



۷۶- افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی  
کشور



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - آموزش فنی و حرفه ای و مهارت آموزی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ تقویت انسجام و یکپارچگی نظام آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ افزایش بهره‌وری در کاربرد منابع
- ✓ ایجاد قدرت انطباقی مراکز با نیازها
- ✓ افزایش اثربخشی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ گسترش مشارکت‌های بخش دولتی و غیردولتی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی

### ◀ جدول اهداف کمی مرتبط

#### پیش‌بینی اهداف کمی

| اهداف کلی                                                               | هدف کمی                                                   |               | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم توسعه |         |         |         |         |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------|------------------------|------|--------------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                                                         | عنوان                                                     | واحد          | برنامه پنجم            |      | ۱۳۹۵                     | ۱۳۹۶    | ۱۳۹۷    | ۱۳۹۸    | ۱۳۹۹    |
|                                                                         |                                                           |               | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴ |                          |         |         |         |         |
| گسترش مشارکت‌های بخش دولتی و غیردولتی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی | میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای (دولتی و غیردولتی)      | هزار نفر ساعت | ۳۲۱،۸۲۴                |      | ۳۵۴،۰۰۰                  | ۳۹۷،۰۰۰ | ۴۵۲،۰۰۰ | ۵۰۸،۰۰۰ | ۵۷۸،۰۰۰ |
| افزایش اثربخشی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی                        | میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای به جمعیت فعال           | ساعت          | ۱۳/۵                   |      | ۱۴                       | ۱۵      | ۱۶/۵    | ۱۸      | ۲۱      |
| ایجاد قدرت انطباقی مراکز با نیازها                                      | میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای به بهره‌برداران روستائی | ساعت          | ۰/۵                    |      | ۰/۶                      | ۰/۹     | ۱/۲     | ۱/۶     | ۲       |
| ایجاد قدرت انطباقی مراکز با نیازها                                      | تعداد دانشجویان کاردانی مهارتی در هر یکصد هزار نفر جمعیت  | دانشجو        | ۱۳۸۳                   |      | ۱۳۹۳                     | ۱۴۰۸    | ۱۴۲۴    | ۱۴۳۷    | ۱۴۵۰    |
| ایجاد قدرت انطباقی مراکز با نیازها                                      | نسبت دانشجویان دوره‌های کاردانی مهارتی به کل دانشجویان    | دانشجو        | ۲۲/۸                   |      | ۲۳/۵                     | ۲۴/۲    | ۲۵/۲    | ۲۶/۵    | ۲۸      |

| اهداف کلی                         | هدف کمی                                                                         |      | وضعیت در پایان سال‌های |      | سال‌های برنامه ششم توسعه |      |      |      |      |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------|------|--------------------------|------|------|------|------|
|                                   | عنوان                                                                           | واحد | برنامه پنجم            |      | ۱۳۹۵                     | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
|                                   |                                                                                 |      | ۱۳۹۳                   | ۱۳۹۴ |                          |      |      |      |      |
| ایجاد قدرت انطباق مراکز با نیازها | نسبت هنجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش به کل دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه          | درصد | ۳۸/۲                   |      | ۳۸/۷                     | ۳۹   | ۳۹/۵ | ۴۰   | ۴۱   |
| ایجاد قدرت انطباق مراکز با نیازها | نسبت هنجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش دختر به کل هنجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش | درصد | ۳۶/۳                   |      | ۳۷/۵                     | ۳۸/۶ | ۳۹/۲ | ۴۰   | ۴۱/۳ |

#### راهنماها

- ✓ دسترسی گروه‌های خاص به آموزش مهارتی
- ✓ افزایش و ارتقای کیفی آموزش شغلی کارکنان دولت
- ✓ ارتقای کیفی آموزش عالی مهارتی
- ✓ توسعه همکاری بین زیرنظام‌ها و تقویت مسیرهای پیوستگی آنها
- ✓ ارتقای کیفی آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش
- ✓ طراحی بسته همکاری و حمایتی از عرضه‌کنندگان غیردولتی آموزش

#### سیاست‌ها

- ✓ استفاده از ظرفیت‌های سایر دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی برای آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش
- ✓ عملیاتی شدن قانون الزام به فراگیری آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در سال اول برنامه
- ✓ گسترش و بکارگیری دوره‌های کاردانی پیوسته فنی و حرفه‌ای
- ✓ هماهنگی در تدوین استانداردهای آموزشی در زیرنظام‌های بخش آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ توجه به آموزش بیکاران در جستجوی کار به ویژه فارغ‌التحصیلان دانشگاهی
- ✓ تأکید خاص به آموزش مهارتی و توانمندسازی بهره‌برداران کشاورزی
- ✓ توجه به آموزش مهارتی زنان روستایی
- ✓ تأکید بر مهارت‌آموزی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
- ✓ توجه به مهارت‌آموزی اقشار آسیب‌پذیر و یا در معرض آسیب‌های اجتماعی
- ✓ رویکرد استفاده از ظرفیت بخش غیردولتی و نهادهای عمومی برای آموزش به گروه‌های خاص

- ✓ آموزش‌های شغلی مبتنی بر شایستگی کارکنان و مدیران دستگاه‌های اجرایی و تامین منابع مورد نیاز آن
- ✓ استفاده از ظرفیت دانشگاه جامع علمی کاربردی در آموزش‌های شغلی
- ✓ افزایش سهم مؤسسات آموزشی غیردولتی در آموزش کارکنان دولتی
- ✓ ممانعت از تغییر مأموریت‌ها و بازگرداندن دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مهارتی به مأموریت‌های قانونی
- ✓ ارتقای پیوستگی آموزش‌های عالی مهارتی با آموزش‌های متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش با توجه به نظام جدید تحول نظام بنیادی
- ✓ توانمندسازی مدرسین و اعضای هیأت علمی حرفه‌ای
- ✓ گسترش ارتباط با بنگاه‌ها و بکارگیری ظرفیت آنها در فرایندهای اصلی
- ✓ رهگیری و رصد فارغ‌التحصیلان و دریافت بازخورد
- ✓ زمینه سازی برای استاندارد سازی و تشکیل کانون‌های ارزیابی شایستگی‌های فنی و حرفه‌ای به صورت غیردولتی
- ✓ استفاده از ظرفیت‌های سایر دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی برای آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش
- ✓ عملیاتی شدن قانون الزام به فراگیری آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در سال اول برنامه
- ✓ گسترش و بکارگیری دوره‌های کاردانی پیوسته فنی و حرفه‌ای
- ✓ هماهنگی در تدوین استانداردهای آموزشی در زیرنظام‌های بخش آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ به روزآوری و بهبود تجهیزات و امکانات هنرستان‌ها
- ✓ تنوع بخشی به آموزش فنی و حرفه‌ای دختران و افزایش ظرفیت‌های مربوط
- ✓ اعتبار بخشی به هنرستان‌ها
- ✓ تحول در برنامه‌ریزی درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش با تأکید بر کارآفرینی، خوداشتغالی و آموزش مادام‌العمر
- ✓ ره گیری و رصد فارغ‌التحصیلان و دریافت بازخورد
- ✓ پیش‌بینی بسته حمایتی مناسب و کارا در پشتیبانی از فعالیت‌های بخش خصوصی از جمله در تقسیم کار بین دولت و بخش خصوصی، حمایت حقوقی، حمایت مالی، برونسپاری...
- ✓ برون‌سپاری دروه‌های آموزشی که امکان اجرای آنها در آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای وجود دارد.

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تهیه برنامه عمل برای اجرای شدن قانون الزام به فراگیری آموزش فنی و حرفه‌ای و بکارگیری آن در بودجه سال ۱۳۹۶
- ✓ تبیین ظرفیت‌های موجود آموزشی به تفکیک استان‌ها و برنامه‌ریزی برای کاهش شکاف بین ظرفیت و عملکرد در حوزه‌های مورد تقاضا
- ✓ توسعه آموزش بهره‌برداران کشاورزی در سال‌های ۹۹-۱۳۹۶ به ویژه زنان روستایی
- ✓ مطالعه نمونه‌ای برای تهیه برنامه‌های مناسب گسترش آموزش زنان روستایی در چند استان کشور در سال اول برنامه و اجرای برنامه‌های تأیید شده در سال‌های بعد
- ✓ بهره‌برداری ظرفیت‌ها و منابع موجود در آموزش کشاورزی و بکارگیری مؤثر آنها
- ✓ در نظر گرفتن سرفصل مشخص برای آموزش مهارتی در برنامه‌ریزی برای جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
- ✓ دعوت از بخش غیردولتی برای عرضه آموزش مورد نیاز گروه‌های خاص
- ✓ برنامه‌ریزی و طراحی سازوکار لازم برای تجهیز کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های شاخه‌های کاردانش و فنی و حرفه‌ای به تفکیک استان با استفاده از منابع حاصل از بند (ب) ماده (۶۵) قانون الحاق مواد به قانون تنظیم (۲)

- ✓ برنامه‌ریزی برای ایجاد و تجهیز هنرستان‌ها
- ✓ گسترش و بهبود آموزش فنی و حرفه‌ای در جهت افزایش مهارت نیروی کار
- ✓ برقراری ارتباط مستمر وزارت آموزش و پرورش با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تنظیم فعالیت‌ها و برنامه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای متوسطه و عالی
- ✓ تنظیم برنامه‌های مرتبط با نیروی انسانی مبتنی بر مأموریت‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مهارتی
- ✓ استفاده از ظرفیت‌های موجود دانشگاه شهید رجایی و مرکز تربیت مربی و سایر مؤسسات ذیربط برای اجرایی نمودن برنامه‌های دانش‌افزایی و ارتقای مهارتی مدرسین و اعضای هیأت علمی حرفه‌ای
- ✓ انجام مطالعه پیگیرانه برای تحلیل وضعیت فعالیت فارغ‌التحصیلان عالی مهارتی
- ✓ گسترش آموزش مهارتی جوار کارخانه
- ✓ برنامه‌ریزی گسترش دوره‌های کارورزی و کارآموزی و نظارت مؤثر بر آنها
- ✓ تهیه برنامه عمل برای اجرایی شدن قانون الزام به فراگیری آموزش فنی و حرفه‌ای و بکارگیری آن در بودجه سال ۱۳۹۶
- ✓ ساماندهی نیروی انسانی متخصص شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش
- ✓ برنامه‌ریزی برای بازتوزیع نیروی انسانی موجود
- ✓ برنامه‌ریزی نظام‌مند برای ارتقای توانمندی‌های دانشی و عملی هنرآموزان
- ✓ توسعه فرهنگ کار و کارآفرینی در هنرستان‌ها و برگزاری جشنواره کارآفرینی
- ✓ نهادینه‌سازی پژوهش در زمینه آموزش فنی و حرفه‌ای و کاردانش
- ✓ تدوین طرح کیفیت بخشی به هنرستان‌ها
- ✓ کاربست نظام اعتباربخشی به هنرستان‌ها
- ✓ برنامه‌ریزی برای ایجاد و تجهیز هنرستان‌ها
- ✓ تقویت طرح کمک‌های فنی و اعتباری به بخش غیردولتی در دستگاه‌های اصلی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ واگذاری آموزش‌های مهارتی (رسمی و غیررسمی) کم هزینه و دارای ظرفیت در بخش غیردولتی به آنها
- ✓ استفاده از روش واگذاری امکانات و خرید خدمات از بخش غیردولتی دارای مجوز و ظرفیت
- ✓ برنامه‌ریزی برای کاهش فعالیت‌های دولتی در زمینه‌ها و رشته‌های مهارتی دارای ظرفیت در بخش غیردولتی
- ✓ طراحی برنامه خرید خدمات از بخش غیردولتی در استان‌های محروم فاقد امکانات آموزش‌های مهارتی

۷۷- توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست‌های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور

۷۷-۱- ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.

۷۷-۲- تحول و ارتقاء علوم انسانی به‌ویژه تعمیق شناخت معارف دینی و مبانی انقلاب اسلامی.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش‌های دولتی و غیردولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوریانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت
- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان
- ✓ تقویت زیرساخت‌ها و نظامات پشتیبان پژوهش و فناوری

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                                                                                                                                   | هدف کمی                                                      |              | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------|------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                                                                                                           | عنوان                                                        | واحد         |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۲    | حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش‌های دولتی و غیردولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوریانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت | تعداد اختراعات و ابداعات ثبت شده در سال در مراجع بین‌المللی  | تعداد اختراع | ۲۹   | ۲۹   | ۳۴                 | ۳۹   | ۴۳   | ۴۷   | ۵۰   |
| ۵    | تقویت زیرساخت‌ها و نظامات پشتیبان پژوهش و فناوری                                                                                                          | سرانه سالانه مقالات SCOPUS به تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت | نفر/مقاله    | ۰/۵۶ | ۰/۵۶ | ۰/۶۴               | ۰/۷۲ | ۰/۷۹ | ۰/۸۵ | ۰/۹  |
|      |                                                                                                                                                           | درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل                | درصد         | ۲۰   | ۲۲   | ۲۴                 | ۲۷   | ۳۰   | ۳۳   | ۳۵   |

### ◀ راهبردها

- ✓ توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه‌پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست‌های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور
- ✓ پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان
- ✓ ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ کاهش فعالیت‌های تصدی‌گری پژوهشی و تحرک بخشی در ساختارهای پژوهشی دولتی و ارتقاء عملکرد تنظیمی و راهبردی آنها

- ✓ جهت دادن به چرخه علم و فناوری و نوآوری به ایفای نقش موثرتر در اقتصاد و تقویت رابطه علم و فناوری با دیگر نظام‌های کشور (اقتصاد، محیط‌زیست، سیاست، اجتماع و ارزش‌ها)
- ✓ مشارکت در ایجاد سامانه‌های خلاقیت و نوآوری بخشی و منطقه‌ای
- ✓ ارتقاء نظام آماری تحقیق و توسعه

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور
- ✓ انجام اقدامات لازم برای رشد تعداد مقالات و مجلات ایرانی نمایه شده در scopus
- ✓ ساماندهی نظام نوآوری متناظر با اولویت‌های ملی و اصلاح و یا تدوین قوانین و مقررات به منظور ساماندهی نظام فوق
- ✓ ایجاد هماهنگی و ارتباط کارکردی میان نهادهای فعال نظام نوآوری کشور
- ✓ تقویت پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد
- ✓ ایجاد و توسعه پارک‌های علم و فناوری تجاری
- ✓ ایجاد و توسعه مراکز رشد علم و فناوری بین‌المللی
- ✓ بازتعریف سامانه‌های پارک‌های علم و فناوری وابسته به صنایع شامل طراحی سامانه‌های مراکز توسعه فناوری و سامانه مراکز رشد بین‌المللی
- ✓ طراحی نظام آماری هزینه‌های تحقیق و توسعه فناوری و نوآوری به تفکیک بخش دولتی و غیر دولتی و عملکرد آنها
- ✓ تقویت ارتباط کارکردی نهادهای متولی تولید آمار و اطلاعات در حوزه نوآوری

۷۸- تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب سازی  
سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و  
نیازهای تولید و اشتغال.



## ◀ عنوان بخش : امور فرهنگی، علمی و فناوری- فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی

### ◀ اهداف کلی

- ✓ تقویت انسجام و یکپارچگی نظام آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ افزایش اثربخشی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی

### ◀ راهبردها

- ✓ فراهم آوردن شرایط و امکانات نهادی
- ✓ گسترش و ارتقای رویکردهای تقاضامحور
- ✓ تضمین کیفیت آموزش‌ها و بهبود مستمر آنها

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ بسترسازی قانونی برای استقرار مرجع ملی سیاستگذاری، برنامه‌ریزی کلان، تنظیم‌گری، تضمین کیفیت و نظارت
- ✓ پیشنهاد لایحه قانونی حاکم بر کل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی مشتمل بر تعاریف و مفاهیم، ساختار معین و واضح، تعیین نقش‌ها برای ذینفعان، حدود و اختیارات و مسئولیت و تکالیف آنها، چگونگی و سازوکارها و نقش دولت، بخش غیردولتی و بنگاه‌ها در تأمین مالی، تعیین مسیرهای ارتباطی زیرنظام‌های رسمی و غیررسمی و تضمین پیوستگی آنها و چهارچوب نظام اعتباربخشی و ارزشیابی
- ✓ اصلاح نظام آموزش فنی و حرفه‌ای در راستای بهبود کارکردها و نیاز بازار کار
- ✓ تعیین چهارچوب صلاحیت‌های حرفه‌ای ملی
- ✓ استفاده مستمر از نظام جامع اطلاعات بازار کار در توسعه آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارتی
- ✓ توسعه آموزش‌های مهارتی برای مشاغل غیررسمی شناسایی شده
- ✓ توجه به کارآفرینی در آموزش فنی و حرفه‌ای با محوریت نقش بخش غیردولتی
- ✓ الزام بنگاه‌های اقتصادی به حرفه‌آموزی و ارتقای مستمر شایستگی‌های حرفه‌ای شاغلین و ایجاد سازوکار لازم برای تشویق بنگاه‌های اقتصادی به حرفه‌آموزی کارگران
- ✓ مشارکت کارفرمایان در تنظیم برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- ✓ تقویت آموزش خوداشتغالی، آموزش نظام پشتیبان سلامت و ورزش
- ✓ طراحی و اجرای نظام خدمات مشاوره استعدادیابی، هدایت تحصیلی و شغلی به مهارت‌آموزان، تقویت آموزش خوداشتغالی، آموزش نظام پشتیبان سلامت و ورزش
- ✓ عمومی‌سازی مشاوره‌های «آموزش فنیو حرفه‌ای در جامعه و تعمیق فرهنگ مهارت از طریق همکاری مشترک سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای با سایر دستگاه‌های مرتبط و رسانه‌های جمعی
- ✓ برون‌سپاری آموزش‌های مهارتی شاخه‌کار دانش
- ✓ استفاده از تجارب بین‌المللی در تدوین استانداردهای آموزشی
- ✓ برقراری تعاملات خارجی با کشورهای پیشرو یا سازمان‌های بین‌المللی فعال در زمینه آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ پیگیری مستمر و نظام‌مند وضعیت اشتغال مهارت‌آموختگان
- ✓ طراحی سیستم ارزیابی و کنترل مستمر کیفیت

- ✓ استفاده از ظرفیت نهادهای غیردولتی در ارزشیابی و اعتبارسنجی
- ✓ استفاده امکانات بنگاه‌ها در فرایند آموزش
- ✓ اعتباربخشی به مدارک و گواهینامه‌های نظام آموزش حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ استفاده از فناوری‌های پیشرفته در امر آموزش
- ✓ تربیت و ارتقای حرفه‌ای مدرسان، هنرآموزان و مربیان مهارتی
- ✓ افزایش و ارتقای کارورزی و کارآموزی کارآموزان، هنرجویان و دانشجویان مهارتی
- ✓ فرهنگ‌سازی برای ترویج ارزش کار و مهارت‌آموزی و معرفی آموزش‌ها به خانوارها و بنگاه‌ها
- ✓ ترویج آموزش فنی و حرفه‌ای در بین خانواده‌ها به صورت آموزش‌های سازمان نیافته

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اقدام برای تنظیم لایحه مرجع ملی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ ایجاد کارگروه متشکل از دستگاه‌های اصلی نظام آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی و ذینفعان برای تنظیم لایحه قانون پایه آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
- ✓ طراحی الگوی طبقه‌بندی مشاغل و حرفه‌های ملی
- ✓ طراحی و تدوین دانشنامه مشاغل دارای استاندارد شغلی
- ✓ کمک به تکمیل داده‌ها و اطلاعات آموزش‌های مهارتی (عرضه آموزش) در نظام جامع اطلاعات بازار کار
- ✓ تنظیم برنامه برای بکارگیری ظرفیت بخش غیردولتی و کارفرمایان در تدوین استانداردها و محتوای برنامه‌ها
- ✓ توسعه مشاوره شغلی و آموزشی در مراکز فنی و حرفه‌ای
- ✓ تسهیل دسترسی آحاد جامعه به مشاوره آموزش فنی و حرفه‌ای از طریق راه‌اندازی، بهره‌برداری و گسترش مشاوره الکترونیکی
- ✓ بازنگری سرفصل دروس با هدف روزآمد نمودن علمی آموزش‌ها و افزایش مهارت‌آموزی بر اساس نیاز بازارکار
- ✓ توسعه خدمات مشاوره و استعدادیابی و هدایت تحصیلی و شغلی برای دانش‌آموزان
- ✓ توسعه مشارکت با دستگاه‌های دولتی و غیردولتی
- ✓ استفاده از رسانه‌های متنوع برای معرفی ارزش کار و مهارت‌آموزی
- ✓ فرهنگ‌سازی ترویج ارزش کار و مهارت‌آموزی در برنامه‌های درسی آموزش و پرورش
- ✓ همکاری تنگاتنگ و سازمان‌یافته بین سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و وزارت آموزش و پرورش برای تعمیق و توسعه فرهنگ آموزش فنی و حرفه‌ای در خانواده‌ها
- ✓ ایجاد و استفاده از موسسات و نهادهای غیردولتی برای ارزشیابی کیفیت و اعتبارسنجی
- ✓ انجام مطالعه پی‌گیرانه برای تحلیل وضعیت فعالیت مهارت‌آموختگان
- ✓ استفاده از ظرفیت‌های موجود دانشگاه شهید رجایی و مرکز تربیت مربی و سایر مؤسسات ذیربط برای اجرایی نمودن برنامه‌های دانش‌افزایی و ارتقای مهارتی مدرسان، هنرآموزان و مربیان مهارتی

## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - تولید، سرمایه گذاری و اشتغال

### ◀ اهداف کلی

- ✓ افزایش سهم بهره‌وری کل عوامل تولید از رشد اقتصادی
- ✓ افزایش توان ثروت آفرینی کشور

### ◀ جدول اهداف کمی

شاخص بهره‌وری نیروی کار اقتصاد و بخش‌های اقتصادی در برنامه ششم توسعه

| سال                     | کشاورزی | نفت | معادن | صنعت | برق آب و<br>و گاز | ساختمان | حمل و نقل<br>و انبارداری | ارتباطات | سایر خدمات | جمع |
|-------------------------|---------|-----|-------|------|-------------------|---------|--------------------------|----------|------------|-----|
| ۱۳۹۴ (سال پایه برنامه)  | ۱۰۰     | ۱۰۰ | ۱۰۰   | ۱۰۰  | ۱۰۰               | ۱۰۰     | ۱۰۰                      | ۱۰۰      | ۱۰۰        | ۱۰۰ |
| ۱۳۹۹                    | ۱۱۶     | ۱۴۰ | ۱۲۲   | ۱۳۲  | ۱۱۱               | ۱۱۴     | ۱۱۶                      | ۱۵۴      | ۱۰۵        | ۱۲۱ |
| متوسط رشد سالانه (درصد) | ۳.۰     | ۷.۰ | ۴.۰   | ۵.۷  | ۲.۲               | ۲.۶     | ۳.۱                      | ۹.۰      | ۱.۱        | ۳.۹ |

### ◀ راهبردها

- ✓ تقویت اقتصاد دانش‌بنیان
- ✓ تقویت سرمایه انسانی (آموزش، تحصیلات و سلامت)، توسعه اشتغال و کارآفرینی

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ متناسب سازی نظام آموزشی با نیازهای بازار کار
- ✓ ساماندهی عرضه نیروی کار و بهبود جستجوی شغل
- ✓ ارتقای سرمایه انسانی (آموزش، بهداشت و سلامت نیروی کار) و توان مهارتی دانش آموختگان

### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اقدامات مرتبط با متناسب سازی نظام آموزشی با نیازهای بازار کار
- اصلاح برنامه های آموزش عالی کشور برای انطباق بیشتر برنامه های آموزش عالی با نیازهای بازار کار

- تدوین استانداردهای آموزشی و مهارتی مشاغل به ویژه در حوزه‌های راهبردی
- مبنا قرار گرفتن الگوی آموزشی محصول محور: آموزش، تولید، بازاریابی و فروش
- متناسب‌سازی محتوای برنامه‌های درسی با نیازهای جامعه و استفاده از شیوه‌های گوناگون برای تعیین صلاحیت حرفه‌ای فارغ‌التحصیلان برای احراز مشاغل با مشارکت ذینفعان اقتصادی - اجتماعی
- همکاری مستمر سه جانبه موسسات آموزشی، بخش‌های اقتصادی و دولت در سطح استانی با تشکیل کارگروه‌های ویژه به منظور ارتقاء سطح کیفی موسسات آموزش عالی با هدف انعطاف‌پذیری بیشتر و فراهم ساختن امکانات لازم برای پاسخگویی به تحولات تکنولوژی، نیازهای در حال تغییر بازار کار و غیره.
- افزایش مهارت‌های درسی و کاربردی کردن دروس از طریق ارائه واحدهای عملی و کارآموزی در تمامی رشته‌ها.
- تدوین چرخه تکوینی مهارت‌آموزی برای مشاغل دولتی و خصوصی به جای مهارت‌آموزی در یک دوره خاص و تأمین بخشی از هزینه های آموزش سرمایه انسانی توسط دولت.
- ادغام و ساماندهی انواع سیستم‌های آموزش عالی در سطح استان ها (مانند رسمی، فنی و حرفه ای، بزرگسالان، آموزش از راه دور و غیره)
- حمایت از دانشگاه‌های گسترش‌دهنده دوره‌های کارورزی و منظور نمودن ملاک میزان اجرای دوره‌های کارورزی در رتبه بندی و سطح‌بندی دانشگاه‌ها

#### ✓ اقدامات مرتبط با ساماندهی عرضه نیروی کار و بهبود جستجوی شغل

- استقرار و تقویت نظام جامع اطلاعات بازار کار در سطح استان ها با رویکرد افزایش دقت و جامعیت اطلاعات و سهولت دسترسی و رصد ورودی و خروجی‌های بازار کار
- توسعه و تقویت مشاوره‌های تخصصی و هدایت شغلی
- ایجاد پورتال مشاوره شغلی با شمول سامانه‌های مشاوره در سطح جغرافیایی، حرفه‌ای و بین‌المللی
- ساماندهی کاربایی‌های خصوصی داخلی و خارجی و تنوع بخشی ابزارهای کاربایی‌های تخصصی
- استفاده از ظرفیت‌های مراکز فنی حرفه ای دولتی برای توسعه آموزش‌های غیررسمی آماده به کار در قالب واگذاری و خرید خدمت
- گسترش نظام کارآموزی و کارورزی در راستای توانمندسازی و اشتغال‌پذیری گروه‌های هدف و برقرار انعطاف‌پذیری قوانین و مقررات ناظر بر اجرای این نوع طرح‌ها
- بازنگری استانداردهای آموزش فنی و حرفه‌ای متناسب با نیاز بازار کار و یکپارچه‌سازی استانداردهای آموزشی مهارتی با قابلیت تطابق با مدل های موفق بین‌المللی
- پیاده سازی کامل نظام صلاحیت حرفه ای کشور
- تدوین و پیاده سازی نقشه راه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای بر مبنای نیازسنجی و آینده پژوهی مشاغل و فناوری مبتنی بر اسناد آمایش سرزمین
- استقرار نظام تضمین کیفیت، نظارت، ارزیابی مستمر و استمرار نظام رتبه‌بندی مراکز آموزش های فنی و حرفه ای کشور

#### ✓ اقدامات مرتبط با ارتقای سرمایه انسانی (آموزش، بهداشت و سلامت نیروی کار) و توان مهارتی دانش آموختگان

- ارتقاء نظام سیاستگذاری، مدیریت و برنامه‌ریزی آموزش‌های رسمی و غیررسمی کشور در تناسب با نیازهای بازار کار
- مستثنی شدن از شمول قوانین کار و تأمین اجتماعی برای دانش آموختگان دانشگاهی گروه سنی جوان در اجرای طرح کارورزی (آموزش های بدو ورود به کار در کارگاه های خصوصی و تعاونی) به مدت محدود به منظور ترغیب به جذب نیروی کار بیکار جوان به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته و با هدف کمک به کاهش هزینه نیروی کار بنگاه‌های اقتصادی
- تمهیدات لازم برای بهره گیری از دانش آموختگان دانشگاه‌های برتر کشور در صنعت ملی و نظام اجرایی و معکوس نمودن پدیده مهاجرت مغزها
- توسعه و ارتقاء آموزش‌های رسمی و غیررسمی مهارتی توسط بخش خصوصی
- ارتقاء کیفیت دوره‌های آموزشی مهارتی با رویکرد کارآفرینی
- راه‌اندازی شبکه نخبگان مهارت با هدف معرفی آن‌ها به بخش‌های اقتصادی
- توانمندسازی و توسعه آموزش های مهارتی برای روستائیان و عشایر مناطق محروم مرزی

۷۹- گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش‌بنیان.



## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری - علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش‌های دولتی و غیردولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوریانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت
- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان
- ✓ تقویت زیرساخت‌ها و نظامات پشتیبان پژوهش و فناوری

### ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                                                                                                                                   | هدف کمی                                                     |              | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |      |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------|------|------|--------------------|------|------|------|------|
|      |                                                                                                                                                           | عنوان                                                       | واحد         |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ |
| ۲    | حمایت و تقویت پژوهش و فناوری و توسعه بخش‌های دولتی و غیردولتی و حمایت از انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوریانه جهت رفع نیازهای جامعه با رویکرد تعمیق کیفیت | تعداد اختراعات و ابداعات ثبت شده در سال در مراجع بین‌المللی | تعداد اختراع | ۲۹   | ۲۹   | ۳۴                 | ۳۹   | ۴۳   | ۴۷   | ۵۰   |
| ۴    | ساماندهی نظام ملی نوآوری                                                                                                                                  | درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی    | درصد         | ۳۶/۳ | ۳۵/۵ | ۳۹                 | ۴۲   | ۴۵   | ۴۸   | ۵۰   |
|      |                                                                                                                                                           | سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی   | درصد         | ۰/۵  | ۰/۵  | ۱/۵                | ۲/۵  | ۳/۴  | ۴/۲  | ۵    |
|      |                                                                                                                                                           | رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه    | رتبه         | ۷    | ۷    | ۶                  | ۵    | ۴    | ۳    | ۳    |
|      |                                                                                                                                                           | رتبه ایران در شاخص جهانی نوآوری                             | رتبه         | ۱۲۰  | ۱۰۶  | ۹۶                 | ۸۶   | ۷۶   | ۶۸   | ۶۰   |
| ۵    | تقویت زیرساخت‌ها و نظامات پشتیبان پژوهش و فناوری                                                                                                          | درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل               | درصد         | ۲۰   | ۲۲   | ۲۴                 | ۲۷   | ۳۰   | ۳۳   | ۳۵   |

### راهنماها

- ✓ تحریک تقاضای تولید و شکل‌دهی به بازار محصولات دانش‌بنیان و فناوریانه اعم از خریدهای دولتی و عمومی و خصوصی و تقاضای ناشی از طرح‌های عمرانی و توسعه‌ای و ملی با رویکرد صادرات‌محور
- ✓ گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش بنیان
- ✓ دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز
- ✓ جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در منطقه
- ✓ توسعه تعاملات علمی بین‌المللی با کشورهای هدف

### سیاست‌ها

- ✓ توسعه همکاری‌های علمی و فنی با موسسات و مراکز بین‌المللی
- ✓ توسعه هدفمند حضور بین‌المللی برای کسب کرسی‌های علمی بین‌المللی
- ✓ نقش‌آفرینی و توسعه حضور بین‌المللی و کسب درآمد ارزی از فعالیت‌های حوزه‌های علمی و فناوری
- ✓ توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش‌بنیان
- ✓ تسهیل حضور شرکت‌های دانش بنیان ایرانی در خارج از کشور
- ✓ برنامه‌ریزی به منظور تامین داخلی فناوری‌های راهبردی اولویت‌دار ملی

### اقدامات اساسی

- ✓ افزایش سهم ایران از اعتبارات پژوهشی نهادهای بین‌المللی و گسترش همکاری‌های پژوهشی با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی خارج
- ✓ رشد تعداد کرسی‌های بین‌المللی اشغال شده توسط دانشمندان ایرانی
- ✓ گسترش دیپلماسی علمی و ارتباطات بین‌المللی
- ✓ اعطای تسهیلات یک سفر در سال برای دانشمندان
- ✓ ایجاد و توسعه پارک‌های علم و فناوری تجاری
- ✓ ایجاد و توسعه مراکز رشد علم و فناوری بین‌المللی
- ✓ بازتعریف سامانه‌های پارک‌های علم و فناوری وابسته به صنایع شامل طراحی سامانه‌های مراکز توسعه فناوری و سامانه مراکز رشد بین‌المللی
- ✓ توسعه مراکز توسعه فناوری
- ✓ الزام به ارتقاء فناوری و افزایش صادرات در موارد وجود بازار انحصاری در داخل کشور و حمایت‌های تعرفه‌ای
- ✓ تهیه ضوابط و مشوق‌های لازم جهت هدایت «سرمایه‌گذاران خارجی» به استفاده از نیروی کار متخصص داخلی، توسعه زنجیره تأمین در داخل کشور و خرید محصولات دانش‌بنیان داخل و همچنین صادرات محصولات دانش‌بنیان از ایران به کشورهای دیگر، در ازای حضور در بازار داخل

۸۰- توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری و حمایت از  
پژوهش‌های مسأله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، و  
توسعه نظام جامع تأمین مالی در جهت پاسخ به نیاز اقتصاد  
دانش‌بنیان.



## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - نظام تامین منابع مالی

## ◀ اهداف کلی

✓ افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها

## ◀ جدول اهداف کمی

| هدف کلی                     | هدف کمی                           | عملکرد سال ۱۳۹۳ | سال‌های برنامه ششم توسعه |
|-----------------------------|-----------------------------------|-----------------|--------------------------|
| افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها | - نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات | ۱۲/۱ درصد       | ۵ درصد                   |

## ◀ راهبردها

- ✓ افزایش سرمایه بانک‌ها
- ✓ تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان بانک‌ها
- ✓ افزایش کارایی بانک‌ها
- ✓ تقویت نقش بازار سرمایه در تأمین منابع مالی
- ✓ توسعه ابزارهای مشتقه

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ پیشگیری از افزایش مطالبات غیرجاری نظام بانکی و کاهش آنها
- ✓ تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تامین مالی اقتصاد
- ✓ تقویت نقش واسطه‌گری مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ واگذاری اموال مازاد و شرکت‌های غیر ابزاری
- ✓ بهره‌برداری از منابع قفل شده بانک‌ها از طریق اوراق بهادارسازی دارایی‌ها
- ✓ کاهش تدریجی بدهی‌های بخش دولتی به بانک‌ها
- ✓ اصلاح تمرکز نظام تامین مالی از بانک‌محوری و تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تامین مالی اقتصاد با رویکرد افزایش نقش آفرینی ابزارهای متنوع بازار سرمایه در تامین مالی اولیه و بلندمدت تولید
- ✓ تقویت بازارهای اوراق بهادار و بورس‌های کالایی
- ✓ تشویق بکارگیری روش انتشار اوراق بهادار برای تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی کشور
- ✓ توسعه ابزارها و نهادهای تامین مالی کوتاه مدت و بلندمدت جدید در بازار سرمایه

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ ترویج ابزارهای جدید سیاست پولی
- ✓ هدایت نظام بانکی در جهت تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط و سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی
- ✓ بازنگری و اصلاح قوانین ناظر بر فعالیت‌های بانکی با هدف بهبود خدمت‌رسانی
- ✓ افزایش سرمایه نقدی بانک‌ها توسط سهامداران دولتی و خصوصی در حد استانداردهای بین‌المللی
- ✓ ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم در بانک‌ها و موسسات اعتباری برای مدیریت موثر انواع ریسک
- ✓ بکارگیری ابزارهای نوین در ارائه خدمات بانکی
- ✓ کاهش هزینه تأمین منابع مالی از طریق نظام بانکی با ارایه خدمات بانکی الکترونیکی در فضای مجازی
- ✓ طراحی و مهندسی مشتقات مالی و کالایی
- ✓ تأمین مالی طرح‌های نوآورانه
- ✓ همکاری نظام بانکی در ضمانت و ارائه خدمات در زمینه انتشار اوراق بهادار در بازار سرمایه
- ✓ تشویق و بکارگیری روش انتشار اوراق بهادار برای تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی کشور
- ✓ تربیت نیروی انسانی متخصص برای انجام فعالیت‌های بین‌المللی مربوط به بازار سرمایه کشور

## ◀ عنوان فرابخش: حوزه اقتصاد کلان - تولید، سرمایه گذاری و اشتغال

### ◀ اهداف کلی

- ✓ دستیابی به رشد شتابان، پایدار و اشتغال‌زا

### ◀ راهبردها

- ✓ تقویت اقتصاد دانش بنیان

### ◀ سیاست‌ها

- ✓ توسعه کاربرد پژوهش‌ها در فعالیت‌های اقتصادی
- ✓ تجاری سازی نوآوری و فناوری

## ◀ اقدامات اساسی

- ✓ اقدامات مرتبط با افزایش ظرفیت تحقیق و توسعه کاربردی
  - کاهش فعالیت‌های تصدی‌گری پژوهشی و تحرک بخشی در ساختارهای پژوهشی دولتی و ارتقا عملکرد تنظیمی و راهبردی آنها
  - تقویت و توسعه نظام تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و ساختارهای لازم از جمله افزایش شرکت‌های زایشی دانش بنیان در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
  - افزایش اعتبارات پژوهش و فناوری دولتی و تغییر در ساختارهای تخصیص این اعتبارات با رویکرد نیاز محور و ارتقای نوآوری

- برقراری ارتباط بین تامین مالی برای بنگاه های بزرگ اقتصادی و توسعه واحدهای تحقیق و توسعه آنها و حمایت‌های مالی لازم
- الزام شرکت های بین‌المللی و سرمایه گذاری مستقیم خارجی به انجام تحقیق و توسعه در داخل کشور با هدف بومی سازی دانش و فناوری
- مشارکت نهادهای نوآوری و فناوری در تامین مالی صندوق های سرمایه گذاری خطرپذیر غیر دولتی به منظور افزایش زمینه‌های مشارکت میان شرکت های بزرگ و کوچک یا دانش بنیان و ارتقای توانمندی‌ها و قابلیت های شرکت های کوچک و بهره‌گیری مناسب از این قابلیت ها از طریق اتصال به شرکت‌های بزرگ
- اصلاح نظام اعطای حمایت‌های مالی و بورس تحصیلی از طریق وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بنیاد ملی نخبگان با هدف پاسخ به تقاضای داخلی و کاربردی شدن تولید دانش در کشور.
- حمایت مالی از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکترا با هدف تولید، توزیع، انتقال و کاربرد دانش در کشور.
- رفع دغدغه خطرپذیری مالی در انجام مراحل پژوهشی و امور نوآورانه که دارای تقاضای داخلی و کاربردی است.

#### ✓ اقدامات مرتبط با تقویت و توسعه نظام نوآوری و فناوری

- تقویت زیرساخت های حقوقی و نهادی اقتصاد دانش‌بنیان (حقوق مالکیت معنوی، قوانین سایبری حفاظت‌کننده از حوزه خصوصی، امنیت معاملات دیجیتال).
- ارائه حمایت‌ها و مشوق‌های مالیاتی در جهت ارتقای عملکرد پژوهش، فناوری و نوآوری بخش تجاری و بنگاهی
- جهت‌دهی به خریدهای و هزینه های دولتی و بخش های اقتصادی در راستای بکارگیری حداکثری محصولات دانش‌بنیان و فناوریانه با کیفیت داخلی
- حمایت مالی، حقوقی و نهادی از بنگاه‌های اقتصادی برای استفاده از فناوری‌های داخلی و بومی کردن فناوری‌های بین‌المللی
- الزام به ارتقای فناوری و افزایش صادرات در موارد وجود بازار انحصاری در داخل کشور و حمایت‌های تعرفه ای
- جهت‌دهی به تقاضای ناشی از طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ توسعه‌ای در جهت تقویت تقاضای محصولات دانش‌بنیان
- دسترسی به آخرین تکنولوژی ها از طریق خرید حق امتیاز استفاده از دانش فنی انحصاری از شرکت‌های خارجی.
- حمایت مالی و تسهیل شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های کوچک و متوسط خصوصی و تعاونی که در زمینه تجاری‌سازی دانش و فناوری به ویژه تولید محصولات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و صادرات خدمات فنی و مهندسی فعالیت می‌کنند و نیز حمایت از راه‌اندازی مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری از طریق بخش غیردولتی
- حمایت های قانونی لازم در راستای تشویق طرف‌های خارجی قراردادهای بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی برای انتقال دانش فنی و بخشی از فعالیت‌های تحقیق و توسعه مربوط به داخل کشور و انجام آن با مشارکت شرکت‌های داخلی
- حمایت مالی از ایجاد و توسعه بورس ایده و بازار فناوری به منظور استفاده از ظرفیت‌های علمی در جهت پاسخگویی به نیاز بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات
- تأمین و پرداخت بخشی از هزینه‌های ثبت جواز امتیاز علمی (patent) در سطح ملی و بین‌المللی و ایجاد تمهیدات و تسهیلات لازم برای انتشار آثار مفید علمی آنان
- تسهیل جذب تکنولوژی در سطح بنگاه‌ها از طریق آموزش حین کار، انطباق تکنولوژی‌های موجود با نیازهای محلی از طریق انجام تحقیق و توسعه.

## ◀ عنوان بخش: امور فرهنگی، علمی و فناوری – علم و فناوری

### ◀ اهداف کلی

- ✓ انسجام در نظام سیاست‌گذاری، راهبری و ارزیابی عملکرد حوزه علم، فناوری و نوآوری و افزایش هماهنگی بین نهادهای متولی بخش
- ✓ افزایش حجم منابع مالی تحقیق، توسعه، فناوری و نوآوری در کشور و ارتقاء اثربخشی آن
- ✓ ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان

## ◀ جدول اهداف کمی

| ردیف | هدف کلی                                                                                                             | هدف کمی                                                     |      | ۱۳۹۳ | ۱۳۹۴ | سال‌های برنامه ششم |      |      |      |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------|------|------|--------------------|------|------|------|
|      |                                                                                                                     | عنوان                                                       | واحد |      |      | ۱۳۹۵               | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ |
| ۱    | انجام در نظام سیاست‌گذاری، راهبری و ارزیابی عملکرد حوزه علم، فناوری و نوآوری و افزایش هماهنگی بین نهادهای متولی بخش | رتبه تولید کمی مقالات در دنیا                               | رتبه | ۱۶   | ۱۶   | ۱۵                 | ۱۴   | ۱۳   | ۱۲   |
|      |                                                                                                                     | شاخص هرش با حداقل حفظ رتبه فعلی در منطقه و جهان             | رتبه | ۴۲   | ۴۲   | ۴۲                 | ۴۲   | ۴۲   | ۴۲   |
| ۳    | افزایش حجم منابع مالی تحقیق، توسعه، فناوری و نوآوری در کشور و ارتقاء اثربخشی آن                                     | سهم اعتبارات پژوهش و فناوری بخش عمومی از تولید ناخالص داخلی | درصد | ۰/۴  | ۰/۵  | ۱                  | ۱/۱۱ | ۱/۲۳ | ۱/۳۵ |

## ◀ راهبردها

- ✓ بهینه‌سازی عملکرد و ساختار نظام سیاست‌گذاری، راهبری و ارزیابی عملکرد علم، فناوری و نوآوری و افزایش هماهنگی بین نهادهای متولی بخش
- ✓ جلوگیری از افت شتاب تولید علم و ارتقاء فعالیت‌های تحقیق و توسعه
- ✓ دستیابی به فناوریهای پیشرفته بیوتکنولوژیک، نانو تکنولوژیک، انرژی‌های نو و فن‌آوری شناختی
- ✓ توسعه نظام جامع تأمین مالی علم و فناوری
- ✓ تبدیل پایه دانشی بنگاه‌های مبتنی بر نوآوری به عامل اصلی تولید ثروت
- ✓ نهادسازی و تقویت سرمایه انسانی در امر سامان‌دهی نظام ملی نوآوری
- ✓ تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری
- ✓ گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش‌بنیان

## ◀ سیاست‌ها

- ✓ اصلاح ساختارها و نهادهای علم و فناوری و انجام بخشیدن به آنها
- ✓ راه‌اندازی نظام جامع ارزیابی نوآوری در حوزه اقتصاد دانش‌بنیان
- ✓ حمایت از پژوهش‌های تقاضا محور
- ✓ اولویت سیاست‌های حمایتی به ساختارهای جمعی، نظیر خوشه‌ها، انجمن‌ها، پارک‌ها، مناطق صنعتی و فناوری
- ✓ افزایش پژوهش‌های کاربردی، استفاده از زیست فناوری، نانو تکنولوژی و انرژی‌های نو
- ✓ سرمایه‌گذاری نهادهای عمومی و انقلابی و نهادهای بزرگ اقتصادی کشور در تحقیق و توسعه و تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی
- ✓ افزایش سهم و کارایی هزینه‌های تحقیق و توسعه و تغییر در ساختارهای تخصیص این اعتبارات با رویکرد نیاز محور و ارتقاء نوآوری
- ✓ تشویق شرکت‌ها و نهادهای بزرگ اقتصادی کشور در ایجاد و توسعه نهادهای مالی تخصصی حوزه فناوری و نوآوری
- ✓ تنوع بخشی به تأمین منابع مالی از جمله تحرک بخشی به منابع بخش خصوصی در هزینه‌های پژوهش و فناوری و اهرم‌سازی منابع دولتی در این مسیر
- ✓ تعیین و ابلاغ میزان سرمایه‌گذاری پژوهش و فناوری در حوزه‌های ثروت آفرین صنایع (تعیین پروژه‌های پیش‌تاز)

- ✓ استمرار حمایت‌ها و مشوق‌های مالیاتی در جهت ارتقاء عملکرد پژوهش، فناوری و نوآوری بخش تجاری و بنگاهی
- ✓ جهت دادن به چرخه علم و فناوری و نوآوری به ایفای نقش موثرتر در اقتصاد و تقویت رابطه علم و فناوری با دیگر نظام‌های کشور (اقتصاد، محیط‌زیست، سیاست، اجتماع و ارزش‌ها)
- ✓ مشارکت در ایجاد سامانه‌های خلاقیت و نوآوری بخشی و منطقه‌ای
- ✓ تقویت و توسعه نظام تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و ساختارهای مرتبط از جمله افزایش شرکت‌های زایشی دانش بنیان در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
- ✓ برنامه‌ریزی برای هدایت موثر سمت تقاضا در پژوهش و فناوری
- ✓ جهت‌دهی به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به منظور ارتقاء فناوری داخلی و نوآوری
- ✓ جهت‌دهی به واردکنندگان بزرگ به منظور ارتقاء فناوری داخلی و نوآوری

#### ◀ اقدامات اساسی

- ✓ تقسیم کار، رفع موازی کاری و همپوشانی به منظور ارتقاء هماهنگی نهادها و دستگاه‌های سیاست‌گذار و اجرایی متولی توسعه و اجرای علم و فناوری
- ✓ استقرار نظام رصد و پایش علمی و فناوری کشور و ارزیابی سیستمی این نظام
- ✓ استقرار ساختار نهادی تخصصی آینده‌نگاری ملی و بین‌المللی در حوزه‌های فناورانه، بخشی و منطقه‌ای
- ✓ سیاست‌گذاری اجرائی، پایش، ارزیابی و نظارت مستمر بر فرایندهای نوآوری
- ✓ حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضا محور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به این که حداقل ۵۰ درصد (۵۰٪) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار به منظور توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان تأمین و تعهد کرده باشد.
- ✓ هدایت و اجرای پژوهش‌های کاربردی به منظور توسعه استانداردسازی در زمینه‌های اولویت‌دار ملی بر اساس اسناد بالادستی.
- ✓ تدوین و تصویب لایحه جامع نظام مالی علم و فناوری کشور
- ✓ افزایش منابع تحقیق و فناوری به حداقل ۱/۵٪ تولید ناخالص داخلی از منابع بخش عمومی و ۱/۵٪ درصد از منابع غیردولتی تا پایان برنامه ششم توسعه با تأکید بر مصرف بهینه منابع و ارتقاء بهره‌وری
- ✓ مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی در تأمین مالی صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر غیردولتی راه‌اندازی شده توسط شرکت‌های بزرگ (CVCs) به منظور افزایش زمینه‌های مشارکت میان شرکت‌های بزرگ و کوچک یا دانش بنیان و ارتقاء توانمندی‌ها و قابلیت‌های شرکت‌های کوچک و بهره‌گیری مناسب از این قابلیت‌ها از طریق اتصال به شرکت‌های بزرگ
- ✓ شمول خیرینی که طرح‌هایی را برای حمایت و توسعه پژوهش، فناوری و نوآوری‌های فناورانه به انجام می‌رسانند از مزایا و حمایت‌های مربوط به خیرین مدرسه‌ساز
- ✓ ساماندهی نظام نوآوری متناظر با اولویت‌های ملی و اصلاح و یا تدوین قوانین و مقررات به منظور ساماندهی نظام فوق
- ✓ ایجاد هماهنگی و ارتباط کارکردی میان نهادهای فعال نظام نوآوری کشور
- ✓ مشارکت کلیه ذینفعان در ساماندهی نظام ملی نوآوری و زمینه‌سازی تحقق اقتصاد دانش بنیان
- ✓ ایجاد نظامات تنظیمی مقررات در بخش تأمین مالی حوزه نوآوری
- ✓ تدوین الگو و فرایند انتقال و بومی‌سازی دانش با تأکید بر تجاری‌سازی ایده‌ها